

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI**

**49 NUMARALI ANTEP ŞER'İYYE SİCİLİ
DEĞERLENDİRME VE
TRANSKRİPSİYONU**

Betül ÇİFTÇİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
AĞUSTOS 2017**

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI**

**49 NUMARALI ANTEP ŞER'İYYE SİCİLİ
DEĞERLENDİRME VE
TRANSKRİPSİYONU**

DANIŞMAN: Prof. Dr. İbrahim SOLAK

JÜRİ : Prof. Dr. Faruk SÖYLEMEZ

JÜRİ : Doç. Dr. İsmail KIVRIM

Betül ÇİFTÇİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
AĞUSTOS - 2017**

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**49 NUMARALI ANTEP ŞER'İYYE SİCİLİ
DEĞERLENDİRME VE TRANSKRİPSİYONU**

Betül ÇİFTÇİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

**Bu Tez/Proje ...../...../.... Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği/Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.**

Prof. Dr. İbrahim SOLAK
BAŞKAN

Prof. Dr. Faruk SÖYLEMEZ
ÜYE

Doç. Dr. İsmail KIVRIM
ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Abdullah SOYSAL

Enstitü Müdürü

Not: Bu tez ve projede kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

49 NUMARALI ANTEP ŞER'İYYE SİCİLİ
DEĞERLENDİRME VE TRANSKRİPSİYONU

Betül ÇİFTÇİ

Danışman : İbrahim SOLAK
Yıl : 2017, Sayfa: 350+IX
Jüri : Prof. Dr. İbrahim SOLAK (Başkan)
: Prof. Dr. Faruk SÖYLEMEZ (Üye)
: Doç Dr. İsmail KIVRIM (Üye)

Şer'îye sicilleri şehir tarihi çalışmalarının en önemli kaynaklarından. Şer'îye sicillerindeki bilgiler sayesinde dönemin siyasi, idari, ekonomik ve sosyal tarihi aydınlanmaktadır. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicili 'Ayntâb tarihinin 1697-1698 yıllarına ışık tutmaktadır. Sicil 218 sayfadan oluşmaktadır. Sicilin başında 'Ayntâb ile alakalı belge türleri yer alırken, sicilin sonlarına doğru merkezden gelen belge türleri yer almaktadır. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde aile hayatı, toplumsal ilişkiler, toplumda işlenen suçlar, mülk satışları, alacak-verecek davaları gibi pek çok dava türü yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Tarihi, 'Ayntâb, Şer'îye Sicilleri, Kadı, Hukuk.

DEPARTMENT OF HISTORİY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM UNIVERSITY

ABSTRACT

MA THESIS - PROJECT

**THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF
49 NUMBERED ANTEP ŞER'İYYE REGISTER**

Betül ÇİFTÇİ

Supervisor :Prof. Dr. İbrahim SOLAK

Year :2017 , Pages: 350+IX

**Jury : Prof. Dr. İbrahim SOLAK (Chairperson)
: Prof. Dr. Faruk SÖYLEMEZ (Member)
: Doç Dr. İsmail KIVRIM (Member)**

Court records are the most significant source of urban history work. By the virtue of information in court records, the current year's political,managerial,economical and social history is clarified.The number 49 of 'Ayntâb court record sorts out the 'Ayntâb history dates from 1697 to 1698. Record consists of 218 pages.Towards the end of record there are document types come from center while there are document types related to 'Ayntâb at the start of record. In the Number 49 'Ayntâb court record there are many litigation cases such as family life,social relations,crimes committed in the society,property sales and assets and liabilities case.

Keywords: The History Of Ottoman, 'Ayntâb, Court records, Kadi, Law.

ÖN SÖZ

Son dönem tarih çalışmalarında sosyal tarih alanına hatırı sayılır bir yönelim söz konusudur. Biz de şehir tarihi alanında çalışma yaparak 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinin transkripsiyon ve değerlendirmesini yapmayı uygun bulduk.

Osmanlı Devleti’nde kadıların tuttıkları defterler, kadı sicili, şer’iye sicili ve şer’i mahkeme sicili olarak adlandırılmıştır. Şer’iye sicilleri genel olarak iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde şehir hayatı ile alakalı belgeler ikinci bölümde ise merkezden gelen, fermân, berât, buyuruldu gibi belgeler yer almaktadır.

Şer’iye sicilleri dönemlerine sosyal, siyasal ve ekonomik açılardan ışık tutmaktadır. Şer’iye sicillerindeki; nişanlılık (nâmzedlik), mehir, nikâh, boşanma (talâk, muhâla’a), nafaka, vasî, tereke, mirâs gibi davalar toplumun ailevi ilişkilerini ortaya çıkarmaktadır. Gasb, hırsızlık, darb, yaralama, adam öldürme, hane basma, tecavüz, fuhuş gibi davalar toplumda işlenen suçları ortaya çıkarmaktadır. Ev, tarla, bağ, bahçe, bostan, değirmen, dükkân satışları ve alacak-verecek davaları toplumun ekonomik durumunu ortaya çıkarmaktadır.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicili Hicri 1109/Miladi 1697-1698 yıllarını kapsamaktadır. Bu tarihte Osmanlı tahtında II. Mustafa bulunmaktadır.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicili 218 sayfa/109 varaktan oluşmaktadır. Sicilde 492 belge bulunmaktadır. Günümüzde Gaziantep olarak geçen şehir için sicilde ‘‘Ayntâb’’ ve ‘‘Anteb isimleri kullanılmıştır.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinin ilk üç sayfası eksiktir (sayfalar boştur). Sicilin özellikle ilk sayfalarında tahrip ve silik olan kısımlar fazladır. Bunun dışında tahrip ve silik olan yerler metnin tamamında zaman zaman görülmektedir. Bu tahrip ve silik yerler belgelerin çözümünü haliyle zorlaştırmıştır. Belgelerin bazı yerlerinde harfler çözülemeyecek kadar ufak ve iç içe geçmiştir. Sicilin sadece üç sayfasında, yarım sayfa civarında boşluk bulunmaktadır. Geri kalan sayfalar küçük aralıklar bırakılarak kullanılmıştır.

Sicilin sayfa numaraları sonradan eklenmiştir. Sicilde sayfa 167’ye kadar sayfa numaraları sağdan sola doğru ilerlerken 167’den itibaren sayfa numaraları soldan sağa doğru ilerlemiştir. İki belge tersten başlanarak kaleme alınmıştır. Sayfalarda ağırlıklı olarak üçer belge bulunmaktadır. Bazı belgelerde bir iki satırı bulan üzeri çizili cümleler bulunmaktadır. Bir belgenin ise üstü tamamen çizilmiştir. Bu belge katip tarafından iptal edildiği için okunmamış ve ‘‘Darb Edilmiş’’ başlığıyla belirtilmiştir.

Sicilde ağırlıklı olarak talik yazı türü kullanılmakla beraber az sayıda divani yazı türü kullanılmıştır. Yazı stilinden anlaşıldığı üzere sicil/defter birden fazla katip tarafından kaleme alınmıştır. Sicilde zaman zaman Arapça ve Farsça tamlamalar kullanılmıştır. Ayrıca sicildeki iki belge Arapça olarak yazıldığı için okunamamış ve ‘‘Okunamadı’’ başlığıyla belirtilmiştir.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinin transkripsiyonu yapılırken okunmayan yerler ..., okunuşlarında şüpheli olan yerler (?), tahrip olan yerler (*), silik olan yerler (**), ve boş olanlar yerler (***) şeklinde belirtildi. Bazı belgelerde bulunan derkenarlara ilgili yerlerde ayrıca içerisinde yer verildi.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinin ilk sayfalarında Antep ile alakalı belgeler yer almaktadır. Sicilin sonlarına doğru merkezden gelen belgeler yer almaktadır. Sicildeki belgeler kronolojik olarak değil geliş güzel bir şekilde kaydedilmiştir. Çalışmada hicrî tarihler milâdî tarihe çevrilmiştir. Ayrıca ileride, çalışmadan faydalanacak araştırmacılara kolaylık olması için belgelere, konuları anlatan birkaç

kelimelik başlıklar eklenmiştir. Konuları açıklayan bu başlıklara bulgular bölümünde toplu olarak yer verilmiştir.

Çalışmanın giriş bölümünde Antep tarihine kısaca değinildikten sonra Antep hakkında yapılan çalışmalara yine kısaca yer verildi. Materyal ve yöntem başlığının ardından Osmanlı hukuk sisitemi, kadılık müessesesi ve kadı sicillerindeki belge türlerine kısaca yer verildi. Sicilin değerlendirmesinden sonra sicilin transkripsiyonu yapıldı. Bulgular başlığı altında sicilde tespit edilen yerleşim yerlerine, şahıs isimlerine, yapı isimlerine, unvan ve meslek isimlerine ve konu dağılımlarına yer verildi. Çalışma sonuç kısmının ardından dizin ve verilen eklerle sonlandırıldı.

Çalışma sırasında gerek transkripsiyon gerekse değerlendirmeler defaatle kontrol edildi, hata ve yanlışlar en aza indirgenmeye çalışıldı. Bununla beraber hata ve yanlışların hoş görülmesi ve çalışmanın ilim alemine faydalı olmasını temenni etmekteyim.

Çalışmam sırasında karşılaştığım tüm problemleri çözmemde yardımcı olan değerli danışman hocam Prof. Dr. İbrahim SOLAK'a, yardımlarından dolayı Doç. Dr. İsmail KIVRIM'a, Arş. Gör. Ahmet GÜLENÇ'e ve Bedia GÜVENÇ'e, eğitim hayatım boyunca beni her konuda destekleyen Babam'a çok teşekkür ederim.

Betül ÇİFTÇİ
Ağustos / 2017

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT.....	II
ÖN SÖZ	III
İÇİNDEKİLER	V
KISALTMALAR.....	VII
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
EKLER LİSTESİ	IX
1. GİRİŞ	1
1.1. Osmanlı Dönemi Öncesinde 'Ayntâb	1
1.2. Osmanlı Dönemi'nde 'Ayntâb	2
2. KONUS İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR	4
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	5
4. OSMANLI HUKUK SİSTEMİNDE ŞER'İYE SİCİLLERİ VE KADILIK.....	6
4.1. Osmanlı'da Hukuk Sistemi	6
4.2. Osmanlı'da Şer'İye Sicilleri ve Önemi	6
4.3. Osmanlı'da Kadılık Kurumu.....	7
4.3.1. Kadılık Müessesesi	7
4.3.2. Kadı Yardımcıları	8
4.3.3. Kadı Mahkemesi.....	9
4.4. Osmanlı Şer'İye Sicillerindeki Belge Çeşitleri	10
4.4.1. Hüccetler.....	10
4.4.2. İ'lamlar	10
4.4.3. Maruzlar	11
4.4.4. Müraseleler	11
4.4.5. Temessükler.....	11
4.4.6. Vakfiyeler	11
4.4.7. Suretler	11
4.4.8. Fermânlar.....	12
4.4.9. Berâtlar	12
4.4.10. Buyuruldular.....	12
5. 49 NUMARALI 'AYNTÂB ŞER'İYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	13
5.1. İdari Yapı	13
5.1.1. Karyeler	13
5.1.2. Mahalleler.....	14
5.2. Aile.....	17
5.2.1. Ailenin Kurulması	17
5.2.1.1. Nâmzed (Nişan).....	17
5.2.1.2. Mehir.....	18
5.2.1.3. Nikâh.....	21
5.2.2. Ailenin Sona Erişi (Boşanma).....	21
5.2.2.1. Talâk	22
5.2.2.2. Muhâla'a	23
5.3. Hukuk.....	26
5.3.1. Aile Hukuku	26
5.3.1.1. Vasî Ta'yîni	26
5.3.1.2. Nafaka Takdîri	27
5.3.1.3. Tereke ve Mîrâs	28

5.3.2. Toplumda Suç.....	30
5.3.2.1. Gasb ve Sirkat (Hırsızlık)	30
5.3.2.2. Darb ve Yaralama	31
5.3.2.3. Katl	33
5.3.2.4. Hâne Baskını ve Tecâvüz	34
5.3.2.5. Sû'-i Hâl ve Fuhuş	35
5.4. Ev Hayatı.....	37
5.4.1. Evin Bölümleri	37
5.4.2. Ev Eşyaları.....	38
5.4.3. Yatak Takımları	39
5.4.4. Mutfak Eşyaları	39
5.4.5. Temizlik Eşyaları.....	41
5.5. Toplumda Giyim –Kuşam Kültürü	41
5.6. Ekonomi	42
5.6.1. Mülk Satışları	44
5.6.1.1. Ev Satışları.....	44
5.6.1.2. Bağ Satışları.....	48
5.6.1.3. Tarla Satışları.....	48
5.6.1.4. Bahçe ve Bostan Satışları	49
6. 49 NUMARALI ‘AYNTÂB ŞER’İYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU	51
7. BULGULAR.....	315
8. SONUÇ.....	325
KAYNAKLAR	327
DİZİN.....	332
ÖZ GEÇMİŞ	
EKLER	

KISALTMALAR

AŞS.49	: 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicili
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Ed.	: Editör
H.	: Hicri
M.	: Miladi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
ss.	: Sayfa
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
TTK	: Türk Tarih Kurumu
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğerleri
vs.	: ve sayire
YTY	: Yeni Türkiye Yayınları

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 5.1. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Karyeler.....	14
Tablo 5.2. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Mahalleler	15
Tablo 5.3. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Mehir Miktarları.....	19
Tablo 5.4. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Siciline Göre Takdîr Edilen Nafaka Miktarları	27
Tablo 5.5. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilindeki Terekeler.....	29
Tablo 5.6. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Meslek Grupları	43
Tablo 5.7. Konya’da 1630-1664 Yıllarına Ait Ev Fiyatlar.....	46
Tablo 5.8. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Ev Satışları ve Fiyatları	47
Tablo 5.9. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Bağ Satışları ve Fiyatları	48
Tablo 5.10. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Tarla Satışları ve Fiyatları	49
Tablo 5.11. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Bahçe-Bostan Satışları ve Fiyatları	50
Tablo 7.1. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Karyeler.....	315
Tablo 7.2. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Mahalleler	315
Tablo 7.3. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Mezra’alar, Nâhiyeler, Kazâlar ve Diğer Yerler	316
Tablo 7.4. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Câmî, Mescid ve Vâkıflar	316
Tablo 7.5. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Bazarlar, Diğer Kurumlar ve Hirfetler	316
Tablo 7.6. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Müslüman Erkek İsimleri	317
Tablo 7.7. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Müslüman Kadın İsimleri	318
Tablo 7.8. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Meslekler, Unvanlar ve Lakaplar.....	319
Tablo 7.9. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinin Konu Dağılımı.....	320

EKLER LİSTESİ

- Ekler 1:Mülk Satışı (Ev Satışı) Örneği (AŞS.49/ 5-1)
Ekler 2:Tereke ve Taksîm Örneği (AŞS.49/12-1)
Ekler 3: Boşanma ve Mehir Da'vâsında Sulh Örneği (AŞS.49/100-4)
Ekler 4:Sû'-i Hâl (Mahalleden İhraç Talebi) Örneği (AŞS.49/135-2)
Ekler 5:Darb Da'vâsı Örneği (AŞS. 49/162-3)

1. GİRİŞ

1.1. Osmanlı Dönemi Öncesinde 'Ayntâb

'Ayntâb "Fırat nehrine karışan Sacur çayının yukarı kollarından biri üzerinde Fırat'a (Birecik) 55 km., bugünkü Suriye hududuna, müstakîm hat ile 45 ve hududun ötesindeki Halep şehrine de 100 km mesafede bulunur. 'Ayntâb, Fırat nehrinin, bu muntıkada şimâl-cenup istikametini tâkip eden vâdisinden itibaren garp-şimâl-i garbîye doğru tedricen yükselen ve gittikçe dalgalı bir manzara alan yaylaların ...merkezi bir noktasında, deniz seviyesinden takriben 800 m. irtifada, oldukça arızalı bir zemîn üzerinde kurulmuştur " (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:64). 'Ayntâb şehrinin mevki ve iklimsel özelliklerinin uygun olması, şehri ilk çağlardan beri iskân için cazip kılmıştır (Özdeğer, 1988:1).

'Ayntâb isminin kökeni hakkında çeşitli rivayetler vardır. Bu rivayetlerden birinde şehirdeki suyun bol ve güzelliğinden dolayı "Ayn" ile "Tap" sözcükleri birleşmiş ve "Ayıntap" ismi ortaya çıkmıştır. "Ayıntap"ın manası da "Güzel kaynak"tır (Kalkan, 2015:104-105).

Şehir için "Antep", "Entap", "Ayntâb", "Ayıntab" (Altınöz, 2002:97), "Entab", "Hatab", "Hamtab", "Hantab" isimleri kullanılmıştır (Özdeğer, 1988:8). Şehrin ne zamandan itibaren Antep ismiyle anıldığı ise bilinmemektedir (Özdeğer, 1996:466).

Bölgede ilk insanlığın yaşadığı en eski yerlerden biri Düllük'tür. Düllük şehrin 12 km uzaklığındadır (Özdeğer, 1996:466, Kalkan, 2015:102, Altınöz, 2002:95). Düllük, Urfa, Maraş ve Halep kervan yolunun kesiştiği önemli bir kavşak noktasıdır (Özdeğer, 1996:466, Altınöz, 2002:96).

'Ayntâb ve yöresinde MÖ 1800 ve MÖ 1200 yılları arasında Hitit Uygarlığı hüküm sürmüştür. Hitit Devleti parçalandıktan sonra 'Ayntâb'a sırasıyla, Kargamış Krallığı, Urartular, Asurlar, Medler, Persler, Büyük İskender, Selokidler ve Konmagene Krallıkları hâkim olmuştur (Kalkan, 2015:102).

Düllük'de Roma M.Ö. 190 yıllarında, Bizans ise M.S. 395 yıllarında egemenlik kurdu. Bölge, Bizans ve Araplar arasında önemli bir sınır bölgeydi. Bu sebeple bölgede Bizans ve Arapların mücadeleleri uzun yıllar sürdü. Bu süreçte Bizans savunma amaçlı Düllük'de bir kale inşa ettirdi. Kalenin Miladi 499 yılındaki depremin etkisiyle tahrip olduğu düşünülmektedir. Sınır güvenliğini tekrar sağlamak amacıyla I.Justinianus döneminde 'Ayntâb Kalesi'nin yapıldığı düşünülmektedir (Özdeğer, 1996:466).

Bölgeyi Araplar Hz. 'Ömer döneminde fethetmiştir. Lâkin Bizans ile mücadeleler devam etmiştir. Harun Reşit 782 yılında bölgeyi Bizans'tan ikinci kez almıştır (Özdeğer, 1996:466, Altınöz, 2002:102). 'Ayntâb'a Emeviler döneminde Arap kabileleri yerleştirilmiştir. 'Ayntâb, Abbasiler döneminde ise "Avasım" şehirlerinden biri olmuştur (Altınöz, 2002:103).

'Ayntâb, 1067 yılında Alparslan'ın kumandanı Afşin komutanlığında, Türklerin egemenliğine geçmiştir (Özdeğer, 1996:466, Altınöz, 2002:103). Şehrin 1067'de fethedilmesi ve 1071 Malazgirt Savaşı sonrası Anadolu'ya gelen iskânların artmasıyla 'Ayntâb'da Türk nüfusu artmıştır. 'Ayntâb'a iskân edilen Türkmenlerin büyük çoğunluğu İsfahan ve Horasan yöresinden gelmiştir (Altınöz, 2002:120). Türkler, akraba topluluğu, aynı tarikat ve aynı inanç toplulukları ile şehirde yeni sokak ve mahalleler kurmuştur (Özdeğer, 1988:120).

Haçlılar Suriye'ye girtikleri zaman 'Ayntâb idaresinde Suriye Selçukluları bulunmaktadır. Sonrasında 'Ayntâb, Urfa Haçlı Kontluğu'na (1098) ve Maraş

Kontluğu'na tabi olmuştur. (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:65, Özdeğer, 1996:466, Altınöz, 2002:103-104).

1150 yılında Sultân Mesud oğlu Kılıçarslan ile birlikte Göksün, Behisni, Göynük ve Ra'ban ve 'Ayntâb'ı Haçlılardan aldı. Sultan Mesud'un ölümünden sonra Atabeg Nureddin Mahmud Zengi, 'Ayntâb'ı 1155 yılında aldıysa da 1157 yılında Kılıçarslan şehri tekrar Selçuklu topraklarına kattı. (Özdeğer, 1996:466).

1187'de bölgeye Selahaddin Eyyubi hâkim oldu (Altınöz, 2002:105). Şehirde ilk düzenli imar faaliyetleri yapıldı. Özellikle el-Meliki's-Sâlih Ahmed 'Ayntâb'da köşkler, camiler yaparak şehri bağlar ve bahçelerle donattı (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:65, Çam, 1996:470).

'Ayntâb, 1259 yılında Hülagü'nün Suriye seferi sonucu Moğal egemenliğine girdi. 1260 yılında ise Memlûk Sultanı Kutuz'un Moğolları Aynicalut'da yenilgiye uğratması sonucu Antep ve Halep idaresi Memlûklerin eline geçti. I. Baybars'ın 1277 yılında Elbistan'da Selçuklu-Moğol ordusunu yenilgiye uğratmasıyla Kuzey Suriye, Moğal hâkimiyetinden kurtuldu (Özdeğer, 1996:467).

'Ayntâb ve çevresi Dulkadiroğulları ve Memlûkler arasında mücadelelere neden olmuştur. (Özdeğer, 1996:467). Mücadeleler bir tarafa şehrin mimarisinde Memlûklerin (Altınöz, 2002:119) ve Dulkadiroğullarının etkisi çok önemlidir. Özellikle Dulkadirli beyi Alaüddevle zamanında 'Ayntâb en parlak dönem yaşamıştır. Alaüddevle yıllarca istilalarla yıpranan şehri imar edip kendi adına bir cami ile maslak (büyük su hazînesi) yaptırmıştır (Çınar, 2000:13).

Timur, 1400 yılında Behisni'yi aldıktan sonra 'Ayntâb'ı da almıştır. Timur'un askerleri 'Ayntâb şehrini istila etmiştir. Timur kale burçlarını yıktırıp, halkın büyük bir kısmını kılıçtan geçirip, bir kısmını da bağışlamıştır. (Özdeğer, 1988:12).

Timur'un istilasından sonra 'Ayntâb'da tekrar Memlûkler hâkimiyet kurmuştur. Şehir Memlûklerin elindeyken 1418 yılında Karakoyunlu hükümdarı Kara Yusuf'un Akkoyunlu beyi Karayülük 'Osmân Bey'i takibi sırasında 'Ayntâb'ı istila etmiştir. Memlûklerden topraklarına girdiği için özür dileyen Kara Yusuf şehirden giderken çarşı ve pazarları yakıp halktan 100.000 dirhem ile 40 at haraç almıştır (Özdeğer, 1996:467, Çınar, 2000:12).

1.2. Osmanlı Dönemi'nde 'Ayntâb

Memlûk ve Dulkadiroğullarının 'Ayntâb ve yöresindeki hâkimiyet mücadelesine Osmanlı'nın da katılmasıyla mücadelenin akışı değişti (Özdeğer, 1996:467).

Yavuz Sultan Selim, 1515'de Dulkadiroğlu Beyliğini egemenliği altına aldıktan sonra Mısır seferine karar verdi. Yavuz, ordusuyla Elbistan ve Malatya üzerinden hareket ederek Besni'yi aldı ve 'Ayntâb'a doğru ilerledi. Bu sırada Memlûklerin 'Ayntâb nâ'ibi Yusuf Bey Osmanlı ordusuna katıldı (Altınöz, 2002:109-110). Böylece şehir 20 Ağustos 1516 yılında Osmanlı Devleti'nin egemenliği altına girdi. Yavuz, 'Ayntâb'da üç gün konakladı (Özdeğer, 1996:467).

Yavuz Sultan Selim döneminde Suriye, Filistin, Mısır ve Hicaz'ı içine alan Arap Vilayeti kuruldu (Altınöz, 2002:114). 'Ayntâb, Osmanlı hâkimiyetinin ilk sıralarda bu Arap Eyâleti'ne bağlandı. XVI. Yüzyılın ilk çeyreğine ait tahrir defterlerine göre 'Ayntâb dört nâhiyeden meydana gelmektedir:

1. Merkez Nâhiye
2. Telbâşir
3. Nehrülcevâz
4. Derbsâk (Gündüzlü) (Özdeğer, 1996:469).

950/1543 tarihli 373 numaralı 'Ayntâb Livası Mufassal Tahrîr Defterine göre 'Ayntâb sancağı Arap Eyâletinden ayrılarak Zülkadriye Eyâletine bağlandı. XVI. yüzyılın sonlarında 'Ayntâb kısa bir süre Halep beylerbeyliğine bağlandıktan sonra tekrar Maraş beylerbeyliğine bağlandı. 'Ayntâb, XVII. yüzyılda Maraş Eyâletine bağlıydı ve Tel-Başır ve Burç isimli iki nâhiyesi bulunmaktaydı (Kıvrım, 2005:12-13).

'Ayntâb, XVI. Yüzyılda bulunduğu bölgede, nüfus bakımından Halep'ten sonra gelen en büyük şehriydi. Yine bağlı bulunduğu Zülkadriye Eyâletinin beş sancağından en büyüğü olmakla beraber nüfus bakımından da Maraş'ın iki katı büyüklüğündeydi (Özdeğer, 1988:114).

Tahrîr defterlerine göre 'Ayntâb'da, 1536 yılında 33, 1543 yılında 29, 1574 yılında 31 mahalle bulunmaktadır (Özdeğer, 1988:119). XVI. yüzyıl tahrîrlerine göre en kalabalk mahalleleri; "İbn Şeker, 'Alî Neccar, Akyol, İbn Eyyûb, Tarla, İbni Ammî (Câmi' Köhne), Kozluca, Sikkak, Şhreküstü, Tövbe" mahalleleridir (Özdeğer, 1996:468). Evliya Çelebi XVII. yüzyılda 'Ayntâb'da 32 mahallenin olduğunu aktarmaktadır (Çelebi, 2005:178, Özdeğer, 1996:468).

1536 tahrîrinde 1333 ve 1543 yılında 1600 dükkân tespit edilmiştir (Özdeğer, 1988:125). 1536 tahrîr defterlerine göre 'Ayntâb'da en az 225 kişi çeşitli meslekleri icra etmiştir. Şehir halkı bedesten, kirişhane, boyahane dükkânları, başhane, şem'hane ve kasap dükkânları gibi büyük işletmeleri kullanılmıştır (Özdeğer, 1996:468).

'Ayntâb livasının köyleri çok zengindi (Dağlıoğlu, 1939:3-5). 'Ayntâb'da peynir, kuru üzüm, pekmez, zeytin, buğday, arpa, nohud, bakla, mercimek üretilmenin yanı sıra bunlardan alınan vergiler iktisadi hayat içinde önemli bir yere sahipti (Altınöz, 2002:128). Üzümün kırktan fazla çeşiti bulunmaktaydı (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:66). Şehirde arıcılık da önemli bir yer tutmaktadır. 1543 yılında kovan sayısı 3.119'dur (Altınöz, 2002:128).

XVI. yüzyılda 'Ayntâb'da pamuklu bez imaleti yapılmıştır. Alaca, aba, Dımışki taklidi döşemelik, bez ve diğer dokumalar üretilip Mısır, Anadolu ve Avrupa'ya ihraç edilmiştir. Ticaretin bu kadar gelişmesinin en önemli nedenlerinden biri 'Ayntâb'ın ticari yolların kavşağında yer almasından kaynaklanmaktadır (Altınöz, 2002:126-127).

Şehir, farklı zamanlarda farklı sıfatlarla anılmıştır. İlim adamlarının zenginliğinden dolayı "Küçük Buhara" denilmiştir (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:66, Özdeğer, 1996:468). Evliya Çelebi şehre, "Arâbistân'ın gelinciği" denildiğini aktarmıştır (Çelebi, 2005:180).

2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR

‘Ayntâb hakkında tarih alanında birçok çalışma yapılmıştır. Yapılan tüm çalışmalara bu başlık altında yer vermek olanaksızdır. Bu bağlamda bu başlık altında sadece bir kaç çalışmaya yer verilmiştir.

“XVII. Yüzyılda Konya ve Ayntâb Şehirlerinde Gündelik Hayat (1670-1680)” (2005)

“XVII. Yüzyılda Konya ve Ayntâb Şehirlerinde Gündelik Hayat (1670-1680)”, isimli doktora tezi İsmail KIVRIM tarafından hazırlanmıştır. Tezde, Konya ve Ayntâb şehirlerinin gündelik hayatı karşılaştırmalı olarak çalışılmıştır.

“XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı” (2006)

“XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı” isimli makale Zeynel ÖZLÜ tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada ‘Ayntâb mutfağına ait araç-gereçlere ve işlevlerine yer verilmiştir.

“Tanzimat Döneminde Ankara ve Gaziantep Terekelerinin Mukayeseli Bir Çalışması” (2008)

“Tanzimat Döneminde Ankara ve Gaziantep Terekelerinin Mukayeseli Bir Çalışması” isimli yüksek lisans tezi İhsan AYDIN tarafından hazırlanmıştır. Tezde, Ankara ve Gaziantep terekeleri karşılaştırmalı olarak çalışılmıştır.

“17. Yüzyılın İkinci Yarısında Ayntab Şehrinde İşlenen Suçlar ve Cezaları” (2014)

“17. Yüzyılın İkinci Yarısında Ayntab Şehrinde İşlenen Suçlar ve Cezaları” makalesi Zehra ÖZHARAT tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada 17. Yüzyılda ‘Ayntâb’da işlenen suçlara ve bu suçlara verilen cezalara yer verilmiştir.

“16. Yüzyılda Ayntab Şehri” (2015)

“16. Yüzyılda Ayntâb Şehri”, İbrahim Etem ÇAKIR tarafından 2010 yılında doktora tezi olarak hazırlanan çalışma 2015 yılında yayımlanmıştır. Çalışmada 16. yüzyılda Ayntab’ın idari, sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgiler yer almaktadır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicili Hicri 1109/Miladi 1697-1698 yıllarını kapsamaktadır. Sicilin ilk üç sayfası eksiktir-yoktur. Sicil 218 sayfa/109 varaktan oluşmaktadır.

Günümüzde Gaziantep olarak geçen şehir için 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde “‘Ayntâb” ve “‘Anteb isimleri kullanılmıştır. Gaziantep hakkında yapılan çalışmalarda, Gaziantep, Antep, ‘Ayntâb, Ayntâb gibi farklı başlıklar kullanılmıştır. Bu bağlamda biz şehrin en bilinen ismine atıfta bulunarak tezin başlığını “49 Numaralı Antep Şer’iyye sicili değerlendirme ve transkripsiyonu” başlığıyla belirtmeyi uygun bulduk. Metin içerisinde ise orijinal olan “49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicili” şeklini kullanmayı uygun bulduk.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinin transkripsiyonu yapılırken okunmayan yerler ..., okunuşlarında şüpheli olan yerler (?), tahrip olan yerler (*), silik yerler (**), boş olanlar yerler (***) şeklinde belirtildi. Yine belgelerin transkripsiyonu yapılırken (ع) ayın harfi (‘) işaretiyle ile belirtildi. (ل) elif, (و) vav, (س) ye harfleri de uzatma (^) işareti ile belirtildi. Ayrıca birkaç yerdeki karışımıza çıkan, Arapça med uzatma harekesi de yine (^) işaretiyle belirtildi.

Belgelerin çözümünde, “Kamus-ı Türki”¹, “Osmanlıca-Türkçe Lügat”², “Osmanlı Türkçesi Sözlüğü”³, “Osmanlı Belgelerin Dili (Diplomatik)”⁴, “Osmanlı Paleografyası ve Diplomatik İlmî”⁵ adlı eserlerden faydalandı. Hicrî tarihlerin miâdi tarihlere çevrilmesinde ise Türk Tarih Kurumunun “Tarih Çevirme Kılavuzu” kullanıldı.

¹ Şemseddin Sami, 2006, “Kâmus-ı Türki”, İstanbul.

² Ferit Devellioğlu, 1996, “Osmanlıca-Türkçe Lügat”, Ankara.

³ Mehmet Kanar, 2011, “Osmanlı Türkçesi Sözlüğü”, İstanbul.

⁴ Mübahat S. Kütükoğlu, 1998, “Osmanlı Belgelerin Dili (Diplomatik)”, İstanbul.

⁵ M.Tayyib Gökbilgin, 1992, “Osmanlı Paleografyası ve Diplomatik İlmî”, İstanbul.

4. OSMANLI HUKUK SİSTEMİNDE ŞER'İYE SİCİLLERİ VE KADILIK

4.1. Osmanlı'da Hukuk Sistemi

Osmanlı hukuk sistemi Türk-Moğol hukuku, İslam hukuku, Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu gibi Türk-İslam devletlerinin hukuk mirası üzerinde temellenmiştir. Bu hukuk zamanın ihtiyaçlarına göre yeniden yorumlanmıştır (M. Aydın, 2002:15).

Osmanlı hukuk sistemi iki unsurda oluşmaktadır. Birincisi İslam hukukundan gelen “şeri” hukuk, ikincisi Osmanlı hükümdarlarının belirlediği “örfi” hukuktur (M. Aydın, 2002:15, Şen, 1999:328). Şer'i hukukun kaynakları: kur'an, sünnet, icma ve kıyastır (Akgündüz, 1990:49-50). Örfi hukuk ise bir anda oluşmamıştır. Uzun bir süreçte ihtiyaçlara göre şekillenmiştir (Şen, 1999:330).

Osmanlı Devleti'nde Kur'an ve hadis'de miktar ve unsurları açıkça belirli olan; iffete iftira, hırsızlık, yol kesme, içki içme, zina ve devlete isyan gibi suçlara şer'i cezalar verilmiştir (Akgündüz, 1990:44).

Osmanlı'da fermân, berât, hüküm, kanunname, siyasetname ve adaletname gibi belgelerde hem “şer'i” hemde “örfi” hukuka birlikte yer verilmiştir (M. Aydın, 2002:15).

Örfi hukuk padişahların yaşam süresi için geçerlidir. Yeni tahta oturan padişah eski kuralları kabul edebileceği gibi bu kuralları kaldırıp yeni kurallar da koyabilirdi (Kaşıkçı, 2002:45). Örfi hukukunun oluşmasında birinci dereceden sorumlu olan ve temsilcisi nişancıdır. Bu sebeple nişancıya “müftiyi kanun” denilmiştir. Şer'i hukukun temsilcisi ise Rumeli ve Anadolu kazaskerleridir (Şen, 1999:334).

Osmanlı Devleti'nde Müslümanlar farklı mezheplere mensuptu. Ancak Müslümanların büyük çoğunluğu Hanefi mezhebine tabiydi. Bu yüzden yargı bu mezhebe göre yürütülmekteydi. Hanefi mezhebi dışında farklı mezheplere bağlı olan kişiler arasındaki anlaşmazlıkları kendi mezheplerine göre çözme gereği duyulabilirdi. Bu durumda taraflar kendi mezheplerinden bir âlimi hakem tayin ederlerdi. Âlimin kendi mezheplerine göre verdiği bu karar, hâkimin onaylamasından sonra yürürlüğe girerdi (Bayındır, 2002:69).

4.2. Osmanlı'da Şer'İye Sicilleri ve Önemi

Şer'İye siciller aile, toplum, ekonomi, hukuk gibi hayatın birçok alanında önemli bilgiler verir. Bu sebeple kadı sicilleri hem yerel hem de sosyal tarih açısından büyük önem taşır (Uğur, 2010:8).

Kadı sicillerinde; i'lam, hüccet, fetva, da'vâ örnekleri, da'vâ zabıtları, tereke ve taksîm, mukavele, senet, borçlanma, kefalet, satış, vakfiye, vekâlet, azatlık belgeleri, narh listeleri, esnaf teftişi kayıtları, askerlik işleri (ayrıntılı olmayıp genel olarak anlatılmıştır), merkezden gelen fermânlar, berâtlar, ruûs, tezkire kayıtları bulunmaktadır (Ortaylı, 2001:73).

Kadı sicillerinin ebatları genellikle dar ve uzundur (15×45 cm civarında). Sayfa sayıları ise genellikle 100 sayfa olup 10 ve 300 sayfa arasında değişkenlik göstermektedir. 100 sayfalık bir defterde ortalama 400-500 kayıt bulunmaktadır. Osmanlı'da XV ve XVI. yüzyıllarda şer'İye sicillerinin önemli bir bölümü Arapça olarak yazılmıştır. XVI. yüzyılda ise Arap Coğrafyası dışındaki Osmanlı topraklarında kadılar, Osmanlı Türkçesini kullanmışlar. İstanbul'dan gönderilen belgeler ise her yerde Osmanlı Türkçesi ile kaydedilmiştir. Sicillerde kullanılan yazı çeşitleri ise rik'a, talik ve divani hattır.

Sicildeki belgelerin hacmi şehre veya kazaya göre değişmektedir. İstanbul, Bursa, Edirne, Şam gibi büyük şehirlerde belge türleri konularına göre tasnif edilmişken küçük kazalarda tüm belgeler aynı defterde toplanmıştır. Sicillerde genellikle ön kısımlarda i'lâm, hüccet, tereke, kayıtları yer alırken; merkezden gelen suretler (fermân, berât, tezkere, emir, buyuruldular) de sicilin arka kısımlarına kaydedilmiştir.

Bazı sicillerin kronolojisinde karışıklıklar meydana gelmiştir. Bunun sebepleri;

- ❖ Da'vâ kayıtlarının müsvedde şeklinde yazıldıktan sonra sicile aktarılması,
- ❖ İstanbul'dan gelen belgelerin, hüccet, i'lâm gibi belgelerin arasına karışması,
- ❖ Defterlerin muhafaza edildiği yerlerden çıkarılırken ve ciltlenmesi sırasında oluşan karışıklıklardır.

Normalde bir defterde bir yılın kaydı bulunması gerekirken bazı defterlerde dağınık haldeki belgelerin bir araya getirilmesiyle birkaç yılın kayıtları yer almıştır (Uğur, 2010:9).

Kadılar, i'lâm ve hüccetlerin bir nüshanı taraflara verirken bir nüshasını da kendi defterlerine kaydetmiştir. Bu durum kişilerin evrakta sahtecilik yapmasına karşı bir önlemdir (Akgündüz, 2009:26).

Kadı, sicil kayıtlarını ya evinde ya da camide muhafaza ederdi. Kadı bu defteri veya kaydı kaybeder ise cezalandırılırdı. Göreve yeni başlayan kadı önceki kadıdan evrakı/defteri talep ederdi. İki eminin önünde bu evrak/defter gözden geçirilirdi (Ortaylı, 2001:73).

4.3. Osmanlı'da Kadılık Kurumu

4.3.1. Kadılık Müessesesi

Kadı, Kur'ân-ı kerîm'de "*hükmini, sözünü geçiren*" kişi diye tanımlanmıştır Fıkıh anlamında ise insanlar arasında meydana gelen anlaşmazlıkları çözen yetkili makama tayin edilen kişiye denmiştir. (Atar, 2001:66).

Osmanlı Devleti'nde beylik döneminden itibaren fethedilen yerlere idareyi temsil etmesi için subaşı, hukuku temsil etmesi için kadı ataması yapılmıştır (Ortaylı, 2001:69). Osmanlı'da Osman Bey, Dursun Fakih'i atayarak ederek ilk kadı tayinini gerçekleştirmiştir (Kazıcı, 2004:215).

Osmanlı'da kadı doğrudan merkeze karşı sorumludur (Fendoğlu, 1999:453). Kadılar, sancakların alt bölümü olan kazalara atanır, burada devleti temsil ederlerdi. Aynı zamanda burada halkın temsilcisi olub devlet ile halk arasında köprü olmuşlardır. Kadılar kazanın en yüksek adli makamına sahiptirler (Göyünç, 1999:86).

Osmanlı'da kadı olmak için medreselerin yüksek derecelerinden mezun olmak gerekmektedir. Tahsil görmeyen biri sadrazam olabilirdi. Lâkin en küçük bir kazaya bile tahsilsiz birinin kadı olarak atanması mümkün değildi. Osmanlı kadısı sancak ve kazalara tayin edilmekteydi. Rütbe bakımından sancak kadıları daha yüksek konumdaydı (Kazıcı, 2004:216).

Kadı ilmiye sınıfı arasında yer almaktadır. Osmanlı'da ilmiye sınıfı, askeri sınıfın üyesi olarak vergi ve yargulamalarda ayrıcalıklara sahiptir. Ulema sınıfı imtiyazlı bir sınıf olub verilen en ağır ceza azil ve sürgündür. Ölüm cezası ise nadir olarak uygulanmıştır (Fendoğlu, 1999:454).

Osmanlı Devleti'nde kadının mülki, beledi, mali, askeri, adli konularını kapsayan geniş bir görev alanı bulunmaktadır (Ortaylı, 2001:69, Kazıcı, 2004:216). Çünkü Osmanlı'da şehir yönetiminde beledi ve mülki idare fonksiyonları birbirinden kesin çizgilerle ayrılmamıştır (Kazıcı, 2004:216). Kadının görevleri şunlardır:

- ❖ Hukuki anlaşmazlıkları çözmek,
- ❖ Hukuka aykırı durumlarda cezaları hükme bağlamak,
- ❖ Verdikleri hüküm ve cezaları icra ve infaz etmek,
- ❖ Had cezalarını infaz etmek,
- ❖ Hak sahiplerine haklarını iade etmek,
- ❖ Yetim, akıl hastaları gibi mallarında tasarrufta bulunamayanların mallarında tasarrufta bulunmak,
- ❖ Velileri bulunmayan kızları denkleleriyle evlenmek,
- ❖ Vasîyetlerin yerine getirilmesini sağlamak,
- ❖ Şehrin asayiş ve emniyetini sağlamak,
- ❖ Şahitleri ve maiyetinde görev yapan memurları denetlemek,
- ❖ Vâkıflara nezaret etmek (Atar, 2001:68).
- ❖ Avarız vergilerini toplamak,
- ❖ Kaçakçılık, karaborsacılığı önlemek,
- ❖ Devletin yasaklarını uygulamak, asayişi sağlamak,
- ❖ İmar düzeni sağlamak,
- ❖ Devşirme işlerini ve devşirme emininini kontrol etmek,
- ❖ Kale dizdarı ve kale muhafızını denetlemek,
- ❖ Zلزle, yangın, ordu sevkıyatı gibi olağanüstü durumlarda malzeme sağlamak ve işçi, usta gibi teknik ekibi olay yerine sevk etmek,
- ❖ Sefer-i hümayun sırasında geçilecek yol, köprü, çeşme tamirlerini yapmak ve erzak teminini sağlamak,
- ❖ Sefer için gerekli beygir, at kürekçi, vs. hazırlıklarını sağlamak (Ortaylı, 2001:72).

4.3.2. Kadı Yardımcıları

1.Naib: Naib vekil demektir (Uzunçarşılı, 2014:121). Naibler kadıya yardımcı olurlar ve kadı tarafından tayin edilirdi. Yargı çevresi geniş olan kadılar, kendi kazalarına bağlı olan nâhiyelere naib atarlardı. İş yoğunluğu bulunan kadılar ise mahkemelerde kendilerine yardımcı olması için naibleri görevlendirirdi. (Demir, 2012:361).

2.Kâtip: Kadının en önemli yardımcısıdır. Da'vâ dilekçelerini kadıya sunar, yargılama sırasında taraf ve şahitlerin ifadelerini yazar, da'vâ tutanaklarını ve dosyaları muhafaza eder (Atar, 2003:340), merkezden kadıya gelen resmi yazıları sicili mahfuz denilen defterlere kaydederdi. Kâtipleri kadı seçerdi. Kâtip seçiminde becerikli ve güvenilir kimseler olması, yazılarının düzgün olması gibi husûslara dikkat edilmekteydi. Kâtiplerin taraflardan hediye alması yasaktı. Kâtipler mahkeme dışında, vefat eden kişilerin evlerine gidip tereke kayıtlarını tutarlardı. Bu hizmetleri karşılığında terkelerde kalemiyye veya resm-i kitâbet isimli vergi alırlardı Mahkemede birden fazla kâtip olması durumunda içlerinden en kıdemlisi başkâtip olurdu. Sicillerin korunmasından ise başkâtipler sorumluydu (Özharat, 2015:113).

3.Mübaşir: Mahkemede, sırası gelen tarafları ve şahitleri içeri almakla ve yargılama sırasında güvenliği sağlamakla görevlidir (Atar, 2003:340).

4.Muhzır: Da'vâcı, da'vâlı ve bazen de şahitleri mahkemeye getirmekle görevliydi (Atar, 2003:340, Demir, 2012:361). Muhzırlar, maaş almayıp taraflardan hizmetlerin karşılığını almaktaydılar (Demir, 2012:361). Muhzırların tayin ve azli kadıların ellerindeydi (Özharat, 2015:114).

5.Müzekki: Şahitlerin güvenilir olup olmadığını araştırmakla görevlidir.

6.Tercüman: Farklı dilleri konuşanlar, dilsiz ve sagırlar ile iletişimi sağlamakla görevlidir (Atar, 2003:340).

7.Kassâm: Vefat edenlerin terekelerinde, vârisleri için taksim yapan memura kassâm denilmektedir (Uzunçarşılı, 2014:124). Fıkıh ve matematik bilgileri vâkıf olmaları gerekmektedir (Atar, 2003:340).

8.Çavuş: Borçluların mallarını satarak borcunu ödemesi, borçlunun inat etmesi durumunda mahkeme kararıyla hapsedilmesini sağlamak gibi görevleri bulunmaktadır. Ayrıca muhızır gibi zanlıların kadı huzuruna çıkartmak gibi bir görevi de vardır (Demir, 2012:363).

9.Şuhudu'l-hâl: Osmanlı mahkemeleri açık ve şeffaftı. Şuhudu'l-hal veya udu'l-Müslimîn adı verilen bilirkişi heyeti kadıyla beraber mahkeme oturumlarında yer alırdı (Kazıcı, 2004:218). Bu kişiler, kadının kararına doğrudan etki etmemekle beraber varlıklarıyla kadının adil karar almasını sağlardı. Bu kişiler bölgenin ileri gelenleri tarafından seçilmekteydi. Bu seçimde dürüstlük ve güvenilirlik önemliydi. Şuhudu'l-hal sayısı da'vâdan da'vâya değişmekle beraber, üç kişiden az olmamaktaydı (Özharat, 2015:116). Sicildeki belgelerin altına bazen birkaç isim yazılır ve ardından "ve gayrihim" diye bir ibare eklenirdi. Bu ibarenin anlamı ismi yazılanlardan başka kişiler de var, demektir (Kazıcı, 2004:218).

Bunların dışında esnaf kethüdası, mütevellî, subaşı ve sipahiler icraatlarında kadıya karşı sorumludur (Fendoğlu, 1999:456).

4.3.3. Kadı Mahkemesi

Mahkemenin sözlük anlamıyla "hüküm verilen yer, yargılama yeri" demektir (Atar, 2003:338). Mahkemede, da'vâciya "müddei", da'vâliya "müddeâ aleyh", da'vâ konusuna "müddeâ" denmiştir (Demir, 2012:366).

İslam hukunda kadılar, cami ve pazarlarda, konaklama yerlerinde ise çadırlarda yargılama yapmışlardır (Fendoğlu, 1999:454). Osmanlı'daki kadılar yargılamaları, evlerinde, camilerde veya mescitlerde yapmışlardır (Demir, 2012:358-359). XVI. yüzyılda 'Ayntâb'da İbn Şeker Mahallesi'ndeki Uzun Çarşı'da Mahkemetü's-sûk Mescidi (Mahkeme Çarşısı Mescidi) adında müstakil bir mahkeme binası bulunmaktadır (Çınar, 2000:21).

Osmanlı'da mahkemede kadının yazılı hükmü olmadan hiç kimse cezalandırılmazdı (İnalcık, 2011:81). Osmanlı'da suçu ispatlanıncaya kadar herkes suçsuz ve borçsuzdur, hükmü geçerliydi (Atar, 2001:69). Osmanlı mahkemelerinin bir diğer önemli özelliği de da'vâ hükümlerinin genellikle bir-iki celsede verilmesiydi (Demir, 2012:359).

Osmanlı'da bey sıfatını taşıyanlar kadının hükmü olmadan en küçük para cezası alamazdı. Şeriat alanı içindeki medeni hukuk da'vâlarında, kadı kararlarına sultanın dahi saygı göstermesi gerekirdi (İnalcık, 2011:81).

Osmanlı'da kadıların adaleti tamamen uygulamaları için bir takım önlemler alınmıştır. Birincisi; kadılar görevlendirildikleri yerlerde iki ya da üç yıl kalabilirlerdi. Böylece kadıların çevre ile dostluk, ahbablık ilişkilerini derinleştirmesi önlenmiştir. İkincisi; kadıların devlet görevlileri tarafından denetlenmeleridir. Üçüncüsü; halktan gelen şikâyetlerin değerlendirilmesidir.

Kadıların duruşma sırasında şakalaşması, alışveriş yapması uygun değildir. Ayrıca kadıların, tarafların hediyelerini kabul etmemesi, ziyafetlerine gitmemesi gerekiyordu. (Atar, 2001:68-69).

4.4. Osmanlı Şer'îye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

4.4.1. Hüccetler

Hüccet, Arapça bir kelimedir ve delil, vesika, senet anlamlarına gelir. Osmanlı mahkemelerinde, tarafların kadı huzurunda anlaşmalarına dair, kadının tasdik ettiği yazılı belgelere denir. Bu yönüyle kadı burada noter vazifesi, görmektedir. Hüccetlerin konuları oldukça zengindir. Alım-satım, kira, vekâlet, nafaka, vasîyet, kefalet, şehâdet, ferağ, borç, hibe, rüşdün isbatı, nezir, irsâliye, keşif, sulh, (Kütükoğlu, 1998:350), köle azadı, evlenme, boşanma (talâk, muhâlea), nikâhın feshi, terbiye vekâleti, mîrâs, rehin, rehini kaldırma, icâre, vesâyet, vekâlet, emanet, hacr-iflas, lukata, gasp, cinayet gibi konuları bulunmaktadır.

Hüccetler üç kısımdan oluşmaktadır: da'vâcî, da'vâlî ve da'vâ konusu. Kadılar bu hüccetlerin bir nüshasını taraflara verir bir nüshasını da sicil defterine kaydederdi. Asıl nüshadaki hüccetlerde kadının ismi ve mührü/tasdîki bulunurken sicildeki hüccetlerde kadının ismi ve mührü/tasdîki bulunmazdı.

Hüccetin bölümleri;

1.Dua: En üstte ortada bulunur. Genellikle olarak “hüve” formülü kullanılır.

2.Girizgâh: Kadının imzası/tasdîk ibaresi, kadının ismi ve bulunduğu kazanın ismi yazılır.

3.Metin: Başlangıç, hüviyet tespiti ve asıl konu diye bölümden oluşur. Başlangıç bölümünde değişik ifadeler kullanılmıştır:Sebeb-i tahrîr-i kitâb, oldur ki, budur ki.... Hüviyet tespitinde birinci tarafın ikamet ettiği yer, ismi, babasının ismi belirtilir. Şehir ismi belirtildikten sonra mahkemeye atıfda bulunurdu. Sonrasında ikinci tarafın kimlik tespiti yapılır. İki tarafın mahkemede hazır bulunduğunu belirten “mahzarında” veya “muvâcehesinde” tabirlerle belirtilir. Asıl konu mesele kısmında arz edilir. Hüccetin temel bölümü bu kısımdır. Konu tefarruatlarıyla anlatılır. Önce birinci taraf beyanını arz eder, sonra ikinci taraf beyanını arz eder, en sonunda da kitâbet kaydı yapılır, yani konu mahkeme siciline kaydedilir.

4.Hatime: Tarih ve şühûdü'l-hâl kısımlarından oluşur. Tarih genellikle yazı ile belirtilir. Şühûdü'l-hâl kısmında da şahitliklerin isimlerine yer verilir (Oğuz-Akgündüz, 1998:446-447-448).

4.4.2. İ'lamlar

Arapça kökü “ilim”dir. Manası bildirme anlatma demektir. Hukukta, i'lâm, da'vânın mahkemede nasıl hükme bağlandığını gösteren belgeye denir. Osmanlıda Devleti'nde kadı, mahkemede verdiği kararı tasdik etme ihtiyacı duyduğunda şeyhülislama resmi yazı yazardı. Kadının yazdığı bu yazıya i'lâm denmiştir. Bununla beraber Osmanlı diplomatiğinde kadının, üst makamlara bilgi vermek için yazdığı resmi yazılara da i'lâm denmiştir (Kütükoğlu, 1998:345).

İ'lamların temel özellikleri şunlardır:

1.Hâkimin imza ve mühürü en alt kısımda yer alır.

2.Da'vâcının adresi, adı, babasının adı, başka bir memlekette ise memleketin ismi, da'vâlının ise adı, unvanı ve babasının adı yazılır.

3.Da'vâ konusu yazılır.

4.Da'vâlının cevabı yazılır (kabülü veya itirazı).

5.İspat vasıtaları yer alır.

6. Hüküm ifadeleri yer alır.

7. Tarih yazılır.

8. Şahidlerin “şühûdü'l-hâl” kısmının altında yer alması zorunlu değildir. İspat vasıtasında şahitler bulunuyor ise i'lâmın içinde veya sonunda şahitlerin ismi yer alabilir (Akgündüz, 2000:73).

Kadı hükmünü verdikten sonra gerekçesiyle beraber i'lâmın bir nüshasını defterine kayıt eder, bir nüshanı da'vâciya gerekirse da'vâliya da verirdi (Bayındır, 2002:72).

4.4.3. Maruzlar

Ma'ruz, arzulunan, arzulunmuş, arz edilen şey, anlamlarına gelir (Devellioğlu, 1996:582, Akgündüz, 2009:43). Maruzlarda, mahkemelere yapılan şikâyetler, keşif ve tahkikat raporları, naiblerin ceza konularında yaptıkları soruşturmalar ve hâkimin onayına sundukları kararlar bulunmaktadır. Ayrıca maruzlarda, hâkimlerin üst makamlara arz ettikleri konular da bulunmaktadır. Maruzlar sicillerin ortasında veya sonunda bulunmaktadır. (Bayındır, 2002:69).

4.4.4. Müraseleler

Arapça haberleşmek, mektuplaşmak, resmi kadı mektubu anlamlarına gelir (Pakalın, 1983:621, Devellioğlu, 1996:732). Osmanlı diplomatiğinde, kadının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs veya makamlara göndermek üzere kaleme aldığı yazılı belgelere mürasele denmiştir (Akgündüz, 2009:45).

4.4.5. Temessükler

Sözlük anlamıyla, tutunma, sarılma ve borç seneti manalarına gelir (Devellioğlu, 1996:1073). Kadı sicillerindeki anlamı ise, “*miri arazide ve gayri sahîh vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine, yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge*” demektir (Akgündüz, 2009:47).

4.4.6. Vakfiyeler

Vakıf Arapça, durmak, alıkoymak anlamlarına gelir. Terim anlamı ise kişinin Allah'a yakın olmak için menkul ve gayrimenkul malını dini ve sosyal bir müessese için tahsis etmesine denir. Vakfiye ise vakf edilen şeylerin vasıflarını ve vakf edilme şartlarını belirten ve kadı tarafından tasdik edilen belgelere denir (Kütükoğlu, 1998:359).

4.4.7. Suretler

Osmanlı'da, ferman, berat vb. belgelere sahip olanlar, haklarını ispat etmek için bu belgeleri göstermek zorundadırlar. Bu belgelerin zarar görmesine mani olmak hak sahipleri, belgelerin suretlerini kullanılmayı tercih edilmişlerdir. Bu suretlerin gerçekliği kadı tarafından tasdik edilerek ispat edilmekteydi. Kadı buradaki göreviyle bir nevi noter vazifesini yerine getirmekteydi (Kütükoğlu, 1998:368).

4.4.8. Fermânlar

Farsça emir, irade, buyruk demektir (Uzunçarşılı, 1979b.:571, Pakaklın, 1983:607). Osmanlı Devleti'nde padişah tarafından verilen yazılı emir anlamına gelmektedir. Konularına göre ikiye ayrılır. Birincisi, padişahın kendisine İslam hukuku tarafından tanınan içi boş yasama yetkisine dayanarak veya icrâ kuvvetinin başı olarak kaleme aldığı ve şer'îye sicillerinde "evâmîr ve ferâmîn" diye zikir edilen hükümlerdir". İkincisi şahısları ilgilendiren vazife ve tımar tevcihi, berat gibi konularla alakalı yazılan ferman, berat ve nişanlardır (Akgündüz, 2002:30).

Fermânlar sefer için askerî çağırılması, vergi gibi konularda bizzat Divân-ı Hümayun kararı ve padişah emriyle yazılırdı. Bununla beraber beylerbeyi, sancakbeyi veya kadı gibi vazifeliler mektupla veya halktan biri azruhal ile fermân talebinde bulunabilirdi. Bu talepler Divanı Hümayunda görüşülüp karara bağlanırdı. Fermânın tek kişiye yazılmakla beraber çoğunlukla çok mevki sahibine hitaben yazılırdı.

Fermânların rükünleri; fermân kelimesi kullanılır, gönderilenin ismi ve rütbesine layık dua ve sena ifadeleri yazılır, fermânın gönderilmesinin sebebi yazılır, gönderilenin muradı emredilir, murad açıklanır, gereğinin tamamlanmasına dua edilir ve nihayet verilir.

Fermânın şartları; tuğra, padişaha yakışan ifadelerin kullanılması, gönderilenin rütbesine riayet edilmesi, gönderilenin isminin sena ve dua ile yazılması, fermânın yazılış amacının belirtilmesidir (Kütükoğlu:1995:400-402).

4.4.9. Berâtlar

Berât, Arapça bir kelimedir. Yazılı kâğıt, mektup demekle beraber (Pakaklın, 1983:205) Osmanlı Devleti'nde, bazı vazife, hizmet ve memuriyetler için padişah tuğrası ile verilen mezuniyet veya tayin emirlerine denmiştir (Uzunçarşılı, 1979a.:523, Gökbilgin, 1992:85).

Osmanlı Devleti'nde berât yerine, biti, berât-ı şerif, nişan, nişan-ı şerif, hüküm, misal isimleri de kullanılmıştır. Bazen de belgenin bir yüzüne nişan bir yüzüne de berât ifadesi yazılmıştır (Uzunçarşılı, 1979a.:523).

Berât kalemleri farklılık göstermektedir. En büyük kısmı maliye kalemiyesinden verilirdi. Kazaskerler tarafından verilen berâtlara, askeri berâtlar denilirdi (Kütükoğlu, 1992:473). Berâtlar verildiği şahsın mevki ve derecesine göre yazılırdı.

Berâtlarda, hangi hizmet için verildiği, verilen vazife, vazifenin yeri, vazifenin niçin verildiği, kime verileceği, ne kadar maaş verileceği gibi husûslar belirtilmekteydi (Gökbilgin, 1992:85). Padişah değıştikçe bütün berâtlar değışirdi. Yeni padişahların tuğralarının bulunduğu yeni berâtların her biri için yarım resm alınırdı (Uzunçarşılı, 1979a.:524).

Berât çeşitleri şunlardır: tımar berâtı, ulufe berâtı, iltizâm berâtı, muafiyet berâtı, mukâta'a berâtı, malikâne berâtı, imtiyaz berâtı, beylerbeyilik, sancak beyilik, nişancılık, defterdarlık, vezîrlük berâtları...(Gökbilgin, 1992:86).

4.4.10. Buyuruldular

Osmanlı Devleti'nde sadrazam, vezîr, defterdar, kadıasker, beylerbeyi gibi yüksek görevlilerin kendilerinden rütbece aşağıda vazife yapanlara gönderdikleri emirlere "buyruldu", denilmiştir. Buyuruldular yazıldıkları yerlere göre merkezden yazılanlar ve taşradan yazılanlar diye ikiye ayrılmıştır (Kütükoğlu, 1998:197-198).

5. 49 NUMARALI ‘AYNTÂB ŞER’İYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1. İdari Yapı

5.1.1. Karyeler

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde Gaziantep için ‘Ayntâb için “Medîne-i ‘Ayntâb”, “Mahmiye-i ‘Ayntâb”, “Ru’ûs-ı ‘Ayntâb”, “Anteb” gibi unvanlar-isimler kullanılmıştır.

Osmanlı’da re’âya, askeri sınıftan olmayan, üreten ve vergi veren tebaaya denilmiştir. Köy nüfusunun azlığı ve tımarlarda kullanılmayan toprağın bolluğu re’âyanın önemini arttırmıştır. Re’âyasını kaybeden sipahi gelirini de kaybederdi. Bu nedenle Osmanlı kanunlarında re’âyanın yerleşim yerini bırakıp başka yere gitmesi yasaklanmıştı. Sipahi, kaçan re’âyayı on yıl içerisinde kadının da hükmüyle zorla getirme hakkına sahipti (İnalçık, 2011:115).

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde izinsiz olarak karyelerinden kalkıp şehre giden re’âyaların tekrar bağlı buldukları karyeye naklinin kadı defterine yansıdığı görülmüştür: “...*Beglerbeyi nâm karye zabiti olan İbrahim Ağa ibni (***) tarafından vekil-i şer’iye olan iş bu râfi’u’l-kitâb Mehmed Ağa ibni İbrahim mahfil-i kazâda medîne-i mezbûre sükkânından Mehmed bin Mustafâ ve Ahmed bin Hüseyin ve Hamza bin Hasan ve el-Hâc ‘Alî bin Mûsâ ve Ramazân bin Allahverdi ve ‘Îsâ ibni el-Hâc Velî ve ‘Alî bin Hadi ve Halîl bin Hadi nâm kimesneler mahzarlarında bi’l-vekâle üzerlerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrun Mehmed ve Ahmed ve Hamza ve el-Hâc ‘Alî ve Ramazân ve ‘Îsâ ve ‘Alî ve Halîl’in babaları ve dedeleri karye mezbûrenin bağlû ra’iyet ve ra’iyeti oğullarından olub lâkin birkaç seneden berü karye-i mezbûreden kalkub medîne-i mezbûrede sâkin olmalarıyla su’âl olunub yine mezbûrlar karye-i merkûmeye nakl olunmak matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl mezbûrân Mehmed ve Ahmed ve Hamza ve el-Hâc ‘Alî ve Ramazân ve ‘Îsâ ve ‘Alî ve Halîl cevâblarında fi’l-vâki’ babaları ve dedeleri karye-i merkumun bağlû ra’iyet ve ra’iyeti oğullarından olub birkaç seneden berü karye-i mezbûreden kalkub medîne-i mezbûre sâkin ve mütemekkin olduk deyu karye-i merkûmenin bağlû ra’iyet ve ra’iyeti oğullarından olduklarını her biri ikrâr etmeğin mezbûrların ikrârları mûcibince karye-i mezbûreye nakl mezbûrûn Mehmed ve Ahmed ve Hamza ve el-Hâc ‘Alî ve Ramazân ve ‘Îsâ ve ‘Alî ve Halîl ba’de’l-yevm karye-i mezbûrenin şenlik oldukça zabitlerinden izinsiz kalkub şehre gelürsek vâli vilâyet olanlara yüz guruş neziremiz olsun...” (AŞS.49/69-1).*

XVI. yüzyılda ‘Ayntâb’da, merkez nâhiyeye bağlı 219, Telbâşir’e bağlı 180, Nehrülcevâz’a bağlı 50 köy bulunmaktadır. Bu idari durum XIX. yüzyıla kadar devam etmiştir. 1916’da ise karye sayısı 346’dır (Özdeğer, 1996:469). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde ise 100 karye ismi tespit edildi.

Tablo 5.1. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye Sicilinde Tespit Edilen Karyeler

Asbatrun	Eğirci	Kavli	Orul
Azi	Eril	Kebîr Cend	Öbek
Aril	Evreş	Keçeli	Sam
Balbek	Gerciğın	Kefer Celil	Sazgın
Bariz	Göğencik	Kefer Halîl	Şefiden (?)
Battalöyük	Görende(?)	Kered	Şhreküstü
Bedreddin	Görgün	Kızılhisar	Semaven
Bedri	Gülek	Kızılhisar-ı Tahtanı	Seylan
Beg	Güllü	Kozanlı	Su
Beglerbeyi	Güreniz	Kör Nezir	Susak
Belkande	Güzide	Küçük	Şahmülkü
Besni	Hacr	Küçük 'Arâb	Taşdemir
Bostancı	Hati	Küçük Massara	Tel-başir
Bölük	Hayık Baba	Kürd	Telhalid
Cabi	Hıyam	Mahsar	Tesavud
Cedîd	Hızır Çavuş	Mervan	Telsüd
Cegede	Hızır Çavuş Bostanı	Mizman	Turlu
Cevizlice	Ilgun	Mizmiz	Uyum Söğüd
Çağdığın	İbrahîm	Molla Ahmed	Uzil
Çağırğan	İki Ahur	Murâdlı	Yahni
Çarbin	İncesu	Müzâr	Zan
Çarpın	İncirli	Narlıca	Zayar
Çartil	Kalagavt (?)	Nasır	Zel Cedîd
Düllük	Karakuyu	Nafah	Zincirli
Efkar	Kara Öbek	Nurdane	Zincirli Kuyu

5.1.2. Mahalleler

'Ayntâb mahalleleri genellikle dini kurumların etrafında yer almıştır. 'Ayntâb'da mahallelerin isim almalarında farklı özellikler etki etmiştir. Bu etkenlerden bazıları:

- 1.İsimlerini camiden alan mahalleler:'Alî Neccar, Akyol ve İbn-i Eyyûb...
- 2.İsimlerini mesleklerden alan mahalleler:Bostancı, Boyacı, Kürkçü...
- 3.İsimlerini şehrin önde gelen şahıslarından alan mahalleler:'Alî Neccar, İbn Şeker, İbn-i Eyûb, İbn Kör...
- 4.İsimlerini coğrafi koşullardan alan mahalleler: Çukurca, Kayacık.

'Ayntâb'ın en kalabalık mahalleleri 'Alî Neccar, 'Ammu, Şhreküstü, İbn Şeker, Debbağlar, Tarla, Kürtüncü, İbn-i Eyûb ve Sikkak mahalleleridir (Çakır, 2015:123-124-129). 1650-1700 yılları arasında 'Ayntâb'da 56 mahalle bulunmaktaydı (Kıvrım, 2009b.:236). XVII. Yüzyılda şehir hakkında bilgi veren Evliya Çelebi 32 mahallenin varlığından söz etmiştir (Çelebi, 2005:178). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye sicilinde ise 62 mahalle ismi tespit edildi.

Tablo 5.2. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye Sicilinde Tespit Edilen Mahalleler

Ahmed	Eyûb	Kara Sakal	Seng-i Çavuş Kadem
Akyol	Göğencik	Karasıgıl(?)	Seng-i Hoşkadem
'Alî Neccar	Hâcı	Kastel	Seng-i Nakkaş
'Ammu	Hayık Baba	Kayacık	Seng-i Tavis
Beg	Hayık Müslüman	Kayseri	Solak Değirmen
Bostancı	Hayık Zimmîyan	Kered	Şarkıyyan
Boyacı	Hızır Çavuş	Kısır	Şehidlik
Cabi	Hızır Çavuş Bostânı	Kızılcamescid	Şhreküstü
Câmi'	Hızır Çavuş Dersâni	Kozanlı	Şeker
Cevizlice	İbn Kôr	Kozluca	Tarla-yı Atik
Çavuş Kadem	İbn-i Eyûb	Kürkcian	Tarla-yı Cedîd
Çukur	İbn Şeker	Kürtencian	Tışlâki
Demirci	İlhan	Meydanbaşı	Tövbe
Eblehan	Kanalıcı	Molla Ahmed	Yahni
Ehl-i Cefa	Karakuyu	Leyluncük	Zincirli Kuyu
Eşref	Kara Seki		

Osmanlı'da şehir idaresinin en küçük yapısı ve teşkilatı mahalle idaresiydi. Mahallenin idari merkezi, dini bir mekân olan cami ve idarecisi de imamdı. (Özdeğer, 1988:120). Müslüman mahallelerin merkezi cami iken Hristiyan mahallelerin merkezi kilisedi. Müslüman mahallelerde İmanın görevini, gayrimüslim mahallelerde kilise papazı veya kocabaşlar yerine getirmekteydi (Ünal, 2012:9-12).

Osmanlı Devleti'nde mahallede imamın konumu önem arz etmekteydi. Tanzimat Dönemi'ne kadar imam, mahallenin önde gelen sorumlusu ve mahallede devletin temsilcisiydi (Beydilli, 2000:181). İmam, mahalledeki asayişten de birinci dereceden sorumluydu. İmam, cinayet, yaralanma, hırsızlık, zina, fuhuş, taciz, sarkıntılık vs. gayri ahlaki durumları takip edip güvenlik birimlerine bildirmekle yükümlüydü. Ayrıca imam, bu gayri ahlaki durumlarla alakalı şikâyet edilen evlere mahallelinin ileri gelenleriyle birlikte baskınlar düzenlemekteydi. Bu baskınlarda gayri ahlaki durumları tespit edilen zanlılara ceza verme yetkisi ise kadıya aitti (Ünal, 2012:12).

Osmanlı'da mahalle bilincinin gelişmesinin pek çok faktörü bulunmaktaydı. Merkeze karşı mahallelinin ortak sorumluluğunun olması, mahallede kefillik sisteminin olması gibi hususlar en önemlileriydi (Tok, 2005:159). Osmanlı Devleti'nde mahallelerde can ve mal güvenliğinin sağlanması ve genel düzenin korunması için kefillik sistemi geliştirilmişti. Mahalle halkı birbirlerinin müteselsilen kefiliydi (Çetin, 2014:46).

Mahallelilik bilinci, toplumun can, ırz ve mal güvenliğinin sağlanmasında önemli rol oynamıştır. Nitekim, 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde yaşayan Hadice bint-i el-Hâc Mustafâ isimli hatunun da'vâsında bu durum açıkça görülmüştür. İbrahim bin 'Aşur gece vakti Hadice'nin evine 'ırza kasd maksadıyla girmiştir. Hadice'nin feryadına koşan mahalle ahalisi Hadice'yi kurtarmanın yanı sıra mahkemede olaya şahitlik de etmiştir. (AŞS.49/144-2).

Osmanlı'da mahalle, toplumu kontrol eden bir mekanizma olarak işlev görmektedir. Bu kontrol mekanizmasının sağlanmasında ceza, ödül, itibar kazanma-kaybetme, eleştiri, küçük görme, kovulma gibi pek çok yöntem kullanılmaktaydı (Çakır, 2012:33-34).

Osmanlı’da kadılar gerekli gördükleri zaman mahalle halkının tanıklığına başvururdu. Mahalle halkının mahkemelerdeki tanıklığı kimi zaman da’vâların seyrini değiştirecek kadar önem arz ederdi. Mesela ‘Ayntâb’da görülen bir hırsızlık da’vâsında, da’vâcı iddiasını kanıtlayamayınca kadı önce da’vâlılara, hırsızlığı yapmadıkları hususunda yemin teklifinde bulunur. Da’vâlıların yemin etmesi üzerine kadı, mahalle halkının bilgisine başvurur. Mahalle halkının da’vâlılar hakkında kendi hallerindedirler, diye şahitlik etmesi üzerine da’vâlılar suçlamadan kurtulur (AŞS.49/132-2).

Mahalle halkı, birbirlerini yakinen tanıdığı için kişiler üzerinde genel kanılar oluşmaktaydı. Bu kanıların oluşmasında belirli ölçütler bulunmaktaydı. Erkeklerin güvenilirliğinin belirlenmesindeki önemli bir ölçüt namaz kılmalarıydı (Çakır, 2012:33, Çetin, 2014:48). Kadınların güvenilirliğinin belirlenmesindeki ölçüt ise namusa düşkünlük, dindarlık ve doğru yolda olmalarıydı (Çetin, 2014:48-49).

‘Ayntâb’da kişilerin iyi ahlak üzerinde olduklarını anlatmak için “*hüsn-i hal*” veya “*kendi halinde olmak*” ifadeleri (AŞS.49/132-2), kişilerin kötü ahlak üzerinde olduklarını anlatmak için de “*sû-i hâl*” veya “*kendi halinde olmamak*” ifadeleri kullanılmıştır. (AŞS.49/153-2). ‘Ayntâb’da mahalleli sû’-i hâl ile alakalı şikâyetlerine; ırz-ı Müslümanların ‘iyâline ulaşmayı istemek (kişinin bakmakla zorunlu oldukları kimseler), gecelerde alet-i harble gezmeyi adet edinmek (AŞS.49/78-3), nâmahremden te’âşi etmemek (çekinmemek), evine nâmahrem girip çıkması gibi kanıtlar sunmuştur (AŞS.49/131-1).

Osmanlı’da mahalle ahalişi gayrı ahlaki davranışta bulunan kişileri mahalleden çıkarma yetkisine sahipti (Çetin, 2014:50, Tok, 2005:162). Mahalle halkı gayrı ahlaki durumlar karşısında zaman zaman mahalleden ihraç taleplerinde bulunmuşlardır. Mahalle halkı mahallede bu davranışların yaygınlaşmasını, huzur ve güven ortamının bozulmasını engellemeye çalışmıştır (Çakır, 2012:34). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde de mahalle ahalisinin ihrâç talebi görülmüştür: “...*Seng-i Tavail Mahallesi sükkânından Ahmed bin Mustafâ nâm kimesne mahfil-i kazâda yine mahalle-i mezbûre sükkânından Mahmûd bin Mustafâ ... Cum’a bin Ahmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân Mahmûd ve Cum’a dâ’ima menzillerine nâmahrem girub mezbûr Mahmûd’un zevcesi Kaya dahî Kaya dahî nâmahremden tehâşi itmeyüb mahalle-i mezbûre eyâlisini azrâr ve eziyetten hâli olmamağla keyfiyet hâllerin eyâli mahalleden su’âl olunub mahalle-i mezbûreden ihrâç olunmaların matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûreden sükkânından Molla Yahyâ ibni Mahmûd Ağa ve Molla Mehmed bin Hasan ve Seyyid Mehmed Seyyid Yûsuf ve el-Hâc Murâd oğlu İbrahîm Ağa bin Mustafâ bin Mehmed ve Bektaş İbrahîm nâm kimesneler li-ecli’l-ihbâr meclis-i şer’a hâzırân olub eşcâr olundukda fi’l-vâki’ mezbûrân Mahmûd ve Cum’a mezbûre Kaya kendi hallerinde olmayub ve dâ’ima menzillerinde nâmahrem götürüb me’â şâhidin hâli olduklarından mâ’adâ eyâli mahalle-i mezbûreye ağrar-ı zarar ve eziyetten hâli değildir deyu her biri mezbûrun Mahmûd ve Cum’a ve Kaya’nın sû’-i hâllerinden haber vermeğın muvâcihle mahalle-i mezbûre ihrâçlarının tenbih birle mâ-vaka’a bit-taleb ketb olundu...” (AŞS.49/135-2).*

Mahalleli ihraç talebi için doğrudan kadı huzuruna çıkabilirdi (Tok, 2005:164). Mahallede istenmeyen kötü davranışlarında ısrar edenlerin ihraç taleplerinin uygun bulunduğu da görülmüştür. (Çakır, 2012:46).

Mahalle ihraçları için verilen süreler değişiklik göstermektedir. Süre, 2, 3 veya 10 güne kadar uzayabilmektedir. İhraç kararı verilen şahısların iskân yerleri hakkında net bilgi olmayıp sicil kayıtlarında “*âher mahalle nakil*”, “*kaza-i âhere nakil*” ifadeleri kullanılmıştır. (Tok, 2005:167). Mahalleden ihraç edilenlerin tekrar aynı mahalleye gelmesi karşısında mahalle halkı “*mahallemize gelirlerse cümlemiz perişan oluruz*” diyerek mahalleye kabullerine karşı çıktıkları da yine belgelere yansımıştır (Kıvrım, 2009b.:249).

5.2. Aile

5.2.1. Ailenin Kurulması

Aile, evlilik ve kan bağına dayanan, karı-koca ve çocuklar tarafından oluşan, toplumun içindeki en küçük birliktir (Türkçe Sözlük, 2005:45). Soyun devam ettirilmesi, kültürün aktarılması, toplumun ayakta kalması için bu birliğin sağlam temellere dayanması gerekmektedir.

Osmanlı'da tek tip aile yapısı yoktur. Osmanlı aile yapısı şehir, kasaba, köy, konar-göçerlerde farklılık göstermektedir. Zira yaşam şartları ailenin şekillenmesinde önemli bir unsur olarak etki etmiştir (Ünal 2012: 47). Yaşam şartları dışında din ve gelenek-görenek Osmanlı ailesinin şekillendiren iki temel unsurdur (Doğan, 1999:372, Ünal 2012:47). Osmanlı toplumunda ailenin reisi olan erkekler ailenin geçiminden ve güvenliğinden birinci dereceden sorumludur. Kadınların ise çalışma zorunluluğu olmamakla beraber kırsal yerlerde kadın, ev işlerinin yanı sıra bağ-bahçe-tarlada eşine yardım etmiştir.

Osmanlı'da kızların ve erkeklerin 13-14 yaşlarında evlendikleri kaydedilmiştir (Ünal, 2012:52). Osmanlı İmparatorluğu'nun aile yapısı incelendiğinde çok eşlilik görülmekle beraber yaygın değildir (Akyılmaz, 2002:367). Osmanlı kentlerinde birden fazla kadınla evlenme oranı % 9.27 iken; (Doğan, 1999:381) Osmanlı köylerinde birden fazla kadın ile evlenme oranı % 3 olarak kaydedilmiştir (Akyılmaz, 2002:367, Doğan, 1999:381).

5.2.1.1. Nâmzed (Nişan)

Nâmzedlik evliliğe giden yolun ilk adımıdır. Nâmzedlik taraflar arasında bir merasimdir. İslam'a göre tarafların evlenme zorunluğu da yoktur. Nâmzedlik süresi sabit değildir. Birkaç gün veya birkaç yıl sürebilir. Burada amaç her iki tarafın birbirini tanımasıdır (Kıvrım, 2007:359-360). Konya'da nâmzedliğin 5, 10 hatta 20 seneye kadar sürdüğünün örnekleri görülmüştür (Sak, 2006:502).

Nişanlanmanın belirli şartları vardır. Bunlardan birincisi, evlenme teklif edilen kadının başka biriyle evli olmamasıdır. İkincisi ise şartlar ne olursa olsun kadının iddet süresi içinde bulunmamasıdır (Cin-Akgündüz, 1989:63).

Konya'da nâmzedlik döneminde erkek tarafı, kız tarafına altın küpe, bilezik vs. ziynet eşyaları, giyecek eşyaları hediye ettiği görülmüştür (Sak, 2006:498). 'Ayntâb'da ise erkek tarafının kız tarafına; altın küpe, kuşak, çakşır, sîm hançer, sîm bıçak hediye ettiği tespit edilmiştir (AŞS.49/14-3).

Konya'da nâmzedliğin bozulması alakalı pek çok da'vâ görülmüştür (Sak, 2006:504). Konya'da 1727-1729 tarihli 51 Numaralı Konya Şer'iyeye siciline göre nâmzedden ayrılma ile alakalı 16 da'vâ görülmüştür (Solak, 2015:387) 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'iyeye sicilinde nâmzedden ayrılma ile alakalı sadece 1 belge tespit edilmiştir (AŞS.49/14-3).

17. Yüzyılda 'Ayntâb'da nâmzed ile alakalı da'vâ türleri oldukça azdır. Bu durumun küçük yaşta evliliklerin fazlalığı, gençlerin ailelerinin sözlerini dinlemeleri ve gençlerin ailelerine karşı koyacak imkâna sahip olmaması gibi ihtimallerden kaynaklandığı düşünülmektedir (Kıvrım, 2007:361). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'iyeye Sicilinde tespit edilen nâmzedliğin bozulmasında hediyelerin geri verilmesi talep edilmiştir: "...Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından olub hâlâ mahmiye-i Belgrad'da temkîn olan Yûsuf Çelebi bin el-Hâc Hasan'ın 'ömr ve tarafından vekîl-i şer'iyeye olan Mehmed bin el-Hâc Yûsuf nâm kimesne mahfil-i kazâda Meryem bint-i 'Abdullah nâm hatun muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüib mezbûre Meryem sadrîye kızı Cemile nâm hatun müvekkile-i mezbûr Yûsuf Beşe'ye nikâh-ı tezvîc eder deyu mezbûr Yûsuf Beşe'den kırkbeş guruş kıymetli sîm hançer ve beş guruş kıymetli bir sîm bıçak ve beş guruş kıymetli bir çift altın küpe ve beş guruş kıymetli bir kuşak ve iki guruş kıymetli bir çakşır ahz idüb kızı mezbûre Cemile'yi mezbûr Yûsuf Beşe'ye vermeyub ahere tezvîc etmekle bundan akdem eşyâ-i merkûmeye mezbûr Meryem'den vekâleti hasbiyle taleb ve da'vâ ve müdde'âmızı isbât idüib eşyâ-i merkûmeyi bana edâ ve teslîm mezbûr Meryem'de unutulmuş hâlâ mârû'z-zikr hançer ve bıçak ve küpe ve kuşak ve çakşır 'ayni mezbûr Meryem'e... olmağla yedinden ahz ve kabz itdim mezbûre Meryem zimmetini eşyâ-i merkûmeden bir sene kaldı ..." (AŞS.49/14-3).

5.2.1.2. Mehir

Mehir, erkeğin evleneceği kadına ödediği para veya mala denir. Mehir, İslamiyeti kabul etmeden önce Türklerin örfünde "kalın" olarak geçmektedir. Kalın, İslamiyetin kabulünden sonra yerini çoğunlukla mehre bırakmakla beraber "başlık parası veya nâmzedlik akçası" adıyla varlığını sürdürmüştür (M. Aydın, 2003:389).

Mehr-i mu'accel; evlenme sırasında kadına peşin olarak ödenmesi kararlaştırılan mehre, mehr-i mü'eccel; evlenme sırasında kadına peşin olmayarak sonradan verilmesinin taahhüt edildiği mehre denir (Pakalın, 1983:444).

Mehir miktarlarının belirlenmesinde dönemin sosyo-ekonomik şartlarının yanı sıra; kadınların yaşı, güzelliği, akıllılığı, serveti, ahlaklı olması, dindar olması, bekar/dul olması, çocuklu/çocuksuz olması gibi pek çok özellik etki etmiştir. Kuma

olarak evlenen kadınların mehir miktarları, kuma geldikleri kadınların mehirlerine göre daha fazladır. Mehir miktarlarının fazla olmasının nedeni kadınların kuma olmayı kabul etmeleri ve erkeklerin yeni zevceleri arasındaki yaş farklılığının artmasından kaynaklanmaktadır (Kıvrım, 2007:381–382).

‘Ayntâb’da 1650–1700 yılları arasında mehir miktarları 5 guruş ile 500 guruş arasında değişmiştir (Kıvrım, 2007:382). 1670–1680 yıllarında Konya’da en düşük mehir miktarı 800 akçe iken en yüksek mehir miktarı 80000 akçe olarak kaydedilmiştir (Uysal, 2014:22). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde ise en düşük mehir miktarı 5 guruş, en yüksek mehir miktarı 100 guruş olarak kaydedilmiştir.

Tablo 5.3. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Mehir Miktarları

Kadınlar	Mehr-i Mü’eccel	Mehr-i Mu’accel	Belge No
Zeyneb Hatun bint-i el-Hâc Hasan Ağa	100 guruş	x	(AŞS.49/23-2)
Âyşe bint-i ‘Îsâ	25 guruş	x	(AŞS.49/35-1)
Hadice Hatun	40 guruş	x	(AŞS.49/35-2)
Fâtıma bint-i Mehmed	10 guruş	x	(AŞS.49/43-1)
‘Âyşe bint-i Hasan	5 guruş	x	(AŞS.49/36-3)
Elif bint-i el-Hâc Yûsuf	30 guruş	x	(AŞS.49/66-3)
Belkis bint-i ‘Abdullah	30 guruş	30 guruş	(AŞS.49/75-3)
‘Âyşe bint-i İsmâ’il	15 guruş	15 guruş	(AŞS.49/86-2)
Halîme bint-i Hasan	20 guruş	x	(AŞS.49/87-2)
Emîne bint-i Abdurahman	20 guruş	x	(AŞS.49/87-3)
Fâtıma bint-i el-Hâc Hasan	30 guruş	x	(AŞS.49/96-1)
Zemzem bint-i el-Hâc Mustafâ	40 guruş	x	(AŞS.49/97-1)
‘Âyşe bint-i Mehmed	15 guruş	15 guruş	(AŞS.49/100-4)
Fâtıma bint-i ‘Abdullah	10 guruş	x	(AŞS.49/105-2)
Emîne bint-i Hüseyin	30 guruş		(AŞS.49/106-1)
Kerime bint-i ‘Ali’	50 guruş	x	(AŞS.49/107-2)
Hadice bint-i ‘Alî	20 guruş	x	(AŞS.49/110-4)
Emîne bint-i Hasan	15 guruş	15 guruş	(AŞS.49/114-2)
Ahsen bint-i Halîl	30 guruş	x	(AŞS.49/115-2)
Kaya bint-i Mustafâ	20 guruş	20 guruş	(AŞS.49/127-3)
‘Âyşe bint-i Yûnus	8 guruş	8 guruş	(AŞS.49/136-1)
Âyşe bint-i ‘Ömer	30 guruş	30 guruş	(AŞS.49/141-2)
Emîne bint-i Sâlih	20 guruş	x	(AŞS.49/142-2)
‘Âyşe bint-i Hamza	30 guruş	x	(AŞS.49/142-3)
Emîne bint-i ‘Alî	20 guruş	x	(AŞS.49/145-1)
Rukiye bint-i Yûsuf	15 guruş	x	(AŞS.49/154-2)

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicili, mehirle alakalı da’vâ türü ve sayısı bakımından oldukça zengindir. Zevceleri ölen kadınlar, mehirlerini zevcelerinin tereke ve muhalefâtlarından talep etmişlerdir: Zeyneb Hatun bint-i el-Hâc Hasan, zevcesi es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed Efendi’nin terekesinden yüz gurus mehr-i mü’eccelini (AŞS.49/23-2), ‘Âyşe bint-i ‘Îsâ, zevcesi Ebûdderda ibni Selîm’in terekesinden yirmibeş guruş mehr-i mü’eccelini (AŞS.49/35-1), Belkis bint-i ‘Abdullah, zevcesi Mehmed Ağa bin Kubad’ın terekesinden otuz guruş mehr-i mu’accel ve otuz guruş mehr-i mü’eccelini (AŞS.49/75-3), Halîme bint-i Hasan, zevcesi Ahmed bin Şeyh Sultân’ın terekesinden yirmi guruş mehr-i mü’eccelini (AŞS.49/87-2), Emîne bint-i

Abdurahman, zevcesi Ahmed bin Şeyh Sultân’ın terekesinden yirmi guruş mehr-i mü’eccelini talep etmiştir (AŞS.49/87-3).

‘Ayntâb’daki mehir da’vâlarında kadınların mehirlerini aldıkları halde, mehirlerini almadıklarını belirterek tekrar mehir talebinde buldukları da görülmüştür. Kürkciyan Mahallesi’nde oturan ‘Âyşe bint-i İsmâ’il isimli kadın ölen kocasının zimmetinde onbeş guruş mehr-i mu’accel ve onbeş guruş mehr-i mü’ecceli olduğunu iddia ederek, kocasının oğlu Abdulgına’dan mehirlerini talep etmiştir. Abdulgına ise mahkemede “‘*Âyşe’nin babam müteveffâyı merkûm zimmetinde onbeş guruş mehr-i mu’accel ve onbeş guruş mehr-i mü’eccel var deyu ikrâr iken babam merkûm İsmâ’il fevtinden sonra mezbûre ‘Âyşe zikr olunan mu’accel ve mü’ecelisinden taleb ve da’vâ idüb ben dahî muhallelâtından mezbûre ‘Âyşe’ye zikr olunan mehr-i mukâbelesinde bir yorgan ve bir döşek ve bir kilim ve taşt def*” ve teslîm idüb ol dahî ahz ve kabz eyledikten sonra otuz guruş mehr-i mu’accel ve mü’eccellinden zimmetimi ibrâ-i kât’ü’l-nizâ’la ibrâ ve iskât etti...” demiştir ve iddiasını mahkemeye şahitler sunarak ispatlamıştır (AŞS.49/86-2).

‘Ayntâb’daki mehir taleplerinde mehrin bir kısmının zevcenin sağlığında ödendiği, kalan kısmının da zevcenin muhallelâtından talep edildiği görülmüştür. Kaya bint-i Mustafâ, yirmi guruş mehr-i mu’accel ve yirmi guruş mehr-i mü’ecceli olduğunu bu meblağın oniki guruşunu zevcesi Mehmed’den aldığını söyler. Zevcesinin vefat etmesiyle kalan yirmisekiz guruşunu zevcesinin muhallelâtından talep eder (AŞS.49/127-3).

Mehir bazı durumlarda aynı bedel olarak da ödenmiştir. Nitekim Kürtenciyan Mahallesi’nde sâkine ‘Âyşe bint-i Mehmed’e belgede miktarı belirtilmeyen mehr-i mü’eccelinin karşılığında meyve bahçesi verilmiştir (AŞS.49/36-2). Diğer bir da’vâda Rukıye bint-i Yûsuf, zevcesi İlyâs’dan onbeş guruş mehr-i mü’eccelini talep etmiştir. Da’vâ sonucu İlyâs zevcesi Rukıye’ye onbeş guruş mehr-i mü’ecceli karşılığında ‘Alî Neccar Mahallesi’ndeki evini vermiştir (AŞS.49/154-2). Yine bir diğer da’vâda, Fâtıma bint-i ‘Abdullah’ı zevcesi ‘Osmân “ıtlâk” ile boşamıştır. On guruş mehr-i mü’eccelini talep eden Fâtıma’ya mehri mukâbelesinde ev hibe ve temlik edilmiştir (AŞS.49/105-2).

‘Ayntâb’da ölen kadınların mehirlerinin, mirasçıları tarafından talep edildiği görülmüştür (Koçak, 2010a.:302). Nitekim, Ehl-i Cefa Mahallesi’nde oturan Kerime bint-i ‘Alî isimli kadının vefat etmesi üzerine varisleri mehr-i mü’eccelinden kendi paylarına düşen hisselerini Kerime’nin zevcesi Mehmed’den talep etmişler. Ancak, Mehmed Kerime’nin ölmeden önce mehrini kendine hibe ettiğini iddia eder ve iddiasını da mahkemeye şahitler sunarak kanıtlar (AŞS.49/107-2).

Yukarıda verilen örneklerde de görüldüğü üzere ‘Ayntâb’da mehri mü’eccel ile alakalı da’vâ sayısının oldukça fazla olmasına karşı mehr-i mu’accel ile alakalı da’vâ sayısı oldukça azdır. Bu durum, mehri mu’accelin ya nişanlıyken ya da nikâh sırasında peşin olarak ödenmesinden kaynaklanmaktadır (Koçak, 2010a.:300).

5.2.1.3. Nikâh

Nikâh, “*karı-koca arasında beraber yaşamaya ve yararlanmaya imkân doğuran ve taraflara karşılıklı hak ve görevler yükleyen rızâî bir akittir.*” (Cin-Akgündüz, 1989:61). İslam dini, iffetin korunması ve neslin devamı için evliliği teşvik etmiştir. İslam dininde evliliklerin uzun sürmesi için denkliğin önemi vurgulanmıştır. Ayrıca nikâh için mutlaka kadının rızasının alınmasının gerekliliği belirtilmiştir. Nikâh öncesi iki tarafın birbirlerini görmeleri de önemsenen diğer bir husustur (Atar, 2007:113).

‘Ayntâb şehrinde birden fazla kadın ile aynı anda evlenme oranları, 1650-1700 yılları arasında % 17,9, XVIII. yüzyılın ilk yarısında % 16, 1752-1756 yılları arasında %15, 1760-1777 % 8,4’dür (Çakır, 2010:9).

Konya’da 1670-1680 yıllarında iki eşlilikle alakalı 2 örnek görülmüştür (Uysal, 2014:35). XVIII. Yüzyılda Urfa’da ise iki eşlilikle alakalı sadece 1 örnek görülmüştür (Üner, 2003:76).

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde üç ve dört eşlilik görülmezken iki eşlilik, 5 belgede görülmüştür: Mehmed ‘Alî bin Molla Ahmed’in, Fâtıma ibni el-Hâc Ahmed ve Zeliha bint-i el-Hâc Yûsuf (AŞS.49/6-3); el-Hâc ‘Osmân Beşe’nin, Ayda bint-i Mehmed ve Zeliha bint-i el-Hâc Hamza (AŞS.49/12-1); es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed’in, Cennet bint-i Hasan Ağa ve Zâhîde bint-i ‘Abdullah (AŞS.49/13-1); Mehmed Ağa’nın, Belkıs bint-i ‘Abdullah ve Fâtıma bint-i Kubat (AŞS.49/73-2); el-Hâc İsmâ’îl bin ‘Ali’nin, Cennet bint-i İbrahîm ve Perihan bint-i ‘Abdullah isimlerinde iki zevceleri bulunmaktadır (AŞS.49/109-1).

‘Ayntâb’da 16. ve 17. yüzyıllarda küçük yaşta evlilikler görülmüştür. Lakin kızların âkil baliğ olduklarında “hıyârü’l-bülûğ” (seçim hakkı) mevcuttur (Kıvrım, 2007:365-367). Kürkciyan Mahallesi’nden İsmihân bint-i Mehmed vâlidesi Fâtıma Hatun tarafından Mehmed ile evlendirilir. İsmihân bulûğ çağına geldiğinde şahitler huzurunda “...*nefsimi ihtiyâr ve nikâhı edâ itdim...*” diyerek nikâhı kabul etme hakkını kullanır (AŞS.49/103-2). Bir diğer da’vâda ‘Âyşe’yi babası Zeynel’âbidîn gıyabında Mehmed bin Ebûbekir’e nikâhlar. Lakin ‘Âyşe nikâhı kabul etmeme hakkını kullanır. Bu durumda Mehmed ‘Âyşe’den da’vâcı olur. ‘Âyşe, nikâha rızasının olmadığını belirtince, kadı “*nikâh-ı müte’akid*” olmadığı hükmünü vererek ‘Âyşe’yi haklı bulur (AŞS.49/131-3). Bir diğer da’vâda da Yahni Mahallesi’ndeki Cemile, gıyabında kız kardeşi Ayşe ve babası tarafından akrabası ‘Alî’ye nikâhlanır. Mehir miktarı, 100 guruş mehri mü’accel ve 100 guruş mehr-i mu’accel olarak belirlenir. Bulûğ çağına erişen Cemile, mehir miktarını düşük bularak nikâh akdinin feshini talep eder. Mehir miktarının düşüklüğüne udul-ı müslimînin de şahitlik etmesi sonucu kadı nikâhın “adem-i sıhhatine” (nikâhın feshi) hükmünü verir (AŞS.49/ 163-1).

5.2.2. Ailenin Sona Erişi (Boşanma)

Boşanma İslam hukukunda “hoşa gitmeyen helal” diye nitelendirilmiştir (Akis, 2014:21). Boşanmanın pek çok nedenleri mevcuttur:

1.Şiddetli geçimsizlik (çoğunlukla bu sebepten dolayı),

2. Gayri ahlaki durumlar,
3. Eşlerin nafakasız bir şekilde bırakılıp başka yerlere gidilmesi,
4. Başka yerlere gidip dönme ihtimali olmaması,
5. Sefere giden erkeklerin eşlerini zor durumda bırakmak istememeleri... gibi sebeplerden dolayı boşanmalar gerçekleşmiştir (Kıvrım, 2011:377-378-379).

5.2.2.1. Talâk

Sözlükte serbest bırakmak, serbest kalmak, bağından kurtulmak, bağıni çözmek anlamlarına gelir. Fıkıh anlamında talâk, belli sözlerle nikâhın bozulması anlamına gelir (Acar, 2010:496).

Talâk yetkisi erkeğe ait olmakla beraber erkekler bu yetkiyi kadına verebilir. Kadının bu durumda boşanma yetkisi kullanmasına “*tefviz-i talâk*” denir. Bu hakkı karısına veren koca sonradan pişman olsa dahî geri dönüş mümkün olmaz. Osmanlı’da erkekler bu yetkiyi eşlerine vermedikleri için “*tefviz-i talâk*” ile boşanma örnekleri az görülmüştür. Talâk ile boşanan erkek kadının iddet-i nafakasını ve mehrini ödemek zorundadır. (Akyılmaz, 2002:369).

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde nikâh üzerine talâk-ı selâse ile şart koşulan iki da’vâ tespit edildi. Bu da’vâlarda kadınlar, eşlerinin nikâhları üzerine talâk-ı selâse üzerine yemin ettiklerini ve bu yeminlerin nikâha zarar verip verdiği hakkında hüküm istemişler. Kızılhisar-ı Tahtani Karye sükkânından el-Hâc ‘Âyşe bint-i Mehmed zevcesi ‘Îsâ bin Halîl’den da’vâcı olur. “...*karye-i mezbûre sükkânından ‘Ömer ibni el-Hâc ‘Ömer nâm kimesne mezbûr ‘Îsâ’nın karye-i mezbûrede vâki’ bir kıt’a tarlasını fuzûlen zer’ etmekle târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem merkûm ‘Ömer ile mücâdele eder iken mezbûr ‘Ömer’e senin elinden ol tarlâyı almazsam ‘avradım yedimden talâk-ı selâse ile mutâllaka olsun deyu mezbûr ‘Ömer’e hatâyâ şart ve ta’allık etmişdi hâlâ benle zevcesi mu’âmelesi murâd eder su’âl olunub mûcib-i şer’iye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûr ‘Îsâ cevâbında fi’l-vâki’ mezbûr ‘Ömer’e hatâyâ minvâl-i meşrûh üzere şart ve ta’allıkını ikrâr ve lâkin ba’de’t-ta’allık mezbûr ‘Ömer’in yedinden münâza’unfih olan tarlayı ahz ve kabz itdim didikde...*”, da’vâda ‘Âyşe zevcesinin dediklerinin doğru olduğunu itiraf eder. (AŞS.49/24-2). Görüldüğü üzere bu da’vâda ‘Îsâ yemin şartını yerine getirmiştir. Bu durumda ‘Âyşe’nin mahkemeye başvurması zevcesinden boşanmak için bahane aradığını akıla getirmektedir. Yine Tarla-yı Cedîd Mahallesi’nde sâkine Sultân bint-i ‘Alî zevcesi Mehmed’den nikâh üzerine yemin ettiği için da’vâcı olur ve “...*târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem bu sene yeniçeriler ile İstanbul ve Edirne’ye gitmezsem zevce-i mezbûre Sultân benden talâk-ı selâse ile mutallik olsun deyu şart ve ta’lık idüub mezbûr Mehmed gitmeyüb şart-ı mezkûr vâki’ olmuşken benden zevceyi mu’âmele eder su’âl olunub mûcib-i şer’iye icrâ olunmak matlubumdur...*” Mehmed ise cevabında “...*ancak mutlak İstanbul ve Edirne’ye gitmezsem zevcem mezbûre Sultân benden talâk-ı selâse ile mutallik olsun dedim bu sene iş bu sene yeniçerilerle gitmezsem deyu şart ve ta’lıkını inkâr ...*” etmesi ve Sultân’ın da iddiasını ispatlayamaması üzerine da’vâ düşer (AŞS.49/104-3).

'Ayntâb'da Osmanlı'nın genelinde olduğu gibi talâk ile boşanma muhala'a ile boşanma da'vâlarına göre daha azdır. Görülen bir talâk ile boşanma da'vâsında; Fâtıma bint-i 'Abdullah zevcesi 'Osmân tarafından "ıtlâk" ile boşanır. On guruş mehr-i mü'eccelini talep eden Fâtıma'ya mehri mukâbelesinde ev hibe ve temlik edilir (AŞS.49/105-2). Kızılhisar Karye'si sâkinesi Fâtıma bint-i Ahmed isimli kadın ise zevcesinin kendisini talâk-ı selâse ile boşadığını belirterek zevcesi Mehmed'in küçük oğlu Hasan için nafaka talebinde bulunur. Kadı günlük üç akça nafaka takdir eder (AŞS.49/113-3).

'Ayntâb'da boşandıktan sonra mahkemede kadınların talâk ve erkeklerin muhala'a ile boşandıklarını iddia etmeleri anlaşmazlıklara neden olmuştur. Kuşkusuz bu iddiaların en önemli nedeni mehirdir. Bu duruma benzer bir da'vâ Boyacı Mahallesi'nde sâkine Elif bint-i el-Hâc Yûsuf'un arasında görülmüştür. Yalnız Elif bu da'vâda talâk ile boşandığı yönünde anlaşmazlığı zevcesi ile değil mehrinin kefilıyla yaşamıştır. Elif, zevcesi Ahmed bin Hasan'ın aher diyara giderken kendisini huzûr-ı müslimînden talâk-ı selâse ile boşadığını ve Ahmed'in zimmetinde otuz guruş mehr-i mü'ecceli olduğunu, mehrinin kefilinin de el-Hâc Mehmed bin Mûsâ olduğunu şahitlerle mahkemede kanıtlar. Bu durumda kadı Mehmed'e mehrin Elif'e teslim etmesini tenbih eder (AŞS.49/66-3).

Urfa'da boşanma da'vâlarında genellikle erkekler makemeye başvurmuşlardır. Erkekler genellikle zevcelerini boşadıktan ve mehirlerini ödedikten sonra kadıya tasdik ettirmek için başvurmuşlardır (Üner, 2003:87).

5.2.2.2. Muhâla'a

Sözlükte, ayırmak, elbiseyi çıkarmak gibi anlamlara gelir. Fıkıhta kadının bedel vererek kocasından ayrılmaya razı olmasına "hul", karşılıklı anlaşarak boşanmaya ise "muhâlea" denmiştir (Atar, 2005:399). İstılahta ise muhâla'a veya hûl', "*kadının kocasına vereceği bir bedel karşılığında evlilik bağından kurtulması veya kadının bir bedel karşılığında talâkı kocasından satın alması*"na denmiştir (Sak-Aköz, 2004:92-93).

Evlilik kadın için çekilmez hale geldiği zaman, kadının muhala'a ile boşanma hakkı vardır. Ancak bu boşanma türünde kadın mehir ve iddet-i nafakasından vazgeçmek zorundadır. Şer'îye Sicillerinde en yaygın boşanma hul'dur. Kadınlar muhala'a ile boşanmak istediklerinde eşleriyle geçinemediklerini "*hüsn-i zindeğânım müyesser olmamağla*", "*hüsn-i muaşeret olmamağla*", "*münaferet vukuuna binaen*" gibi sözlerle anlatmışlardır (Akyılmaz, 2002:369).

'Ayntâb'da muhala'a da'vâlarında "*hüsn-i zindegân*" ve "*adem-i zindegân*" olmamağla denilerek şiddetli geçimsizliğin yaşandığı belirtilmiştir (Koçak, 2011:428). Urfa'da da "*zindegânı olmama*" tabiri kullanılmakla beraber, şiddetli geçimsizliğin nedenleri veya eşlerinin hangi sebeplerde anlaşamadıkları hususları da'vâ kayıtlarına yansımamıştır. Bu durumun, eşlerin mahrem hayatlarını ifşa etmek istemediklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir (Üner, 2003:87). Konya'da ise bu geçimsizliğin sebebi

nadir olarak kayıtlara geçmiştir. Bu sebeplerden en fazla görüleni ise erkeklerin zevcelerini dövmesidir (Sak-Aköz, 2004:98, Uysal, 2014:46).

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye siciline yansıyan muhala'a da'vâlarında: İbn Kôr Mahallesi'nde sâkine Fâtıma bint-i el-Hâc Hasan "...zimmetinde mütekarrer makûd-ı 'aliyye olan otuz guruş mehr-i mü'eccelinden fâriğ olub nafaka-i 'iddet-i ⁶ ma'lûm ve me'ûnet-i süknâm⁷ dahî kendi üzerine olmak üzere..." zevcesi 'Osmân bin Mehmed'den (AŞS.49/96-1), Şhreküstü Mahallesi'nde sâkine Hadice bint-i 'Alî "...zimmetinde mütekarer ve makûd-ı 'aliyye olan yirmi guruş mehr-i mü'eccelinden fâriğ olub nafaka-i 'iddet-i ma'lûmum ve me'ûnet ve süknâm kendi üzerime olmak üzere..." zevcesi 'Alî bin el-Hâc Velî'den (AŞS.49/110-4), Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i Yûnus "...adem-i zindegânımıza binaen zimmetinde mütakarrer ve makûd-ı 'aliyye olan sekiz guruş mehr-i mü'eccel ve sekiz guruş mehr-i mu'accelinden fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerine olmak üzere..." zevcesi Mûsâ ibni el-Hâc 'Alî'den (AŞS.49/136-1), Şhreküstü Karyesi sükkkanından 'Âyşe bint-i Hamza "...hüsn-i zindegânımız olmamağla zimmetine mütakarrer ve makûd-ı 'aliyye otuz guruş mehr-i mü'eccelimden fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm dahî kendi üzerine olmak üzere..." zevcesi Mehmed bin Süleymân'dan hul' ile boşanır (AŞS.49/142-3).

İslam Hukuku'na göre çocuğun bakım ve terbiyesi anneye aittir. Çocuğun nafaka ve masrafı, varsa çocuğun malından karşılanır, yoksa nafaka ve masrafı baba üstlenir. Konya'da kadınların, çocuklarının nafaka ve masraflarını kendi üzerine alarak muhâla'a ile boşandıkları görülmüştür (Sak-Aköz, 2004:109). Bu durumun bir örneği 'Ayntâb'da görülmüştür. Kısır Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i 'Ömer "...hüsn-i zindegânımız olamağla zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan otuz guruş mehr-i mu'accel ve otuz guruş mehr-i mü'eccelden fâriğ olub nafaka-i 'iddet-i me'ûnet-i süknâm ve mezbûrun firâşından mütevellid olub hâlâ hücre-i hızânemda olan Zeliha nâm sagîrin dahî müddet-i hızâne temâmına değîn nafaka kendi üzerine olmak üzere..."", zevcesi el-Hâc Mehmed'den muhâla'a ile boşanır (AŞS.49/141-2).

Muhala'a ile boşanma da'vâlarında mehir, nafaka gibi haklarından vazgeçen kadınlara çeşitli ziynet eşyaların veya giyeceklerin verildiği görülmüştür. Şhreküstü Mahallesi'nde sâkine Zemzem bint-i el-Hâc Mustafâ hatunun da'vâsında bu durum görülmüştür. Zemzem: "...hüsn-i zindegânımız olmamağla zimmetinde mütekarer ve makûd-ı 'aliyye olan kırk guruş mehr-i mü'eccelim ile nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm dahî kendi üzerinde olmak üzere ve bedel-i hul' olub iş bu müşâhid olunan bir altın toka ve bir altın bilezik ve bir kadife kalpak ve bir kadife ...ve bir yeşil hâre kaftan ve bir al hâre kaftan ve bir derâ-yı zıbun ve bir sabah kaytan üzerlerine zevcem mezbûr

⁶ Nafaka-i 'iddet; 'iddet müddeti süresince kadının nafaka ihtiyaçlarını ifade etmek amacıyla kullanılır (Pakalın, 1983:642).

⁷ Me'ûnet-i süknâ; hukuken kadının evlenmesinin yasak olduğu süre içinde barınma ihtiyacını karşıladığı yerdir (Kıvrım, 2011:382).

İbrahîm ile muhalif-i sahîhe-i şer’iye ile hul’ oldum ...” diyerek zevcesinden boşanır (AŞS.49/97-1).

‘Ayntâb’da görülen bazı da’vâlarda eşler boşandıktan sonra kadının talâk ve erkeğin muhala’a ile boşandıklarını iddia etmeleri durumunda anlaşmazlık çıkmıştır. Kadınlar bu durumda mehir ve diğer haklarının aliverilmesi talebinde bulunmuşlardır (Sak-Aköz, 2004:129). Konya’da görülen bu durumun benzeri Kürtenciyan Mahallesi’nde sâkine ‘Âyşe bint-i Hasan’ın da’vâsında da açıkça görülmektedir. ‘Âyşe zevcesi el-Hâc Murâd’ın kendisini boşadığını iddia ederek “...*zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı ‘aliyye olan beş guruş mehr-i mü’eccelim ile nafaka-i ‘iddet ve me’ûnet-i süknâm ...*” talebinde bulunur. Zevcesi Murâd ise hul’ ile boşandığını ve ‘Âyşe’nin beş guruş mehr-i mü’eccelinden feragât ettiğini ve nafaka-i ‘iddet ve me’ûnet-i süknâmını kendi üzerine aldığını söyler. Nitekim ‘Âyşe’nin hul’ ile boşandığını itiraf etmesiyle da’vâ sona erer (AŞS.49/36-3).

Talâk ile boşandıklarını iddia eden ve çeşitli taleplerde bulunan kadınlar iddialarını kanıtlamak zorundadırlar (Sak-Aköz, 2004:129). ‘Ayntâb’daki Ahsen bint-i Halîl’in da’vâsında tam tersi bir durum cerayan etmiş, Ahsen’in iddiasına karşı eski zevcesi ‘Abdullah talâk ile boşandıklarını şahitlerle kanıtlamıştır. Şarkıyan Mahallesi’nde sâkine Ahsen bint-i Halîl’in zevcesi ‘Abdullah el-Hâc Mehmed’in kendisini dokuz sene önce muhâlif edip zimmetinde olan “...*makûd-ı ‘aliyye otuz guruş mehr-i mü’eccelim ile oniki yasdık iki ve döşek ve iki boğça ve bir sini ve bir alaca zibun ve iki ... ve bir ketan don üzerinde kalmağla taleb...*” eder. ‘Abdullah ise Ahsen’in otuz guruş mehr-i mü’eccel ve eşyalardan feragat ettiğini, nafaka-i ‘iddet ve me’ûnet-i süknâm kendi üzerine olmak üzere boşandıklarını şahitler ile ispat eder (AŞS.49/115-2).

Konya’daki talâk ile boşandıklarını iddia eden kadınların çoğu, belki tamamına yakını maddi kazanç elde edememiştir (Sak-Aköz, 2004:129). ‘Ayntâb’da bu da’vâların bazen sulh ile neticelendiği ve kadınların bir takım haklar elde ettikleri görülmüştür. Tarla-yı Atik Mahallesi’nde sâkine ‘Âyşe bint-i Mehmed ve zevcesi Hasan ibni İbrahîm’in da’vâsında, ‘Âyşe, zevcesi Hasan’ın kendisini boşadığını iddia eder ve “...*onbeş guruş mehr-i mu’accel ve onbeş guruş mehr-i mü’eccelim taleb itdiğimde beynimizde münâza ‘ât-ı kesret cerâyan etmişdi...*”. Da’vâ tarafların dört guruş üzerinde sulh yapmasıyla neticelenir (AŞS.49/100-4).

İbrahîm Karyesi’nde sâkine Emîne bint-i Hasan ve zevcesi Halîl bin el-Hâc ‘Abdulkâdir’in da’vâsında ise farklı bir durum yaşanır. Zira Emîne muhala’a ile boşanıp bunun karşılığında eski zevcesinden sulh bedeli olarak yüz tiğek bağ alır. Buna rağmen mahkemeye başvurarak tekrar eski zevcesinden bir takım haklar almak ister. Halîl’in kendisini boşadığını iddia ederek, “...*onbeş guruş mehr-i mu’acceli ve onbeş guruş mehr-i mü’ecceli ve nafaka-i ‘iddet-i ma’lûmum ve me’ûnet-i süknâm taleb...*”, eder. Zevcesi Halîl cevâbında “...*mezbûre Emîne zikr olunan mehr-i mu’accel ve mehr-i mü’eccelinden fâriğ olub ve nafaka-i ‘iddet-i ma’lûmeye ve me’ûnet-i süknâm kendi üzerine almak üzere benimle ...murâd idüb ben dahî mezbûre Emîne’ye karye-i mezbûrede vâki’ (*) ma’lûmu’l-mahdûd yüz tiğek bağı bedeli sulh verüb muhâlif-i sahîh ile muhâlifden sonra mezbûre Emîne bağı mezkûrun ahz ve kabz idüb zevcesine*

müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimiz aherin zimmetini ibrâ ve iskât itdiği deyu..." der ve iddiasını şahitlerle ispat edince da'vâ düşer (AŞS.49/114-2).

5.3. Hukuk

5.3.1. Aile Hukuku

5.3.1.1. Vasî Ta'yîni

Vasî, yetime intikal eden malları koruyan kişiye denir (Develioğlu, 1996:1138). Vasî ta'yîni için izin isterken çocuğun küçük olduğunu ifade eden "*sulbî sagîr, sulbî sagîre*" ifadeleri kullanılmıştır. 'Ayntâb'da vasîlik ile alakalı görülen da'vâların büyük çoğunluğunda klasik formül kullanılmıştır: "*...Kozanlı karye nâm Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Kalender'in sulbi sagîr oğlu Bektaş Beşe babası müteveffâyı mezbûrdan irsen intikâl eden mâlın zabt ve sâ'ir tesviye-i umûruna bir vasî lâzım ve mühim olub sagîr-i mezbûrun ibni 'Ömer iş bu râfi'u'l-kitâb Hüseyin Beg ibni Mehmed Beg vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kadar-ı olmağın mezbûr Hüseyin Beg savb-ı şer'den sagîr-i mezbûr üzerine vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya te'ahhüd ve'l-nizâm etmeğın..*" (AŞS.49/55-1).⁸

'Ayntâb'da vasî ta'yîni ve nafaka takdirleri nadir olarak aynı belgede yer almıştır (AŞS.49/80-1/129-3/153-4). Vasî tayînlerinde çocuklar için çoğunlukla valideleri (AŞS.49/11-2/28-3/79-2/85-1/127-2/137-3/153-3), babaları (AŞS.49/82-4/98-1/145-2), kardeşleri (AŞS.49/99-2/124-3/137-2) ve ceddeleri (AŞS.49/52-3/145-4) ta'yîn edilmiştir.

İslam Hukuku'na göre çocuğun bakım ve terbiyesi annesine aittir. Erkek çocukları 7 kız çocukları 9 yaşını dolduruncaya kadar annesinin nezdinde kalırdı. Bu sürenin dolmasıyla çocuğun babası, babasının vekili veya vâsisi çocuğu alabilirdi (Sak-Aköz, 2004:109). 'Ayntâb'da görülen bu da'vâda amcası, yeğenin 9 yaşında ve bâliğ olduğunu belirtir, vasiliğinin sâkit olduğunu öne sürer ve yeğenin kendisine verilmesini talep eder. Kadı talebi yerinde bularak yeğeni amcasına verir. "*...Yahni Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Halîl bin Mustafâ nâm kimesne mahfil-i kazâda Munise bint-i Mehmed nâm hatun tarafından zikri âtî husûmete redd-i cevâbı vekîl olub nehc-i şer' üzere vekâleti sâbite olan Mehmed 'Alî nâm kimesne mahzârı üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüub iş bu hâzır-ı bi'l-meclis Mustafâ nâm sagîr hakkı'l-hızâne vâsi-i mezbûre Munise'nin (*) olub hâlâ mezbûr Mustafâ dokuz yaşına bâliğ olmağla mezbûre ve Munise'nin hakk-ı hızâne sâkat olub ben mezbûr Mustafâ'nın 'ammisi olub akrabâ sabâtından olduğum eclinden mezbûr Mustafâ'nın hız ve terbiyesi için bana teslim mezbûr Mehmed'e tenbih olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl vekîl-i mezbûr Mehmed cevâbında müdde'î-i mezbûr Halîl merkûm Mustafâ'nın*

⁸ Benzer vasî ta'yîni da'vâları için bkz : (AŞS. 49/11-2/21-3/28-3/52-3/55-1/65-2/79-2/82-4/85-1/91-2/98-1/99-2/124-3/125-2/127-2/137-2/137-3/145-2/145-4/153-3/163-2/167-3).

‘ammisi olub ve mezbûr Mustafâ dokuz yaşında bâliğ olduğunu ikrâr ve i’tirâf etmekle ikrâr-ı mûcibince mezbûr Mustafâ’yi ‘ammisi merkûm Halîl’e teslîm...’ (AŞS.49/14-2).

Vasî da’vâlarında genellikle vasî tayin talepleri görülmekle beraber gönüllü olarak vasilikten feragât etme ile ilgili bir mahkeme kaydı tespit edilmiştir. “...*Yahni Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahîm bin Mustafâ’nın sulbî sagîr oğlu Mustafâ’ya ‘ümme-i ve savb-ı şer’den mansûbe vasîsi olan Fâtîma Hatun kendi hüsn-i rızâsıyla vesâyet-i merkûmeden fâriğ olub kasr-ı altındaki mezbûre babası müteveffâyı merkûmeden irse-i şer’e intikâl eden mâlını zabt ve rabt ve tesviye-i umûruna vasî lâzım ve mühim olmağın sagîr-i mezbûrun ‘Ömer iş bu râfi’u’l-kitâb Halîl nâm kimesne her vecihle vesâyet-i’umdesinden gelmek kâdar olmağın hâkim-i mevki’ü’l-kitâb dahî mezbûr Halîl sagîr merkûm üzerine vasî nasb ve ta’yîn eyledikte ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu...’* (AŞS.49/19-3).

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde kişilerin ölmeden önce vasîyet ile vasî-i muhtâr tayîn ettikleri görülmekle beraber yaygın olduğu söylenemez. Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed maraz-ı mevtinde, Mehmed Çelebi’yi sulbî sagîr oğlu ‘Ömer’in tesviye-i umûruna ve sâ’ir vesâyet-i tenfize vasî-i muhtâr nasb ve ta’yîn etmiştir (AŞS.49/24-1). Yine, Mehmed Ağa maraz-ı mevtinde Hasan Ağa’yı, sulbîye sagîre kızları İsmihân ve Asiye ve Sâkine’ye ve ahâr zevcesi Fâtîma bint-i Kubad nâm hatundan zâhir olan cümle mevkûmu kendi muhallefâtından isâbet eden hisse-i irsiyelerini ahz ve zabt tesviye-i umurları için vasî-i muhtâr nasb ve ta’yîn etmiştir (AŞS.49/73-1).

5.3.1.2. Nafaka Takdîri

Nafaka, yiyecek parası, geçimlik demektir (Devellioğlu, 1996:795). Nafaka taleplerinde bulunurken: “*nafaka ve kisve için*“, “*eşedd-i ihtiyaçları*“, “*kadar-ı kifâye farz ve takdîr olunması*“ gibi ifadeler kullanılmıştır.

Tablo 5.4. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Siciline Göre Takdîr Edilen Nafaka Miktarları

Günlük	Belge No	Toplam
2 akça	(AŞS.49/132-1)	1
3 akça	(AŞS.49/9-1/11-3/80-1/95-4/103-3/113-3)	6
4 akça	(AŞS.49/10-2/19-2/22-2/136-3/153-4)	5
5 akça	(AŞS.49/127-1/161-2)	2
6 akça	(AŞS.49/126-3/129-3/137-4/153-5)	4
7 akça	(AŞS.49/79-5/86-3/118-2)	3
8 akça	(AŞS.49/23-1/41-2/89-3/113-1/130-2/162-2)	6
11 akça	(AŞS.49/75-2/154-1)	2

Nafakalar genellikle günlük olarak takdîr edilirdi. Sicilde istisna bir durum olarak nafakanın hem aylık takdîr edildiği hem de çocuğun babasına nafaka verdiği tespit edilmiştir. Hızır Çavuş Mahallesi sükkânından Mehmed bin el-Hâc Kasım nafaka, kisve vesayire ihtiyaçlarının büyük oğlu Ahmed tarafından karşılanmasını talep eder.

Ahmet ise babasının fakir olduğunu kabul ederek her ay babası için 1.5 guruş nafaka vermeye razı olur (AŞS.49/141-3).

Nafaka da’vâlarında genellikle nafaka talebinde bulunmuştur. Bir da’vâda ise nafaka ve hızânelik görevinden feragât edildiği tespit edilmiştir (AŞS.49/124-2).

Nafaka da’vâlarında kefillik sistemini de görmek mümkündür. Emîne bint-i Mustafâ zevcesi Mehmed’in seferde Murâd Pâşâ Köprüsü’nden geçerken nehre düşüp öldüğünü ve ‘Ömer bin Nebî’nin nafaka ve kisve-i bahâya kefil olduğu için ‘Ömer’den nafaka ve kisve talebinde bulunur. ‘Ömer ise nafaka kefilliğini kabul etmekle beraber Mehmed’in ölümünü inkâr eder. Bunun üzerine Emîne iddiasını şahitlerle kanıtlar. ‘Ömer’e kefilliği sebebiyle Emîne’ye nafaka verilmesi tenbih edilir (AŞS.49/131-2).

Nafaka ihtiyacı için zaman zaman gayrimenkul satışları yapılmıştır. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde nafaka ihtiyacı için ev (AŞS.49/86-1) ve bağ gibi mülklerin satıldığı tespit edilmiştir (AŞS.49/37-2).

‘Ayntâb’da kadınlar, zevcelerinin kendilerini nafakasız bırakıp aher diyara gittikleri için nafaka taleplerinde bulunmuşlardır: “...İbn-i Eyûb Mahallesi’nde sâkine ‘Âyşe bint-i Mehmed nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevcem ‘Alî bin el-Hâc Mehmed beni bilâ nafaka terk idüb aher diyâra gitmekle savb-ı şer’den kadar-ı ma’rûf nafaka farz ve takdîr olunub vakt-i zarûrette istidâneye ve lede’z-zafer mezbûr ‘Alî üzerine rüçû’ izn taleb ederim didikde mezbûr ‘Alî mezbûre ‘Âyşe’ye nafaka hasbinden bir sene komayub gittikten sonra göndermediği mezbûre ‘Âyşe’yi yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘ala vuku’u’l-minvâl halef-i billâhi’l-’aliyyi’l-a’lâ etmeğin mezbûre ‘Âyşe’ye yevmi’ sekiz akça nafaka farz ve takdîr olunub...” (AŞS.49/41-2).⁹

‘Ayntâb’da görülen bir diğer nafaka da’vâsında ise Kısır Mahallesi’nde sâkine ‘Âyşe bint-i ‘Ömer, zevcesi el-Hâc Mehmed’den muhala’a ile boşandığını belirtir. Ancak boşanmadan önce zevcesinin kendisinin ve küçük kızı Zeliha’yı nafakasız bırakıp ahire gittiğini için 17 guruş ve 38 guruş borçlandığını belirtir. Ardından bu borçların ödenmesini Mehmed’den talep eder. Da’vâ iki tarafın on guruş üzerine anlaşmasıyla sulh ile neticelenir (AŞS.49/141-2).

5.3.1.3. Tereke ve Mîrâs

Tereke Arapça kökenli bir sözcüktür ve “*bırakma, vazgeçme*” anlamlarına gelir. Sözlük anlamı ise “*vefat eden kişinin bıraktığı şey*”lere denir. Osmanlı Dönemi’nde tereke sözcüğü, vefat eden kişinin bıraktığı tüm menkul ve gayrimenkul malları kapsamaktadır (Patacı, 2016:329).

⁹ Benzer Nafaka Da’vâları için bkz:(AŞS. 49/86-3/113-1/126-3/130-2/137-4/154-/161-2/162-2).

Tablo 5.5. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye Sicilindeki Terekeler

Tereke Sahibi	Mahalle-Karye	Zevce Sayısı	Çocuk Sayısı	Miras Guruş	Belge No
el-Hâc 'Osmân Beşe ibni Ahmed	Kozanlı	2	5	510	(AŞS.49/12-1)
es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed	Kozluca	2	3	778 akçe,15	(AŞS.49/13-1)
Hızır bin 'Ali	Şhreküstü	1	1	46	(AŞS.49/19-4)
Seyyid 'Osmân bin Seyyid 'Ali	Kürkciyan	1	5	120	(AŞS.49/34-2)
Mehmed Ağa ibni Kubat Beşe	Seng-i Nakkaş	2	5	2491	(AŞS.49/73-2)
Emîne bint-i ibni Zeyneb	Tarla-yı Cedid	x	3	37.5	(AŞS.49/82-3)
Meryem bint-i Hâcı Ebûbekir	'Alî Neccar	x	3	24.5	(AŞS.49/83-1)
Emîne bint-i Hasan	Seng-i Hoşkadem	x	2	109	(AŞS.49/83-2)
'Ayşe bint-i Ahmed	'Alî Neccar	x	2	624	(AŞS.49/84-3)
el-Hâc Mehmed bin Ebûbekir	Seng-i Tavil	1	2	283	(AŞS.49/98-3)
Hâcı İsmâ'il bin 'Ali	Şhreküstü	2	5	1794 rub'1	(AŞS.49/102-2)
Ebûdderda bin Yûsuf	Ehl-i Cefa	1	2	71.5	(AŞS.49/106-1)
Mehmed bin Ramazân	Şhreküstü	1	1	389	(AŞS.49/119-2)
Meryem bint-i Hâcı Ramzan	Yahni	x	1	158	(AŞS.49/120-1)
el-Hâc Mehmed bin Hasan	...	1	1	24 rub'3	(AŞS.49/133-1)
Receb bin Ahmed	Karye-i Efkâr	x	2	57	(AŞS.49/146-3)
Molla Mûsâ bin Mustafâ Beg	Cevizlice	1	1	90	(AŞS.49/147-3)
İbrahim bin 'Abdullah	Cevizlice	1	4	223	(AŞS.49/148-2)

Terekeler toplumun sosyal yaşamına ışık tutmaktadır. Zira terekeler incelenerek toplumun tek ve çok eşlilik durumları, çocuk sayıları gibi bilgilere ulaşılabilir. Yine terekedeki bilgiler sayesinde ev hayatı, ev eşyaları, mutfak kültürü ve giyim-kuşam kültürü hakkında tefarruatlı bilgiler elde edilir.

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye silindeki terekelerde en çok mutfak aletleri, yatak takımları ve giyim-kuşam kültürü hakkında bilgiler mevcuttur.

Mîrâs ile alakalı görülen da'vâların konuları çeşitlik arz etmektedir. Mîrâs da'vâları sicilde yaygın olarak görülen da'vâ türlerindedir.¹⁰ Mîrâs da'vâlarının bir kısmı sulh ile neticelenmiştir.¹¹ Diğer mîrâs da'vâları şunlardır: mîrâs paylaşım da'vâları¹², mîrâs taksimleri¹³, mîrâs talep da'vâları¹⁴, mîrâstan ferâgat etme da'vâları¹⁵,

¹⁰ Mîrâs da'vâları için bkz: (AŞS. 49/ 6-3/8-2/22-1/28-2/45-2/53-2/54-3/66-2/107-2/107-4/109-2/110-2/111-3/116-3/121-3/142-2/143-2/161-1/161-3).

¹¹ Sulh ile neticelenen mîrâs da'vâları için bkz:(AŞS. 49/25-2/38-1/42-2/47-3/70-2/70-3/81-3/84-1/88-2/92-3/100-2/108-2/123-2/136-2/156-4).

¹² Mîrâs paylaşım da'vâları için bkz:(AŞS. 49/29-1/50-2/63-1/95-2/100-3/160-1/160-2).

¹³ Mîrâs taksim da'vâları için bkz:(AŞS. 49/ 67-2/76-2/109-1/118-3/118-4/155-1/155-2/155-3).

mîrâsın teslim alınması¹⁶, mîrâstan ev hisse satışları¹⁷, mîrâstan ev satış da’vâsı¹⁸ mîrâstan bağ satış da’vâsı¹⁹ ve mîrâstan bakkâl dükkanı hisse satışı da’vâsıdır²⁰.

5.3.2. Toplumda Suç

5.3.2.1. Gasb ve Sirkat (Hırsızlık)

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde gasb ile alakalı 2 belge tespit edildi. Süleymân Beg ibni Mehmed ‘Alî “...mahfil-i kazâda iş bu râfi’u’l-kitâb Kılınc Mehmed Beg bin ‘Osmân mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüub bindoksandokuz senesinde ben sefer-i hümâyûnda iken mezbûr Mehmed Beg tumârım karyesi zabt idüub yüz keyl buğdayı ve yetmiş keyl arpa ve bir buçuk kantar... ve yirmi keyl güşne ve altı keyl nohud ve mahsulâtını ahz ve kabz etmekle su’âl olunub aliverilmek matlubumdur...” diyerek da’vâcı olur. Mahsulât gasbı da’vâsında 22 guruş üzerine sulh yapılır. (AŞS.49/25-3).

Hızır Çavuş Bostânı Mahallesi’nde ‘Alî bin Hasan, ‘Abdurahman Efendi ibni el-Hâc İbrahîm’den da’vâcı olur: “...mezbûr ‘Abdurahman Efendi bundan akdem beni medîne-i mezbûre mütesellimi İbrahîm Ağa’ya gamzâ etmekle mezbûr İbrahîm Ağa dahî beni habs idüub ondört gurusumu ahz etmekle mezbûr ‘Abdurahman Efendi’nin tağrîm ve tecrîm itdi su’âl olunub mûcib-i şer’iye icrâ olunmak matlubumdur...” diyerek da’vâcı olur. Lakin da’vâda gambazlanma konusu ve niçin habs edildiği hakkında bilgi verilmemiştir. Bununla beraber ‘Alî bin Hasan’dan iddiasını kanıtlaması istendiğinde iddiasını kanıtlayamaz (AŞS.49/77-2).

17. Yüzyılın son çeyreğinde Konya’da hırsızlık şikâyeti ile mahkemeye başvuran erkek sayısı 11 iken; hırsızlık şikâyeti ile mahkemeye başvuran kadın sayısı 3’tür (Eroğlu, 2006:94). Yine 1727-1729 yılına ait 51 Numaralı Konya Şer’iye sicilinde hırsızlıkla alakalı 3 da’vâ görülmüştür (Solak, 2015:385). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde ise hırsızlıkla alakalı tespit edilen da’vâ sayısı 1’dir.

Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından Mehmed ibni el-Hâc ‘Ömer, ‘Alî bin Hasan ve Mustafâ bin Hızır ve Hadice bint-i Ahmed ve Meryem bint-i İbrahîm isimli kadınlardan da’vâcı olur. Evinden otuzdokuz guruş ve bir sîm halhal ve bir sîm kemer kuşak ve bir çift altın küpe ve bir sîm on kuşağını çaldıklarını iddia eder. Mehmed’in iddialarını kanıtlayamayınca Mustafâ ve Hadice ve Meryem’e bahsi geçen şeyleri çalmadıkları hakkında yemîn teklif edilir. Da’vâlıların yemîn etmeleri üzerine mahalle ahalisinden Mustafâ ve Hadice ve Meryem’in ahvalleri sorulur. Mahalleli ismi geçen kişilerin kendi hallerinde olduklarını ve hüsn-i hallerini tasdik edince da’vâ düşer (AŞS.49/132-2).

¹⁴ Mîrâs talep da’vâları için bkz:(AŞS. 49/ 15-1/46-2/51-2/54-2/71-3/104-2/110-3/111-2/145-1).

¹⁵ Mîrâstan ferâgat etme da’vâları için bkz:(AŞS. 49/140-3/55-3).

¹⁶ Mîrâsın teslim alınması da’vâları için bkz:(AŞS. 49/ 102-1/162-1/167-2).

¹⁷ Mîrâstan ev hisse satış da’vâları için bkz:(AŞS. 49/11-1/67-1/152-2).

¹⁸ Mîrâstan ev satış da’vâları için bkz:(AŞS.49/9-2).

¹⁹ Mîrâstan bağ satış da’vâsı için bkz:(AŞS.49/38-2).

²⁰ Mîrâstan bakkâl dükkanı hisse satışı için bkz:(AŞS.49/93-1).

5.3.2.2. Darb ve Yaralama

Darb ve yaralama vakaları 'Ayntâb'da sıklıkla görülmüştür (Özharat, 2014:685). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde de darb ve yaralama vakaları sıklıkla görülmüştür.

XVI. yüzyılda 'Ayntâb'da görülen darb ve yaralamaların sebepleri sözlü sataşmalar ve alacak-verecek durumlarıdır (Çakır, 2015:567). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilindeki darb ve yaralama da'vâlarında darb etme ve darb edilme sebeplerinden çok darb edilme şekilleri, darb etmede kullanılan araçlar ve darb edilme sonucu vücutta oluşan hasarlara ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Konya'da darb ve yaralamalarda; yumruk, değnek, taş, bıçak, balta, hançer, tabanca, orak, saksı gibi araçlar kullanılmıştır (Eroğlu, 2006:96). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde darb ve yaralamalarda; bıçak, hançer, hançer kabzası, kılıç, balta, birrek ve taş gibi araçlar kullanıldığı tespit edildi.

'Ayntâb'daki bazı darb da'vâlarında keşif ve tahrîr talebinde bulunulmuştur. Keşif, adli olay ile alakalı delillerin tespiti için yapılan incelemeye denir. Keşif bazen darb edilen kişi tarafından bazen de yaralının yakını tarafından talep edilmiştir (Tok, 2007:329-330). 'Ayntab'daki darb da'vâlarının ikisinde de keşif talebi yararlıların yakınları tarafından istenmiştir. Beğ Mahallesi'nde sâkin 'Alî bin el-Hâc Ahmed, kardeşi 'Abdullah'ın, Ömer bin Mehmed tarafından gece sol uylûğundan beyaz saplı bıçak ile darb ve mecrûh edildiğini belirtir ve mahallede keşif ve tahrîr talebinde bulunur. Yapılan mu'âyene ve müşâhede sonucu sol uylûkda bıçak cerhi tespit edilir. (AŞS.49/27-3). Bu da'vâ ile alakalı aynı gün kayıtlı olan ikinci belgede, olayı görenler şahitlik yapar ve gereğinin yapılması talebinde bulunulur (AŞS.49/27-4). Bir diğer da'vâda ise keşif talebinde bulunan yaralının annesidir. Kürkciyan Mahallesi'nde sâkine Teslîme bint-i İsmâ'îl isimli hatun büyük oğlu el-Hâc İsmâ'îl bin İbrahîm değirmenden gelirken üç nefer tarafından darb edildiğini söyler ve keşif talebinde bulunur: "...*taş ile sağ kolu pâzûsuna darb idüb kırub ve kılıç ile başının sağ tarafına ve yüzünün sol tarafına darb ve mecrûh etmekle üzerine varulub keşif ve tahrîr olunmak matlûbumdur ...*" (AŞS.49/106-3).

Darb da'vâlarında da'vâcılarının her zaman iddialarını kanıtlayabildikleri söylenemez. Yahni Mahallesi'nde sâkin 'Osmân bin Murâd, Hüseyin Beşe bin Ya'kûb isimli şahsın, Ehl-i Cefa Mahallesi'nde bıçak ile sağ uyluğunun üç yerinden bıçaklandığını iddia eder. Lakin iddi'asını kanıtlayamaz. (AŞS.49/40-3).

Darb da'vâlarının bazılarında diyet talep edilmiştir. Akyol Mahallesi sakinlerinden Mustafâ bin 'Aşur, Hüseyin bin Hüseyin'den "...*ağzımı taş ile darb idüb sol tarafımdan azı dişinin birini ihrâç ve bir dişini dahî kesr etmekle su'âl olunub mûcib-i şer'îye icâre olunmak matlubumdur...*" diyerek hem da'vâcı olur hem de her bir dişi için diyet talep eder (AŞS.49/46-1). Bu konu ile alakalı görülen diğer da'vâda Mustafa 6.5 guruş üzerine sulhu kabul ederek diş diyeti da'vâsından vazgeçer (AŞS.49/49-2). Darb da'vâlarında diyetin varisler tarafından talep edildiği de görülmüştür: Bedreddin nâm karyede sâkin Hüseyin bin Mehmed, Velî bin Mehmed'den da'vâcı olarak: "...*mezbûr Velî târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem Görgün*"

nâm karyede babam merkûm Mehmed’in ağzına balta ile darb ve bir dişini ve ihrâç idüb mezbûr Mehmed bilâ nizâ’ ecel isâbet idüb fevt olmuşdu hâlâ ben mezbûr Velî’den babam müteveffayı merkûm Mehmed’in ve bir dişini diyetini talep ederim su’âl olunsûn (*) mezbûr Hüseyin ikrârı mûcibince babası mezbûr Velî’ye zikr olunan diş da’vâsına müte’allık farz itmeyüb da’vâ fevt (*) olmağla da’vâsı... merkûm Velî’ye su’âl ve dahî tevcîh olunmayub bu vech-i mu’ârızdan men’ birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu...”(AŞS.49/80-2).

‘Ayntâb’da görülen bazı darb da’vâlarında, sadece zanlılardan da’vâcı olunup mahalle veya karye ahalisinden da’vâcı olunulmadığı belirtilmiştir. Bu da’vâ türünün bir örneği Karadeğnek Karye’sinde görülmüştür. Karadeğnek sükkânından Mehmed bin ‘Îsâ, “...karye-i mezbûre sükkânında ashab-ı haze’l-kitâb Halîl bin İbrahîm el-Hâc Ahmed bin ‘Alî ve Hamza bin İbrahîm nâm kimesneler mûvacihlerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan iki gün mukaddem karye-i mezbûre zabiti Ahmed Beg karındaşları ‘Alî ve Mehmed nâm kimesneler ile karye-i mezbûrede üzere hücum idüb ve hançeri kabzasıyla başıma ve sâ’ir ağzıma darb itdi da’vâm mezbûr Ahmed Beg ve ‘Alî ve Mehmed iledir eyâli karye-i mezbûreden mezbûrun Halîl ve el-Hâc Ahmed ve Hamza ve gayrından bir ferdle da’vâ ve nizâ’ım yokdur yedlerine hüccet-i şer’iye verilsûn didikde...” (AŞS.49/162-3). Bu duruma benzer bir durum Ahmed bin Hüseyin’in da’vâsında da görülmüştür. Ahmed sadece kendisini darb edenlerden şikâyetçi olmuştur: “...Ahmed bin el-Hâc Kasım ve Velî ve ‘Alî ibni el-Hâc İbrahîm muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân ‘Alî ve Velî’nin karındaşı Mehmed Beşe ile merkûm Ahmed’in karındaşı Hüseyin Beşe nâm râcileri târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem karye-i mezbûrede üzerine hücum ve i’zâm kılıç ... darb i’zâyı kara bere etmişleridir beni darb eden mezbûrân Mehmed Beşe ve Hüseyin Beşedir mezbûrân Ahmed ve Velî ve ‘Alî’ye kat’â da’vâ ve nizâ’ım yokdur savb-ı şer’den yedlerine hüccet-i şer’iye verilsûn...” (AŞS.49/84-2).

Sicildeki darb ve yaralama vakalarından biri müslim ve gayrı müslim arasında yaşanmıştır. ‘Ammu Mahallesi sükkânından Hatır veledi Turs isimli zimmî, es-Seyyid Mehmed bin Mehmed’den da’vâcı olur. Mehmed’in vakt-i duhanda boyacı dükkânında kendisini ve karındaşını birrek ile darb ettiğini ve şagirdi Ahmed bin Cum’a’yı da sol kalçasından hançer ile yaraladığını söyler. Hatır iddiasını şahitler ile ispat eder ve gereğinin yapılmasını talep eder (AŞS.49/139-2).

‘Ayntâb’da kadına yönelik darp ve yaralama vakaları yine kadı mahkemesine yansımıştır. Karye-i Sazgun’da sâkine Kayalı bint-i Mustafâ isimli hatun yine Karye-i Sazgun’da sâkin ‘Osmân bin Mehmed’in birrek ile ağzını darb ettiğini ve ön dişlerinden birinin kırıldığını söyler. Kayalı Hatun ‘Osmân’ı afv eder ve diş diyeti da’vâsından da feragât eder. Bu da’vâda ‘Osmân’ın Kayalı Hatun’u niçin darb ettiği ve Kayalı Hatun’un da’vâsında niçin vazgeçtiği bilgisi yer almamaktadır (AŞS.49/107-1).

‘Ayntâb’da görülen bir diğer darb da’vâsında, İbn Şeker Mahallesi sükkânından Mehmed ‘Alî bin Ca’fer, zevcesi Esmâ bint-i Seyyid’in, İbn Kôr Mahallesi sükkânında el-Hâc Hüseyin bin ‘Osmân tarafından darb edildiğini iddia eder: “...kabzalı hançer ile sol böğründen darb ve hançeri kabzasıyla sol çenesini darb idüb üst dişinin azısını tahrîk etmekle savb-ı şer’den üzerine varulub keşif ve tahrîr olunması matlubumdur.” Esmâ muayene edilince sol böğründe hançer izi ve sol çenesinin de tahrib olduğu görülür (AŞS.49/149-2). Aynı konuyla alakalı görülen diğer da’vâda Mehmed’den iddiasını kanıtlanması istenir. Mehmed, Hasan bin Hüseyin ve Ati bint-i ‘Alî ve

Gülistan bint-i Mûsâ isimli kadınları şahit olarak gösterir. Şahitlerde durumu onaylar: "...merkûm 'Osmân mahalle-i mezbûrede mezbûr el-Hâc Hüseyin'in menzilin bi-savb müvekkile-i mezbûre Esmâ'nın üzerine kabzalı hançer ile hücum idüb sol böğründen hançer ile darb ve mecrûh idüb ve hançeri kabzasıyla sol çenesine darb ve üst dişinin üzerine tahrîk itdi biz bu husûsu bu vech üzerine şâhidleriz şehâdet dahî ederiz..." derler (AŞS.49/150-1).

Sicilde aile içi darb ve yaralama olayı da mahkeme kayıtlarına yansımıştır. Küçük 'Arâb Karye'sinde sâkine Fâtıma bint-i İbrahim, karındaşı 'Osmân'ın siyah kabzalı bıçak ile sağ kulağını yaraladığını söyler. Fâtıma mua'ayene edilince sağ kulağında yaralama izi tespit edilir. 'Osmân da Fâtıma'yı bıçak ile darb ve cerh ettiğini kabul eder (AŞS.49/157-2).

5.3.2.3. Katl

'Ayntâbda katl da'vâsında maktulün varislerinin dem (kan parası) ve diyet talebinde bulunduğu görülmüştür. Şehreküstü Mahallesi'nden, Abdulcelîl Beşe ibni Velî, Mustafâ Beşe ibni el-Hâc Mehmed tarafından kılınç ile başından, kolundan ve elinden yaralanma ve darb edilme sonucu ölür. Varisleri dem ve diyet da'vâsından sulhun yapılmasıyla vazgeçer. Belgede tahrîp olan kısımların fazla olması sebebiyle sulh için ödenen şeyler aktarılamadı (AŞS.49/4-1).

Yavuz Sultân Selîm Kanunnamesine göre mahallede meydana gelen faili meçhul cinayetlerden tüm mahalle sorumluydu (Ünal, 2012:12). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde faili meçhul cinayette kasame talebinde bulunulduğu görülmüştür. Kasame, bir köy veya mahallede katledildiğinin belirtileri olan kim tarafından öldürüldüğü bilinmeyen cesetin bulunması durumunda, maktul veya maktule yakınlarının da'vâ etmesi sonucu katilin yaşandığı ahaliden elli kişiye "*vallahi biz öldürmedik, katilini de bilmiyoruz*" diye yemin ettirilmesine denir. Yeminin ardında diyet, maktulün bulunduğu yer özel mülk ise özel mülkün sahibine, umumi bir yer ise köy veya mahalle halkına ödetilirdi (Pamir, 2005:343-344). 'Ayntâb'da Oruç bin Zülfükar, sol memesinin altından aldığı kurşun cerhi neticesi ölür. Maktulün kardeşi Mustafa'nın da'vâcı olması üzerine elli nefere yemin teklifinde bulunulur: "...maktûl mezbûr Oruç'u kendileri katl itdirib ve aherin katl itdiğine 'amelleri el-hakk olmağın eyâli-i mezbûrunun elli nefer kimesneye yemîn teklif olundukda anlar dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ'azim..." (AŞS.49/48-2).

Mahallede bulunan suçlardan tüm mahallenin sorumlu olması mahalle halkına bir takım sorumluluklar yüklemiştir. Nitekim bu sorumluluğun bir tezahürü olarak Kozanlı Mahallesi'nde bir ceset bulunur ve mahalleli keşif ve tahrîr talebinde bulunur: "...Kozanlı Mahallesi sükkânından el-Hâc Ahmed bin Mustafâ ve Mehmed bin 'Abdullah nâm kimesneler mahfil-i kazâda tahrîr-i kelâm idun mahalle-i mezbûr karinde vâki' mekâbir müsliminde tarîk-i 'âmm üzerinde ismi ma'lûmumuz değildir kimesne fecâhen fevt olmağla üzerine varub keşif ve tahrîr olunması matlubumuzdur..." (AŞS.49/111-1).

'Ayntâb'da görülen bir diğer katl da'vâsında, katl edenin belli olması dolayısıyla maktulün kardeşi karye ahalisinden şikâyetçi olmadığını belirtmiştir. Seyyid Hüseyin, Mûsâ bin Abdulfethi'yi sağ ayağı baldırından yaralamıştır. Mûsâ aldığı darb neticesi 17 gün yatakta yattıktan sonra vefat etmiştir. Maktulün kardeşi 'Alî karye ahalisinden dem ve diyet da'vâsının olmadığını belirtmiştir (AŞS.49/151-2).

5.3.2.4. Hâne Baskını ve Tecâvüz

Konya'da hane baskınlarında kocaları evlerde olmayan kadınlar, hedef olarak seçilmiştir. (Eroğlu, 2006:50). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde ise hane baskını ile alakalı tespit edilen belgelerde evlerin gece basıldığı görülmüştür. Konya'da 1727-1729 yıllarında ait 51 Numaralı Konya Şer'îye sicilinde hâne basılmasıyla alakalı 1 da'vâ görülmüştür. (Solak, 2015:385). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde ise hâne basılmasıyla alakalı 3 da'vâ görülmüştür.

Mahalle halkı güvenliğin sağlanmasında aktif rol oynamıştır. Evlere hıyanet, zina kasdı ve hırsızlık gibi niyetlerle girenlerden, evdeki kadınları mahalle halkının kurtardığı görülmüştür (Kıvrım, 2009b.:244). Keza bu durumun bir örneği 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde de tespit edildi. "...Cevizlice Mahallesi sükkânından Hadice bint-i el-Hâc Mustafâ nâm hatun babası ve tarafından zikri âtî da'vâyı vekîl-i şer'îye olan iş bu râfî'ul-kitâb mezbûr el-Hâc Mustafâ mahfûl-i kazâda Hızır Çavuş Bostânî nâm mahalle sükkânından İbrahîm bin 'Aşur nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr İbrahîm târîh-i kitâb gecesî Nısfüllel'de müvekkilem mezbûre Hadice'nin 'ırzını zarar kasdı ile menziline aşub mezbûre Hadice haberdâr olub feryâd itdikde hem civârımız olan müslimîn mezbûrenin imdadına gelüb mezbûr İbrahîm mezbûrenin menzili dâhilinde bulmağla su'âl olunub mücib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr el-Hâc Mustafâ'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Hasan bin 'Alî ve Timur bin Mehmed nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr İbrahîm târîh-i kitâb gecesî Nısfüllel'de mezbûre Hadice'nin menziline görüb merkûme haberdâr olub feryâd itdikde biz dahî imdâdına varub mezbûr İbrahîm'i merkûme Hadice'nin menzili dâhilinde bulduk biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın..."(AŞS.49/144-2).

Akyol Mahallesi'nde yaşanan olayda ise hâne basılmış ve hâne sahibinin zevcesi ve kızı kaçırılmıştır. Akyol Mahallesi'nde sâkin Ramazân bin Mûsâ, Çarpın Karyesi'nden Ya'kûb bin Cum'a, Asbatrun Karyesi'nden Mehmed bin 'Osmân ve Molla Ahmed ...Mahallesi'nden Mehmed bin Ahmed'den da'vâcı olur: "...mezbûr Ya'kûb târîh-i kitâb gecesî Nısfüllel'de kapuma gelüb zevcen ve kızını bana çıkâr deyu kapuya götürüb ben dahî sabah olunca mezbûrun şerden emîn olmak için hâlâ beni ... idüb zevcem ile kızımı alub aher diyâre gittiğın mahalle-i mezbûre karine vâki' Mazaristan'da mezbûr Ya'kûb refikleri mezbûrân Mehmed ve diğeri Mehmed ile ... çıkub beni katl kasdıyla üzerime hücum mahallinde imdadımıza gelüb bize âdem gelüb bize telhis etmişlerdir mezbûr Ya'kûb'un 'ırzı müslimîne kasd ve şekâvet 'âdet-i müstemireye olmağla mahalle-i mezbûre eyâlisinden su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden şeyhim Mehmed bin ... ve Himmet bin Hasan ve Mehmed ibni el-Hâc 'İsâ ve Mehmed bin Mehmed ve Hızır ibni Mehmed ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler li-eclî'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub mezbûr Ya'kûb kendi hâlinde olmayub dâ'imâ müslimîn 'ırzına zarar-ı kasd idüb gece ... gezmek 'âdet-i müstemiresidir..." (AŞS.49/115-3). Bir diğeri hâne baskınında Kızılcamescid Mahallesi sükkânından Ahmed bin 'Alî, Mehmed bin 'Alî'den tüfenk ve kılıç ile kapısına geldiği için şikâyetçi olmuştur (AŞS.49/132-3).

Konya'da 1727-1729 yıllarında ait 51 Numaralı Konya Şer'îye sicilinde tecâvüz iddiası ile alakalı 1 da'vâ görülmüştür (Solak, 2015:388). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde de tecâvüz ile alakalı 1 da'vâ görülmüştür. Teslime Hatun, Hasan'ın kendisine

tecâvüz ettiğini iddia etmiştir. Tecâvüz ile alakası olmayan karye ahalisinden da'vâcı olmadığını ve ellerine hüccet verilmesini talep etmiştir: "...karye-i Uyum Söğüd sükkânından Teslîme bint-i Velî nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde ashâb-ı haze'l-kitâb karye-i mezbûre sükkânında Hasan bin el-Hâc Mehmed ve 'Osmân ibni el-Hâc Ahmed ve Ahmed bin el-Hâc Kasım ve İbrahîm bin Ahmed ve Ahmed bin Hüseyin ve Mehmed bin Mustafâ nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem karye-i mezbûre sükkânından Hasan bin Cum'a nâm kimesne beni karye-i mezbûrede dutub cebir kerhen tasarruf eyledi da'vâm mezbûr Hasan eyledir mezbûrun diğêr Hasan ve 'Osmân ve Ahmed ve İbrahîm ve Ahmed ve Mehmed da'vâ ve nizâ'im yokdur yedlerine hüccet-i şer'îye verilsün didikde..." (AŞS.49/156-2).

5.3.2.5. Sû'-i Hâl ve Fuhuş

Konya'da su'-i hal için isnat edilen suçlar şunlardır; "kendi halinde olmama, yer içêr uyur ta'bîr olunmak, harâm-zâde, gammâz ve şerîr olmak, fahişe olmak, nâmahremden ictinabı olmamak, bî-namâz olmak, şakî olmak, şerlerinden hayf eylemek, şurb-ı hamr, evzâ ve etvârından hoşnûd olmamak"tır (Çetin, 2014:49). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde sû'-i hâl için isnat edilen suçlar şunlardır; kendi hâlinde olmamak menziline nâmahrem girip-çıkma (AŞS.49/153-2), ehli 'ırz-ı müslimînin 'iyâline ulaşmak, geceleri alet-i harble gezmek (AŞS.49/78-3), nâmahremden tehâşi etmemektir (AŞS.49/131-1).

Ehl-i Cefa Mahallesi'nde sâkine Fâtîma'nın da'vâsında mahallelinin sû'-i hâlini tasdik ettiğî Mehmed ve 'Abdullah'ın mahalle imamının kardeşinin evine taş atacak kadar ileri gittikleri görülmüştür. "...Fâtîma bint-i el-Hâc Ahmed'in karındaşı ve tarafından zikri âtî da'vâya vekîl-i şer'îye olan iş bu râfî'u'l-kitâb İmâm Hüseyin nâm kimesne mahfîl-i kazâda yine mahalle-i mezbûre sükkândan Mehmed bin Ahmed ve 'Abdullah bin (***) nâm kimesneler mahzarlarında bi'l-vekâle üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah kendi hallerinde olmayub dâ'imâ ehli 'ırz-ı müslimînin 'iyâline ulaşmak 'âdet-i müstemir olmağla târîh-i kitâbdan onbeş gün mukaddem gece ile müvekkilem-i mezbûre Fâtîma'nın menziline taş atulub mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah ...etmekle keyfîyet-i halleri ahâli-i mahalleden istincâr olunub ihbârları tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden Molla 'Alî el-Hâc 'Abdurahman ve el-Hâc Hasan bin Mehmed ve Mehmed bin Ahmed ve el-Hâc Mahmûd bin el-Hâc Mustafâ ve dedesi Mehmed ve Ebûdderda bin Hasan ve el-Hâc 'Ömer bin Ahmed ve 'Alî bin el-Hâc Ahmed nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah kendi hallerinde olmayub dâ'imâ ehli 'ırz-ı müslimanların 'iyâline ulaşub ve gecelerde alet-i harple gezmek 'âdet-i müstemir deyu her biri mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah'ın sû'-i hâllerinde haber vermeleriyle..." (AŞS.49/78-3).

'Ayntâb'da fuhuş yapan kadınlar için fahişe ve yaramaz tabirleri kullanılmıştır (Çakır, 2012:34). 'Ayntâb'da zina ve fuhuş suçlamasıyla mahallelinin veya ehli-i örf taifesinin kadıya şikâyetleri görülmüştür. Bu suçlamalarda mahallelinin sû'-i hâl veya hüsn-i hâl diye tasdikleri önem taşımaktadır. 'Ayntâb'da zina suçunun kanıtlanmasıyla beraber had cezası verilen da'vâlar da görülmüştür (Özharat, 2014:679). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde fuhuş ile alakalı şikâyetlerin mahalle ahalisinden geldiğî, kadının bu durum üzere mahalle ahalisinin bilgisine başvurduğî görülmüştür.

Seng-i Tavil Mahallesi'nde fuhuş şikâyetini yapan mahalleliden el-Hâc Murâd Ağa ibni İbrahîm Beşe'dir: "...mahalle-i mezbûre sükkânından Sâkine ve Aklân bint-i

Hüseyin ve Hadice bint-i Sâlih nâm hatunlar mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûratân Sâkine ve Aklân ve Hadice nâmahreminden tehâşi itmeyüb menzillerine da'imâ nâmahrem girub ve çıkub me'âşirinden hâli vekilleridir mezbûrânın keyfiyet-i halleri mahalle-i mezbûre eyâlisindn su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunsun didikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden Tahir Çelebi ibni Mehmed Ağa ve 'Alî Çelebi ibni Mehmed ve Ahmed bin Mustafâ ve el-Hâc Mehmed bin Mustafâ nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub gibbe'l-istincâr mezbûretân Sâkine ve Aklân ve Hadice kendi hallerinde olmayub dâ'imâ menzillerine nâmahrem girub ve çıkub me'âşerinden hâli değildir deyu her biri mezbûran Sâkine ve Aklân ve Hadice'nin sù'-i hâllerinden haber vermeğın..."(AŞS.49/131-1).

Şhreküstü Mahallesi'nde fuhuş şikâyetini yapan yine mahalleliden el-Hâc 'Osmân bin Hızır'dır: "...karye-i mezbûrede sâkine Miyase el-Hâc Mehmed nâm hatun mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûre Miyase kendi hâlinde olmayub menzilinde nâmahrem girub ve çıkub if'âl ve akvâlinde ...erleri münâzi' ve mütakarrer olmalarıyla kirâr ve murârâ mezbûreye tenbîh ve bi-tekeyyüd idüb nâmahremden men' eylediklerinde hâkim-i 'örf-i 'azl idüb tağrîm ve tecrîm etmekle mezbûre ... müteğayyir ve mütâzî olduğumuz binâ' keyfi hâli bi-farz müslimînden istincâr olunub ihbârları tahrîr olmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre sükkânından el-Hâc Hüseyin bin 'Abdullah ve el-Hâc 'Osmân bin Ahmed ve İbrahîm bin Şa'bân ve Mehmed bin Bekir ve Verdi ve Mehmed bin Fâzıl ve el-Hâc Hızır bin Mahmûd ve Ahmed bin Ebûbekir nâm kimesneler li-ecli'l-müşâr meclis-i şer'a hâzırân olub istincâr olundukda fi'l-vâki' mezbûre Miyase kendi hâlinde olmayub dâ'ima menzilinde nâmahrem girub kirâr ve mirâr tenbîh olundukda mesmu' olmayub bizimle muhâdîl ve hâkim-i 'örf-i 'azl tecrîm ve eyâli-i mahallde mezbûreye ahrârdan hâli değildir deyu her biri mezbûre Miyase'nin sù'-i hâlinde haber vermeleriyle..." (AŞS.49/153-2).

'Ayntâb'da mahalle halkının gayr-ı ahlaki hallerde olan şahısların mahalleden ihraçları talep edilmekteydi. Mahalle halkının talepleri bazı durumlarda tehdite varmaktaydı. Şhreküstü Mahallesi sâkinlerinden Gülistan Hatun'un gayrı ahlaki durumundan mahalle halkı çok rahatsız olmuş olacaklar ki "Eğer mahallede sakine olursa biz mahalleyi terk ederiz" diye tehditte bulunmuşlar. Yine benzer bir vaka Kürkciyan Mahalle'sinde namahremden uzak durmayan ve dört beş kez uyarıldığı halde uyarıları dikkate almayan Fatma'nın durumu üzerine mahalleli "Eğer mahallede sakin olursa her birinin evinden vazgeçeceğini dile getirerek mahalleden ihracını talep" etmiştir (Özharat, 2014:680).

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ıye sicilinde mahalleden ihraç ile alakalı 1 belge tespit edilmiştir. Seng-i Tavil Mahallesi'nde fuhuş sebebiyle ihrâç talebinde bulunan Ahmed bin Mustafâ'dır: "...mahalle-i mezbûre sükkânından Mahmûd bin Mustafâ ... Cum'a ibni Ahmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân Mahmûd ve Cum'a dâ'ima menzillerine nâmahrem girub mezbûr Mahmûd'un zevcesi Kaya dahî Kaya dahî nâmahremden tehâşi itmeyüb mahalle-i mezbûre eyâlisini azrâr ve eziyetten hâli olmamağla keyfiyet hâllerin eyâli mahalleden su'âl olunub mahalle-i mezbûreden ihrâç olunmaların matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûreden sükkânından Molla Yahyâ ibni Mahmûd Ağa ve Molla Mehmed bin Hasan ve Seyyid Mehmed Seyyid Yûsuf ve el-Hâc Murâd oğlu İbrahîm Ağa bin Mustafâ bin Mehmed ve Bektaş İbrahîm nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub eşcâr olundukda fi'l-vâki' mezbûrân Mahmûd ve Cum'a mezbûre Kaya kendi hallerinde olmayub ve dâ'ima menzillerinde nâmahrem götürüb me'â şâhidin hâli olduklarından mâ'adâ eyâli mahalle-i mezbûreye ağrar-ı zarar ve eziyetten hâli değildir deyu her biri

mezbûrun Mahmûd ve Cum’a ve Kaya’nın sû’-i hâllerinden haber vermeğın muvâcehle mahalle-i mezbûre ihrâçlarının tenbîh birle...” (AŞS.49/135-2).

5.4. Ev Hayatı

Osmanlı’da evlere konak, menzil, hâne, beyt ve dam denilmiştir (Demirel vd., 1992:703). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde en çok menzil ve beyt ifadeleri kullanılmıştır.

Belgelerdeki “tarîk-i ‘âmm” tabiri, evlerin ana yolda yer aldığını belirtmektedir (Kıvrım, 2009a.:78). Yine “tarîk-i hass” diye tabir edilen evler ise birkaç evle son bulan çıkmaz sokakları tarif etmektedir. Osmanlı şehir mimarisinde genellikle çıkmaz sokaklar bulunmaktadır. Bu şekilde mahremiyetin korunması hedeflenmiştir (Demirel vd., 1992:704). Osmanlı mimarisindeki evleri yüksek duvarlar ile çevreleme ve mahremiyeti koruma düşüncesi ‘Ayntâb mimarisine de yansımıştır (Erbaş, 2012:239).

‘Ayntâb evlerinin şekillenmesinde, iklim, jeoloji, yapı malzemelerinin farklılığı, tarih, inanç, gelenek, coğrafya ve ekonomik faktörler etkili olmuştur (Kanalıcı 2012, s.32). ‘Ayntâb evlerinin hemen hemen hepsi taştan yapılmıştır. Üzerleri ise kısmen kiremitle örtülü kısmen de düz damlıdır (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:66).

‘Ayntâb evleri dar sokaklar içerisinde bitişik olarak inşa edilmiştir. Komşu evlere bakan cephelere ya pencere konumlandırılmamış ya da yüksek yerlere konumlandırılmıştır. Pencerelerin konumu ve avlulardaki yüksek duvarlar mahremiyeti koruma düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Evler sokaktaki konumlarına göre isimler almıştır. Çıkmaz sokağın en sonundaki eve “karşı kapı”, sokağın sonundaki sağ ya da soldaki eve “dip gurna ev”, sokağın başındaki eve “köşe ev”, çıkma olan eve “köşklü ev” denilmiştir (Taşdoğan, 2008:11).

‘Ayntâb evleri genel olarak üçe ayrılmaktadır:Konak tipi evler, açık eyvanlı evler ve katlar arası kot farkı bulunan evler (Nahya, 2012:14). ‘Ayntâb evleri genellikle iki ve bazen de üç katlı olarak planlanmıştır. Katlar arası geçişi sağlayan merdivenler ahşap veya taştan yapılmıştır. Haremlik-selamlık bölümü büyük evlerde görülürken küçük ve orta halli evlerde böyle odalar-ayrımalar yoktur (Kanalıcı, 2012:32-33).

5.4.1. Evin Bölümleri

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde tespit edilen evin bölümleri şunlardır; fevkâni (AŞS.49/20-1), tahtâni oda (AŞS.49/48-1,50-2), hâriciye oda (AŞS.49/65-1), eyvân (AŞS.49/51-1), matbah (AŞS.49/77-3), kılar (AŞS.49/11-1), hazîne (AŞS.49/51-1), ahır (AŞS.49/65-1) ve havlu (AŞS.49/67-1). Çok katlı evlerin alt katında; kışlık oda, ahır, hela, kiler, mutfak, üst katında; sofa ve oda yer almaktadır. Bununla beraber mutfak bazı evlerde üst katlarda yer almıştır (Kanalıcı, 2012:33). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye siciline göre evin bölümleri ve işlevleri şöyledir:

Fevkâni Oda:Üstte olan oda demektir (Kanar, 2011:206, Çakır, 2015:117).

Tahtâni Oda: Altta olan oda demektir (Devellioğlu,1996:1023, Çakır, 2015:117).

Oda: Ailenin günlük hayatının geçtiği bölümdür. Çok fonksiyonlu kullanım şekli vardır; gündüz oturma odası, misafir ağırlama odası, yemek odası ve gece yatak odası şeklinde kullanılmıştır (Kıvrım, 2005:205). Odaya girilirken ilk karşılaşılan yer eşiktir. Eşik, esas odadan yaklaşık 10-15 cm alçak olarak konumlandırılmış yere denilmiştir (Erbaş, 2012:45).

Harici Oda: Dışarıdaki oda, demektir (Kanar, 2011:266).

Eyvan: Büyük sofa, salon, demektir (Devellioğlu,1996:244). ‘Ayntâb’da eyvana çıkmak için taş merdiven kullanılmıştır (Kıvrım, 2005:204).

Matbağ (Mutfak):Yemek pişirilen, bulaşık ve çamaşır yıkanılan bölümdür. Matbahların büyük bir kısmında su kuyuları bulunmaktadır (Kıvrım, 2005:208-209).

Kılâr: Tahılların, yiyeceklerin muhafaza edildiği yerdir (Nahya, 2012:13). Kiler evin serin ve ışsız bölümde yer almaktadır ki burada ki amaç muhafaza edilen ürünlerin bozulmamasıdır (Alkan, 1992:790).

Hazine: Odaların içerisinde birkaç basamakla inilerek veya çıkılarak ulaşılan bu bölümde kullanılmayan eşyalar yer almaktadır (Kıvrım, 2005:206).

Ahır: Ev halkının beslediği inek, keçi, at eşek vs. hayvanlar bulunmaktadır (Kıvrım, 2005:209).

Avlu/Havlu: Yüksek duvarlarla çevirili avluların içerisinde ağaçlar ve çeşitli bitkiler yer alırdı (Kanalıcı, 2012:57). Yöre halkı yaz mevsiminde günün çoğunu burada geçirirdi. Bu sebeple avluya “hayat” da denirdi. Avlunun içerisinde çeşme, kuyu ve havuz bulunurdu. Yöre halkı havuza “gane” ismini vermişti. (Taşdoğan, 2008:16). Ev halkı zamanın büyük kısmını avluda geçirirdi. Kadınlar avluyu, ekmek yapmak, yemek yapmak ve çamaşır yıkamak için kullanırdı. Günlük işlerin dışında avluda misafirler ağırlanır ve çocuklar oyun oynardı (Kıvrım, 2009a.:75-76).

5.4.2. Ev Eşyaları

Ev eşyalarının çeşitliliği ve sayısı ailenin sosyal, ekonomik ve kültürel durumunu yansıtmaktadır (Demirel vd., 1992:706). İslam’ın israftan kaçınmayı öğütlemesi Osmanlı ev kültürüne de sirayet etmiştir. Zira ev eşyalarında görülen sadelik bu öğütün tesiridir (Alkan, 1992:790).

‘Ayntâb’da halı yerlere ve sedirlerin üzerlerine serilmek için kullanılmıştır. Halı belgelerinde halı, haliçe ve kaliçe olarak geçmektedir (Kıvrım, 2005:214). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde tespit edilen halı, haliçe ve kaliçe çeşitleri; sagîr hâlî, köhne hâlî, köhne haliçe, haliçe orta (AŞS.49/74-1), kızıl kaliçe (AŞS.49/98-3), köhne kaliçe ve sagîr cedit kaliçedir (AŞS.49/120-1).

‘Ayntâb’da halı dışında kilim, savan ve keçenin kullanıldığı da görülmüştür. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde tespit edilen kilim çeşitleri; müsta’mel kilim (AŞS.49/19-4), köhne kilim (AŞS.49/34-2), elvan kilim (AŞS.49/74-1), cedit kilim (AŞS.49/119-2) ve boz kilimdir (AŞS.49/122-3). Savan olarak da köhne savan (AŞS.49/98-3) çeşidi tespit edilmiştir. Keçe, yünden yapıldığı için maliyeti daha ucuzdur. Bu yüzden yaygın olarak kullanılmıştır (Kıvrım, 2005:214). Lakin, 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde sadece yan keçe çeşidi tespit edildi (AŞS.49/13-1). Sicilde seccade çeşidi olarak da köhne seccade çeşidi tespit edildi (AŞS.49/102-2).

‘Ayntâb evlerinde, minder (AŞS.49/98-3), gündüz üzerinde oturmak için kullanılırdı (Kıvrım, 2005:213). ‘Ayntâb’da kullanılan perde çeşitleri hakkında ise teferruatlı bilgiler elde edilemedi. Sadece bir belgede çadır perde çeşidi tespit edildi (AŞS.49/102-2).

Evlerde ısınmak amacıyla mangal kullanılırdı (Eken,2000:479). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde tespit edilen mangal çeşitleri: bakır mangal (AŞS.49/102-2) ve demir mangaldır (AŞS.49/119-2).

Evlerin aydınlatılması için de şamdan (AŞS.49/119-2, Eken, 2000:479), mum (AŞS.49/119-2), kandil ve çıra kullanılmıştır (AŞS.49/122-3).

5.4.3. Yatak Takımları

Osmanlı toplumunda yataklar gece serilir, gündüzleri toplanıp yüklüklerde (Demirel vd., 1992:710) veya odalardaki dolaplarda saklanılırdı (Taşdoğan, 2008:21). Bu durum yatmak için özel bir odanın bulunmamasından kaynaklanırdı. Yatak takımı olarak yastık, yorgan, döşek ve çarşaf kullanılırdı. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie sicilinde tespit edilen yatak takımları şunlardır:

Yastık çeşitleri; kadife çift yasdık (AŞS.49/13-1), kadife yasdık, bez yasdık çift, bez yasdık, beyaz bez yasdık, (AŞS.49/74-1), bez tekli yasdık, kumaş ve bez yasdık (AŞS.49/82-3), köhne münakkaş yasdık (AŞS.49/83-2) ve nakışlı elvan kumaş yasdıktır (AŞS.49/120-1).

Yorgan çeşitleri; bez yorgan (AŞS.49/82-3), çift yorgan yüzü (AŞS.49/120-1), yorgan şilte (AŞS.49/34-2), ma'i yorgan, kumaş yorgan ve çift yorgandır (AŞS.49/74-1).

Döşek çeşitler; döşek şilte (AŞS.49/34-2), kadife döşek yüzü ve kumaş döşek yüzüdür (AŞS.49/120-1). Yatağa serilen çarşaflardan ise sadece kumaş çarşaf çeşidi tespit edildi (AŞS.49/74-1).

5.4.4. Mutfak Eşyaları

Mutfak, Arapça "matbağ"dan gelip yemeğin hazırlandığı yer demektir. Geleneksel Anadolu evinde mutfak zemin katta bulunmakla beraber bazen üst katta bazen de evin dışında yer alırdı (Sirel, 1991:757-758). Matbahta ocağın bulunduğu bölümde yemek pişirme, bulaşık yıkama yeri ve çeşme bulunurdu (Karpuz, 1999:458).

Ayntâb'da mutfak kültürüne çok önem verildiğini terekelerden anlamak mümkündür. Zira 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie sicilindeki terekelerde mutfak kültürü hakkında ayrıntılı bilgiler yer almaktadır. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie siciline göre 'Ayntâb'da tüketilen yiyecekler şunlardır:

Kahvaltılık yiyecekler: Peynir (AŞS.49/102-2), hıyar, (AŞS.49/103-1) ve zeytindir (AŞS.49/16-1). Zeytinden ayrıca yağ ve sabun olarak da faydalanılmıştır (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:66).

Tahıllar: Buğday (AŞS.49/106-1), bulgur (AŞS.49/146-3), nohud (AŞS.49/25-3) ve ak darıdır (AŞS.49/111-2).

Meyveler: Güşne (AŞS.49/25-3), incir (AŞS.49/57-1), üzüm (AŞS.49/146-3) ve kuru üzündür (AŞS.49/54-2). 'Ayntâblılar yetiştirdikleri üzümün kırktan fazla çeşidini saymakla iftihar etmişlerdir. (Darkot ve Dağlıoğlu, 1979:66).

Diğer yiyecekler: Ceviz (AŞS.49/12-1), bekmez (AŞS.49/6-2), tuz (AŞS.49/148-1), yağ ve zeytir (AŞS.49/102-2). Zeyt, zeytinyağı demektir (Özlü, 2006:119). İçecek türü olarak da sadece kahve tespit edildi (AŞS.49/99-3).

Evliya Çelebi, 'Ayntâb'ın limon, turunç, enar, incir, dud, şeftali, zerdali, kayısı, beyaz ekmek ve yoğurdunun çok meşhur olduğunu aktarmıştır (Çelebi, 2005:180).

Türklerin en önemli öğünü akşam yemeğidir (Lajos, 1979:469). Yemekler yere serilen sofranın üzerindeki sini üzerinde yenilirdi (Kıvrım, 2005:215). "Sini", bir ayak ya da sehpa üzerine konulan, yemek tabakları için kullanılan bakır veya pirinçten büyük tepsilere denirdi (Özlü, 2006:123, İ. Aydın, 2008:86). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie sicilinde tespit edilen mutfak araç-gereçleri ve işlevleri şunlardır:

Tas, bugünkü bardakların işlevini görmektedir. Sicilde tespit edilen tas çeşitleri; cam tas (AŞS.49/12-1), sagır tas (AŞS.49/34-1), bakır tas (AŞS.49/98-3), saplı tas, kebir

tas (AŞS.49/119-2) ve kapaklı taktır (AŞS.49/120-1). Kadah da bardak olarak kullanılırdı. Kadah çeşidi olarak sadece sim kadah çeşidi tespit edildi (AŞS.49/73-2).

Sahan, içinde yemek ısıtılan ya da yumurta vb. şeyler pişirilen derinliği az olan metal kaptır (Özlü, 2006:122). Sicilde tespit edilen sahan çeşitleri; bakır evâni sahan (AŞS.49/12-1), ayaklı sahan, lengeri sahan (AŞS.49/98-3) ve sefer sahandır (AŞS.49/162-1).

Tabak, yine sofrâ kültürünün bir diğer ürünüdür. Tabak çeşidi olarak İznik tabak (AŞS.49/120-1) ve İznik kase tabak çeşidi tespit edildi (AŞS.49/98-3). Kaşık çeşidi olarak da kemik kaşık çeşidi tespit edildi (AŞS.49/74-1).

Tencere, yemekleri pişirmek amacıyla günümüzdeki fonksiyonuyla kullanılmıştır. Tencere çeşitleri; kebir tencere, sağır tencere (AŞS.49/98-3) ve kızıl tencedir (AŞS.49/102-2).

Kazan, çok miktarda yemek pişirmek veya bir şeyleri kaynatmak için kullanılan derin kulplu kaplara denir (Özlü, 2006:121). Kazan çeşitleri; köhne kazan (AŞS.49/19-4) ve kulblu kazandır (AŞS.49/147-3).

Tepsi, kahve, şerbet, ayran vs. ikramları sunmak için kullanılan mutfak aletidir. Sicilde tespit edilen tepsi çeşitleri; kahve tepsisi (AŞS.49/19-4) ve cam tepsidir (AŞS.49/120-1).

Lenger, yayvan ve kenarları geniş büyük bakır kaptır (Özlü, 2006:123). Tespit edilen lenger çeşitleri; sahan, sağır lengeri (AŞS.49/19-4) ve kebir lengeridir (AŞS.49/102-2).

Güğüm, (AŞS.49/102-2), bakır, pirinç, gümüş ve altından yapılan testi şeklinde ağız geniş ve kapalı olan su kabıdır (Pakalın, 1983:683).

Katremiz, (AŞS.49/34-2) cam şişe veya vazo demektir (Özlü, 2006:124).

Bakraç, (AŞS.49/12-1) çoğunlukla bakırdan yapılan küçük kova demektir (İ. Aydın, 2008:88).

Kevgir, (AŞS.49/122-3) uzun saplı yayvan ve delikli kepçe demektir.

Tabe, (AŞS.49/120-1) tava demektir.

Badiye, (AŞS.49/74-1) dibi geniş, ağız dar, kazan, büyük bakır tas, yayvan toprak kap anlamlarına gelmektedir.

Havan, (AŞS.49/12-1) içinde birşeyleri dövüp ufalatmaya yarayan tahta, taş, maden veya plastikten yapılan kaptır (Özlü, 2006:121, 122, 123, 125).

Sac (AŞS.49/83-1) üstünde ekmek pişirilen ters çevrilip et gibi harlı ateş isteyen yemeklerin pişirildiği çok fonksiyonlu mutfak aracıdır.

Diğer mutfak eşyaları şunlardır; leğen, ibrik, süzgeç (AŞS.49/98-3), çömçe, kebir şiş ve şiş hırdavâti, (AŞS.49/122-3), kebir testi ve sağır testidir (AŞS.49/116-3).

Kahve bayramların, misafirlüğün, kız isteme törenlerinin, taziyelerin velhasıl-ı kelam acı ve tatlı günlerin vazgeçilmez içeceği. Süre gelen deyişle bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır (Yıldız:2002:636-638). Evliya Çelebi 'Ayntâb kahvehaneleri hakkında "ve cümle kahvehânelerinde bir mahabbet ve meveddet üzere ihtilâf ederler kim sâ'ir büldân kavmi anlara gıpta ederler", demiştir (Çelebi, 2005:180).

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilindeki terekelerden kahve edevatına yönelik ayrıntılı bilgiler elde edildi. Fincan çeşidi olarak, Fağfuri Fincân²¹ ve İznik Fincânı (AŞS.49/12-1) çeşitleri tespit edildi. Kahve takımının parçaları ise; kahve tepsisi (AŞS.49/19-3), kahve ibriği (AŞS.49/119-2), sefer kahve ibriği (AŞS.49/34-2), sağır kahve ibriği (AŞS.49/148-1), kahve ibriği tabe (AŞS.49/120-1) ve kahve tabağıdır (AŞS.49/74-1).

²¹ Fağfur: Çin'de porselenden yapılan kap-kacak, demektir (Devellioğlu:1996:248).

5.4.5. Temizlik Eşyaları

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde tespit edilen temizlik eşyaları ve işlevleri şunlardır:

İbrik, karın kısmı şişkin sapı bulunan su kabıdır (Pakalın, 1983:14). El, yüz ve ayakları yıkamak ve genellikle abdest almak için kullanılırdı (Öztürk, 2008:256). Çeşitleri ise:el ibriği (AŞS.49/19-4) ve leğen ibriğidir (AŞS.49/98-3).

Leğen, abdest almak için kullanılırdı. Çeşitleri ise; el leğeni ve hamam leğenidir (AŞS.49/84-3).

Diğer beden temizlik eşyaları şunlardır; tarak, (AŞS.49/45-2) köhne peştemâl (AŞS.49/83-1), hamam taşı (AŞS.49/119-2) ve hamam kasedir (AŞS.49/147-3).

Günlük işlerde kullanılan temizlik eşyaları ve işlevleri şunlardır:

Kazgan (AŞS.49/102-2), su kaynatmak, çamaşır yıkamak gibi işlerde kullanılırdı (Öztürk, 2008:264-265). Taşt, çamaşır, yün vs. şeylerin yıkanmasında kullanılırdı (AŞS.49/34-2).

5.5. Toplumda Giyim –Kuşam Kültürü

Evlîya Çelebi, Seyehatnamesi’nde halkın ekseriyetle kürk-i harvânî, çuka ferrâce, elvan boğası, kavuk küllâh üzerine destâr-ı Muhammedi’yi sardıklarını, kadınların ise beyaz çarşaf giydiklerini belirtmiştir (Çelebi, 2005:180). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye siciline göre toplumda giyim-kuşam bilgileri ve işlevleri şunlardır:

Başta takılanlar giysi çeşitleri; Yemeni çenber (AŞS.49/82-3), ibrâz peçe (AŞS.49/83-2), siyah püse (AŞS.49/84-3) ve sarık. Sarık çeşitleri; meşin sarık (AŞS.49/19-4) ve köhne sarıktır (AŞS.49/98-3).

Dış giysi çeşitleri; Kaftan, kürk, yağmurluk ve şalvardır. Kaftan çeşitleri; zeytûnî kaftan (AŞS.49/34-2), elvan bez kaftan, bez kaftan (AŞS.49/74-1), mâ’î kaftan, beyaz kaftan (AŞS.49/83-2), yeşil hâre kaftan, al hâre kaftan (AŞS.49/97-1) ve kumaş kaftandır (AŞS.49/146-2). Kürk çeşitleri; cilga kürk (AŞS.49/13-1), yeşil kürk çuka, neffî çuka kürk (AŞS.49/73-2) ve köhne kızıl kürktür (AŞS.49/148-1). Yağmurluk çeşidi olarak sadece sabir çuka yağmurluk (AŞS.49/73-2) ve şalvar çeşidi olarak da sadece mâ’î şalvâr tespit edildi (AŞS.49/122-3).

İç giysi çeşitleri; Zibun, don ve gömlektir. Zibun çeşitleri; mâ’î zibun (AŞS.49/34-2), kumaş zibun (AŞS.49/74-1), köhne zibun, alaca zibun (AŞS.49/82-3), derâ-yı zibun (AŞS.49/97-1) ve zibun köhne dolamadır (AŞS.49/122-3). Don çeşitleri; don mintan (AŞS.49/83-1) ve kettan dondur (AŞS.49/115-2). Gömlek çeşitleri; köhne bez gömlek (AŞS.49/19-4), köhne gömlek (AŞS.49/82-3) ve müsta’mel kettan gömlektir (AŞS.49/83-1).

Tespit edilen diğer giysiler; sof ferâce²² (AŞS.49/13-1), ‘abâ²³ (AŞS.49/34-2), kırmızı ihram (AŞS.49/74-1), arka esvâbî²⁴ (AŞS.49/102-2), dolama (AŞS.49/122-3)²⁵

²² Ferâce; ulemanın giydiği kıyafete denir. Ayrıca kadınların dış giysi olarak kullandıkları kıyafete de denmiştir (Koçu, 1969: 107-108).

²³ ‘Aba; ‘aba kumaşından yapılan hırka, cepken ve paltoya denir (Koçu, 1969: 7).

²⁴ Arka esvabî; yelek, demektir (Özlu, 2003:133).

²⁵ Dolama; önü açık, düğmeyle kapanmayan elbiseye denir (Koçu, 1969: 92).

ve şaldır. Şal çeşitleri; 'Acem şalı (AŞS.49/12-1) ve sarı şaldır (AŞS.49/120-1). Ayakkabı çeşiti olarak da sadece siyah çizme çeşidi tespit edildi (AŞS.49/122-3).

Giysi vs. eşyaları saklamak için sandık kullanılmıştır. Sandık çeşidi olarak kara sandık (AŞS.49/34-2) ve derzühan sandık çeşidi tespit edildi (AŞS.49/120-1).

Sicilde ismi geçen altın takı çeşitleri şunlardır; altın küpe, altın akıtma, altın burma, (AŞS.49/76-2), altın gerdan (AŞS.49/158-3), altın halka (AŞS.49/120-1) altın hatım (AŞS.49/83-2) ve freng altındır (AŞS.49/74-1). Takıların dışında altın toka (AŞS.49/83-2) ve altın tarak çeşidi tesbit edilmiştir (AŞS.49/45-2). Sîm takı çeşitleri ise; sîm hatım (AŞS.49/13-1), sîm sâ'at (AŞS.49/74-1), sîm halhaldır (AŞS.49/132-2).

5.6. Ekonomi

Tarihi İpek Yolu'nun 'Ayntâb topraklarından geçmesi şehrin, ticaretin önemini arttırmıştır (Kalkan, 2015:102). 'Ayntâb, İran, Hindistan ve Avrupalı tüccarların buluştuğu bir merkez olmuştur. Ancak, 'Ayntâb tüccarları en çok Halep tüccarlarıyla iş yapmışlardır. (Akis, 2007:78). XVI. Yüzyılda 'Ayntâb özellikle dokumacılık alanında gelişmiştir. (Altınöz, 2002:126). 'Ayntâb dışarıya mal sattığı gibi dışardan da çok sayıda mal almıştır (Yılmazçelik, 1998:118).

1536 tahririnde 1333 ve 1543 yılında 'Ayntâb'da 1600 dükkân tespit edilmiştir (Özdeğer, 1988:125). Şehir halkı bedesten, kirişhane, boyahane dükkânları, başhane, şem'hane ve kasap dükkânları gibi büyük işletmeleri kullanılmıştır (Özdeğer, 1996:468).

'Ayntâb çarşı ve bazarları güvenli olan kale ve çevresinde yer almıştır (Çakır, 2015:224). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde tespit edilen bazarlar şunlardır:

- ❖ 'Attâr Bazarı (AŞS.49/93-1)
- ❖ Bez Bazarı (AŞS.49/134-1)
- ❖ Neccar Bazarı (AŞS.49/94-2)
- ❖ Oruç Beg Bazarı (AŞS.49/8-1)

Tarım ve hizmet üretimi dışında bir iş kolunda uzmanlaşmış meslek sahiplerine esnaf, denir. Hirfet, esnaf kelimesinin yerine kullanılmıştır (Ünal, 2012:118). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde tespit edilen hirketler şunlardır:

- ❖ 'Attâr Hirfeti (AŞS.49/117-1): Simli, güzel koku, yağ, baharat vs. şeyler satanlara denir (Sami, 2006: 939-940).
- ❖ Bakkâl Hirfeti (GŞS 49/145-3)
- ❖ Demirci Hirfeti (AŞS.49/46-3)
- ❖ Kazzâz Hirfeti (AŞS.49/117-1): İpekçi, ipek işleyenlere denir (Sami, 2006: 1068).
- ❖ Na'alçacı Hirfeti (AŞS.49/46-3): Nal'açacı küçük nal demektir. Çizme gibi ayakkabıların altına vurulan demir parçalarına denir (Pakalın, 1983: 651).
- ❖ Tütüncü Hirfeti (AŞS.49/104-1)

1536 tarihli deftere göre 'Ayntâb'da en az 225 kişi çeşitli meslek dallarıyla uğraşmaktaydı (Özdeğer, 1996:468).

Tablo 5.6. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye Sicilinde Tespit Edilen Meslek Grupları

Bacacı	Kazancı
Bazarbaşı	Kendirci
Berber	Kethüdâşehri
Boyacı	Kitabçı
Bölükbaşı	Kuyumcu
Cizyedâr	Kürkçü
Çanakçı	Küttâb
Çavuş	Matrakçıbaşı
Çeribaşı	Meddah
Çoban	Mirâlây
Çorbacı	Muhâfız
Çukadâr	Nakîb
Debbâğ	Nakkaş
Demirci	Neccar
Deveci	Okçu
Dizdâr	Sarrafi
Doğancı	Serdâr
Etmekçi	Serçavuş
Ferraş	Sevâil
Fırıncı	Sıvacı
Fişekci	Şireci
Hakkâk	Tabib
Kahveci	Takyeci
Kalaycı	Tuzcu
Kalburcu	Zabit
Kasab	
Kassâm	
Katib	

'Ayntâb'da ticari hayatın zenginliği çeşitli alacak-verecek da'vâları ile mahkeme kayıtlarına yansımıştır.²⁶ İki alacak da'vâsında borçluların borcunu ödemekten aciz oldukları görülmüştür. Bu sebeple alacak sahipleri, borçluları azad etmiştir (AŞS.49/156-3/158-4). Bir alacak da'vâsında ise alacak-verecek anlaşmazlığı sulh ile neticelenmiştir (AŞS.49/146-2).

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye sicilindeki mülk satışlarına özel başlıklar altında yer verilmiştir. Mülk satışları dışında dükkân ve değirmen satışları yapılmıştır.

Değirmen satışlarının, çoğu hisselidir. Değirmen hisseleri, vukıyye, sehm, hisse, göz ve kırat şeklinde belirtilerek yapılmıştır (Koçak, 2010b.:67). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye sicilinde 2 değirmen satışı tespit edilmiştir. Kara Dere'de bir bâb bir göz değirmen 4 guruşa (AŞS.49/140-2), Kefer Celil'de bir bâb bir göz harâbe müşrif değirmenin nısf şâyisi 25 guruşa satılmıştır (AŞS.49/126-1).

Dükkan satışlarında kısım ve bölüm anlamlarına gelen "bâb" ifadesi kullanılmıştır (Koçak, 2010b.:66). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye sicilinde 4 dükkân satışı tespit edilmiştir: Oruç Beg Bazarı'nda bir bâb bakkâl dükkânı 125 guruşa (AŞS.49/8-1), yine Oruç Beg Bazarı'nda bir bâb bakkâl dükkânı 96.5 guruşa (AŞS.49/15-2), bir bâb na'lband dükkânı nısf-ı şâyi'si 50 guruşa (AŞS.49/79-3) ve İbn-i

²⁶Alacak da'vâları için bkz: (AŞS.49/ 6-1/6-2/16-1/16-2/17-2/18-2/25-1/33-2/39-2/43-1/44-2/47-1/56-3/58-2/68-1/79-4/80-4/87-1/88-3/89-2/90-1/91-3/94-3/99-3/106-2/113-2/115-1/117-3/121-2/126-2/129-2/130-1/141-1/143-1/146-1/158-3/166-4/170-2).

Eyûb Mahallesi'nde bir bâb buğday düveni (dükkânı) 30 guruşa satılmıştır (AŞS.49/42-1).

5.6.1. Mülk Satışları

Mülk satışlarında ücret için “semen”, satış muamelesi için “bey” ifadesi kullanılmıştır. Satışların kadı huzurunda yapılması satışın meşruluğunu onaylamaktadır. Tarafların talep etmesi halinde hüccetlerin birer nüshası taraflara verilir. Bu hüccetler ileride mülkle alakalı pek çok sorunun çözülmesinde büyük önem taşırdı (Günay, 2012:17).

Mahallede gayrimenkul satışlarında ilk önce komşulara alıp almayacaklarının sorulması şarttı. Komşuya sorulmadan yapılan gayrimenkul satışlarında komşunun satışı bozma ve gayrimenkulleri kendisinin alması gibi bir hakkı da mevcuttu. Ev, arsa, tarla ve bağ gibi satışlarda malın ortağı ve komşusuna öncelik tanınmasına “şuf'a” hakkı denilirdi. 'Ayntâb'da “şuf'a” hakkının kullanıldığı sicil kayıtlarına geçmişti (Kıvrım, 2009b.:239).

XVI. yüzyılda 'Ayntâb'da ev satışlarında altın, akçe, sultani kullanılmıştır (Çakır, 2015:594-595). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie sicilinde ise en fazla gurus kullanılmıştır.

Sicildeki tarla ve bağ satışları genellikle ayrı ayrı yapılmıştır. Lakin bir belgede hem tarla hem de bağ satışının beraber yapıldığı tespit edilmiştir (AŞS.49/52-1). Bir başka belgede ise tarla, bağ ve ağaçların satışı beraber yapılmıştır (AŞS.49/43-2). Yine bir diğer belgede tarla, bahçe ve incir ağacı hissesinin toplu olarak satıldığı tespit edilmiştir (AŞS.49/57-1, 57-2).

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie sicilinde mülk satışı için standart bir usul kullanılmıştır. Yine bu satışlar sayesinde mülkün çevresindeki camii, vakıf, değirmen, mülk ve mülk sahipleri hakkında bilgi elde edilmiştir.

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie sicilindeki mülk satışlarına ilgili başlıkların altındaki tablolarda yer verilecektir. Lakin bu tablolara anlaşmazlıkların yaşandığı ve hisseli satışlar eklenmemiştir.

5.6.1.1. Ev Satışları

'Ayntâb'da ev satışları ile alakalı da'vâlarda standart bir usul kullanılmıştır. Da'vâlarda ilk önce satışın yapıldığı şehrin ismi, ardından satıcının ismi ve babasının ismi sonra da satıcının ikamet ettiği yer belirtilmiştir. Kişinin kendisi satışı yapacak ise asaleten, vekil aracılığıyla satış yapılacak ise vekâleten ifadeleri kullanılmıştır. Bu işlemlerin ardından evin konum bilgileri, etrafındaki mülkler ve mülk sahipleri ayrıntılı olarak yazılmıştır. Ardından evin bölümleri yine ayrıntılı olarak yazılmıştır. En sonunda da satış şekli, satış onayı ve şahitlerin isimlerinin tek tek yazılmasıyla satış işlemi sona ermiştir (Koçak, 2010b.:59).

Osmanlı'da evlere konak, menzil, hâne, beyt ve dam denilmiştir (Demirel vd., 1992:703). 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'ie sicilinde beyt ve menzil ifadeleri sıklıkla kullanılmıştır. Beytin küçük veya büyüklüğü de “sagîr beyt” ve “kebîr beyt” ifadeleriyle

belirtilmiştir (Özcan, 1993:17). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde en çok menzil ve beyt kelimeleri kullanılmakla beraber oda ve bâb kelimesinin de kullanıldığı da görülmüştür.

Osmanlı belgelerdeki “tarîk-i ‘âmm” tabiri, evlerin ana caddede yer aldığını belirtmektedir (Kıvrım, 2009a.:78). Yine “tarîk-i hass” diye tabir edilen evler ise birkaç evle son bulan çıkmaz sokakları tarif etmektedir (Demirel vd., 1992:704).

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye siciline göre evin bölümleri şunlardır: fevkânî (AŞS.49/20-1), tahtânî (AŞS.49/48-1), oda (AŞS.49/50-2), hâriciye oda (AŞS.49/65-1), eyvân (AŞS.49/51-1), matbah (AŞS.49/77-3), kılar (AŞS.49/11-1), hazîne (AŞS.49/51-1), ahur (AŞS.49/65-1) ve havlu (AŞS.49/67-1).

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde ev alım-satımlarının sebepleri çoğunlukla belgelere yansımamakla beraber bazı da’vâlarda satışların yapılış sebepleri belirtilmiştir. Bunlardan biri nafaka ihtiyacı için ev satışlarıdır. Beğ Mahallesi’nde “...*bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ve bir beyt-i sagîr ve bir matbah ve havluyu müteşemil...*” ev nafaka ihtiyacı için 28 esedi guruşa satılmıştır (AŞS. 49/86-1).

Ev satışlarının bir diğer sebebinin borçlanma olduğu görülmektedir. Tövbe Mahallesi’nde “...*bir tahtânî beyt ve havluyu müştemil mülkü mevrûsum olan menzil...*” 10 guruş borç karşılığında takas edilmiştir (AŞS. 49/112-2).

Evler bazı durumlarda aile içinde el değiştirmiştir. Bu durumun bir sebebi bazı eşlerin boşanma durumlarında kadınlara ev veya eşya vermesidir. Lakin bu durumun örnekleri çok azdır (Koçak, 2011:425). Evlerin aile içinde el değiştirmesinin bir diğer sebebi de mehir talepleridir. Zira bazı mehir talepleri da’vâlarında mehrin, gayrimenkul olarak ödendiği tespit edilmiştir. Rukiye bint-i Yûsuf isimli hatuna onbeş guruş mehir mü’ecceli karşılığında zevcesinin terekesinden ev, verilmiştir. Da’vâda mehir karşılığında verilen evin bölümleri ise belirtilmemiştir (AŞS.49/154-2).

Ev satışlarının bir kısmı miras paylaşımı sonrası yapılmıştır. Miras kalan evler, bazen hisse olarak satılmıştır. Bostancı Mahallesi’nde sâkin iken vefat eden el-Hâc Hüseyin bin Mehmed’in Bostancı Mahallesi’ndeki şimâle nâzır bir fevkânî beyt, bir kılar ve bir havlusu bulunan evi, çocukları el-Hâc Mehmed, Ahmed, ‘Âyşe, Ümmühân ve Fâtıma’ya intikal etmiştir. ‘Âyşe, İsmihân ve Fâtıma isimli hatunlar kendi hisselerinin kardeşleri Ahmed’e 36 guruşa satmışlardır (AŞS.49/11-1 ve diğer miras hisse satışları için bkz. AŞS.49/67-1/152-2).

Sicillerdeki ev hisse satışlarında hisse oranları da belirtilmiştir (Günay, 2012:20). Şehreküstü Mahallesi’nde “...*iki beyt tahtânî ve bir matbah bi’r-i mâ havluyu müştemil...*” evin nisf hissesi 53 guruşa satılmıştır (AŞS.49/80-3).

Ev satışlarında büyük kısmı erkekler arasında yapılmıştır. Bununla beraber kadınlar da satışlarda yer almıştır. Kadınları hem satıcı hem de alıcı konumunda görmek mümkündür (Çakır, 2015:593-594). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde de kadınlar hem satıcı (AŞS.49/5-1/20-2/83-3/86-1/124-4/138-1/138-3) hem de alıcı konumunda görülmüştür (AŞS.49/51-1/110-1/133-3).

‘Ayntâb’da zimmîler ev satışlarında hem alıcı hem de satıcı konumunda bulunmuşlardır (Çakır, 2015:594). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde ise gayrimüslimlerin ev satışlarına yönelik bilgi tespit edilememiştir.

Ev fiyatlarının belirlenmesinde pek çok etken bulunmaktadır. Evlerin camilere, mescitlere, vakıflara, çarşılara yakınlığı (Kıvrım:2009a.:89, Koçak, 2010b.:61) ve semtlere göre konumu fiyatlarının da değişmesine sebep olmaktadır (Yılmazçelik, 1998:120).

Ev satışlarında evlerin ana yolda veya çıkmaz sokakta olması fiyatlarda belirleyici olan hususlardandır. Nitekim, Şhreküstü Mahallesi'nde, "...bir taraflı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve iki tahtânî beyt ve bir fevkânî beyt ve bir hazîne ve bir matbah ve havluyu müştemil..." ev 50 guruşa satılmışken (AŞS.49/101-1) yine Şhreküstü Mahallesi'nde, "...iki taraflı tarîk-i hâs ve bir taraflı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir fevkânî ve bir taraflı tahtânî beyt ve bir ahur ve bir matbah ve bi'r-i mâ havluyu müştemil..." ev 30 guruşa satılmıştır (AŞS.49/138-1).

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde tespit edilen en pahalı ev Seng-i Hoşkadem Mahallesi'nde 400 guruşa satılmıştır. Fiyatın yüksek olmasının sebebi ise evin bölümlerinin fazla olmasından kaynaklanmaktadır: "...iki taraflı tarîk-i 'âmm ile mahdûd dâhilinde iki tahtânî ve iki fevkânî beyt ve bir matbah ve havlu ve hâriciyye bir fevkânî oda ve tahtında bir ahur ve havlu..." (AŞS.49/20-1). Sicilde en düşük miktarda satışı yapılan ev/oda ise Tarla-yı Atik Mahallesi'nde on esedi guruşa satılan küçük odadır. Hem küçük olması hem de sadece bir odadan oluşması haliyle satış miktarını düşürmüştür (AŞS.49/77-1).

Konya ile 'Ayntâb ev satış ücretlerini karşılaştırmak için Konya'daki ev satış fiyatları belirtildi. Lakin takdir edilmelidir ki iklim, yapı, kullanılan malzeme, ev ve evin bölümlerinin büyüklüğü, evin bulunduğu mahalle, evin konumu, evin cephesi...vs pek çok farklılığın olması birebir karşılaştırma yapılmasını engellemektedir.

Tablo 5.7. Konya'da 1630-1664 Yıllarına Ait Ev Fiyatları (Özcan, 1993: 21-22)

Evin Tipleri	Evin Özellikleri	Evin Fiyatları
1. Tip Evler	Tabhane-Sofa-Oda-Avlu	10.000-15.000 akçe
2. Tip Evler	Tabhane-Sofa-Avlu	5000-7500 akçe
3. Tip Evler	Tabhane-Oda-Avlu	2500-5000 akçe
4. Tip Evler	Tabhane-(Sofa)-(Avlu)-Avlu	1-2500 akçe

Tablo 5.8. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye Sicilinde Tespit Edilen Ev Satışları ve Fiyatları

Mahalle	Özellikler	Fiyat	Belge No
Seng-i Hoşgadem	İki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd, iki tahtânî, iki fevkânî beyt, bir matbah, havlu, hâriciyye bir fevkânî oda, bir ahur ve havluyu bi'r-i mâ' câreyi müştemil ev	400 guruş	(AŞS.49/20-1)
İbn-i Eyûb	Bir tarafı ... ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir tahtânî, bir fevkânî beyt, bir matbah, bi'r-i mâ havûyu müştemil ev	75 guruş	(AŞS.49/20-2)
Bostancı	Bir tahtânî, bir fevkânî beyt bir ahur ve havlusu bulunan ev	80 guruş	(AŞS.49/48-1)
Tarla-yı Atik	Şimâle nâzır fevkânî beyt, eyvân tâ'ife, hazîne, iki tahtânî beyt ve havlu mu'yinesi bulunan ev	70 esedi guruş	(AŞS.49/51-1)
Şehreküstü	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir hâriciye oda, ahur ve havlusu bulunan ev	50 esedi guruş	(AŞS.49/65-1)
'Ammu	İki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd, bir tahtânî beyt, bir hazîne ve havluyu mu'yine müştemil ev	40 guruş	(AŞS.49/83-3)
Beg	Bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd, bir beyt-i sagîr, bir matbah ve havluyu müteşemil ev	28 esedi guruş	(AŞS.49/86-1)
'Ammu	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir tahtânî beyt, bir hazîne, bir matbah bi'r-i mâ' ve havluyu müştemil ev	40 guruş	(AŞS.49/96-4)
Kara Sakal	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd, bir fevkânî, bir tahtânî beyt ve bir tarafı havluyu müştemil ev	43 esedi guruş	(AŞS.49/100-1)
Şehreküstü	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd, iki tahtânî beyt, bir fevkânî beyt, bir hazîne, bir matbah ve havluyu müştemil ev	50 guruş	(AŞS.49/101-1)
Eşhiyâd-ı Culum (?)	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd derzi beyt, bir matbah bi'r-i mâ' ve havluyu müştemil ev	40 esedi guruş	(AŞS.49/110-1)
Kürtenciyan	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî, iki bâb tahtânî beyt ve havluyu müştemil ev	17 guruş	(AŞS.49/113-4)
Şehidlik	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd üç bâb tahtânî beyt, bir matbah ve havluyu müştemil ev	20 guruş	(AŞS.49/122-2)
Yahni	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda, hazîne, tahtından olan ahur ve havlusu bulunan ev	50 guruş	(AŞS.49/124-4)
İbn Şeker	Bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzilin cânib-i şimalinden bir tahtânî beyt, bir matbah, havluyu müştemil ev	30 guruş	(AŞS.49/133-3)
Şehreküstü	İki tarafı tarîk-i hâs, bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir fevkânî, bir tarafı tahtânî beyt, bir ahur, bir matbah ve bi'r-i mâ havûyu müştemil ev	30 guruş	(AŞS.49/138-1)
Tarla-yı Atik	Bir fevkânî, bir tahtânî beyt, bir matbah ve bi'r-i mâ havûyu müştemil ev	20 esedi guruş	(AŞS.49/138-3)
Tarla-yı Atik	Sagîr beyt	10 esedi guruş	(AŞS.49/77-1)

5.6.1.2. Bağ Satışları

Bağ satışlarında fiyatların neye göre belirlendiği kesin olarak belli olmamakla beraber bu konuda tahminler yapılmıştır. Bağın küçüklüğü-büyüklüğü, eski-yeni oluşu, şehre yakınlığı-uzaklığı, çubuk miktarı (Kıvrım, 2005:261), verimliliği, ağaçlı-ağaçsız olması gibi etkenler fiyatları etkilemiştir. Bağ satışlarında kök sayısını ifade eden “tiğek” ifadesi kullanılmıştır. (Koçak, 2010b.:64). ‘Ayntâb’da bağ satışlarında guruş ve akçe kullanılmıştır (Kıvrım, 2005:261).

Bağ satışlarında bağ ile beraber satılan ağaçlar “eşcâr-ı müsmire (meyveli) ve gayri müsmire (meyvesiz) şeklinde ayrıntılı olarak belirtilmiştir (Günay, 2012:19). 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde bağla beraber meyveli ağaçlar, meyvesiz ağaçlar ve ceviz ağaçlarının da satıldığı görülmüştür.

Sicildeki iki bağ satış belgesinde kadınlar, satıcı konumunda yer almıştır (AŞS.49/4-2/142-4). Bir diğer belgede ise gayrimüslim tarafından nafaka için bağ satışı yapılmıştır. Kızılcakend Mezra’asındaki 270 tiğek bağ nafaka için müzayede ile 19 guruşa satılmıştır (AŞS.49/37-2).

Tablo 5.9. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Bağ Satışları ve Fiyatları

Yer	Özellikler	Fiyat	Belge No
Mezra’a-i Cerbin	İki tarafı tarîk-i ‘âmm olan ... bağ	6.5 guruş	(AŞS.49/4-2)
Karye-i...	İki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd üç yüzelli tiğek bağ ve dâhilinde bir dîb ceviz şeceri ve sâ’ir eşcâr müsmire ve gayri müsmire	85 guruş esedi	(AŞS.49/96-5)
Karye-i Sâm	Bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd dört yüz tiğek bağ	60 guruş	(AŞS.49/142-4)
Karye-i Balbek	Bir tarafı tarîk-i ‘âmm dört yüz tiğek bağ	3 guruş, 3 rub’	(AŞS.49/149-1)

5.6.1.3. Tarla Satışları

‘Ayntâb’da tarla satışlarında “bezir” (ne kadar tohum ekilebileceğini belirler), “istiab eder”, “çiftlik” (tarlaya ekilen tohum miktarı) ve “subasar” (sulanır anlamında) gibi kavramlar kullanılmıştır. Tarla satışlarının belirlenmesinde tarlanın dönümü, (Kıvrım, 2005:263), subasar, hafdat (ekilebilir olması) tarlanın ağaçlı-ağaçsız olması, verimliliği, konumu ve ebadı fiyatlarda etkili olmuştur (Koçak, 2010b.:63).

Sicildeki iki tarla satışında kadınlar satıcı konumunda yer almıştır (AŞS.49/82-2/147-2). Sicilde tarla ile beraber meyveli ağaçlar, meyvesiz ağaçlar ve ceviz ağaçlarının da satıldığı görülmüştür.

Tablo 5.10. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Tarla Satışları ve Fiyatları

Yer	Özellikler	Fiyat	Belge No
Karye-i Hıyam	Bir tarafı nehr-i câri ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd semeni bezr-i alur kıta’a muskiye tarla	50 guruş	(AŞS.49/26-2)
Karye-i Susak	Bir kıt’a iki çiftinin ...tarla	30 esedî guruş	(AŞS.49/27-2)
Mezra’a-i ...	Bir tarafı hark ve bir tarafı sâcûr ile mahdûd dâhilinde onbeş dîb ceviz eşcârı ve etrâfında eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmireyi müstemil tahminen bir buçuk keyl bezr-i isti’ab ider bir kıt’a muskiye tarla	120 guruş	(AŞS.49/43-2)
Mezra’a-i ...	Bir tarafı hark ve bir tarafı sâcûr ile mahdûd ile mahdûd dâhilinde onbeş dîb ceviz eşcâr ve etrâfında eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmire müstemil tahminen bir buçuk keyl bezr-i isti’ab ider bir kıt’a muskiye tarla	120 guruş	(AŞS.49/44-1)
Karye-i Hıyam	Bir tarafı nehr-i câri ile mahdûd iki semeni bezr-i alur mülkü mevrûsum olan bir kıt’a muskiyye tarla	6 guruş	(AŞS.49/72-2)
...	Bir kıt’a muskiyye tarla	94 guruş	(AŞS.49/82-2)
Mahalle-i Kozavan (?)	Bir tarafı nehir-i câri ile mahdûd bir keyl bezr-i isti’âb eder kat’â muskiyye tarla	50 guruş	(AŞS.49/95-3)
Karye-i Görende (?)	Bir tarafı nehr-i câri ile bir buçuk bezr-i alur bir kıt’a tarla	200 guruş	(AŞS.49/105-1)
Karye-i Hıyam	Bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki temliki bezr-i alur nisf çiftinin tağayyür olunur muskiyye tarla	17 guruş	(AŞS.49/147-2)

5.6.1.4. Bahçe ve Bostan Satışları

‘Ayntâb’da meyve ve sebze ekilen yerlere bostan denilmiştir. Bostan ve bahçe satışlarında ölçü birimi olarak “ma’şara” kullanılmıştır (Kıvrım, 2005:264).

Meyve bostanı satışındaki bir belgede, satıcı konumunda bir kadının yer aldığı tespit edilmiştir (AŞS.49/138-2). Bir diğer da’vâda Kürtenciyan Mahallesi’nde sâkin Seyyid ‘Osmân Seyyid ‘Alî ölmeden önce zevcesi ‘Âyşe bint-i Mehmed’e belgede miktarı belirtilmeyen mehr-i mü’eccelinin karşılığında meyve bahçesi vermiştir (AŞS.49/36-2). Bahçe satışları ile alakalı bir belgede tut bahçe hissesi satılmıştır (AŞS.49/85-2).

Bostan ve bahçe satışları bağ satışlarına nazaran daha az satılmıştır. Bostan ve bahçelerin satış fiyatları üzerinde konumu, ağaçlı-ağaçsız olması ve sulanabilir olması ve şehrin içinde veya şehre yakın olması etkili olmuştur. (Koçak, 2010b.:66). 49 numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde de bahçe ve bostan satışları bağ ve tarla satışlarına nazaran daha azdır.

Tablo 5.11. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'İye Sicilinde Tespit Edilen Bahçe-Bostan Satışları ve Fiyatları

Yer	Özellikler	Fiyat	Belge No
Leyluncük	Bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm olan bir kıt'a tut bahçesi	35 guruş	(AŞS.49/7-2)
Karye-i...	Beşyüz tiğek bir kıt'a bahçe	7.5 guruş	(AŞS.49/54-1)
Karye-i...	Bir kıt'a meyve bostânı	80 guruş	(AŞS.49/138-2)

6. 49 NUMARALI ‘AYNTÂB ŞER’İYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Belge No:4-1:Katl Da’vâsında Diyet ve Sulh

Medîne-i ‘Ayntâb’da Şhreküstü Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem mecrûhen maktûl olan ‘Abdulcelîl Beşe ibni Velî’nin verâset-i zevce-i metrûkesi Hadice bint-i ‘Abdolvahhâb ile babası mezbûr Velî’ye ve vâlidesi Hadice bint-i el-Hâc Mustafâ ve sulbî sagîr oğlu ‘Abdulkâdir’e münhasıra olduğu şer’an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra maktûl mezbûrun babası mezbûr Velî asâleti ve vâlidesi mezbûre-i Hadice dahî kendü asâleti ve sagîre-i mezbûr ‘Abdulkâdir’in savb-ı şer’den mansûb vasîsi olmağla vesâyet-i zevcesi mezbûre Hadice tarafından dahî zikri âtî sulh ve ibrâyı vekîl olub mezbûrenin zâtînî ma’rifet-i şer’le ile ‘ârifân olan Mehmed Beşe bin Sefer ve ‘Osmân bin ‘Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer’an vekâleti sâbite olan el-Hâc Ebûbekir bin ‘Abdulkâdir nâm kimesne vekâleti mahfil-i kazâda iş bu râfî’u’l-kitâb Mustafâ Beşe ibni el-Hâc Mehmed nâm râcil mahzarında her biri asâleti ve vesâyeti ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mustafâ Beşe mevrûsumuz mezbûr ‘Abdulcelîl Beşeyi târîh-i kitâbda bir buçuk ay mukaddem kılıç ile ‘imdi başının sol (*) elinin sol tarafından ve sol elinin üstüne ve koluna darb ve cerh idüb cerh-i mezkûrun taşîrînden fevt olub bundan akdem mezbûr Mustafâ Beşe ile murâfî’-i şer’i şerîf olub müdde’âmızı şahûd (*) hüccet-i şer’iye almışdı ki hâlâ husûs-ı mezbûrda sulh (*)... olmağla sulh râgıb olduğumuzda beynimize müslimûn muslihûn tavassut idüb maktûl mezbûrun dem ve diyeti da’vâsından (*) beş nakd ve bir Mushaf-ı Şerîf ve bir (*) üzerine sulh eylediklerinde (*) sulh-ı mezbûr kabûl ve bedeli sulh olan mârû’z-zikr (*) ve nukûd (*) ve kılıç ve (*) yedinden ahz ve kabz idüb maktûl mezbûrun (*) müte’allık ‘âmme-i de’âviden mezbûr Mustafâ Beşe’nin zimmetini ibrâ ve iskât itdik dediklerinde mezbûr Mustafâ (*) mârû’z-zikr bedeli sulh olan (*) ve nukûd ve Mushaf-ı Şerîfe (*) müte’allık ‘âmme-i de’âviden ve irsen mezbûrûnun (*) ibrâ ve iskât etmeğın mâ-vaka’a bit-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-’ısrîn min şehri Recebi’l-ferd li-sene tis’a ve mi’e ve elf (21 Recebi’l-ferd 1109/2 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

(*) es-Seyyid Hüseyin Çelebi bin es-Seyyid Hamza, ‘Osmân Efendi bin Halîl Efendi, İbrahîm Efendi (*) Efendi, ‘Alî Beg Şeyh-zâde, Mehmed Ağa bin ‘Abdullatîf, Mehmed Ağa Muslî-zâde, İbrahîm Beg bin Hamza Beşe, Mehmed Beşe el-Hâc ‘Ömer, Seyyid Mustafâ bin ‘Aşur, Ahmed bin Mehmed, Mehmed bin Mehmed, el-Hâc Ahmed Beşe bin Mustafâ, el-Hâc ‘Alî Fâzıl-zâde, el-Hâc Mustafâ bin İdris, Molla ‘Abdurrahman bin Hâcî Hüseyin, el-Hâc Sâdık Mü’ezzin.

Belge No:4-2:Mülk Satışı (Bağ Satışı)

Medîne-i ‘Ayntâb’da Kürkciyan Mahallesi’nde sâkine İsmihân bint-i Hüseyin nâm hatun mahfil-i kazâda iş bu râfî’u’l-kitâb el-Hâc Halîl bin Ebûbekir nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tabi Cerbin nâm mezra’ada vâki’ bir tarafı el-Hâc Sâdık ve bir tarafı Molla Ahmed mülkleri ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd mülkü müşterâm olan (*) bağ-ı mezbûr el-Hâc Halîl’e altı buçuk gurus bey-i’ bāt-ı sahîh-i şer’î ile bey’ ve teslîm olduğu işтира ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra (*) Molla mezbûr-ı merkûm el-Hâc Halîl yedinden ahz ve kabz itdim ba’de’l-yevm zikr olunan bağ-ı mezbûr el-Hâc (*) didikten sonra mezbûre İsmihân’ın sadrî kebîr (*) mezbûr el-Hâc Halîl muvâcehesine ikrâr idüb mahdûd-ı mezkûr vâlidem

mezbûre İsmihân'ın (*) benim kat'â 'alâka (*) fi 28 Receb sene 1109. (28 Receb 1109/9 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

(*) 'Alî (*).

Belge No:5-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sâkine Rukiye bint-i 'Alî nâm hatun meclis-i şer'-i hafır-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid Mehmed ibni el-Hâc Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Bostancı Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Bostancı Câmî' Şerîf Vakfî ve bir tarafı Kasımoğlu 'Alî ve bir tarafı Hasan Beşe mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bir tahtânî beyt ve bir fevkânî beyt ve bi'r-i mâ' ve havluyu müstemil mülkü müşterâm olmağın menzilimi mezbûr Seyyid Mehmed'e kırkiki guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûrun merkûm Seyyid Mehmed yedinden ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr Seyyid Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (28 Recebi'l-ferd 1109/9 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Beşe Molla Hamza, (*) Hasan, Ahmed Halîl-zâde.

Belge No:5-2: Kaybolan İnek Da'vâsı

Ekrâd-ı (*) sâkin (*) cemâ'atinden iş bu râfi'u'l-kitâb Nâzır bin 'Alî ve Murâd bin 'Alî nâm kimesneler mahfil-i kazâda (*) cemâ'atinden Mustafâ ve Halîl bin Mehmed nâm kimesneler mahzarında her biri üzerlerine (*) idüb târîh-i kitâbdan yedi gün mukaddem (*) Mustafâ bin Halîl (*) re's ineğimiz zâyi' olur deyu cema'âtînde Kara Mustafâ ve Süleymân ve (*) Yûsuf ve yine 'Alî ve oğlu Ramazân ve Hüseyin ve Hasan (*) ve Mustafâ ve Kör Yûnus ve sâ'ir havâllerine tâbi' eden sekiz nefer (*) bi'l-meclis Mehmed Çavûş (*) mezbûrun ile (*) su'âl olunub (*) Molla Yûsuf ve 'Alî ve Mustafâ ve Hamza nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûrân Mustafâ ve Halîl târîh-i mezkûrda (*) onsekiz (*) merkûmân Nasır ve Murâdlı karyelerinden iş bu Mehmed ve diğeri Mehmed nâm emri (*) ahz idüb (*) bi-savb-ı mezbûrân Nasır ve Murâdlı ve sâyire ahâli (*) biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerine ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mûcible ba'de'l-hüküm mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-tâsi' ve'l-'ışrîn min şehri Recebi'l-ferd sene 109 (29 Recebi'l-ferd 1109/10 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mustafâ bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdî, Mehmed bin Muslî, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:6-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Hati nâm karyede sâkin Himmet bin İbrahîm nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'ul-kitâb Mustafâ Beg ibni el-Hâc Şa'bân nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mustafâ Beg'in babası

merkûm el-Hâc Şa'bân'ın zimmetinde yüzyirmibeş guruş hakkı olup fevtinden sonra oğlu merkûm Mustafâ Beg huzûr-ı şer'inden taleb da'vâ eyledikten sonra meblâğ-ı mezkûr yüzyirmi guruşun yirmibeş guruşunu kendüye edâ ve teslîm idüb zimmetini doksanbeş guruş dahî binyüzon Muharremi'l-harâm guresinde kendüye edâ ve teslîm etmek üzere te'ahhüd itdim didikde mezbûr Himmet'in karındaşı Mustafâ nâm kimesne dahî meblâğ-ı merkûm doksanbeş guruş kefil-i beytü'l-mâl olup mezbûrân Himmet ve Mustafâ'ya hüsn-i taleb nefslerini ihzâra 'Osmân bin Hasan nâm kimesne kefil olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Receb'il-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Recebi'l-ferd 1109/3 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Beg bin Üzümceli, İsmâ'il bin el-Hâc Ebûbekir, Ebûbekir bin Hâcî Velî Mehmed (*), Mustafâ Beg bin Ebûbekir Ağa, Bektaş Boyacı, 'Alî bin 'Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:6-2:Alacak Da'vâsı

Maraş kazâsına tâbi' Taşdemir nâm karye sükkânından (*) râfi'u'l-kitâb İbrahîm Beşe İbrahîm ve Hüseyin Beşe Mehmed nâm kimesneler mahfil-i kazâda (*) karye (*) sükkânından Mehmed ibni el-Hâc Mûsâ nâm kimesne mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Mehmed yüz guruş on kantâr bekmez bey' (*) ba'de'l-ahz bize Mehmed zikr olunan bekmezi yüzon guruş (*) meblâğ-ı mezbûrun yedimizden (*) ahz ve kabz itdikden sonra (*) idüb haber ile bizden (*) on guruşumuz dahî ahz (*) ve olup alıverilmek matlûbumdur (*) su'âl (*) müdde'âlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda (*) ve Hüseyin bin 'Alî nâm kimesneler li-ecli's-şehâde (*) şehâdet fi'l-vâki' mezbûr Mehmed zikr olunan bekmezin (*) itdikden sonra müte'allık (*) havâle ta'yîn idüb (*) haber (*) dahî ahz ve (*) biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylekdiklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâytü'l-kabûl şehâdeti makbûl olmağın zikr olunan on guruş merkûmân İbrahîm (*) mezbûr Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi (*) Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/Şubat-Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Osmân Efendi el-müderriş, 'Osmân Efendi bin Halîl Efendi, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:6-3:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Orul nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed 'Alî bin Molla Ahmed'in verâset-i zevce-i metrûkesi Fâtıma ibni el-Hâc Ahmed ve Zeliha bint-i el-Hâc Yûsuf ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve 'Alî ve sulbîye kebîre kızları Şehriban ve Emîne'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr 'Alî ile mezbûre Fâtıma mahfil-i kazâda 'Osmân ibni el-Hâc Mustafâ nâm kimesne mahzarında her biri üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrda mezbûre Zeliha'nın tarlası dahîlinde verub ceviz şecârî mevrûsum mezbûr Mehmed 'Alî'nin mülkü olup vefâtından sonra irsen bize ve mezbûrân Fâtıma ve Mehmed ve Şehriban ve Emîne'ye intikâl etmişken mezbûr (*) zabt eder su'âl olunub bizim hisse-i irsiyye kasr-ı yedinden tenbîh olmak matlûbumdur dediklerinde gibbe's-su'âl mezbûr 'Osmân cevâbında zikr olunan ceviz şecârî

Belge No:7-1:Önceki Belgenin Devâmı

Müteveffâ-yı mezbûr Mehmed 'Ali'nin mülkü olub vefâtından sonra ve irse-i mezbûrûna intikâl itdiği ikrâr ve lâkin müteveffâyı mezbûrun duyûn-i kesri olmağın mezbûre Fâtıma altı sene mukaddem zaruret-i deyni için bana altı guruş bana bey' ve kabz semeni etmekle mülkü müşterâm olmak üzere zabt ederim deyu def'le mukâbele edeceği gıbbe't-tasdîk ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr 'Osmân'dan def'-i mezkûrun mübeyyine beyyine taleb olundukda istimhâl mehl-i şer' ile imhâl olundukdan sonra ityânı bizden 'âciz ve kâsır olmağın zikr olunan ceviz şecârından mezbûrân 'Alî ve Fâtıma'nın hisse-i irsiyyelerinden mezbûr 'Osmân kasr-ı yedine tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb olundu fi gurre-i şehri-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/12 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Osmân Efendi el-müderriş, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin Mûsâ, Mehmed bin el-Hâc Bekir, Mehmed Beşe bin 'Osmân.

Belge No:7-2:Mülk Satışı (Tut Bahçesi Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Hoşkadem Mahallesi sükkânından 'Alî bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'ul-kitâb el-Hâc Halîl ibni Ebûbekir nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Leyluncük'de vâki' bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı Rukıye nâm hatun mülkü ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd mülk-i mevrûsumuz olan bir kıt'a tut bahçesini sekiz sene mukaddem mezbûr el-Hâc Halîl'e otuzbeş guruş bey-i' bât-ı sahih-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm oldukdan sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr ve merkûm el-Hâc Halîl'den ahz ve kabz itdim mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc Halîl'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun didikde gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-tâsi' ve'l-ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (29 Recebi'l-ferd 1109/10 Şubat 1698)

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid ... Çelebi Ya'kûb, es-Seyyid Ramazân Berber, el-Hâc Mustafâ Etmekçi, el-Hâc İbrahîm (*), (*) Berber, İlyâs bin el-Hâc Mehmed.

Belge No:7-3:Kaybolan Mal Da'vâsından Feragât

Kazâ-i Gelmiş sükkânından el-Hâc Kemal bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'ul-kitâb Mehmed bin Halîl nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb benim ekinimde olub iki sene (*) mukaddem mülkümde zâyî' itdiğim iş bu müşâhid olunan ... karyemizi (*) hâlâ mezbûrun yedinde buldum su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında zikr olunan sagîr Hüseyin nâm kimesnenin mülkü iken nitâc olub bundan akdem mezbûr Hasan'dan yedi guruş iştirâ itdim didikde tarafının eda nitâc olmağla ... beni evvel olduğunu binâ' mezbûr Mehmed'den Sâdik mu'âlife ben taleb oldukda mezbûr Mehmed ikâmet tenbîh idüb müdde'âsını isbât-ı sadvet iken müdde'î-i merkûm Hâcî Kemal da'vâyı mezkûrdan fâriğ olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi 'aşer Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Recebi'l-ferd 1109/29 Ocak 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Ağa bin Hâcî 'Alî Ağa, Mustafâ Çelebi Bera Derviş, Hâcî Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:8-1:Mülk Satışı (Bakkâl Dükkânı Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde sâkin Şa'bân Beg bin Mehmed ile er karındaşı Ahmed'in Ramazân nâm kimesneler mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc 'Abdulgına ibni Mehmed Çavuş mahzarında her bir tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede Oruç Beg Bazarında vâki' bir tarafı Kamalak-zâde el-Hâc 'Alî ve irse-i mülkleri ve bir tarafı el-Hâc İsmâ'il mülkü ve bir tarafı el-Hâc 'Îsâ Vakfî ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb bakkâl dükkânı müşâ' ve müşterek mülkü mevrûsumuz olub hâlâ tarafından icâb ve kabûlü hâvi bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hâc 'Abdulgına'ya yüzyirmibeş guruş bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr yüzyirmibeş guruşu mezbûr 'Abdulgına yedinden her birimiz bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz itdik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr ile mahdûd olan bakkâl dükkânı müşterâyı merkûm el-Hâc 'Abdulgına'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrif olsun didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' hücceti bey' ve şer'ayı hüküm birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'r-râbi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/15 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Es-Seyyid 'Abdullah Çelebi bin Seyyid Yûsuf, Mehmed Beşe Sarı, Şeyh Sabbağ, es-Seyyid Mehmed Efendi bin Seyyid Yûsuf, Seyyid Ahmed bin İdris, Molla Mehmed bin 'Abdul'alim, Molla 'Abdulhalîl bin 'Abdullatîf, Molla Hüseyin bin Ebûbekir, el-Hâc Ebûdderdâ bin Hâcî Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Hâcî Mustafâ, Molla 'Abdullah bin Mustafâ, Seyyid İbrahîm bin Seyyid Hüseyin, Molla Mustafâ bin 'Alî Dede, Seyyid 'Abdullah (*) el-Hâc Zeynel bin Ahmed.

Belge No:8-2:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi sükkânından iş bu râfî'u'l-kitâb Hasan ibni (*) Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Molla Mehmed bin 'Abdulkâdir nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb ru'ûs-ı 'Ayntâb mezra'alarından olan (*) dimekle ma'rûf mezra'ada (*) iki tarafı cebel ve bir tarafı 'Alî nâm kimesne mülkü ve bir tarafı (*) ile mahdûd (*) bağ-ı 'arsa bundan akdem fevt olan babam merkûm el-Hâc Mehmed'in mülkü makbûz olub fevtinden sonra intikâl (*) ile bana intikâl etmişken mezbûr Molla Mehmed bir sene mukaddem bir sene mukaddem arsa-i merkûmun üçyüz tiğek birine bağ-ı gars etmekle su'âl olunub kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Molla Mehmed cevâbında arsa-i merkûmeye izn-i sâhib-i arz ile üçyüz tiğek bağ-ı gars eyledim merkûm Hasan'ın babası merkûm el-Hâc Mehmed'in mülkü makbûz olduğu ma'lûmum değildir dimekle müdde'-i merkûm Hasan'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Hüseyin bin Hasan ve Ahmed bin Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' mahdûd-ı mezkûr bağ-ı 'arsa müdde-i merkûm Hasan'ın babası müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed'in mülkü makbûz olub fevtinden sonra intikâl 'âdî ile oğlu merkûm Hasan'a intikâl eyledi târîh-i mezkûre gelince merkûm Hasan taht-ı tasarrufunda imdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eyledikleinde ba'de'r-

ri’âyet-i şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın zikr olunan üçyüz tiğek bağ-ı ‘arsasından kasr-ı yed idüb müdde’-i merkûm Hasan teslîm-i merkûm Molla Mehmed tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’r-râbi’ min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (4 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/15 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Mehmed Beg bin ‘Osmân, Mehmed Ağa bin Velî Ağa, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:9-1:Nafaka Takdîri

Medîne-i ‘Ayntâb’da Şehreküstü Mahallesi’nde sâkine Cennet bint-i Hüseyin nâm hatun meclis-i şer’-i hatîr-ı lâzımü’t-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tâ’bîr-i ‘ani’l-merâm idüb zevce-i matlûkum olan Hasan bin Süleymân nâm kimesnenin firâşından mütevelidleri sulbî sagîre oğlu Hüseyin ve sulbîye sagîre kızı Hadice (*) nâm sagîreler hücre-i hıznemde olub nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyaçları olmağla savb-ı şer’ şerîfden kadr-i ma’rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz olunub vakt-i zarûrette istidâneye ve lede’z-zafer babaları merkûm Hasan üzerine rücû’ istidâne ederim didikde hâkim-i mevki’-i sadr-ı kitâb müstetâb tûba lehu ve hüsn-i me’ab hazretleri dahî râyic-i fi’l-vakt yüzotuziki akça bir guruş olmak üzere sagîreden mezbûrânın her birine be her yevm üçer akça farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede’z-zafer sagîrân mezbûrânın babaları merkûm Hasan üzerine rücû’-ı merkûm Cennet nâm hatuna izin vermekle mâ-hüve’l-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’r-râbi’ min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (4 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/15 Şubat 1698)

Şuhûdü’l-hâl:

es-Seyyid ‘Alî Dede bin Seyyid Yûsuf, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:9-2:Mîrâstan Ev Satış Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’da Tışlâki Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Hıdır’ın verâset-i zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Halîl ile sulbî kebîr oğulları Üveys ve Mehmed ve sulbîye kebîre kızları Emîne ve Fâtîma’ya münhasıra olduğı şer’an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûrân Mehmed ve Fâtîma mahfil-i kazâda vâlidesi merhûm ile karındaşları merkûm Üveys mahzarlarından her bir üzerlerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki’ bir tarafımızda Mezidoğlu ve bir tarafı Kara Hasan ve bir tarafı el-Hâc Hüseyin mülkleri bir tarafı ve tarîk-i ‘âmm ile mahdûd menzil babamız müteveffâyı mezbûr Hasan’ın mülkü olub ba’de vefât irsen bize ve vâlidemiz merkûm Meryem ve karındaşlarımız mezbûrân Üveys ve Emîne’ye (*) etmişken biz sagîr ve kâsır (*) kitâbdan (*) mukaddem menzil-i mezbûreyi mezbûrân Üveys ve Meryem iş bu (*) bi’l-meclis İbrahîm bin ‘Osmân onaltı guruş bana bey’ ve teslîm ve kabz semeni etmeleriye hâlâ bey’-i mezkûru tecvîz itdiğı semeni olan meblâğ-ı mezbûrdan hisse-i irsiyemizi talep ederiz dediklerinde gibbe’s-su’âl mezbûrân Üveys ve Meryem cevâbında fi’l-vâki’ mahdûd-ı mezkûr müteveffây-ı mezbûrun mülkü olub irse-i mezbûrân Mehmed ve Fâtîma’nın kendülere intikâl eyledikten sonra târîh-i mezkûrda mezbûrân Mehmed ve Fâtîma’nın mâlî sagîrinde mezbûr İbrahîm’e onaltı guruş bey’ ve kabz semeni itdiklerinden ikrâr ve lâkin müteveffây-ı mezbûrun zimmetinde mahalle-i mezbûrun hâne-i ‘avâriz vakfî olan nukûdundan onbir guruş olmağla semeni mezkûrun onbir guruşunu eyâli-i mahelleye edâ ve teslîm itdik dediklerinde mezbûrân Üveys vermek ikrârları mûcibince meblâğ-ı

mezbûr onbir guruşu eyâli-i mahallinde bilâ isbât edâ etmeleriyle semeni mezkûrdan mezbûrân Mehmed ve Fâtıma’nın hisse-i irsiyelerini edâya mezbûrân Üveys ve Meryem’e tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fî gur-re-i Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (1 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/12 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Halîl-zâde Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah, Çukadar ‘Alî.

Belge No:10-1:Tevlîyet Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’da Şehreküstü Mahallesi’nde vâki’ Beşci Mescid-i Şerîfinin berât-ı ‘âlişân ile mütevellisi olan ‘Osmân Efendi bin Halîl Efendi mahfil-i kazâda tav’â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb tevlîyeti merkûme bundan akdem fevt olan babam mezbûr Halîl Efendi üzerinde iken ashâb-ı hayrâtın Kara Hâcî ‘Alî ibni ‘Abdullah nâm kimesne mâlından otuz guruş vakf ve habs idüb meblâğ-ı mezbûrun mescid-i mezbûre mütevellisi olanlar senesinde evvelini oniki mesâyi üzere i’ mâl ve erbâ’i idüb mihrisine hâsıl olan altı guruş ... ile mescid-i mezbûrun çeşmesinden vakt-ı ma’rûfdan vakt-ı sahi değin bir kandîl işğâl etmek üzere şart ve ta’yîn ve meblâğ-ı mezbûr babam müteveli mezbûre def’ ve teslîm olduğu ahz ve kabûl ve fevti mahalline değin şart-ı mezkûr üzere çeşme-i merkûmede bir kandîl işğâl idüb fevt oldukda tevlîyet-i merkûme bana tevcîh olunmağla meblâğ-ı mezbûr otuz guruş bi’t-tevliyesin vâzi’u’l-yed idüb bu ana gelince şart mezkûr üzere çeşme-i merkûmede bir kandîl işğâl itdim hâlâ meblâğ-ı mezbûr otuz guruş benim zimmetinde olub canib-i vakf ve vâhibü’l-edâ deyimdir didikde mâ-hüve’l-vâki’ hıfzü’l-beytü’l-mâl gibbe’t-taleb ketb olundu fî evâ’il-i Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (1-10 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/12-21 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Seyyid ‘Osmân Efendi bin el-müderriş, el-Hâc ‘Alî bin ‘Abdurahman, Hâcî ‘Osmân bin Hâcî Zekeriyâ, Mehmed bin Ahmed, (*) Hâcî Mehmed, Molla Halîl bin Velî Molla Yahyâ bin Velî.

Belge No:10-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i ‘Ayntâb’da Kürkciyan Mahallesi’nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Aklân bint-i el-Hâc Mehmed sadrîye sagîre kızı Hadice bint-i el-Hâc Mehmed’in ceddesi ve savb-ı şer’ üzerinden mansûbe vasîsi olan iş bu râfi’u’l-kitâb Fâtıma bint-i Hüdaverdi nâm hatun meclis-i şer’-i hatîr-ı takrîr-i kelâm idüb sagîre-i mezbûre hâlâ hücre-i hıznemde olub nafaka ve kisveye ihtiyâcı olmağın kable’ş-şer’ üzerinden kadr-i ma’rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz olunub vakt-i zarûrette istidâneye ve lede’z-zafer sagîre-i mezbûrünün mâlî mevrûsundan rücû’ izn taleb ederim didikde hâkim-i mevki’-i sadr-i (*) dahî râyic-i fi’l-vakt yûzotuziki akça bir guruş olmak üzere yevmî dört akça nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûrette istidâneye ve lede’z-zafer sagîre-i mezbûrenin mâlî mevrûsunden rücû’-ı mezbûr Fâtıma’ya izn vermeğın mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’l-hâmis min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (5 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/16 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Azîm Bekir bin Büyük Bekir, Kılınç Bekir, Seyyid Mehmed Ağa bin Seyyid Velî el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:10-3:Kayyım Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Semaven nâm karye sükkânından iken bundan akdem 'Anteb mukâta'âsı ile gâyib olan 'Alî bin Hasan'ın karye-i mezbûrede vâki' menzili ve bağ ve tarla ve sâ'ir eşyâsını hıfza bir kayyım ve vekîl lâzım ve mühim olub gâyib-i mezbûrun ibni 'Ömer iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid Mehmed bin 'Osmân nâm kimesne vekâleti merkûm 'uhdesinden gelmekle kâdir olmağın hâkim-i mevki'ü'l-kitâb hazreti dahî mezbûr Seyyid Mehmed gâyib-i mezbûrun eşyâsını hıfz-ı kayyım-ı vekîl nasb ve ta'yîn itdikde ol dahî vekâleti merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya 'uhde ve'l-nizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/16 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Seyyid Mehmed bin Ramazân, Molla İbrahîm et-Tabib.

Belge No:11-1:Mîrâstan Ev Hissesi Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da Bostancı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Hüseyin bin Mehmed'in verâseti sulbî kebîr oğulları el-Hâc Mehmed ve Ahmed ile sulbîye kebîre kızları 'Âyşe ve İsmihân ve Fâtîma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûrât 'Âyşe ve İsmihân ve Fâtîma taraflarında bey'-i âtiyyü'l-beyânın ikrâra vekîl olub mezbûrânın zimmetlerini ma'rif et-i şer'îye ile 'ârifân olan Mehmed bin Hasan ve el-Hâc 'Abdullah ibni el-Hâc Cum'a şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Çelebi ibni 'Osmân nâm kimesne (meclis-i şer'de iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin Hasan nâm kimesne) muvâcehesinden bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mahalle-i mezbûrede vâki' câmi' şerîf vakfi ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzili müteveffâyı merkûm el-Hâc Hüseyin'in mülkü olub vefâtından sonra ve irse-i mezbûruna intikâl etmekle menzil-i mezkûre bi'l-itirâz yedlerine taksîm idüb cânib-i kıblesinde şimâle nâzır bir fevkânî beyt ve bir tâ'ife tahtında bir kilar ve bir-i mâ' ve hücre-i hıznemde havluyu mu'yine mürûr ve 'ubûr eyleyecek tarîkiyle mezbûrat 'Âyşe ve İsmihân ve Fâtîma'nın hisselerine ta'yîn ve tahsîs olunmağın târih-i kitâbdan üç ay mukaddem mezbûretân 'Âyşe ve İsmihân ve Fâtîma menzil-i mezkûrdan sâlifü'z-zikr hisse-i ma'niyelerini mezbûr Ahmed otuzaltı guruş bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr ve merkûm Ahmed yedinden her biri ahz ve kabz etmeğın mahdûd-ı mezkûrdan müvekkilât-ı mezbûrânın hisse-i ma'nileri merkûm Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdikî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/16 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin el-Hâc 'Ali, el-Hâc 'Ömer bin 'Abdurrezâk, el-Hâc 'Alî bin İdris, Mustafâ bin Mustafâ Çelebi, Ebûbekir bin Hızır İlyas.

Belge No:11-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan (*) ibni İbrahîm'in sulbî sagîr oğulları Hasan ve İbrahîm ve sulbîye sagîre kızları

Elif ve Esmâ'ya babaları müteveffâyı merkûm Mîr-zâde'den intikâl eden mâllarını hıfz ve tesviye-i umûrlerine bir vasî mühim ve lâzım olmağla sığâr-ı merkûmenin vâlideleri iş bu râfi'ü'l-kitâb Hadice bint-i Türkan nâm hatun vesâyet-i 'uhdesinden gelmekle kâdir olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab dahî mezbûre Hadice'ye savb-ı şer' üzerinden sığâr-ı merkûmun üzerlerine vasî nasb ve ta'yîn eyledikde vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya te'ahhüd olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/16 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Hâcî 'Ömer, Hasan bin Hâcî Himmet, Hâcî Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:11-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı Mahallesi'nde sâkine Zeliha bint-i el-Hâc Hamza nâm hatun zat-ı ba'de'l teklîf şer' meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tâ'bîr-i 'ani'l-merâm idüb bundan akdem zevcem olub vefât eden 'Osmân ibni Ahmed nâm müteveffânın firâşından hâsıl ve bundan mütevellid hâlâ hüccetimiz yedinde olan iş bu sulbî oğlu Ahmed nâm sagîre nafaka ve kisve ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyesi için babası müteveffâyı mezbûrdan bi'l-irse-i şer'i kendüye intikâl eden emvâlinde kadar-ı kifâye nafaka farz ve takdîr olunması matlûbumdur didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî sagîre-i mezbûrun babasından bi'l-irse-i şer'i kendüye intikâl eden emvâlinde be her yevm üçer akça nafaka farz ve takdîr idüb meblâğ-ı makbûz mezbûr sagîre-i mezbûr Ahmed harç ve sarf ve vakt-ı zarûrette istidâneye ve lede'z-zafer vâzi'ü'l-yed olanlara rücû'-ı mezbûrun Zeliha'ya izn verilub mâ-hüve'l-vak'i bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/15 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Çelebi bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed ibni Yûsuf, Ebûbekir bin 'Osmân, Kuddise sırrıhu 'Osmân.

Belge No:12-1 :Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden el-Hâc 'Osmân Beşe ibni Ahmed'in verâset-i zevce-i metrûkeleri Ayda bint-i Mehmed ve Zeliha bint-i el-Hâc Hamza nâm hatunlar ile sulbî sagîr oğlu Ahmed ve sulbîye kebîre kızları Fâtıma ve 'Âyşe ve Elif ve Ümmügülsüm zâhir olan cümle mevkûfun münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin olduktan sonra müteveffâyı mezbûrun ma'rifet-i şer'le ve bî-garaz-ı müslimîn ma'rifetleriyle kıymetleri tahrîr olunan mesmû' muhallelâtı defterdir ki zikr olunur fi'l-yevmi'l-sâmin ve'l-'ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (28 Recebi'l-ferd 1109/9 Şubat 1698).

Bakır evâni sahan 38 guruş 57/ bakraç ma'a havan 2 guruş 1 rub'1/sac 7 guruş 13/ Fağfuri Fincân 32 guruş 4/ İznik Fincânı 38 guruş1/cam tas 4 guruş 1.5/ çanak 19 guruş 1/ yorgan 4 guruş 3/ döşek 2 guruş 2/ boyu kürk ma'a çakşır 2 guruş 4/ yasdık 2 guruş 1/kilim 5 guruş 3/ sini 1 guruş 3/ halı 1 guruş 2/ 'Acem şalı kuşak 1 guruş 1/ katır re's 1 guruş 15/ ceviz eşcârı der-karye Uyum Söğüd 3 guruş 4.5/ arı kovani 10 guruş 13/ bağ der-karye-i Uyum Söğüd tiğek 500 guruş 16/ bağ der karye-i Kızıllhisar tiğek 300 guruş 13/ bağ der karye-i ... tiğek 600 guruş 12.5/... ma'a dükkân 75/ ceviz eşcârı rub'

hisse 17 guruş 10/ceviz şecârî der-karye-i Kızıl Hisar 1 guruş 15/ kara kılınç 1 guruş 1/der-zimmet Kütahyalı Mahsun guruş 4/ der-zimmet (*) 'Alî Hüseyin guruş 7/ der-zimmet Bayram 'Alî guruş 1 sülüs 2/ der-zimmet Bacacı Hüseyin guruş 6/ der-zimmet bilât Mehmed guruş 12/der-zimmet ... guruş 7.5/ der-zimmet Mehmed (*) 'Osmân Beşe guruş 108/ der-zimmet Kör Zimmî guruş 3/ der-zimmet Tursun guruş 1/ der-zimmet vezîroğlu guruş 7/ der-zimmet Hâcî 'Osmân guruş 12.5/ der-zimmet Kızılhisarlı 'Ömer guruş 8.5/ der-zimmet İbrahîm Derviş 7.5/ der-zimmet ...oğlu guruş 2.5/ der-zimmet değirmenci zimmî guruş 3 sülüs 1/der-zimmet Mumcuoğlu Hüseyin guruş 18/ der-zimmet Uyum Söğüdü 'Osmân guruş 20/ der-zimmet Solak (*) oğlu guruş 5/ der-zimmet Hâcî Mehmed oğlu Kasım guruş 0.5/ der-zimmet (**) Hasan guruş 1 sülüs 1/der-zimmet Hüseyin karındaşı guruş 3/der-zimmet (*) oğlu İsmâ'il guruş 1 sülüs 1/der-zimmet Ahmed guruş 1 sülüs 1/der-zimmet Uyum Söğüd guruş 3/ der-zimmet Solak Hüseyin guruş 1 sülüs1/ der-zimmet Hamis guruş 1 sülüs 1/der-zimmet ... oğlu guruş 1sülüs 1/der-zimmet ... Mustafâ guruş 1sülüs 1/der-zimmet Solakoğlu Hasan guruş 2.

Odun guruş 5/menzili der-mahalle-i mezbûre guruş 110

Muhâllefat-ı cem'an guruş 510

Minhâ el-ihracât

Teçhîz ve tekfîn guruş 10/ıskât-ı salât ber-mûcibi vasî guruş 40/ resm' âdi guruş 13/ kâtib hıdâmeti guruş 2.5

Cem'an guruş 65.5

Sahîhü'l-bâkî li't-taksîm guruş 445

Hisse-i zevce-i mezbûre Ayda guruş 27 rub' 3/hisse-i zevce-i mezbûre Zeliha (*) guruş 27 rub'3/hisse-i ibni mezbûr Ahmed hisse-i guruş 65/ hisse-i cümle mevkûf guruş 65/ hisse-i bint-i mezbûre Fâtîma guruş 32.5/ hisse-i bint-i mezbûre 'Âyşe 32.5/ hisse-i bint-i mezbûre Elif guruş 32.5/hisse-i mezbûre Ümmügülsüm guruş 32.5.

Belge No:13-1:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozluca Mahallesi'nde sâkin iken vefât eden es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed'in verâset-i zevce-i metrükeleri Cennet bint-i Hasan Ağa ve Zâhîde bint-i 'Abdullah nâm hatunlar ile sulbî sagîr oğlu 'Ömer ve kebîr oğlu es-Seyyid Mehmed ve sulbîye kebîre kızı Emîne'ye münhasıra olduğu zâhir olunduktan sonra kable'ş-şer'den varulub tahrîr olunan eşyâsıdır ki zikr olunur fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ısrîn min Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (29 Recebi'l-ferd 1109/10 Şubat 1698).

Eğer 1 guruş 3 'adet 7/ leğen ma'a ibrik guruş 3/ seccade 1 guruş 1/sîm raht ma'a reşne guruş 13/ ve tencere 2 guruş 3/ mak'ad (?) 3.5 guruş 'adet 1/sîm kılınç 1 guruş 20.5/sîm ... 1 guruş 27/ at ma'a gulâm guruş 80/.../def'a köhne eğer 1 guruş 1.5 akça 5/ yorgan 1 guruş 2 sülüs 1/ çakşır ma'a kürk kabı guruş 1.5 akça 3/(*)/ kadife yasdık çift 2 guruş 5 rub' 1/yağmurluk 1 guruş 3 sülüs 1/ cilgava kürk 1 guruş 15 sülüs 1/ yan keçe (*) guruş 3 akça (*)/siyah ... guruş 1 akça 22/ sof ferâce 1 guruş 7/.../ (*)/ (*) kürk 1 guruş 7/Maraş keçe 1 guruş 6 akça 22/ ... çift 1 sülüs 1 akça 5/ tesbih 1 guruş 1 akça 2/ boğâr kürk 1 guruş 17/.../.../küttâb ... guruş 11 sülüs 2/.../sâ'at 1 guruş 9/.../sîm hatım 1 guruş 1/nukûd guruş 3.

Der-zimmet Mustafâ Çelebi guruş 20/der-zimmet (*) guruş 400

Cem'an yekûn guruş 778, akçe 15.

Minhâ el-ihracât

(*) iskât-ı salât gurus 20/ resm-i ‘âdi gurus 20/ kalemiyye gurus 3.5/(*)/ muhızır gurus 1.5/... /hidâmet gurus 2 /emîn gurus 5/(*)/deyn-i müsbit Bakkâl Hâcî ‘Osmân gurus 4 rub’ 1 akça 5/deyn-i müsbit Kahveci ‘İsa Çelebi gurus 1/deyn-i müsbit etmekçi gurus 3 sülüs 2/ deyn-i müsbit kasab Hâcî Hüseyin gurus 3 rub’ 3/ deyn-i müsbit Hüseyin gurus 5 rub’ 1.

Sahü’l-bâkî li’t-taksîm 584.5.

Hisse-i zevci Zeyneb gurus 36/ hisse-i zevce-i Zâhide gurus 36/ hisse-i ibni ‘Ömer gurus 204/ hisse-i ibni Mehmed gurus 204/ hisse-i bint-i mezbûre Emîne gurus 102.

Belge No:14-1: Vergi Da’vâsı

İş bu binyüzdokuz senesine mahsûb olmak üzere ru’ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’âsı emîni olan Ahmed Ağa mahfil-i kazâda mukâta’a-i merkûme cümlesinden mu’accesinde ber vech-i sâbit Kara Mezrâ’a der’uhde ve’l-iltizâm eden ashâb-ı haze’l-kitâb fahrü’l-müderresini’l-kirâm el-Hâc Mehmed Efendi ibni merhum Debbâğ Efendi ve Mehmed Efendi ibni ‘Ömer Efendi ve el-Hâc Ebûbekir ibni el-Hâc Hızır ve Mehmed Beg ibni ‘Osmân ve Yûsuf Beg ibni ‘Abdullah mahzarların üzerlerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrların der’uhde ve’l-iltizâmları olan karye ve mezarâ’at mâlî mîri ve kalemiyesi mukaddemâ imtinâ’ sâlifünün firûzetinin noksan üzere verüb mâlî mîriye gadr ve zarûret etmekle su’âl olunub iş bu yedimden olan emr-i ‘âlî mûcibince mâlî mîrilerin mukaddemâ olan firûzeti üzere edâ ve teslim tenbîh olunmak matlûbundur didikde gıbbe’s-su’âl mezbûrdan el-Hâc Mehmed Efendi ve diğer Mehmed Efendi ve el-Hâc Ebûbekir ve Mehmed Beg ve Yûsuf Beg cevâblarına fi’l-vâki’ biz der’uhdemiz olan Karâ Mezrâ’anın mâlî mîriye ve kalemiyesi iş bu yedimizden olan bu berât-ı şerîf mûcibince imtinâ’ sâlûfün mezûhtu (?) noksân üzere edâ ve teslim râzılar iken mezbûr Ahmed Ağa kanâ’at itmeyüb ziyâde talebiyle mu’ârız eder deyu yedlerinde olan berât-ı şerîfeye cevâz idüb fi’l-hakîka mezbûr Ahmed Ağa yedinde olan emr-i ‘âlî mezbûrların yedlerinde olan berât-ı şerîfeye havâle olunmağla zikr olunan berât-ı şerîfe bi’l-mevâcid feth ve kırâ’at olundukda mezâyîn noksân makrûnların mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi ve diğer Mehmed Efendi ve el-Hâc Ebûbekir ve Mehmed Beg ve Yûsuf Beg müdde’âlarına mutâbık (*) emr-i ‘âlî mezbûrların der’uhdeleri olan Karâ Mezrâ’a mâlî mîri (*) imtinâ’ sâlifünün firûzeti üzerine edâ ve teslim idüb (*) men’ birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olunur fi evâsıt-ı şehri Cemâziye’l-âhir li-sene tis’a ve mi’e ve elf (11-20 Cemâziye’l-âhir 1109/25 Aralık 1697-3 Ocak 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Osmân Efendi el-müderres, ‘Osmân Efendi bin ‘Abdullah, el-Hâc ‘Ömer Mahsun-zâde, Hasan Ağa el-Hâc Yûsuf, Mehmed Efendi bin ‘Arâb-zâde, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Der’uhde ve’l-iltizâmları olan mezrâ’anın mâl-ı mîri ve kalemiyyeler mukaddemâ ... itdikleri üzere be her sene mukâta’a merkûm emînlerine edâ ve teslim idüb tahmilleridir deyu mîr ve kalemiyesi için bir akça ve bir habbe taleb rencîde itdirilmeye deyu.

Belge No:14-2: Vasî Da’vâsı (Çocuğun Amcasına Teslimi)

Medîne-i ‘Ayntâb’da Yahni Mahallesi sükkânından iş bu râfi’u’l-kitâb Halîl bin Mustafâ nâm kimesne mahfil-i kazâda Munise bint-i Mehmed nâm hatun tarafından zikri âtî husûmete redd-i cevâbı vekîl olub nehc-i şer’ üzere vekâleti sâbite olan

Mehmed 'Alî nâm kimesne mahzarı üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu hâzır-ı bi'l-meclis Mustafâ nâm sagîr hakkı'l-hızâne vâsi-i mezbûre Munise'nin (*) olub hâlâ mezbûr Mustafâ dokuz yaşına bâliğ olmağla mezbûre ve Munise'nin hakk-ı hızâne sâkıt olub ben mezbûr Mustafâ'nın 'ammisi olub akrabâ sabâtından olduğum eclinden mezbûr Mustafâ'nın hıfz ve terbiyesi için bana teslîm mezbûr Mehmed'e tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl vekîl-i mezbûr Mehmed cevâbında müdde'î-i mezbûr Halîl merkûm Mustafâ'nın 'ammisi olub ve mezbûr Mustafâ dokuz yaşında bâliğ olduğunu ikrâr ve i'tirâf etmekle ikrâr-ı mûcibince mezbûr Mustafâ'yı 'ammisi merkûm Halîl'e teslîm mezbûr Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a ketb fî 5 Şa'bân 1109 (5 Şa'bân 1109/16 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mahmûd Bertan, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:14-3:Nâmzedden Ayrılma

Fî'l-asl medîne-i 'Ayntâb'da Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından olub hâlâ mahmiye-i Belgrad'da temkîn olan Yûsuf Çelebi bin el-Hâc Hasan'ın 'ömr ve tarafından vekîl-i şer'îye olan Mehmed bin el-Hâc Yûsuf nâm kimesne mahfil-i kazâda Meryem bint-i 'Abdullah nâm hatun muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Meryem sadrîye kızı Cemile nâm hatun müvekkile-i mezbûr Yûsuf Beşe'ye nikâh-ı tezvîc eder deyu mezbûr Yûsuf Beşe'den kırkbeş guruş kıymetli sîm hançer ve beş guruş kıymetli bir sîm bıçak ve beş guruş kıymetli bir çift altın küpe ve beş guruş kıymetli bir kuşak ve iki guruş kıymetli bir çakşır ahz idüb kızı mezbûre Cemile'yi mezbûr Yûsuf Beşe'ye vermeyub ahere tezvîc etmekle bundan akdem eşyâ-i merkûmeye mezbûr Meryem'den vekâleti hasbiyle taleb ve da'vâ ve müdde'âmızı isbât idüb eşyâ-i merkûmeyi bana edâ ve teslîm mezbûr Meryem'de unutulmuş hâlâ mârû'z-zikr hançer ve bıçak ve küpe ve kuşak ve çakşır 'ayni mezbûr Meryem yedinde mevcûd olmağla yedinden ahz ve kabz itdim mezbûre Meryem zimmetini eşyâ-i merkûmeden bir sene kaldı didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâdis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/17 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Asveleddîn Çelebi el-Himmet, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Ebûbekir bin Mustafâ, Cum'a Beşe bin 'Abdurahman, Mehmed bin Ramazân.

Belge No:15-1:Mirâs Talebi

Fî'l-asl kasaba-i 'Arabgir sükkânından olub bundan akdem medîne-i 'Ayntâb'da mütemekkîn iken fevt olub ve irse-i vâris-i ma'rûf-ı zâhir olmamağla muhalledâtının emîn-i beytü'l-mâl vâzi'u'l-yed olan el-Hâc İbrahîm bin Himmet bint-i Emine'nin karındaşı oğlu olduğunu iddi'â iden iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin Mustafâ bin Himmet nâm kimesne mahalli kazâda binyüzdoksanyedi senesinde medîne-i mezbûrede emîn-i beytü'l-mâl olan fevt olan Okçu-zâde Mehmed Ağa'nın sulbîye kızı ve muhalledâtı vâzi'u'l-yed olan Zeyneb Hatun tarafından husûmete vekîl-i şer'î olan İbrahîm Beg ibni Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb benim babam merkûm Mustafâ ile müteveffâyı merkûm el-Hâc İbrahîm li-ebeveyn karındaşları olub babaları ismi Himmet vâlideleri ismi Saime ceddeleri ismi Emine olmağla müteveffâyı mezbûrun verâsetî bana münhasıra iken ben aher diyârda

bulunmağla emîn-i merkûm Mehmed Ağa defter-i kassâm mûcibince müteveffâyı mezbûrun onsekiz guruş kıymetli muhallefâtını zabt etmekle terekeden hissemi taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl vekîl-i mezbûr cevâbında müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa müteveffâyı mezbûrun târîh-i mezkûrda emâneti hasebiyle onsekiz guruş kıymetli muhallefâtını zabt eylediğini ve hâlâ müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hatun müteveffâyı mezbûr Mehmed Ağa'nın muhallefâtına vâzî'u'l-yed olduğunu ikrâr ve lâkin müdde'î-i merkûm Mehmed'in cihet-i merkûmeden verâsetini inkâr edicek müdde-i mezbûr Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden 'Alî bin İlyâs ve 'Alî Çavuş bin Mûsâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' müdde-i merkûm Mehmed'in babası mezbûr Mustafâ ile müteveffâyı merkûm el-Hâc İbrahîm li-ebeveyn karındaşları olub babaları ismi Himmet vâlideleri Saime'ye cedleri ismi Emine'nin hâlâ müteveffâyı merkûm el-Hâc İbrahîm'in verâseti müdde'imiz mezbûr Mehmed'e münhasıradır bundan gayri verâse-i ma'rûfu olduğu ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı mezbûr onsekiz guruşu müdde'î-i mezbûr Mehmed'e edâ ve teslîme vekîl-i merkûm İbrahîm Beg'e tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/12-21 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hâcî Mahmûd bin Hâcî Yûsuf, Hâcî Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:15-2:Mülk Satışı (Bakkâl Dükkâmı Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Hayık Zimmîyan Mahallesi sükkânından Mehmed Ağa ibni 'Osmân Çelebi ve vâlidesi Mehti Hatun ... tarafından vekîl-i atiyi'l-bey-i' ikrâra vekîl olub el-Hâc 'Ömer bin el-Hâc Yûsuf ve el-Hâc 'Osmân ibni el-Hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Hızır ibni el-Hâc Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe lâzîmü't-tevkîrde iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc İsmâ'il ibni el-Hâc Yûsuf nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i merkûm Mehmed Ağa'nın taht-ı kala'ada vâki' Oruç Beg Bazarı'nda bir tarafı el-Hâc 'Ömer Ağa mülkü ve bir tarafı yine merkûm Mehmed Ağa'nın mülkü ve bir tarafı Debbâğ Efendi-zâdeler Vakfı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb bakkâl dükkânı mülkü mevrûsu olub merkûm el-Hâc İsmâ'il doksanaltı buçuk guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan doksanaltı buçuk guruşu merkûm el-Hâc İsmâ'il yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eyledi müvekkile-i mezbûre Mehti Hatun dahî meclis-i ba'de hâzır olub bey'i mezkûr tecvîz itdi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr dükkân-ı müşterâ merkûm el-Hâc İsmâ'il'in mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdikî's-şer' mâ-vaka'a kayd fî'l-yevmi'r-râbi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/15 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi ibni Hasan Efendi, Kaya Beg bin Hâcî Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Hâcî Şemseddîn, el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, el-Hâc 'Ömer el-Hâc Yûsuf, Molla Yûsuf bin Mehmed Çelebi, (*) Mehmed Çelebi.

Belge No:16-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc İsmâ'il bin el-Hâc Yûsuf nâm kimesne mahfil-i kazâda medîne-i mezbûreye tâbi' Kızılhisar nâm karye sükkânından 'Osmân ve 'Ömer ibni Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ idüb bundan akdem fevt olan 'Ümem el-Hâc Receb nâm kimesne ben sagîr iken savb-ı şer'den mansûb-ı şer'den mansûbe vasîm olmağla karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Ebûdderda ve bir tarafı el-Hâc Ebûbekir mülkleri ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bir kıt'a tarla vesâyet-i hasbiyle mezbûrân 'Osmân ve 'Ömer ve fevt olan karındaşları Yûsuf 'âla tarîku'l-münâza'a bağı gars etmek üzere 'akd-i şirket müsâkât idüb anlar dahî mahdûd ve mezkûre binbeşyüz tiğek bağı gars idüb ba'de'l-idrâk mahdûd-ı mezkûrun nısfı zabt etmişlerdir lâkin mezbûrların şirket-i mesâfâtın kaldı olub mezbûrlara ecri mislü 'amelleri ile kıymet-i gurâsaları lâzım gelmeğın iş bu yedimde olan fetvâyı şerîf mûcibince kasr-ı yedlerinde tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûrân 'Osmân ve 'Ömer cevâbları fî'l-vâki' müdde'î-i merkûm el-Hâc İsmâ'il mâlı sagîrden 'Ümem müteveffâyı merkûm el-Hâc Receb mahdûd-ı mezkûr vesâyeti bize 'âla tarîku'l-münâza'a bağı gars etmeğın üzere izn verüb bizimle 'akd-i şirket müsâkât etmekle anlar dahî binbeşyüz tiğek bağ gars idüb ba'de'l-idrâkın nısfını mülkü makrûnumuz olmak üzere zabt ve tasarruf itdik deyu her biri ikrâr ve i'tirâf idüb mansûb-ı fetvâyı münîfede zeytin bir kıt'a 'arz-ı hâli biz 'Ömer'e verüb 'Ömer'e bağı gars idüb hâsil eyledikde arz ile bağın nısfı yahud sülüsü (*) 'Ömer'den alub bağını zeytin olmak üzere 'akd müsâkât idüb 'Ömer ve bağ gars idüb hâsil eylediklerinde müsâkâtın hasadını binâ' zeytin arsa ve bağ cümle zabt idüb 'Ömer'e sülüsün kıymeti ve temlik ecrin vermek şer'a kâdir olur cevâb bi-savâbında olur deyu sorulub def' arsâsını ma'lûm 'Ali'den ta'yîn bahâ eşcâr ... eşcâr ve'l arz febihimâ nısfını hasadın ve on (*) garâsı min ba'd ve ihracatımız ... sahibü'l-arz ve'l-inkârı şer'îye kıymeti gurâs ve ecri mislü 'ameli deyu kitâb ve derûn nakl-i ibrâz etmeğın ber-mûcib fetvâyı münîfe bağ-ı mezkûrdan mezbûrândan 'Osmân ve 'Ömer'in kasr-ı yedlerine tenbîh birle mâvaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/12-21 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Halîl Ağa İbrahîm, Süleymân Ağa bin Seyyid Dindar-zâde, Koca (?) Beg bin Yûsuf Beg, Molla bin 'Osmân Bahâdırılı, Hâcî 'Arâb bin Bazarbaşı bin Şeyh 'Osmân.

Belge No:16-2:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Tışlâki Mahallesi hâne-i 'avârızını mevkûf nukûdun mütevellisi olan iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc 'Ömer bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin Beşe ibni Sadrî bin 'Abdullah'ın sulbî kebîr oğulları Üveys ve Mehmed mahzarlarında bi't-tevlîyet üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrenin hâne-i 'avârızını mevkûf nukûdun müteveffâyı merkûm Hüseyin Beşe zimmetinde müşterâ ve makbûz bir Mushaf-ı Şerîf semenden oniki buçuk guruş olub mezbûr Hüseyin Beşe kable'l-edâ fevt olub mahâllefatı mezbûrân Üveys ve Mehmed vâzi'u'l-yed olmalarıyla taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr el-Hâc 'Ömer'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Ahmed bin Mûsâ ve Mehmed bin Mehmed meclis-i şer'a hâzırân olub

eserü'l-istişâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm Hüseyin Beşe ibni 'Abdî ibni 'Abdullah zimmetinde mahalle-i mezbûrenin

Belge No:17-1:Önceki Belgenin Devâmı

'Avârızını mevkûf nukûd ile müşterâ ve makbûz-ı Mushaf-ı Şerîf semenden oniki buçuk guruş vardır biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan sonra meblâğ-ı mezbûrdan külli veya baz'â ahz ve istikâ veya hisse-i ahre havâle itmeyüb tarîk-i şer'iyeden ve bir tarîkla müteveffâyı mezbûr Hasan'ın zimmetini ibrâ itdiğini mezbûr el-Hâc 'Ömer'e yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın zikr olunan oniki buçuk guruş muhalefât-ı müteveffâyı merkûmdan mezbûr el-Hâc 'Ömer'e edâ ve teslîm mezbûrân Üveys ve Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-sâdis min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/17 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Çelebi-zâde, Şeyh Bekir Beşe, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:17-2:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb Kala'sında vâki' câmi' şerîfin evkâfi mütevellisi olan el-Hâc Ramazân ibni ... nâm kimesne tarafından zikri âtî da'vâya vekîl-i müsecceli olan iş bu râfî'u'l-kitâb es-Seyyid Mehmed Çelebi ibni es-Seyyid Mehmed Efendi mahfil-i kazâda kala-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed bin Üveys nâm müteveffânın vâlidesi Fâtıma bint-i Kasım nâm hatun mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb câmi' mezkûrun vakf-ı nukûdundan müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed zimmetinde otuz guruş olub kala-i mezbûrda vâki' menzilini rehn ve vazî' etmişdi hâlâ mezbûre Fâtıma menzil-i mezkûre vâzi'u'l-yed olmağla taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûre Fâtıma cevâbında fi'l-vâki' oğlum merkûm el-Hâc Mehmed zimmetini câmi' mezkûrun vakf-ı nukûdundan otuz guruş deyni olub ve menzili (*) dahî rehn vazî' itmişdi deyu ikrâr ve lâkin müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed mübeyyine beyyine ... nâm karyeden binbeşyüz akça tımârı ... üç sene mukaddem (*) değın vakf-ı mezbûrun nâzırı olub fevt olan Mehmed nâm kimesneye otuz guruş icâr idüb meblâğ-ı icâr olan otuz guruş zimmetinde olan otuz guruş ... mukâbele eyledi deyu def'le mukâbele edeceğı gıbbe't-tasdîk ve'l-inkâr mezbûre Fâtıma taraından def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr 'aciz idüb istihlâf dahî etmeğın zikr olunan otuz guruş tereke-i müteveffâyı mezbûrdan edâ ve teslîm mezbûre Fâtıma'ya tenbîh birle mâ-vaka'a ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/15 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdulkâdir bin Mehmed, 'Alî bin 'Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:17-3:Vakıf Malı Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından olub ashâb-ı haberâtından el-Hâc Mehmed Efendi ibni el-Hâc Hızır mahfil-i kazâda mahalle-i

mezbûrede vâki' Beşci Mescid Şerîf Evkâfı'na mütevellî olan iş bu râfî'u'l-kitâb 'Osmân Efendi ibni Halîl Efendi muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mescid-i mezbûrun evkâfî cümlesinden olub yine mahalle-i mezbûrede Ağa Câmi' Şerîf karinde vâki' bir bâb Etmekçi Vakfî dükkânı bi'l-kille mühtedim olmağla kendüye taleb mâlından otuzbeş guruş ikrâr idüb mescid-i mezbûre vakf ve habs ve şöyle şart ve ta'yîn itdiği mütevellî mezbûr meblâğ-ı mezbûr ile zikr olunan dükkânı Mehmed binâ' ve ta'mîr eyledikten sonra be her sene hâsıl olan icâreye ile on batmân mûm bağından iki 'aded berât yazdırub her Ramazân şerîf guresinde 'akd-ı şerîfe vârinca mescid-i mezbûrda işgâl etmek üzere meblâğ-ı mezbûru mütevellî merkûme def' ve teslîm itdim didikde mütevellî-i merkûm dahî mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi kelimât-ı meşrûhasında tasdik eyledikten sonra

Belge No:18-1:Önceki Belgenin Devâmı

Vakf-ı mezbûr vakf-ı mezkûrun mukaddemât rücû'-ı şerû' idüb vakfa dirhem dirhem sülüs-ü râyimiz ve mezeb hatırlarında bâtil olmağla vakt-ı mezbûrdan rücû' idüb meblâğ-ı mezbûr ... olunmak taleb ederim didikde mütevellî-i mezbûr dahî istintâk oldukda vakt-ı nukûd hazreti İmâm ... sahîh ve câyizdir deyu reddin imtinâ' idüb hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri huzûrunda murûfa'a ve hükme tâlibân olduklarında hâkim-i müşârün-ileyh dahî cânib-i vakfa nazar idüb nukûd merkûmenin vakfîyenin hüküm edeceği vâkfâ merkûm el-Hâc Mehmed Efendi eğerci hüküm mezbûr ile vakf-ı ... hâsıl oldu lâkin İmâm-ı Azam ve hümâm akdem 'indinde sıhhat müte'allerim olmayub kâbil-i rücû' olmağın tekrâr rücû' itdim meblâğ-ı mezbûr ... olmak matlûbumdur didikde mütevellî mezbûr tekrâr rücû' ... 'âlim ... İmâm Yûsuf eş-şehr-i İmâm-ı sâni mezheb-i şerîfinde mücerred vakt dimekle ve hâsıl Hemdani İmâm Sâlih Mehmed bin Hasan ... râyi mütekayd teslîmü'l âtîyyü'l-mütevellî olunmağla lüzûm'ârız olub mezheb-i İmâmeyn üzere lüzûm vakf-ı hüküm olunmak taleb ederim didikde hâkim-i mûmâ-ileyh ezlâli hak cari ... dahî râyi imâmeyn üzere vakf-ı mezbûrun lüzûmesine hüküm buyurub min ba'd vakf-ı mezbûr vakf-ı sahîh lâzım ve hüsn-i sarh-ı müstahdem olub nâkız ve tahvîl ve tebdîl mahâl oldu hemen yedleri ba'demâ ... 'ala vuku' bedelüne on esedî ... 'alim ve icârü'l vâkîf-ı 'ale'l-cevâzü'l-kiram (*) hurrîre fi gurre-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/12 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Alî bin 'Abdurrahman, el-Hâc 'Osmân bin el-Hâc Zekeriyâ, Mehmed bin Ahmed, Hamza bin el-Hâc Mehmed, Seyyid 'Îsâ bin Seyyid Mûsâ, (*) .

Belge No:18-2:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn Şeker Mahallesi sükkânından iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc Hasan Ağa ibni el-Hâc Mehmed Efendi meclis-i şer'a hâtır-ı vâcibü't-tevkîrde Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hızır bin 'Alî bin Mustafâ'nın sulbî sagîr oğlu 'Alî'nin li-eclî'l-musliha vasîsi olan el-Hâc Mehmed bin Mûsâ ile zevcesi Sitti Hatun'un babası ve tarafından zikri âtî da'vâya vekîl olub nehc-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan Sefer bin Dâvud nâm kimesne mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr Hızır bin 'Alî bin Mustafâ'ya muzâriye tarîkıyla kendi (*) mâlından dörtyüz guruş def' ve teslîm idüb olduğu meblâğ-ı mezbûr ile yehtâr esvâb-ı iştirâ idüb medîne-i mezbûrede iki kabûlhânedede bir mikdarını yetmiş (*) ve bir mikdarını mu'acceli elli guruş bey' idüb bâkî kalan esvâbı

hâlâ hân-ı mezkûrda sâkin olduğu dükkânda mevcûd olmağla taleb ederim su’âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl ve’l-inkâr müdde’î-i merkûm el-Hâc Hasan Ağa’dan müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müsliminden ‘Abdullah ve Ahmed ibni el-Hâc Mustafâ nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki’ merkûm el-Hâc Hasan Ağa müteveffâyı merkûm Hızır bin ‘Alî bin Mustafâ’ya mudârebe tarîkla kendi mâlından dörtyüz guruş def’ ve teslîm idüb ol dahî hân-ı mezkûrda bir dükkânda sâkin olub meblâğ-ı merkûm ile tüccâr esvâb-ı bey’ şerâ idüb hâlâ dükkân-ı mezkûrda olan eşyâ ve nukûd merkûm el-Hâc Hasan Ağa’nın kendü mâlıdır biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her bir edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı merkûmdan külli ve ba’zâ aslâ istikâ veya hibe ve ahire havâle itmeyüb tarîk-i şer’iyeden bir tarîkla müteveffâyı mezbûr Hızır’ın zimmetini ibrâ etdiğine merkûm el-Hâc Hasan Ağa’ya yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘ala vuku’u’l-minvâl halef-i billâhi’l-’aliyyi’l-a’lâ.

Belge No:19-1:Önceki Belgenin Devâmı

Eyledikten sonra dükkân-ı mezkûrda mevcûd olan nukûd ve esvâb-ı merkûm el-Hâc Hasan Ağa’ya teslîm için savb-ı şer’ üzerinden Mevlânâ Hüseyin Efendi ta’yîn ve irsâl olundukda ol dahî müteveffâyı mezkûr Hızır’ın sâkin olduğu dükkân-ı mezkûre varub yetmiş guruş nukûd ile ellidört guruş zimmî defteri ve yüz guruş tüccâr esvâb-ı cem’a ikiyüzyirmidört guruş ... bulunub merkûm el-Hâc Hasan Ağa’ya ba’de’t-teslîm Mevlânâ-yı merkûm vâki’ hâlî mu’âriz irsâl olunan Çukadâr Mehmed Beşe ile gelüb meclis-i şer’e haber vermeğın mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olunur fi’l-yevmi’s-sâlis ‘aşer min şehr-i Recebi’l-ferd li-sene tis’a ve mi’e ve elf (13 Recebi’l-ferd 1109/25 Ocak 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

es-Seyyid Mehmed bin ‘Abdullah, el-Hâc ‘Abdulkâdir bin Kendirci, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:19-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i ‘Ayntâb’da Yahni Mahallesi sükkânından iken fevt olan İbrahîm bin Mustafâ’nın sulbî sagîr oğlu Mustafâ bin ‘Ömer iş bu râfi’u’l-kitâb Halîl nâm kimesne meclis-i şer’-i hatîr-ı lâzımü’t-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tâ’bîr-i ‘ani’l-merâm idüb sagîr-i mezbûr hâlâ taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye ihtiyâcı olmağın savb-ı şer’ üzerinden sagîr-i mezbûre kadr-ı ma’rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûrette istidâneye ve lede’z-zafer sagîre-i mezbûrun mâl-ı mevrûsundan rücû’ izn taleb ederim didikde hâkim-i mevki’-i sadr-ı kitâb hazreti dahî râyic-i fi’l-vakt yüzotuziki akça bir guruş olmak üzere sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve-i bahâ için ve havâyic zarûriye için yevmî dört akça farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede’z-zafer sagîr-i mezbûrun mâlî mevrûsum rücû’-ı mezbûr Halîl’e izin birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâbi’ min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (7 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/18 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc ‘Arâb Bazarbaşı, el-Hâc Hüseyin Kethüdâyeri, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:19-3:Vasîlikten Feragât ve Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Mustafâ'nın sulbî sagîr oğlu Mustafâ'ya 'ümme-i ve savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan Fâtıma Hatun kendi hüsn-i rızâsıyla vesâyet-i merkûmeden fâriğ olup kasr-ı altındaki mezbûre babası müteveffâyı merkûmeden irse-i şer'e intikâl eden mâlını zabt ve rabt ve tesviye-i umûruna vasî lâzım ve mühim olmağın sagîr-i mezbûrun 'Ömer iş bu râfi'u'l-kitâb Halîl nâm kimesne her vecihle vesâyet-i'umdesinden gelmek kâdar olmağın hâkim-i mevkî'ü'l-kitâb dahî mezbûr Halîl sagîr merkûm üzerine vasî nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya mâvaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/18 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, el-Hâc Hüseyin kethüdâyeri, el-Hâc Mehmed ve Mûsâ, 'Alî ve 'Abdullah.

Belge No:19-4:Tereke

Oldur ki medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hızır bin 'Ali'nin verâsetî zevce-i metrûkesi Zeyneb bint-i Sefer ile sulbî sagîre oğlu 'Ali'ye münhasıra olduğunu şer'an zâhir olduktan sonra bi-farz ... cümle eşyâ-i kıymetlerinde tahrîr olunan defteridir zikr olundu fi evâsıt-ı Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Recebi'l-ferd 1109/23 Ocak-1 Şubat 1698).

Tencere ma'a tabak 1 guruş (***) rub' 1/el ibriği 1 guruş 1 rub' 1/ şamdan 1 guruş 0.5/ kahve tepsisi 1 sülüs 1/sagîr lengerî 2 sülüs 1/el leğeni 1 guruş 1 rub' 1/ lengerî sahan 30 guruş 1 rub' 1/İznik çanak 15 guruş 0.5/ İznik Fincânı 20 guruş/.../müsta'mel çakşır 1 guruş 2/ köhne ... 1 guruş 2/ köhne bez gömlek 2 guruş 1/zıibun ve don 0.5/ meşin sarık guruş 0.5/ köhne kaftan 1 rub' 3/ müsta'mel kilim 3 guruş 4/yorgan 1 guruş 2/ döşek 1 guruş 1/yasdık 1 sülüs 1/...

Müteveffâ babasından intikâl eden menzil-i hissesinden guruş 12.5/babasından tahmilâthâne guruş guruş 6 .

Cem'an yekûn 46.

...

Belge No:20-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Hoşgadem Mahallesi sükkânından el-Hâc Mustafâ ibni el-Hâc 'Osmân meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb fahrü'l-akrân Halîl Ağa bin İbrahim Ağa mahzarında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Şa'bân Çelebi mülkü ve bir tarafı Şeyh İbrahim ve irsen mülkü ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd dâhilinde iki tahtânî ve iki fevkânî beyt ve bir matbah ve havlu ve hâriciyye bir fevkânî oda ve tahtında bir ahur ve havluyu bi'r-i mâ' câreyi müştemil mülkü mevrûsum olan menzilini tahmili't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffete'l-menâfi' ve'l-murâfik mûmâ-ileyh Halîl Ağa'ya dörtyüz guruş bey-i' bāt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahî îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr dörtyüz guruş mûmâ-ileyh Halîl Ağa yedinden bi't-temâm ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûrun mûmâ-ileyh Halîl Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde müşârün-ileyh Halîl Ağa dahî mukarar merkûm el-Hâc Mustafâ kelimât-ı meşrûhasında tasdik ve

tahakkîk itdikden sonra mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın sulbîye kebîre kızı İsmihân nâm hatun meclis-i ba'de hâzıra olub menzil-i mezkûr babam mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın menkulâ mülküdür benim menzil-i mezkûre müte'allık kata'a da'vâ ve nizâ'im (*) ve müdâhalem yokdur dediğini zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî olan şa'ât-ı müslimîn ihbâr etmeleriyle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis (*) min Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Recebi'l-ferd 1109/18 Ocak 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mansûr Efendi bin 'Ali, Şeyh Mehmed Efendi bin İmâm Boyacı, Süleymân Ağa Bayrakdâr-zâde, Mehmed Efendi 'Arâblı-zâde, Mehmed Ağa Tâcirli-zâde, Molla Şeyh Kerkeri-zâde, Mustafâ Çelebi Mahsun Bey-zâde, Ramazân Beg Tâcirli-zâde, Seyyid 'Abdullah Çelebi ..., el-Hâc Hüseyin bin Mûsâ, el-Hâc 'Osmân bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc Mahmûd bin 'Ömer Dede, Hasan Ağa Dizdâr, el-Hâc Abbas Kethüdâ Kal'a, el-Hâc Mustafâ bin Kasım, Üstad 'Abdullah bin Yûsuf-zâde.

Belge No:20-2:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn-i Eyûb Mahallesi'nde sâkine Zeliha bint-i Hüseyin nâm hatun tarafından zikri âtîyyü'l-bey' ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rifet-i şer'le île' ârifan olan Molla Mehmed bin el-Hâc Hamza ve Mehmed bin Hüseyin şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed Efendi ibni Hamza Efendi meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin Yûsuf nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Hamza 'Alî ve bir tarafı zimmî... ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir tahtânî ve bir fevkânî beyt ve bir matbah ve bi'r-i mâ havûyu müstemil menzili müvekkilem mezbûre Zeliha'nın mülkü olub mezbûr Zeliha menzil-i mezkûr târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem mezbûr Mehmed'e yetmişbeş gurus bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim ol dahî îştirâ ve kabûl ve teslim itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr merkûm Mehmed yedinden ahz ve kabz itdi menzili mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrîf olsun didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (8 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/19 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed bin Hızır, Mehmed bin Hamza 'Ali, Mehmed bin 'Abdulkâdir, Mehmed bin Hüseyin, Abdâl Ahmed, Ahmed bin Mehmed, İsmâ'îl bin Mustafâ, el-Hâc Hüseyin Hâcı Kaya, el-Hâc 'Alî Kaya bin Yûsuf Çelebi, Hasan 'Alî bin İsmâ'îl, Molla Hamza Çelebi.

Belge No:21-1:At Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed'in sulbî sagîr oğlu 'Ömer'e kable's-şer'den mansûbe vasîsi olan Mehmed Çelebi ibni Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Mustafâ Ağa ibni el-Hâc Cum'a mahzarında bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Mustafâ Efendi Beg muhalledefâtından ... Hasan bin 'Abdullah nâm 'abdulemlükü maraz ve sahib-i firâş olub ve bir re's doru sagîrân tımâr ve terbiyeye muhtâç olub ... sagîr-i mezbûre evvel ve'n-nef' olmağın zikr olunan 'Abdî ile doru atı ma'rifet-i şer'le beyne'l-müslimîn müzâyede olunub reağayât-ı nâs minkata'a oldukdan sonra merkûm Mustafâ Ağa üzerine 'Abdî mezkûr altmış gurus ve

zikir olunan doru (*) yirmi guruş karâr idüb ziyâde ile tâbisi ve râğibî olmamağla ‘Abdî mezbûr (*) guruş ve zikir olunan atı yirmi guruş bana bey’ ve teslîm olduğu (*) ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan altmış guruş ile (*) guruş yedinden temâmâ ahz ve kabz itdim ba’de’l-yevm ‘Abdî mezkûr (*) olunan doru at merkûm Mustafâ Ağa’nın mülk-i müşterâsıdır (*) yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîki’l şer’ (*) olundu fî evâ’il-i Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (1-10 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/12-21 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

(*) Seyyid Mehmed Çelebi, Şeyh Mevlûd, Hasan Ağa Serdâr, Hasan Ağa ibni el-Hâc Yûsuf Ağa, Mehmed Beg ibni Mehmed Ağa.

Belge No:21-2:Sultân Câmi’i Hamamının Kiralanması ve Ta’mîri

Haremeyn-i Şerîf’in Evkâf-ı mütevellisi tarafından vekîl olub nehc-i şer’ üzere vekâleti sâbite olan es-Seyyid Hasan Ağa ibni es-Seyyid Ahmed mahfil-i kazâda iş bu râfî’u’l-kitâb el-Hâc ‘Abdullah bin ‘Abdullah ve el-Hâc Hasan bin el-Hâc ‘Osmân nâm kimesneler mahzarlarında bi’l-vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mütevellî-i merkûm tarafından vekîli nâ’ibi olan el-Hâc ‘Osmân Efendi nâm kimesne evkâf-ı merkûmun olub medîne-i ‘Ayntâb’da taht-ı kala’ada vâki’ Sultân Câmi’ demekle ma’rûf hamamın mitâcî olan el-Hâc Ahmed ve Hasan Çelebi nâm kimesnelere icâr idüb mezbûrân el-Hâc Ahmed ve Hasan Çelebi dahî vekîl-i merkûm ‘Osmân Efendi Beg’in izni ve ma’rifet-i şer’le hamam-ı mezkûrun fergânini tecdîd ve sâyire ta’mîre muhtâç olan ... ta’mîr ve termîm eylediklerinde mezbûrân el-Hâc Ahmed ve Hasan Çelebi’nin harç ve sarfi cem’â yüz guruş bâliğ olub vekîl-i merkûm el-Hâc ‘Osmân Efendi meblâğ-ı mezbûr yüz guruş hamam-ı mezkûrda hallû olmak üzere mezbûrân el-Hâc Ahmed ve Hasan Çelebi yedinden hüccet-i şer’iye verilüb hâlâ bende icâreleri temâm olub hamam-ı mezkûrun bende vekâleti hasbiyle mezbûrân el-Hâc ‘Abdullah ve el-Hâc Hasan iş bu binyüzdokuz Şevvâl guresinde be her sene elli guruş olmak üzere icâr ve teslîm idüb anlar dahî ba’de’l-kabûl mezbûrân el-Hâc Ahmed ve Hasan Çelebi’nin vakf-ı zimmetinde hallû olan yüz guruşunu merkûmân el-Hâc ‘Abdullah ve el-Hâc Hasan yedlerinden minvâl-i meşrûh üzerine zimmeti vakfa hallû olmak şartıyla ahz ve kabz idüb merkûmân el-Hâc Ahmed ve Hasan Çelebi’ye def’ ve teslîm eyledikten sonra meblâğ-ı mezbûr yüz guruşun mehri senesi yirmi guruş hamam-ı mezkûrun be her sene elli guruş icâresinin yirmi guruşunu takâsı otuz guruşunu dahî cânib-i vakf edânın üzerine mezbûr el-Hâc ‘Abdullah ve el-Hâc Hasan yedlerine temessük def’ ve teslîm itdim yedlerine eclî esâmi hamam-ı savb-ı şer’den hüccet-i şer’iye verülsün didikde mezbûrân el-Hâc ‘Abdullah ve el-Hâc Hasan mukarrer merkûm es-Seyyid Hüseyin Ağa’ya cem’ külli senesi tahakkîk ve tasdik etmeleriyle mâ-vaka’a ketb şud fî 8 Şa’bân sene 1109 (8 Şa’bân 1109/19 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc ‘Osmân Efendi bin ‘Abdullah Efendi, el-Hâc Mehmed Efendi bin el-Hâc Hızır, el-Hâc Ebûbekir Ağa bin el-Hâc Hızır, Hızır Beşe ...

Belge No:21-3:Vasî Ta’yîni

Medîne-i ‘Ayntâb’da Kürkciyan Mahallesi’nde sâkin iken diyâr-ı aherde ... fevt olan el-Hâc Mustafâ el-Hâc Mehmed’in sulbî sagîr oğlu Mehmed’e babası müteveffâyı mezbûrdan intikâl eden eşyâsını zabıt Seyyid el-Hâc Velî min savb-ı şer’den vasî nasb

olur fi evâ’il-i kabûl etmeğin mâ-vaka’a ketb şud fi 9 Şa’bân sene 1109 (9 Şa’bân 1109/20 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Alî bin ‘Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Osmân Beşe, Ebûbekir bin Mustafâ, Hâcî ‘Abdullah bin Hâcî Mustafâ.

Belge No:22-1:Mîrâs Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’da Çukur Mahallesi’nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Barsa bint-i Mustafâ’nın sadr-ı kebîr oğlu ‘Ömer nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffîye-i mezbûrunun kız karındaşı iş bu râfi’u’l-kitâb ‘Âyşe nâm hatun mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre ‘Âyşe vâlidem müteveffîye-i mezbûre Barsa’nın mülkü olan oniki mütakâl onsekiz guruş kıymetli bir altın tokası fevtinden sonra irsen bana intikâl etmişken mezbûre ‘Âyşe fuzûlen zabt etmekle su’âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl mezbûre ‘Âyşe cevâbında zikr olunan toka müteveffâyı mezbûre Barsa’nın mülkü olduğunu ikrâr ve lâkin vefâtından sonra ve irsen vâlidem Fâtıma bint-i ‘Abdullah ile sadr-i oğlu merkûm ‘Ömer’e münhasıra olmağla muhalledâtını beynlerinde bi’t-terâzi taksîm ve tevzi’ itdiklerinde zikr olunan toka vâlidem mezbûre Fâtıma’nın sülûs hisse-i irsiyesine ta’yîn ve tahsîs olunub mezbûre Fâtıma dahî mâlikâne mutasarrıf olduktan sonra fevt olub verâsetîni bana münhasıra olmağla irsen bana intikâl etmiştir deyu def’le mukâbele edeceği gibbe’t-tasdîk ve’l-inkâr mezbûre ‘Âyşe’den def’-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i ricâlden Mehmed bin Hızır nâm kimesneler ile Şâ tâ’ifesinden Miyase bint-i Hüseyin ve Hadice bint-i Mehmed ‘Alî nâm hatunlar li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-hakîka zikr olunan müteveffâyı merkûmenin mülkü olub fevtinden sonra verâsetî mezbûr ‘Ömer ile mezbûre Fâtıma’ya münhasıra olub mezbûre Fâtıma ile mezbûr ‘Ömer müteveffâyı merkûmenin muhalledâtını bi’t-terâzi beynlerinde taksîm itdiklerinde zikr olunan toka (*) Fâtıma’nın hisse-i irsiyesine ta’yîn ve tahsîs olub mezbûre Fâtıma dahî zikr (*) toka mâlikânî zabt ve tasarruf üzere iken fevt olub kızı mezbûr (*) Beşe hisse-i irsiyye olmağla mezbûre Fâtıma’ya intikâl itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâiyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukda mezbûr ‘Ömer bu vech-i mu’ârızdan men’ birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb fi’l-yevmi’s-sâmin min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (8 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/19 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ İmâm, ‘Alî bin ‘Abdullah, Şeyh Maksûd bin Şeyh Sabbah.

Belge No:22-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i ‘Ayntâb’da Cevizlice Mahallesi’nde sâkin iş bu râfi’u’l-kitâb Mûsâ bin el-Hâc ‘Alî mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb hâlâ taht-ı terbiyemde olan Mustafâ bin Hâcî Hüseyin nâm sagîre nafaka ve kisveye muhtâç olmağla savb-ı şer’den kadr-ı ma’rûf nafaka ve kisve-i bahâ takdîr olunub vakt-ı zarûretinde istidâneye ve lede’z-zafer min taht-ı ‘aleyü’n-nafakaya rücu’a izn taleb ederim didikde hâkim-i mevki’-i sadr-ı kitâb hazreti dahî yûzotuziki akça bir guruş olmak üzere sagîr-i merkûmun nafaka ve kisvesi için savb-ı şer’den yevmî dört akça takdîr idüb vakt-i zarûrette istidâneye ve lede’z-zafer min taht-ı ‘aleyü’n-nafakaya rücu’a mezbûr Mûsâ’ya izn vermeğin mâ-

vaka'a ketb olunur fi'l-yevmi'l-tâsi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (9 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/20 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Beşe ibni Hâcî 'Ali, Mustafâ Ağa bin Hâcî Cum'a, Hâcî Mehmed ve Mûsâ.

Belge No:23-1:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed Efendi Beg zevce-i metrûkesi iş bu râfî'u'l-kitâb Zeyneb Hatun ibni el-Hâc Hasan Ağa meclis-i şer'i şerîfe lâzımü't-teşrifde takrîr-i kelâm ifâde-i merâm idüb müteveffâyı merkûm Mustafâ Efendi'nin sulbî oğlu 'Ömer hâlâ hücre-i hızanemde olub nafaka ve kisve-i bahâya muhtâç olmağla savb-ı şer'den mikdâr-ı kifâye nafaka ve kisve-i bahâ farz olunub vakt-ı zarûrette istidâneye ve lede'z-zafer rücû' izn-i taleb ederim didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî yüzotuziki akça bir gurusş râyic olan akçadan sagîr merkûmun nafaka ve kisve ve sâyire havâyic zarûriyye için savb-ı şer' üzerinden yevmî sekiz akça farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûrette istidâneye ve lede'z-zafer babası müteveffâyı mezbûrun intikâl eden mâlından rücû'u mezbûre Zeyneb'e izn vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/16 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid 'Îsâ (*), es-Seyyid 'Osmân bin 'Abdulkâdir, el-Hâc Halîl bin Hâcî Velî Mustafâ Çelebi bin Mehmed, es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh Mevlûd, Mehmed Beg ibni Mehmed Ağa, Mustafâ Çeleb İbni Mehmed.

Belge No:23-2:Mehr-i Mü'eccel Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Müftü-zâde dimekle ma'rûf es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed Efendi'nin zevce-i metrûkesi Zeyneb Hatun bint-i el-Hâc Hasan Ağa'nın tarafından zikri âtî da'vâyı 'Alî ibni Hüseyin ve el-Hâc Halîl ibni el-Hâc Velî nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâlet -i şer'îye sâbit olan Mehmed Beg ibni Mehmed Ağa nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûmun vasî muhtâr nasb ve ta'yîn eylediği Mehmed Çelebi ibni Ahmed Çelebi nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i merkûme Zeyneb Hatun'un zevce-i müteveffâyı merkûm zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan yüz mehr-i mü'eccelini taleb ederim su'âl olunub terekesinden alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-suâl ve'l-inkâr vekîl-i merkûmdan müde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mansûr Efendi ibni 'Alî ve es-Seyyid Mehmed Çelebi ibni eş-Şeyh Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' Müftü-zâde dimekle ma'rûf es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed Efendi zimmetinde müvekkile-i mezbûre Zeyneb Hatun'un mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye yüz gurusş mehr-i mü'ecceli vardır biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı merkûm yüz gurusş külli ve baz'â ahz ve istikâ veya hibe itmeyüb tarîk-i şer'den bir tarîkla zevce-i müteveffâyı merkûm es-Seyyid Mustafâ Efendi'nin zâtınî ibrâ etdiğine mezbûre Zeyneb Hatun'a yemîn teklîf olundukda 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın zikr olunan yüz gurusş mehr-i mü'ecceli

tereke-i müteveffâyı merkûmdan vekîl-i merkûm Mehmed Beg'e edâ ve teslîm vech-i merkûm Mehmed Çelebi'ye tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-evâhir Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Recebi'l-ferd 1109/2-11 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid 'Îsâ Çelebi Hamza, es-Seyyid Şa'bân Dede bin 'Abdulkâdir Çelebi, el-Hâc Halîl bin el-Hâc Velî Mustafâ Çelebi Mehmed.

Belge No:24-1:Vasî-i Muhtâr Ta'yîni (Vasîyet)

Kazâ-i Darendede sükkânından iş bu râfi'ü'l-kitâb Mehmed Çelebi ibni Ahmed nâm kimesneler mahfil-i kazâda medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde sâkin bundan akdem fevt olan Müftü-zâde dimekle ma'rûf es-Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed'in zevce-i metrûkesi ve muhallefâtını vâzi'ü'l-yed olan Zeyneb Hatun ibni Hasan Ağa tarafından husûmete vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rif-i şer'îye ile 'ârifân olan 'Alî bin Hüseyin ve Seyyid Mehmed Çelebi ibni Mehmed Çelebi şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Halîl ibni el-Hâc Velî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Seyyid Mustafâ Efendi maraz-ı mevtinde sulbî sagîr oğlu 'Ömer'in tesviye-i umûruna ve sâ'ir vesâyet-i tenfize tarafından beni vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn idüb musırnan fevt olmağla hâlâ muhallefâtından defter-i kassâm mûcibince sagîre-i mezbûre isâbet eden hisse-i irsiyyesini talep ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında müvekkile-i mezbûranın tereke-i müteveffâyı merkûm vâzi'ü'l-yed olduğunu ikrâr ve lâkin müdde'î-i mezbûr Mehmed Çelebi'ye müteveffâyı merkûm Seyyid Mustafâ Efendi'nin vech-i muharrer üzere vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn itdiğini inkâr edeceği müdde'î-i mezbûr Mehmed 'Alî'den müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed Beg ibni Mehmed Ağa ve Mustafâ Çelebi ibni Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' Müftü-zâde dimekle ma'rûf müteveffâyı merkûm Seyyid Mustafâ Efendi ibni Mehmed maraz-ı mevtinden müdde'î-i merkûm Mehmed Çelebi'yi sulbî sagîr oğlu 'Ömer'in tesviye-i umûruna ve sâ'ir vesâyâtını tenfize bizim huzûrumuzda vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn idüb musırnan fevt oldu biz bu husûssa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın muhallefâtı merkûmeden defter-i kassâm mûcibince sagîre-i mezbûrun hissesini vasî-i mezbûre teslîm-i vekîl mezbûra tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/21 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh Mevlûd, Mehmed Beg bin Mehmed Ağa, Mustafâ Çelebi bin Mehmed.

Belge No:24-2:Nikâh Üzerine Yemîn

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Kızılhisar-ı Tahtani nâm karye sükkânından el-Hâc 'Âyşe bint-i Mehmed nâm mahfil-i kazâda zevci iş bu râfi'ü'l-kitâb 'Îsâ bin Halîl nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûre sükkânından 'Ömer ibni el-Hâc 'Ömer nâm kimesne mezbûr 'Îsâ'nın karye-i mezbûrede vâki' bir kıt'a tarlasını fuzûlen zer' etmekle târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem merkûm 'Ömer ile mücâdele eder iken mezbûr 'Ömer'e senin elinden ol tarlâyı almazsam 'avradım yedimden talâk-ı selâse ile mutallik olsun deyu mezbûr 'Ömer'e hatâyâ şart ve ta'allık

etmişdi hâlâ benle zevcesi mu'âmelesi murâd eder su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr 'Îsâ cevâbında fî'l-vâki' mezbûr 'Ömer'e hatâyâ minvâl-i meşrûh üzere şart ve ta'allıkını ikrâr ve lâkin ba'de't-ta'allık mezbûr 'Ömer'in yedinden münâza'unfih olan tarlayı ahz ve kabz itdim didikde gıbbe't-tasdîk mezbûre el-Hâc 'Âyşe zevci merkûm 'Îsâ'ya ba'de't-ta'allık mezbûr 'Ömer yedinden münâza'unfih olan tarlayı ahz ve kabz eyledi deyu ikrâr ve i'tirâf etmeğin ikrârı mûcibince ketb ta'ahhüd külli min'ale'l-'ali ... olub şer'îatiylede kâsım olan nikâh-ı zarar isâbet etmemeğin mezbûre 'Âyşe'yi mu'ârızdan men' birle mâvaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/21 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Beg ibni Hâcî Mahmûd, Mehmed bin Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:25-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Tavil Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Şa'bân ibni Ahmed'in zevce-i metrûkesi Elif bint-i Hasan ile sulbîye kebîre kızı Kaya nâm hatunlar mahfil-i kazâda Küffan bin 'Abdullah nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsum merkûm Şa'bân hâl-ı hayatında Meydanbaşın'da vâki' dörtyüz tiğek mülkü bağını mezbûr Küffan onbeş guruş bana bey' ve teslîm ol dahî îştirâ ve kabûl itdikden sonra semeni kable'l-ahz fevt olub irsen bize intikâl etmişken mezbûr Küffan bize edâdan imtinâ' eder su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Küffan cevâbında müteveffâyı mezbûr Şa'bân hâl-ı sıhhatinde mahdûd-ı mezkûr bana onbir guruş bana bey' ve teslîm ben dahî îştirâ ve kabûl itdikden sonra semeni bi't-temâm yedimden ahz ve kabz itdi deyu def'le edeceği gıbbe's-su'âl ve'l-inkâr mezbûr Küffan'dan def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine talep olundukda istimhâl mehl-i şer'î ile imhâlden sonra mezbûr Küffan isbâtından 'âciz ve kâsır olub istimplâk edeceği meblâğ-ı mezbûrdan külli ve baz'â ahz ve istifâyâ hibe ve ahere havâle itdiğini mezbûrân Elif ve Kaya 'amelleri el-hakk olmadığını yemîn teklîf olundukda mezbûretân Elif ve Kaya'nın dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin mezbûr Küffan'nın ikrâr (*) olan onbir guruş mezbûretân Elif ve Kaya'ya edâ ve teslîm mezbûr Küffan'a tenbîh birle bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/21 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî bin 'Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Küçük Mehmed, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:25-2:Mirâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkin Mehmed ve 'Osmân Beşe ve Mûsâ enbiya' 'Alî Kaya nâm kimesneler mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed ibni el-Hâc Hamza nâm kimesneler muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' karye-i Öbek'de vâki' bir tarafı Hamza ve bir tarafı Hasan mülkleri ve bir tarafı da ... ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd dörtyüz tiğek bağ babamız mülkleri olub fevtinden sonra irse-i şer'îye ile be her eskâl etmişken mezbûr el-Hâc Mehmed zabt eder deyu da'vâ idüb beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdi beynimize müslimûn muslihûn tavassut idüb bize altı guruş üzerine sulh eylediklerinde dahî sulh-ı mezbûr kabûl ve bedeli olan meblâğ-ı mezbûr merkûm

el-Hâc Mehmed yedinden her birimize ahz ve kabz idüb mahdûd-ı mezkûra müte'allık da'vâ ve nizâ'imız ve 'alâka ve müdâhalemiz yokdur didikde gibbe't-tasdîk mâ-vaka'a ketb şud fi 11 Şa'bân sene 1109. (11 Şa'bân 1109/22 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Bayram Çelebi bin Seyyid Mahmûd, el-Hâc Bekir bin el-Hâc Hızır, Ahmed Beg bin Vakkas, el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, Kılınç Mehmed Beg bin 'Osmân, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:25-3:Mahsulat Gasbında Sulh

Mahmiye-i Haleb aklâmından olub ... nâm karye ve gayrıdan altıbin akça tımâra mutasarrıf olan Süleymân Beg ibni Mehmed 'Alî mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Kılınç Mehmed Beg bin 'Osmân mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb bindoksandokuz senesinde ben sefer-i hümâyûnda iken mezbûr Mehmed Beg tımârım karyesi zabt idüb yüz keyl buğdayı ve yetmiş keyl arpa ve bir buçuk kantar ... ve yirmi keyl güşne ve altı keyl nohud ve mahsûlâtını ahz ve kabz etmekle su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-suâl mezbûr Mehmed Beg cevâbında fi'l-vâki' merkûm Süleymân Beg târîh-i mezkûrda sefere mâmûr olmağla tımâr-ı mezbûrun zabtını ibni 'Ömer Doğancı Mehmed Beg vekîl ve münâbin ... nasb

Belge No:26-1:Önceki Belgenin Devâmı

ve ta'yîn etmekle ol dahî sene-i merkûmede tımâr-ı mezkûrun bana yüz kırk guruş eşcâr idüb zabt ve rabt itdikden sonra mezbûr Süleymân Beg seferden gelüb benden yine merkûmenin mahsûlâtın taleb ve da'vâ itdikde beynimizde müslimûn muslihûn tavassut idüb da'vâ-yı merkûmeden biz yirmi guruş üzerine sulh eylediklerinde ol dahî sulh-ı mezbûr kabûl bedeli sulh olan yirmiiki guruş yedimden ba'de'l-ahz sene-i merkûmede karye-i mezbûrenin mahsûlâtını müte'allık 'âmme-i de'âviden zimmetini ibrâ ve iskât itdi deyu def'le mukâbele edeceği gibbe't-tasdîk ve'l-inkâr mezbûr Mehmed Beg'den def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc 'Alî bin Ahmed ve el-Hâc Mehmed 'Alî bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Süleymân Beg bundan akdem mezbûr Mehmed Beg'den sene-i merkûmenin mahsûlâtını taleb ve da'vâ itdikde şa'ât-ı müslimîn eyledim bizim huzûrumuzda yirmiiki guruş üzerine sulh olub bedeli sulh olan yirmiiki guruş mezbûr Mehmed Beg yedinden ba'de'l-ahz sene-i merkûmenin mahsûlâtını müte'allık 'âmme-i de'âviden mezbûr Mehmed bana zimmetini bizim huzûrumuzda ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Süleymân Beg bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Recebi'l-ferd 1109/27 Ocak 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mustafâ Beşe Cum'a, Ahmed Beg Çeribaşı, el-Hâc Mehmed Mûsâ.

Belge No:26-2:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Hıyam nâm karye sükkânından Mehmed bin İsmâ'il nâm kimesneler mahfil-i kazâda (*) Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr (*)

karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı karye-i mezbûrda vâki' küçük (*) vakfı ve bir tarafı nehr-i câri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûddur semeni bezr-i alur kıta'a muskiye tarlamız mezbûr Mehmed'e elli guruş ile bir kazıye 'adi ma'lûm ... tâbi' ve teslîm olduğu eserü'l-istişhâd ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr merkûm Mehmed yedinden ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm zikr olunan tarla-i mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun didikde gıbbe't-tasdîk mâ-vaka'a olundu fî 15 Şa'bân sene 1109. (15 Şa'bân 1109/26 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed bin Deviş..., el-Hâc Ebûbekir bin Cum'a, 'Ömer bin Ebûbekir, Nebî bin Nebî, Mustafâ bin Cum'a.

Belge No:26-3:Tekâlîf Da'vâsı

Ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'asına tâbi' Güreniz nâm karye-i mu'accesinde berât-ı şerîfde der'uhde ve'l-iltizâm eden 'Ömer Ağa ibni Mehmed'den binyüzsekiz senesine ...olan el-Hâc Sitti ibni el-Hâc Sıddık nâm kimesne mahfil-i kazâda ashâbı haze'l-kitâb Mustafâ ibni Hüseyin ve Ahmed bin Cum'a ve Koca bin Hüseyin ve el-Hâc İsmâ'îl bin el-Hâc Ramazân ve Hızır bin Enbiyâ ve el-Hâc Hüseyin bin İskender ve el-Hâc 'Abdurahman ibni el-Hâc Mehmed ve Mehmed ibni el-Hâc Yûnus nâm kimesneler mahzarların üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrların karye-i mezbûrda vâki' bağlarının be her bir tiğeginden bir guruş ile üç rub' ... gelmişken hâlâ kadimi ve berü geldiklerinde noksân vermeleriyle taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûrun Mustafâ ve Ahmed ve Koca ve el-Hâc ibni İbrahim ve Hızır ve el-Hâc Hüseyin ve el-Hâc 'Abdurahman ve Mehmed cevâblarını karye-i mezbûr nın ekserisi hûş-ı neşin re'âyadan olub defterde mu'kayd re'âyadan olmağla bundan akdem mezbûr 'Ömer Ağa ile beynimizde münâza'ât-ı kesret cerayân etmişdir mezbûr 'Ömer Ağa beynimizde olan mezrâ'ı def' idüb karye-i merkûmenin bağlı ra'isini

Belge No:27-1:Önceki Belgenin Devâmı

Olan bin bennâk bir guruş ve bir mücerred nisf guruş ve bir hakkından bir buçuk guruş resm alub hûş-ı neşin re'ayanın bir hakkından üç rub' guruş alub ve yine bin tiğek bağından bir buçuk guruş tekâlîf üzerine bizimle 'uhde ve müşâk ve yedimize hüccet-i şer'ıye verüb mücibince şer'ıye fermân-ı 'âli dahî vardır deyu takdîrimiz ve celiline mutâbık hüccet-i şer'ıye ile fermân ...ibrâz idüb mezbûr el-Hâc 'Îsâ muvâcehesine feth kırâ'at olundukda müzâyin nukûd ma'rifetleri gelmelerine mutâbık bulunmağın bermücib-i hüccet-i şer'ıye ve emr-i'âlî mezbûr el-Hâc Nebî bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî 15 min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/26 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla 'Osmân bin Ebûbekir, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Seyyid Mehmed bin Mustafâ.

Belge No:27-2:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Susak nâm karye sükkânından Yûsuf bin ... nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb ve Mustafâ bin Halid mahzarında ikrâr ve

takrîr-i kelâm idüb mezbûr karyede vâki' bir tarafı Hamza ve bir tarafı Derviş Beşe ve bir tarafı Mahir ve bir tarafı Murâd nâm kimesneler mülkleri ile mahdûd bir kıt'a iki çiftinin ...tarla mülkü müşterâm olub merkûm Mustafâ'ya otuz esedî gurus bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semen-i olan meblâğ-ı merkûm otuz gurusu yedinden bi't-temâm ve'l-inkâr ahz ve kabz itdim didikde gıbbe't-tasdîk mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Şa'bân 109 (11-20 Şa'bân 1109/22 Şubat- 3 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Beşe Vakkas, Molla Hafîl ve İmâm ..., Mehmed bin Mustafâ, Hasan bin Hâcî 'Ali, Hâcî Abdulkerim bin Şeyh 'Ömer, Süleymân Kethüdâyeri Mahmûd, İbrahîm bin Mîr, İbrahîm bin el-Hâc Mehmed, Hâcî Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir ibni Mehmed.

Belge No:27-3:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Beg Mahallesi sükkânından 'Alî bin el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûre sükkânından 'Ömer bin Mehmed nâm kimesne târîh-i kitâb gecesi ba'de'l-mağrib menzil-i karyede tarîk-i 'âmm üzerinde karındaşım 'Abdullah nâm ... sol uylûğundan beyaz saplı bıçak ile darb ve mecrûh etmekle savb-ı şer'den üzerine varulub mahallede keşîf ve tahrîr olunması matlûbumdur didikde kable'ş-şer' üzerinden Mevlânâ Hüseyin Efendi ta'yîn ve irsâl olduğu zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî müslimîn ile mahalle-i mezbûrede üzerine varub i'zânî keşîf ve nazar itdiklerinde sol uylûğumda bıçak cerhi olduğunu mu'âyene ve müşâhede itdikten sonra husûs-ı merkûm Mevlânâ-yı merkûm mahallede keşîf ve tahrîr ba'de me'â irsâl olunan Çukadâr Mehmed Çelebi ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû' inhâ etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/26 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hâcî 'Abdullah bin Mehmed, Mehmed bin 'Ali, Hâcî Ahmed bin Hasan, Yûsuf bin Hâcî İbrahîm, Hâcî 'Alî bin Ebûbekir, Mehmed bin Mustafâ, 'Osmân bin İbrahîm.

Belge No:27-4:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Beğ Mahallesi sükkânından 'Abdullah ibni el-Hâc Ahmed nâm Beşe tarafından zikri âtî da'vâya vekîl olub es-Seyyid Mehmed bin Mustafâ ve Mehmed bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan iş bu râfî'u'l-kitâb 'Alî nâm kimesne meclis-i şer'-i lâzımü't-tevkîrde yine mahalle-i mezbûre sükkânından 'Ömer bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb ve mezbûr 'Ömer târîh-i kitâb gecesi ba'de'l-mağrib müvekkilem mezbûr 'Abdullah sol uylûğundan iş bu müşâhid olunan beyaz kabzalı bıçak ile darb mecrûh etmişdir su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve'l-inkâr vekîl-i merkûmdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Yûsuf bin İbrahîm

Belge No:28-1:Önceki Belgenin Devâmı

ve Mustafâ ve Hâcî İbrahîm nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' mezbûr 'Ömer târîh-i mezkûrda müvekkile-i merkûm 'Abdullah sol uylûğumdan iş bu müşâhide olan beyaz kabzalı bıçak ile bizim

huzûrumuzda darb ve mecrûh itdi bizi bu husûsu bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağla mûcibince ba'de'l-hükûm mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/26 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Hasan Ağa Serdâr, Hasan Ağa Dizdârı Kal'a, el-Hâc Abbas Kethüdâ, Hızır Beşe (**), Hüseyin bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:28-2:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Sâkine bint-i İbrahîm'in verâseti Çelebi oğlu Mirza ile sulbîye kebîre kızı Emîne'ye münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûr Mirza dahî fevt olub verâseti kız karındaşı mezbûre Emîne'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mutahakkık olduktan sonra mezbûre Emîne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Ebûbekir ibni 'Abdulkâdir nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mezbûr el-Hâc Ebûbekir ve bir tarafı 'Alî menzilleri ve bir tarafı mescid-i şerîf vakfı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzili vâlidesi müteveffîye mezbûrenin mülkü olub vefâtından sonra sülûsü bana ve sülûsü mezbûr karındaşım Mirza'ya intikâl idüb mezbûr Mirza dahî fevtinden sonra sülûsân hissesi bana hisse-i intikâl etmeğin (*) mezbûr el-Hâc Ebûbekir zabt eder su'âl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Ebûbekir cevâbında menzil-i mezkûr harâbe müşrif olmağla mezbûr Mirza mâlî hissende menzil-i mezkûrdan sülûsân hissesini bana dört buçuk guruş bana bey' ve kabz semeni idüb fevtinden sonra mezbûre Emîne dahî menzil-i mezkûrdan sülûsü hissesini bir guruş ile bir semeni bana bana bey' ve kabz semeni idüb menzil-i mezkûre müte'allık de'âviden zimmeti ibrâ ve iskât itdi deyu def'le mukâbele edeceğın gibbe't-tasdîk ve'l-inkâr mezbûr el-Hâc Bekir'den def'-i mezkûrun mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed bin Hasan ve Mehmed ibni el-Hâc 'Osmân nâm kimesnele li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' müteveffâyı mezbûr Mîr-zâde Mehmed menzil-i mezkûrdan sülûsân hissesini merkûm el-Hâc Ebûbekir dört buçuk guruş bana bey' ve kabz semeni idüb fevtinden sonra mezbûre Emîne dahî menzil-i mezkûrdan sülûs hissesini merkûm el-Hâc Ebûbekir'e bir guruş ile bir semeni bana bey' ve kabz semeni idüb menzil-i mezkûre müte'allık de'âviden mezbûr el-Hâc Ebûbekir'in zimmetini ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûre Emîne'ye bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-râbi 'ışrîn Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (24 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/7Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Abdullah bin Tayyib, Ahmed Beg bin Vakkas, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:28-3:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkin iken fevt olan Seyyid 'Osmân ibni Seyyid 'Ali'nin sulbî sagîr oğulları Ebûbekir ve 'Abdullah babalarından

intikâl eden eşyâlarını zabt ve sâyire tesviye-i umûrların vâlideleri râfi'ü'l-kitâb 'Âyşe bint-i Mehmed vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kâdre olmağın savb-ı şer'den mezbûre hâzırân mezbûrâna vasî ve ta'yîn olduğu vesâyet-i mezbûreye su'âl ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka'a ketb olundu fî'l-yevmi's-sâmin 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (18 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/1 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Beşe bin Mehmed, Mustafâ bin Mehmed, Hüseyin bin 'Ömer.

Belge No:29-1:Mîrâs Paylaşımı

Medîne-i 'Ayntâb'da Kayseri Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan 'Osmân Ağa ibni Hasan'ın verâseti zevce-i metrûkesi Zeliha bint-i 'Abdullah li-ebeveyn karındaşı Hüseyin ve kız karındaşı Fâtîma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Hüseyin mahfil-i kazâda mezbûre Fâtîma'nın Sadrî kebîr oğlu Mehmed Çelebi ibni Ebûbekir ile mezbûre Zeliha tarafından husûs-ı âtiyyü'l-beyânın tasdîka vekîl-i şer'îsi olan Molla Hakkı ibni Mustafâ nâm kimesneler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsum müteveffâyı merkûm 'Osmân Ağa'nın hâl-ı sıhhatinde taht-ı tasarrufunda olub fevtinden sonra intikâl 'âdî ile bana intikâl eden karye-i Düllük'de mevâzi'-i'adide vâki' lede'l-eyâli hudûdları ma'lûm olan onüç kıt'a muskıyye ve iki kıt'a ...tarlanın her birinin rub' şâyi'nin hakkı tapûsunu mezbûr Mehmed Çelebi'ye (*) ferâğ ve tefvîz ve yine her birinden rub' şâ'ni dahî müvekkile-i mezbûre Zeliha'ya ma'rifet-i sâhib-i arz ile altmışüç guruş mukâbelesinde ferâğ ve tefvîz itdikden sonra mezbûrân Mehmed Çelebi ve Zeliha zikr olunan tarlalardan bir rub' hisselerini ta'yîn ve tahsîse râğibân olmalarıyla ehli vukuf Mehmed'in ile zikr olunan tarlaların üzerine varub bi'l-intizâ tahminen taksîm itdiğimizde mezbûr Mehmed Çelebi ... rub' hissesi ile mezbûre Zeliha'nın rub' hissesini mârû'z-zikr tarladan ... bostânı dimekle ma'rûf bir tarafı Bayram Beşe ve bir tarafı Ramazân tarlalar ve iki tarafı nehr-i câri mahdûd üç keyl bezr-i istikâb bir kıt'a muskıyye tarla Debecik dimekle ma'rûf bir tarafı yine mezbûr Bayram Beşe ve bir tarafı el-Hâc Ramazân tarlaları ve iki tarafı nehr-i câri ile mahdûd üç keyl bezr-i alur isti'âb bir kıt'a muskıyye tarla ve ... dimekle ma'rûf bir tarafı yine mezbûr Bayram Beşe ve bir tarafı el-Hâc Bekir tarlaları ve iki tarafı nehr-i câri ile mahdûd üç keyl bezr-i alur kıt'a muskıyye tarla ve ...dimekle ma'rûf bir tarafı Mehmed Çelebi ve bir tarafı Seyyid 'Alî mülkleri ve iki tarafı hark ile mahdûddur keyl bezr-i alur bir kıt'a muskıyye tarla ve karye dimekle ma'rûf bir tarafı Velî Mehmed ve bir tarafı Hâcî 'Osmân mülkleri ve iki tarafı hark ile mahdûd üç keyl bezr-i alur bir kıt'a muskıyye tarla ve Gündoğdu tarlası dimekle ma'rûf bir tarafı Bayram Beşe mülkü ve bir tarafı mescid-i şerîf ve vakfı ve iki tarafı tarafı hark ile mahdûd sekiz buçuk keyl bezr-i alur bir kıt'a muskıyye tarlanın canib-i garbiyesinden nısf ve Hallaçoğlu tarlası dimekle ma'rûf bir tarafı 'Alî ve bir tarafı Mehmed Efendi mülkleri ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir keyl bezr-i alur bir kıt'a ... tarla ve Kayaaltı dimekle ma'rûf bir tarafı 'Osmân mülkü ve bir tarafı vâdî ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd altmış keyl bezr-i alur bir kıt'a ...tarlanın nısfı şâyi'ni ve ... Mülküaltı dimekle ma'rûf bir tarafı el-Hâc Yûsuf ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkleri ve iki tarafı hark ile ... keyl bezr-i alur bir kıt'a muskıyye tarla (*) ve Küçük Mülküaltı dimekle ma'rûf bir tarafı Avs Ağa ve bir tarafı Solak Mehmedoğlu ve bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı hark ile mahdûd iki keyl bezr-i alur bir kıt'a tarla ta'yîn ve tahsis idüb ba'de'l-yevm zikr olunan dokuz kıt'a tarlanın yedi kıt'asının nısfı mezbûrân (tamamı ve ikisinin) Mehmed Çelebi ve Zeliha'nın mülkü mafûzları benim kat'a da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem

yokdur didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer’ mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâlis ‘aşer min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (13 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/24 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc ‘Osmân Efendi bin Bahâr-zâde, ‘Osmân Efendi bin Müftü-zâde, Ahmed Efendi bin Bera İdris Mehmed Efendi İmâm Boyacı.

Belge No:30-1:Mülk Da’vâsında Sulh (Bağ Da’vâsında Sulh)

Medîne-i Maraş’da Mahkeme Mahallesi’nde sâkine Leyla bint-i Mustafâ’nın karındaşı ve tarafından zikri âtî sulh ve ibrâyâ vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma’rifet-i şer’le ‘ârifân olan Bayezid bin Mehmed ve Halîl bin ‘Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle şer’an vekâleti sâbite olan Hasan nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi’u’l-kitâb el-Hâc ‘Îsâ bin ‘Alî nâm kimesne muvâcehesinde bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i ‘Ayntâb’a tâbi’ karye-i Hacr’da vâki’ bir tarafı mezbûr el-Hâc ‘Îsâ ve bir tarafı Çerkesoğlu Mehmed ve bir tarafı Mehti-zâde el-Hâc Mehmed ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd dörtyüz tiğek bağ müvekkilem mezbûre Leyla’nın müte’allâ mülkü olub mezbûre Leyla sagîre ve kâsıra iken vâlidesi Fâtıma bint-i ‘Abdullah nâm hatun mahdûd mahdûd-ı mezkûr merkûm el-Hâc Abbas fuzûlen bey’ idüb mezbûre Leyla bâliğ olub tasarrufa kâdre oldukda tarafından vekâleti hasbiyle taleb ve da’vâ itdiğimde beynimize münâza’ât-ı kesret cereyân etmişdi el-hâleti hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüb da’vâyı mezkûreden beni onbeş guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezkûre kabûl ve bedel-i sulh olan meblâğ-ı mezbûr merkûm el-Hâc Abbas yedinden ahz ve kabz idüb mahdûd-ı mezkûre müte’allık ‘âmm-i de’âviden vekâleti hasbiyle mezbûre el-Hâc Abbas’ın zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer’ mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâdis ‘aşer min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (16 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/27 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mîrî, el-Hâc Yûsuf bin el-Hâc Ya’kûb, Ahmed Beşe bin ‘Ali, el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc ‘Arâb, Mehmed bin Ebûlderdâ, Molla Mustafâ bin Molla Ahmed, Kahveci Bekir Beşe.

Belge No:30-2:Kefâlet Da’vâsında Sulh

Medîne-i ‘Ayntâb’da Akyol Mahallesi sükkânından el-Hâc Ebûbekir ibni el-Hâc Ahmed ile ‘Ammu Mahallesi sükkânından Ahmed Beg ibni Mahmûd nâm kimesneler mahfil-i kazâda Tarla-yı Atik Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin Beg ibni Küşşaf’ın zevce-i metrûkesi ve eytâm-ı sığâr-ı vasî olan Fâtıma bint-i Mehmed nâm hatun tarafından zikri âtî sulh ve ibrâyâ tasdîka vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma’rifet-i şer’le ‘ârifân olan Mehmed ibni el-Hâc Hakkı ve el-Hâc Hakkı ibni İsmâ’îl şehâdetleriyle şer’an vekâleti sâbite olan iş bu râfi’u’l-kitâbdan Hasan bin Mehmed nâm kimesneler muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Hüseyin Beg ... olub mâliki olan Benan nâm zimmî mezbûr Hüseyin Beg yediyüzyedi buçuk guruş bahâyâ kat’ idüb mezbûr Hüseyin Benan emriyle meblâğ-ı mezbûr yediyüz guruşa bize kefil olmuşdur ki meblâğ-ı mezbûr yediyüz guruş merkûm Hüseyin Beg mesfûr Benan ... fevt olub mesfûr Bennan meblâğ-ı mezbûrun kefâletimiz hasbiyle bizden ahz ve kabz idüb muhalefâtın müvekkile-i mezbûre Fâtıma vâzi’u’l-yed olmağla taleb ve da’vâ idüb müdde’amız isbât-ı haddinde iken husûs-i

mezbûrda sulhiyetim evvela ve'l-nef' olmağla beynimize müslimûn ve muslihûn tavassut idüb da'vâyı merkûmeden bizi seksen guruş üzerine sulh eylediklerinde biz dahî sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblâğ-ı mezbûr seksen guruşu müvekkile-i mezbûr Fâtıma'dan ahz ve kabz idüb husûs-ı mezbûre müte'allık 'âmme-i de'âviden müteveffâyı merkûm Hüseyin Beg ve irsesinin zimmetini ibrâ ve iskât itdiği min ba'd kefâlet-i merkûmeye müte'allık da'vâ ve nizâ'ımız yokdur didikde gibbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/18 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân Efendi bin Bahâr-zâde, el-Hâc 'Ömer Ağa bin Hâcî Mahsun, el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, el-Hâc Mehmed ve Mûsâ.

Belge No:31-1:Mülk Da'vâsı (Tarla Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi sükkânından Mehmed ibni el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Şa'bân bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i Seylan'da vâki' bir tarafı 'Osmân Çelebi ve bir tarafı Mehmed mülkleri ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd keyl bezr-i alur bir kıt'a tarla ve yine karye-i mezbûrede vâki' Uzun Ok dimekle ma'rûf bir tarafı Şa'bân ve bir tarafı Hâcî Hüseyin mülkleri ve iki tarafı hark ile mahdûd üç key bezr-i alur tarla ve yine Uzun Ok'da vâki' bir tarafı 'Osmân Çelebi mülkü ve bir tarafı mescid vakfı ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd üç keyl bezr-i alur tarla ve yine karye-i mezbûrede Mercân Tütünde vâki' bir tarafı (*) mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ve iki tarafı hark ile mahdûd bir keyl bezr-i alur kıt'a tarla ve yine karye-i mezbûrede ... nâm mahallede vâki' bir tarafı vakf bir tarafı Hâcî Şa'bân mülkü ve tarîk-i hark (*) bezr-i alur bir kıt'a tarla ve yine karye-i mezbûrede (*) Halîl Ağa ve bir tarafı (*) mülkleri ve iki tarafı hark ile (*) alur tarla ve yine karye-i (*) vâki' bir tarafı Muslî ve bir tarafı Ebûdderda mülkleri ve tarafı hark ile mahdûd bir buçuk keyl bezr-i alur kıt'a tarla ve yine karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Molla Hüseyin mülkü ve bir tarafı (*) bir tarafı hark bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd on semeni bezr-i alur bir kıt'a tarla cem'ânız kıt'a muskıye (*) nısf şâyi'nin kıymet-i 'âmelesi yüz guruş ma'âdâ iken (*) dokuz sene mukaddem mezbûr (*) olunan tarlaların (*) ziyâdeye tahmîl yokdur deyu beni agrâr idüb ben dahî mesfûrâ zıkr (*) tarlaların nısfını mezbûr Şa'bân'a 'ayni Hasan (*) otuzbeş guruş bey' ve kabz semeni etmekle su'âl olunub mûcib (*)'addir dimekle gibbe's-suâl mezbûr Şa'bân cevâbında (*) nısf şâyi'nin semeni için otuzbeş (*) mezbûr Mehmed bana otuzbeş guruş (*) mülkiyet üzere zabt (*) Mehmed (*) müslimîn (*) mezkûr ile (*) mezbûr Şa'bân ile da'vâ (*) nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur deyu ikrâr (*) etmişdir deyu def'la mukâbele edeceğin (*) ve'l-inkâr mezbûr Şa'bân'dan def'-i mezkûrun mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc İbrahîm bin Mustafâ ve 'Îsâ bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Mehmed zıkr olunan tarlaların nısfını mezbûr Şa'bân'a bey' ve teslîminden sonra mezbûr Şa'bân'ın tasarrufunda iken bizim huzûrumuzda mezbûr zıkr olunan tarlalara müte'allık mezbûr Şa'bân ile da'vâ ve nizâ'im yokdur ve 'alâka ve müdâhalem yokdur deyu ikrâr itdi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâiyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Mehmed bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/26 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Seyyid Bayram bin Seyyid Mahmûd.

Belge No:32-1:Vâkıf Dükkânın Ta'mîri

Husûs-ı âtiyyü'l-beyânın mahallinde şer'le istimâ' iltimâs olunmağın bu fakîr-i zeyl-i sahîhada muharreru'l-esâmî olan bu şa'ât-ı müslimîn ile medîne-i 'Ayntâb'da Alâ'üddevle Câmi' Şerîf havalisine varub lede'l-eyâli 'akd-i meclis-i şer'-i 'âlî olundukda câmi' mezkûrun hâlâ berât-ı şerîfle nâzırı olan iş bu râfi'u'l-kitâb hazreti Yûsuf Beşe nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda câmi' mezkûrun sâbıkâ olan mütevellisi olan Mehmed Efendi bin Ebûbekir Efendi muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb babam merkûm Yûsuf Beşe merkûm Mehmed Efendi'den mukaddem evkâf-ı merkûmeye mütevellî olmağla câmi' mezkûrun havalisi mütasıl iş bu mu'âyene ve müşâhede olunan çeşme hânenin ... üzerine üç bâb-ı dükkân binâ ve ta'yîn idüb binâ' ve ta'mîrini vakf-ı ... ve zikr olunan dükkânın be her sene hâsıl olan ecûrini çeşmesi merkûmenin ...masrafını harç ve sarf idüb fevt oludukda merkûm Mehmed Efendi evkâf-ı merkûmeye mütevellî olub dükkânını mezkûrenin mücerred ve cânib-i garbiyesinde olan duvarın (*) minhedm olub mirmâta muhtâç iken 'umde bi'l-kille hedm idüb 'arzuhalîye kaldı deyu tarafı şer'den üzerine küşşâf götürüb ba'de'l-keşîf 'arsa-i mezbûreye mehri sene üç guruş tehkir binâ' ve ta'mîri kendi mülkü olmak üzere kâlâvil üç bâb dükkân binâ' ve ta'mîri idüb (*) gelince binâsı mülkü ve 'arsası vech-i mübeyyin üzere vakf olmak zi'amıyla ahire icâr etmeğın su'âl olunub mücib-i şer'ini icâre olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed Efendi cevâbında fi'l-hakîka zikr olunan (*) bi'l-kille mühtedim olub 'arzuhalîyye kalmağla tevliyetim hâlinde cânib-i vakf sa'î için üzerine küşşâf götürüb ba'de'l-keşîf minvâl-i meşrûh üzere be her sene 'arsa-i merkûmeye üç guruş tehkir binâ' ve ta'mîri kendi mülküm olmak üzere kâlâvil üç bâb dükkân binâ' ve ta'mîr itdim 'arsa-i vakf-ı ta'mîri kendi mülkumdür deyu zikr olunan dükkânların bi'l-mücib duvar ... itdiğini inkâr edeceği mezbûr Hızır'dan müde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Bektaş Hasan ve Mustafâ bin Cum'a ve el-Hâc 'Abdî bin Ya'kûb ve el-Hâc Hamza bin Mehmed ve es-Seyyid Mehmed ibni Seyyid Yûsuf ve 'Osmân bin 'Abdullah ve 'Alî ve Kasım ve el-Hâc Ahmed bin Cum'a ve İmâm Hüseyin bin 'Alî Beg ve 'Alî Kaya bin Hüseyin ve el-Hâc Mehmed bin Kallaycı nâm kimesneler meclis-i mezbûre hâzırûn olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Mehmed Efendi tevliyesi hâlinde zikr olunan dükkânı cânib-i garbiyesinde olan duvarın bir mikdârı bir mikdar mevzi' müntedim olub mirmâta muhtâç iken 'umde bi'l-killede hedm idüb 'arzuhalîye kaldı deyu cânib şer'den üzerine küşşâf götürüb ba'de'l-keşîf 'arsayı merkûmeye tehkir binâ' ve ta'mîri mülkü olmak üzere binâ' ve ta'mîr itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olub nâzır-ı merkûm yedinden müdde'âsını mutâbık fetvâyı şerîf olmağla bi'l-mevâcid feth ve kıra'at olundukda mazmûn minkatda bir câmi' şerîf vakfi olan çeşmenin üzerine zîde mütevellî bir dükkân binâ' idüb câmi' mezbûre vakf ile ba'de mütevellî aher vakf-ı dükkânı hedm ve Mehmed ve binâ' idüb temlik etmesini meşrû' olur hevâb bi-sevâbında olmaz deyu buyurub ... temlikü'l-yekûn memlûkü's-sâhibi ve't-temlik ...temlik ...deyu kitâbdır ... nakl-i ibrâ edâ etmeğın ber-mücib-i fetvâyı münîfe zikr olunan üç bâb dükkânın ve vakfiyetinin hüküm birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/22 Şubat-3 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Hamza, ‘Abdurrahman bin Hâcî Hüseyin, el-Hâc Yûsuf Eskici-zâde, Ahmed Beg bin Mehmed Efendi, Molla Mehmed bin Ramazân, el-Hâc Mehmed bin Cum’a, el-Hâc Mustafâ Kasım, Mehmed Çelebi Müftü-zâde, Yûsuf bin ‘Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:33-1:Vâkıftan Hisse Talebi

Medîne-i ‘Ayntâb Kal’ası sükkânından olub fevt olan kâtib Mustafâ nâm vâkıfın sulbî oğlu Mehmed’in sulbîye kızı Râziye’nin sadrıye kızı Zeyneb’in sadrî oğulları ‘Abdullah ve ‘Alî ve Tahya’nın babaları Seyyid İbrahîm bin Seyyid Mahmûd velâyeti ve yine mezbûre Zeyneb’in sadrıye kızı Ümmetullah tarafından husûs-ı câ’iyyü’z-zikre vekîl olub nehc-i şer’ üzere vekâleti sâbite olan Mehmed Beşe ibni ‘Alî vekâleti ve yine vâkf-ı mezbûrun aher oğlu Ali’nin sulbî oğulları Yahyâ ve Mehmed asâleti ve yine vâkf-ı mezbûrun aher oğlu Mustafâ’nın sulbîye kızı Fâtıma tarafından vekîl olub nehc-i şer’ üzere vekâleti sâbite olan Hasan bin Mehmed vekâleti mahfil-i kazâda vâkıf-ı mezbûr kâtibi Mustafâ’nın evkâfına evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellî olan Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri vekâleti ve velâyeti ve asâleti üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb vâkf-ı mezbûr kâtib Mustafâ vakfı senede vakf itdiği emlakı ve ‘akkârâtın gallesinden kala’ kapusunda binâ’ ve vakf itdiği çeşmenin ...mirmâtı mesarifi görülüb ve çeşme-i merkûmenin ... dahî yevmi’ iki akça vazife verildikten sonra zavâyedine evlâdım ve evlâd evlâd evlâdım mutasarrıf oldu deyu şart ve ta’yîn ve evkâfının tevliyeti dahî evlâdını şart idüb hâlâ evlâdı vâkfından merkûm Mehmed mütevellî olmağla tertib-i mezkûr üzere ba’de’l-masrâf evkâf-ı merkûme gallesi zavâyedinden hisselerimizi taleb ederiz su’âl olunub takrîr ve tahrîr olunmak matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe’s-su’âl mütevellî merkûm Mehmed cevâbında fi’l-vâki’ mezbûrun ‘Abdullah ve ‘Alî ve Tahya vâkfın merkûmun sulbîye oğlu Mehmed’in sulbîye kızı Râziye’nin sadrıye kızı Zeyneb’in sadrî oğullarıdır mezbûre Ümmetullah dahî mezbûre Zeyneb’in sadrıye kızıdır ve mezbûrân Tahya ve Mehmed dahî vâkf-ı mezbûrun aher oğlu ‘Alî’nin sulbî oğullarıdır deyu vakfiye-i merkûmenin tertib-i mezkûr üzere şart ve (***) ikrâr ve i’tirâf etmeğın mâ-hüve’l-vâki’ bi’t-taleb ketb olundu fi evâsit-ı Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (11-20 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/22 Şubat-3 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah, Ebûbekir bin Mustafâ, ‘Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:33-2:Alacak Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’da Tarla-yı Atik Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mustafâ bin Mehmed’in sulbîye kebîre kızı Hadice tarafından zikri âti ibrâyı ikrâra vekîl olub mezbûrânın zâtınî ‘ârifân olan karındaşları Mehmed ve Mustafâ şehâdetleriyle şer’an vekâleti sâbite olan el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ ile yine müteveffâyı mezbûrun aher kızı Râbi’a tarafından kezâlik vekîl olub el-Hâc Yûsuf Beşe bin ‘Abdullah şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan karındaşı Mehmed nâm kimesneler mahfil-i kazâda iş bu hâmi’s-sefer-i Melhis veledi Hubur nâm zimmî mahzarında her biri bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb yine mahalle-i mezbûre sükkânından olub hâlik olan ... Zeyneb’in müvekkillerimizin mevrûsleri müteveffâyı merkûm el-Hâc Mustafâ zimmetinde cihed-i kefâletinden ikiyüzotuz guruş hakkı olub kable’l-ıskâ fevt oldukda

Balık merhûm 'ayyine meblâğ-ı mezbûrun ve irse muvâcehesinde taleb ve da'vâ ve şehûd 'udûl-i isbâtından sonra meblâğ-ı mezbûrun tereke-i müteveffâyı merkûmdan edâya ve irseye ba'de't-tenbîh müteveffâyı mezbûrun mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Ebûdderda ve bir tarafı Kara Hasan ve bir tarafı Sefer nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd hâriciye ve dahîliye buyût-ı müte'adidiye müştemil menzilinden 'ayni deyn-i mezkûr iskâ ider mutakavlâyı olmamağla müvekkile-i mezbûr Hadice'nin mâlî sagîreden vasîsi olan Esmâ bint-i Ramazân ile mezbûre Râbi'a'nın vekîl-i Yûsuf Beşe ibni Küffan mahdûd-ı mezkûr beyne'l-müslimîn müzâyede olunub ... minkata' olduktan sonra vakt 'âdil olmak üzere mezbûr ... üçyüzon guruş bana bey' ve teslîm olduğı ba'de'l-kabûl semeni olan meblâğ-ı mezbûr üçyüz

Belge No:34-1:Önceki Belgenin Devâmı

On guruşun ikiyüzotuz guruşunu Balık mesfûrun müteveffâyı mezbûr Hâcî Mustafâ zimmetinde sâbit ve zâhir olan hakkını takâs ve makâs bâkî kalan seksen guruş dahî mesfûr 'ayni yedinden ahz ve kabz eylediklerinden sonra mesfûr 'ayniye dahî mahdûd-ı mezkûru iş bu hâzırın bi'l-meclis melhis veledi Hubur nâm zimmî ve bana bey' ve teslîm ve kabz semeni idüb hâlâ mahdûd-ı mezkûr mesfûr Melhis mülkiyet üzere zabt ve tasarruf etmekle müvekkilelerimiz merhûm mulhisden da'vâ ve sadretinde olmalarıyla el-hâleti hâzihi müvekkilelerimiz da'vâyı merkûmeden mesfûr Melhis'in zimmetini ibrâ ve iskât idüb bey'-i mezkûrun tecâvüz itdiler min ba'd mahdûd-ı mezkûrda ve ...ol vech ve da'vâ ve niza'la ve 'alâkaları yokdur mesfûr Melhis'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/22 Şubat-3 Mart 1698).

Şuhûdül-hâl:

es-Seyyid İbrahim Çelebi Behnur-zâde, Seyyid Halîl Çelebi bin Seyyid İsmâ'il, el-Hâc Ramazân bin Hâcî Mehmed, Ahmed bin Hâcî Ramazân, el-Hâc Mehmed Efendi bin 'Arâb-zâde, Mehmed Çelebi bin İbrahim Efendi, 'Osmân Efendi bin Müftü-zâde, Hâcî Yûsuf bin Mehmed.

Belge No:34-2:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyyid 'Osmân bin Seyyid 'Ali'nin verâsetî zevci metrûkesi 'Âyşe bint-i Mehmed ile sulbîye kebîre kızı 'Âyşe ve Râziye ve Aklân ve sulbîye sagîr oğulları Ebûbekir ve 'Abdullah münhasıra olduğı şer'an zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffâyı mezbûrun muharrer olunan muhalledâfâtından zikr olunur fî 11 Şa'bân sene 1109 (11 Şa'bân 1109/22 Şubat 1698).

Taş 1 guruş 5/ el leğeni 1 guruş 1/ tencere 1 guruş 1.5/ sağan tası 1 guruş 1/sagîr tas 2 guruş 0.5/sahan 1 sülüs 1/ Bostancıaltı (?) guruş 1/ zahire beyt guruş 4/ zeytûnî kaftan rub' 3/ mâ'î zibun ma'a gömlek rub' 1/'abâ guruş 1/köhne kilim guruş 0.5/ katremiz 3 guruş 1/ yorgan şilte 2 guruş 1/ döşek şilte 3 guruş 1/ kara sandık 3 guruş 1/ yay sülüs 1/(**)/.../harabe bağ ve Cabi karye bağı tiğek 120 guruş 3/bağ der-karye-i Kör Nezir harâbe tiğek 240 guruş 3/ sefer kahve ibriği rub' 1/ bağıcı der-karye ve bağı Bozan 1 rub' 3 guruş 10/ inek ma'a buzağı ... re's 3 guruş 14/ merkeb re's 10 guruş 5/ zirâ'at olunan buğday guruş 15/...devlet-i hâne guruş 2

Cem'an yekûn 120 guruş.

Techîz ve tekfîn ve iskât-ı salât gurus 4.5/deyn-i müsbet mezbûrât 'Âyşe ve Râziye ve Aklân gurus 22.5/deyn-i müsbet Hasan gurus 23.5/resm-i kıymet gurus 3 rub' 1/kâtib hıdâmet gurus 1.

Sahîhü'l-bâkî li't-taksîm gurus 65 rub' 1

Hisse-i zevci 'Âyşe gurus 8 akça 60/ hisse-i 'Âyşe bint-i gurus 8 akça 20/ hisse-i bint-i Râziye gurus 8 akça 20/ hisse-i bint-i Aklân gurus 8 akça 20/ hisse-i ibni Ebûbekir gurus 16 akça 41/ hisse-i ibni 'Abdullah gurus 16 akça 41.

Belge No:35-1:Mehr-i Mü'eccel Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Hızır Çavuş Bostânî Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ebûdderda ibni Selîm'in zevce-i metrûkesi iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i 'Îsâ nâm hatun mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûmun sulbî sagîre oğlu Mehmed'in li-ecli'l-musliha vasîsi olan kebîr oğlu 'Alî nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâyı merkûm Ebûdderda zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan yirmibeş gurus mehr-i mü'ecceli taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl 'akîbe'l-inkâr mezbûre 'Âyşe'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Hüseyin bin (***) ve 'Îsâ bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'â hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûre 'Âyşe'nin zevci müteveffâyı merkûm Ebûdderda bin Selîm zimmetinde mütekarrer ma'kûd-ı 'aliyyenin yirmibeş gurus mehr-i mü'ecceli vardır biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerine ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın zikr olunan yirmibeş gurus mehr-i mü'eccelini külli veya ba'zâ ahz ve istikâ veya hisse ve tarîk-i şer'iyeden bir tarîkla zevci müteveffâyı merkûmun zimmetini ibrâ etmediğini ta'yîn tekâlîf olundukda 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın meblâğ-ı merkûm yirmibeş gurus tereke-i müteveffâyı merkûmdan mezbûre 'Âyşe'ye edâ ve teslîm ba'de't-tenbîh mezbûr 'Alî meclis-i mezbûrede takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûmun menkûlât kıymetinden bey' olunacak aher eşyâyı almayub karye-i mezbûrede vâki' lede'l-eyâli ve'l-cirân ma'lûmu'l-mahdûd menzilini müzâyede olunub ba'de'r-ri'âyetü'l-nâs mezbûre 'Âyşe üzerinde yirmialtı gurus ile nısf rub'da karâr idüb ziyâde talebi olmamağın mezbûre 'Âyşe'ye yirmialtı gurus ile nısf rub' bana bey' ve teslîm idüb ol dahî iştirâ ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr yirmialtı gurus ile nısf rub' mezbûre 'Âyşe'nin müteveffâyı merkûm zimmetinde sâbit ve zâhir olan yirmibeş gurus mehr-i mü'ecceline ve bir gurus nısf rub' dahî defter-i kassâm mûcibince isbât olsun bir gurus ile yârim rub' semeni hissesine takâs idüb mezbûre 'Âyşe dahî makâs ve kabûl etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-evâhir Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20-29 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/3-12 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin bin 'Abdullah, 'Îsâ bin Ahmed, Molla 'Abdulkâdir bin 'Ali, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:35-2:Mehr-i Mü'eccel Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürtenciyan Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyyid 'Osmân bin Seyyid 'Ali'nin verâset-i zevce-i metrûkesi 'Âyşe bint-i Mehmed ile sulbîye kebîre kızları 'Âyşe ve Râziye ve Aklân ve sulbî sagîre oğulları Ebûbekir ve 'Abdullah münhasıra olduğı zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûrât

'Âyşe ve Râziye ve Aklân'a mahfil-i kazâda müteveffâyı mezbûrun zevcesi ve sagîrân mezbûrâtın kable's-şer'den mansûbe vasîleri olan mezbûre 'Âyşe'nin karındaşı ve tarafından zikri âtî husûmet-i vekîl-i şer'îye olan 'Osmân Beşe mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb vâlidemiz olub müteveffâyı merkûm Seyyid 'Osmân'nın tahtı-ı nikâhında iken fevt olan Hadice nâm hatun müteveffâyı merkûm Seyyid 'Osmân zimmetinde mütekarrer makûd-ı 'aliyye kırk gurus mehr-i mü'ecceli olub irsen müteveffâyı mezbûr Seyyid 'Osmân ile aher karındaşımız Fâtîma'ya ve bize intikâl idüb zikr olunan kırk guruşdan bize isâbet eden yirmiiki buçuk gurus hakkımız babamız merkûm Seyyid 'Osmân bize kable'l-edâ fevt olub muhallefâtını mezbûr 'Âyşe vâzi'u'l-yed olmağla taleb ederiz su'âl olunub alıverilmek matlûbumuzdur dediklerinde gibbe's-su'âl 'akîbe'l-inkâr mezbûrât 'Âyşe ve Râziye ve Aklân'dan müdde'âlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âcizât kâsarât olub istimplâk edeceği müvekkile-i mezbûre 'Âyşe'ye tahlif için savb-ı şer' üzerlerine Mevlânâ 'Abdurahman Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî mahalle-i mezbûrede vâki' mezbûre 'Âyşe'nin menziline varub 'ayni tekâlîf itdikle mezbûre 'Âyşe ... itdiğini Mevlânâ-yı merkûm meclis-i şer'de inhâ ve takrîr etmekle zikr olunan kırk guruşdan mezbûrât 'Âyşe ve Râziye ve Aklân'a isâbet eden yirmiiki

Belge No:36-1:Önceki Belgenin Devâmı

Gurus mezbûrât 'Âyşe ve Aklân ve Râziye'ye edâ ve teslîm mezbûr 'Osmân Beşe'ye tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/28 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Mehmed bin Cündi .

Belge No:36-2:Mehr-i Mü'eccelin Ödenmesi

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürtenciyan Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Seyyid 'Osmân Seyyid 'Ali'nin verâset-i zevce-i metrûkesi 'Âyşe bint-i Mehmed ile sulbîye kebîre kızları 'Âyşe ve Râziye ve Aklân ve sulbî sagîr oğulları Ebûbekir ve 'Abdullah münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduktan sonra mezbûrât 'Âyşe ve Râziye ve Aklân mahfil-i kazâda mezbûre 'Âyşe tarafından husûs-ı âtîyyü'l-beyâna tasdîka vekîl olub nehc-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan iş bu râfi'u'l-kitâb 'Osmân Beşe ibni Mehmed muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsum müteveffâyı merkûm Seyyid 'Osmân hâl-ı sıhhatinde Çakır Bucağı'nda vâki' lede'l-eyâlî ve'l-cirân ma'lûmu'l-mahdûd bârân ta'yîn olunur beş bârân meyve bağçesinin üç bârân ile bir bârânın rub' zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan mehr-i mü'eccel mukâbelesinden mezbûre 'Âyşe'ye def' ve teslîm idüb olduğu kabûl ve teslîm eylediği zikr olunan üç bârân bir rub' bağçede bizim kat'â 'alâka ve müdâhalemiz ve da'vâ ve nizâ'ımız yokdur mezbûre 'Âyşe'nin menkulâ mülküdür dediklerin gibbe't-tasdîk şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/27 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Seyyid İbrahîm bin Seyyid Mahmûd, 'Alî bin 'Abdullah, Ebû İsmâ'îl Beg bin Laz.

Belge No:36-3:Boşanma (Muhâla'a) ve Mehir Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürtenciyan Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i Hasan nâm hatun mahfil-i kazâda zevci muhâlif iş bu râfi'u'l-kitâb Murâd bin 'Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Murâd beni tatlık etmekle zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan beş gurus mehr-i mü'eccelim ile nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâmı taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl mezbûr el-Hâc Murâd cevâbında mezbûre 'Âyşe zimmetinde mütekarrer makûd-ı 'aliyye olan beş gurus mehr-i mü'eccelinden fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâmı dahî kendi üzerine olmak üzere benimle muhâlif sahîhe-i şer'îye ile sulh olub ben dahî minvâl-i muharrer üzere hul'-ı mezbûr ba'de'l-kabûl zevcesine müte'allık de'âviden zimmeti ibrâ itdi deyu def'le mukâbele edeceği gıbbe'l-istintâk mezbûre 'Âyşe mezbûr el-Hâc Murâd zimmetinde olan beş gurus mehr-i mü'eccelinden fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâmı dahî kendi üzerine olmak üzere mezbûr el-Hâc Murâd ile muhâlife sahîhe-i şer'îye ile hul' olub zevcesine müte'allık da'vâdan mezbûr el-Hâc Murâd'ın zimmetini ibrâ ve iskât itdiğini ikrâr etmeğin ikrâr-ı mûcibince mezbûre 'Âyşe bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/28 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:37-1:Ölüm Tasdîki

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine iş bu râfi'u'l-kitâb Ümmetullah bint-i Mehmed nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb zevcem Mehmed Beşe ibni Demirci Mehmed nâm râci't-târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem sefer-i hümâyûna mâmûr olub gelen sefer muhârebesinden kâfir yedinden şehid olmağla 'udûl-i müslimînden iş bu hâzırân bi'l-meclis Mustafâ Beşe bin el-Hâc Yûsuf ve İbrahîm Beşe ibni 'Osmân nâm kimesneler evvel muhârebede hâzır olub zevcem mezbûr Mehmed Beşe'nin mübeyyine mu'âyen ve müşâyid idüb defn etmeleriyle mezbûrân Mustafâ Beşe ve İbrahîm Beşe'den istincâr olunub ihbârları tahrîr olunmak matlûbumdur didikde gıbbe'l-istincâr mezbûrân Mustafâ Beşe ve İbrahîm fi'l-vâki' zikr olunan muhârebede hâzır olub mezbûre Ümmetullah'ın zevci Mehmed Beşe'den ibni Demirci Mehmed dimekle meşhûr ve ...olan kimesne huzûrumuzda kâfir yedinden şehid olub mübeyyini mu'âyine ve müşâyid edeceğimiz mezbûr Mehmed Beşe'yi mübeyyine defn itdik deyu her biri 'ala tarîku's-şehâde haber vermeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/3 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Ağa bin Yûsuf Beşe, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:37-2:Mülk Satışı (Nafaka İçin Bağ Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem bâlik olan Murâd ve lede'l ... nâm zimmînin verâseti zevcesi Ağya (?) bint-i 'İvaz ile sulbî kebîr oğulları Agob ve ... kebîre kızı Maryem ve sagîre oğlu Hatar ve sagîre kızı İnci'ye

münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Ağya (?) kendi asâleti ve sagîrân mesfûrân Hatır ve İnci'nin kable's-şer'den mansûb vasîleri olmağla vesâyet ve mesfûrun asâleti ve kız karındaşı mesfûre Mari'nin tarafından nehc-i şer'i üzere vekîl olmağla vekâleti ve mesfûr Agob asâleti mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Mustafâ bin Ebûbekir nâm kimesne muvâcehesinde her biri asâleti ve vesâyet ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsumuz sâlik-i mesfûrun medîne-i mezbûreye tâbi' Kızılcakend nâm mezra'ada vâki' bir tarafı Molla ... ve bir tarafı Karabaş ve bir Hallaf nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı 'arızhâlde ile mahdûd ikiyüzyetmiş tiğek bağından gayrı menkûlât kıymetinden bir senesi olmayub sagîrân mesfûrânın nafaka ve kisveye muhtâç oldukları şa'ât-ı müslimînden 'Alî bin Mehmed ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler huzûr-ı şer'de haber vermeleriyle sagîrân mesfûrânın zaruret-i nafakaları için bey' olmak lâzım gelmekle mahdûd-ı mezkûr bağ müzâyede olunub re'âyatü'n-nâs Mustafâ oldukdan sonra mezbûr Mustafâ üzerine ondokuz gurusu da karâr idüb ziyâde ile tâlebi olmamağla mezbûr Mustafâ'ya ondokuz gurusu bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan ondokuz gurusu yedinden her birimiz asâleti ve vesâyet ve vekâlet ahz ve kabz eyledik mahdûd-ı mezkûr bağ-ı merkûm Mustafâ'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-ışrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/3 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Beg bin Ahmed Beşe, 'Alî bin Ebûdderda, Molla Bekir bin ..., Hüseyin bin Ebûbekir, Mehmed Beşe bin el-Hâc Mehmed, Hüseyin bin Hâcî 'Ali.

Belge No:38-1:Mirâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Kısır Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hasan bin 'Ali'nin verâset-i zevce-i metrûkesi Sare bint-i Allahverdi ile sulbî oğulları Murâd ve Ebûdderda ve Yûsuf'a münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûr Murâd dahî fevt olub verâsetî sulbî oğlu 'Osmân ve sulbîye kızı Meryem münhasıra olub ba'de mezbûr Ebûdderda dahî fevt olub verâsetî sulbî oğulları Mustafâ ve İsmâ'il ve sulbîye kızı Emîne'ye münhasıra olub ba'de mezbûr Yûsuf dahî fevt olub verâsetî sulbîye oğlu Derviş ve sulbîye kızı Hatun münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Derviş mezbûrân Sare Hatun mahfil-i kazâda hâmil-i nasda Sefer Hadid ve lede'l Şahin nâm zimmî mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mesfûr Hadid mevrûsum müteveffâyı merkûm Hasan'ın muhaleffâtından olub karye-i ...vâki' bir tarafı Yûsuf ve bir tarafı Ahmed Çelebi mülkleri ve bir tarafı yine bizim mülkümüz ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ikibin tiğek müteveffâyı merkûm Hasan'da altmış gurusu hakkım var deyu fuzûlen zabt etmekle hisse-i irsiyemizi mezbûr Hadid'den talep ve da'vâ itdiğimizde beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdi el-hâleti hâzihi beynimize muslihûn tavassut idüb da'vâyı mezkûrdan biz ikibuçuk gurusu üzere yine sulh eylediklerinde biz dahî sulh-ı mezbûr kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı mezkûre merhûm Hadid yedinden ahz ve kabz idüb mahdûd-ı mezkûre müte'allık 'âmm-i de'âviden mesfûr Hadid'den zimmetine ibrâ ve iskât itdik didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-tâsi' 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (19 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/2 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:38-2:Mîrâstan Bağ Satış Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Gerciğin nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Cum'a bin Mehmed'in verâsetî zevce-i metrûkesi Aklân bint-i Velî ile sulbî oğlu Mehmed ve sulbîye kebîre kızları Elif ve Halîme ve 'Âyşe'ye münhasıra olub kable'l-kismetî mezbûre 'Âyşe dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Aklân ile li-ebeveyn er karındaşı mezbûr Mehmed ve kız karındaşları mezbûretân Elif ve Halîme'ye münhasıra olub ba'de mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Aklân ile li-ebeveyn kız karındaşları mezbûretân Elif ve Halîme'ye ve 'ümmü 'Ali'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûretân Elif ve Halîme'nin vekîl-i müstemil iş bu râfî'u'l-kitâb 'Abdulkâdir bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Murâd ve lede'l Cemâl nâm zimmî mahzarında bi'l-vekâlet üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mesfûr Murâd karye-i mezbûrede vâki' dört tarafı vadi ile mahdûd binelli tiğek bağını târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem müteveffâyı merkûm Cum'a ellibeş guruş bana bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semenini iki sene tec'il idüb dört ay mâlikâne zabt ve tasarrufunda iken fevt oldukda müvekkiletân mezbûretân Elif ve Halîme'nin vâlideleri mezbûre Aklân bağ-ı mezkûra fuzûlen mersûm Murâd ellibeş guruş bey' ve semeni müteveffâyı merkûm Cum'a'nın mersûm Murâd bağ-ı semeninden deyni olan ellibeş guruş takâs etmekle zikr olunan binelli tiğek bağından müvekkiletân mezbûretâna Elif ve Halîme'ye 'ala tarîk ... isâbet eden yediyüzotuzdört mersûm Murâd kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mesfûr Murâd cevâbında zikr olunan binelli tiğek bağ-ı târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem ellibeş guruş müteveffâyı merkûm Cum'a'ya bey' ve semenini iki seneye tec'il idüb müteveffâyı mezbûr Cum'a dört ay mâlikâne zabt ve tasarrufundan sonra fevt olundukda müvekkiletân mezbûretân Elif ve Halîme'nin vâlideleri mezbûre Aklân zikr olunan bağ-ı mersûm Murâd ellibeş guruş fuzûlen bey' ve semenini müteveffâyı merkûm mersûm Murâd bağ-ı semeninden deyni olan ellibeş guruşa takâs itdiğini ikrâr ve i'tirâf

Belge No:39-1:Önceki Belgenin Devâmı

İdüb ve lâkin ... ba'de müvekkile-i mezbûre Halîme sulbî sagîre ve kâsıra olub mezbûre Elif'e bey'-i Halîme oldukda bey'-i mezkûr tecvîz ve kabûl itdi deyu def'le mukâbele edeceği gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr mesfûr Murâd'tan def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz ve kâsır olub istihlâf edeceği fi'l-vâki' bey'-i mezkûre Halîme olub tecvîz itdiğine mezbûre Elif'e yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-'âlâ etmeğin mesfûre Aklân'ın bağ-ı mezkûre mesfûr Murâd bey'i fuzûlen olmağın 'ala tarîki'l-münâsaha mezbûretân Elif ve Halîme'ye isâbet eden yediyüzotuzdört tiğek hisselerinden mesfûr Murâd kasr-ı yedinden tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/3 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Ebûbekir bin Molla 'Abdulkâdir, Hızır Nâzır Câmî' Ala'üddevle, 'Alî bin 'Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Cündi .

Belge No:39-2:Alacak Da'vâsı

Mahmiye-i Antakya sükkânından Allahverdi bin Receb'in karındaşı ve tarafından zikri âtî da'vâyı Yûsuf bin Hasan ve Ebûdderda bin Yûsuf nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan iş bu râfî'u'l-kitâb Mahmûd nâm kimesne mahfil-i kazâda medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı Karyesi nâm mahall sükkânından Ramazân bin İbrahîm nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb ve müvekkilem merkûm Allahverdi Beg mezbûr Ramazân zimmetinde cihet-i farz-ı şer'den otuzdört guruş ile iki şitil buğdayı hakkı olmağla taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve'l-inkâr vekîl-i merkûmeden müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Ahmed bin Mehmed 'Alî ve 'Abdurahman bin Mehmed nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müvekkile-i merkûme Allahverdi Beg merkûm Ramazân zimmetinde cihet-i farz-ı şer'den otuzdört guruş ile iki şitil buğday hakkı vardır biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâiyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın zikr olunub otuzdört guruş ile iki şitil buğdayı vekîl-i merkûm Mahmûd'a edâ ve teslîm mezbûr Ramazân'a tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-âhir li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Cemaziye'l-âhir 1109/5 Ocak 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Yûsuf bin Hasan, Ebûdderda bin Yûsuf, Küçük Mehmed bin İmâm ve el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:39-3:Resm-i Ra'iyet Da'vâsı

Ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'asına tâbi' Hıyam nâm karyede ber-vech-i te'bîd bât-ı şerîfde der'uhde Mûsâ ve'l-iltizâm eden iş bu râfî'u'l-kitâb Hâcî Hasan Ağa ibni (***) mahfil-i kazâda Mûsâ ibni Hâcî Mustafâ ve 'Alî ... bin Mehmed ve 'Alî ve Hüseyin bin İlyâs ve Ahmed bin Ahmed ve Bekir bin Verdi bin 'Aşûr ve Mehmed bin 'Aşur ve 'Abdullah bin Hâcî Mustafâ ve Mahmûd bin 'Ömer ve Hâcî Yûsuf bin el-Hâc Mustafâ ve Hâcî Mehmed ibni Hâcî Hüseyin ve Mehmed bin 'Abdullatîf ve 'Ömer bin 'Abdî ve Hüseyin bin ...ve Mehmed bin Mehmed ve Ahmed bin Mehmed ve Mehmed bin Mehmed ve Hasan bin Mehmed ve Mehmed bin Hâcî 'Abdullah bin Cum'a ve Mustafâ bin Hasan ve Şa'bân bin Ramazân ve Mehmed bin Ebûbekir ve Süleymân bin 'Osmân ve Mehmed bin Cum'a ve Ahmed bin Mehmed ve Ca'fer bin Mehmed ve 'Alî Beşe bin Cum'a ve Hüseyin bin Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrlar kadîm eyâmından karye-i merkûmenin defter-i hâkânîde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub hâlâ bize birkaç sene-i 'Ayntâb ve sâ'ir mahalle-i sâkin ve mütemekkin olmalarıyla ve rûsûm ra'iyet ve sâyire mâl-ı mîrilerin ve mîriyede ta'lîl etmeleriyle su'âl olunub mezbûrlar ...olmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr cevâblarında fi'l-vâki' bizim babalarımız karye-i merkûmenin defter-i hâkânî hânesinde ...ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub hâlâ bizlere birkaç sene-i hesâbâ ve sâyire mahallede sâkin ve mütemekkin olmağla ta'lîl itdiği mezbûr babaları karye-i merkûmenin ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olduklarını

Belge No:40-1:Önceki Belgenin Devâmı

İkrâr ve i'tirâf eylediklerinde ikrârları üzere karye-i merkûmun mâl-ı mîri ve rûsûm ra'iyetleri mûmâ-ileyh el-Hâc Hasan Ağa'ya edâya mezbûrların tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/12-21 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Yûsuf Beşe bin Süleymân, Hızır Beşe Çavuş, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, İbrahîm bin ...

Belge No:40-2:Mülk Satışı Da'vâsı (Arsa Satış Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Akyol Mahallesi'nde sâkin iş bu râfî'u'l-kitâb Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesneler mahfil-i kazâda Kasım bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede sâkin İsmâ'il (*) nâm kimesne mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı benim mülküm ve bir tarafı mezbûr Kasım mülkü ve bir tarafı hâs ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ... zirâ' ve 'arsâtü'l zirâ' mülkü 'arsasını mezbûr Kasım üç guruş bana bey' eylediğini istimâ' eylediğim ile 'arsa-i merkûme benim mülkümeye mutasıl olur hakk-ı ...olmağla taleb ve mevrûs idüb teslim meblâğ-ı olundu ... binâ' 'arsa-i merkum katını varub iştihad-ı şefi' ve anda dahî hâzır olan müslimîn-i işhâd itdim su'âl olunub mûcib-i şer'îye aher olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-suâl mezbûr Kasım cevâbında 'arsa-i merkûmeye semeni merkûme mezbûr İsmâ'il'den iştirâsını ikrâr iken müde'i mezbûrun vech-i muharrer üzere ... işhâdî inkâr etmeğin müdde'î-i mezbûr Hasan'dan Sıddık ...mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden 'Abdurahman bin Hüseyin ve 'Abdullatîf bin Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' mezbûr Hüseyin 'arsa-i merkûmeye ...iltimâ' eylediğim anda ... ve işhâd itdim mübeyyin-i mezkûr ... varub taleb-i şefi' etmiştim ve olan taleb-i ... ederim şâhid olan deyu biz işhâd idüb bu vech üzere taleb-i şefi' eyledüğüne şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet eylediklerine ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan sonra mezbûr Kasım meclis-i mezbûrde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr mezkûr benim dahî menzilime mutasıl benim için hakk-ı şefi' olmağla da'vâsında olmuşdum el-hâleti hâzihi da'vâyı merkûmeden fâriğ olub kasr-ı yed itdim min ba'd 'arsa-i mezkûre da'vâ ve nizâ'im yokdur didikde gibbe't-tasdikî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Recebi'l-ferd 1109/13-22 Ocak 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdulkâdir, 'Alî bin 'Abdullah, Ahmed bin Sofi, Ahmed bin Hüseyin.

Belge No:40-3:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi'nde sâkin iş bu râfî'u'l-kitâb 'Osmân bin Murâd nâm kimesne mahfil-i kazâda Hüseyin Beşe bin Ya'kûb mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hüseyin Beşe târih-i kitâb günü Ehl-i Cefa Mahallesi'nde bıçak ile sağ uylûğumun üç mevzi'inden darb ve cerh etmekle su'âl olunub mûcib-i şer'îye aher olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-suâl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr 'Osmân'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz olub mezbûr Hüseyin Beşe'ye yemîn teklîf olundukda tahtında tekfil

etmekle mûcible ba’de’l-hâkim mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu min şehr-i Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/Şubat-Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah, Ebûbekir bin Hasan, ‘Ömer bin Hamza, Cum’a bin ‘Abdî, el-Hâc ‘Ömer bin Hâcî Cum’a, el-Hâc Hasan bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Hâcî ‘Ömer.

Belge No:41-1:Mülk Da’vâsı (Tarla Da’vâsı)

Medîne-i ‘Ayntâb’a tâbi’ karye-i Cegede sükkânından iş bu râfi’u’l-kitâb Ebûbekir bin Mahmûd nâm kimesne mahfil-i kazâda ‘Abdurahman ibni el-Hâc Mûsâ nâm kimesne mahzarlarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki’ bir tarafı Kadir Kul nâm kimesne bağı ve bir tarafı Kurdoğlu tarlası ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd üç keyl bezr-i istî’âb ider bir kıt’a tarla sekiz seneden berü mezbûr ‘Abdurahman ile ber vech-i iştirâk zirâ’at ve harâsetimiz olub hâsıl beynimizde münâza’a taksîm ile gelmişken hâlâ mezbûr ‘Abdurahman mütekalâ zabt murâd idüb zabt-ı mâni’ olur su’âl olunub mûcib-i şer’iye icrâ olmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-su’âl ve ‘akîbe’l-inkâr mezbûr Ebûbekir’den müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Piri bin Murâd ve Süleymân bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fî’l-vâki’ zikr olunan tarla sekiz seneden berü ve mezbûr Ebûbekir ile mezbûr ‘Abdurahman ber vech-i müşterek zirâ’at ve harâsetlerinde olub hâsılını beynlerinde münâza’a taksîm ile (*) biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâiyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr ‘Abdurahman bu vech-i mu’ârizdan men’ birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fî evâhir-i Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (11-20 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/22 Şubat-3 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Mehmed Efendi bin ‘Arâb-zâde, ‘Ömer Bölükbaşı ..., Dilaver Beg bin ‘Abdullah, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:41-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i ‘Ayntâb’da İbn-i Eyûb Mahallesi’nde sâkine ‘Âyşe bint-i Mehmed nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevcem ‘Alî bin el-Hâc Mehmed beni bilâ nafaka terk idüb aher diyâra gitmekle savb-ı şer’den kadar-ı ma’rûf nafaka farz ve takdîr olunub vakt-i zarûrette istidâneye ve lede’z-zafer mezbûr ‘Alî üzerine rücû’ izn taleb ederim didikde mezbûr ‘Alî mezbûre ‘Âyşe’ye nafaka hasbinden bir sene komayub gittikten sonra göndermediği mezbûre ‘Âyşe’ye yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘ala vuku’u’l-minvâl halef-i billâhi’l-’aliyyi’l-a’lâ etmeğın mezbûre ‘Âyşe’ye yevmi’ sekiz akça nafaka farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûretde istidâneye ve lede’z-zafer zevce-i mezbûr ‘Alî üzerine rücû’ izn birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’r-râbi’ ve’l-’ışrîn min Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (24 Şa’bâni’l-mu’azzam 1109/7 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah, Ahmed bin Mustafâ.

Belge No:41-3:Vakıf Alacağı

Medîne-i 'Ayntâb'da Çukur Mahallesi sükkânından olub ashâba haber eden merhûm Mustafâ Beg'in vâlisi ... icrâ-i şerîfeye vakf itdiği nukûd sâbika mütevellisi olan Mehmed Efendi ibni Ebûbekir Efendi mahfil-i kazâda iş bu râfi'ü'l-kitâb 'Abdullah Efendi ibni İbrahîm Efendi mahzarına ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ vakf-ı mezbûr mütevellî iken mezbûr 'Abdullah Efendi zimmetinde nu'kûd merkûmden elli guruş olmağla meblâğ-ı mezbûr elli guruş tevlîyetim celil yedinden ahz ve kabz idüb birkaç sene aher bâkî eyledikten sonra tevlîyesi merkûmeye iş bu hâzırân bi'l-meclis 'Osmân Efendi ibni Hasan'dan fâriğ olduğumda nukûd-u merkûmenin defteri ile mezbûr 'Osmân Efendi'ye teslîm itdim meblâğ-ı mezbûrda mezbûr 'Abdullah Efendi zimmetinde bir akça ve bir habbe kalmadı didikde gıbbe't-tasdîk mâ-vaka'a ketb şud fî 18 Şa'bân sene 1109 (18 Şa'bân 1109/1 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi İmâm ibni Efendi, es-Seyyid Ahmed Çelebi Küttâb, Mehmed Çelebi Çukadâr, 'Alî bin 'Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Müftü.

Belge No:42-1:Buğday Dükkânı Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da Akyol Mahalleside sâkin Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Hâcî Mustafâ mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb silk-i mülkümde münselik olub İbn-i Eyûb Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Murâd Ağa ve bir tarafı Eleksam zimmî ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ve bir bâb buğday düveni mezbûr es-Seyyid Ahmed Çelebi'ye otuz guruşa bey-i' bât-ı sahîh-i ibrâ ile bey' ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr otuz guruşu mezbûr Seyyid Ahmed Çelebi yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr düveni Seyyid Ahmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr ve mutasarrif olsun didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâbi've'l-ışrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam sene 109 (27 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/10 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Bayram es-Seyyid Mahmûd, Ahmed bin Halîl ...

Belge No:42-2:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Gerciğin nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Cum'a bin Mehmed'in verâset-i zevce-i metrûkesi Aklân bint-i Velî ile sulbî oğlu Mehmed ve sulbîye kebîre kızları Elif ve Halîme ve 'Âyşe'ye münhasıra olub kable'l-kismetî mezbûre 'Âyşe dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Aklân ile li-ebeveyn er karındaşı mezbûr Mehmed ve karındaşları mezbûretân Elif ve Halîme'ye münhasıra olub ba'de mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Aklân ile li-ebeveyn kız karındaşları mezbûretân Elif ve Halîme'ye ve 'ümmü 'Alî'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûretân Elif ve Halîme taraflarından zikri âtî sulh ve ibrâyâ vekîl-i müşhil olan 'Abdulkâdir bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Murâd ve lede'l Celil nâm zimmî mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mesfûr Murâd karye-i mezbûrede vâki' dört tarafı vâdi ile mahdûd binelli tiğek bağını târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem müteveffâyı merkûm Cum'a ellibeş guruş bana bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten

sonra semenini iki sene te'cil idüb dört ay mâlikâne zabt ve tasarrufunda iken fevt oldukda müvekkiletân mezbûretân Elif ve Halîme'nin vâlideleri mezbûre Aklân bağ-ı mezkûr fuzûlen mersûm Murâd ellibeş guruş bey' ve semeninin müteveffâyı merkûm Cum'a'nın mersûm Murâd bağ-ı semeninden olan ellibeş guruş zimmetinde takâs etmekle zikr olunan bin elli tiğek bağından müvekkiletân mezbûretân Elif ve Halîme'nin 'ala tarîku'l-münâsaha isbât eden yediyüz tiğek otuzdört tiğek hisselerini merkûm Murâd'tan vekâleti hasbiyle taleb ve da'vâ idüb kasr-ı yedinden hüküm olunduktan sonra dört senede zikr olunan yediyüzotuzdört tiğek bağın galleşi mesfûr Murâd'tan taleb ve da'vâ idüb bize müslimûn muslihûn tavassut idüb zikr olunan galle da'vâsından ...iki guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı mezkûrun otuzyedî guruş zikr olunan yediyüzotuzdört tiğek bağın semeninden müvekkiletân mezbûretânın babaları müteveffâyı merkûm Cum'a'nın mesfûr Murâd ... otuzyedî guruş deynine takâs olduğu makâs ve kabûl idüb bâkî kalan onbeş guruş mesfûr Murâd yedinden ahz ve kabz idüb zikr olunan yediyüzotuzdört tiğek bağın galleşi da'vâsından mersûm Murâd'ın zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikden sonra mesfûr Murâd dahî vekîl-i merkûm 'Abdulkâdir'in kemâl-i meşrûhasında hukuk ve tasdik idüb bedel-i sulh elliiki guruş da'vâsından müvekkiletân mezbûretân Elif ve Halîme'nin zimmetlerini ibrâ etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb olundu fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam (23 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/6 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Velî bin Hâcî Mehmed, Hâcî Hüseyin bin Hâcî 'Ömer, Mahmûd bin Mehmed, Hâcî Hamza bin Mehmed, Mustafâ bin Kara 'Ali, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:43-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Boyacı Mahallesi sükkânından Hasan bin 'Alî nâm kimesne mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan 'Abdullah bin 'Ali'nin zevce-i metrûkesi Fâtîma bint-i Mehmed nâm hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr 'Abdullah'ın yânında iki sene ... işleyub ecrini kable'l-edâ fevt olub muhalledâtından mezbûre Fâtîma karye-i ... vâki' ikiyüz tiğek bir kıt'a bağ ve mahalle-i mezbûrede vâki' menzili ve on guruş kıymetli bir sîm raht kuşak ve sâ'ir tahmilâthâne sene-i vâzi'u'l-yed olmağla iki senede olan ecri mislû taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûre Fâtîma cevâbında müdde'î-i mezbûr Hasan müteveffâyı merkûmun bâbında iki sene ...merkûme işlediğini ikrâr ve lâkin müteveffâyı merkûmun muhalledâtından ancak sekiz guruş kıymetli tahmilâthâne ile müşterâ ve makbûz ceviz eşcârı semeninden dört guruş cem'â oniki guruş kıymetli eşyâsını zabt itdim zikr olunan bağ ve menzili kuşak mütekallâ benim mülkümdür deyu müteveffâyı mezbûrun muhalledâtından olduğunu inkâr edeceği mezbûr Hasan'dan zikr olunan bağ ve menzil ve kuşak-ı müteveffâyı merkûmun muhalledâtından olduğunu beyyine taleb olunduğunda ityân-ı beyyineden 'âciz olub istihlâf dahî itmeyüb ba'de mezbûr Hasan mezbûre Fâtîma muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûre Fâtîma'nın dahî müteveffâyı mezbûr 'Abdullah zimmetinde on guruş mehr-i mü'eccel olub müteveffâyı mezbûrun muhalledâtını duyûnun vefâ itmeyüb taksîmi beyne's-sefer mâ (?) lâzım gelmeğin mezbûre Fâtîma yedinden dört guruş ahz idüb mâ'adâdan zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikden sonra mezbûre Fâtîma dahî min külli vücûh 'âmme-i de'âviden mezbûr Hasan'ın zimmetini ibrâ ve iskât etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-evâhir Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/4-12 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi bin İmâm Câmî' Eyûb, 'Osmân Efendi Bahâdır-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:43-2:Mülk Satışı (Tarla-Bağ ve Ağaçların Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da İlhan Mahallesi'nde sâkin el-Hâc Mehmed bin ... nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed ibni el-Hâc 'Alî nâm kimesne muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' karye-i Bölük'de karinde ...nâm mezra'a sınuru dâhilinde vâki' bir tarafı Memlûk-zâde el-Hâc Hasan mülkü ve bir tarafı aherin mülkü ve bir tarafı hark ve bir tarafı sâcûr ile mahdûd dâhilinde onbeş dîb ceviz eşcârı ve etrâfında eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmireyi müstemil tahminen bir buçuk keyl bezr-i isti'ab ider bir kıt'a muskıye tarlayı mezbûr el-Hâc Mehmed yüzyirmi guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûrun yüz guruşun merkûm el-Hâc Mehmed yedinden ahz ve kabz idüb bâkî kalan yirmi guruş mukâbelesinde müsterâyı mezbûr el-Hâc Mehmed'in kârye-i Şahmülk'de vâki' bir tarafı el-Hâc Hüseyin mülkü ve bir tarafı el-Hâc Şa'bân mülkü ve bir tarafı cebel ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ikiyüz tiğek mülkü bağını yirmi guruş ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm zikr olunan tarla dâhilinde olan onbeş dîb ceviz eşcârı ve etrâfında olan eşcâr müsmire ve gayrı müsmire ile mezbûr el-Hâc Mehmed'in mülk-i müsterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdik müsterâ mezbûr el-Hâc Mehmed dahî ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr ikiyüz tiğek bağ-ı tâbi' merkûm el-Hâc Mehmed'in mülküdür 'alâka ve müdâhalem yokdur keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/3 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî bin Abidin, el-Hâc Hüseyin Küçük, 'Abdullah Beg, İsmâ'il bin Emîn, Mîr Beg

Belge No:44-1:Mülk Satışı (Tarla ve Ağaçların Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Şahmülkü nâm karye sükkânından el-Hâc Mehmed bin el-Hâc 'Alî nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb fahrü'l-müderrişini'l-kirâm el-Hâc 'Osmân Efendi ibni el-Hâc 'Abdullah Efendi muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' karye-i Bölük karinde ... nâm mezra'a sınuru dâhilinde vâki' bir tarafı Memlûk-zâde el-Hâc Hasan mülkü ve bir tarafı aherin mülkü ve bir tarafı hark ve bir tarafı sâcûr ile mahdûd ile mahdûd dâhilinde onbeş dîb ceviz eşcâr ve etrâfında eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmire müstemil tahminen bir buçuk keyl bezr-i isti'ab ider mülkü müsterâm olan bir kıt'a muskıye tarlaya mûmâ-ileyh el-Hâc 'Osmân Efendi'ye yüzyirmi guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr yüzyirmi guruş mûmâ-ileyh el-Hâc 'Osmân Efendi yedinden bi't-tamam ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm zikr olunan tarla dâhilinden olan onbeş dîb ceviz eşcâr ve etrâfında olan eşcâr müsmire ve gayrı müsmire ile müşârün-ileyh el-Hâc 'Osmân Efendi'nin mülk-i müsterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdikı's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (26 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/9 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi bin İmâm Câmi' Eyûb, Molla Mehmed bin Kitabcı, el-Hâc Hızır bin ..., Hasan 'Alî Beg el-meddah, Seyyid Bayram bin Seyyid Mehmed, ve 'Alî (*).

Belge No:44-2:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla Atik Mahallesi'nde sâkin iş bu râfi'u'l-kitâb Hasan Ağa ibni el-Hâc Yûsuf mahfil-i kazâda Kara Halîl Cemâ'atından Hasan kethüdâ ibni Mehmed ve 'Alî bin Kasım ve İbrahîm bin 'Abdussefer bin ve Hüseyin bin Hüseyin ve el-Hâc Ebûbekir bin Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrun Hasan kethüdâoğlu ve İbrahîm ve Hüseyin ve el-Hâc Ebûbekir (*) ve makbûz bize bahâsından sekizyüzdört guruş hakkım olub mezkûrun yüzdört guruş her biri emri kabûl kâdar-ı vekâleti sahîh ile kefil-i beytü'l-mâl olub edâ ve teslime ta'lîl etmeleri taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûrûn Hasan kethüdâ ve 'Alî ve İbrahîm ve Hüseyin ve Ebûbekir cevâblarında fi'l-hakîka müdde'î-i mezbûr Hasan Ağa'nın biz semeninden zimmetlerinde sekizyüzdört guruş olub semeni mezkûr her biri emri kabûl kâdar-ı vekâleti sahîh ile kefil-i beytü'l-mâl oldukların ikrâr ve lâkin biz dahî merkûm Hasan Ağa'dan iştirâ ve kabz ve teslim itdiğimiz bizi gâyibi 'ani'l-meclis es-Seyyid Hüseyin nâm kimesneye sekizyüzdört guruş bana bey' ve teslim idüb ol dahî ba'de'l-kabûl semeni olan meblâğ-ı mezbûr mezbûr Seyyid Hasan'dan ahz ve kabz ve binyüzsekiz senesi mâlından ve budamızı İsmâ'îl Ağa'ya edâ ve teslim merkûm Hasan Ağa'ya vekîl etmişdik mezbûr Hasan Ağa dahî meblâğ-ı mezbûre merkûm Seyyid Hasan'dan ahz ve kabz idüb mûmâ-ileyh İsmâ'îl Ağa'ya edâ ve teslim etmekle ta'lîl ederiz dediklerinde gibbe'l-istintâk mezbûr Hasan Ağa cevâbında fi'l-vâki' mezbûrûn Hasan kethüdâoğlu ve İbrahîm ve Hüseyin ve Ebûbekir mezbûr Seyyid Hüseyin zimmetinde olan semeni mezkûr sekizyüzdört guruş ahz ve kabz ve mûmâ-ileyh İsmâ'îl Ağa'ya sene-i merkûme mâlından zimmetlerinde olan zimmetlerini edâya kendüye müvekkil itdiklerini ikrâr ve mezbûr Seyyid Hasan'dan meblâğ-ı mezbûr ahz ve kabz idüb mûmâ-ileyh İsmâ'îl Ağa'ya edâ itdim vasî-i mezbûr İsmâ'îl Ağa meblâğ-ı mezbûre vekâleti hasbiyle mezbûr Hasan Ağa'dan ahz ve kabz itdim deyu huzûr-ı müslimînden ikrâr dahî etmişdir didikde gibbe'l-inkâr mezbûr Hasan Ağa'dan Sıddık ...mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i ricâlden Mehmed Ağa ibni Ahmed ve Mehmed Çelebi ibni Hamza Ağa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzîrân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mûmâ-ileyh İsmâ'îl Ağa mezbûrûn Hasan kethüdâ ve 'Alî ve İbrahîm ve Hüseyin ve Ebûbekir'in mezbûr Seyyid Hüseyin zimmetinde olan sekizyüzdört guruş bize semeni mezbûr Seyyid Hasan'dan ahz ve kabz ve sene-i merkûm mâlı için bana edâ ve teslim mezbûr Hasan Ağa'yı ... vekîl etmekle merkûm Hasan Ağa dahî vekâleti hasbiyle meblâğ-ı mezbûr sekizyüzdört

Belge No:45-1:Önceki Belgenin Devâmı

Mezbûr Seyyid Hasan'dan ba'de'l-kabz sene-i merkûmeye mâlı için bana edâ ve teslim itdi deyu bizim huzûrumuzda ikrâr ve biz işhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûrûn Hasan kethüdâ ve 'Alî ve İbrahîm ve Ebûbekir'in ikrârları mûcibince semeni mezkûr sekizyüzdört guruş müdde'î-i merkûm Hasan Ağa'ya edâ ve teslim tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb

ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene ve mi'e ve elf (14 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/25 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid Hüseyin bin Üveys, el-Hâc 'Abdullatîf bin Mahmûd, İsmâ'il Çelebi Mahsun-zâde, Seyyid Mehmed Kal'a.

Belge No:45-2:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şarkıyan Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan 'Âyşe bint-i Hasan verâseti li-ebeveyn karındaşı 'Alî ile sadrıye kızı Fâtıma bint-i el-Hâc Mehmed bin Yûsuf mahzarında olub kable'l-kismet mezbûre Fâtıma dahî fevt olub verâseti zevci Mehmed bin el-Hâc Mustafâ ile sadrî sagîr oğlu Mehmed münhasıra olduğu şer'an zâhir ve muteğîn oldukdan sonra mezbûr el-Hâc 'Alî mahfil-i kazâda sagîre-i mezbûr Mehmed'in savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan mezbûr Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffât mezbûre Fâtıma mâlı duyûnunda ve'l-kemâl 'akıl ve sıhâtinde silk-i mülkünde münselik olan mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-cirân ma'lûm ve mahdûd ve menzil ve onüç guruş kıymetli bir altın tarak ve üç guruş kıymetli bir altın küpe ve iki guruş kıymetli bir kuşak ve iki guruş kıymetli iki yorgan ve iki guruş kıymetli iki döşek ve iki guruş kıymetli dört yasdık nisfi vâlidesi müteveffât mezbûre 'Âyşe'ye hibe hüccet-i şer'îye ile hisseye ve teslim olduğu ithâb(?) ve kabz kabûl itdikden sonra zabt ve tasarrufunda iken mezbûre 'Âyşe fevt olub mârû'z-zikr menzil ve tarak ve küpe ve kuşak ve yorgan ve döşek ve yasdığının nisfi irsen bana ve nisfi aher mezbûr Mehmed ile sagîre-i mezbûre intikâl etmişken vasî-i mezbûr Mehmed mütekallâ zabt eder su'âl su'âl olunub hisseye-i irsiyemde kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl vasî-i mezbûr Mehmed hisse-i merkûmeye inkâr edeceği mezbûr el-Hâc Yûnus 'aliyyeden müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Ebûbekir bin Hasan ve Mehmed bin Mahmûd nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişâd fi'l-vâki' müteveffât-ı mezbûre Fâtıma bint-i el-Hâc Mehmed bin Yûnus nâm hatun mâl-ı duyûnda vekâleti 'akl-ı sıhhatinde mülkü olan zikr olunan menzili ve tarak ve küpe ve kuşak ve yorgan ve döşek ve yasdık ...vâlidesi mezbûre 'Âyşe'ye bizim huzûrumuzda hisse-i sahîh-i şer'îye ile hisse ve teslim olduğu ithâb (?) ve kabz ve kabûl idüb mezbûre 'Âyşe fevtinden sonra eşyâyı mezkûrenin nisfi mezbûr el-Hâc 'Alî'ye irsen intikâl itdi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her bir edâ-i şehâdet şer'îye eyledikleri ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın sonra vasî-i merkûm Mehmed mezbûr el-Hâc 'Alî muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb sagîre-i mezbûrun zaruret-i nafakası olub menzil-i mezkûrda olan nisf hissesinden gayri bey' olunub ittikâf olunacak bir sene olmağla menzil-i mezkûrun nisf-ı murâd olunub reğayât-ı nâs minkata' oldukdan sonra mezbûr el-Hâc 'Alî üzerinde onbeş guruş karâr idüb ziyâde ile tâleb aher olmamağla menzil-i mezkûrun nisf ...zarûret nafaka için mezbûr el-Hâc 'Alî'ye onbeş guruş bana bey' ve teslim olduğu iştirâ ve kabûl ve teslim itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr merkûm el-Hâc 'Alî yedinden ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûrun nisf mülkü mevrûsum nisf aher mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdiki's-şer' mâ vâki' bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Ramazâni'l-mübârek 1109/13 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İshak Efendi ..., el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:46-1:Darb Da'vâsı

Bi'l-fi'l Rakka muhafızı olup ber vech-i zimmî 'Ayntâb sancâğı dahî mutasarrıf olan düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham ... sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ serallahu müşâ hazretleri tarafı ... şer'lerinden husûs-ı âfiyyü'l-beyân mübârek ta'yîn buyurulan ... Beg mübâşiriyle medîne-i 'Ayntâb'da mahallâtından Akyol Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Mustafâ bin 'Aşur nâm ... medîne-i mezbûre sükkânından Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesneye meclis-i şer'a ihzâr bi'l-muvâceh üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hüseyin târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mahalle-i mezbûrede ağzımı taş ile darb idüb sol tarafımdan azı dışının birini ihrâç ve bir dışını dahî kesr etmekle su'âl olunub mûcib-i şer'îye icâre olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Mustafâ'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Rüstem bin Beşe Velî ve Mehmed bin Mûsâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka merkûm Hüseyin târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mahalle-i mezbûrede müdde'î-i merkûm Mustafâ'nın ağzını bizim huzûrumuzda taşla darb sol tarafından azı dışının birini ihrâç ve bir dışını kesr itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın her dışın diyeti şer'â tefiz-i eziyet olmağla mûcible ba'de'l-hükûm mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Ramazâni'l-mübârek 1109/26 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid Saladdin Çelebi, Molla Halîl bin Hâcî Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:46-2:Mîrâs Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkine Tursun bint-i Halîl nâm hatun mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Molla Ebûbekir bin İsmâ'îl mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medinde-i mezbûreye tâbi' Sazgın nâm karye sınuru dâhil bir tarafı el-Hâc Süleymân ve bir tarafı Hüseyin Ağa ve irsen mülkü ve bir tarafı hark ve bir tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir buçuk keyl bezr-i isti'âb ider bir kıt'a tarla-i merkûm Molla Ebûbekir'in müşterâsı olup mahdûd-ı mezkûr benim mülkü mevrûsum deyu talep ve da'vâ idüb müdde'âyı isbâtta 'âciz ve kâsır olup ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûre müte'allık mezbûr Molla Ebûbekir ile da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur zimmetini ibrâ ve iskât itdim yedine savb-ı şer' üzerinden hüccet-i şer'îye verilsün didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Ramazâni'l-mübârek 1109/26 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid Saladin el-Ya'kûb, el-Hâc Derviş bin el-Hâc 'Ömer, 'Alî bin 'Abdullah, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:46-3:Tekâlîf ve Sâliyâne Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da vâki' demirci hırfeti Şeyhleri olan Velî bin (***) hırfet-i merkûmeden el-Hâc Mehmed bin Mustafâ ve Kaya bin İbrahîm ve Mustafâ bin Hâcî Mehmed ve 'Alî bin Bektaş nâm kimesneler ve sâyirleri mahfil-i kazâda na'alçacı hırfetinden ashâb-ı haze'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Muslî ve Hâcî Hasan bin 'Alî ve

Mehmed bin Hüseyin ve el-Hâc Mehmed bin Mehmed mahzarlarında her biri üzerlerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb na’alçacı hırfeti müdde’âdan bizim hırfetimiz ... olmağla bu ana gelince beynimizde vâki’ olan tekâlîf ve sâ’ir sâliyânemiz ile ma’âdâ idüb mü’âvenet ederler iken hâlâ imtinâ’ etmeleriyle su’âl olunub alub uslûb-ı kadîm üzere bize ‘âkk olub tekâlîflerin bizimle edâya tenbîh olunmak matlûbumuzdur dediklerinde yine gibbe’s-su’âl mezbûrûn el-Hâc Mehmed ve Hâcî Hasan ve Mehmed ve Bekir el-Hâc Mehmed cevâblarında fi’l-hakîka na’alçacı hırfeti kadîmden müstakill hırfet olub üzerimize mukâd üzere Şeyh ve ...başı ta’yîn olunmağla bu ana gelince vâki’ olan tekâlîfi ve sâliyânemiz ...edâ ve teslîm ederiz müstakill hırfet olduğumuza hüccet-i şer’iyemiz vardır deyu demirci tâ’ifesine ‘âkk olduklarını inkâr idüb fi’l-vâki’ na’alçacı hırfeti müdde’âdan müstakill hırfet olub sâliyânelerin bâkî edâ itdiklerini bi-farzı müslimîn vermediğin demirci hırfet ... bu vech-i mu’ârizdan men’ birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi evâ’il-i şehri Ramazânî’l-mübârek li-sene tis’a ve mi’e ve elf (1-10 Ramazânî’l-mübârek 1109/13-22 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah, ‘Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin Muslî.

Belge No:47-1:Alacak Davası

...olmuşdur.

Mezbûr Seyyid Hüseyin’den ba’de’l-kabz sene-i merkûme mâlî için bana edâ ve teslîm itdim deyu bizim huzûrumuzda ikrâr ve bize işhâd itdi deyu husûsu bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûrûn Hasan kethüdâoğlu ve İbrahîm ve Hüseyin ve Ebûbekir’in ikrârları mûcibince semeni mezkûr sekizyüzdört gurus müdde’î-i merkûm Hasan Ağa’ya edâ ve teslîm tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’r-râbi’ ‘aşer min Şa’bânî’l-mu’azzam li-sene tis’a ve mi’e ve elf (14 Şa’bânî’l-mu’azzam 1109/25 Şubat 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Seyyid Hüseyin bin Avs, el-Hâc ‘Abdullatîf bin Mahmûd, İsmâ’il Çelebi Mahsun-zâde, Seyyid Mehmed bin 4 Kal’a.

Belge No:47-2:Kayyım Ta’yîni

Kazâ-i ‘Ayntâb’a tâbi’ Kered nâm karye-i sükkânından iken bundan akdem ‘Anteb mukâta’ası ile (*) Mehmed bin ‘Îsâ ve diğeri Mehmed ve Ramazân’ın karye-i merkûmede vâki’ ‘akkâr a’lâ gelirin (*) savb-ı şer’den bir emîn ve kayyım nasb ve ta’yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla gâybân (*) ibni ... iş bu râfi’u’l-kitâb el-Hâc Hasan bin Mustafâ nâm kimesne savb-ı şer’den gâybân mezbûrân evleriyle emîn ve kayyım ve nasb ve ta’yîn olundukda ol dahî ba’de’l-kabûl mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi gurri-i Ramazânî’l-mübârek li-sene tis’a ve mi’e ve elf (1 Ramazânî’l-mübârek 1109/13 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Hâcî ‘Osmân Efendi Bahâr-zâde, el-Hâc ‘Ömer Ağa Mahsun-zâde, Hâcî Mehmed ve Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:47-3:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Kastel Mahallesi'nde sâkine Kayalı bint-i el-Hâc Kasım nâm hatun mafhel kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc 'Alî bin Mûsâ nâm kimesne muvâcehesine tâv'a ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûr ... Hâcî Baba karinde vâki' bir tarafı ... oğlu el-Hâc Ahmed ve bir tarafı el-Hâc 'Osmân Efendi ve bir tarafı Mehmed Beşe mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd iki keyl bezr-i alur bir kıt'a tarla babam mezbûr el-Hâc Kasım îlev'ammim el-Hâc Murâd'ın münâsafa (?) müşâ' ve müşterek mülkleri olub babam fevtinden sonra tarla-i mezkûrda olan nisf hissenin nisfi bana ve nisfi aheri mezbûr el-Hâc Murâd intikâl etmişken 'ammim mezbûr el-Hâc Murâd mahdûd-ı mezkûrdan hissesi ile benim rub' hissemi mezbûr el-Hâc 'Ali'ye fuzulâ bey' etmekle ben dahî rub' hissemi mezbûr el-Hâc 'Ali'nin taleb ve da'vâ edeceğimde beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdi el-hâleti hâzihi beynimize müslimûn muslihûn tavassut idüb beni onüç gurus üzerine sulh eylediklerine ben dahî sulh-ı mezbûr kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı mezkûr merkûm el-Hâc 'Alî yedine ahz ve kabz idüb mahdûd-ı mezkûra müte'allık 'âmm-i de'âviden mezbûr el-Hâc 'Ali'nin zimmetini ibrâ ve iskât itdim savb-ı şer'den yedinden hüccet-i şer'îye verülsün didikde gibbe't-tasdîk mâ-vaka'a bi't-taleb ketb fi 6 Ramazân 1109 (6 Ramazân 1109/18 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Efendi bin Debbâğ Efendi, Hâcî Mustafâ el-Hâc Muslî, el-Hâc 'Ömer Ağa, el-Hâc Mahsun-zâde, ...İbrahîm Debbâğ, Hasan bin İmâm.

Belge No:47-4:Okunamadı**Belge No:48-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)**

Medîne-i 'Ayntâb'da Bostancı Mahallesi sükkânından el-Hâc 'Alî bin Mûsâ nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb fahrü'l-akrân el-Hâc 'Ömer Ağa ibni el-Hâc Mehmed Ağa muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafı yine mezbûr el-Hâc 'Ömer Ağa menzili ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ ve bir tarafı el-Hâc İbrahîm menzilleri ve bir tarafı mahalle-i mezbûrede vâki' câmi' şerîfin vakfı ile mahdûd bir tahtânî ve bir fevkânî beyt bir ahur ve havluyu müştemil mülkü müşterâm olan menzili cem' tevâbi' ve levâhık ile mezbûr el-Hâc 'Alî Ağa'ya seksen gurus bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm seksen gurus mezbûr el-Hâc 'Ömer Ağa yedinden ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr merkûm el-Hâc 'Ömer'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Ramazânî'l-mübârek 1109/18 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdullah Efendi bin el-kâtib, es-Seyyid 'Osmân Efendi el-kâtib, 'Abdurahman Çelebi el-Kâtib, es-Seyyid İbrahîm Debbâğ.

Belge No:48-2:Katl Da'vâsı

Husûs-ı âtıyyü'l-beyânın şer'le iltimâs iltimâs olunmağın bu mukayyed zeyl-i sahifede muharerü'l-esâmi olan müsmil ile bi'l-fi'l Rakka vâlisi olub ber vech-i zimmî

'Ayntâb sancâğına mutasarrıf olan düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâm-ı münâzimü'l-âlem sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ hazretlerinin medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde misâfir oldukları ... varulub 'akd-ı meclis-i şer'a 'âli olundukda cihân begleri ... üzere olub bundan akdem mecrûhâ maktûl olan Oruç bin Zülfûkar'ın li-ebeveyn karındaşı Mustafâ nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Sam nâm kareye-i eyâlisinden el-Hâc Hüseyin (*) ve Mehmed bin Ya'kûb ve 'Ömer bin İsmâ'îl ve Mustafâ bin Mustafâ ve Mehmed bin Süleymân ve Mehmed bin Mehmed ve Hasan Ağa, (*) ve Şa'bân bin el-Hâc 'Alî ve 'Ömer bin Hüseyin ve el-Hâc Mûsâ ibni el-Hâc Ahmed ve el-Hâc 'Alî bin Mehmed ve Mehmed bin (*) 'Osmân ve 'Abdulkerîm bin Şa'bân ve Mehmed bin Mustafâ ve Mustafâ bin Halîl ve Hüseyin bin Mehmed ve Ahmed bin Receb ve Hasan bin Mustafâ ve 'Ali bin 'Abdurahman ve Mehmed bin Mustafâ ve Mehmed bin Hasan ve Mehmed bin Mehmed ve 'Ali bin 'Ömer ve Mehmed bin Cum'a ve Hüseyin bin 'Abdurahman ve Mustafâ bin 'Osmân ve 'Ömer 'Alî bin 'Alî Kaya ve Mehmed bin Cum'a ve Mehmed bin Hüseyin ve Ya'kûb bin Yûsuf nâm kimesneler karye-i Düllük eyâlisinden el-Hâc Mahmûd bin 'Osmân ve İbrahîm bin Mûsâ ve İsmâ'îl bin İlyâs ve 'Ömer bin Ya'kûb ve Halîl bin Ebûbekir ... el-Hâc Mehmed ve Kasım bin Mustafâ ve Mustafâ bin Ebûbekir ve Mehmed bin 'Alî ve Velî ve el-Hâc Yûsuf bin 'Osmân ve Mehmed bin Hamza ve Mehmed bin Ebûbekir ve 'Osmân bin Hasan ve Mehmed bin 'Osmân ve 'Ömer bin Mehmed ve Mustafâ bin İbrahîm ve Mehmed bin ... ve karye-i Çağırğan eyâlisinden 'Osmân bin Mehmed ve karye-i Kara Öbek eyâlisinden Mustafâ bin Ebûbekir nâm kimesneler mahzarların üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem zikr olunan karye-i Sam ve karye-i Düllük ve karye-i Kara Öbek bendelerine vâki' karye-i Sam ve karye-i Kara ...beynlerinde vâki' karye-i Çağırğan sükkânları nâm mahallede karındaşım maktûl mezbûr Oruç üzerine yine harâm hücum idüb sol memesi altından darb ile mecrûhâ maktûl bulunub eyâlisi mezbûrunun karyelerine defîne götürdüğümüzde her biri men' etmişlerdir su'âl olunub mûcibince şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr müdde'î-i merkûm Mustafâ'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i ricâlineden olub tâ'ife-i merkumdan Mehmed ve Mustafâ bin Hasan ve Mîr Hasan nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezbûr hâzîrân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' zikr olunan karyelerinden vâki' karye-i Çağırğan ...nâm mahalleden tevfin ... istimâ' idüb üzerine vârid-i neferimiz mezbûr Oruç mahalle-i mezkûrda sol memesinin altından kurşun cerhi ile me'âyine ve müşâyide eden biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu

Belge No:49-1:Önceki Belgenin Devâmı

Her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerine ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdet-i makbûl oldukdan sonra mezbûr ocak mecrûhâ maktûl bulunduğu mahalle-i sâlifü'z-zikr dört karyeye kârib olub husûsu merkûmda kâtline ma'lûm olmağla eyâli-i mezbûrundan elli nefer kimesne muhalif oldukdan sonra eyâli-i mezbûrun şer'a kasame lâzım gelmekle fî'l-vâki' maktûl mezbûr Oruç'u kendileri katl itdirmeyub ve aherin katl itdiğine 'amelleri el-hakk olmağın eyâli-i mezbûrunun elli nefer kimesneye yemîn teklîf olundukda anlar dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ'azim etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (3 Ramazâni'l-mübârek 1109/15 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Ağa bin Yûsuf, Hasan Ağa bin Dâvud, Saladdin Çelebi Ya'kûb, Satılmış Beg, el-Hâc Mehmed Ağa bin Hasan, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ

Belge No:49-2:Darb ve Diyet Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Akyol Mahallesi sükkânından Mustafâ bin 'Aşur nâm kimesne mahfil-i kazâda yine mahalle-i mezbûre sükkânından Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesne vâlisi tarafından zikri âti'ibrâyı ikrâr ve tasdîka vekîl olub Mûsâ bin 'Alî ve Ramazân bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan (*) bint-i Mehmed nâm hatun muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i mezbûr Hüseyin târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem ağzımı taş ile darb idüb sol tarafından azı dişinin birini ihraç ve bir dişini dahî kesr etmekle mezbûr Hüseyin'den ihrâç itdiği dişinin diyetini talep ve da'vâ eyledikde beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdir el-hâleti hâzihi beynimizde müslimûn muslihûn tavassut idüb diyet-i merkûme da'vâsıdır beni altıbuçuk gurus üzerine sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezkûrun kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı merkûm mezbûr Hüseyin yedinden ahz ve kabz idüb ihrâç olan dişinin diyeti ve kesr olan dişinin dahî da'vâlarından mezbûr Hüseyin'in zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikden sonra vekîl-i merkûm Cennet dahî zikr olunan bedeli sulha müte'allık ve sâyire 'âmme-i de'âviden mezbûr Mustafâ'nın zimmetini ibrâ ve iskât etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Ramazânî'l-mübârek 1109/19 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdurahman Efendi ..., Mûsâ bin alay, Berber Ca'fer, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:49-3:Mülk Da'vâsı (Bağ Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Kızılhisar-ı Tahtani nâm karye sükkânından Hüseyin ibni el-Hâc Mustafâ nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb İbrahîm bin Ramazân nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı yine mezbûr İbrahîm mülkü ve bir tarafı Ebûbekir mülkü ve bir tarafı nehir-i câri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd yüzelli tiğek bağ benim mülkü mevrûsum olub târîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem iş bu hâzır bi'l-meclis el-Hâc Mustafâ bin 'Alî'ye oniki gurus mukâbelesinde rehn vazî' etmişdim mezbûr el-Hâc Mustafâ dahî bağ-ı mezkûr mezbûr İbrahîm'e bey' idüb hâlâ mezbûr İbrahîm vâzi'u'l-yed olmağla su'âl olunub kasr-ı yedinden tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr İbrahîm cevâbında zikr olunan bağ-ı mezbûr Hasan'ın karındaşı Ebûbekir nâm kimesnenin mülkü olub mezbûr Ebûbekir târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem oniki gurus bağımı mezbûr el-Hâc Mustafâ'ya bana bey' vazî' semeni itdikden sonra müdde'î-i mezbûr Hüseyin bağ-ı mezkûrun gallesinin nısf-ı mezbûr el-Hâc Mustafâ'ya nısf itdi (*) tımârı mukâbelesi kendüye olmak üzere mezbûr el-Hâc Mustafâ ile 'akd-ı şirket mesâfât idüb iki sene bağ-ı mezkûr tımâr ve gallesi mütevellî meşrûh üzere yedlerine taksîmden sonra bağ-ı mezkûr mezbûr el-Hâc Mustafâ'ya teslim idüb olduğu bana bey' itdi deyu def'le mukâbele edeceği gibbe'l-istintâk mezbûr Hüseyin bağ-ı mezkûre tımârı mukâbelesi gallesinin nısf kendüye ve nısf aher mezbûr el-Hâc Mustafâ'ya olmak üzere 'akd-ı şirket mesâfât idüb iki sene bağ-ı mezkûre tımâr idüb gallesin yedlerinde

Belge No:50-1:Önceki Belgenin Devâmı

Minvâl meşrûh üzere taksîm itdiklerini ikrâr ve i'tirâf etmeğin bağ-ı mezkûr şer'a da'vâya kâdir olmamağın mezbûr Hüseyin mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (8 Ramazâni'l-mübârek 1109/20 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân Efendi bin Bahâr-zâde, Mehmed bin 'Acem, Molla Mehmed bin Molla Ahmed, Kasab Ahmed bin 'Ali.

Belge No:50-2:Mirâs Paylaşımı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Nurdane nâm karyede sâkine iken bundan akdem fevt olan Zemzem bint-i Yûsuf'un verâset-i zevce-i metrûkesi el-Hâc Mehmed bin el-Hâc 'Ömer ile sadr-ı kebîr oğulları el-Hâc Mahsun ve el-Hâc Hasan sadrîye kebîre kızları Fâtıma ve Cemile'ye münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûr el-Hâc Mahsun dahî fevt olub verâset-i zevce-i metrûkesi (***) bint-i ile sulbî kebîr oğulları Yûsuf ve (***) ve sulbîye kebîre kızları ve sulbîye kebîre kızları (***) ve (***) ve babaları merkûm el-Hâc Mehmed münhasıra olub mezbûr el-Hâc Mehmed dahî fevt verâset-i zevce-i metrûkesi ve diğêr Fâtıma bint-i 'Abdullah ile sulbî kebîr oğlu merkûm el-Hâc Hasan'ın ve sulbîye kebîre kızları mezbûrân Cemile ve Fâtıma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Fâtıma mahfil-i kazâda li-ebeveyn karındaşı iş bu râfi'u'l-kitâb merkûm el-Hâc Hasan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Hasan vâlidesi mezbûre bizim ile babam merkûm el-Hâc Mehmed'in kârye-i mezbûrede mevâzi ... vâki' iki kıt'a tarla ve hâne başında ikiyüz tiğek bağ veya ... bin tiğek bağ ve mahalle-i merkûmeye beşyüz tiğek bağ ve Eşref nâm mahallede dörtyüz tiğek ve bir beyt-i sagîr ve hariciye oda ve tahmilâthâne ve mahalle-i Şehreküstü'de vâki' menzili ve bir kırât ve değirmen hissesine vâzi'u'l-yed olub beynimizde müşâ' ve müşterek olmağla zikr olunan bağat ve tarla ve menzil oda ve tahmilâthâneye ma'rifet-i şer'le tahrîr ve tefvim oldukdan sonra defter-i kassâm mûcibince zikr olunan bağları her birinden hisse-i irsiyeye ahz ve kabz idüb sâ'ir tarla ve yine menzili ve oda ve tahmilâthâneye bir kırât değirmen hisselerinden dahî 'ala tarîku'l-eşcârın ... nâm mezra'a da vâki' iki dîb ceviz eşcâr ile bin guruş ... ahz ve kabz idüb ba'de'l-yevm zikr olunan bağlar ve tarlalar ve beyti menzili ve oda ve tahmilâthâneye ve bir kırât değirmen hissesine müte'allık karındaşım mezbûr el-Hâc Hasan ile da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem kalmadı ve bundan mâ'adâ vâlidem mezbûre Zemzem ve babam merkûm el-Hâc Mehmed mâl-ı duyûnlarından mezbûr el-Hâc Hasan'ın karye-i mezbûrede vâki' tarla ve bostân ve menzili ve eşcâr ceviz ve tahmilâthâne şer'-i hisseye ve temellük idüb yedine iki kıt'a hüccet-i şer'iyeye ve bir mislidir hâlâ zikr olunan hüccet-i şer'iyelerin nâtik (?) olduğu tarla ve bağ ve bostân ve eşcâre cüz ve menzili ve tahmilâthânesine müte'allık da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur külli ol vech zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikde mezbûr el-Hâc Hasan dahî mezbûre Fâtıma'ya kelimât-ı meşrûhsunda mütehakkık ve tasdîkü benim dahî mezbûre Fâtıma'ya edâ-i teslîm eylediklerinden bağat ve ceviz şeceri ve nakd guruşa müte'allık da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikde gibbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/26 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi bin 'Abdullah ..., el-Hâc 'Ömer ve 'Arâb Bazarbaşı, el-Hâc 'Alî ibni el-Hâc 'Abdulkâdir, Mehmed bin Halîl, Mehmed bin Ahmed, Mustafâ bin Hâcî Mehmed, Kasım ibni Hâcî Hüseyin, Ahmed bin Mustafâ, el-Hâc Mustafâ bin Şecaaddin, Mustafâ bin Kasım, el-Hâc Velî Sabbağcı, el-Hâc Hasan Ağa bin el-Hâc Yûsuf Ağa.

Belge No:51-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atık Mahallesi sükkânından Mehmed Beşe bin el-Hâc Mansûr nâm Racil (?) mahfil-i kazâda karındaşı Hadice nâm hatun tarafından zikri âtfyyü'l-beyân tasdîka vekîl olub nehc-i şer'i üzere vekâleti sâbite olan iş bu râfî'u'l-kitâb Mûsâ ibni Hızır nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûre vâki' bir tarafı Yûsuf Beşe mülkü ve bir tarafı el-Hâc 'Alî mülkü ve bir tarafı el-Hâc Dâvud mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd mülkü mevrûsum olan menzilinden şimâle nâzır ve bir fevkânî beyt ve bir eyvân ve bir ve bir hazîne ve bir tâ'ife ve iki tahtânî beyt ile tavalâ (?) onsekiz zirâ' ve garazâ beş buçuk havluyu mu'yine kız karındaşı müvekkile-i mezbûre Hadice'ye bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile yetmiş esedî guruş bey' ve teslîm idüb ol dahî îştirâ ol kabûl ve teslîm eylediklerinden sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm yetmiş esedî guruş müvekkile-i mezbûre Hadice yedinden bi't-temâm ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûran şimâle nâzır fevkânî beyt ve eyvân tâ'ife ve hazîneye ve iki tahtânî beyt ve havlu mu'yine müvekkile-i mezbûre Hadice'nin mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer'e mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/6 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdullah bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed Beşe, Mehmed bin Hâcî Hüseyin, Ebûbekir bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Ahmed Cemâl.

Belge No:51-2:Mîrâs Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Kayacık Mahallesi sükkânından bundan akdem fevt olan Derviş bin Murâd'ın sulbî kebîr oğulları Murâd ve Hızır ve İbrahîm ve kebîre kızı Sultân meclis-i şer'-i şerîf-i lâzîmü't-tevkîrde iş bu bâ'isü's-sefer ... veledi Sâdi nâm zimmî mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Yûsuf ve bir tarafı nâs ve bir tarafı 'Alî Çelebi ve bir tarafı ... mülkleri ile mahdûd ve menzili bundan akdem fevt olan vâlidemiz Meryem bint-i Murâd'ın mülkü olub irsen bize intikâl itdi deyu mesfûr ... her birimiz taleb ve da'vâ idüb müdde'âmız isbâtdan 'âciz ve kâsır olub ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil mesfûr ... mülk-i müşterâsıdır bizim 'alâka ve müdâhalemiz yokdur zimmetine evvelâ iskât itdikleri min ba'd bizden veya vekîller ... husûs-ı mezbûr müte'allık da'vâ sudur eder ise lede'l-hükkamü'l-kirâm hakkıyla ve mesmu' olmasûn dediklerinde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a fi'l-yevmi's-sâlis min Ramazân sene 109 (3 Ramazân 1109/15 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hızır Beşe ..., Mehmed bin Mûsâ, Mehmed 'Alî bin Bayram, 'Alî Çavuş Hasan, Hâcî Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:51-3:Mülk Da'vâsı (Tarla Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Küçük 'Arâb nâm karye sükkânından Hasan bin Halîl nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi' u'l-kitâb Halîl bin Himmet mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı mezbûr Halîl tarlası ve bir tarafı Turmuş tarlası ve bir tarafı vâdi ve bir tarafı tarîk-i ile mahdûd iki keyl bezr-i alur ve bir kıt'a tarla Süleymân nâm kimesne ile beynimizde müşâ' ve müşterek zabt ve tasarrufumda iken 'udûl-i mezkûrdan benim hissesini mezbûr Halîl fazulâ zabt etmekle su'âl olunub kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Halîl cevâbında zikr olunan tarla mukaddemâ mezbûr Hasan ile Süleymân'in müşâ' ve müşterek zabt ve tasarrufunda olduğu ikrâr ve lâkin mezbûrân Hasan ve Süleymân mahdûd-ı mezkûr üç seneden mütecâviz ... koyub tasviye müstehakkık olmağla karye-i mezbûre zabiti Mehmed Beg mezbûrân Hasan ve Süleymân'a 'arz itdikde mezbûr Süleymân kabûl ve temesük idüb merkûm Hasan kabûl etmemekle mezbûr Mehmed Beg merkûm Hasan'ın hissesini kânûn üzere bana tasviye verüb yedime temesük ve bir ve bir deyu def'le mukâbele edeceği gıbbe't-tasdîk mezbûr Hasan zikr olunan tarlanın üç sene mütecâvizlerin (*) kalub mezbûr Mehmed Ağa kendüye 'arz itdikde kabûl etmeğın ikrâr ve i'tirâf etmeğın mezbûr Hasan mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a ketb olundu fi'l-evâhir Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/4-12 Mart1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Bayram es-Seyyid Mahmûd, Mehmed Beşe bin 'Ali, Mehmed bin İmâm, Hâcî Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:52-1:Mülk Satışı (Bağ ve Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Hayık Müslüman Mahallesi'nde sâkine Fâtıma bint-i 'Abdulkâdir nâm hatun mahfil-i kazâda iş râfi' u'l-kitâb Mehmed Ağa ibni 'Osmân muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mülkü mevrûsum olub karye-i Gülek'de vâki' bir tarafı değirmen hark 'Alî Beg ve bir tarafı el-Hâc Mehmed tarlaları ve bir tarafı nehir-i câri ile mahdûd bir keyl bezr-i alur bir kıt'a muskiye tarla ile yine karye-i mezbûrda vâki' Baba bağı dimekle ma'rûf bir tarafı yine mezbûr Mehmed Ağa mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hasanoğlu bağı ve bir tarafı mezbûr Ahmed bağı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd dörtyüz tiğek bağı ... mezbûr Mehmed Ağa altmış guruş bana bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr bedeli ahz ve kabz idüb yine karye-i mezbûrede vâki' Taşdıbi dimekle ma'rûf bir tarafı ... ve bir tarafı Cabir ve bir tarafı Kadioğlu bağı ve bir tarafı el-Hâc Şa'bân bağı ile mahdûd rub' keyl bezr-i alur bir kıt'a ve semeni tarla ve yine karye-i mezbûrede vâki' Kayacı tarlası dimekle ma'rûf bir tarafı ... bağı ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ bağı ve bir tarafı Cabir ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd iki keyl bezr-i alur bir kıt'a ve semeni tarla ve yine karye-i mezbûrede vâki' (*) biri dimekle ma'rûf bir tarafı Celiloğlanoğlu ve bir tarafı Mehmed tarlaları ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve üç keyl bezr-i alur bir kıt'a tarla ve yine karye-i mezbûre yirmiüç dimekle ma'rûf lede'l-eyâli ma'lûmu'l-mahdûd buçuk keyl bezr-i alur bir kıt'a tarla ve yine karye-i mezbûrede Haremynbaşı dimekle ma'rûf bir tarafı Kuyumcu bağı ve bir tarafı (*) ve bir tarafı vâdi ve bir tarafı cebel ile mahdûd iki keyl bezr-i alur tarla ebevyn karındaşım Seyyid Mehmed'in taht-ı tasarrufunda olub fevtinden sonra intikâl 'âdi ile bana intikâl etmekle ben dahî zikr olunan tarlalar tâbûye alub zabt ve tasarruf etmişdim hâlâ mârû'z-zikr beş kıt'a tarlaya ma'rif et-i sahib arz ile mezbûr Mehmed Ağa'ya kırk guruşa fâriğ olub

bedeli ferâğ olan kırk gurus dahî mezbûr Mehmed Ağa yedinden ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm zikr olunan bağı ile muskıye tarla mezbûrun mülkü müşterâsı ve beş kıt'a ve semeni tarla mülkü mafûzdur didikde gibbe't-tasdîk bi't-taleb ketb olunur fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (28 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/11 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ahmed bin Mehmed 'Ali, Molla 'Osmân Bahâdırılı, el-Hâc İbrahîm Küçük Beşe.

Belge No:52-2:Mülk Da'vâsı (Tarla Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Battalöyük nâm karye sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesneler mahfil-i kazâda Çukur Mahallesi sükkânından olub el-Hâc Mürteza ibni 'Ali'nin oğlu tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl olub Hüseyin bin Mehmed ve Mehmed ve el-Hâc 'Osmân sa'âdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan 'Alî nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı el-Hâc ... ve bir tarafı 'Alî mülkü ve bir tarafı nehir-i câri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve iki semeni bezr-i alır bir kıt'a tarla yine karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Hâcî Cum'a ve bir tarafı Hafza Hatun mülkleri ve bir tarafı nehir-i câri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve iki semeni bezr-i alır bir kıt'a tarlamı dahî cem'â dört semeni bezr-i alır iki kıt'a muskıye tarla benim mülküm müşterâm olub müvekkile-i mezbûr el-Hâc Mürteza fuzûlen zabt eder su'âl olunub kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl vekîl-i mezbûr 'Alî cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan iki kıt'a tarla mezbûr Hasan'ın mülkü müşterâsı olduğunu ikrâr ve i'tirâf etmeğın ikrâr-ı mûcibince zikr olunan iki kıt'a tarladan mezbûr el-Hâc Mürteza'nın kasr-ı yedine tenbîh birle mâ-vaka'a ketb olundu fi 9 Ramazân (9 Ramazân).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ahmed, Mehmed Beşe bin Hüseyin.

Belge No:52-3:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkin iken fevt olan İbrahîm el-Hâc 'Alî Kaya'nın sulbî sagîr oğlu 'Ali'ye babası müteveffâyı merkûmun intikâl eden mâlını zabt ve rabt ceddesi Zeyneb ibni el-Hâc Mehmed vasî Beşe fi 20 Ramazân sene 1109 (20 Ramazân 1109/1 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Halîl Çelebi bin Avs, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:53-1:Katl Da'vâsında Kassâme Talebi

Cihan Begli Ekrâdından Mustafâ bin Zülfikâr nâm kimesne mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan beş ay mukaddem kabilemiz ile konub ve göçüb medîne-i mezbûreye tâbi' Çağırğân Begleri nâm mevzileri karye menzûl etmişdi ki tav'a mücerred li-ebeveyn karındaşım karındaşım Oruç nâm kimesne üzerine harâm hücum idüb mevzi'-i mezkûrda sol memesi altından kûşûn darb ile mücerrede maktûl bulunub mevzi'-i mezkûr karye-i Düllük ve Göğencik ve Sam ve Küçük ve Güllü nâm karyelerinde olmağla mahalle-i mezbûre savb-ı şer'den küşaf ta'yîn olunub ba'de'l-keşîf mevzi'-i mezkûrdan ...istimâ' olunacak mertebe karib olan karyeden ... kassâme taleb ederim didikde savb-ı şer'den Mevlânâ Seyyid Ahmed Çelebi ta'yîn ve irsâl

olunub olduğu hâlâ Rakka muhâfız olub medîne-i mezbûre sancâğına ber vech-i zımmiye mutasarrıf olan vezîri Asaf nâzırı sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ hazretleri tarafı ... şer'lerinden husûs-ı merkûmeye mübâşir ta'yîn buyurulan Mehmed Ağa bin Hüseyin ve zeyl ve zeyl-i vesikada ve maharrerü'l-esâmi olan müslimîn ile mahalle-i mezbûre varub ... sene nazar itdiklerinde karye-i Küçük ve Güllü ve Göğencik mahalle-i mezbûr mesafe-i ma'âda olub ber vecihle ... ve sadâd istimâ' temenni' olunduğu zâhir ve mani' olmağla vâzi'-i hâli Mevlânâ-yı merkûm mahalline tahrîr ba'de me'â irsâl olunub Mustafâ Beşe ibni Mehmed ile meclis-i şer'a gelüb 'ala vuku' inhâ ve takrîr etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunsun fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Ramazânî'l-mübârek (5 Ramazânî'l-mübârek/17 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Beg bin Vakkas, Mehmed bin Hasan, Süleymân bin Hasan, 'Ömer 'Alî bin 'Alî Kaya.

Belge No:53-2:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Seylan nâm karye sükkânından 'Ömer bin Mustafâ nâm mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Fâtıma bint-i el-Hâc Mehmed nâm hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrda vâki' bir tarafı Cebeloğlu (?)mülkü ve bir tarafı vakf ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bir kıt'a muskıyye tarla ve yine karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı İbrahîm mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı Mahmûd mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir kıt'a tarla babam müteveffâyı merkûm Mustafâ'nın taht-ı tasarrufunda olub fevtinden sonra intikâl 'âdi ile bana intikâl eden ben dahî zikr olunan üç kıt'a tarlaya on keyl buğdayı mukâbelesi mezbûr Fâtıma'nın vâlidesi olub bundan akdem fevt olan Esmâ bint-i Mehmed nâm hatun yânına re's-i vazî' etmişdim hâlâ mezbûr Fâtıma fuzûlen mülkiyet üzerine zabt eder su'âl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr 'Ömer'den müde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda istimhâl mehl-i şer' ile inhâ olundukdan sonra mezbûr 'Ömer isbat-ı beyyineden 'âciz ve kâsır olub istihlâf edeceği zikr olunan tarla mezbûr 'Ömer'in mülkü olub mezbûr Fâtıma'nın vâlidesi müteveffâyı merkûm Esmâ yânına on keyl buğday me'âbid re's-i vazî' itdiğini 'ale'l-el-hakk olmağın mezbûr Fâtıma'ya yemîn teklîf olundu ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın mezbûr 'Ömer bu vech-i mu'ârız men' birle mâ-vaka'a ketb şud fi 7 Ramazân sene 1109 (7 Ramazân 1109/19 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Efendi İmâm Boyacı, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:54-1:Mülk Satışı (Bahçe Satışı)

Fî'l-asl Besni kazâsına tâbi' ... nâm karye sükkânından olub hâlâ medîne 'Ayntâb'da Çukur Mahallesi'nde mütemkkin olan ... ekraından Hasan bin Halîl nâm kimesne kendi asâleti ve kız karındaşı Reyhan nâm hatun tarafından ba'denin vaktı ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân evlâdı 'Alî bin Mehmed ve 'Ömer bin Mûsâ nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olmağla vekâlet mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb İbrahîm binYûsuf nâm kimesneler muvâcehesinde asâlet-i vekâleti ikrâra ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Budakoğlu Kemal mülkü ve bir tarafı mülkü Mehmed tarlası ve iki tarafı külli 'Osmân tarla ile mahdûd ve beşyüz tiğek

mülkü mevrûsumuz olan bir kıt’a bahçemize târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûr İbrahîm yedi buçuk guruş bana bey’ ve teslîm olduğu eserü’l-kabûl ve teslîm itdikden sonra mahdûd-ı mezkûr mezbûr İbrahîm’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ’ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîku’ş- şer’ mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fî 12 min Ramazân sene 109 (12 Ramazân 1109/24 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Alî bin Mehmed, ‘Ömer bin Mûsâ, Bektaş bin Mehmed.

Belge No:54-2:Mîrâs Talebi

Kazâ-i Birecik’de sâkine ‘Âyşe bint-i Ahmed nâm hatun mahfil-i kazâda iş bu râfî’u’l-kitâb Mehmed bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb babam merkûm Hüseyin mezbûr Mehmed bir kantâr ve yirmi ve kantâr kûru üzüm ile kırk guruş nakd def’ ve teslîm idüb kable’l-ahz fevt oldukda irsen bana intikâl etmeğin taleb ederim su’âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-su’âl ve ‘akîbe’l-inkâr müdde’-i mezbûre ‘Âyşe’den müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ismihâl mehl-i şer’i ile imhâlinden olunub ityân-ı beyyineden ‘âciz olub istimlâk dahî etmemeğin bu vech-i mu’arızdan men birle mâ-vaka’a bi’t-taleb fî’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i Ramazânî’l-mübârek li-sene tis’a ve mi’e ve elf (5 Ramazânî’l-mübârek 1109/17 Mart).

Şuhûdü’l-hâl:

İbrahîm bin Mehmed, Mehmed binYûsuf, el-Hâc ‘Arâb Bazarbaşı, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah.

Belge No:54-3:Mîrâs Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’da Kozanlı karyesi nâm mahalde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Kalender’in sulbî sagîre oğlu Bektaş ibni ‘Ömer ve savb-ı şer’ üzerinden mansûbe vasîsi olan Hüseyin Beg ibni Mehmed Beg nâm kimesne mahfil-i kazâda Mehmed bin Hüseyin ve diğeri Mehmed bin Velî ve Turmuş bin Velî ve mezrâ’-ı mahallesinde sâkine Meryem nâm hatun tarafından zikri âtî da’vâya ... vekîl-i şer’iyesi olan el-Hâc Mehmed ‘Abdulkerîm nâm kimesnelere mahzarlarında bi’l-vesâyeye üzerlerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûrun muhallefâtından olub sagîre-i mezbûre irsen intikâl eden eşyâdan mezbûr Mehmed zimmetinde cihet-i farz-ı şer’iyeden beş guruş üç rub’ ve diğeri Mehmed zimmetinde ve ... guruş üç rub’ mezbûr Turmuş bâbında ‘ala tarîki’l-emâne bir taşt ve bir zeyl ve bir kara kılınc ve bir yorgan ve bir minder ve bir yandık ve iki ... müvekkile-i mezbûre Meryem başında bir sîm raht fevkânî olmağla taleb ederim su’âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-su’âl mezbûrân Mehmed ve diğeri Mehmed cevâblarında fi’l-hakîka (*) sagîre-i mezbûre cihet-i merkûmeden beş guruş üçer rub’ deynleri olmağın ikrâr ve mezbûr Turmuş dahî zikr olunan taşt ve zeyl ve kılınc ve yorgan ve minder ve yasdık ve vekîl-i mezbûr el-Hâc Mehmed dahî bir sîm raht kuşak müteveffâyı mezbûr Mehmed’den irsen sulbi oğlu mezbûr Bektaş’a intikâl idüb yedlerinde imâmet olduğunu her biri ikrâr etmeleriyle ikrârları mûcibince mârû’z-zikr onbir guruş ile eşyâ-i merkûmeye vasî-i mezbûr Hüseyin Beg def’ ve teslîm mezbûreden Mehmed ve diğeri Mehmed ve Turmuş ve el-Hâc Mehmed tenbîh olundukdan sonra mezbûrun Mehmed ve diğeri Mehmed ve Turmuş ve el-Hâc Mehmed’in zikr olunan onbir guruş ile eşyâ-i mezkûre bi’l-meclis-i şer’le vasî-i mezbûre Hüseyin Beg’e teslîm etmeğin mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu

fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Ramazâni'l-mübârek 1109/27 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed Çelebi Müftü-zâde el-Hâc Ahmed bin Mehmed, İbrahîm bin Hüseyin, Velî bin Turmuş, 'Osmân bin Hasan.

Belge No:55-1:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı karye nâm Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Kalender'in sulbi sagîr oğlu Bektaş Beşe babası müteveffâyı mezbûrdan irsen intikâl eden mâlın zabt ve sâ'ir tesviye-i umûruna bir vasî lâzım ve mühim olub sagîr-i mezbûrun ibni 'Ömer iş bu râfi'u'l-kitâb Hüseyin Beg ibni Mehmed Beg vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kadar-ı olmağın mezbûr Hüseyin Beg savb-ı şer'den sagîr-i mezbûr üzerine vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya te'ahhüd ve'l-nizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Ramazâni'l-mübârek 1109/26 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Velî bin Turmuş.

Belge No:55-2: Vergi Vekâletinden 'Azl ve Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn-i Eyûb Mahallesi eyâlisinden ashâb-ı haze'l-kitâb Molla Mehmed ibni el-Hâc 'Alî ve el-Hâc 'Alî Kaya bin Yûsuf ve Mehmed bin 'Abdulkâdir Allahverdi bin Ahmed ve Hüseyin bin el-Hâc 'Alî ve Mehmed bin Hızır ve el-Hâc Mehmed bin İsmâ'il ve sâyirleri mahfil-i kazâda ve el-Hâc Hüseyin bin Kaya nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Hüseyin mukaddemâ mahalle-i mezbûrede vâki' olan 'avârız ve menzil ve sâ'ir tekâlîf-i sâliyânemizi ve tevzi' ve mahalline edâ ve teslîm ve sâ'ir tevsiye-i umûruna cümle ma'rifle tarafımızdan vekîl olub hayâtına zâhir olmağla yedinden akdem mezbûr vekâletinden 'azl idüb ma'rifet-i şer'le muhâsebesi görüldükde zimmetinde mahalle-i mezbûrenin altmışaltı guruş sâbit ve zâhir olub beynimizde münâza'ât kesret ceryân etmişdi el-hâleti hâzihî beynimizde müslimûn ve muslihûn tavassut ile meblâğ-ı mezbûr da'vâsından biz otuz guruş üzerine sulh eylediklerinde biz dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan otuz guruş merkûm el-Hâc Hüseyin yedinden ahz ve kabz itdikden sonra bu ana gelince mezbûr el-Hâc Hasan'ın mahalle-i mezbûre emuruna olan ahz ve 'itâyı da'vâsından zimmetini ibrâ ve iskât itdiği ol dahî zikr olunan bedeli sulh otuz guruş da'vâsından bizim zimmetimize ibrâ itdi nakdü'l-yevm mahalle-i mezbûrenin eğer sâliyân eğer sâ'ir emuruna karışmamak üzere ta'ahhüde etmeğın mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-'ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/3 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, Mehmed bin İmâm, Mehmed bin Sofi, Mehmed bin Sadrî.

Belge No:55-3:Mîrâs Da'vâsından Feragât

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi sükkânından el-Hâc Mahmûd bin Pircân mahfil-i kazâda Molla 'Abdullah bin Mehmed ve Molla Mustafâ bin Murâd nâm

kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede Emîn Baba Zâviyesi karinde vâki' bir tarafı el-Hâc Ahmed ve bir tarafı 'Osmân Efendi mülkleri ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd üç keyl bezr-i isti'âb eder bir kıt'a ...tarlanın sülüsân hisse-i şâyi' fî'l-asl medîne-i mezbûrede Tışlâki Mahallesi sükkânından olub hâlâ mahmiye-i İstanbul'da mütekin 'Alî Ağa ibni Halîl Çavuş'un taht-ı kasrında olub sülüsü aher mezbûr 'Alî Ağa'nın kız karındaşı Emîne nâm hatun'un taht-ı tasarrufunda olmağla târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem mezbûr 'Alî Ağa mahdûd-ı mezkûrdan sülüsân hissesinin sülüsü şâyi'si Mehmed Beşe ibni Mustafâ ferâğ ve tefvîz ve sülüsü aherini dahî mahmiye-i mezbûrda on gurus bana ferağ ve tefvîz idüb bedeli tefvîz olan onbir gurus yedimden ba'de'l-ahz sülüsü-i mezkûr mahallinde ... etmekle ben dahî gelüb mahdûd-ı mezkûr mezbûrân Molla Mehmed ile Molla Mustafâ yedlerinde buldum taleb ederim su'âl olunub sülüs-i buğdayı kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûrân Molla 'Abdullah ve Molla Mustafâ cevâblarında mahdûd-ı mezkûr sülüs-i şâyi'ni mezbûr 'Alî Ağa'nın taht-ı tasarrufunda olduğu ikrâr ve lâkin mezbûr el-Hâc Mahmûd ferağ ve tefvîz inkâr edecek mezbûr el-Hâc Mahmûd'dan müdde'âsına mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed Beşe ibni Mehmed ve Hasan bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' mezbûr 'Alî Ağa mahmiye-i mezbûrda bizim huzûrumuzda mahdûd-ı mezkûr sülüsü şâyi'ni merkûm el-Hâc Mahmûd târîh-i mezkûrdan on gurus ferâğ ve tefvîz ve bedeli ferâğ olan meblâğ-ı mezbûr yedinden ba'de'l-kadrim merkûm el-Hâc Mahmûd sülüsü mezkûr mahallinde kabz ... itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye mülklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın sülüs-i mezkûrdan

Belge No:56-1:Önceki Belgenin Devâmı

Mezbûrân Molla 'Abdullah ve Molla Mustafâ'nın kasr-ı yedlerine ba'de't-tenbîh mezbûr el-Hâc Mahmûd dahî meclis-i aherde mezbûrân Molla 'Abdullah ve Molla Mustafâ'ya ma'rifet-i sâhib-i arz ile yirmi gurus ferâğ ve tefvîz idüb bedeli ferâğ olan yirmi gurus mezbûrân Molla 'Abdullah ve Molla Mustafâ yedlerinde ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm sülüs-i mezkûrda benim kat'â da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur mezbûrların mülkü mafûzlarıdır keyfe mâ-yeşâ' ve'l-inkârân mutasarrif olsunlar didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Ramazânî'l-mübârek 1109/27 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Kuyumcu Bekir Ferraş, Ahmed Çelebi Bahar-zâde, Üstad Hüseyin Demirci.

Belge No:56-2:Tekâlif Da'vâsı

Türkman tâ'ifesinden bi-hatt-ı hümâyûn Rakka'ya iskânı fermân buyurulan Kıyas (?) Cema'ati kethüdâsı olan ... 'Abdî nâm kimesne bi'l-fi'il Rakka muhafızı olub ber vech-i zımmıyı 'Ayntâb sancâğına mutasarrif olan düstûr-ı mükerrer münşîr-i mufahham sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ serallahu müşâ' hazretleri tarafı 'Alî yedlerinden el-Hâc 'Alî Beg ibni Kamil mübâşiretleri fî'l-asl bizatü'l-guzât sancâğına tâbi' Eğirci nâm karye sükkânından olub hâlâ medîne-i 'Ayntâb'da Kızılcamescid Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Sadrî bin Mûsâ nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ

ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Sadrî ve gâybü'l-'ani'l-meclis karındaşları Mehmed ve İbrahîm nâm kimesneler cemâ't-i merkûmdan olmağla mâmûr olduğu iskânı nakl olub anda vâki' olan tekâlisi bizimle ma'âda edâya tenbîh olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl mezbûr Sadrî cevâbında ben ve babam ve dedem karye-i mezbûrenin bağılu ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub Van'da ... olan tekâlif-i eyâli karye-i mezbûre ile ma'âdâ ederiz deyu cemâ't-i merkûmeden olduklarını inkâr edeceği mezbûr Sadrî'nin babası ve dedesi zikr olunan iskâna mâmûr olan cemâ'ti Kaya'nın naklû ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından oldukları meş'ar-ı sûret-i defteri ve yine taleb olundukda ismihâl mehl-i şer'i ile imhâlınden sonra mezbûr ... ityân-ı defteri ve yeniden 'âciz ve kâsır olmağın mezbûr ... bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fı'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ısrîn min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21 Ramazâni'l-mübârek 1109/2 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ebûdderda bin Faruk, el-Hâc Velî bin ..., Yûsuf bin Murâd, Ramazân bin 'Abdullah, Hüseyin bin Fâzıl.

Belge No:56-3:Alacak Da'vâsı

Kazâ-i Güllü'de sâkine iken bundan akdem fevt olan Râziye bint-i 'Abdurahman'ın karındaşı ve musırran vârisi olan Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Molla 'Osmân bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mevrûs-i mezbûr Molla 'Osmân zimmetinde yirmibeş guruş hakkı olub mezbûre Râziye meblâğ-ı mezbûre kable'l-ahz fevt olmağla irsen bana intikâl etmekle taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Molla 'Osmân cevâbında müteveffâyı mezbûre Râziye'nin zimmetinde ancak onbeş guruş hakkı olub mezbûre Râziye'ye mâl-ı zimmetinde meblâğ-ı mezbûre için onbeş keyl buğdayı teslîm idüb zimmetinde bir akça hakkı kalmadı deyu def'le müşâ' ile edeceği gıbbe't-tasdîki'l-intitâk ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Molla 'Osmân def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûllünden 'Ömer bin Ebûbekir ve Velî bin İbrahîm nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fı'l-vâki' mezbûr Molla 'Osmân müteveffâyı mezbûre Râziye bint-i 'Abdurahman onbeş guruş zimmetini mukâbelesinde bizim huzûrumuzda onbeş keyl buğdayı def' ve teslîm idüb ol dahî ahz ve kabz itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâiyitü'l-kabûl şehâdetleriyle makbûl olmağın mezbûr Mehmed bu vech-i mu'ârızdan men birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fı'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ısrîn min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21 Ramazâni'l-mübârek 1109/2 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Bayram, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:57-1:Mülk Satışı (Tarla-Bahçe-İncir Ağacı Hisse Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' karye-i Orul'da sâkin iken bundan akdem fevt olan Süleymân Çelebi ibni Şeyh İsmâ'il'in sulbî kebîr oğulları Ebûbekir ve Mustafâ ile ... tahmil olub ... semeni ma'rif olan Mehmed nâm şâb (?) mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid el-Hâc Abidin ibni Seyyid İsmâ'il muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı cebel ve bir tarafı ve bir tarafı vâdi ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bin dîb incir eşcârı yine karye-i mezbûrede vâki' ... dimekle ma'rûf bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Hâcî Üveys

mülkleri ve bir tarafı nehr-i câri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd on temessük bezr-i isti'âb eder bir kıt'a muskıyye tarla yine karye-i mezbûrede vâki' (*) sırta cevizlik dimekle ma'rûf bir tarafı Hâcî Ebûbekir ve bir tarafı Derviş Bekir ve bir tarafı Hâcî 'Alî Kaya mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir keyl bezr-i isti'âb eder ve bir kıt'a muskıyye tarla yine karye-i mezbûrede vâki' Kör Ahmed yeri etmekle ma'rûf bir tarafı Ebûbekir ve bir tarafı Cemâloğlu 'Osmân mülkleri ve bir tarafı karye-i mezbûrede vâki' câmi' şerîf vakfı ve bir tarafı nehir-i câri ile mahdûd bir buçuk keyl bezr-i isti'âb eder bir kıt'a muskıye tarla yine karye-i mezbûrda vâki' bir tarafı Molla Ebûbekir oğlu Mehmed ve bir tarafı ... mülkleri ve bir tarafı nehr-i câri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd dâhilinde üç dîb zerdâlû şecerine müstemil iki tarla onar bahçeye babamız müteveffâyı merkûm Süleymân Çelebi'nin mülkü olub ba'de ve hâne irsen ve aher karındaşımız 'Ömer nâm kimesne ile İsmâ'îl nâm sagîre intikâl idüb babamızın duyûn-ı kesret zâhir idüb zikr olunan 'akkâratdan gayrı bey' olunub duyûnu edâ olunacak bir senesi olmamağla mârû'z-zikr incir eşcârın ve üç kıt'a tarla ve onar bahçesinden bize isâbet eden beş sehinden üç sehim hisse-i şâyi'mız mezbûr Seyyid el-Hâc Abidin yine tasnîfine ve ahde yüzkırkyedi gurus bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu işтира ol kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûrun her birimiz kırkdokuz gurus hisse-i irsiyemiz mezbûr Seyyid Hâcî 'Abidin yedinden ahz ve kabz itdiği ba'de'l-yevm zikr olunan bin dîb incir eşcârı ve üç kıt'a tarla ve iki tarla onar bahçesi mezbûr Seyyid Abidin'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî 'ışrın min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Ramazâni'l-mübârek 1109/3 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişini'l-kirâm el-Hâc Mehmed Efendi ibni Debbâğ Efendi, Mehmed Emîn 'Alî bin İdris, el-Hâc Mehmed bin Hasan, 'Ömer bin 'Abdulkâdir, el-Hâc İmâm Hüseyin bin Hâcî İmâm, Seyyid Hüseyin Çelebi ...Orul, Seyyid Hasan Çelebi bin İdris, el-Hâc 'Ömer bin Sıddık, Seyyid Ahmed bin İbrahîm, Mehmed bin Ca'fer, Mustafâ bin el-Hâc 'Ömer.

Belge No:57-2:Mülk Satışı (Tarla-Bahçe-İncir Ağacı Hisse Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Orul nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Süleymân bin Çelebi ibni Şeyh İsmâ'îl sulbî kebîr oğlu 'Ömer Çelebi kendi asâleti ve karındaşı İsmâ'îl nâm Ca'fer'in savb-ı şer'den mansûbe vasîye olmağla vesâti mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid bin 'Alâ'eddîn bin Seyyid İsmâ'îl muvâcehesinde asâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mustafâ mülkü ve bir tarafı cebel ve bir tarafı vâdi ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd on temessük bezr-i isti'âb eder bir kıt'a muskıye tarla yine karye-i mezbûrede vâzi'u's-sırta ceviz dimekle ma'rûf bir tarafı el-Hâc Ebûbekir ve bir tarafı Derviş Bekir ve bir tarafı Hâcî 'Alî Kaya mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir keyl bezr-i isti'âb eder bir kıt'a muskıyye tarlamda karye-i mezbûrede vâki' Kör Ahmed yeri dimekle ma'rûf bir tarafı Ebûbekir ve bir tarafı Cemâloğlu 'Osmân mülkleri ve bir tarafı karye-i mezbûrede vâki' câmi' şerîfin vakfı ve bir tarafı nehr-i câri ile mahdûd bir buçuk keyl bezr-i isti'âb eder bir kıt'a muskıyye tarla yine karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Molla Bekiroğlu Mehmed ve bir tarafı ... mülkleri ve bir tarafı nehr-i câri bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd dâhilinde üç dîb

Belge No:58-1:Önceki Belgenin Devâmı

Zerdâlû ... müstemil bir kıt'a iki bârân onar bostânı babamız müteveffâyı merkûm Süleymân Çelebi'nin mülkü olub vefâtından sonra irsen bana ve sagîr-i mezbûr İsmâ'îl ve aher karındaşlarımız Ebûbekir ve Mustafâ ve Mehmed'e intikâl etmişdi ve lâkin babamız müteveffâyı merkûm duyûn-ı kesret sâbit ve zâhir olub savb-ı şer'den edâya tenbîh olunmağla zıkr olunan bin dîb incir eşcâr ve bostân ve üç kıt'a tarladan gayrı menkûlât kısmetinden bey' olunub duyûn-ı ifâ olunacak bir senesi olmamağla zıkr olunan onar bostân ile tarla ve incir eşcâr ma'rifet-i şer'le on gün suk-ı sultânda müzâyede olunub re'âyan-ı nâs menkat'â olundukdan sonra mezbûr Seyyid bin 'Alâ'eddîn üzerine ikiyüzkırkbeş guruş karâr idüb ziyâde ile tâbir ve ...olunmağla zıkr olunan bin dîb incir eşcârını ve üç kıt'a tarla ve onar bahçesinden karındaşımız mezbûrun Ebûbekir ve Mustafâ ve Mehmed kendi hisselerini mezbûr Seyyid Abidin yedine yüzkırkyedi guruş ben dahî ... mezbûr ile bana isâbet eden iki sehim hakkı şâyi'mıza doksanseviz guruş bana bey' ve teslîm olunduğu îştirâ ol kabûl teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr merkûm Seyyid Abidin yedinden ahz ve kabz itdiği ba'de'l-yevm zıkr olunan bin dîb incir eşcârı ve üç kıt'a tarla ve iki bârân onar ... bahçesi mezbûr Seyyid bin Abidin Beg mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun edeceği gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Ramazânî'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Ramazânî'l-mübârek 1109/3 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc İmâm Hüseyin Çelebi, Seyyid Hüseyin Çelebi Zabit-i Orul, Seyyid Hasan Çelebi bin İdris, el-Hâc 'Ömer bin Sıddık, Seyyid Ahmed bin İbrahîm, Mehmed bin Ca'fer, Mustafâ bin el-Hâc 'Ömer, el-Hâc Mehmed bin Hasan.

Belge No:58-2:Alacak Da'vâsı

Kara ... tâ'ifesinden iş bu râfi'u'l-kitâb Halîl bin Dindâr (?) ve Mürteza bin 'Alî nâm kimesneler mahfil-i kazâda medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Orul'da sâkin iken bundan akdem fevt olan Süleymân Çelebi ibni Şeyh İsmâ'îl sulbî kebîr oğulları 'Ömer ve Ebûbekir ve Mustafâ ve Mehmed mahzarlarında her biri üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem mezbûrların müritleri müteveffâyı merkûm Süleymân Çelebi ... bindörtyüz guruş imâmet vaz' idüb meblâğ-ı mezkûrun binyüz guruş müteveffâyı müteveffâyı merkûm yedinden ahz idüb bâkî kalan üçyüz guruş bize kable'l-edâ fevt olub muhallefâtını mezbûrân 'Ömer ve Ebûbekir ve Mustafâ ve Mehmed vâzi'u'l-yed olmalarıyla taleb ederiz su'âl olunub alıverilmek matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe's-suâl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûrân Halîl ve Ramazân'dan müdde'âları mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden İsmâ'îl bin Mustafâ ve 'Osmân bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' müteveffâyı merkûm Süleymân Çelebi ibni Şeyh İsmâ'îl bizim huzûrumuzdan mezbûrân Halîl ve Mürteza benim bağım bindörtyüz guruş imâmet-i vaz' itdiler meblâğ-ı mezbûrân binyüz guruşunu yedimden ahz bâkî kalan üçyüz guruş yedimde imâmeti kalmışdır deyu ikrâr ve bize işhâd itdi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediğinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı bâkî üçyüz guruşundan külli ve ba'zâ ahz ve istikâ veya ahara havâle itmeyüb tarîk-i şer'den bir tarîkla zimmetini ibrâ etmekle mezbûr Halîl ve Ramazân yemîn teklîf olundukda ol mutasarrıf-ı billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın meblâğ-ı bâkî üçyüz guruş müteveffâyı

merkûm muhalledâtından mezbûrân Halîl ve Ramazân edâ-i teslîm mezbûrûn 'Ömer ve Mustafâ ve Ebûbekir ve Mehmed tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Ramazâni'l-mübârek 1109/1 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc İmâm Hüseyin, el-Hâc 'Ömer bin Sıddık, Seyyid Ahmed bin İbrahim, Mehmed bin Ca'fer, Mustafâ bin Hâcî 'Ömer, Seyyid Mahmûd bin Hâcî, Seyyid Hasan bin Seyyid Bekir, Hâcî 'Alî Kaya bin Hâcî İbrahim, Hâcî 'Abdurahman ...

Belge No:59-1:Vâkîf Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb Kal'ası sükkânından olub bundan esbak fevt olan kâtib Mustafâ bin Süleymân nâm vakıfın evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere evkâfi mütevellisi olan iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin 'Alî tarafından vekîl müştemili olan Hasan bin (***) nâm kimesne bi'l-fi'il Rakka vâlisi olub ber vech-i zimmî 'Ayntâb sancâğına mutasarrıf olan düstûr-ı mükerrrem münşîr-i mufahham sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ serallahu müşâ' hazretleri tarîf-ı alilerinden mataracıbaşı İsmâ'îl Ağa mübâşeretiyile medîne-i mezbûre sükkânından el-Hâc Mehmed bin Mustafâ nâm kimesneye meclis-i şer'-i ihzâr ve bi'l-mevâcid üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mütevellî merkûm Mehmed'in ceddî vakfî merkûm kâtibi Mustafâ Beg yirmi senesinde târihinde kala-i merkûme kapusunda hasbetallahi te'ala bir çeşme binâ' ve ta'mîr idüb asıl mâlından medîne-i mezbûre ... Meydanbaşında vâki' bir tarafı el-Hâc 'Abdurahmanoğlu bostânı ve bir tarafı Müftüoğlu bostânı ve bir tarafı tarîkî sinli (?) ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd binyüz müşâre mülkü huzurdât (?) bostânını çeşme-i merkûmeye vakf ve habs eyledikten sonra vakf-ı mezbûr kendü hayatta oldukça zabt ve tasarruf olub vefâtından sonra sulbî oğlu Mehmed mütevellî olub Mehmed'in fevtinden sonra evlâdı zükürünün irsen mütevellî olub evlâd-ı zükür mutasarrıf oldukça vâkîf-ı mezbûrun aher oğlu 'Alî mütevellî edâ mezbûr 'Alî'nin fevtinden sonra evlâd-ı zükürü mütevellî ola evlâd-ı zükür mutasarrıf oldukça vâkîf-ı mezbûrun karındaşı el-Hâc Sehrab mütevellî ola anın dahî fevtinden sonra evlâdı evlâdı evlâd battnen ba'de bat ve bilâ ta'lîl mütevellî olub mahdûd-ı mezkûrun be her sene hâsıl olan galleden çeşme-i merkûmeye câri olan sû yolunun harâbe yerlerin masrafı görûlüb ... olan kimesne yüziki akça vazife verilüb zâviyelerine kendileri mutasarrıf olalar deyu şart ve ta'yîn ve vakf-ı mezbûre li-eclî't-tescîl ve 's-sebil mütevellî nasb ve ta'yîn itdiği karındaşı mezbûr el-Hâc Sehraba meclis-i şer'de teslîminden sonra vakf-ı mezbûrun şurût ve kuyudu bi't-temâm olub kendi Hayatta oldukça vakfiyet üzere vakf-ı mezbûr mutasarrıf olub ba'de ve hâneye oğlu mezbûr Mehmed mütevellî olub yirmi sene zikr olunan şurut ve kuyud üzere tasarruf idüb nakd hâne tesviye müstehak evlâd-ı mezkûr olmamağla aher oğlu 'Alî mütevellî olub ber teryihâsına (?) olduğı tasarruf idüb mahdûd-ı mezkûrun bey'ına bir tarafda (*) şer'i yoğıken zikr olunan binyüz müşâre bostân kazâ-i ahire mülkiyet 'unvâniyla bey' etmekle mahdûd-ı mezkûr mahdûd dâhilinde iki tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı Hanım yeri ve bir tarafı yine vakf-ı mezbûrdan el-Hâc İsmâ'îl mutasarrıf olduğı bostân menşeyi olan kırk müşâre ta'yîn olunur 'arsayı ba'de'l-ifrâz Kürd İsmâ'îl nâm kimesneye bey' olduğı birkaç sene tasarrufundan sonra mezbûr el-Hâc Mehmed bey' ve teslîm idüb onbeş senedir ki merkûm el-Hâc Mehmed zabt ve tasarruf eder su'âl olunub iş bu yedimde olan fetvâyı şerîf mûcibince zikr olunan kırk müşâre 'arsadan merkûm el-Hâc Mehmed'in kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl merkûm el-Hâc Mehmed cevâbında fi'l-hakîka mahdûd-ı mezkûrun merkûm 'Alî mülküdür deyu mukaddema mersûm Kürd İsmâ'îl'e bey' olduğı kırk

seneden mütecâviz mutasarrıf olub bana bey' etmekle ben dahî onbeş senedir ki mülkiyet üzere tasarruf ederim deyu ikrâr mütevellî mezbûr Mehmed'in cediti merhûm kâtib Mustafâ'nın minvâl-i meşrûh üzere vakfı olduğunu inkâr edeceği vekîl-i mezbûr Hasan'ın müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden olub İbrahîm bin 'Alî ve el-Hâc Hüsameddin bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' iş bu hudûd ile mahdûd olub merkûm el-Hâc Mehmed'in tasarrufunda olan kırk müşâre 'arsa vâkf-ı mezbûr kâtib Mustafâ'nın kal'a kapusunda Hüseyin binâ' idüb çeşme-i merkûmenin câri olan su yolu masrafı ve ... ve tâ'ifesine vakf ve habs itdiği binyüz müşâre dâhilindedir vâki' mezbûr duyûnda oldukça kendü vakfiyet üzere tasarruf idüb ba'de vefâtı oğlu Mehmed mütevellî olub yirmi sene olduğu tasarruf idüb fevtinden sonra tevlîyetini mütehakkık evlâd-ı zükûrû olmamağla vâkıf-ı mezbûrun aher oğlu 'Alî mütevellî olub yirmi seneden mütecâviz ol dahî tasarruf idüb 'arsa-i merkûmenin beyine bir tarîkla meşru' şer'i etmeğin hılâf-ı şer'i şerîfe mukaddemâ mezbûr Kürd İsmâ'il'e bey' idüb ol dahî merkûm el-Hâc Mehmed bey' itdi zikr olunan kırk müşâre 'arsa vâkıf-ı merkûm kâtib Mustafâ'nın çeşme-i merkûmeye vakf-ı itdiği binyüz müşâreye dâhil vakfidir biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet

Belge No:60-1:Önceki Belgenin Devâmı

Dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olduktan sonra olduktan sonra mütevellî mezbûr Mehmed'in yedinde olan fetvâyı şerîfe bi'l-muvâcehe feth ve ferâ'at olunub ve fizeydi erkânla (?) bostân fevkîhima 'alâ nefis ...min ba'd alâ evlâda ve teslîm ve zabıt-i vâkfa mahkûmen bir sihte(?) ve lüzûm-ı şer'an şart-ı tevlîyet min ba'd evlâd evlâda batnen ba'de batnen semânen tasarruf-ı 'Ömer ve Emîn'e fehimâ min ba'd 'ışrîn seneti mütevâlîyâ ve (***) 'Ömer ve tasarruf Bekir febihâ seneti mütevâlîyânın kerembaiha (?) yirmibinbeşer ve beşer minhâlde vâliyi' Sadrını Bekir mim gayrı şu'ur-ı şer'i semât Bekir Faza adî ahd evlâd-ı zeyd alur el-vakf mütevellî 'alâ Halidi bi'l-besatin ve'l-inhimâ vakf Zeyd 'alâ kendi vâsiyet-i 'Alî inhâma vakf-ı 'Alî ... hüküm bahâ şer'a sehil beyü'l-bey' evlâ ve sâniyâ mutasarrıf febihâ Mehmed vakf-ı şer'a havâb bi-savâbında na'im beyü'l-bey'ü'l-bostân min'azi meşû' şer'i ... inhamâ vakf-ı Zeyd 'Alî kendi ... mahkûm bahâ şer'a meskûn li-ahd evlâd-ı Zeydü'l-tasaruf febihâ Mehmed vâkıf kemâ fi'l-makberâtül şer'a deyudur buyurulmağın ber mücib fetvâyı münîfeye bey'-i mezkûru butlanına ba'de'l-hüküm zikr olunan kırk müşâre 'arsadan mezbûr el-Hâc Mehmed'in kasr-ı yedinde tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis 'aşer min şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Ramazâni'l-mübârek 1109/28 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mustafâ Ağa Küffârbostanı, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ve 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:60-2: Vakıf Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb Kal'ası sükkânından olub bundan akdem fevt olan kâtib Mustafâ bin Süleymân nâm vakfın evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere evkâfı mütevellîsi olan iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin 'Alî tarafından vekîl müştemil olan Hasan bin (***) nâm kimesne bi'l-fi'il Rakka vâlisi olub ber vech-i zimmî 'Ayntâb sancâğına mutasarrıf olan düstûr-ı mükerrrem münşîr-i mufahham sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ serallahu müşâ'

hazretleri tarafı 'alilerinden mataracıbaşı İsmâ'îl Ağa mübâşiretiyle medîne-i mezbûre sâkine Cemile Hatun bint-i el-Hâc Hüseyin tarafından zikri âfî da'vâyı husûmetdir cevâbı vekîl olub el-Hâc 'Alî'de ibni 'Abdullah ve 'Alî ve Kasım nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan es-Seyyid Yûsuf ibni Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'a ihzâr ve bi'l-mevâcid üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mütevellî merkûm Mehmed'in ceddî Vâkîf-ı merkûm kâtib Mustafâ Beg yirmi senesinde târîhinde kala-i merkûm kapusunda hasbetallahi te'ala çeşme-i binâ' ve ta'mîr idüb ... mâlından medîne-i mezbûre kasâsında Meydanbaşında vâkî' bir tarafı el-Hâc 'Abdurahmanoğlu bostânı ve bir tarafı Müftüoğlu bostânı ve bir tarafı tarîkı sinli (?) ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd binyüz müşâre mülkü hûzurdât (?) bostânını çeşme-i merkûmeyi vakf ve habs eyledikten sonra vakf-ı mezbûr kendi hayatta oldukça zabt ve tasarruf olub vefâtından sonra sulbî oğlu Mehmed mütevellî olub Mehmed'in fevtinden sonra evlâdı zükûrünün irsen mütevellî olub evlâd-ı mezkûr mütekarız oldukda vâkîf-ı merkûmenin aher oğlu 'Alî mütevellî evvel ve mezbûr 'Alî'nin fevtinden sonra evlâd-ı evlâdı evlâd battnen ba'de bat ve bilâ ta'lîl mütevellî olub mahdûd-ı mezkûrun be her sene hâsıl olan gallesinden çeşme-i merkûmeye câri olan sû yolunun harâbe yerlerin masrafı görûlüb ... olan kimesne yüziki akça vazife verilüb zâviyelerine kendileri mutasarrıf olalar deyu şart ve ta'yîn ve vakf-ı mezbûre li-ecli't-tescîl ve's-sebil mütevellî nasb ve ta'yîn itdiği karındaşı mezbûr el-Hâc Sehraba meclis-i şer'de tesliminden sonra vakf-ı mezbûrun şerât ve kabûl temâm olub kendi cevâbında oldukça vakfiyet üzere vakf-ı mezbûr mutasarrıf olub ba'de ve hâneye oğlu mezbûr Mehmed mütevellî olub yirmi sene zikr olunan şart vakfiye üzere tasarruf idüb nakd hâne tesviye müstehak evlâd-ı mezkûr olmamağla aher oğlu 'Alî merkûm 'Alî mütevellî olub ber teryihâsına (?) olduğu tasarruf idüb mahdûd-ı mezkûrun bey'ına bir tarafda menvi' şer'i yoğken zikr olunan binyüz müşâre bostânına kazâ-i ahire mülkiyet 'unvânıyla bey' etmekle mahdûd-ı mezkûrun hudûdu dâhilinde yine vakf-ı mezbûrdan el-Hâc 'Alî mutasarrıf olduğu bostân bir tarafı bende vakf-ı mezbûrdan el-Hâc İsmâ'îl mutasarrıf olduğu bostân ve bir tarafı ... ve bir tarafı yine müvekkilem mezbûr Cemile Hatun zabt eder su'âl olunub iş bu yedimde olan fetvâyı şerîfzîkr olunan 'arsadan mezbûr Cemile Hatun'un kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl vekîl-i mezbûr es-Seyyid Yûsuf cevâbında vasî-i merkûm müvekkilemin zevci el-Hâc Receb'in mülkü olub fevtinden sonra irsen müvekkilem mezbûre Cemile'ye intikâl etmemekle mülkü mürûrun olmak üzere tasarruf eder mütevellî merkûm Mehmed'in ceddî merkûm kâtib Mustafâ'nın minvâl-i meşrûh üzere vakfi olduğunu inkâr edeceği

Belge No:61-1:Önceki Belgenin Devâmı

Vekîl-i merkûm Hasan'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden İbrahîm bin 'Alî ve el-Hâc Hüsameddin bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâkî' iş bu mahdûd ile mahdûd olub müvekkile-i mezbûre Cemile'nin tasarrufunda olan 'arsa vâkî' mezbûr kâtib Mustafâ'nın kala' kapusunda Hüseyin binâ' idüb çeşme-i merkûmenin câri olan sû yolu ... vazifesine vakf ve habs itdiği binyüz müşâre dâhilindedir vâkîf-ı mezbûr cevâbında oldukça kendi vakfiyet üzere tasarruf idüb ba'de vefâtı oğlu merkûm Mehmed mütevellî olub yirmi sene olduğu tasarruf idüb fevtinden sonra tevliye müstehakkak evlâd-ı zükûrun olmamağla vâkîf-ı merkûmun aher oğlu 'Alî mütevellî olub yirmi seneden mütecâviz vakfiyet üzerine tasarruf idüb 'arsa-i merkûme vâkîf-ı mezbûr kâtib Mustafâ'nın çeşme-imezbûreye vakf itdiği binyüz müşârede dâhil vakfı biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'iyeye

eylediklerinde ba'de't-tebdîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olduktan sonra müteveli merkûm Mehmed yedinde olan müteveffâyı şerîfe bi'l-mevâcehe feth ve kıra'at olunub ... min ba'd 'Alî evlâda ve ... lüzûme şer'a ve şartü'l-tevliyesine ba'de evlâd evlâda ba'de't-tarîk ... tasarruf 'Ömer ve Emîne febihimâ ba'de'ısrîn seneti mütevâliyâ ve mâ-t-ı 'Ömer ve tasarruf yirmi ahva febihâ seneti mütevâliyânın ...yirmibinbeşer ve beşer min hâlde vâliyi' Sadrî'nin yirmi'azi mesnu' şer'i ... Bekir Faza adî ahd evlâd-ı zeyd alur vakf müteveli 'Alî Halid ... ve'l-inhimâ vakf Zeyd 'Alî kendi (*) vakf-ı 'Alî ... hüküm bahâ şer'a fehil beyü'l-bey' evlâ ve sâniyâ mutasarrif febihâ Mehmed vakf-ı şer'a havâb bi-savâbında na'im beyü'l-bey'ü'l-bostân min'azi meşnû' şer'i ... mahkûm be her şer'a mütেকûn ahd evlâd Zeyd ve'l-tasaruf febihâ cihetü'l-vakf kemâ ... ber mûcib fetvâyı münîfe bey'-i mezkûrun bi't-talâtını ba'de'l-hüküm zikr olunan 'arsadan müvekkilem mezbûre Cemile Hatun'un kasr-ı yedinde tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fı'l-yevmi'l-ısrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Ramazâni'l-mübârek 1109/1 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân Efendi Bahâr-zâde, el-Hâc İmâm Hüseyin bin Hâcî Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:61-2:Mülk Da'vâsı (Ev Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'a vâki' İbn-i Eyûb Mahallesinin 'avârızını mevkûf nukûdun mütevellisi olan Molla Mehmed 'Alî nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid 'Alî bin Seyyid Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb nukûd mezbûreden bu yeri Murâd nâm dahî zimmetinde yirmi gurus olmağla mesfûr şerât mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-cirân mukaddem el mahdûd menziline meblâğ-ı mezbûr mukabelesi müteveli sâbık Hâcî Hasan'ın rehn vazî' itdikden sonra meblâğ-ı mezbûr evvel idüb ... rehn etmeksizin ben ahara bey' idüb ... eyâdi ile hâlâ mezbûr Seyyid 'Alî menzil-i mezkûr vâzi'u'l-yed olmağla taleb ederim su'âl olunub mûcib-i şer'îye aher olmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Seyyid 'Alî cevabında mesfûr şerât menzil-i mezkûr binyüziki senesi târihiyle Hasan Ağa ibni Yûsuf Ağa'ya semeni ma'lûm bana bey' ve kabz semeni idüb evvel ol dahî Hasan ve Hüseyin nâm kimesne bana bey' ve kabz semeni idüb olduğu Hızır ve el-Hâc Hüseyin dahî bana yüz kırk gurus bana bey' ve kabz semeni etmekle mülkü müşterâmdır mesfûr Murâd târih-i mezkûrda nakûd-ı merkûme için menzil-i mezkûr müteveli merkûm el-Hâc Hasan'ın rehn-i vazî' itdiği ma'lûm değıllerdir didikde mezbûr Molla Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda istihâl mehl-i şer' ile imhâl olduktan sonra ityân-ı seneden 'âciz ve zâhir olub istihlâf dahî etmemeğın mezbûr Molla Mehmed mu'ârızdan tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fı'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (28 Ramazâni'l-mübârek 1109/9 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin 'Abdullah, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:61-3:Vâkıf Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Bostancı Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i el-Hâc Murâd Ağa nâm hatun tarafından husûs-ı sâlifü'z-zikre vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rifet-i şer'le ile 'ârîfân olan el-Hâc İsmâ'îl ibni Mehmed ve el-Hâc Mehmed bin Hasan şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan 'Ömer Beg ibni Mehmed nâm kimesne mahfil-

i kazâda medîne-i mezbûre kal'ası sükkânından olup bundan akdem fevt olan kâtib Mustafâ bin Süleymân nâm vâkıfın evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere evkâfî mütevellisi olan Mehmed bin 'Alî tarafından vekîl-i müseccil olan Hasan bin (***) nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûre ...bir tarafı savb-ı bağımız mülkü ve bir tarafı Müftü-zâde mülkü ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bin müşâre hazûrât bostânı cânib-i kalemiyyesinden tarîk-i 'âmm mütasıl üçyüz müşâre hazûrât bostânı müvekkilem mezbûre 'Âyşe'nin bundan akdem fevt olan zevci Mehmed Ağa ibni Hüseyin Ağa'nın taht-ı tasarrufunda olup fevtinden sonra irsen müvekkilem mezbûre 'Âyşe ile sulbî kebîr oğlları ve Hüseyin ve 'Ömer'e ve sulbîye kebîre kızı (***) intikâl etmişdi zikr olunan bostân vâzi'-i merkûm kâtib Mustafâ'nın kal'a kapusundan ... binâ' itdiği çeşmenin su yolu masrâfını ... vazifesine meşrût olan binyüz müşâre hûzirât bostânı dâhilinden olduğu şer'an zâhir bir müteğayyir olmağla müvekkilem mezbûre 'Âyşe Mehmed ve mezkûrdan kasr-ı yed

Belge No:62-1:Önceki Belgenin Devâmı

İdüb müteveli mezbûre teslîm itdi didikde vekîl-i mezbûr Hasan dahî vekîl-i merkûm 'Ömer Beg meşrûh vech-i senede ba'de't-tasdîk müvekkilem müteveli-i merkûm Mehmed dahî müvekkile-i merkûme 'Âyşe'nin mevrûsu müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa ba'de vefâtı ve irsenin târîh-i kitâb gecesı mahdûd-ı mezkûr zabt ve tasarruf itdikleri senenin gallesi da'vâsından müvekkile-i mezbûre 'Âyşe ve oğulları mezbûrân Hüseyin ve 'Ömer ve kızı mezbûre (***) zimmetlerin ibrâ ve iskât etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (24 Ramazâni'l-mübârek 1109/5 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla İshak el-İmâm, Mehmed Çelebi ibni Mehmed Efendi, 'Alî Beg bin Mehmed Beg, Mehmed 'Alî bin Bayram, Ahmed bin İbrahîm, 'Abdullah bin 'Abdullah, 'Osmân bin 'Ömer, Mehmed Sadrî ...

Belge No:62-2:Vâkıf Da'vâsı

Hâlâ Rakka muhâfızısı olup ber vech-i zimmîyan 'Ayntâb sancâğına mutasarrıf olan düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham sa'âdetlû Yûsuf Pâşâlar serallahu müşâ' hazretleri tarafı 'alilerinden matracıbaşı İsmâ'îl Beşe mübâşirleri medîne-i 'Ayntâb Kal'ası sükkânından iken bundan akdem fevt olan kâtib Mustafâ bin Süleymân nâm vâkıfın evlâdından olup zikri âtî evkâfî evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere müteveli olan Mehmed bin 'Alî nâm kimesnenin vekîl-i müseccil Hasan bin Mehmed nâm mahfil-i kazâda el-Hâc 'Osmân Efendi ibni el-Hâc 'Abdullah Efendi mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem müteveli-i merkûm Mehmed'in ceddî vâkf-ı merkûm kâtib Mustafâ Beg yirmi senesi târîhinde kal'a-i merkûm kapusunda hasbinallah bir çeşme binâ' ve ta'mîr idüb ... mâlından Meydanbaşında vâki' bir tarafı 'Abdurahmanoğlu bostânı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm sinli (?) ve bir tarafı Müftüoğlu bostânı ve şimâlı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz binyüz müşâre mülkü hûzirât bostânı çeşme-i merkûmeye vakf ve habs eyledikten sonra vakf-ı mezbûr kendi cevâbında olundukda zabt ve tasarrufunda olup vefâtından sonra sulbî oğlu Mehmed müteveli olup Mehmed'in fevtinden sonra evlâd-ı zükûr erşed-i müteveli olup evlâd-ı zükûre muğarız oldukda vâkıf-ı mezbûrun aher oğlu 'Alî müteveli olup mezbûr 'Ali'nin fevtinden sonra evlâd-ı zükûr muğarız oldukda vâkıf mezbûrun karındaşı Hâcî Sehrab müteveli ola fevtinden sonra evlâdı evlâdı evlâd battnen ba'de bat ve bilâ ta'lîl

mütevelli olub mahdûd-ı mezkûrun be her sene hâsıl olan gallesinden çeşme-i merkûmenin câri olan savbın harâb olan yerlerinin masrafı görülüb ve ... olan kimesneye yüziki akça vazife verildikten sonra zevâbından kendileri mutasarrıf-ı evvel deyu şart ve ta’yîn ve vakf-ı mezbûre li-ecli’l-müştemil mütevelli nasb ve ta’yîn itdiği karındaşı mezbûr el-Hâc Serab meclis-i şer’de teslîmden sonra vakf-ı mezkûrun şurût ... temâm olub kendi hâlâ hayatta oldukça vakfiyet üzere vâkf-ı mezbûre mutasarrıf olub ba’de vefâtı (*) Mehmed mütevelli olub yirmi sene zikr olunan şurût ve kayûd üzere tasarrufu idüb ba’de vefât tevliyyete mütehakkık evlâdı zükûr olmamağla aher oğlu ‘Alî mütevelli olub birinci sene olduğu mutasarrıf idüb mahdûd-ı mezkûrun ... bir tarîkla mesnu’ şer’i yoğken zikr olunan binyüz müşâre bostânı ... ahire mülkiyet ... bey’ etmekle mahdûd-ı mezkûrun hudûdu dâhilinde bir tarafı Hasan Ağa mülkü ve bir tarafı mezbûr ‘Osmân Efendi mülkü ve bir tarafı yine vakf-ı mezbûrdan kazzâzoğlu mutasarrıf olduğu bostân ve bir tarafı yine vakf-ı mezbûrdan ba’zâ yine mezbûr ‘Osmân Efendi ve ba’zâ el-Hâc Mustafâ mutasarrıf oldukları bostânı meshi olan her sene dahî evkâf-ı merkûmeden iki mezbûr ‘Osmân Efendi zabt ve tasarruf eder hâlâ tevliyyet-i merkûmeye ... mutasarrıf-ı müvekkilem merkûm Mehmed’e intikâl etmekle su’âl olunub iş bu yedimde olan fetvâyı şerîf mücibince ‘arsa-i merkûmeden kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl mezbûr el-Hâc ‘Osmân cevâbında ‘arsa-i merkûme babam mezbûr el-Hâc ‘Abdullah’ın mülkü olub fevtinden sonra irsen bana intikâl etmekle mülkü mevrûsum olmak üzere zabt ederim mütevelli merkûm Mehmed’in cediti merhûm kâtib Mustafâ’nın minvâl-i meşrûh üzere vakf olduğunu inkâr edeceği vekîl-i mezbûr Hasan’dan müdde’âsını mübeyyine beyyine talep olundukda ‘udûl-i müslimînden İbrahîm bin ‘Alî ve el-Hâc Hüsameddin bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki’ iş bu hudûd ile mahdûd olub mezbûr el-Hâc ‘Osmân Efendi’nin tasarrufunda olan ‘arsa vâkıf-ı mezbûr kâtib Mustafâ’nın kal’a kapusunda senenden Hüseyin binâ’ idüb çeşme-i merkûmenin câri olan su yolu mutasarrıf ... vazifesini vakf ve habs itdiği binyüz müşâre dâhilindedir vâkf-ı mezbûrun cevâbında oldukça kendi vakfının üzerine tasarruf idüb ba’de vefâtı oğlu ‘Alî Mehmed mütevelli olub yirmi sene olduğu tasarruf idüb fevtinden sonra tevliye mütehakkık evlâd-ı zükûru olmamağla vâzi’-i mezbûrun ahire oğlu merkûm ‘Alî mütevelli olub yirmi senesin den mütecâviz olduğu tasarruf idüb zikr olunan ‘arsa-ı Vâkıf-ı mezbûr kâtib Mustafâ’nın çeşme-i merkûmeye vakf-ı itdiği binyüz müşâreye dâhil vakfidır biz bu husûssa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinde ba’de’t-ta’dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûl olduktan sonra vekîl-i merkûm Hasan’ın yedinde olan fetvâyı şerîfe bi’l-vâcihe feth-i kırât olunub ... bostân-ı ... min ba’d Ail evlâda ve teslîm ve üzerine ... lüzumları şer’a şartü’t-tevliye min ba’d evlâdı battnen ba’de batnem tasarruf ‘Ömer ve Emîne febiha min ba’d ‘ışrîn seneti mütevelliyâ ve mât ‘Ömer ve ve tasarrufun ... febiha seneden mütevelliyâ kezâlik ... beşer ve beşer min hâlde vâzi’ü’l-sâdr ... ahz evlâd-ı zeydû’l-vâkıfû’l-mütevelli hâlde bi’l-bostânın ve inhâma vakf zede ‘Alî zekûr ... hüküm bihâ şer’a kable’l-beyttül’l-bey’ evlâ ve sâlisâ mutasarrıf febihâ Mehmed vakf şer’a ... inhimâ vakf-ı zeyd ‘Alî ... mahkûm bihâ şer’a meskûn ahd evlâd zeydû’l-tasaruf febihâ Mehmedü’l-vakf kemâ fi’l-mukarrât duyûn-ı olmağın ber-mücib fetvâyı...ba’de’l-hüküm mahdûd-ı mezkûr ‘arsadan mezbûr el-Hâc ‘Osmân Efendi’nin kasr-ı yedinden tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-hâdî ‘aşer min şehr-i Ramazâni’l-mübârek li-sene tis’a ve mi’e ve elf (11 Ramazâni’l-mübârek 1109/23 Mart 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Alî bin ‘Abdullah, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:63-1:Mîrâs Paylaşımı

Kazâ-i 'Ayntâb'a tâbi' Mervan nâm karyede sâkin iken bndan akdem fevt olan el-Hâc Mustafâ ibni el-Hâc Mehmed sulbîye kebîre kızı Elif nâm hatun tarafından zikri âtfi ibrâ el-Hâc Mustafâ bin ... ve Kasım bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'a vekâleti sâbite olan zevci Yûsuf bin el-Hâc Mahsun nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Fâtıma bint-i Mehmed nâm hatuna muvâcehesine bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Fâtıma müvekkilem mezbûr Emîn'nin babası müteveffâyı merkûm el-Hâc Mustafâ'nın karye-i mezbûrda vâki' menzil ve tahmilâthâne ve bağat ve tarla ve sâbıkânın vâzi'u'l-yed olmağla bundan akdem müteveffâyı merkûmun cümle muhalledâtını ma'rifet-i şer'le ve defter olunub müvekkilem mezbûr emînin defter-i kassâm mûcibince kendüye kasr-ı tahsis olan hisse irsiyesine zikr olunan tahmilâthâne ve bağat ve tarla ve sabıkân her birinden ahz ve kabz itdi ba'de'l-yevm vâlidem mezbûre Fâtıma ile babası müteveffâ-i merkûmdan kendüye defter-i kassâm mûcibince isâbet eden hisse irsiyye müte'allık 'âmme-i de'âviden ve mutâllabât emîninden defterini ibrâ ve iskât itdi didikde mezbûre Fâtıma dahî vekîl-i merkûm kelimât-ı meşrûh senede tasdik ve tahakkîk etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/12-21 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân Efendi bin 'Abdullah Efendi, el-Hâc Hasan Ağa bin Yûsuf Beşe, el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, el-Hâc Velî Mustafâ bin el-Hâc Mehmed, Kasım bin el-Hâc Hasan, Ahmed bin Mustafâ, Mehmed bin Halîl, Mehmed bin Ahmed, el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc ..., Mustafâ bin Hâcî 'Ala'eddîn.

Belge No:63-2:Nâ'ib Tevcîhi

'Ayntâb-ı fahrü'l-müderrişini'l-kirâm Hüseyin Efendi dâme ... mükerremâllahu tallahu sâfiye inhâ olunur ki iş bu binyüzdokuz Şevvâli'l-mükerrem guresinden ber vech-i arpalık tasarruf oluğumuz 'Ayntâb kazası niyâbeti tarafımızadan size sipâriş olmuştur gerekidir ki kazâ-i mezbûra varub gurre-i merkûmede beyyi eyâli ahâr ahkâm-ı şer'îye eylediği hurrîre fi evâ'il-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Ramazâni'l-mübârek 1109/13-22 Mart 1698).

el-fakîr es-Seyyid 'Osmân en-nakîb.

...

Belge No:63-3:Nâ'ib Tevcîhi

Fahrü'l-nüvvâb ve'l-müteşerîn medîne-i 'Ayntâb'da hâlâ başkâtib olan Mevlânâ 'Abdullah Efendi ve'l-kirâm ba'de't-tahiyye ve't-teslîm inhâ olunur ki Mehmed İstanbul'da hâlâ ba'de'l-eşrâf olan ... Efendi hazretleri ber vech-i arpalık mutasarrıf oldukları 'Ayntâb kazasının niyâbetini binyüzdokuz Şevvâli'l-mükerrem guresinden ... tefvîz etmeğın biz dahî tarafımızdan medîne-i mezbûrunun niyâbeti ... tefvîz ve sipâriş etmişdir gerekidir ki gurre-i mezbûreden müdde'-i merkûmdan bize varınca ... eyâli aherü'l-ahkâm-ı şer'îye eylediği ve kelâm hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (13 Ramazâni'l-mübârek 1109/25 Mart 1698).

Kayd fi gurre-i Şevvâl sene 1109.

Mine'l-fakîr Hüseyin ... medîne-i 'Ayntâb.

Belge No:64-1:Vâkif Da'vâsı

Husûs-ı âtiyyü'l-beyânın mahallinde şer'ü'l-istimâ' bâbında emr-i şerîf-i vâcibü'l-ebtâ' vârid olmağla hâlâ Rakka vâlisi olup ber vech-i zimmîyan 'Ayntâb sancâğına mutasarrıf olan düstûr-ı mükerrem müşrif-i mufahham sa'âdetlü Yûsuf Pâşalar serallahu müşâ' hazretleri taraf-ı âlilerinden mübâşir ta'yîn olunan mataracıbaşı İsmâ'îl Beşe mübâşirleriyle medîne-i 'Ayntâb'da kazâsında Meydanbaşı nâm mevzi'in varulub ledel-eyâli 'akd meclis-i şer'-i olundukda medîne-i mezbûre kal'ası sükkânından iken bundan akdem fevt olan kâtib Mustafâ bin Süleymân nâm vâkfin evlâdından olup zikri âti ... meşrûtiyet üzerine müteveli olan Mehmed bin 'Alî nâm kimesnenin vekîl-i müsecceli Hasan bin Mehmed nâm kimesne meclis-i ma'kûd mezbûrda el-Hâc 'Alî ibni el-Hâc Mehmed muvâcehesinde bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem müteveli-i merkûm Mehmed'in cediti vâkf-ı merkûm kâtibî Mustafâ binyirmi sene târîhinde kala-i merkûme kapusunda hasbinallahi te'âlâ çeşme-i binâ' ve ta'mîr idüb ... mâlından iş bu mevzi'-i mezkûrda me'âyine ve müşâhid olunan bir tarafı el-Hâc 'Abdurahman oğlu bostânı ve bir tarafı tarîk-i 'âmm sinli (?) ve bir tarafı Müftüoğlu bostânı şimâli tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz binyüz müşâre mülkü huzûrât bostânı çeşme-i merkûmeye vakf ve ve habs eyledikten sonra vakf-ı mezbûre kendü cevâbında oldukça zabt ve tasarrufunda olup vefâtından sonra Çelebioğlu Mehmed müteveli olup Mehmed'in fevtinden sonra evlâd-ı zükûrun irsiyye müteveli olup evlâd-ı zükûr-ı müteğariz oldukda vâkif-ı mezbûrun aher oğlu 'Alî müteveli olup mezbûr 'Alî'nin fevtinden sonra evlâd-ı zükûr-ı müteğariz oldukda vâkif-ı mezbûrun karındaşı el-Hâc Sehrab müteveli evvele iken fevtinden sonra evlâd-ı ve evlâdı evlâdı battnen ba'de bat ve bilâ ta'lîl müteveli olup mahdûd-ı mezkûrun mehri sene hâsıl olan gallesinden meşmu'-ı merkûmeye câri olan su yolunun hâbebe olan yerlerinin masrafı görülüb ve ... olan kimesneye yevmî iki akçaya vazife verildikten sonra zevâ yedine kendileri mutasarrıf olalar deyu şart ve ta'yîn vakf-ı mezbûre li-ecli't-tescîl müteveli nasb ve ta'yîn itdiği karındaşı mezbûr el-Hâc Serab meclis-i şer'-i de teslîmden sonra vakf-ı mezbûrun şartı ve kasrı temâm olup kendü cevâbında oldukça vakfiyet üzere vâkif-ı mezbûr mutasarrıf olup ba'de vefâtı oğlu mezbûr Mehmed müteveli olup yirmi sene zikr olunan şurût üzere tasarruf idüb ba'de vefâtına tevliyeti müstehak evlâd-ı zükûr olmağla aher oğlu 'Alî müteveli olup birinci sene olduğu tasarruf idüb mahdûd-ı mezkûrun ... bir tarîkla mesnu' şer'i yoğken zikr olunan binyüz müşâre bostân-ı şâ'-i kazâ-i mülkiyet ... ahire bey' etmekle mahdûd-ı mezkûrun hudûdu dâhilinde iş bu şahid olan iki tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı baz'â el-Hâc Hasan ve baz'â Hanım mülkleri ve bir tarafı yine vakf-ı mezbûrdan el-Hâc İsmâ'îl mutasarrıf olduğu bostânı mehti olan yüz müşâre ta'bîr olunur 'arsaya ba'de'l-karâr mezbûr 'Alî yine kal'a ... el-Hâc 'Alî'ye bey' olduğu onyedî sene tasarrufundan sonra mezbûr el-Hâc 'Alî'ye doksan gurus bey' ve teslîm idüb yirmiüç senedir ki merkûm el-Hâc 'Alî dahî zabt ve tasarruf idüb hâlâ tevliyet-i merkûmeye tevbiyet-i tasarruf-ı müvekkilem merkûm Mehmed'e intikâl etmekle su'âl olunub iş bu yedimde olan fetvâyı şerîf mücibince zikr olunan müşâre 'arsadan kasr-ı yedine tenbîh olmak matlûbundur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr el-Hâc 'Alî cevâbında fi'l-hakîka mahdûd-ı mezkûr merkûm 'Alî mülküdür deyu mukaddemâ merhûm ... el-Hâc 'Alî'ye tâbî' bey' olduğu onyedî sene mutasarrıf olsun bana bey' etmekle ben dahî yirmiüç sene zikri mülkiyeti üzere tasarruf ederim deyu ikrâr-ı müteveli mezbûr Mehmed'in cediti kâtibî Mustafâ'nın minvâl-i meşrûh üzere vakf olduğunu inkâr edeceği vekîl-i mezbûr Hasan'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden İbrahîm ve 'Alî ve el-Hâc Hüsameddin bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde

meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' iş bu mahdûd ile mahdûd olub mezbûr el-Hâc 'Ali'nin tasarrufunda olan yüz müşâre 'arsa-i vâkıf-ı merkûm kâtib Mustafâ'nın kal'a fevtinde hüsn-i binâ' idüb çeşme-i merkûmun su yolu masrafı ... vazifesine vakf ve habs itdiği müşâre dâhilindedir vâkf-ı mezbûr cevâbında oldukça kendi vakfiyet üzere tasarruf idüb ba'de ve hâne oğlu Mehmed mütevellî olub yirmi sene olduğu tasarruf idüb fevtinden sonra tevliyyet-i müstehakkık evlâd-ı zükûr-ı olmamağla vâkf-ı mezbûrun aher oğlu merkûm 'Alî mütevellî olub yirmi seneden mütecâviz olduğu tasarruf idüb 'arsa-i merkûmenin ... bir tarîkla müşâ'-ı şer' yoğken hılâf-ı şer'i şerîf mukaddemâ ... el-Hâc 'Ali'ye bey' idüb olduğu mezbûr el-Hâc 'Ali'ye bey' itdi biz zikr olunan tevzi müşâre 'arsaya vâkf-ı merkûm kâtibi Mustafâ'nın çeşme-i merkûmeye vakf itdiği binyüz müşâreye dâhil ve nakd biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl vel ... işhâdları makbûl olmağın mütevellî merkûm Mehmed'in yedinden olan müteveffâyı şerîfe bi'l-muvâcehe feth ve kırâ'at oldukda ... min ba'd 'Alî evlâda ve teslîmi ve üzerine vakfâ mahkûn ... lüzûmeleri şer'a ve şurût tevliyyet-i min ba'd febihâ beşer minhâlde vâzi'ü's-sâdr ve mâ't 'Ömer ve tasarruf ... evlâd zeybeü'l vâkıf-ı'l- mütevellî 'Alî hâlde bostânını ... inhâ vakfı 'Alî zikr tenbîhine 'âdil ve hüküm bahâ şer'a ... evlâ ve sâlisâ ve tasarruf febihâ Mehmedü'l vakf-ı şer'a cevâz defter-i mesnu' şer' ... inhâ-i vakf-ı zeyd 'Alî kendi eyâlisine ol havâle etmemegiim bahâ ... li-ecli'l- evlâd zeyd tasarruf febihâ Mehmed vâkf-ı febihâ bi'l-mevâcid deyu olmağın ber-mûcib fetvâyı şerîfe bey'-i mezkûrun ... ba'de hüküm zikr olunan bu müşâreden mezbûr Hâcî 'Ali'nin kasr-ı yedinden tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's- sâmin 'aşer şehir-i Ramazânî'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (18 Ramazânî'l- mübârek 1109/30 Mart 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid ..., Seyyid 'Alî bin Seyyid Mehmed, Molla (*), Seyyid Ebûbekir bin Ahmed, Mehmed bin Ahmed, (*) Mehmed bin 'Osmân.

Belge No:65-1 :Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan mezbûr ibni İbrahîm'in zevce-i metrûkesi ve sulbî sagîr oğulları Hasan ve İbrahîm ve sulbîye sagîre kızları Esmâ ve Emîne'nin savb-ı şer'den mansûbe vasîleri olan Hadice bint-i Turan nâm hatun meclis-i şer'-i şerîfden iş bu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc İbrahîm bin el-Hâc Velî nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye ikrâr ve takrîr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâyı merkûm duyûn-ı kesresi zâhir olub huzûr-ı şer'de ba'de'l-ışhâd terekesinden edâ-ı savb-ı şer'den tenbîh olunmağla mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Sâlih Beg ve bir tarafı Hayreddin Çavuş ve bir tarafı 'Alî nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir fevkânî ve bir tahtânî beyt bir havluyu müştemil menzili ve hâriciyye bir fevkânî oda tahtında bir ahur ve havluyu müştemil odasında gayrı menkûlât bey' olunub duyûn-ı edâ edeceği bir sene olmayub bi'l-izin-i şer'îye menzil-i mezkûrun hâriciye odası suk-ı sultânda beyne'n-nâs müzâyede idüb re'âyat-ı nâs minkit'a olduktan sonra merkûm el-Hâc İbrahîm üzerine elli esedî gurus karâr idüb ziyâde ile taleb ve râği olunmağın zikr olunan odası vesâyim hasbiyle merkûm el-Hâc İbrahîm elli esedî gurus bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr elli gurusun otuz gurusu merkûm el-Hâc İbrahîm'in zevcem müteveffâyı merkûm Mîr-zâde'ye ... sâbit ve zâhir olan otuz gurus merkûm takâs olduğu makâsı ve kabûl eyledikten sonra zimmetine bâkî kalan ondokuz esedî gurus dahî sene-i temâmına te'cil

itdim ba'de'l-yevm zikr olunan hâriciye oda ve ahur ve havluyu merkûm el-Hâc İbrahîm'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Şevvâli'l-mükerrem 1109/17 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ebûbekir ibni Balcı, el-Hâcî 'Abdulkerîm bin el-Hâc Ahmed, el-Hâc Halîl bin el-Hâc Velî İbrahîm bin Dede, Mehmed bin Nakkaş 'Ömer, el-Hâc Mehmed Mehtizâde.

Belge No:65-2 :Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânında iş bu râfî'u'l-kitâb Seyyid Hâcî Mustafâ ibni el-Hâc mahfil-i kazâda mahalle-i mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûre sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Ahmed'in Şeyh Sultân'ın zevce-i metrûkesi ve sulbîye sagîre kızları Fâtıma ve 'Âyşe'nin savb-ı şer'den mansûbe vasîlerî olan Medine bint-i 'Abdurrahman nâm hatun.

Belge No:65-3:Mülk Satışında Sulh (Ev Satışında Sulh)

'Ayntâb'da İbn Şeker Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Yûsuf Beg ibni ... sulbî kebîr oğlu 'Alî Beşe ile sulbîye kebîre kızı Hadice mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc Mustafâ ibni İsmâ'il nâm kimesne muvâcehesinde her biri tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafı Seyyid Hasan Çelebi mülkü ve üç tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir fevkânî ve iki tahtânî beyt ve bir matbah bi'r-i mâ ve biri mâ ve havluyu müştemil menzili mevrûsumuz müteveffâyı merkûm Yûsuf Beg'den irsiye-i şer'i ile bize intikâl idüb târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem mahdûd-ı mezkûru merkûm el-Hâc Mustafâ ikiyüzkırkbeş guruş bana bey' ve teslîm semenini her biri yedinden ahz ve kabz etmişdik hâlâ bir meblâğ-ı mezkûr mahdûd-ı mezkûrun kıymet-i 'âdilesi olmayub bey'-i mezkûrda galle-i fâhiş var deyu mezbûr Hadice dahî bey'-i mezkûru ... itdim deyu mezbûr el-Hâc Mustafâ'dan da'vâ eylediğimizde beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdi el-hâleti hâzihi beynimizde müslimûn muslihûn tavassut idüb zikr olanlar da'vâlarınızdan bize otuz guruş üzerlerine sulh eylediklerine biz dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedeli olan otuz guruşun her birimiz merkûm el-Hâc Mustafâ yedinden ahz ve kabz idüb menzil-i mezkûr müte'allık ... da'vâsından mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın zimmetini ibrâ ve iskât itdiği menzili mahdûd-ı mezkûr merkûm el-Hâc Mustafâ'nın mülk-i müşterâsıdır ... veche da'vâ ve nizâ'ımız yokdur ba'de'l-yevm bizden veya vekîllerimizden menzil-i mezkûr müte'allık da'vâdan sudûr eder ledel hükkâmü'l-kirâm makbûl ve mesmu' olmasûn dediklerine gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/12 Şubat 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Efendi bin Debbâğ Efendi, Seyyid Sabri Çelebi zabit-i Orul, el-Hâc Mahmûd bin Pirhân, Mustafâ Çelebi bin Hâcî Mustafâ, Ahmed bin 'Abdî, Ahmed Çelebi bin Seyyid Hasan, İbrahîm Beg ez-zaim, Seyyid Mehmed Şeyh Neccaran, Ahmed Beg bin Vakkas, Seyyid Hasan ...oğlu, Mü'ezzin Molla Mehmed bin Molla 'Osmân, 'Attâr Mustafâ bin el-Hâc Kasım, Ahmed bin Mehmed nâm Şeyhoğlu, Kasab Hâcî 'Arâb bin Yûsuf, Hüseyin bin el-Hâc Velî Seyyid Ahmed bin 'Ali.

Belge No:66-1:Nâ'ib Tevcîhi

Fahrü's-sa'âdâtü'l-kirâm es-Seyyid Asvaledin Efendi dâme mükerremâ ba'de't-tahiyyetü ve't-teslîm inhâ olunur ki medîne-i 'Ayntâb'da ve kazâ-i Tel-başir niyâbetini tarafımızdan size nâ'ib nasb ve ta'yîn etmişdir niyâbet-i merkûmeye zabt için mîrâsıyla tahrîr ve irsâl olundu gerekdir ki lede'l-eyâli ahre ahkâm-ı şer'îye idüb câde'-i şer'den ihtirâf etmeyesin fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Ramazâni'l-mübârek 1109/4 Nisan 1698).

Mine'l-fakîr Mehmed Mütevellî Hilâfe bi-medîne-i 'Ayntâb

Belge No:66-2:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Bostancı Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Receb ibni el-Hâc Receb nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımü't-tevkîrde el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb lâkin Baba Karinde Mahmûd nâm mevzi'inde vâki' bir tarafını mezbûr Hâc Mustafâ tarlası üç tarafı arzuhâlde ile mahdûddur otuz tiğek bağ 'arsası babam mezbûr el-Hâc Receb'in ... müddet-i taht-ı tasarrufunda olub fevtinden sonra intikâl 'âdden ile bana intikâl etmişken mezbûr el-Hâc Mustafâ fazûlâ zabt eder su'âl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Mustafâ cevâbında 'arsa-i merkûme mezbûr Receb'in babası merkûm el-Hâc Receb'in taht-ı tasarrufunda olub fevtinden sonra intikâl 'âdi ile oğlu mezbûr Receb'e intikâl itdiğın ikrâr ve i'tirâf etmeğın ikrârı mûcibince 'arsa-i merkûmeden mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın kasr-ı yedinden tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ısrîn min şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (26 Ramazâni'l-mübârek 1109/7 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, es-Seyyid Ebûbekir bin Ahmed, es-Seyyid 'Ömer Çelebi bin es-Seyyid Hamza.

Belge No:66-3:Boşanma (Talâk) ve Mehr-i Mü'eccel Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Boyacı Mahallesi'nde sâkine Elif bint-i el-Hâc Yûsuf meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımü't-tevkîrde el-Hâc Mehmed bin Mûsâ nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ zevci olan Ahmed bin Hasan nâm kimesne târih-i kitâbdan iki sene mukaddem aher diyâra gider iken bize huzûr-ı müslimînden tâlak-ı selâse ile tatlık idüb zimmetinde olan otuz gurus mehr-i mü'eccel mezbûr el-Hâc Mehmed kefil olmağla taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Mehmed cevâbında mezbûre Elif'in mezbûr Ahmed zimmetinde ol makbûl mehr-i mü'ecceli olub ve meblâğ-ı mezbûra kefil olduğunu ikrâr ve lâkin mezbûr Ahmed'in mezbûre Elif'in tatlıkini inkâr edeceğı mezbûre Elif'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden olub 'Ammu Mahallesi sükkânından es-Seyyid Yûsuf es-Seyyid ve Mehmed bin İbrahîm nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istîşâd fi'l-vâki' mezbûr Elif'in mukaddemâ zevci olan mezbûr Ahmed târih-i kitâbdan iki sene mukaddem aher diyâra giderken bizim huzûrumuzda zevci mezbûre Elif talâk-ı selâse ile tatlık itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eyledikleride ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleriyle makbûl olmağın zikr olunan otuz gurus mehr-i mü'ecceli kefâlet-i hasbiyle mezbûre Elif'e edâ ve teslîm

mezbûr el-Hâc Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışrîn min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (27 Ramazâni'l-mübârek 1109/8 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Ömer bin 'Abdulkâdir, Hacı 'Abdullah, Mehmed bin Ahmed.

Belge No:67-1:Mîrâstan Ev Hissesi Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn Şeker Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hasan'ın verâset-i zevce-i metrûkesi Emîne bint-i el-Hâc Hasan ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Mustafâ ve 'Alî ve 'Abdullah ve sulbîye kebîre kızı Hadice'ye münhasıra olduğunu şer'an zâhir ve mütekin olduktan sonra mezbûr 'Abdullah mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid 'Ömer ibni es-Seyyid Kasım nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babam müteveffâyı merkûm Ahmed'in mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı el-Hâc Hüseyin ve irsen ve bir tarafı el-Hâc 'Osmân ve irsen mülkleri ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzilden cânib-i şimâlinde bir fevkânî ve bir tahtânî beyt muskıyye benim ve karındaşım merkûm Mustafâ ve mezbûre Hadice ve vâlidem mezbûre Emîne'nin hisse-i irsiyyelerimize ta'yîn ve tahsis olunub ve cânibi kalemiiyesinde ... nâzır bir tahtânî ve bir fevkânî beyt ve havluyu muskıyye aher karındaşlarım mezbûrân Mehmed ve 'Alî'nin hisse-i irsiyyelerine ta'yîn ve tahsis olunub mezbûrân Mehmed ve 'Alî zikr olunan hisse-i irsiyeleri olan bir tahtânî ve bir fevkânî beyt ve havluyu muskıyye târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem mezbûr es-Seyyid 'Ömer'e kırk guruş bana bey' ve teslîm ve kabz semeni etmişlerdir el-hâleti hâzihi mezbûr es-Seyyid 'Ömer'in nizâ eylediği menziline benim da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışrîn Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (27 Ramazâni'l-mübârek 1109/8 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Efendi ibni Debbâğ Mustafâ Efendi, Mehmed Emir Çelebi bin İdris, Molla Yûsuf ..., es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Seyyid Yûsuf, İbrahîm Kuyumcu, Ahmed bin Şeker (?) es-Seyyid 'Alî Çelebi bin es-Seyyid Hamza, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:67-2:Mîrâs Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Velî'nin verâset-i zevce-i metrûkesi Elif bint-i (***) ile sulbî kebîr oğulları el-Hâc 'Osmân ve Mehmed Çelebi ve Ebûbekir ve sulbîye kebîre kızları Cemile ve Kerime ve Fâtîma'ya münhasıra olub kable'l-kismet mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Elif ve li-ebeveyn er karındaşları mezbûrân el-Hâc 'Osmân ve Ebûbekir'e (*) karındaşları mezbûrât Cemile ve Kerime ve Fâtîma'ya münhasıra olub ba'de mezbûr Ebûbekir dahî fevt olub verâseti sulbî kebîr oğlu 'Alî ile sulbîye kebîre kızı Hadice'ye münhasıra olduğu şer'a ve mütehakkık olduktan sonra mezbûrât Cemile ve Kerime ve Fâtîma taraflarından ve zikri âtî ibrây-ı ikrâra vekîl olub mezbûrânın zâtları ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan el-Hâc Mehmed el-Hâc 'Abdurrahman ve el-Hâc Abdussamed bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Ahmed bin 'Alî nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb mezbûr el-Hâc 'Osmân muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm

idüb müvekkiletân mezbûrat-ı Cemile ve Kerime ve Fâtıma'nın babaları mezbûr Mehmed ile karındaşları mezbûr Mehmed evlâdları mezbûre Elif vefât eylediklerinde muhallefâtlarını mezbûr el-Hâc 'Osmân vâzi'u'l-yed olub hâlâ muhallefâtı mevcûdları celîl ve kesir her ne ise beynerine taksîm ve tevzi' bey' idüb her biri 'ala tarîku'l-munâsaha kendülere isâbet eden hisse-i şer'iyelerine mezbûr el-Hâc 'Osmân yedinden ahz ve kabzından sonra mezbûr müvekkilât mezbûrat Cemile ve Kerime ve Fâtıma'ya babaları müteveffâyı merkûm Mehmed ile vâlidelerin müteveffâyı mezbûre Elif'den ve karındaşları müteveffâyı mezbûr Mehmed'den 'ala tarîku'l-munâsaha kendülerine isâbet eden mîrâsına müte'allık 'âmme-i de'âviden ve mutâlebâtından ve a'yân ve muhâsabâtan mezbûr el-Hâc 'Osmân'ın zimmetini ibrâ ve iskât edenleri min ba'd mîrâs-ı müte'allık da'vâ ve nizâ'im yokdur didikde gibbe't-tasdîkuş- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (28 Ramazâni'l-mübârek 1109/9 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid 'Alî bin Mûsâ, 'Alî Çavuş bin el-Hâc 'Ali, Hüseyin bin İbrahim, Mehmed bin Hüseyin bin el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:68-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi sükkânından es-Seyyid Şa'bân bin 'Ömer nâm kimesne mahfil-i kazâda ... nâm karye sükkânından olub Tel-başir nâm karyede fevt olan 'Alî bin Mehmed'in zevce-i metrûkesi ve sulbîye sagîre kızı Nermin savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan iş bu râfi'u'l-kitâb Fâtıma bint-i Ebûbekir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Alî zikr olunan ... karyesinin on sene mukaddem mahsûlâtı 'uhdemde olub sene-i merkûmenin mahsûlâtından oniki buçuk keyl buğdayı kendi menzilime götür deyu def' ve teslîm etmişdim mezbûr 'Alî zikr olunan buğdayı bana kable'l-edâ fevt olmağla terekesinden taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûre Fâtıma cevâbında fi'l-vâki' merkûm es-Seyyid Şa'bân'ın zevcem müteveffâyı merkûm zimmetinde buğdayı olduğunu ikrâr ve lâkin iki sene mukaddem mezbûr Seyyid Şa'bân merkûm 'aliyyeden taleb da'vâ idüb zikr olunan buğdayı mukâbelesinde kendüye sekiz guruş kıymetli dört keyl un dârı ve iki nakd guruş def' ve teslîm idüb olduğu kabz ve kabûl eyledikten sonra mezbûr 'Ali'nin zikr olunan buğdayı müte'allık da'vâdan zimmetini ibrâ itdi deyu def'le mukâbele edeceği gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Fâtıma'dan def'-i mezkûr ta'yîn mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden 'Ömer bin 'Alî ve Hasan bin 'Abdullah nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr es-Seyyid Şa'bân iki sene mukaddem müteveffâyı mezbûr 'Ali'den oniki buçuk keyl buğdayı taleb ve da'vâ eylediği mezbûr 'Alî dahî sekiz guruş kıymetli dört keyl darı ile iki nakd guruş merkûm Seyyid Şa'bân zikr olunan buğdayı mukâbelesinde def' ve teslîm idüb olduğu kabz ve kabûl eyledikten sonra zikr olunan buğdayı da'vâsına müte'allık da'vâdan mezbûr 'Ali'nin zimmetini ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerine ba'de't-tebdîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Seyyid Şa'bân bu vech-i mu'arızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Ramazâni'l-mübârek 1109/1-11 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid 'Ömer Çelebi bin Seyyid Hamza, es-Seyyid Ebûbekir bin Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:68-2:Resm-i Ra'iyet Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' karye-i Nafah zabiti Mustafâ Ağa ibni 'Abdullah mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Hasan ibni el-Hâc 'Alî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Hasan ve karındaşları gâyyibân 'ani'l-meclis el-Hâc 'Abdulkâdir Ahmed nâm kimesneler iş bu yedimde olan sûret-i defterde mukayyed karye-i mezbûrenin ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub karye-i mezbûreye nakl ve kânûna rûsûm ra'iyetlerini edâya ta'lîl ederler su'âl olunub edâya tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Hasan cevâbında babam ve dedem hâlâ sâkin olduğum Cevzlice Mahallesi karinde sâkin ve mütemekkin olub altmış seneden mütecâviz vâki' olan tekâlîf ve sâyiresine karye-i mezbûr eyâlisi ile edâ idüb ben dahî karye-i mezbûrda tava'ab bu ana gelince karye-i mezbûre zabitlerinden ra'iyetimiz müte'allık ta'arruz olunmadı deyu babaları ve dedeleri ismi zikr olunan defterde mu'ted olduğunu inkâr edeceği mezbûr Mustafâ Ağa'dan mezbûr el-Hâc Hasan ve 'Abdulkâdir ve Ahmed'in babası ve dedesi isimleri zikr olunan defter-i mestûr ve mukayyed olduğunu meşir-i sûret-i defteri ve mesnûn defteri mübeyyine beyyine taleb olundukda mezbûr Mustafâ Ağa sûret-i deftere ibrâz idüb nazar ve kırât olundukda mezbûrûn el-Hâc Hasan ve 'Abdulkâdir ve Ahmed'in babası ve dedesi isimleri mestûr ve mukayyed bulunmadığından mâ'adâ mezbûr Mustafâ Ağa itânı beyyineden dahî 'âciz ve kâsır olub mahalle-i mezbûre eyâlisinden İbrahîm bin 'Abdulkâdir ve İsmâ'il bin Ebûbekir ve 'Osmân bin Mehmed ve Mehmed bin 'Abdurahman ve 'Osmân bin Yûsuf ve 'Alî bin Mehmed ... bin Mahsun ve ...bin Mehmed ve Mehmed bin Hasan ve Suvari bin Ebûbekir ve Hüseyin bin Yûsuf ve Mustafâ bin Mehmed ve 'Ömer bin Mehmed ve el-Hâc Yûsuf bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'-i hâzurûn olub eşcâr olundukda fi'l-vâki' mezbûrûn el-Hâc Hasan ve karındaşları Hâcî 'Abdulkâdir ve Ahmed ve babası ve dedesi altmış seneden mütecavizdir ki karib-i mezbûrda sâkin olub vâki' olan bana ... eyâli-i mahalle ile ma'adâ idüb bu anâ gelince bir tarîkla ra'iyetlerine ta'aruz olunmadı deyu her biri 'ala tarîk-i işhâd haber vermeleriyle mezbûr Mustafâ Ağa bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Ramazânî'l-mübârek 1109/1-11 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi bin Velî Molla 'Osmân bin Ebûbekir, Molla Halîl, Seyyid 'Ömer bin Hamza, Hâcî Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:69-1:İzinsiz Şehre Yerleşen Re'âyaların Bağlı Buldukları Karyelerine Nakli

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Beglerbeyi nâm karye zabiti olan İbrahîm Ağa ibni (***) tarafından vekîl-i şer'îye olan iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed Ağa ibni İbrahîm mahfil-i kazâda medîne-i mezbûre sükkânından Mehmed bin Mustafâ ve Ahmed bin Hüseyin ve Hamza bin Hasan ve el-Hâc 'Alî bin Mûsâ ve Ramazân bin Allahverdi ve 'İsâ ibni el-Hâc Velî ve 'Alî bin Sadrî ve Halîl bin Sadrî nâm kimesneler mahzarlarında bi'l-vekâle üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrun Mehmed ve Ahmed ve Hamza ve el-Hâc 'Alî ve Ramazân ve 'İsâ ve 'Alî ve Halîl'in babaları ve dedeleri karye-i mezbûrenin bağlû ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub lâkin birkaç seneden berü karye-i mezbûreden kalkub medîne-i mezbûrede sâkin olmalarıyla su'âl olunub yine mezbûrlar karye-i merkûmeye nakl olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûrûn Mehmed ve Ahmed ve Hamza ve el-Hâc 'Alî ve Ramazân ve 'İsâ ve 'Alî ve

Halîl cevâblarında fi'l-vâki' babaları ve dedeleri karye-i merkumun baġlû ra'iyet ve ra'iyeti oġullarından olup birkaç seneden berû karye-i mezbûreden kalkub medîne-i mezbûre sâkin ve mütemekkin olduk deyu karye-i merkûmenin baġlû ra'iyet ve ra'iyeti oġullarından olduklarını her biri ikrâr etmeġin mezbûrların ikrârları mûcibince karye-i mezbûreye nakl mezbûrûn Mehmed ve Ahmed ve Hamza ve el-Hâc 'Alî ve Ramazân ve 'Îsâ ve 'Alî ve Halîl ba'de'l-yevm karye-i mezbûrenin Şenlik oldukça zabitlerinden izinsiz kalkub Şehre gelûrsek vâli vilâyet olanlara yüz guruş neziremiz olsun dediklerinde mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min Şevvâli'l-mûkerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (3 Şevvâli'l-mûkerrem 1109/14 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mahmûd bin ..., Ahmed Beg Çeribaşı, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Seyyid 'Ömer Dede ve Seyyid Hamza, Seyyid Ebûbekir bin Seyyid Ahmed

Belge No:70-1:Da'vâdan Ferâgat

Ahz ve kabz idûb mahdûd-ı mezkûr müte'allık de'âvi 'âmeden min külli vücûh mezbûr Mustafâ Efendi'nin zimmetini ibrâ-i 'âmm kat'â nizâ'la ibrâ ve iskât itdiġi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûre müte'allık bizden veya vekîlimizden da'vâ ve sudur eder ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm makbûl mesmu' olmasûn dediklerinde ġibbe't-tasdîkî'Ő-Şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mûkerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şevvâli'l-mûkerrem 1109/15 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla İbrahîm bin Hanefî Efendi, Molla 'Abdurahman bin İdris, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc İbrahîm, Mehmed bin el-Hâc 'Ömer, Hâcî 'Alî bin Bekir, Molla İbrahîm bin 'Osmân, Seyyid Mehmed bin Tahyar Mustafâ, el-Hâc 'Alî bin el-Hâc Ahmed, Ak Hâcî Ahmed bin Şa'bân, 'Osmân bin Mustafâ, Kethüdâşehri Mahmûd, el-Hâc Mustafâ bin Mehmed, Ramazân bin Mustafâ, Mustafâ bin el-Hâc Bekir, Mehmed bin Hâcî 'Abdullah, Mehmed bin İbrahîm.

Belge No:70-2:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Tışlâki Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan 'Alî (****) sulbî kebîr oġlu Mehmed nâm Őây-i emri meclis-i Şer'-i hâtir-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb babam müteveffâyı merkûmun fevtinden sonra ben saġîr ve kâsır olmaġla vâlidem Amine bint-i 'Alî mezbûr el-Hâc Mehmed kırk guruş kıymetli bir sîm hançerini ve sâ'ir tahmilâthânesini def' ve teslîm etmişdi deyu mezbûr el-Hâc Mehmed'den talep ve da'vâ etmişdim el-hâleti hâzihi beyinimizde mûnâza'ât-ı kesret cereyân etmekle beynimizde müslimûn ve muslihûn tavassut idûb beni da'vâyı mezbûreden on guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan meblâġ-ı merkûm on guruş merkûm el-Hâc Mehmed yedinden ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mezbûr el-Hâc Mehmed ile zikr olunan sîm hançer ve sâ'ir tahmilâthânesine müte'allık da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur zimmetini ibrâ-i 'âm kât'a nizâ'la ibrâ ve iskât itdim didikde ġibbe't-tasdîkî'Ő-Şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mûkerrem li-sene ve tis'a ve mi'e ve elf (4 Şevvâli'l-mûkerrem 1109/15 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mehmed bin Molla 'Ali, İbrahîm bin 'Abdulcelîl, Dervîş bin Ahmed, 'Ömer bin Ebûbekir, el-Hâc Mehmed bin Receb, Hüseyin Beşe bin Receb, Hüseyin Beşe bin Mehmed, 'Alî Beşe bin ..., Ebûbekir Beşe bin ... Mehmed Efendi.

Belge No:70-3:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ati ibni el-Hâc Mustafâ'nın verâsetî zevci metrûkü Mehmed Çelebi ibni Bekir Verdi ile sadrîye sagîre kızları Fâtîma ve 'Âyşe ve ümmü Mûsâ Beşe ibni Ahmed münhasıra olub ba'de mezbûr Mehmed Çelebi dahî fevt olub verâset-i zevce-i metrûkesi Emîne bint-i 'Alî ile sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbîye sagîre kızları mezbûretân Fâtîma ve 'Âyşe'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Mûsâ Beşe mahfil-i kazâda sagîretân mezbûretân Fâtîma ve 'Âyşe'nin savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan Zeyneb bint-i (***) ile sagîr mezbûr Mehmed'in vâlidesi savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan mezbûre Emîne'nin zevci ve tarafından husûs-ı âtiyyü'l-beyânı tasdîka vekîl-i şer'isi olan İbrahîm Çelebi ibni 'Abdulcelîl Efendi muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûre Emîne'nin müteveffâyı mezbûr Mehmed Celil'in zimmetinde mütekarrer ve maskûd-ı 'aliyye olan mehr-i mü'ecceli ile sâ'ir muhallefâtından oniki sehimi bana isâbet eden bir sehîm hissese-i şer'îye irsiyye müteveffâyı mezbûr Mehmed Çelebi bundan akdem fevt olan karındaşım el-Hâc Mustafâ'nın verâsetî bana ve müteveffîye 'Âyşe mezbûre ve Ümmüye münhasıra olmakla müteveffâyı mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın Ariban nâhiyesinde sâkin Halîl nâm kimesnede olan oniki keyl buğdayı ve altı keyl arpadan bana intikâl eden hisseyi müteveffâyı mezbûr Mehmed Çelebi ahz idüb zikr olunan oniki keyl buğdayı ve altı keyl arpadan hissem ile müteveffâyı mezbûre Emîne'nin muhallefâtından bana isâbet eden hissese-i irsiyye kable'l-edâ fevt olub mezbûretân Zeyneb ve Emîne muhallefâtına vâzî'u'l-yed olmalarıyla taleb ve rücû' idüb beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdi el-hâleti hâzihi da'vâ-i mezkûreden beni ... kılınç ve bir tüfengini ve bir kalkan ve iki buçuk nakd gurusu üzerine sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezbûr kabûl ve bedeli sulh

Belge No:71-1:Önceki Belgenin Devâmı

Olan kılınç ve tüfeng ve kalkan iki buçuk gurusunu ahz ve kabz idüb zikr olunan oniki keyl buğdayı ve altı keyl arpadan hissem ile müteveffâyı mezbûre Emîne'den irsen bana intikâl eden oniki sehîmden bir sehîm hissese-i irsiyye da'vâsından mezbûretân Zeyneb ve Emîne'nin zimmetlerini ibrâ-i tâm kât'a nizâ'la ibrâ ve iskât itdim ba'de'l-yevm ve ... ol veche da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur didikde gibbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbî' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şevvâli'l-mükerrem 1109/15 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Süleymân Beg bin Mehmed 'Ali, Seyyid Şa'bân bin 'Ömer karye-i Mahsar, el-Hâc 'Ömer bin el-Hâc Receb, el-Hâc Mehmed bin Hasan Beşe, Mehmed bin El-İmâm.

Belge No:71-2:Mülk Da'vâsı (Meyve Bostâmı Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' ... nâm karye sükkânından iş bu râfi'ü'l-kitâb Ahmed bin İsmâ'il nâm kimesne mahfil-i kazâda el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hamza nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı 'Acemoğulu(?) Mehmed mülkü ve bir tarafı Bölükbaşı ve bir tarafı yine mezbûr el-Hâc Mehmed mülkü ile mahdûd bir kıt'a onbir bârân meyve bostânı 'arsa-i Çerkes-zâde Mehmed Ağa'nın mülkü olup mezbûr Mehmed Ağa 'arsa-i merkûmenin nısf şâyi'ini otuz sene mukaddem bana onbir gurus bey' ve teslîm ve kabz semeni idüb bu anâ gelince taht-ı tasarrufunda iken hâlâ mezbûr el-Hâc Mehmed tasarrufuma mâni' olur su'âl olunub men' olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Mehmed cevâbında mahdûd-ı mezkûrun tamamı merkûm Mehmed Ağa yirmi sene mukaddem bana bey' ve teslîm ve kabz semeni eyledikde merkûm Ahmed dahî mahdûd-ı mezkûrun tamamı merkûm Mehmed Ağa'nın mülküdür benim 'alâkam yokdur deyu ikrâr ve bey'-i mezkûr tecvîz itdi deyu def'le mukâbele edeceğin gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm el-Hâc Mehmed'in def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz ve kâsır olup istihlâf etmeğin fi'l-vâki' zikr olunan 'arsaya-i merkûm Mehmed Ağa yirmi sene mukaddem mezbûr Ağa'ya Mehmed bey' itdiği mahdûd-ı mezkûrun tamamı Mehmed Ağa'nın mülküdür benim 'alâka ve müdâhalem yokdur deyu ikrâr ve bey'-i mezkûrun tecvîz etmeğin mezbûr Ahmed yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin 'arsa merkûmenin nısf şâyi'den mezbûr el-Hâc Mehmed'in kasrında tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şevvâli'l-mükerrem 1109/15 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ bin 'Osmân, el-Hâc 'Alî bin 'Ali, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:71-3:Mîrâs Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hasan'ın verâset-i zevce-i metrûkesi Fâtıma bint-i İbrâhîm ile sulbî kebîr oğulları Hasan Beşe ve Ahmed ve sulbîye kebîre kızı İsmihân'ı münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mu'ayyen oldukdan sonra mezbûr Hasan Beşe mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı el-Hâc 'Ömer ve irsiyye ve bir tarafı ... oğlu ve irsen mülkleri ve bir tarafı tarîk-i hâs ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzilinî cânibi kalemiyyesinde bir fevkânî beyt ve bir tahtânî beyt 'ammimiz Mustafâ ile babamız müteveffâyı merkûm Mehmed'in müşâ' ve müşterek mülkleri olup cânibi şimâlinden vâki' bir tahtânî beyt ve bir fevkânî beyt mütekalde babamız mezbûr Mehmed'in mülkü olup fevtinden sonra irsiyye şer'le bana ve vâlidem mezbûre Fâtıma'ya ve karındaşım mezbûr Ahmed ile kız karındaşım mezbûre İsmihân'a intikâl etmekle savb-ı şer'den üzerine varulub mahalline ... ve bana 'âyid olan hissem naks ve tahsîs olmak matlûbumdur didikde savb-ı şer' üzerinden Mevlânâ Seyyid Ahmed Çelebi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî ... olan Üstad 'Osmân ve sâyire zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî olan ... ile menzil mezbûrun üzerine varulub müsâd olundukda menzil-i mezkûrun

Belge No:72-1:Önceki Belgenin Devâmı

Cânib şimâlınden olan fevkânî beytinden üç buçuk zirâ' ve tahtânî beytinden üç buçuk zirâ' ve ... dahî üç buçuk zirâ'-i mezbûr Hasan Beşe'nin hissesine ta'yîn ve tahsîs olunmağla husûs-ı mezbûr Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr nakd me'â irsâl olunan Mehmed Çelebi ile meclis-i şer'a gelüb alâ vukû' inhâ ve takrîr etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şevvâli'l-mükerrem 1109/16 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla 'Alî bin Yûsuf, el-Hâc 'Osmân bin Mîr, Süleymân bin 'Abdulkâdir, Mehmed Ağa bin Mustafâ, 'Abdî bin Mehmed.

Belge No:72-2:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' karye-i Hıyam sükkânından Ahmed bin Bâli nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfî'u'l-kitâb vekîl ibni el-Hâc 'Abdurahman muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Çerkes-zâde Hasan ve bir tarafı Nur Hatun ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ mülkleri ve bir tarafı nehr-i câri ile mahdûd iki semeni bezr-i alur mülkü mevrûsum olan bir kıt'a muskıyye tarlayı mezbûr Zeynel altı guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr ve merkûm Zeynel yedinden ahz ve kabz ve tasdîk itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr Zeynel'in mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr ve mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şevvâli'l-mükerrem 1109/16 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân bin Ebûbekir, Seyyid 'Alî Sıvacı, Ebûbekir ... 'Osmân Sıvacı, Ebûbekir Kalaycı, 'Alî Sıvacı, Mehmed bin Kartal, Ahmed, Seyyid 'Alî, Mustafâ bin Kocabaş.

Belge No:72-3:Ölünün Techîz ve Tekfîn Masrafları İçin Vasî-i Muhtâr Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Nakkaş Mahallesi sükkânından olub hâlâ yeniçeri serdârı olan fahrü'l-akrân el-Hâc (*) (***) meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed Ağa ibni ... Beşe'nin zevce-i metrûkesi Belkıs bint-i 'Abdullah tarafından husûs-ı âtiyyü'l-beyâna vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan 'Abdullâtîf ibni Hâcî Ebûbekir ve Molla Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc İbrahîm bin Ahmed nâm kimesneler mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa maraz-ı savtında vefâtından sonra mâlını yüz guruş ifrâz idüb ba'de't-techîz ve tekfîn ziyâdetü'l-ıskât-ı salât ve ... müslimîne veresin deyu vasîyet ve vasîyet-i merkûmunun tenkizine beni rızâ-i muhtâr nasb ve ta'yîn idüb vasîyet-i merkûm üzerine masrâfiyet olub hâlâ müvekkilem mezbûre Belkıs mukaddemâ merkûmun muhalledfâtı vâzi'u'l-yed olub ve meblâğ-ı mezbûr sülüs mâlına müsa'id olmağla taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl keyl-i mezbûr cevâbında müvekkilem mezbûrenin muhalledfât-ı merkûmeyle vâzi'u'l-yed olunduğu ikrâra sabitü'l-merkûmeye inkâr edeceği mezbûr el-

Hâc Hasan Ağa’dan müde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Molla Ahmed bin Mehmed ve ‘Alî bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki’ müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa ... sonra kalmadan yüz guruş ifrâz idüb ba’de’t-techîz ve tekfîn ıskât-ı salât ve ... için ... müslimîne verile deyu bizim huzûrumuzda vasîyet ve vasîyet kavnin tefvîzine merkûm el-Hâc Hasan Ağa’yı vasî-i muhtâr nasb ve ta’yîn idüb vasîyet-i merkûm üzerine masrâfat olduğı biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet ve şer’iye eylediklerine ba’de’t-ta’dîl ve ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın ber-mûcib vasîyet-i merkûm zikr olunan yüz guruş müteveffâyı merkûmun muhallelâtından mezbûr el-Hâc Hasan Ağaya edâ ve teslîm vekîl-i mezbûr el-Hâc İbrahîm’e tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi 5 Şevvâl sene 109 (5 Şevvâl 109/16 Nisan 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Osmân bin ‘Ömer kal’a, Mustafâ bin Bâli kal’a, Ebûbekir bin Mustafâ, Hacı ‘Abdullatîf bin Hacı Bekir, Hızır Beşe Çavuş.

Belge No:73-1 :Vasî-i Muhtâr Ta’yîni (Vasîyet)

Medîne-i ‘Ayntâb’da Seng-i Nakkaş Mahallesi sükkânından olub hâlâ yeniçeri serdârı olan fahrü’l-akrân el-Hâc Hasan Ağa ibni Hüseyin mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem vefât eden Mehmed Ağa bin Kubat Beşe’nin zevce-i metrûkesi Belkis bint-i ‘Abdullah tarafından husûs-ı âtiyyü’l-beyân vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma’rifet-i şer’le ile ‘ârifân olan ‘Abdullatîf ibni el-Hâc Ebûbekir Molla Ahmed bin Mehmed şehâdetlerinde şer’an vekâleti sâbite olan el-Hâc İbrahîm ibni Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa maraz-ı mevtinde sulbîye sagîre kızları İsmihân ve Asiye ve Sâkine’ye ve ahâr zevcesi Fâtıma bint-i Kubad nâm hatundan zâhir olan cümle mevkûmu kendi muhallelâtından isâbet eden hisse-i irsiyelerini ahz ve zabt tesviye-i umûrlarına beni vasî-i muhtâr nasb ve ta’yîn idüb ve bu vasîyet üzerine musırnan vefât eden mezbûre Belkis hâlâ müteveffâyı merkûmun muhallelâtına vâzi’u’l-yed olmağla taleb ederim su’âl olunsun didikde gıbbe’s-su’âl vekîl-i mezbûr el-Hâc İbrahîm cevâbında müvekkile-i mezbûrenin müteveffâyı merkûmun muhallelâtından vâzi’u’l-yed olduğunu ikrâr iken müteveffâyı mezbûr Mehmed Ağa’nın vech-i meşrûh üzerine vasîyetini inkâr edeceğı mezbûr el-Hâc Hasan Ağa’dan müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Molla Ahmed bin Mehmed ve ‘Alî bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki’ müteveffâyı mezbûre Mehmed Ağa maraz-ı mevtinden sulbîye sagîre kızları mezbûrât İsmihân ve Asiye ve Sâkine’ye ve mezbûre Fâtıma’dan zâhir olan cümle tesviye-i muhallelâtından isâbet eden hisse-i irsiyelerini ahz ve kabz ve tesviye-i umûrlarını mezbûr el-Hâc Hasan Ağa’yı bizim huzûrumuzda vasî-i muhtâr ve nasb ve ta’yîn idüb vasîyet-i merkûme üzerine musırnan fevt olduğı biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerine ba’de’t-ta’dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın sığâr-ı merkûmun muhallelât-ı merkûmeden hisse-i irsiyelerin vasî-i muhtâr el-Hâc Hasan Ağa’ya teslîm vekîl-i mezbûr el-Hâc İbrahîm’e tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâdis Şevvâli’l-mükerrerem li-sene tis’a ve mi’e ve elf (6 Şevvâli’l-mükerrerem 1109/17 Nisan 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Osmân bin ‘Ömer kala’a, Mustafâ bin Bâli kal’a, Ebûbekir bin Mustafâ, el-Hâc ‘Abdullatîf bin el-Hâc Bekir, Hızır Beşe Çavuş, Ahmed Beşe bin Mehmed.

Belge No:73-2:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Nakkaş Mahallesi sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Ağa ibni Kubat Beşe'nin verâset-i zevce-i metrûkeleri Belkıs bint-i 'Abdullah ile Fâtıma bint-i Kubat nâm hatunlar ve sulbîye sagîre kızları Emîne ve İsmihân ve Asiye ve Sâkine'ye ve mezbûr Fâtıma'dan zâhir olan cümle mevkûf muhassra olub kable'l-kısmeti mezbûre Emîne dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Belkıs ile Kubat kız karındaşları mezbûrât İsmihân ve Emîne ve Sâkine'ye ve cümle mevkûf münhasıra olduğu zâhir olduktan sonra sığâr-ı merkûmenin vasî muhtârları talebiyle müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa'nın muhallefâtı defteridir zikr olunur hurrîre fî'l-yevmi's-sâbi' Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Şevvâli'l-mükerrem 1109/18 Nisan 1698).

Sim kadah guruş 12/def'a sîm kadah guruş 15/sîm kılınç guruş 12/sîm hançer guruş 15/def'a sîm kılınç guruş 10/def'a sîm kılınç guruş 13/def'a sîm kılınç guruş 6.5/sîm ...raht guruş 20/def'a sîm ... raht guruş 15/sîm gülenk/külenk 2guruş 8/zerda kablı çuka guruş 30/.../.../.../köhne delik yorgan ... guruş 5/yeşil kürk çuka guruş 20/kızıl çuka ... guruş 10/neftî çuka kürk guruş 10/kırmızı çakşır 2 guruş 5/sabir çuka yağmurluk guruş 10/münakkaş boğça guruş 1/çuka köhne guruş 2/.../seccade 2 guruş 5

Belge No:74-1:Önceki Belgenin Devâmı

Kırmızı ihram 2 akça 10/tül ... 3 guruş 6/boy lu tüfenk 3 guruş 15/tabanca tüfenk 2 guruş 12/.../.../hamam rıhtısı guruş 4/elvan bez kaftan adet 4 guruş 8/şal kuşak guruş 3/.../.../ el ibriği 2 guruş 3/el leğeni 2 guruş 3/kahve tabağı guruş 1/kemik kaşık 7 rub' 2/kadife yasdık 7 guruş 28/bez yasdık çift 5 guruş 30/beyaz sâd (?) 3 guruş 3/sîm bıçak guruş 2.5/freng altın adet 29 guruş 72.5/.../... /karye-i Sam bağ tiğek 500 guruş 15/Sam'da tarla guruş 25/karye-i Cedîd'de bağ tiğek 400 guruş 12/sagîr re's 3 guruş 15/doru at re's 1 guruş 40/al tay re's 1 guruş 20/kır bargir re's 1 guruş 20/doru bargir re's 1 guruş 20/karye-i ...bezr-i sa'ir 20 guruş 20/karye-i ... bezr-i keyl 4.5 guruş 9/.../Müzman hisse guruş 300/karye-i Aril'de der-zimmet Ebûbekir 100/karye-i Kered'de Hâcî 'Osmân guruş 227/Battalöyük'de kebîr bağ tiğek 300 guruş 15/altın hatım guruş 4/... /sîm sâ'at guruş 10/oda ...guruş 15/bakravani 32 guruş 48/badiye guruş 2 rub'/cam tas 8 guruş 4/def'a cam tas 3 guruş 1.5/def'a cam tas 4 guruş 2.5/def'a cam tas 10 guruş 5/Fağfuri Fincân guruş 8/... menzil guruş 10/def'a bakravan kantara 1-26 guruş 189/kadife yasdık köhne 6 guruş 6/cirbani guruş 2/mâfi kebe 2 guruş 3/sagîr halı guruş 2/çuka ... 2 guruş 8/halı köhne 3 guruş 4/elvan kilim 17 guruş 34/köhne haliçe adet 14 guruş 29/tül kebîr ... 10 guruş 15/... yağmurluk guruş 1.5/.../yorgan 2 guruş 3/kilim ... 3 guruş 5/haliçe orta guruş 8/yorgan mâ'î ve döşek 2 guruş 3.5/bez yasdık 2 guruş 2/kumaş çarşaf guruş 1/beyaz bez yasdık guruş 5/kumaş yorgan 5 guruş 10/çift yorgan 3 guruş 5/döşek 2-2.5/döşek 1 guruş 2/ ... /.../Selanik bağı 2 guruş 3/beyaz bez ... 3 guruş 4/bez kaftan 2 guruş 4/kumaş zıbul ve gömlek guruş 4/.../yasdık adet 2 guruş 1.5/...

Babası ve vâlidesi akkârının hissesi guruş 235.

Cem'an guruş 2491.

Yalnız ikibindörtüzdoksanbir guruşdur.

Belge No:75-1:Önceki Belgenin Devâmı

Minhâ el-ihracât

Vasîyet-i müsbet guruş 100/mehr-i müsbet zevce-i Belkıs guruş 60/deyn-i müsbet Hasan Ağa guruş 30/deyn-i müsbet ...guruş 8/ücret guruş 10/resm-i kıymet-i guruş 60/hıdamet guruş 1/emîn guruş 5/kâtib guruş 5.

Yekûn el-ihracât guruş 271.

Sahîhü'l-bâkî li-taksîm guruş 2212/ikiyüzyirmiikibinoniki guruş.

Semeni zevceteyn Belkıs ve Fâtıma guruş 276.5/hisse-i Elif - İsmihân guruş 376.5 rub' 1/hisse-i Elif - Asiye guruş 376.5 rub' 1/hisse-i Elif - Sâkine guruş 376.5 rub' 1/hisse-i cümle 753.5/mezbûre Belkıs kızı müteveffâyı merkûme Emîne'de bir hisse guruş 53.5.

Belge No:75-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da sükkân Seng-i Nakkaş Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Ağa bin Kubad Beşe'nin sulbîye sagîre kızları İsmihân ve Asiye ve Sâkine'nin vasî muhtârları olan iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Hasan Ağa ibni Hüseyin mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb sağır-i merkûme nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîre muhtâç olmalarıyla babalarından kendülerine intikâl eden mâllarından kadr-ı ma'rifet-i nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîri olunmayub infâk ve iksâyâ izn taleb ederim didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri yüzotuzüç akça bir guruş olmak üzere sağır-i merkûmenin her birine yevmî onbir akça farz ve takdîr idüb babalarından kendülere intikâl mâllarından infâk ve iksâyâ vasî-i merkûm el-Hâc Hasan Ağa'ya izni vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l- 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şevvâli'l-mükerrem 1109/21 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişin el-Hâc 'Osmân Efendi Bahâr-zâde, el-Hâc 'Ömer Ağa Mahzun-zâde, el-Hâc Ramazân Düllük-zâde el-Hâc 'Ömer bin Mahmûd, el-Hâc Hüseyin bin Mirzâ Mûsâ, el-Hâc 'Alî Çelebi Emir-zâde, Mustafâ Ağa bin Hâcî Cum'a, Mustafâ Beşe bin Mehmed, 'Abdullatîf bin Hâcî Ebûbekir, Hüseyin Çelebi bin Hâcî 'Ali, Molla Ahmed bin Mehmed, Molla Mehmed bin 'Osmân, el-Hâc 'Osmân bin Mehmed, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:75-3:Mehr-i Mu'accel ve Mehr-i Mü'eccel Talebi

Husûs-ı âtiyyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr iltimâs olunmağın savb-ı şer'den Mevlânâ 'Abdullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî olan müslimîn ile medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Nakkaş Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Ağa bin Kubad'ın menziline varub lede'l-eyâli 'akd-ı meclis-i şer' eylediği müteveffâyı merkûmenin zevce-i metrûkesi Belkıs bint-i 'Abdullah meclis-i ma'kûd mezbûrde müteveffâyı mezbûrun sulbîye sagîre kızları İsmihân ve Asiye ve Sâkine'nin kable'ş-şer'den mansûbe vasî-i muhtârları olan iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Hasan Ağa bin Hüseyin muvâcehesinden ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan otuz guruş mehr-i mu'accel ve otuz guruş mehr-i mü'ecceli huzûr-ı şer'de müteveffâyı merkûmenin terekesinden taleb ve da'vâ idüb şehûd-ı 'udûlden isbât ve ba'de'l-istihlaf müteveffâyı merkûmun terekesinden edâ-i tenbîh olumağla meblâğ-ı mezbûr altmış guruş vasî-i mezbûr Hâcî Hasan Ağadan bi't-temâm ahz ve kabz itdim meblâğ-ı mezbûre müte'allık da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem kalmadı didikde husûs-ı mezbûr

Belge No:76-1:Önceki Belgenin Devâmı

Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de gelüb me'â irsâl olunan 'Abdurrahman Ağa (***) gelüb meclis-i şer'de 'alâ vukû'l-inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l- 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şevvâli'l-mükerrem 1109/21 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi bin Bahâr-zâde, Mehmed Ağa Muslî-zâde, el-Hâc 'Ömer Ağa Mahzun-zâde, el-Hâc Ramazân Düllük-zâde el-Hâc Hüseyin bin Mûsâ, el-Hâc 'Alî Emir-zâde, Mustafâ Beşe bin Mehmed, 'Abdullatîf bin Ebûbekir, Hüseyin Çelebi bin 'Alî Çelebi, Molla Ahmed bin Mehmed, el-Hâc 'Osmân bin Mehmed, Molla Mehmed bin 'Osmân.

Belge No:76-2:Mîrâs Taksîmi

Husûs-ı âtfıyyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr iltimâs olunmağın savb-ı şer'den Mevlânâ 'Abdullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi olan müslimîn ile medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Nakkaş Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Beşe ibni Kubad Beşe'nin menziline varub lede'l-eyâlisî 'akd-ı meclis-i şer' eylediği müteveffâyı merkûmenin li-ebeveyn kız karındaşları Fâtıma ve İsmihân ve Elif müteveffâyı merkûmun sulbîye sagîre kızları İsmihân ve Asiye ve Sâkine'nin vasî-i muhtârları olan iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Hasan Ağa ibni Hüseyin muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karındaşımız müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa'nın hayatında bundan ibka fevt olan babamız merkûm Kubad Beşe ile vâlidemiz Sâkine ve aher kız karındaşımız Emîne'den bi'l-cümlemize intikâl eden menzili ve İlyâs bint-i Malume (?) ... ve akkâr her birine ise müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa ile beynimizde müşâ' ve müşterek zabt ve tasarruf idüb mezbûr Mehmed Ağa fevt oldukda muhalledâtı beyni olursa taksîm ve tevzî' iktizâ etmekle babamız müteveffâyı merkûm Kubad Beşe vâlidemiz mezbûre merkûme Sâkine ve kız karındaşımız mezbûre Emîne'nin İlyâs bint-i Malume (?) ... şer'iyemize isâbet eden hisse-i irsiyenlerimize vasî-i merkûm yedinden bi't-temâm ahz ve kabz idüb babamızın ve vâlidemizin mahalle-i mezbûrede vâki' dâhilinde menzili ile taht-ı kal'ada vâki' bir bâb etmekçi fırını... bağında vâki' bir kıt'a bostân ve karye-i Turlu'da bir bâb değirmen ve mahalle-i Cabi'de bir bâb menzili ve yirmibir miskâl bir altın akıtma ve onyedî miskâl bir çift altın burma ve bir çift altın küpe ve Kahraman nâm bir cariyeden hisse-i irsiyemizi üçümüz yedine müşâ' ve müşterek bağ kalub bunlardan mâ'adâ karındaşımız müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa'nın muhalledâtını ve tahmilâthâne ve olan ... babamız ve vâlidemiz ve karındaşımız mezbûre Emîne'nin muhalledâtlarından mîrâsı müte'allık 'alâka ve müdâhalem ve da'vâ ve nizâ'ım kalmadı dediklerinde husûs-ı mezbûr Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de mu'âriz irsâl olunan 'Abdurrahman Ağa ile gelüb meclis-i şer'de 'ala vuku'l-inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l- 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şevvâli'l-mükerrem 1109/21 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi bin Bahâr-zâde, el-Hâc 'Ömer Mahsun-zâde, el-Hâc Ramazân Düllük-zâde, el-Hâc 'Ömer bin Mahmûd, el-Hâc Hüseyin bin Mûsâ, el-Hâc 'Alî Çelebi Emir-zâde, Mustafâ Beşe bin Mehmed, 'Abdullatîf bin Ebûbekir, Hüseyin Çelebi bin Hâcî 'Ali, Molla Ahmed bin Mehmed, Molla 'Osmân bin Mehmed, Molla 'Osmân bin Mehmed.

Belge No:77-1:Mülk Satışı (Oda Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi sükkânından olub mahalle-i mezbûrenin hâne-i 'avâzına meşrut vakt-ı nukûdun hüsn-i mütevellisi olan el-Hâc Mustafâ ibni el-Hâc Mehmed Çavuş nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin 'Alî Kaya nâm Müşab mahzarında bi't-tevlîyeti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı el-Hâc 'Ömer mülkü ve bir tarafı 'Alî Kaya mülkü ve bir tarafı Sadrî 'Alî mülkü ile mahdûd bir beyt-i sagîr bundan akdem merkûm sadrî 'Ali'nin taht-ı tasarrufunda olub fevtinden sonra vakıf-ı mezbûreden zimmetinde on guruş sâbit ve zâhir olub beyt-i mezkûrdan gayrı menkûlât kısmetinden bir senesi olmağla ma'rifet-i şer'le beyt-i mezkûr meblâğ-ı merkûm on guruş mukâbelesinde ve irsiyye cânib-i vakfa def' ve teslîm etmişdi hâlâ beyt-i mezkûrdan cânib-i vakfa bir sene hâsıl olmayub haraye meşrûh olunmadan havk bey'-i cânib-i bey-i cânib vakf ola ve nef' olduğu eyâli mahalle-i mezbûrede haber verüb bi'l-izin şer'-i sultânda müzâyede olundukda mezbûr Mehmed üzerine on guruş da karâr idüb ziyâde ile zâhir ve râğib olmamağla mezbûr Mehmed beyt-i mezkûre on esedî guruş tevlîyetim hasebiyle bana bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra ... olan meblâğ-ı merkûm on esedî guruş mezbûr Mehmed yedinden ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr beyt-i mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Şevvâli'l-mükerrem 1109/15 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişin 'Osmân Efendi bin Müftü-zâde, Mehmed Ağa bin el-Hâc Hızır Ağa, 'Osmân Beg Cabbar-zâde, Ahmed Çelebi bin Mehmed Sadrî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:77-2:Habs ve Mal Gasbı İddi'âsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Hızır Çavuş Bostânı nâm mahalle sükkânından 'Alî bin Hasan nâm mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb 'Abdurahman Efendi ibni el-Hâc İbrahîm mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Abdurahman Efendi bundan akdem beni medîne-i mezbûre mütesellimi İbrahîm Ağa'ya gamzâ etmekle mezbûr İbrahîm Ağa dahî beni habs idüb ondört guruşumu ahz etmekle mezbûr 'Abdurahman Efendi'nin tağrîm ve tecrîm itdi su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr 'Ali'den müdde'âsını mübbeyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden âciz olub istihlâf edeceği mezbûr 'Alî mütesellim merkûmeyi gamz idüb tağrîm ve tecrîm etmediğine mezbûr 'Abdurahman Efendi'ye yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın mezbûr 'Alî bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l- 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şevvâli'l-mükerrem 1109/21 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Ahmed bin Mustafâ.

Belge No:77-3:Mülk Da'vâsı (Ev Da'vâsı)

Husûs-ı âtiyyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr iltimâs olunmağın bu ... zeyli i kitâb muharreru'l-esâmi olan müslimîn ile medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Nakkaş

Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Ağa ibni Kubad Beşe'nin menziline varub lede'l-eyâli 'akd-ı meclis-i şer'-i olundukda iş bu râfi'u'l-kitâb 'Avz bin 'Alî nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûr müteveffâyı merkûmun sulbîye sagîre kızları İsmihân ve Asiye ve Sâkine'nin vasî-i muhtârları olan el-Hâc Hasan Ağa ibni Hasan'ın muvâcehesine üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa mukaddemâ mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafı 'Abdurahman ve bir tarafı Abdal nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı Bayram oğlu irsesi ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir tahtânî beyt sagîr ve bir matbah ve havluyu müştemil mülkü menziline bana ... sahîhe-i şer'îye ile ... ve temlîk ve teslîm ... ittihâb ve kabz ve kabûl idüb bu ana gelince zabt tasarrufumda olub hatta mezbûr Mehmed Ağa maraz-ı mevtinde

Belge No:78-1:Önceki Belgenin Devâmı

Mahdûd-ı mezkûr mukaddemâ ... sahîh-i şer' ile ... temlîk ve teslîm idüb ol dahî kabz ve kabûl ve bu ana gelince zabt ve tasarrufundadır deyu huzûr-ı müsliminde ikrâr vasîyet eyleyub bu vasîyet üzere musırın fevt olmuşdu hâlâ vasî-i merkûm el-Hâc Hasan Ağa mu'âriz eylemek su'âl olunub men' vâki' olunmasını taleb ederim didikde gibbe's-su'âl vasî-i merkûm el-Hâc Hasan Ağa cevâbında fi'l-vâki' mahdûd-ı mezkûr müteveffâyı merkûmun mülkü olmak üzere mu'âriz itdiğine ikrâr ve lâkin mukaddemâ merkûm 'Avz ... ve temlîki ve teslîmine ba'de vasîyetinde vech-i muharrer üzere vasîyetini inkâr edeceği mezbûr 'Avz'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müsliminden Molla Ahmed bin Mehmed ve el-Hâc İbrahîm bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa mukaddemâ Mehmed ve mezkûr ve merkûm 'Avz ... ve sahîh-i şer' ile ... ve temlîk ve teslîm ol dahî kabz ve kabûl ve tasarrufunda iken maraz-ı fevtinde bizim huzûrumuzda menzil-i mezbûr merkûm 'Avz'ın mülkü mevrûsudur 'alâka ile zulm yokdur deyu ikrâr ve vasîyet idüb musırın fevt oldu biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın vasî-i merkûm el-Hâc Hasan Ağa mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Şevvâli'l-mükerrem 1109/18 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

(*), Efendi Bahâr-zâde, Mehmed Efendi bin Bekir, Hâcî 'Ömer bin Mahmûd, Hâcî 'Alî Ahir-zâde, Mustafâ Ağa bin Hâcî Cum'a, Mustafâ Beşe bin Mehmed, Ebûdderda bin Mustafâ, Abdussâdık bin Ebûbekir, Hüseyin Çelebi bin 'Ali, Molla Ahmed bin Mehmed, Hâcî 'Osmân bin Mehmed.

Belge No:78-2:Vasî-i Muhtâr Ta'yîni (Mâlnın Bir Kısımının Hayrâta Harcanması)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Hüseyin bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda İbn-i Eyûb Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem kazâ-i Seylan'da fevt olan el-Hâc Selîm bin el-Hâc Hasan'ın sulbî kebîr oğlu 'Alî ile sulbî sagîre oğulları Hasan ve Mehmed'in tesviye-i umûrlarına savb-ı şer'e (*) mansûbe vasîleri olan Hasan ibni Molla Hasan nâm kimesne mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm el-Hâc Selîm hâl-ı marazında cem' mâlnın sülüsünden elli gurus ihrâç olunub vech-i hayrâta harç ve

sarf oluna deyu vasîyet idüb vasîyet-i mezbûrenin ... vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn etmekle su'âl olunub mûcib-i şer'ini icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve'l-inkâr merkûm Hüseyin'den mütekarrer meşrûhunu mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed bin Ramazân ve 'Ömer bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm el-Hâc Selîm mâlî (*) bizim huzûrumuzda cem'-i mâlî sülüsünden elli gurus ihrâç olunub vech hayarâta harç ve sarf oluna deyu vasîyet idüb vaziyet-i merkûmenin ... merkûm Hüseyin'in vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn idüb vasîyet-i merkûmenin ... merkûm Hüseyin'in vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn idüb vasîyet bize kavm üzerine musırnan fevt oldu biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı merkûm elli gurus tereke-i müteveffâyı merkûmeden vasî-i merkûm Hüseyin'e edâ-i teslim mezbûrân 'Alî ve Hasan'a tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-sâbi' Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/17 Mayıs)

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Şa'bân Sabbağ, el-Hâc Hüseyin Sabbağ, el-Hâc Mehmed bin 'Abdulkerîm, el-Hâc Mehmed bin 'Osmân, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:78-3:Sû'-i Hâl Da'vâsı (Eve Taş Atma Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Ehl-i Cefa Mahallesi'nde sâkine Fâtıma bint-i el-Hâc Ahmed'in karındaşı ve tarafından zikri âti da'vâya vekîl-i şer'îye olan iş bu râfi'u'l-kitâb İmâm Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda yine mahalle-i mezbûre sükkândan Mehmed bin Ahmed ve 'Abdullah bin (***) nâm kimesneler mahzarlarında bi'l-vekâle üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah kendi hallerinde olmayub dâ'imâ ehli 'ırz-ı müslimînin 'iyâline ulaşmak 'âdet-i müstemir olmağla târîh-i kitâbdan onbeş gün mukaddem gece ile müvekkilem-i mezbûre Fâtıma'nın menziline taş atulub mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah ...etmekle keyfiyet-i halleri ahâli-i mahalleden istincâr olunub ihbârları tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden Molla 'Alî el-Hâc 'Abdurahman ve el-Hâc Hasan bin Mehmed ve Mehmed bin Ahmed ve el-Hâc Mahmûd bin el-Hâc Mustafâ ve dedesi Mehmed ve Ebûdderda bin Hasan ve el-Hâc 'Ömer bin Ahmed ve 'Alî bin el-Hâc Ahmed nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah kendi hallerinde olmayub dâ'imâ ehli 'ırz-ı müslümanların 'iyâline ulaşub ve gecelerde alet-i harple gezmek 'âdet-i müstemir deyu her biri mezbûrân Mehmed ve 'Abdullah'ın sû'-i hâllerinde haber vermeleriyle mûcible ba'de'l-hâkim mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe tis'a ve mi'e ve elf (19 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/29 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid Bayram bin Seyyid Mahmûd, es-Seyyid 'Ömer Çelebi bin Ahirbaba, el-Hâc 'Osmân bin Kethüdâşehri, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:79-1:Nâ'ib Tevcîhi

'Ayntâb-ı fahrü'l-müderresîni'l-kirâm Hüseyin Efendi dâme mağruz-ı mükerrerâ ba'de't-tahtü's-sâfiye inhâ olunur ki iş bu binyüzdokuz Şevvâli'l-mükerrerem guresinden ber vech-i arpalık mutasarrıf olduğumuz 'Ayntâb kazâsı niyâbeti tarafımızdan size sipâriş olunmuşdur gerekdir ki Kazâ-i mezbûre varub gurre-i

merkûmeden beni eyâli icâreye ahkâm-ı şer'îye eylesiz tahrîren fi evâ'il-i Ramazânî'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Ramazânî'l-mübârek 1109/13-22 Mart 1698).

el-fakîr es-Seyyid 'Osmân en-nakîb.

Belge No:79-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' ... nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Tanrıverdi (?) bin Süleymân'nin sulbî sagîr oğlu Hasan'ın babası müteveffâyı merkûmdan intikâl eden mâlını hıfz tesviye-i umûruna bir vasî nasib ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîr merkûmun vâlidisi iş bu râfî'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i 'Osmân nâm hatun vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kâdre olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî savb-ı şer' üzerinden sagîr merkûm üzerine vasî nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzımesi edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (8 Şevvâli'l-mükerrem 1109/19 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed bin Ramazân, el-Hâc 'Abdulkerîm bin Mehmed, Mehmed bin 'Abdî, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:79-3:Mülk Satışı (Na'lband Dükkan Hissesi Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi sükkânından Mustafâ Beg ibni 'Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımü't-tevkîrde İbn-i Eyûb Mahallesi sükkânından iş bu râfî'u'l-kitâb Yûsuf Ağa ibni Mehmed Ağa tarafından husûs-ı âtıyyü'l-beyâna tasdîka vekîl olub Süleymân Ağa ibni Hızır Ağa ve 'Abdulkerîm bin Velî şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mustafâ Çelebi ibni 'Ömer muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb 'arsa-i karinede vâki' bir tarafı 'Âyşe Hatun mülkü ve bir tarafı Mustafâ'nın mülkü ve bir tarafı zımmî Murâd mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd silk-i mülkünde münselik olan bir bâb na'lband dükkânı nısf-ı şâyi'ni müvekkile-i merkûm Yûsuf Ağa'ya elli guruş sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr merkûm Yûsuf Ağa yedinden ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm zikr olunan dükkânın nısf-ı şâyi' müvekkile-i merkûm Yûsuf Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (9 Şevvâli'l-mükerrem 1109/20 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Yûsuf, Ahmed Ağa bin Vakkas, Molla 'Abdulkerîm, Bekir 'Alî Beg.

Belge No:79-4:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi sükkânından Yûsuf Beşe ibni Süleymân kendi tarafından asâleti tevsiye-i mahallesi sükkânından iken bundan akdem sefer-i hümayûnda fevt olan Mustafâ Beşe ibni Mehmed'in sulbîye sagîre kızı Fâtıma'nın savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olmağla vesâyet mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc Hüseyin Beşe bin el-Hâc İsmâ'îl mahzarında asâleti ve vesâyet i ikrâr ve takrîr-i

kelâm idüb sabıkâ 'Ayntâb vâlisi olan 'Abdulkâdir Pâşâ zimmetinde müteveffâyı mezbûr Mustafâ Beşe ile benim ciheti farz-ı şer'den ikiyüzkırk guruş hakkımız olub mezbûr Mustafâ Beşe meblâğ-ı mezbûrdan hissesi külli ba'zâ kable'l-ahz fevt olub irsen sulbîye kızı sagîre-i mezbûre Fâtıma'ya intikâl etmekle hâlâ meblâğ-ı mezbûr pâşâyı mûmâ-ileyh vâlisinden taleb ve da'vâ ve ahz ve kabz ve bana isâle ve kabz ve isâle müteveffıye olduğu umûrun ... asâleti ve vesâyeti mezbûr el-Hâc Hasan'ı vekîl ve nâ'ibi mütâb nasb ve ta'yîn itdim didikde mezbûr el-Hâc Mustafâ dahî vekâlet-i merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şevvâli'l-mükerrem 1109/21 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Ağa bin Hüseyin Serdâr, 'Abdullah Beşe bin Hüseyin, 'Alî Beşe bin 'Osmân, Hızır Beşe bin Mehmed, İbrahîm Beşe bin 'Osmân, Mustafâ Beşe bin Hüseyin, 'Alî Beşe bin Yûsuf.

Belge No:79-5:Nafaka Takdîri

Yahni Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Emîne bint-i el-Hâc İsmâ'il'in sadrîye sagîre kızı Ümmügelmiş'in ceddesi Zedde (?) bint-i el-Hâc Ya'kûb talebiyle yevmî yedi akça nafaka vasî şud fî 2 Şevvâl sene 109 (2 Şevvâl 1109/13 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir Mustafâ, Ahmed bin Mustafâ.

Belge No:80-1:Vasî Ta'yînive Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Mizmiz nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin İbrahîm'in sulbîye sagîre kızı 'Âyşe'ye babası müteveffâyı merkûmdan intikâl eden mâlını hıfz tesviye-i umûruna kable'ş-şer'den bir vasî nasb olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîre-i mezbûrenin cümlesi Esmâ bint-i Peri nâm hatun vesâyet-i uhdesinden gelmek ... olmağla hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî mezbûre Esmâ'yı sagîre-i mezbûre üzerine savb-ı şer'den vasî nasb ve ta'yîn itdiği ol dahî vesâyet-i mezbûreye kabûl ve hıdmet-i lâzımesin edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm eyledikten sonra sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâya eşeddi ihtiyâcı olmağla vasî-i mezbûre Emîne'nin talebiyle yüzotuziki akça guruş râyic olan akçadan sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâsına yevmî üçer akça farz-ı ve takdîr idüb vakt-ı zarûrette istidâneye ve lede'z-zafer ahz ve rücû'-ı mezbûre Emîne'ye izn vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrem 1109/22 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed bin 'Abdullah, Mustafâ bin el-Hâc Sâlih, Mustafâ Çelebi Fişekçi-zâde.

Belge No:80-2:Darb Da'vâsında Dış Diyeti Talebi

Oturak Kırk (?) tâ'ifesinden olub Rum Kal'ası kazâsına tâbi' Bedreddin nâm karyede sâkin Hüseyin bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'de iş bu râfî'u'l-kitâb Velî bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Velî târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem Görgün nâm karyede babam merkûm

Mehmed'in ağzına balta ile darb ve bir dişini ve ihrâç idüb mezbûr Mehmed bilâ nizâ' ecel isâbet idüb fevt olmuşdu hâlâ ben mezbûr Velî'den babam müteveffayı merkûm Mehmed'in ve bir dişini diyetini talep ederim su'âl olunsun (*) mezbûr Hüseyin ikrârı mûcibince babası mezbûr Velî'ye zikr olunan diş da'vâsına müte'allık farz itmeyüb da'vâ fevt (*) olmağla da'vâsı lehu mahfuz etmeyub merkûm Velî'ye su'âl ve dahî tevcîh olunmayub bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l hâdî 'aşer min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene ve mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrem 1109/22 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulhamid ibni el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Hüseyin ibni 'Abdullah.

Belge No:80-3:Mülk Satışı (Ev Hissesi Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine Nesli (?) bint-i Mustafâ nâm hatun meclis-i şer'-i kavim-i vâcibü't-tekrîmde iş bu râfi'u'l-kitâb Mûsâ bin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı ba'zâ Şeyh Câmî' Şerîf Vakfı ve ba'zâ tarîk-i 'âmm ve bir tarafı Hâcî Şa'bân ve bir tarafı el-Hâc Mustafâ ve bir el-Hâc Karaca mülkleri ile mahdûd iki beyt tahtânî ve bir matbah bi'r-i mâ havluyu müstemil menzil kız karındaşı olub merkûm Mûsâ'nın zevcesi olan İsmihân müşâ' ve müşterek mülkü mevrûsum olmağla mahdûd-ı mezkûr menzili kendi hissem olan nısf hisse-i şâyi'm merkûm Mûsâ'ya elliüç guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb olduğı iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr elliüç guruş merkûm Mûsâ yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzili nısf hisse-i şâyi'si merkûm Mûsâ'nın mülk-i müsterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun ve bundan mâ'adâ mezbûre İsmihân ile beynimizde müşâ' ve müşterek olan ... beynimizde ma'lûm tahmilâthânenin dahî kıymet-i 'âdilesi olan kırk guruşdan dahî yirmi guruş hissemi dahî merkûm Mûsâ yedinden ahz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr ile tahmilâthânedeki müte'allık da'vâ ve nizâ'ım yokdur zimmetini ibrâ ve ıstkât eyledim ve didikde gibbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrem 1109/22 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Çelebi ibni Halîl, Halid Çelebi Şeyh-zâde, Mehmed Çelebi ibni Molla Mustafâ, el-Hâc Mustafâ ibni Mûsâ, el-Hâc Yûsuf ibni Fişekçi,el-Hâc Kasım Mevlûd, el-Hâc Mehmed bin Fâzıl, Mehmed bin İbrahîm, Mustafâ bin Kurd, Abdulbâkî bin ...

Belge No:80-4:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da İlhan Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed Ağa ibni Turmuş meclis-i şer'den ... ta'ifesinden 'Alî Beşe ibni 'Osmân ve Mehmed bin Oruç nâm kimesne mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân 'Alî Beşe Mehmed ... müsterâ ve kabz üçyüzaltmışbir re's koyun semeninden yediyüz guruş hakkım olmağla talep ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûrân 'Alî Beşe ibni 'Osmân ve Mehmed bin Oruç cevâblarında fi'l-hakîka mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın zimmetlerinde müsterâ makbûz üçyüzaltı bir re's koyun semenden ol mikdâr hakkı olduğunu ikrâr ve i'tirâf ile muvâcehe zikr olunan yediyüz guruş mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'ya ve teslîm

mezbûrân 'Alî Beşe ve Mehmed'e tenbîh birle mâ-hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu fi 9 min şehr-i Şevvâl li-sene tis'a ve mi'e ve elf (9 Şevvâl 1109/20 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Ahmed bin Mustafâ.

Belge No:81-1:Tekâlif Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin Mehmed bin Süleymân nâm kimesne mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb babam ve dedem altmış seneden mütecaviz medîne-i mezbûrede sâkin ve mütemekkin olub ben dahî medîne-i mezbûrede doğub ... vâki' olan tekâlifî mahalle-i mezbûre eyâlisi ile ma'âdâ ederken Haleb Eyâletine tâbi' ... nâhiyesine mu'accel ile bir vech-i sâbit der'uhde ve'l-iltizâm eden Mirza Beg ibni 'Abdullah iltizâmı olan nâhiye-i merkûmede ... nâm karye re'âyasını duyûn-ı ... hâlim olmayub mürafa'adan dahî ibâ etmekle vâki' mâl-ı mahalle-i mezbûre ahâlisinden eşcâr olunub istihbârları olunub ihbârları muharrer olmak matlûbundur didikde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Mehmed bin 'Alî ve 'Alî bin Hüseyin ve Molla 'Abdurrahman ibni el-Hâc İbrahîm ve Hüseyin bin 'Osmân ve Velî bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr-ı meclis-i şer'a hâzırân olub gıbbe'l-istihbâr fi'l-vâki' mezbûr Mehmed'in babası ve dedesi altmış seneden mütecavizdir ki mahalle-i mezbûreden sâkin olub ve kendi dahî mahalle-i mezbûrede ... vâki' olan tekâlif-i ahâli-i mahalle ile ma'âdâ ederken bu ana değin karye-i mezbûre zabitleri tarafından mezbûr Mehmed'in ra'iyetine müte'allık aslâ tevzi olunmadı deyu her biri 'ala tarîku'l-işhâda haber vermeğın mâ-hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min Şevvâli'l-mükerrerem sene tis'a ve mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/22 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Ahmed Çoban, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, ve İbrahîm.

Belge No:81-2:Ra'iyetlik Da'vâsı

Ruûs-ı 'Ayntâb mukâta'asına tâbi' Hatı nâm karye mu'acceli ber vech-i sâbit mâlikâne der'uhde ve'l-iltizâm eden el-Hâc Hasan Ağa ibni Yûsuf Ağa mahfil-i kazâda el-Hâc Ahmed bin Cum'a nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Ahmed'in babası ve dede karye-i mezbûrenin bağılu ra'iyet ve ra'iyet oğullarından olub birkaç seneden beri karye-i mezbûrede kalkub kazâ-i ... tâbi' Kara ... nâm karyede sâkin olmağla su'âl olunub karye-i Hatı'ya nakl olunmasını talep ederim didikde gıbbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Ahmed cevâbında elli seneden mütecavizdir ki babam ve dedem karye-i Karakuyu sâkin mütemekkin olub ben dahî bu ana gelince anda vâki' olan tekâlif-i eyâli kârye-i mezbûre ile ma'âdâ ederim deyu babasının ve dedesinin kadîmden defter-i hâkânîde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olduğunu inkâr edeceği müdde'î-i mezbûr Hasan Ağa mezbûr el-Hâc Ahmed babası ve dedesi kadîmden karye-i Karakuyu defter-i hâkânîde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olduğunu müş'ar sûret-i defter ve mazmûn defteri mübbeyine beyyineden 'âciz ve kâsır olmağla mezbûr el-Hâc Ahmed'den babası ve dedesi ve kendi elli seneden beri ve karye-i Karakuyu'da sâkin ve mütemekkin olub resm-i ra'iyet ve tekâlif-i karye-i Karakuyu'da edâ eylediklerine mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müsîlimînden 'Abdullah bin Ca'fer ve el-Hâc 'Alî bin el-Hâc Mehmed ve Hüseyin bin 'Alî nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân

olub eserü'l-istîşhâd fî'l-vâki' mezbûr el-Hâc Ahmed ve babası ve dedesi elli seneden mütecevizdir ki karye-i Karakuyu'da sâkin ve mütemekkin olub bu ana gelince rûsûm ra'iyet ve tekâlîflerin Karakuyu zabıtların edâ ederler biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyetü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Hasan Ağa mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrem 1109/22 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi bin Velî el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, ... 'Avz Efendi müftüyü Şa'bân.

Belge No:81-3:Mirâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Beğ Mahallesi sükkânından Ahmed ve Hüseyin enbiyâ-i İbrahîm ve diğeri Ahmed bin Yûsuf nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf lâzımü't-teşrifde yine mahalle-i mezbûrede sâkine Emîne Hanım bint-i 'Osmân tarafından zikri âti'ibrâyı tasdîka vekîli Koca Beg ibni Yûsuf mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' Kefer Celil nâm karye sınuru dâhilinde tecdid ve tevziğinden 'âzı bir bâb bir göz değirmen müvekkile-i mezbûre Emîne Hanım'ın taht-ı tasarrufunda olub zikr olunan değirmenin nisf-ı hisse-i şâyi'sı bizim mülkü mevrûsumuzdur deyu müvekkile-i mezbûreden taleb ve da'vâ eylediğimizde beynimizde münâza'ât-ı kesret ve muhâsamât-ı vefire ceryân etmişdi el-hâleti hâzihi beynimize müslimûn ve muslihûn tavassut idüb bizi da'vâyı mezkûre on esedî gurusu üzerine sulh eylediklerinde ben dahî

Belge No:82-1:Önceki Belgenin Devâmı

Sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli olan meblâğ-ı mezbûr on esedî gurusu her birimiz müvekkile-i mezbûre Emîne Hanım yedinden ahz ve kabz itdiği ba'de'l-yevm müvekkile-i mezbûre Emîne Hanım'ın zikr olunan değirmeni müte'allık 'âmine-i da'vâdan zimmetini ibrâ ve iskât itdiği ve cehâ mine'l-vech ve siyâmü'l esvâb da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalemiz yokdur eğer bizden veya vekîllerimizden da'vâ sudûr eder ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm makbûl ve mesmu' olmasûn dediklerinde vekîl-i mezbûre Koca Beg dahî mezbûrûn Ahmed ve Hüseyin ve Hasan ve diğeri Ahmed ve Süleymân meşrûh senede tahakkık ve tasdîkin etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrem 1109/22 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mikdad el-İmâm, Molla Mehmed İlyâs, 'Osmân bin el-Hâc 'Ömer, Hızır bin 'Abdullah, el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, Mehmed bin 'Osmân, el-Hâc Derviş Koca. Bû hüccet-i noksân olmağla bâki iken verdikde kayd-ı şud.

Belge No:82-2:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn-i Eyûb Mahallesi'nde sâkin Mehmed bin Tayyib Çelebi nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc 'Ömer bin el-Hâc 'Alî muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mücerred vâki' 'Udvan Ağzı (?) demekle ma'rûf bir tarafı ... oğulları ve irsen mülkü ve bir tarafı Molla Mehmed mülkü ve bir tarafı celb-i hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile

mahdûd iki buçuk keyl bezr-i isti'âb eder bir kıt'a muskıyye tarla 'Acem Ahmed Çelebi'nin mülkü olub fevtinden sonra verâsetî sulbîye kebîre kızı Emîne ile li-ebeveyn karındaşı olub bundan akdem fevt olan babam mezbûr Tayyib Çelebi'ye intikâl itdikde babam merkûm Tayyib Çelebi hâl-ı sıhhatinde müteveffâyı merkûm Ahmed Çelebi'nin sâ'ir muhallefâtından hisse-i irsiyeni ahz idüb zıkr olunan tarla mezbûre Emîne'nin hisse-i irsiyesine ta'yîn ve tahsis olunmağla mezbûre Emîne dahî târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc 'Ömer'e doksandört guruş bana bey' ve kabz semeni itdi benim mahdûd-ı mezkûrede müte'allık ve cehâ mine'l-vech (?) da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc 'Ömer'in mülk-i müşterâsıdır didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (13 Şevvâli'l-mükerrem 1109/24 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Abdullah Çelebi bin Ebûlhüda, el-Hâc Velî Neccar, Mustafâ bin İdris, el-Hâc 'Abdulkâdir takacı.

Belge No:82-3:Tereke ve Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Emîne bint-i ibni Zeyneb'in verâsetî ruh-ı meşrûh Mustafâ bin Ahmed ile sadrî sagîreleri Râbi'a ve Fâtıma ve 'Âyşe'ye li-ebeveyn karındaşı Mehmed'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mutahakkık olundukda sadr-ı mezbûre Mustafâ'nın talebiyle tahrîr taksîm olunan muhallefâtıdır ki zıkr olunur fi'l-yevmi'l-'aşer min Şevvâl li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Şevvâl 1109/21 Nisan 1698).

Kumaş ve bez yasdık 9 guruş 3/ bez tekli yasdık 4 guruş 1/... kuşak 1 guruş 2.5/ köhne zıbun 1/abrâr (?) tencere 2 guruş 1/köhne gömlek 2 guruş 1/alaca zıbun 1 guruş 0.5/ hamam rahtı 3 guruş 1/.../ yemeni çenber 2 sülüs 1/ altın küpe 1 guruş 3/ köhne boğça 3 guruş 0.5/... / iblik/iplik 1 guruş 1/ bez yorgan ve döşek 2 guruş 1 rub' 3/ mehr-i mü'eccel zevci guruş 20.

Guruş 37.5

Minhâ el-ihracât

Resm-i kıymet-i guruş 1/ hıdâme ihzârı guruş 0.5.

Sahîhü'l-bâkî li't-taksîm guruş 36.

Hisse-i zevci guruş 9/ hisse-i Elif 8/ hisse-i Fâtıma guruş 8/ hisse-i 'Âyşe guruş 8, hisse-i ammi guruş 2.

Belge No:82-4:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde sâkine iken fevt olan Emîne bint-i Zeyneb'in sadrîye sagîre kızları Râbi'a ve Fâtıma ve 'Âyşe'ye vâlideleri medîne-i mezbûreden intikâl eden hisse-i irsiyeleri zabt ve tevsiye-i umûrlarına bir vasî lâzım ve mühim olmağın sagîrât mezbûrâtının babaları Mustafâ bin Mehmed vesâyet-i 'uhdesinde gelmedi kâdir olmağla hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî savb-ı er' üzerinden merkûm Mustafâ vasî nasb ve ta'yîn itdiği ol dahî vesâyet-i merkûmeleri kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka'a kayd fi 15 min Şevvâli'l-mükerrem sene 109 (15 Şevvâli'l-mükerrem 1109/26 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:
Seyyid 'Alî Dede bin Mustafâ Efendi, Hâcî 'Alî Mehmed, el-Hâc Bektaş bin İdris.

Belge No:83-1:Tereke ve Taksîm

Oldur ki

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Alî Neccar Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Meryem bint-i Hâcî Ebûbekir'in verâsetî zevci Bektaş bin İbrahîm ile sadrîye sagîre kızları Hadice ve 'Âyşe ve İsmihân'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra tahrîr olunan muhallefât defteridir ki zikr olunur fi evâ'il-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Şevvâli'l-mükerrem 1109/12-21 Nisan 1698).

Sim kuşak 1 guruş 3/müsta'mel kettan gömlek 1 sülüs 1/don mintan 1 guruş 0.5/beyaz ... 1 guruş 1 rub' 1/alaca zıibun 1 rub' 3/köhne peştemâl 1 guruş 1/.../köhne boğça 3 guruş 1.5/.../şal ... guruş 1/bez yasdık 2 sülüs 2/yorgan döşek guruş 2.5/sac ... 1 rub' 1.

Der-zimmet zevci mezbûre mehr-i mü'eccel guruş 10.

Cem'an guruş 24.5.

Minhâ el-ihracât, resm-i'âdi guruş 0.5/ kâtib emîni Mehmed guruş 0.5.

Sahîhü'l-bâkî guruş 23.5.

Hisse-i zevci mezbûre guruş 5 adet 10/ hisse-i bint-i Hadice guruş 5 adet 10/hisse-i mezbûre 'Âyşe guruş 5 adet 10/hisse-i bint-i İsmihân guruş 5 adet 10.

Belge No:83-2:Tereke ve Taksîm

Seng-i Hoşkadem Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Emîne bint-i Hasan'ın verâseti Oruç metrûk ... sulbîye kızı ile sadrîye kebîre kızları Hadice ve Emîne ve li-ebeveyn er karındaşları oğlu 'Alî bin Süleymân münhasıra oldukdan sonra zevce-i mezbûr el-Hâcî Hüseyin talebiyle muhelefâtı tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olundu fi 10 min Şevvâl sene 109 (10 Şevvâl 1109/21 Nisan 1698).

Altın nezir (?) sâ'at 8 guruş 10/sîm keçe kuşak 130 guruş 10/ altın toka şî'âl 11 guruş 13/altın küpe 1 guruş 4/ altın hatım ma'a hatım 2 guruş 1/ mâ'î kaftan 1 guruş 3/.../kırmızı çuka 1 guruş 4/ cedîd mesk (?) ve ma'i kaftan 2 guruş 4/... kaftan 1 sülüs 2/peşkir 1 guruş 1.5/beyaz kaftan 1 guruş 1/ ibrâz peçe guruş 2/alaca merdâne ... 2 guruş 1 rub' 1/... gömlek 1 guruş 10/kettan gömlek 2 guruş 1.5/alaca ... 2 guruş 2/.../(**)/.../.../.../köhne münakkaş yasdık 3 guruş 1/köhne yorgan 3 guruş 1.5/köhne döşek 3 guruş 1.5/mehr-i mü'eccel zevce-i metrukesi guruş 15/der-kısmet ... guruş 21/

Guruş 109.

.../ıskât-ı salât guruş 8/resm-i himmet guruş 2.5/hıdâmat .... guruş 1/kâtib guruş 0.5

Guruş 19.

Sahîhü'l-bâkî li'-taksîm guruş 90.

Hisse-i zevci guruş 12.5/hisse-i bint-i guruş 30/hisse-i bint-i guruş 30/hisse-i ibn-i 'Alî guruş 7.5.

Belge No:83-3:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sâkine İsmihân bint-i Şa'bân nâm hatun tarafından zikri âtî bey' ikrâra vekîl olub mezbûranın zâtınî ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan Seyyid Mehmed ibni Molla Mîr ve Ahmed bin el-Hâc İbrahîm şehâdetleriyle ile şer'an vekâleti sâbite olan Bayram Ağa ibni 'Alî Ağa meclis-i şer'de iş bu râfi'u'l-kitâb 'Alî ibni el-Hâc 'Osmân nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûre kal'asında vâki' bir tarafı dizdâr Hasan Ağa ve bir tarafı diğêr Hasan mülkleri ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bir tahtânî beyt ve bir hazîne ve havluyu mu'yine müştemil menzili müvekkilem mezbûre İsmihân'ın mülkü olub târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem müvekkile-i mezbûre İsmihân menzil-i mezkûru cümle tevâbi've levâhik mezbûr 'Ali'ye kırk gurus bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûreye merkûm 'Alî yedinden ahz ve kabz eyledi zikr olunan menzil-i mezbûr 'Ali'nin mülk-i müşterâsıdır deyu keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîkî's-şer' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Şevvâli'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (3 Şevvâli'l-mübârek 1109/14 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Ağa Dizdâr, Ahmed bin Mîr 'Ali, Ahmed bin el-Hâc 'Ali, Molla Mehmed bin Molla Mîr el-Hâc 'Abdulkâdir Arpacı-zâde.

Belge No:84-1:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Beğ Mahallesi sükkânından Hüseyin ve Ahmed ve Hasan enbiyâ-ı İbrahîm ve diğêr Ahmed bin Yûsuf nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe lâzımü't-teşrifde yine mahalle-i mezbûrede sâkine Emîne Hanım bint-i 'Osmân Pâşâ tarafından zikri âtî ibrâyı tasdîka vekîl müseccel olan iş bu râfi'u'l-kitâb Koca Beg ibni Yûsuf Beg mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûre tâbi' Kefer Halîl nâm karye sınırı dâhilinde tehdîd ve tevzi'den gâri bir bâb mezkûr değirmen müvekkile-i mezbûre Emîne Hanım'ın taht-ı tasarrufunda olub ve yine karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Cabiroğlu ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı vâdi ve bir tarafı 'arz-ı hâli ile mahdûd seksen dîb Kasım ...zeytûn eşcârı dahî mülkü olmak üzere tasarrufunda olub zikr olunan değirmen ile mahdûd-ı mezkûr zeytûn eşcârın nısf hisse-i müşâ'ları bizim mülkümüz ve mevrûsumuz olmak üzere müvekkile-i mezbûreden talep ve da'vâ idüb beynimizde münâza'ât-ı kesret ve muhâsamât-ı vefire cereyân etmişdi muslihûn tavassut idüb bizi da'vâyı mezkûrdan onbeş gurus üzerine sulh eylediklerinde biz dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı merkûm on gurus müvekkile-i mezbûre Emîne Hanım yedinden her birimiz ahz ve kabz idüb müvekkile-i mezbûrenin zikr olunan değirmen ve zeytûn eşcârlarından nısf hisse-i şâyi'mız da'vâsından müte'allık da'vâdan zimmetini ibrâyı 'âmm kâtü'l-nizâ'la ibrâ ve iskât itdik ve cehâ mine'l-vech (?) da'vâ ve nizâ'mız ve 'alâka ve müdâhalemiz yokdur min ba'd ... veyahut vekîllerimizden husûs-ı mezbûre müte'allık da'vâ sudûr eder ise lede'l-hükkâm ve'l-kirâm makbûl ve mesmu' olmasûn dediklerinde vekîl-i merkûm Koca Beg dahî mezbûrûn Hüseyin ve Ahmed ve Hasan ve diğêr Ahmed kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve tahakkîk iken mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/22 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mikdad İmâm, el-Hâc İbrahîm bin İdris, Molla Mehmed bin Molla Mikdad, el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, Hızır bin 'Abdullah, Mehmed bin 'Osmân, el-Hâc Derviş Koca, 'Osmân bin el-Hâc 'Ömer, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:84-2:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Uyum Söğüd nâm karye sükkânından Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda karye mezbûre sükkânından Ahmed bin el-Hâc Kasım ve Velî ve 'Alî ibni el-Hâc İbrahîm muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân 'Alî ve Velî'nin karındaşı Mehmed Beşe ile merkûm Ahmed'in karındaşı Hüseyin Beşe nâm râcileri târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem karye-i mezbûrede üzerine hücum ve i'zâm kılıç zerkasıyla ... darb i'zâyı kara bere etmişleridir beni darb eden mezbûrân Mehmed Beşe ve Hüseyin Beşedir mezbûrân Ahmed ve Velî ve 'Ali'ye kat'â da'vâ ve nizâ'im yokdur savb-ı şer'den yedlerine hüccet-i şer'îye verilsün didikde gibbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (13 Şevvâli'l-mükerrrem 1109/24 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Beşe bin 'Abdullah, el-Hâc Velî bin Hasan, Mehmed bin İbrahîm, Receb bin Abidin, 'Arâb bin Fethi.

Belge No:84-3:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Alî Neccar Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan 'Âyşe bint-i Ahmed verâsetî sâdır ... oğlu Mehmed ile sadrîye sagîre kızı Fâtîma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûrunun muhalledâtıdır fi 13 Şevvâl sene 1109 (13 Şevvâl 1109/24 Nisan 1698).

.../zâr ma'a tencere guruş 1.5/.../don sülüs 1/siyah pûşe sülüs 1/gömlek 2 guruş 1/münakkaş boğca 2 guruş 1/simli bıçak guruş 1.5/.../hançer guruş 1.5/altın toka guruş 14/yorgan 2 guruş 2/döşek 2 guruş 2/hamam leğeni 1guruş 2/el leğeni guruş 1/sahan 2 guruş 1/tas 1 guruş 0.5/...

Menzil der-mahalle-i mezbûr guruş 30.

Cem'an guruş 624.

Minhâ el-ihrâcât

.../resm-i 'âdi guruş 1.5/kâtib ihzarı guruş 1.

Cem'an guruş 6.5.

Sahîhü'l-bâkî guruş 55.5.

Hisse-i ibni Mehmed 37/hisse-i bint-i ... guruş 18.5.

Belge No:85-1:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Şeyh Sultân'ın sulbîye sagîre kızları 'Âyşe ve Fâtîma'ya babaları müteveffâyı merkûmdan irsen intikâl eden mâllarını zabt ve rabt ve sâ'ir tevsiye-i umûrlarını ber vech-i lâzım ve mühim olub sagîretân mezbûretânın vâlideleri iş bu râfî'u'l-kitâb Emîne bint-i 'Abdurahman nâm hatun vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kâdre olduğunu zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi olan bi-farz müslimîn ihbâr etmeleriyle

savb-ı şer' üzerinden mezbûre Emîne'ye sagîretân mezbûretân üzerlerine vasî nasb ve ta'yîn olundukda vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Şevvâli'l-mükerrem 1109/25 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Mehmed Müftü eş-Şafi, el-Hâc 'Alî bin el-Hâc 'Osmân, 'Osmân bin Ahmed.

Belge No:85-2:Mülk Satışı (Tut Bahçesi Hisse Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb Kal'ası sükkânından Mustafâ bin Mehmed nâm kimesne ahali ve Sâliha bint-i Mehmed'in oğlu ve tarafından bey'-i âtfyyü'l-beyân ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan Mehmed bin Ya'kûb ve el-Hâc Süleymân bin meclis-i şehâdetleri şer'an vekâleti sâbite olan Mustafâ bin bi'l-vekâleti mahfil-i kazâda yine kala-i mezbûre sükkânından Rahime bint-i 'Alî ve Ümmetullah bint-i Ebûbekir nâm hatunlar taraflarından zikri âtî şerâyi tasdîka vekîl olub nehc-i şer' üzere vekâleti sâbite olan iş bu râfi'u'l-kitâb 'Abdullah bin Ebûbekir muvâcehesinde her biri asâleti ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Leyluncük'de vâki' bir tarafı Mahmûd ve bir tarafı Molla Yûsuf ve bir tarafı 'Ömer mülkleri ve bir tarafı hark ile mahdûd dâhilinde eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmireye müstemil bir kıt'a tut bağçesinin oniki sehinden altı sehimin benim mülküm altı sehimi müvekkile-i mezbûre Sâliha'nın mülkü olub ben kendü hakkım olan altı sehimin iki sehimi müvekkile-i mezbûre Ümmetullah'a yirmi buçuk guruş bana bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr merkûme Ümmetullah yedinden ahz ve kabz itdîm müvekkile-i mezbûre Sâliha dahî hissesi olan altı sehimin dört sehimini müvekkile-i mezbûre Rahime'ye kırkyedi buçuk guruş bana bey' ve teslîm olduğu (*) ol kabûl ve teslîm itdîkten sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr müvekkile-i mezbûre Rahime yedinden ahz ve kabz itdi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrun oniki sehiminden dört sehimi mezbûre Rahime'nin ve iki sehimi mezbûre Ümmetullah'ın eylediği mülkü müşterâlarıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (13 Şevvâli'l-mükerrem 1109/24 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân bin Hasan 'Ali, Mehmed bin el-Hâc Toğan, Mustafâ bin Mehmed, Mehmed Ramazân .

Belge No:85-3:Mülk Da'vâsı (Bağ Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından Mûsâ bin Mûsâ nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb 'Alî bin Halîl nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem ... Molla olmağla evvel ... medîne-i mezbûreye tâbi' karye-i Bedri'de vâki' bir tarafı el-Hâc 'Ömer ve bir tarafı el-Hâc Halîl ve bir tarafı 'Ömer ve bir Ebûbekir mülkleri ile mahdûd ikiyüzelli tiğek bağımız ... bağ-ı mezkûr yine ... ve teslîm etmek şartıyla mezbûr 'Alî'ye onyedi buçuk guruş bey' ve semenini babası merkûm Halîl yedinden ahz ve kabz idüb hâlâ ...bulunmağla şart-ı mezkûr ile bey' mezbûrun ... binâ' su'âl olunub bağ-ı mezkûrun ... ve teslîm tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr 'Alî cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i merkûm Mûsâ târîh-i mezkûrede zikr olunan ikiyüzellisekiz bağını

kendüye onyededi buçuk guruş bana bey' itdiğine ikrâr şart-ı mezkûrda inkâr edeceğine müdde'-i mezbûr ... müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden 'âciz ve kâsır olub istihlâf dahî etmemeğin mezbûr Mûsâ bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Şevvâli'l-mükerrem 1109/25 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

(*), Molla Mikdad bin Halîl, Mehmed Ağa Muslî-zâde.

Belge No:86-1:Mülk Satışı (Nafaka İçin Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Beğ Mahallesi karinde sâkin iken bundan akdem fevt olan 'Osmân bin Hasan'ın sulbîye sagîre kızı Zehra'nın ceddesi ve kable's-şer' üzerinden mansûbe vasîsi olan Hadice bint-i el-Hâc 'Alî nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb Molla 'Ömer bin 'Osmân nâm kimesne mahzarında bi'r-rizâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb sagîre-i mezbûre taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisve-i bahâya muhtâç olmağla mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı el-Hâc Mansûr ve bir tarafı 'Abdullah nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı Hanım bağçesi ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ve bir beyt-i sagîr ve bir matbah ve havluyu müteşemil menzilinde gayri menkûlât kıymetinden bir senesi olmayub sagîre-i mezbûrenin zaruriye nafakası için menzili mahdûd-ı mezkûre bilâ-izn şer'i suk-ı sultânda müzâyede olunub rağbât-ı nâs minkat'â oldukdan sonra merkûm Molla 'Ömer üzerinde yirmisekiz guruş karâr idüb ziyâde ile talep ve râğibi olmamağla merkûm Molla 'Ömer'e yirmisekiz guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eylediğinden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr yirmisekiz esedî guruş merkûm Molla 'Ömer yedinden vesâyetim hasebiyle bi't-temâm e'l-kemâl ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzili merkûm Molla 'Ömer'in mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdik's-şer' mâ-vaka'a ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis Şevvâli'l-mükerrem li-senen tis'a ve mi'e ve elf (5 Şevvâli'l-mükerrem 1109/16 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Hasan 'Arâblı, Molla İbrahîm bin Hızır Efendi, es-Seyyid Mehmed ..., el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc, Mansûr bin Neccar İsmâ'îl, 'Abdullah ..., İbrahîm bin Molla Mehmed, Hüseyin Efendi, Molla Hasan bin Hüseyin Efendi, Mansûr bin Molla 'Ömer, Molla ... bin İdris.

Belge No:86-2:Mehr-i Mu'accel ve Mehr-i Mü'eccel Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i İsmâ'îl mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Abdulgına bin Ebûbekir nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Abdulgına'nın babası merkûm Ebûbekir zimmetinde onbeş guruş mehr-i mü'eccel ve onbeş guruş mehr-i mü'eccelim olub fevt oldukda muhalledâtına oğlu mezbûr 'Abdulgına vâzi'u'l-yed olmağla bana teslîmden imtinâ' eder su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr 'Abdulgına cevâbında fi'l-vâki' mezbûre 'Âyşe'nin babam müteveffâyı merkûm zimmetinde onbeş guruş mehr-i mu'accel ve onbeş guruş mehr-i mü'eccel var deyu ikrâr iken babam merkûm İsmâ'îl fevtinden sonra mezbûre 'Âyşe zikr olunan mu'accel ve mü'ecelisinden talep ve da'vâ idüb ben dahî muhalledâtından mezbûre 'Âyşe'ye zikr olunan mehr-i mukâbelesinde bir yorgan ve bir döşek ve bir kilim ve taşt def' ve teslîm

idüb ol dahî ahz ve kabz eyledikten sonra otuz guruş mehr-i mu'accel ve mü'eccellinden zimmetimi ibrâ-i kât'ü'l-nizâ'la ibrâ ve iskât etti deyu def'le mukâbele edeceği gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr 'Abdulgına def'-i mezkûr mehri mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ ve Molla 'Alî bin Mûsâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' mezbûre 'Âyşe müteveffâyı merkûm İsmâ'il'in zimmetinde olan mehr-i mu'accel ve mü'eccellini merkûm 'Abdulgına'den taleb ve da'vâ eyledikde müteveffâyı merkûm muhalledâtından bir yorgan ve bir döşek ve bir kilim ve bir taşt ahz ve kabz idüb bizim huzûrumuzda otuz guruş mehr-i mu'accel ve mü'eccel da'vâsından merkûm 'Abdulgına'nın ibrâ-i kât'ü'l-nizâ'la zimmetini ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz dediklerinde ba'de't-ta'dîl ve ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın mezbûre 'Âyşe mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

Hâcı Mehmed ve Mehmed bin İmâm, 'Abdullah bin Mehmed.

Belge No:86-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkine iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i Bektaş nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevcem Hüseyin bin Mahmûd nâm kimesne beni ve sulbîye sagîre kızları Elif ve Emîne'yi bilâ nafaka terk idüb aher diyâra gitmişdi bilâ nafaka ve kisveye esedî ihtiyâcımız olmağla savb-ı şerîfe merkûmeden kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub istidâneye izni taleb ederim didikde mezbûr Hüseyin hüsn-ı nafakadan kendüye bir sene terk itdiğine mezbûre 'Âyşe'ye yemîn teklîf olundukda ol dahî halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-'azîm eyledikten sonra hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri yüzotuzüç akçaya guruş olmak üzere mezbûre 'Âyşe ile sagîretân mezbûretânın her birine yevmî yedişer akça nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede'z-zafer merkûm Hüseyin üzerine rücû'-ı mezbûre 'Âyşe'ye izn vermeğın bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Şevvâli'l-mükerrem 1109/27 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Beg bin Vakkas, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin İmâm, Mehmed bin Mustafâ.

Belge No:87-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi sükkânından ... Haleb nâm emîni meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Şeyh Sultân nâm kimesnenin sagîre kızları Fâtıma ve 'Âyşe'nin kable's-şer'den mansûbe vasîleri olan Emîne bint-i 'Abdurahman mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr Ahmed zimmetinde Fâtıma semeninde kırkbeş guruş hakkım olub beni müteveffâyı mezbûretân duyûnundan bi'l-çiheti merkûmeden mikdar-ı mezkûr deyni olduğunu mahzarı şehûdde ikrâr ve işhâd dahî etmişdi meblâğ-ı mezkûr bi'l-kable'l-edâ fevt olduğun tereke-i vefâyisinden aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve'l-'akîbe'l-inkâr müde-i merkûmdan müde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Hüseyin ibni Ebûzeyd ve 'Alî bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-hakîka müteveffâyı mezbûr Ahmed hâl-ı sıhhatinde müdde'î-i merkûm murâd-ı çiheti merkûmeden zimmetindedir

vâcib kırkbeş guruş deynim olur deyu ikrâr ve bize işhâd dahî etmişdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinde şehâdetleri cayiz-i kabûlde vâki’ olub ve müdde’î-i merkûme nehc-i şer’ ile ba’de’t-tahlif-i şer’i mûvacihle meblâğ-ı mezbûre bana kırkbeş guruş müteveffâyı mezbûrun terekesinden müdde’î-i merkûme edâ ve teslîmi tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâdis ‘aşer min şehr-i Şevvâli’l-mükerrem li-sene tis’a ve mi’e ve elf (16 Şevvâli’l-mükerrem 1109/27 Nisan 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Mustafâ Çelebi Fişekçi-zâde, ‘Ömer bin ‘Osmân, Hüseyin bin Mûsâ, ve Mehmed bin İbrahîm, Hüseyin bin Hasan.

Belge No:87-2:Mehr-i Mü’eccel Talebi

Medîne-i ‘Ayntâb’da Şehreküstü Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Şeyh Sultân’ın zevce-i metrûkesi iş bu râfi’u’l-kitâb Halîme bint-i Hasan nâm hatun mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûmun ahire zevcesi ve sulbîye sagîre kızları Fâtîma ve ‘Âyşe’nin kable’ş-şer’den mansûbe vasîsi olan Emîne bint-i ‘Abdurahman mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâyı merkûm zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı ‘aliyye yirmi guruş mehr-i mü’eccelim olub kable’l-ahz fevt olmağla terekesinden taleb ederim su’âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl ‘akîbe’l-inkâr mezbûre Halîme’den müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden el-Hâc Ebûbekir bin ‘Abdulkâdir ve Ahmed bin ‘Alî nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’â hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki’ müteveffâyı merkûm Ahmed’in zimmetinde mezbûre Halîme mütekarrer ve makûd-ı ‘aliyye yirmi guruş mehr-i mü’eccel vardır biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl zikr olunan yirmi guruş mehr-i mü’eccel külli ve bâ’zâ ahz ve istikâ veya hibe veya aher havâle itmeyüb tarîkı-ı şer’den bir tarîkla zevci müteveffâyı merkûmun zimmetini ibrâ etdiğine mezbûre Halîme’ye yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘ala vuku’u’l-minvâl halef-i billâhi’l-’aliyyi’l-a’lâ etmeğın mezbûre Halîme’nin yirmi guruş mehr-i mü’eccel tereke-i müteveffâyı merkûmeden edâ-i vasî-i mezbûre Emîne’ye tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâdis ‘aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene tis’a ve mi’e ve elf (16 Şevvâli’l-mükerrem 1109/27 Nisan 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Eş-Şeyh Mehmed Şafî, ‘Alî bin Sultân, Seyyid Mehmed bin Hüseyin, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:87-3:Mehr-i Mü’eccel Talebi

Medîne-i ‘Ayntâb’da Şehreküstü Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ahmed bin Şeyh Sultân’ın zevce-i metrûkesi Emîne bint-i ‘Abdurahman nâm hatun meclis-i şer’-i hâtîr-ı lâzımü’t-tevkîrde müteveffâyı merkûmun zevce-i aher ve sulbîye sagîre kızları ‘Âyşe ve Fâtîma’nın li-ecli’l-musliha mansûbe vasîye olan Halîme bint-i Hasan mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâyı merkûm Ahmed zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı ‘aliyye olan yirmi guruş mehr-i mü’ecceli taleb ederim su’âl olunub terekesinden alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl ve ‘akîbe’l-inkâr mezbûre Emîne’den müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden Mehmed bin Mûsâ ve Mustafâ ve Mehmed nâm

kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istîşhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm Ahmed zimmetinde zevce-i mezbûre Emîne'nin makûd-ı 'aliyye yirmi guruş mehr-i mü'ecceli vardır biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı merkûm yirmi guruş mehr-i mü'eccel külli ba'zâ ahz ve istikâ veya hisse ve ahire havâle olmayub tarîk-i şer'den bir tarîkla zevci müteveffâyı mezbûrun zimmetini

Belge No:88-1:Önceki Belgenin Devâmı

İbrâ etdiğine mezbûre Emîne'ye yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın meblâğ-ı merkûmun yirmi guruş tereke-i müteveffâyı mezbûrun Emîne'ye edâyı ve teslîm mezbûre vasî Halîme'ye tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Şevvâli'l-mükerrem 1109/27 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Alî Efendi bin Velî Hüseyin Beg bin Turmuş, 'Alî bin Ebûzeyd.

Belge No:88-2:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Okçu-zâde dimekle ma'rûf Mehmed Ağa ibni Maksûd'un verâseti zevce-i metrûkesi 'Âyşe Hatun ibni 'Abdullah ile sulbî kebîr oğulları Yûsuf ve Mustafâ'ya sulbîye kebîre kızları Emîne ve Safiye'ye münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûre Emîne dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre 'Âyşe'ye ve karındaşları mezbûrân Yûsuf ve Mustafâ'ya ve kız karındaşı mezbûre Safiye'ye münhasıra olub mezbûr Yûsuf dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre 'Âyşe ile karındaşı merkûm Mustafâ'ya ve kız karındaşları mezbûre Safiye'ye münhasıra olub mezbûr Mustafâ dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre 'Âyşe ile kız karındaşı mezbûre Safiye'ye ve ibni 'Ömer Maksûd ibni ... münhasıra olduğı olduğı şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa'nın li-ebeveyni 'Ömer Yûsuf Beg ibni Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfü'l-lâzîmü't-teşrifde mezbûretân 'Âyşe ve Safiye taraflarından zikri âtî sulh ve ibrâya tasdîk vekîl-i şer'iyeleri olan iş bu râfi'u'l-kitâb Molla 'Alî bin 'Abdullah nâm kimesne mahzarında bi't-tava' ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karındaşım oğlu müteveffâyı merkûm Mehmed Ağa'nın mahalle-i mezbûrede vâki' menzili ve oda ve tahmilâthâne ve sâ'ir 'akâr ve emlâkında müşâ' ve müşterek babam hissesi olub fevtinden sonra bana irsen intikâl itdi deyu müvekkiletân mezbûretân 'Âyşe ve Safiye'den taleb da'vâ idüb beynimizde münâza'ât-ı kesret ve muhâsamât-ı vefîre cereyân el-hâleti hâzihi beynimizde müslimûn ve muslihûn tavassut idüb beni da'vâyı merkûmeden otuzbeş guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezbûr kabûl ve bedeli sulh olub meblâğ-ı merkûm otuzbeş guruş müvekkiltan mezbûretân 'Âyşe ve Safiye yedlerind bi't-temâm ahz ve kabz itdim min ba'd müvekkilatân mezbûretânın taht-ı tasarruflarında olan olan menzili ve oda ve tahmilâthâne ve sâ'ir akar ve emlâklarında vârisine müte'allık da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur mülkü mevrûsleridir zimmetlerine ibrâ-i 'âmm kât'ü'l-nizâ'la ibrâ ve iskât itdim didikde vekîl-i merkûm Molla 'Alî mükarrer merkûm Yûsuf Beg tahmilât meşrûh senede tahakkîk ve tasdîk etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şevvâli'l-mükerrem 1109/28 Nisan 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Fahrü’l-müderrişini’l-kirâm ‘Avz Efendi Müftü, Mehmed Efendi Müftü-zâde, Halîl Ağa bin İbrahîm ..., Süleymân Ağa Bayrakdar-zâde, Molla ‘Alî bin Velî el-Hâc Mehmed bin Ahmed, Molla Ebûbekir bin ..., Halîl Beg bin Ebûzeyd, Molla Ahmed bin Mehmed Efendi, ‘Alî Çelebi bin Hasan ...

Belge No:88-3:Alacak Da’vâsı

Kazâ-i ‘Ayntâb’a tâbi’ Besni nâm karye sükkânından iş bu râfi’u’l-kitâb Hâmis bin Kara Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer’-i şerîfe lâzımü’t-teşrifde medîne mezbûrede Şhreküstü Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem vefât edeb Ahmed bin Şeyh Sultân’ın zevcesi sulbîye sagîre kızları Fâtıma ve ‘Âyşe’nin kable’ş-şer’den mansûbe vasîsi olan Emîne bint-i ‘Abdurahman nâm hatun mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Ahmed zimmetinde müşterâ ve makbûza bir re’s katır semeninden otuz guruş hakkım olub onyedî guruş bir sülüsünü ahz ve kabz idüb oniki guruş ve iki sülüsünü zimmetinde bâkî kalub kable’l-ahz fevt olmağla terekesinden taleb ederim su’âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl ve ‘akîbe’l-inkâr müdde’î-i merkûm Hamis’den müdde’âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed bin Mehmed ve Yûsuf bin Satılmış nâm

Belge No:89-1:Önceki Belgenin Devâmı

Nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki’ müdde’î-i merkûm Hamis’in müteveffâyı merkûm Ahmed zimmetinde müşterâ makbûzun bir re’s katır semeninden otuz guruş hakkı olub onyedî guruş bir sülüsü ahz ve kabz idüb oniki guruş ve iki sülüsü zimmetinde hakkı bâkî kalmışdır biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı bâkî oniki guruş iki sülüsü külli veya ba’zâ ahz ve istikâ ve hibe itmeyüb tarîk-i şer’den bir tarîkla müteveffâyı merkûm Ahmed’in zimmetini ibrâ etmediğine müdde’-i merkûm Hamis’in yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘ala vuku’u’l- minvâl halef-i billâhi’l-aliyyi’l-a’lâ etmeğın zikr olunan oniki guruş ve iki sülüs tereke-i müteveffâyı merkûmdan edâ-i vasî-i mezbûre Emîne’ye tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâbi’ ‘aşer min Şevvâli’l-mükerrem li-sene tis’a ve mi’e ve elf (17 Şevvâli’l-mükerrem 1109/28 Nisan 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Şeyh Mehmed Efendi Şafî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Yûsuf karye-i mezbûre, ‘Alî bin Sultân.

Belge No:89-2:Alacak Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’a tâbi’ karye ... sükkânından iş bu râfi’u’l-kitâb Mustafâ bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Şhreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Şeyh Sultân’ın zevce-i metrûkesi ve ityân-ı sığâranın ve sulbîleri olan Emîne bint-i ‘Abdurahman nâm hatun mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr Ahmed zimmetinde deyni şer’den onaltı guruş hakkım olub meblâğ-ı mezbûrûn kable’l-edâ fevt olub muhalledâtının mezbûre Emîne vâzi’u’l-yed olmağla taleb ederim su’âl olunub alıverilmek

matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Mustafâ'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Velî bin Ebûbekir ve 'Alî bin Hüseyin nâm kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Mustafâ'nın müteveffâyı merkûm Ahmed bin Şeyh Sultân'ın zimmetinde edâ-ı lâzım onaltı gurus hakkı vardır biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her birimiz edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleriyle makbûl olub meblâğ-ı mezbûre külli ve ba'zâ ahz ve istikâ veya hisse veya ahire havâle itmeyüb tarîk-i şer'iyeden bir tarîkla müteveffâyı mezbûre zimmetini ibrâ etdiğine mezbûr Mustafâ'ya yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin zikr olunan onaltı gurus müteveffâyı merkûmun muhallefâtından müdde'î-i mezbûr Mustafâ'ya edâ ve teslîm vasî-i merkûme Mine'ye tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şevvâli'l-mükerrem 1109/28 Nisan1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Mehmed Şafî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Seyyid Mehmed Çelebi bin Seyyid Hamza, Seyyid 'Abdullah bin Hâcî Mustafâ.

Belge No:89-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Şeyh Sultân'nın sulbîye sagîre kızı Fâtıma ve 'Âyşe'nin vâlideleri ve kable's-şer'den mansûbe vasîleri olan iş bu râfi'u'l-kitâb Emîne bint-i 'Abdurahman nâm hatun meclis-i şer'-i hatîrda takrîr-i kelâm idüb sagîretân mezbûretân hâlâ hücre-i hizânemde olub nafaka ve kisve-i eşeddi ihtiyaçları olmağın savb-ı şer'den her birine kadar-ı ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olub vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede'z-zafer mâlî mevrûslerinden rücû' izn taleb ederim didikde hâkim-i mevki'ü'l-kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî râyici-i fi'l-vakt yüzotuziki akça gurus olmak üzere sagîretân mezbûretânın nafaka ve kisve-i bahâları için ve sâ'ir ve hevâyic-i zarûreleri için her birine yevmî sekizer akça farz idüb vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede'z-zafer sagîretân mezbûretânın mâlî mevrûslerinden rücû'-ı mezbûre Emîne'ye izn birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Şevvâli'l-mükerrem 1109/ 27 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Mehmed eş-Şafî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed bin İbrahîm.

Belge No:90-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid Hâcî Mustafâ ibni el-Hâc 'Osmân mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûre sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ahmed Şeyh Sultân'ın zevce-i metrûkesi ve sulbîye sagîre kızları Fâtıma ve 'Âyşe'nin savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan Emîne bint-i 'Abdurahman nâm hatun mahzarlarından üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr Ahmed zimmetinde iş bu binyüzdokuz senesi Ramazân-ı şerîfden mahalle-i mezbûrede vâki' menzîlimde edâ ve teslîm etmek şartıyla cihet-i teslîm şer'den yirmi keyl buğday hakkım olub hatta mezbûr Ahmed hâl-ı sıhhatinde cihet-i merkûmeden yirmi keyl buğday deyni olduğunu huzûr-ı müslimînde ikrâr ve işhâd dahî idüb mezbûr Ahmed buğdayı mezbûr bana kable'l-edâ fevt olmağla muhallefâtına mezbûre Emîne vâzi'u'l-yed olmağla taleb ederim su'âl olunub alıverilmek

matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl 'akîbe'l-inkâr mezbûr Seyyid Hâcî Mustafâ'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed bin Velî ve Velî bin Halîl nâm kimesneler meclis-i şer'a hâzırân olub işhâd fi'l-vâki' müteveffâyı mezbûr Ahmed bin Şeyh Sultân hal-ı sıhâtinde bizim huzûrumuzda müdde'î-i mezbûr Seyyid Hâcî Mustafâ'nın teslîmi şer'i cihetinden zimmetinde yirmi keyl buğday hakkı olub vâcibü'l-edâ deynidir deyu ikrâr ve bizi işhâd itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâiyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olub zikr olunan yirmi keyl buğdayı (*) ba'zâ ahz ve istikâ veya hibe veya ahere havâle itmeyüb tarîk-i şer'den bir tarîkla zimmetini ibrâ etdiğine mezbûr Seyyid Mustafâ'ya yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin zikr olunan yirmi keyl buğdayı mezbûr Seyyid Mustafâ edâ-i tenbîh olundukdan sonra mezbûr Seyyid Hâcî Mustafâ meclis-i aherde vasî kavmi muvâcehesinde tav'â ikrâr idüb zikr olunan yirmi keyl bezr-i sekiz keylini vasî-i mezbûre Emîne yedinden ahz ve kabz idüb bâkî kalan oniki keyl buğdayı de'âviden vasî-i merkûmenin zimmetini ibrâ ve iskât itdim min ba'd müteveffâyı mezbûrun muhallefâtından zikr olunan buğdayı müte'allık da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Şevvâli'l-mükerrem 1109/26 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Mehmed Çelebi Seyyid Hamza, Mansûr bin Ahmed, el-Hâc İbrahîm bin Hâcî Velî el-Hâc Mustafâ Fişekçi-zâde.

Belge No:90-2:Sefer Bedeli Tahsîli

Hâlâ Maraş vâlisi sa'âdetlû Halîl Pâşâ ... müşâ' hazretleri bir tarafı ... husûs-ı âtiyyü'l-beyânı ikrâra nehc-i şer'î üzere vekîl olan silahdâr 'Ömer Ağa ibni Mustafâ mahfil-i kazâda medîne-i 'Ayntâb Kal'ası nefarâtından Mağaracık mezra'asından binyediyüz akça gedik tımârına mutasarrıf olan kâtib Ramazân Çelebi ibni 'Osmân ve karye-i Güzide binbeşyüz akça gedik tımârına mutasarrıf olan el-Hâc 'Abdullah bin el-Hâc 'Alî ve karye-i Kara ... binbeşyüz akça gedik tımârına mutasarrıf olan Mehmed Beg ibni 'Ömer ve karye-i ... binbeşyüz akça gedik tımârına mutasarrıf olan Seyyid el-Hâc Ebûbekir bin Mehmed karye-i ... binbeşyüz akça gedik tımârına mutasarrıf olan ... el-Hâc Mustafâ bin 'Alî yine karye-i mezbûreden binbeşyüz akça tımâra mutasarrıf olan Hâcî Dervîş bin 'Ömer ve Leyluncük mezra'asından bindörtüyüz akça tımâra mutasarrıf olan Mehmed bin Ahmed ve yine karye-i mezbûreden binbeşyüz akça tımâra mutasarrıf olan Velî bin 'Alî muvâcehelerine bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb iş bu binyüzdokuz senesinde kal'a-i mezbûrenin otuzyedî nefarâtının yirmiyedî neferi fermân-ı 'âli ile sefer-i hümâyûna mâmûr olub on neferi dahî 'amel-i mânda olub sefere iktidâları olmağla her birinden otuz guruşdan üçyüz guruş bedelleri tahsîl olunmak bâbında

Belge No:91-1:Önceki Belgenin Devâmı

Fermânı 'âli sâdır olmağın ber-mûcib emr-i 'âli sâlifü'z-zikr on neferi 'amel-i mânda olan mezbûrun Ramazân Çelebi ve el-Hâc 'Abdullah ve Mehmed Beg ve Seyyid el-Hâc Ebûbekir ve el-Hâc Mustafâ ve Hâcî Dervîş ve Mehmed ve İbrahîm ve diğerk Mehmed ve Velî'nin dizdârları ma'rifetle cem' ve tahsîl olan üçyüz guruş yedlerini cânib-i mîri için Pâşâyâ müşârün-ileyh mezbûrundan ahz ve kabz idüb yedlerine ...

temessük ve bir ... hüccet-i şer'îye olunsun didikde gibbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şevvâli'l-mükerrem 1109/28 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-akrân Kasım Ağa Mirâlây, Hasan Efendi bin 'Alî tâbi' tâbi' Pâşâ müşârün-ileyh, Hüseyin Ağa vekîl ..., Hüseyin Ağa Alây ..., Mustafâ Çelebi Kâtib Süleymân, el-Hâc Mustafâ Bölükbaşı.

Ve yine mezra'â mezbûreden binbeşyüz akça tımara mutasarrıf olsun İbrahîm bin Mahmûd ve karye-i İbrahîm'den bindörtüyüz akça tımâra mutasarrıf olan Mehmed bib Mehmed 'Ali.

Belge No:91-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Şeyh Sultân'ın sulbîye sagîre kızları Fâtıma ve 'Âyşe'nin savb-ı şer'den mansûbe vasîleri olan Emîne bint-i 'Abdurahman nâm Hatun'un umûru vesâyâtında imdâd ve i'âneti için biz nâzar-ı lâzım ve mühim olub sagîretân mezbûretânın 'amelleri iş bu râfi'u'l-kitâb 'Alî nâm kimesne nezâreti 'uhdesinde gelmek kâdir kimesne olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî mezbûr 'Alî'ye vasî-i merkûmeye nâzar nasb ve kabz itdikde ol dahî nezâret-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzımesin edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-hüve'l- vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Şevvâli'l-mükerrem 1109/27 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Şeyh 'Alî bin Mehmed, ve Şeyh Mehmed bin Mehmed, el-Hâc Mahmûd bin Pirhân.

Belge No:91-3:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şarkıyan Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Şeyh Mehmed Efendi ibni Mehmed mahfil-i kazâda Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Şeyh Sultân'ın zevce-i metrûkesi ve sulbîye sagîre kızları Fâtıma ve 'Âyşe'nin savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan Emîne bint-i 'Abdurahman nâm hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr Ahmed zimmetinde binyüzyedi Ramazân-ı şerîfde mahalle-i mezbûrede vâki' sâkin olduğum menzirimden edâ ve teslîm etmek şartıyla cihet-i teslîm-i şer'den yirmiiki keyl buğdayı ile yedimden müşterâ ve makbûz iki keyl buğdayı semeninden üç guruş hakkım olub hattı mezbûr Ahmed hâl-ı sıhhatinde ... merkûmeden bana yirmiiki keyl buğday ile buğdayı semeninden üç buçuk guruş deyni olduğunu huzûr-ı müsliminde ikrâr ve işhâd dahî idüb mezbûr Ahmed kable'l-edâ fevt olub muhallefâtından mezbûre Emîne vâzi'u'l-yed olmağla taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Şeyh Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müsliminden Mansûr bin Ahmed ve 'Osmân bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâyı mezbûr Ahmed Şeyh Sultân hâl-ı sıhhatinde bizim huzurumuzda (*) mezbûr Şeyh Mehmed'in zimmetinde teslîm-i şer'den yirmiiki keyl buğdayı ile müşterâ ve makbûz buğdayı semeninden üçbuçuk guruş hakkı olub vâcibü'l-edâ deynimdir deyu ikrâr ve bize işhâde itdi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet deyu ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-

ri'âyet-i şerâyetü'l-kabûl şehâdetleriyle makbûl olub zikr olunan yirmiiki keyl buğdayı ile üç buçuk guruşdan (*) ve ba'zâ ahz veya hisse veya ahare havâle itmeyüb tarîk-i şer'den bir tarîkla zimmeti ibrâ etdiğine mezbûr Şeyh Mehmed yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin zikr olunan yirmiiki keyl buğdayı üç buçuk guruş mezbûr guruş Şeyh Mehmed

Belge No:92-1:Önceki Belgenin Devâmı

Edâ ve teslîm vasî-i mezbûre Emîne'ye tenbîh olundukdan sonra mezbûr Şeyh Mehmed meclis-i aherde vasî-i mezbûre muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan yirmiiki keyl buğdânın onbeş keylini vasî-i mezbûre Emîne yedinden ahz ve kabz idüb bâkî yedi keyl buğday da'vâsından vasî-i merkûmenin zimmetini ibrâ ve iskât itdim min ba'd müteveffâyı mezbûrenin muhalledâtında zikr olunan buğdayı müte'allık da'vâ ve nizâ'ım ve 'alâkam ve müdâhalem yokdur deyu didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min Şevvâli'l-mükerrerem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/16 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Mehmed Çelebi bin Seyyid Hamza, Mansûr bin Ahmed, el-Hâc İbrahîm bin el-Hâc Velî el-Hâc Mustafâ Fişekçi-zâde.

Belge No:92-2:Hâne Baskını

Medîne-i 'Ayntâb'da tâbi' Hacr nâm karye sükkânından 'Alî bin Mustafâ nâm kimesneye medîne-i mezbûre mütesellimi fahrü'l-akrân İbrahîm Ağa tarafından el-Hâc Hasan Beg mübâşiretlerine karye-i mezbûre sükkânından 'Alî ibni Ahmed nâm kimesneye meclis-i şer'-i ihzâr ve bi'l-muvâcehe üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Alî târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem ba'de'l ... zarar cihetiyle alet-i harble karye-i mezbûrede makarmisa olan menzilinini aşub haberleri olub feryad itdiğimde feryâdı istimâ' edenler gelüb mezbûru menzilimde görüb meva-i ahze murâd itdiklerinde alet-i harple üzerlerine hücum etmişdir su'âl olunub mûcib-i şer'iyeye ibrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûr 'Ali'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Süleymân bin Resul ve Ahmed bin Bektaş nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişâd fi'l-vâki' mezbûr 'Alî târîh-i mezbûrede mahalli mezbûrede alet-i harble mezbûr 'Ali'nin menzilinini aşub haberdar olmağla menzilinden feryâdı istimâ' idüb varub mezbûr 'Alî'yi alet-i harble müdde'î-i merkûm 'Ali'nin menzilinde gördük biz bu husûs üzere şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet ve şer'iyeye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyetü'l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan karye-i mezbûre sükkânından Molla 'Abdurahman bin Hüseyin ve el-Hâc Yûsuf bin Ya'kûb ve Hasan bin Mehmed ve el-Hâc 'Îsâ bin 'Alî ve el-Hâc 'Ömer Ya'kûb ve bin el-Hâc Cum'a nâm kimesneler meclis-i mezbûrede li-ecli'l-ihbâr hâzırân olub istincâr olundukda mezbûr 'Alî kendi hâlinde olmayub da'ima müslimînin 'ırzına zarar kasd 'âdet-i müstemirdir deyu her biri mezbûr 'Ali'nin sû'-i hâli haber vermeğin bu vechle ba'de'l-hüküm mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min şehr-i Şevvâli'l-mükerrerem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/28 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Ahmed bin Mustafâ, ...

Belge No:92-3:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' İki Ahur nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan Hadice bint-i 'Ali'nin verâsetî sadrî kebîr oğlu Mehmed ile sadrîye kebîre kızı Aklân'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra oldukdan sonra mezbûr Mehmed kendi tarafından asâleti ve kız karındaşı mezbûre Aklân tarafından zikri âtî sulh ve ibrâya vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan Mehmed bin Hasan ve Mehmed Süleymân nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleti mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb 'Osmân bin Hasan nâm kimesne mahzarında asâleti ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Osmân karye-i mezbûrede vâki' lede'l-eyâli ma'lûm olmuştur bana müteveffâyı merkûmun mülkü olub fevtinden sonra bana ve müvekkileme isâbet eden altıyüz tiğek bir kıt'a bağımızı fuzûlen zabt ider deyu da'vâ sadrında olub beynimizde münâza'ât kesire cereyân etmişdi el-hâleti hâzihi beynimizde muslimûn muslihûn tavassut idüb da'vâyı mezkûreden bize iki guruş üzerine sulh eylediklerinde biz dahî sulh-ı mezbûre kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı mezbûr merkûm 'Osmân yedinden ba'de'l-ahz bağ-ı mezkûrdan hissemize müte'allık da'vâdan mezbûr 'Osmân'ın zimmetini ibrâ ve iskât itdik ba'de'l-yevm da'vâ ve nizâ'im ve'âlâka ve müdâhalem yokdur didikde gibbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şevvâli'l-mükerrem 1109/28 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdullah bin Ebûbekir, Seyyid Mehmed bin Ramazân, Hâcî Süleymân bin 'Ali, Mehmed bin Hâcî Toğan.

Belge No:93-1:Mîrâstan Bakkâl Dükkânı Hisse Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ebûbekir bin el-Hâc Mehmed verâsetî zevce-i metrûkesi Emîne bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Ahmed ve Hasan ve Hüseyin ve sulbîye kebîre kızları Aklân ve Hadice münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûr Hasan dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûr Emîne ile li-ebeveyn karındaşları mezbûr Mehmed ve Ahmed ve Hasan'ın ve kız karındaşları mezbûretân Aklân ve Hadice'ye münhasıra olub ba'de mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâsetî sulbî sagîr oğlu Ebûbekir'e münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûr Hüseyin mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Mustafâ ve Mehmed muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb 'arsada Hâcî Nasır Çeşmesi karinde vâki' bir tarafı Hüseyin Ağa mülkü ve bir tarafı Boyacı Câmi' Şerîfi Vakfı ve bir tarafı 'arsa ... ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve birbirine mütasıl iki bâb bakkâl dükkânı ile yine 'arsa karinde 'attâr bazarında vâki' ve bir tarafı el-Hâc 'Ömer Ağa ve bir tarafı el-Hâc Şa'bân ve irsen ve bir tarafı Seyyid Ramazân mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb 'attâr dükkânı ve bir bezâzastân karinde vâki' ve bir tarafı Narlı Mescid Şerîf Vakfı ve bir tarafı Cevizlice mescid-i şerîf vakf ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb dükkân cem'â dört bâb dükkân babamız müteveffâyı merkûm el-Hâc Ebûbekir'in muhalledâtından olub irsen bize intikâl etmişdi mezbûretân Emîne ve Hadice zikr olunan dört bâb dükkân hisseleri mukâbelesinde aher muhalledâtından hisselerin ahz ve kabz idüb müteveffâyı mezbûr Mehmed dahî hâl-ı sıhhatinde karındaşımız müteveffâyı merkûm Hasan'ın kendüye isâbet eden hisse-i irsiyesi bana ve karındaşlarım Ahmed ve Aklân bana bey' ve kabz semeni idüb hâlâ zikr olunan dört bâb dükkânın kırkbeş sehinden ondört sehimi benim ve ondört sehimi mezbûr Ahmed'in ve yedi sehimi mezbûre Aklân'ın ve on sehimi müteveffâyı mezbûr

Mehmed'in oğlu mezbûr Ebûbekir'in olub beynimizde müşâ' ve müşterek mülkümüz olmağla hâlâ ben zikr olunan dört bâb dükkân benim mülküm olan ondört sehimi hisse-i şâyi'-ı mezbûr Mustafâ'ya seksen guruş bana bey' ve teslim olduğu iştirâ ve kabûl ve teslim itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr seksen guruş merkûm Mustafâ yedine ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mârû'z-zikr dört bâb dükkânın kırkbeş sehiminden ondört sehimi mezbûr Mustafâ'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîku's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şevvâli'l-mükerrem 1109/28 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İsma'il Efendi bin ..., Mehmed Çavuş-zâde, Mehmed Ağa Kürkçü-zâde, 'Alî Ağa Kürkçü-zâde, 'Alî Çelebi Nat (?), Molla 'Abdullah ..., Murâd ... 'Alî bin Şa'bân Ağa, Bekir Mustafâ.

Belge No:93-2:Mülk Da'vâsında Sulh (Bağ Da'vâsında Sulh)

Medîne-i 'Ayntâb'da Akyol Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Cum'a bin 'Abdullah'ın sulbîye kebîre kızları Emîne ve Hadice nâm hatunlar mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc 'Ömer bin el-Hâc 'Alî muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Meydanbaşı'nda vâki' bir tarafı Şa'bân mülkü ve bir tarafı dahî Avad mülkleri ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ikibin tekâlîf bağ-ı merkûm Cum'a'nın mülkü olub fevkinden sonra irsen bize intikâl etmişken ceddimiz Fâtîma nâm hatun mahdûd-ı mezkûru ... nâm zimmî yedine bey' idüb ol dahî târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem mezbûr el-Hâc 'Ömer'e bey' idüb beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdi el-hâleti hâzihi beynimizde müslimûn muslihûn tavassut idüb da'vâyı mezkûradan bize beş guruş üzerine sulh eyledikde biz dahî sulh-ı mezbûre kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı mezbûre merkûm el-Hâc 'Ömer yedinden ahz ve kabz idüb mahdûd-ı mezkûre müte'allık 'âmm'e'i de'âviden mezbûr el-Hâc 'Ömer'in zimmetini ibrâ ve iskât itdiği ba'de'l-yevm bizden veya vekîllerimizden bağ-ı mezbûre müte'allık da'vâya sudûr ederse lede'l-hükkâmü'l-kerim makbûl ve mesmu' olsun dediklerinde gibbe't-tasdîk mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (19 Şevvâli'l-mükerrem 1109/30 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi bin Velî Molla Halîl bin Ahmed, el-Hâc İmâm Hüseyin bin el-Hâc Ahmed, Ahmed Ağa bin Vakkas, Molla Ahmed bin el-Hâc İmâm, el-Hâc Ahmed mahalle-i Akyol.

Belge No:94-1:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb Kal'ası ... İbrahîm Beşe ibni 'Alî nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb 'Osmân bin 'Îsâ nâm kimesne mahzarunda ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' Azi nâm karye Tûrabin'de vâki' bir tarafı Satılmış nâm kimesne ve bir tarafı Hüssamoğlu mülkü ve bir tarafı karye-i mezbûre ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd mukayyed karyede dimekle ma'rûf keyl bezr-i isti'âb eder tarla ve yine ... karye dimekle ma'rûf ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Kılıçoğlu ve bir tarafı Mûsâ mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bir buçuk keyl bezr-i alur tarla ve yine Taşlı Dere dimekle ma'rûf ve bir tarafı vâdi ve bir tarafı cebel ve bir tarafı tarîk ile mahdûd iki keyl bezr-i alur tarla ve yine Çağılı tarla dimekle ma'rûf ve bir tarafı

Mehmed ve iki tarafı Kılıçoğlu mülkü ve bir tarafı ile mahdûd tarla ve yine iki tarafı Kılıçoğlu ve bir tarafı cebel ve bir tarafı ve bir tarafı cebel ve bir tarafı taraf ile mahdûd tarla ve yine Cevzidibi demekle ma'rûf bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Mûsâ ve bir tarafı cebel ve bir tarafı taraf ile mahdûd üç buçuk keyli bezr-i alur tarla ma'rifet-i sâhib arazi ile taht-ı tasarrufumda olub hâlâ sefere mâmûr olduğuma binâ' hudûd mezkûre ile mahdûd olan tarlalar izn-i sâhibi arza bi-sıfkatın vahid mezbûr 'Osmân'a altmışüç guruş bedeli mukâbelesinde fâriğ ve tefvîz idüb ol dahî tefviz ve kabûl eyledikten sonra bedeli fâriğ olan altmışüç guruş yedinden temâmâ ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm zikr olunan tarla-i mezbûr 'Osmân'ın mülkü Maksud keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde mezbûr İbrahîm'in karındaşı oğlu Hasan ve Hüseyin meclis-i mezbûrda hâzırân olub zikr olunan tarlalarda kat'â 'alâka ve müdâhalem yokdur deyu bey'-i mezkûr yehtâr etmeğin gibbe't-tasdîku's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şevvâli'l-mükerrem 1109/2-10 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan bin Hâcî Abbas, Hâcî 'Abdullah bin Hâcî 'Ali, Mustafâ Beşe er-râcil, Molla 'Osmân bin ..., Seyyid 'Abdullah kal'a, el-Hâc Mehmed bin, ... Mustafâ.

Belge No:94-2:Vâkıf Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Câmi' Mahallesi'nde sâkin Melikûn veledi Karib nâm zimmî mahfil-i kazâda Boyacı Câmi' Şerîf Evkâfına mütevellî olan Mehmed Çelebi ibni Ebûbekir Efendi tarafından husûmete vekîl ve şer'isi olan Molla 'Osmân bin Ebûbekir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı merkûme cümlesinden olub ... bazarında vâkî' iki tarafı yine câmi' mezkûr vakfı ve bir tarafı neccar bazarı ve bir tarafı taraf-i 'âmm ile mahdûd iki bâb vakf dükkânı mukaddemâ babam mesfûr ... taht-ı icâresinden olub ta'mîri ve termîme muhtâç olamağla binaltmışaltı senesi târîhinde evkâf-ı merkûme mütevellî olan Molla Hasan ma'rifetiyle babam kendi mâlından ta'mîr ve termîm ve vâkî' olan masârıfı vakf üzerinde hulüvv olmak üzere izn ve verüb ol dahî mâlından dükkân mezkûre yirmiiki guruş harç ve sarf idüb murâd oldukda dükkânı mezkûre mütevellî ve vakfı aher icâre etmeğin hâlâ babamın vakfı üzerinde hulüvv olan iki guruş taleb ederim didikde gibbe's su'âl ve'l-inkâr müdde'î-i merkûm mülkünden müdde'âsını isbâtından 'âciz kâsr olub şer'a vekîl-i mezbûr Molla 'Osmân ta'yîn tevcih etmeğin mesfûr mülkün bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şevvâli'l-mükerrem 1109/2-10 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi bin Velî el-Hâc Ramazân Düllük-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed bin Levânde.

Belge No:94-3:Alacak Da'vâsı

... Türkmân tâ'ifesinden Hasan Mehmed ve el-Hâc Mehmed ibni el-Hâc 'Alî ve Himmet ibni el-Hâc 'Alî ve Kasım bin Seydi nâm kimesneler mahfil-i kazâda Kasab tâ'ifesinden 'Alî Beşe bin 'Osmân ve Mehmed bin Oruç nâm kimesneler muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem iş bu hâzır-ı bi'l-meclis el-Hâc Mehmed Ağa ibni Turmuş kendi mâlimızdan üçyüzaltmışbir esedî kayyimimizi (?) yediyüz guruş bana bey' ve teslim olduğu ba'de'l-kabûl bizim 'Ayntâb ... fahrü'l-akrân Kasım Ağa'ya ikibinüçyüz guruş deynimiz olmağla cümlemiz bir meclis (?) iken

mûmâ-ileyh Kasım Ağa'ya kendüye ve deynimiz olan ikibinüçyüz guruş deynimizin yediyüz guruş mukâta'asında mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa zimmetinde olan semeni mezkûr yediyüz guruşun kabzını havâle idüb mûmâ-ileyh Kasım Ağa dahî

Belge No:95-1:Önceki Belgenin Devâmı

Zikr olunan havâlüyü kabûl itdikden sonra mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa dahî zikr olunan kayyûnları mezbûrân 'Alî Beşe ve Mehmed bana bey' ve teslim itdi mezbûrân 'Alî Beşe ve Mehmed ile semeni mezkûr yediyüz guruş müte'allık da'vâ ve nizâ'ımız yokdur dediklerinde mezbûrân 'Alî Beşe ve Mehmed dahî mezbûrân Hasan ve el-Hâc Mehmed ve Himmət ve Kasım'ı kelimât-ı meşrûhları tasdik ve tahkik etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (9 Şevvâli'l-mükerrem 1109/20 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ Muhzırbaşı, Ebûbekir bin Mustafâ Muzırbaşı, Küçük Mehmed bin İmâm Hüseyin.

Belge No:95-2:Mirâs Paylaşımı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed bin 'Ali'nin verâset-i zevce-i metrûkesi Fâtıma bint-i Süleymân ile sulbî kebîr oğlları Ebûbekir ve Mustafâ'ya sulbîye kebîre kızları Hadice ve Sultân münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûre Sultân dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Fâtıma ile li-ebeveyn er kardaşları mezbûrân Ebûbekir ve Mustafâ ve kız karındaşı mezbûre Hadice'ye münhasıra olub ba'de mezbûre Hadice dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Fâtıma ile li-ebeveyn er karındaşları mezbûrân Ebûbekir ve Mustafâ'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Ebûbekir mahfil-i kazâda vâlidesi mezbûre Fâtıma ile karındaşı mezbûr Mustafâ muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babam müteveffâyı mezbûr el-Hâc Mehmed ile kız karındaşımız müteveffâyı mezbûretân Sultân ve Hadice'nin muhâlefât-ı mevcûdları kable'l ve kesir-i defter olunub bi'l-ferîzati's-şer'îye defter-i kasam mûcibince hisse-i irsiye mezbûr Mustafâ ile mezbûre Fâtıma yedlerinden ahz ve kabz idüb fevt olan babam ve kız karındaşımız muhâlefâtlarına müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimize aherin zimmeti ibrâ ve iskât itdiği min ba'd birbirimizde da'vâ ve nizâ'ımız ve 'alâka ve müdâhalemiz yokdur didikde gıbbe't-tasdik şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Şevvâli'l-mükerrem 1109/28 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Abbas Kethüdâyeri, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:95-3:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' (*) karye sükkânından Nur Hatun bint-i Cum'a nâm hatun tarafından bey'-i âtiyyü'l-beyân ikrâra vekîl olub mezbûrenin verâsetîni ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan el-Hâc Mustafâ bin Şâfi ve Mustafâ bin el-Hâc Halîl nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed ve 'Abdulkâdir nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc 'Alî bin Koca nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede Kozan nâm mahallde vâki' bir tarafı karye-i mezbûre câmi' şerîf vakfı ve bir tarafı Zeynel ve bir tarafı 'Îsâ mülkleri ve

bir tarafı nehir-i câri ile mahdûd bir keyl bezr-i isti'âb ederiz kat'â muskıyye tarla-i müvekkilem mezbûr Nur Hatun'un mülkü olmağla hâlâ mezbûre Nur Hatun mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc 'Ali'ye elli guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr merkûm 'Alî yedinden ahz ve kabz itdi ba'de'l-yevm zikr olunan tarla mezbûr el-Hâc 'Ali'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mükerrem 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ bin Dede 'Ali, Mûsâ bin el-Hâc Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hasan, el-Hâc İbrahim bin Ahmed.

Belge No:95-4:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' karye Orul'da sâkin iken bundan akdem vefât eden Ramazân bin 'Abdullah'ın sulbîye sagîr kızları Elif ve Meryem'in üvey babaları iş bu râfî'u'l-kitâb 'Abdullah bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i kavm-i vâcibü't-tekrîmde takrîr-i kelâm veseyat-ı merâm idub sagîretân mezbûretân hâlâ taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye muhtâç olmalarıyla savb-ı şer'den kadar-ı ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub ve vakt-ı zarûredde istidâne ve lede'z-zafer benim için hakkı taleb olan kimesne üzerine ahz ve rücû' izn-i taleb ederim didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî yüzotuzüç akça guruş olmak üzere sagîretân mezbûretânın her birine yevmî üçer akça farz ve takdîr idüb ve vakt-ı zarûredde üzerine lede'z-zafer mine'l-hakk taleb rücû'-ı mezbûr 'Abdullah izn vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn min Şevvâli'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mübârek 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Küçük Mehmed bin İmâm, 'Osmân bin 'Ali, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed bin İbrahim.

Belge No:96-1:Boşanma (Muhâla'a)

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn Kôr Mahallesi'nde sâkine Fâtıma bint-i el-Hâc Hasan nâm hatun mahfil-i kazâda zevci muhâlif 'Osmân bin Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm mezbûr ile hüsn-i zindegânımız olmamağla zimmetinde mütekarrer makûd-ı 'aliyye olan otuz guruş mehr-i mü'eccelinden fâriğ olub nafaka-i 'iddet-i ma'lûm ve me'ûnet-i süknâm dahî kendi üzerine olmak üzere mezbûr 'Osmân ile muhâllife-i sahîhe-i şer'îye ile hul' oldum didikde ol dahî sulh-ı mezbûre ba'de'l-kabûl zevcesine müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimiz aherin zimmetini ibrâ ve iskât itdik didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer'yye bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn min şehr-i Şevvâli'l-mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mübârek 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Mehti-zâde, el-Hâc Mehmed Ramazân bin Düllük, Molla Mehmed bin Halîl, Mehmed bin Süleymân.

Belge No:96-2:Hamam İcârından Feragât

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi sükkânından Ebûdderda ibni Halîl nâm kimesne meclis-i şer'-i kavim-i vâcibü't-tekrîmde iş bu râfi'u'l-kitâb babası mezbûr el-Hâc Halîl ile Ahmed bin el-Hâc İbrahîm muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede vâki' nâ'ibi hamamın evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellisi olan İbrahîm nâm kimesne binyüzsekiz senesi Ramazân-ı şerîfin guresinde üç sene temâmına değin hâmam-ı mezkûr be her sene doksan guruş bana 'akd-ı icâre idüb yedine hattı ve ... temessük ve bir mütedi hâlâ ben dahî müddet-i icârem temâmına değin hamam-ı mezkûr sülüsünü babam mezbûr el-Hâc Halîl'in ve sülüsü aherini merkûm Ahmed kendi hüsn-i rızâm ile fâriğ olub sülüsünden kasr-ı yed itdim ba'de'l-yevm hamam-ı mezkûr 'ala veche sülüsü beynimizde iştirâkâ zabt etmek üzere hüccet-i şer'îye olunmasını taleb ederiz dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer' bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mükerrem 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Beg Boyacı, el-Hâc Mahmûd ve ..., 'Alî Efendi bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed bin Ahmed.

Belge No:96-3:Kısrağın Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Eblehan Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Elvan (?) nâm kimesne mahfil-i kazâda medîne-i mezbûreye tâbi' Kalagavt (?) nâm karye sükkânından Kürd Mehmed bin 'Alî nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Kürd Mehmed târih-i kitâbdan üç ay mukaddem bir re's al kısrağının nisf hissesini (otuz guruş bey' ve teslîm idüb semeni mezkûr) otuz guruş zimmetinde kalub ben Maraş'a gitmişdim ben Maraş'da iken mezbûr Kürd Mehmed bilâ-emri zikr olunan kısrağı götürüb haddi mütekârım gâyip-i 'ani'l-meclis Mîr-zâde'ye (teslîm idüb mezbûr) helâk olmağla hâlâ semeni mezkûr otuz guruş taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Kürd Mehmed cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan kısrağın nisfini merkûm el-Hâc Mehmed'den târih-i mezkûrda otuz esedî guruş iştirâ idüb bana teslîminden sonra merkûm el-Hâc Mehmed Maraş'da iken der etmek kasdıyla götürüb mezbûr Mîr-zâdeye kabûl etmem yine mezbûr el-Hâc Mehmed teslîm itdi deyu vermişdim mezbûr Mîr-zâde'ye yedinde helâk olmuş deyu ikrâr ve i'tirâf eylediği mezbûr Kürd Mehmed'in ikrârı mücibince müdde'î-i merkûm el-Hâc Mehmed ile nehc-i bey' etmişiz kısrağ-ı mezkûru merkûm Mîr-zâde'ye bilâ-emri teslîm idüb helâk olmağla semen-i mezkûr otuz esedî guruş müdde'î-i merkûm el-Hâc Mehmed'e edâ-ı mezbûr Kürd Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a gibbe't-taleb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (19 Şevvâli'l-mükerrem 1109/30 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Ramazân Düllük-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin Muslî.

Belge No:96-4:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi sükkânından el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mehmed mahfil-i kazâda oğlu iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid el-Hâc Hakkı muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı

Hakkı ve bir tarafı el-Hâc 'Abdullah ve bir el-Hâc Mehmed mülklerine ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir tahtânî beyt ve bir hazîne ve bir matbah bi'r-i mâ' ve havluyu müştemil silk-i mülkümde münselik olan menzilimi cümlesine tevâbi' vallahu'l-hak târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûr Seyyid el-Hâc Hakkı kırk guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûre merkûm Seyyid el-Hâc Hakkı yedinden ahz ve kabz itdim zikr olunan menzil-i mezbûr Seyyid el-Hâc Hakkı mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîku's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Şevvâli'l-mükerrem 1109/4 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Alî bin Hâcî İsmâ'îl, Seyyid Ahmed bin Hâcî Mehmed, 'Abdullah bin Hâcî Hüseyin, Mehmed Şeyh ..., el-Hâc Mehmed ...

Belge No:96-5:Mülk Satışı (Bağ ve Ağaçların Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Çukur Mahallesi sükkânından 'Abdurahman bin Hızır Ağa nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Hızır ibni el-Hâc 'Abdulkâdir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede tâbi' mezbûr ... nâm karyelerinde vâki' bir tarafı el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mülkü ve bir tarafı ... mezbûr el-Hâc Hızır'ın mülkü ve ba'zâ ... oğulları ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd üçyüzelli tiğek mevrûsum bağı dâhilinde olan bir dîb kâymû'l-usûl ceviz şeceri ve sâ'ir eşcâr müsmire ve gayri müsmireye merkûm el-Hâc Hızır seksenbeş esedî guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahî îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm seksenbeş esedî guruş yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr bağ-ı ve dâhilinden olan bir dîb ceviz şeceri ve sâ'ir eşcârımızı merkûm el-Hâc Hızır'ın mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîku's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Şevvâli'l-mükerrem 1109/3 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Allahverdi bin Yûsuf, el-Hâc 'Alî bin 'Abdulkâdir, el-Hâc Hasan bin Hâcî Ahmed, Şa'bân bin Debbâğ, el-Hâc Mehmed.

Belge No:97-1:Boşanma (Muhâla'a)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine Zemzem bint-i el-Hâc Mustafâ nâm hatun zevci Mustafâ ibni el-Hâc Hüseyin nâm kimesne ile Zehra bint-i Hüseyin ve 'Âyşe bint-i İsmâ'îl nâm hatunlar ta'yînleriyle ma'rif oldukdan sonra meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzımü't-tevkîrde zevci muhâlif iş bu râfi'u'l-kitâb ve İbrahîm ibni Hüseyin muvâcehesinde tâ'ife ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr İbrahîm ile hüsn-i zindegânımız olmamağla zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan kırk guruş mehr-i mü'eccelim ile nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm dahî kendi üzerinde olmak üzere ve bedel-i hul' olub iş bu müşâhid olunan bir altın toka ve bir altın bilezik ve bir kadife kalpak ve bir kadife ... ve bir yeşil hâre kaftan ve bir al hâre kaftan ve bir derâ-yı zıibun ve bir sabah kaytan üzerlerine zevcem mezbûr İbrahîm ile muhalif-i sahîhe-i şer'îye ile hul' oldum didikde ol dahî minvâl-i muharrer üzere hul' ba'de'l-kabûl zevce-i müte'allık cem' de'âviden her birimiz aher zimmetini ibrâ ve iskât itdik didikde mâ-

vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Şevvâli'l-mükerrem 1109/3 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrû'l-müderresinü'l-kirâm el-Hâc Mehmed Efendi ibni'l-merhûm (?) Debbâğ Efendi, İshak Efendi bin ..., el-Hâc 'Osmân bin el-Hâc 'Abdurahman, 'Alî bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Elvan (?), el-Hâc Mehmed bin 'Osmân, el-Hâc Hüseyin Kalburcu, 'Alî Efendi bin ..., el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:97-2:Katl Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi sükkânından iş bu râfi'ü'l-kitâb Mehmed ibni el-Hâc Hasan nâm kimesne mahfil-i kazâda Molla Hüseyin bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem mezbûr Molla Hüseyin sulbî oğlum Mehmed'in mezbûr Mehmed sağ uylûğundan hançer ile darb ve mecrûh itdi deyu medîne-i mezbûre mütesellimi katl idüb beni ahz ve kabz itdirub üzerime şer'a bizim isbât etmeğin biz bi-ğayri hakk on guruş tağrîm ve tecrîm etmekle taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Kızılcamescid sükkânından Ahmed bin Ebûbekir ve Kızılcamescid Mahallesi sükkânından Halîl ve 'Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istîşâd fi'l-vâki' mezbûr Molla Hüseyin târîh-i mezkûrda mezbûr Mehmed sulbî oğlum Mehmed'in hançer ile sol uylûğundan darb mecrûh itdi deyu mezbûr mezbûre mütesellimini katl birle ahz ve kabz edenler üzerine şer'a bir cürüm isâbet itmeğin biz bi-ğayri hakk-ı mezbûr Mehmed tağrîm ve tecrîm idüb mezbûr Molla Hasan'ın bi-ğayri tecrîm 'âdet müstemirdir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'l ... şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın zikr olunan on guruş merkûm Mehmed edâ ve teslîm merkûm Molla Hasan'ın tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mükerrem 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Şa'bân Efendi, 'Alî Efendi bin el-Hâc Mustafâ, Molla 'Osmân Bahâdırılı, Mehmed Kal'a.

Belge No:97-3:Kayyım Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn-i Eyûb Mahallesi sükkânından iken bundan akdem 'Anteb minkıt'a ile gâyib olan Abdusamed bin 'Alî'nin Meydanbaşı'nda vâki' bir kıt'a bağ ve sâ'ir eşyâmız zabt ve rabt bir kayyım ve vekîl lâzım ve mühim olub gâyib-i mezbûrun akrabâsından 'Alî bin Kavli nâm kimesne vekâleti merkûme 'uhdesinden gelmek kâdar-ı olduğunu zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi olan müslimîne haber vermeleriyle mezbûr 'Alî gâyib merkûmenin eşyâsını zabt ve rabt savb-ı şer'den kayyım ve vekîl nasb ve ta'yîn olundukda ol dahî vekâleti merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâ-ı te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğin mâ-hüve'l-vâki' gibbe't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Şevvâli'l-mükerrem 1109/3 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed bin Mehmed, 'Alî bin 'Abdurrahman, 'Alî Efendi bin Velî el-Hâc Ramazân Düllük, Mustafâ bin el-Hâc Mustafâ.

Belge No:98-1:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Hızır Çavuş Bostânı nâm mahallede sâkine iken bundan akdem vefât eden Safiye bint-i Ahmed'in sadrîye kızı Cemile'ye ve vâlidesi müteveffîye mezbûr Safiye'den intikâl eden mâlını hıfz ve tevsiyye-i umûruna bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîre-i mezbûrenin babası iş bu râfî'u'l-kitâb Molla İsmâ'il bin İsmâ'il nâm kimesne vesâyetinde gelmek kadar ve sagîre-i mezbûre infa' olunmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî mezbûr Molla İsmâ'il savb-ı şer' üzerinde müteğayyer mezbûr üzerine vasî nasba ve ta'yîn eyledikde ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabz ve hıdmet-i lâzımesin edâ-ı te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın gibbe't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Şevvâli'l-mükerrem 1109/4 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi bin Velî Molla Halîl bin Ahmed, el-Hâc Mehmed Ramazân bin Düllük-zâde, Molla Mustafâ bin el-Hâc Hüseyin.

Belge No:98-2:Vasî-i Muhtâr Ta'yîni (Mâlımın Bir Kısımının Hayrâta Harcanması)

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Tavail Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed bin Ebûbekir vasî-i muhtâr nasb ta'yîn eylediği iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed ibni el-Hâc Muslî nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed'in sulbîye kebîre kızları Rahime'nin zevci ve tarafından zikri âtî da'vâya vekîl-i şer' olan Molla Mehmed bin Hâcî Ramazân nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Hâcî Mehmed hâl-ı marazında cem' mâlının sülüsünü vecde hayrâta harç sarf oluna deyu vasîyet idüb beni vasî-i muhtâr nasb ta'yîn idüb vasîyet-i merkûm üzerine musırran fevt olub müvekkile-i mezbûrede muhallefâtına vâzi'u'l-yed olmağla taleb ederim su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr merkûm el-Hâc Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Molla İshak ibni ... Süleymân bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub ibrâ-ı işhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm Hâcî Mehmed hâl-ı marazında bizim huzûrumuzda cem' mâlını sülüsünü vecde hayrâta harç sarf oluna deyu vasîyet idüb merkûm el-Hâc Mehmed ve vasîyet-i merkûmenin nefsinden vasî-i muhtâr ve tasarrufu olub vasîyet-i merkûme üzerine musırran fevt olunur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdeti şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan sonra tasdîka merkûmun cem' mâlının sülüsü vasî-i merkûm el-Hâc Mehmed'e teslîme vekîl-i merkûm Molla Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi 15 min Şevvâl sene 109 (15 Şevvâl 1109/26 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hâcî Mehmed Mehti-zâde, Hâcî Ramazân bin Düllük-zâde, Molla 'Alî bin Velî, Mustafâ bin Şeyh Hakkak, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:98-3:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Tavail Mahallesi'nde sâkin iken fevt olan el-Hâc Mehmed bin Ebûbekir verâsetî zevce-i metrûkesi Hadice bint-i 'Alî ile sulbîye kebîre

kızları Aklân ve Rahime'ye li-ebeveyn kız kardaşı Fâtıma'ya münhasıra olduktan sonra müteveffâyı merkûmun vasî-i muhtâr nasb eyledikde Hâcî Mehmed bin Muslî nâm kimesne talebiyle tahrîr olunan muhallelâtıdır ki zikr olunur fi evâsıt-ı Şevvâl sene 109 (11-20 Şevvâl 1109/22 Nisan-1 Mayıs 1698).

Mahalle-i mezbûrede menzil ve oda 2 guruş 100/leğen ve ibrik 2 guruş 2.5/ayaklı sahan 12 guruş 8/lengerî sahan 2 guruş 1/süzgeç 1 guruş 0.5/cam ma'a bakır tas guruş 10/...keçe 2 sülüs 1/taşt 2 guruş 10/sagîr-kebîr dan tencere 2 guruş 6.5/kebîr tencere 2 guruş 7.5/sagîr tencere 2 guruş 3.5/bakraç 2 guruş 3 rub' 1/leğen ibriği 2 guruş 2 rub' 3/.../sagîr güğüm 1 guruş 1.5/sini ma'a tepsi 3 guruş 4/hamam leğeni 2 guruş 2/bakır bidân 1 sülüs 1/Fağfuri Fincân 2 sülüs 1/İznik Fincânı ve şamdan 9 sîm 5/İznik kase tabak 12 guruş 1/yorgan 4 guruş 3/döşek 3 guruş 3/minder ma'a yasdık 10 guruş 2.5 rub'1/köhne kilim ve keçe 5 guruş 4.5/cedîd ... 1 guruş 3/... ve seccade ve kaliçe 2 guruş 1/köhne ...ve kaliçe 3 guruş 5.5/kızıl kaliçe 1 guruş 2.5/köhne çakşır 1 rub' 3/.../köhne kaftan gurus 2.5/köhne döşek 1 guruş 1/köhne zibun 2 guruş 0.5/köhne sarık 3 guruş 1/köhne savan 10 guruş 2/...

Der-zimmet Hâcî Ahmed guruş 6/der-zimmet menzili Hâcî Mehmed guruş 6/der-zimmet ... zimmî guruş 20/der-zimmet Haburoğlu guruş 60.
Cem'an yekûn guruş 283

Belge No:99-1:Önceki Belgenin Devâmı

Minhâ el-ihracât

Müteveffâyı merkûmun fevti mahallinde Abdusamed Efendi'ye resm-i kıymet guruş 16.

Müteveffâyı merkûmun kız karındaşı Fâtıma'ye deyni guruş 10.

ve zevce-i mezbûre Hadice mehr-i mü'eceli guruş 15.

Müteveffâyı merkûmun kendinden mukaddem fevt olan Hadice Sultân'ın mehr-i mü'eceli guruş 22.

Cem'an 63.

Sahîhü'l-bâkî li't- taksîm beyne'l-verese guruş 220.

Hisse-i guruş 73, sülüs 1/hisse-i Hadice guruş 18 rub' 1/hisse-i Aklân guruş 48 resm 11/hisse-i vasî guruş 48 resm 11/hisse-i ... Fâtıma guruş 30.

Müteveffâyı merkûmun tahmilâthâne zimmetinde hâsıl olan nukûd ba'de'l-aher icâb bâkî kalan beyne'l-irsiyye tevzî' ve taksîm olunub mahalle-i mezbûrede vâkî menzil-i ve odaları rub' ve taksîm olunmayub ve irse ile sülüs-i vasîyet beynlerinde bu ... kalmışdır ve hasbe-mâ tahtârın aher ... sonra tahmilâthâne nukûddan kırkibir guruş ahz idüb ma'âda menzil mezbûrede kalmışdır sulh.

Belge No:99-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc 'Abdullah bin 'Abdurahman'in sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbîye sagîre kızı Hadice'ye babası müteveffâyı merkûmdan intikâl eden mâlların hıfz ve tevsiye-i umûrlarına bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîreden mezbûrânın kebîre karındaşları iş bu râfî'u'l-kitâb 'Abdurahman nâm kimesne vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kâdir olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî savb-ı şer'den üzerinden merkûm 'Abdurahman'ı vasî nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzimesi mîrâsını edâ-i te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn

min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Şevvâli'l-mükerrem 1109/4 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mustafâ bin 'Alî Efendi, Himmet bin Seyyid Ahmed, Koca bin Abdu'l'azîz, ... bin Velî, Balcı 'Alî bin ..., el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:99-3:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Halîl ibni el-Hâc Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i kavim vâcibü't-tekrîmde Ebûbekir bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrun bundan akdem fevt olan 'Îsâ Mirza bin İbrahîm zimmetinde cihet-i farz şer'den yirmiyedi guruş ile teslîm-i şer' ile cihetinden on batmân kahve hakkım olub meblâğ-ı mezbûre merkûm Ebûbekir tarafından emr ve kabûle hâvi kefâlet sahîh ile kefil olmuşdu su'âl olunub aliverilmesi matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr el-Hâc Halîl'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc 'Ömer bin el-Hâc Şa'bân ve Hamza bin Mahsun nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Ebûbekir'in bundan akdem fevt olan 'Îsâ müteveffâyı merkûm Mirza zimmetinde müdde'î-i merkûm el-Hâc Halîl'in cihet-i farz şer'den yirmiyedi guruş ile teslîm şer'den cihetinden evvel batmân kahve hakkı olub mezbûr Ebûbekir bizim huzûrumuzda zikr olunan yirmi guruş ile on batmân kahveye tarafından emr ve kabûl hâvi kefâlet-i sahîh ile kefil oldu biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı mezbûr yirmi guruş ile on batmân kahveye merkûm el-Hâc Halîl edâ ve teslîm mezbûr Ebûbekir'e tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Şevvâli'l-mükerrem 1109/4 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Süleymân Ağa bin Bayrakdar, Halîl Ağa ez-Zaim, el-Hâc Mehmed bin Müftü, Mehmed Şeyh Hakka.

Belge No:100-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Kara Sakal Mahallesi sükkânından Mehmed bin Şa'bân nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Hüseyin bin Ebûbekir nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' tarafı Maksûd ve bir tarafı 'Acem el-Hâc 'Alî ve ve bir tarafı 'Ömer Beşe nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bir fevkânî ve bir tahtânî beyt ve bir tarafı havluyu müştemil menzili mülk mevrûsum olub merkûm el-Hâc Hüseyin kırkûç esedî guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb olduğu îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm kırkûç guruş merkûm el-Hâc Hüseyin yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzili merkûm el-Hâc Hüseyin'in mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr tasarruf olsun didikde gıbbe't-tasdîku'ş- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Şevvâli'l-mükerrem 1109/4 Mayıs 1698).

Sonra mezbûr Mehmed'in karındaşları Ahmed ve 'Abdulgına asâle ve mezbûr 'Abdulgına kız karındaşı Hüsniye'nin vekîl-i şer'î olmağla vekâleti meclis-i mezbûrede

mahdûd-ı mezkûr karındaşımız merkûm Mehmed'in menkulâ mülküdür bizim kat'â 'alâkamız yokdur deyu her biri bey'-i mezkûrun tecvîz eylediklerinde sulh.

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Hızır bin Ebûbekir, es-Seyyid Ebûbekir bin Seyyid Ahmed, el-Hâc Kasım, el-Hâc Mehmed bin Boyacı.

Belge No:100-2:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Nakkaş Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan 'Âyşe bint-i 'Abdulcelîl'in verâsetî vâlidesi Asiye bint-i 'Alî ile sadr-ı kebîr oğlu Halîl bin Allahverdi sagîr oğulları İbrahîm ve Hüseyin münhasıra olduğu şer'a mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Asiye mahfil-i kazâda sagîrân mezbûrânın karındaşları ve savb-ı şer'den mansûbe vasîleri olan iş bu râfî'u'l-kitâb mezbûr Halîl muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb müteveffâyı mezbûrenin mahalle-i merkûmede vâki' lede'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd menzil ve sâ'ir muhallefâtını mezbûr Halîl vâzi'u'l-yed olmağla esed-i hisse-i irsiye taleb eylediğimizde müslimûn muslihûn tavassut idüb beni 'ala tarîk-i eşcâr şer' iki guruş kıymetli bir hamam lâkin ile üç nakdi guruş üzerine sulh eylediklerinde dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan bir hamam iken ile üç nakdi guruş mezbûr Halîl yedinden ahz ve kabz idüb müteveffâyı mezbûre 'Âyşe'nin mîrâsını müte'allık 'âmme-i de'âviden mezbûr Halîl'in zimmeti ibrâ ve iskât itdim didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ışrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mükerrem 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân bin Hâcî 'Ali, Hâcî Hüseyin bin 'Osmân, Hâcî Mehmed bin Mustafâ, 'Ömer bin Hüseyin, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:100-3:Mîrâs Paylaşımı

Kazâ-i Nizib'de sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin 'Abdulkâdir'in verâsetî zevce-i metrûkesi Sâliha bint-i Mehmed ile sulbî oğlu Kaya ve ... kızı Fâtîma'ya münhasıra olub kable'l-kismetî mezbûr Kaya dahî fevt olub verâset-i zevce-i metrûkesi Fâtîma bint-i Mehmed ile vâlidesi mezbûre Sâliha ve sulbî kebîr oğulları Halîl ve İbrahîm ve sagîre oğulları Kaya ve Müslim ve sulbîye kebîre kızı Zeyneb'e münhasıra olub ba'de mezbûre Sâliha dahî fevt olub verâsetîni sadrîye kebîre kızı mezbûr Fâtîma karındaş oğulları mezbûrun Halîl ve İbrahîm ve Kaya ve Müslim münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müteğayyir oldukdan sonra müteveffâyı mezbûr Mehmed'in kızı mezbûre Fâtîma meclis-i şer'a lâzîmü't-tevkîrde karındaşı müteveffâyı merkûm Kaya'nın ve irseleri mezbûretân Fâtîma ve Zeyneb ile mezbûrân Halîl ve İbrahîm taraflarından zikri âtî ibrâyı tasdîka vekîl-i şer'îsi olan Şahin ve Mehmed muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babam müteveffâyı mezbûr Mehmed ile vâlidem müteveffâyı mezbûre Sâliha'nın muhallefâtlarını müteveffâyı mezbûr Kaya'nın ve irseleri mezbûretân Zeyneb ve Fâtîma ile mezbûrân Halîl ve İbrahîm vâzi'u'l-yed olmalarıyla ve irsiye-i mezbûrân yedlerinden otuzbeş guruş ahz idüb babam müteveffâyı mezbûr Mehmed ile vâlidem müteveffâ-ı mezbûre Sâliha'nın berâtlarına müte'allık 'âmme-i de'âviden ve irsiye-i mezbûrân Halîl ve İbrahîm ve Zeyneb ve Fâtîma'nın zimmetlerine ibrâ ve iskât kât'u'l-nizâ'la ibrâ itdim didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ışrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mükerrem 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mustafâ bin Mehmed, ... İbrahîm bin Arslan, el-Hâc Mehmed bin Hâcî Mîr, Molla Mehmed ...-zâde, Bazarcı 'Ömer.

Belge No:100-4:Boşanma ve Mehir Da'vâsında Sulh

Ruûs-ı 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i Mehmed nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde Seng-i Hoşkadem mahallesi sükkânından Hasan ibni İbrahîm'in zâtında (?) ve zikri âtî ibrâ ve tasdîka vekîl ta'yîn olan Fâtıma bint-i Mehmed nâm hatun mahzarında bi't-tav'i ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hasan zevcem olub beni tatlık etmekle ... takrîr ve makûd-ı 'aliyye onbeş guruş mehr-i mu'accel ve onbeş guruş mehr-i mü'eccelem taleb itdiğimde beynimizde münâza'ât-ı kesret cerâyan etmişdi el-hâleti hâzihi beynimizde müslimûn ve muslihûn tavassut idüb da'vâ-i mezkûrdan beni dört guruş üzerine sulh itdiklerinde ben dahî sulh-ı mezbûre kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı mezkûr dört guruş merkûm Hasan yedinden ahz ve kabz idüb zevce-i müte'allık da'vâdan mezbûr Hasan'ın zimmetine ibrâ ve iskât itdim didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî 24 min Şevvâl sene 109 (24 Şevvâl 1109/5 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İbrahîm bin Ahmed, Molla 'Ömer ibni el-Hâc 'Alî Şehreküstü, Şahin bin Hâcî Mehmed, Mehmed bin Sadrî.

Belge No:101-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından Bektaş bin Abdulgaffar nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Ebûbekir ibni el-Hâc el-Hâc Sırrı muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Abdal Ağa ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Halîl menzilleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve iki tahtânî beyt ve bir fevkânî beyt ve bir hazîne ve bir matbah ve havluyu müştemil mülki mevrûsum olan menzili târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem mezbûr el-Hâc Ebûbekir elli guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr elli guruş merkûm el-Hâc Ebûbekir yedinden ahz ve kabz itdim zikr olunan menzil cem' tevâbi' ve levâhık ile merkûm el-Hâc Ebûbekir mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-'işrîn min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mükerrem 1109/1 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin Çelebi bin Seyyid Hamza, Seyyid Mehmed Çelebi bin İdris, Seyyid Hâcî 'Abdullah Çelebi en-Nakîbü's-sâbıkâ, Molla 'Abdurahman bin el-Hâc Hüseyin, Ebûbekir Haffâz.

Belge No:101-2:Vâkıf Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde eyâlisi el-Hâc Ramazân bin Ahmed ve 'Abdurahman bin Ahmed ve Yahyâ bin İsmâ'îl ve el-Hâc Mehmed bin İlyâs ve el-Hâc Hüseyin bin Mehmed ve Mehmed bin Müşalim (?) ve el-Hâc Hüseyin bin Üveys nâm kimesneler mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mustafâ bin Yûsuf mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb Haremeyn-i Şerîfin Evkâf cümlesinden

mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-eyâli ve'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd bir mikdar-ı vakf 'arsa üzerine mübeyyin olan dârı evkâfî mezbûr mütevellisi mezbûr el-Hâc Mustafâ'ya sonra mu'ayyen ile ... idüb binâyı mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın mülkü olmak üzere dükkân binâ' ve ta'mîr etmeğe izn vermekle ol dahî 'arsa-ı merkûme üzerine bir bâb etmekçi fırını ile bir bâb berber dükkânı binâ ve ta'mîr idüb hâlâ 'arsa-i merkûmenin mahalle-i mezbûrede emr-i 'âli ile vârid olan 'avâriz ve menzil tekâlîfîni bizimle edâdan imtinâ' etmekle taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Mustafâ cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan dükkânların 'arsaları Harameyn Evkâfından olub mütevellisinden minvâl-i meşrûh üzere temekür ile üzerine etmekçi fırını ve berber dükkânı binâ ve ta'mîr itdiğini ikrâr ve lâkin medîne-i mezbûrenin vâki' olan 'avâriz ve menzili tekâlîf ve sâ'ir tekâlîfî muhlât mütâzil (?) üzerine vârid olub bu ana gelince dükkânın sonra zimmetleri defter-i hâkânîden da'vâsı mukâta'asına hâsıl kayd olduğundan mâ'adâ 'arsa-i merkûme üzerine bu ana gelince 'avâriz ve menzili tekâlîf olduğuna binâ' imtinâ' ederim deyu kelâmına mutâbık fetvâyı şerîfe ibrâ idüb bi'l-muvâcehe feth ve kırâ't olundukda ... buyurulmağın ber-mûcib fetvâyı münîfe eyâlisi mezbûretân mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (25 Şevvâli'l-mükerrem 1109/6 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ahmed bin Mustafâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Kemalleddin.

Belge No:102-1:Mîrâsın Teslîm Alınması

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sükkânından iken bundan akdem vefât eden el-Hâc 'Ömer bin Halîl'in verâsetî zevce-i metrûkesi Hüma (***) ile sulbiye sagîre kızı Rukîye ve li-ebeveyn kız karındaşı el-Hâc Zemzem ve 'Âyşe'ye münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûre Hüma dahî fevt olub verâsetî sadrîye sagîre kızı mezbûre Rukîye ile li-ebeveyn karındaşları Seyyid Mehmed ve Seyyid Hasan ve kız karındaşı Fâtîma'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûre Rukîye tarafından zikri âtî sulh ve ibrâyı ikrâra Seyyid 'Alî bin el-Hâc Mehmed ve Molla Hüseyin bin Mehmed şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Yûsuf Çelebi bin Seyyid Ahmed meclis-i şer'-i kavim-i vâcibü't-tekrîmde merkûme el-Hâc Zemzem'in zevci ve tarafından vekîl-i şer'îye olan Seyyid Mehmed bin el-Hâc Hüssam muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Rukîye'nin babası fevt oldukda vâlidesi mezbûre Hüma vasî olub mezbûre Hüma dahî fevt oldukdan sonra mezbûre el-Hâc Zemzem tarîk-i şer'den mansûbe vasîsi olmağla müvekkilem mezbûre Rukîye'nin babası el-Hâc 'Ömer ile vâlidesi mezbûre Hüma'nın muhalledâtlarından irsiye-i şer'îye ile intikâl eden eşyâsını mezbûre el-Hâc Zemzem vesâyeti zabt idüb hâlâ müvekkilem mezbûre Rukîye dahî hadd-i bulûğa erişub tasarruf kâdre olmağla vasî-i mezbûre el-Hâc Zemzem ile muhâsebesin gördüğünde babası müteveffâyı merkûm el-Hâc 'Ömer ile vâlidesi müteveffâyı merkûme Hüma'dan isâbet idüb mezbûre el-Hâc Zemzem makbûz olan kable ve kesir her ne var ise mezbûre el-Hâc Zemzem yedinden ahz ve kabz idüb babası müteveffâyı mezbûr el-Hâc 'Ömer vâlidesi müteveffâyı mezbûre Hüma'nın muhalledâtlarından kendüye isâbet eden hisse-i irsiyesine müte'allık 'âmm-i de'âviden mezbûre el-Hâc Zemzem'in zimmetini ibrâ'-ı 'âmm kat'a nizâ'la ibrâ ve iskât itdi didikde gıbbe't-tasdikî'ş-şer' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'ışrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (24 Şevvâli'l-mükerrem 1109/5 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi ...-zâde, 'Alî Çelebi Hoca, el-Hâc Derviş, 'Alî Çelebi Kahveci, Molla Mehmed el-İmâm, Mustafâ Çelebi bin Takyeci, Hâcî 'Alî bin Şemseddin, Molla Hüseyin bin Mehmed.

Belge No:102-2:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hâcî İsmâ'îl bin 'Ali'nin verâsetî zevci-i metrûkesi Cennet bint-i İbrahîm ve Perihan bin 'Abdullah nâm hatunlara ve sulbî kebîr oğulları el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye ve sulbîye kebîre kızları Elif ve Esmâ ve Emîne'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir mütehakkık olduğundan ve irsiye-i mezbûrun talepleri müteveffâyı mezbûrun tahrîr ve taksîm olunan muhallefâtıdır zikr olunsun fî evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem sene 109 (21-29 Şevvâli'l-mükerrem 1109/2-10 Mayıs 1698).

Yorgan 8 guruş 11/döşek 8 guruş 7.5/bez yasdık 11 guruş 5.5/kilim ve kaliçe ve ... 14 guruş 23.5/köhne seccade 1 guruş 1/kebîr ...kablî bir sîm ... 2 guruş 10/arka esvâbı guruş 5/İznik çanak ve tabak 28 guruş 3/çadır perde guruş 2/... halhal guruş 0.5/nakid esedî 117.5/zeyt kıyye 15 guruş 5/yağ kıyye 2 guruş 3/kızıl tencere 1 guruş 2/katremiz 17 guruş 6/peynir guruş 2/üzüm guruş 1.5/el leğeni ma'a ibriği guruş 3/şamdan 2 guruş 1/sahan 7 guruş 10.5/def'a sahan 3 guruş 4.5/taşt adet 16 guruş 20/tekide kazgan 7 guruş 8/def'a kazgan 7 guruş 10/kebîr lengerî 4 guruş 4/bakraç 3 guruş rûb' 3/gügüm 1 guruş 2.5/ayaklı sahan 8 guruş 0.5 sülüs 1/tas ma'a ibrik 2 guruş 3/bakır mangal guruş 3/.../tahta kase guruş 0.5/def'a sahan 18 guruş 7/lengeri ma'a sini sagîr tencere 3 guruş 4.5.

Der-zimmet Hâcî 'Alî oğlu Yûsuf 4 sülüs 1/der-zimmet İbrahîm guruş 23/der-zimmet Molla Mustafâ guruş 24.5/der-zimmet Boyacı 'Aşur guruş 11.5/der-zimmet Mahmûd 'anni karye-i Müzâr guruş 18/der-zimmet Mehmed guruş 14/der-zimmet ... Süleymân guruş 5/der-zimmet Boyacı 'Aşuroğlu Mehmed guruş 12/der-zimmet Hakkıoğlu Pir Mehmed guruş 34.5/der-zimmet 'Alî oğlu Mehmed guruş 15/der-zimmet ... 'Alî oğlu Ahmed guruş 11.5/der-zimmet Hızıroğlu Ahmed guruş 4/der-zimmet Kör Havi 'Ömer oğlu guruş 1/der-zimmet ... oğlu 'Alî guruş 12/der-zimmet 'Alî Çelebi guruş 20/der-zimmet Hasan oğlu Mehmed guruş 18/der-zimmet Hâcî İsmâ'îl oğlu Mehmed guruş 9.5/der-zimmet Seyyid Mehmed guruş 11.5/der-zimmet ... oğlu 'Alî guruş 28/der-zimmet ... oğlu 'Osmân guruş 20.

Bezr-i zabiti der-karye Müzar kebîr 10 guruş 20/bezr-i ... karye 10 guruş 10/... der-karye-i Müzar guruş 29/Kavli bağ der-karye hıyar tiğek 800 guruş 16/der-karye bağ tiğek 200 guruş 4

Belge No:103-1:Önceki Belgenin Devâmı

Bağ der-karye ... tiğek 400 guruş 8/... bağ der-karye Müzar tiğek 400 guruş 4/Kara bağ karye ... tiğek 400 guruş 8/Meydanbaşında bağ tiğek 180 guruş 8/onar bostân ma'a ceviz eşcâr der-karyemiz Müzar guruş 30, kıt'a 2/ıncir bostânı der karye Kafi Öbük (?) guruş 24/eşcâr zeytûn 100 guruş 50/eşcâr ceviz ... hıyâr guruş 3/koyun der-cemâ'at-i Yüz Koyunlu 60 adet 100/keçi 30 adet 30/hisse-i değirmen der-karye ... hark 100/Maksûd oğlu Hasan guruş 7/hârici oda ve mutbağ guruş 100/oda ... guruş 10/kahve ibriği guruş 0.5/bostân yeri der-karye Zayar guruş 20/der-hisse-i İsmâ'îl guruş 50/der-hisse-i ... Mehmed guruş 100/der-karye-i Müzar guruş 137, rûz tencere guruş 3/ıncir bostân guruş 8.

Guruş 1794 rub' 1.

Minhâ el-ihracât

Resm-i kısmet guruş 40/kâtib hadâme guruş 6/

Cem'an guruş 46.

Sahîhü'l-bâkî li't- taksîm beyne'l-verese guruş 1748.

'Ani'l-zevcetân guruş 218.5/hisse-i ibni Hâcî 'Abdî guruş 432/hisse-i ibni 'Alî guruş 432 sülüs 2/hisse-i Elif guruş 216 sülüs 1/hisse-i Ağa guruş 216 sülüs 1/hisse-i Elif guruş 216 sülüs 1.

Belge No:103-2:Nikâh 'Akdinin Kabûlü

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan mahallesinde sâkine İsmhan bint-i Mehmed nâm bîkr-i bâliğ zâtı ba'de't-teşrifî meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm idüb velî-i mücrim (?) olmamağla hâli sagîremde vâlidem Fâtıma bint-i (***) nâm hatun beni gâyb-i 'ani'l-meclis Mehmed bin (***) nâm kimesneye beynlerinde ma'lûm mehri üzerine nikâh ve tezvîc etmişdi târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem vakt-ı sabahda hayzım görüb bâliğ olduğum anda bilâ te'hir hıyâr-ı bulûğ ile nefsimi ihtiyâr ve mezbûr Mehmed ile beynimizde kâyyîm olan 'akd-ı nikâhı der idüb iş bu hâzırûn bi'l-meclis el-Hâc Mehmed bin 'Osmân nâm kimesne ile 'Âyşe bint-i 'Osmân ve Fâtıma bint-i Ya'kûb nâm hatunlar işhâd eyledim fi'l-hakîka hâli mezbûrlardan su'âl olunmak matlûbumdur didikde gibbe'l-istincâr fi'l-vâki' mezbûre İsmhan târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem vakt-ı sabahda bu ânda hayz görüb hâyiz oldum nefsimi ihtiyâr ve nikâhı edâ itdim deyu biz bu husûsa işhâd eyledik deyu her biri âlâ tarîku's-şehâde haber vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (26 Şevvâli'l-mükerrem 1109/7 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Mustafâ bin Halîl, Durak bin Ramazân, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Hasan, el-Hâc 'Alî bin Mûsâ.

Belge No:103-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Tövbe Mahallesi'nde sâkine Zemzem bint-i Mehmed nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm idüb zevci muhalif İsmâ'îl bin el-Hâc İbrahîm'in firâşından mütevellidân olub hâlâ hücre-i hıznemde olan 'Osmân ve Aklân nâm sagîrelerin nafaka ve kisve-i bahâya ihtiyâcları olmağın savb-ı şer'den her birine kadr-ı ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûretinde istidâneye ve lede'z-zaferde mezbûr İsmâ'îl üzerine rücû' izn taleb edrim didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî râyici fi'l-vakt yüzotuziki akça bir guruş olmak üzere sagîrân mezbûrânın nafaka ve kisve-i bahâ ve sâ'ir havâyic-i zarûretler için her birine yevmî üçer akça farz olunub vakt-ı zarûredde istidâne ve lede'z-zafer mezbûr İsmâ'îl üzerine rücû'-ı mezbûremize izn birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ısrîn min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (26 Şevvâli'l-mükerrem 1109/7 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Ahmed bin Mustafâ.

Belge No:104-1:'Ayntâb Mukâta'ası Gelirleri

Medine-i 'Ayntâb'da vâki' tütüncü hırfetinden el-Hâc Himmet ve mahfil-i kazâda hırfet-i merkûmeden ashâbı haze'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Halîl ve el-Hâc 'Alî ibni Mûsâ ve el-Hâc Mustafâ bin 'Osmân nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu binyüzdokuz senesinde ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'ası emîni olan Ahmed Ağa hırfet-i merkûme bey' ve şerâ itdikleri bin yük tütünün ... ta'lîl eder deyu bi'l-fi'l Rakka vâlisi düstûr-ı mükerrer sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ hazretlerine sevk idüb mezbûrları ahz ve habs eylediklerinde merkûm el-Hâc Mehmed mafûz mezbûr için her birine mikdâr harç ve sarfının olursun beynimizde sâliyâne eyledim harç ve sarf itdi deyu emr idüb hâlâ imtinâ' etmeleriyle su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Himmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda mezbûr Himmet'den müdde'âsını isbâtdan 'âciz ve kâsır olub mezbûr el-Hâc Mehmed şer'a ta'yîn dahî tevcih etmemeğin mezbûr Himmet bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Şevvâli'l-mükerrer li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şevvâli'l-mükerrer 1109/2-10 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin İmâm.

Belge No:104-2:Mîrâs Talebi

Rûm Kal'a kazâsına tâbi' Mizman nâm karye sükkânından el-Hâc 'Alî ibni el-Hâc Mehmed'in ityân-ı sığârının 'ammileri ve savb-ı şer'den mansûb-ı vasîleri el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb 'Ömer ibni el-Hâc Mahmûd nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Ömer târîh-i kitâbdan on sene mukaddem kendi mülkü olan bir dersim (?) evini müteveffâyı mezbûr el-Hâc 'Alî'ye onbeş guruş bana bey' ve semeninden kabz itdikden sonra zikr olunan dersim evine kable't-teslîmi mezbûr el-Hâc 'Alî fevt olub irsen vasîleri olduğum ityânı intikâl etmekle taleb ederim su'âl olunub bana teslîm tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr el-Hâc 'Alî'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityânı beyyineden 'âciz ve kâsır olub istihlâf ve dahî etmeğin mezbûr el-Hâc 'Alî bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışrîn min şehri Şevvâli'l-mükerrer li-sene tis'a ve mi'e ve elf (26 Şevvâli'l-mükerrer 1109/7 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:104-3:Nikâh Üzerine Yemîn

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde sâkine Sultân bint-i 'Alî nâm hatun mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed zevcem olub târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem bu sene yeniçeriler ile İstanbul ve Edirne'ye gitmezsem zevce-i mezbûre Sultân benden talâk-ı selâse ile mutallik olsun deyu şart ve ta'lîk idüb mezbûr Mehmed gitmeyüb şart-ı mezkûr vâki' olmuşken benden zevceyi mu'âmele eder su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında ancak mutlak İstanbul ve Edirne'ye gitmezsem zevcem mezbûre Sultân benden talâk-ı selâse ile mutallik olsun dedim bu sene iş bu sene

yenicerilerle gitmezsem deyu şart ve ta'lıkını inkâr edince mezbûre Sultân'dan müdde'âsını mübbeyine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden ezhâr 'âciz idüb istimlâk edeceğin fi'l-vâki' bu sene yeniçeriler ile İstanbul ve Edirne'ye gitmezsem mezbûre Sultân talâk-ı selâse ile mutallik olsun deyu şart ve ta'llık itdiğine mezbûr Mehmed yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin mezbûre Sultân bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn fi Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (28 Şevvâli'l-mükerrem 1109/9 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin Cündi , el-Hâc Mehmed bin İbrahîm.

Belge No:105-1:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Kızılcamescid Mahallesi sükkânından olan Ebu İshak bin Mehmed Ağa mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb 'Osmân Ağa ibni 'Abdullah muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i Görende (?) vâki bir tarafı Bâli oğlu Ramazân Ağa ve bir tarafı el-Hâc 'Abdurahman mülkleri ve bir tarafı ve bir tarafı nehr-i câri ile mahdûd ... demekle ma'rûf mülkü mevrûsum olan bir buçuk bezr-i alur bir kıt'a hisse-i tarlamı mezbûr 'Osmân Ağa'ya ikiyüz guruş bana bey' ve teslim olduğu iştirâ ve kabûl ve teslim itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr merkûm 'Osmân Ağa yedinden ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr 'Osmân Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olunsun didikde gıbbe't-tasdîk mâ-vaka'a ketb olundu fi 28 Şevvâl sene 1109 (28 Şevvâl 1109/9 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İbrahîm Ağa Kethüdâyeri, 'Ömer Ağa bin el-Hâc Hasan, el-Hâc 'Abdurahman bin Kara 'Ali, Mustafâ Ağa bin ..., Molla Halîl bin Molla Bekir, Hasan bin ..., Mustafâ Beg bin 'Alî Bekir, el-Hâc 'Osmân bin el-Hâc Mustafâ, Mehmed bin ..., 'Abdulkâdir bin 'Aşur.

Belge No:105-2:Mülk Da'vâsı (Ev Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkin Mehmed bin 'Osmân nâm kimesne mahfil-i kazâda bâ'isü'l-haze'l-kitâb Fâtıma bint-i 'Abdullah nâm hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Fâtıma mukaddemâ sulbî oğlu 'Osmân'ın zevci ... olub târîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem mezbûr ıtlâk etmişdi hâlâ mezbûre Fâtıma mahalle-i mezbûrede (*) bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı 'Alî Kayaoğlu mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd mülkü menzîlim dâhilinde bir tahtânî beyt ve havulûyu mu'yine fuzûlen zabt eder su'âl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûre Fâtıma cevâbında fi'l-hakkika mahdûd mezbûr müdde'î-i mezbûr Mehmed'in mülkü olduğunu ikrâr ve lâkin oğlu mezbûr 'Osmân târîh-i mezkûrda beni tatlık eyledikde zimmetinde mütekarrer olan on guruş mehr-i mü'ecceli talep eyledikde mezbûr Mehmed mahdûd-ı mezkûrdan zikr olunan tahtânî beyt ve havluyu mu'yine ba'de'l ... oğlu mezbûr 'Osmân'a hisse-i sahîh-i şer'îye ile hisse ve temlik ve teslim idüb olduğu ithâb ve kabz ve kabûlden sonra bana zimmetinden mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan on guruş mehr-i mü'eccelim mukâbelesi verüb bu ana gelince bi'l-mevâcîh mülkiyet üzere zabt ve tasarruf ederim deyu def'le mukâbele edecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr

mezbûre Fâtîma'dan def'a mezkûreni mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mustafâ ibni Mûsâ ve Mehmed bin 'Osmân nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' müdde'î-i mezbûrun oğlu merkûm Mehmed târîh-i mezkûrda zevcesi mezbûre Fâtîma'ya tatlık itdikde mezbûre Fâtîma dahî mezbûr 'Osmân zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan on guruş mehr-i mü'ecceli taleb ve da'vâ etmekle mezbûr Mehmed mahdûd-ı mezkûrdan zikr olunan tahtânî beyt ve havluyu mu'yine bizim huzûrumuzda ba'de'l ... oğlu mezbûr 'Osmân hisse-i sahîh-i şer'î ile hibe ve temlik ve teslîm idüb ol dahî ityân ve kabz ve kabûlünden sonra mezbûre Fâtîma'ya on guruş mehr-i mü'eccelini mukâbelesinden teslîm itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Mehmed'e bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şevvâli'l-mükerrem 1109/2-10 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdullah bin Mahmûd, el-Hâc Mehmed bin Hâcî 'Ömer, Velî Beşe bin Hasan, Molla 'Alî bin Velî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:105-3:Mülk Satışının Onaylanması (Bağ Satışının Onaylanması)

Medîne-i 'Ayntâb'da Zincirli Kuyu karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Yûsuf'un sulbîye kebîre kızı 'Âyşe nâm hatun mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-Kitâb el-Hâc Hasan bin Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' Kafir kendi (?) nâm mezra'ada vâki' lede'l-eyâli ma'lûmu'l-mahdûd üçyüzaltmış tiğek bir kıt'a bağı babam mülkü olub fevtinden sonra irsen bana intikâl eden babam müteveffâyı merkûmdan duyûn-ı kesret sâbit ve zâhir olub bağ-ı mezkûreden gayrı bey' olunub duyûn-ı edâ olunacak terekesinden olmamağla ben sagîre ve kâsır iken savb-ı şer'den mansûb ve zâyim olan Molla Ahmed nâm kimesne bağ-ı mezkûr ba'de'l-mezîdi zaruret-i din için mezbûr el-Hâc Hasan'ın bey' ve kabz semeni etmiş hâlâ ben dahî hadd-i bulûğa erişub bey'-i mezkûr tecvîz idüb bağ-ı mezkûre müte'allık 'âmme-i de'âviden mezbûr el-Hâc Hasan'ın zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikde gıbbe't-tasdîku'ş- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi-selh Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (29 Şevvâli'l-mükerrem 1109/10 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Ebûdderda bin Hâcî Ahmed, Hâcî Mehmed bin İdris, Hâcî Ahmed bin Ahmed, Hâcî Mehmed bin Kemal, Hâcî Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:106-1:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Ehl-i Cefa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan ... Ebûdderda bin Yûsuf'un verâsetî zevce-i metrûkesi Emîne bint-i Hüseyin ile sulbîye kebîre kızı Emîne ve sagîre kızları Fâtîma'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı Elif'e münhasıra olub kable'l-kısmeti mezbûre Fâtîma dahî fevt olub verâsetî vâlidisi mezbûre Emîne ile kız karındaşı mezbûre Emîne'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffâyı mezbûr mecmû'-ı muhallefâtından zikr olunur fî'l-evâhir Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şevvâli'l-mükerrem 1109/2-10 Mayıs 1698).

Dan kazgan 1 guruş 4/tencere 2 guruş 4/taşt 1 guruş 2.5/saplı tas 1 guruş 0.5/el ibriği 1 guruş 1.5/yorgan 3 guruş 3/döşek 3 guruş 2/sahan 3 guruş 1/katır ma'a bârgir re's 2 guruş 25/menzil guruş 23/buğday 5.

Cem'an yekûn guruş 71.5

Minhâ el-ihracât

Mehr-i müsbet zevce-i mezbûre Emîne guruş 30/deyn-i müsbet Ahmed bin Ahmed guruş 20/deyn-i müsbet Seyyid 'Abdî guruş 20/ resm-i hıdmet guruş 1.5.

Cem'an yekûn el-ihracât guruş 71.5.

Belge No:106-2:Alacak Da'vâsı

Kazâ-i 'Ayntâb'a tâbi' karye-i Seylan sükkânından el-Hâc Hasan bin 'Alî ve 'Alî bin Hasan nâm kimesne mahfil-i kazâda el-Hâc Mustafâ bin 'Osmân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın cihet-i deyn-i şer'iyeden zimmetimizde vâcibü'l-edâ elli guruş hakkı olup meblâğ-ı mezbûrun yirmi guruşunu mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın zimmetini edâ-i lâzım gelen zekatını takâs ve meblâğ-ı mezbûrun elli guruş deynimizin yirmi guruşundan zimmetimize ibrâ idüb otuz guruş bâkî kalmışdır hâlâ biz dahî karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Hüseyin Çelebi ve bir tarafı ... oğlu vârisi ve bir tarafı ... 'Alî ve bir tarafı hark câri ile mahdûd üçyüzsekiz dâhilinde olan üç dîb ceviz ve kovan ve ... eşcârını müstemil bağımıza mezbûr el-Hâc Mustafâ'ya otuz esedî guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslim olduğu îştirâ ve kabûl ve teslim eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr otuz guruş zimmetimizde bâkî kalan otuz guruş hakkını takâs idüb ol dahî (*) ve kabûl itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc Mustafâ'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun didikde gibbe't-tasdîku'ş- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî gurre-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin ..., Yûsuf bin Ahmed, Hâcî Velî bin Bayram, ve karındaş Mustafâ, ve 'Abdullah bin Mustafâ, ve Kara Mehmed bin ..., ... oğlu Mustafâ, 'Osmân binVelî Beg, ... oğlu Cum'a.

Belge No:106-3:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkine Teslîme bint-i İsmâ'îl nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb sadr-ı kebîr oğlum el-Hâc İsmâ'îl bin İbrahîm nâm kimesne târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem değirmenden gelirken beni ... karye-i ... karinde üzerine üç nefer katâ'u't-tarîk hücum idüb taş ile sağ kolu pâzûsuna darb idüb kırub ve kılıç ile başının sağ tarafına ve yüzünün sol tarafına darb ve mecrûh etmekle üzerine varulub keşîf ve tahrîr olunmak matlûbumdur didikde savb-ı şer'den Mevlânâ Seyyid Ahmed Çelebi ta'yîni ve irsâl olunub olduğu medîne-i mezbûre mütesellimi olan fahrû'l-akrân İbrahîm Ağa tarafından Süleymân Beg ibni Ahmed ve zeyl-i sahifeden muharreru'l-esâmi olan müslimîn ile mahalle-i mezbûrede mecrûh mezbûr el-Hâc İsmâ'îl menziline varub i'kâsını i'kâ-i nazar itdiklerinde fî'l-vâki' mezbûr el-Hâc İsmâ'îl sağ kolu pâzûsu münkesr ve başının sağ tarafında ve yüzünün sol tarafında ... mu'âyene ve müşâyide idüb mezbûr el-Hâc İsmâ'îl'den su'âl itdiklerinde havanide târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem değirmenden gelirken karye-i mezbûre karinde ... üzerimize üç nefer kat'â'u't-tarîk hücum idüb benimle muhârebe ederken taş ile sağ kolum pâzûsuna darb idüb kırub ve başının sağ tarafını ve yüzünün sol tarafları

darb ve mecrûh itdiler cârihim-i evvel kat'â'u't-tarîklaradır eyâli-i mahalle-i mezbûre ve gayr-ı yedinden cerh-i mezbûre müte'allık da'vâ ve nizâ'im yokdur didikde husûs-ı mezbûr Mevlânâ merkûm mahallinde tahrîr ba'de mu'âriz irsâl olunan İbrahim bin Mehmed nâm kimesne ile gelüb meclis-i şer'-i 'alâ vukû'l-inhâ etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi-selh Şevvâli'l-mükerrerem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (29 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/10 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Ahmed Çelebi bin Seyyid Yûsuf, Ahmed bin Ebûbekir, el-Hâc Hüseyin bin İskender, Mehmed bin Ramazân, Mehmed bin Hâcî Hüseyin, 'Osmân bin Hasan, Halîl bin Mehmed, Mustafâ bin 'Abdulkâdir, İbrahim bin Mustafâ.

Belge No:107-1:Darb Da'vâsından ve Diyetten Feragât

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' karye-i Sazgun'da sâkine Kayalı bint-i Mustafâ nâm hatun meclis-i şer'-i kavim-i vâcibü't-tekrîmde yine karye-i mezbûre sükkânından 'Osmân bin Mehmed nâm mahzarında bi-tav'a inhâ ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Osmân târîh-i kitâbdan onbeş gün mukaddem birrek ile ağzımı darb ve ön dişimin altından birini ihrâç etmeşdi hâlâ mezbûr 'Osmân 'afv idüb ihrâç olunan dişimin diyet-i da'vâsından fâriğ olub mezbûr 'Osmân'ın zimmetini ibrâ-i 'âmm kat'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât itdim ba'de'l-yevm benden veya vekilimden husûs-ı mezbûre müte'allık da'vâ-i sudûr eder ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm makbûl ve mesmû' olsun didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi gurre-i şehr-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Mehmedel-Müftüyü eş-Şâfi, Molla Ebûbekir bin İsmâ'il, Mehmed bin Hasan, Ebûbekir bin 'Osmân.

Belge No:107-2:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Ehl-i Cefa Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Kerime bint-i 'Ali'nin verâsetî zevce-i metrûk Mehmed ibni el-Hâc 'Alî Kaya ile li-ebeveyn er karındaşı oğulları 'Abdullah bin Mehmed ve el-Hâc Mustafâ Kasım ibni 'Ömer'e münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra merkûm 'Abdullah meclis-i ... iş bu râfi'u'l-kitâb mezbûr Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb ... mezbûre Kerime'nin merkûm Mehmed zimmeti mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan elli guruş mehr-i mü'eccelinden bana isâbet iden hisse-i irsiyeyi talep ederim didikde gibbe's-su'âl merkûm Mehmed cevâbında fi'l-vâki' zevcem müteveffîye merkûme Kerime'nin zimmetinde elli guruş mehr-i mü'ecceli olub hâl-ı sıhhatinde bana hisse-i şer'îye ile hibe itdi deyu def'le mukâbele edecek gibbe'l-istintâk mâl-ı mezkûr merkûm Mehmed'den def'-i mezkûrun mübbeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed ve Ahmed ve Şa'bân ve 'Alî nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' merkûm Mehmed'in zevcesi müteveffâ-i mezbûrenin hâl-ı sıhhatinde bizim huzûrumuzda zevce-i merkûm Mehmed'in zimmetinde makûd-ı 'aliyye olan elli guruş mehr-i mü'eccelini merkûm Mehmed'e hibe-i sahîhe-i şer'îye ile hibe ve temlîk idüb olduğu inhâ ve kabûl idüb işhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eyledikleri ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetlerimiz kabûl vâki' olmağın müdde-i mezbûre 'Abdullah bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-

taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min Zî'l-ka'de-i mübârek li-sene tis'a ve mi'e ve elf (3 Zî'l-ka'de-i mübârek 1109/13 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hasan, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed Efendi Kâtib.

Belge No:107-3:İskân Talebi

Ru'ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’ası aklâmından mahallesi’nde ber vech-i sâbit Semaven nâm karyeye mutasarrıf olan Mustafâ Ağa bin ... nâm râcil tarafından zikri âtı da’vâya vekîl-i şer’iye er karındaşı Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda ve Hasan bin Ebûbekir nâm kimesne mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hasan’ın babası ve dedesi karye-i mezbûrenin defter-i hâkânîden ma’kûd ra’iyet ve ra’iyeti ve oğullarından olub ... mezbûr Hasan birkaç sene kalkub civârında olan Kebîr Cend nâm karyede sâkin olub olmamağla resm-i ra’iyeti karye-i Kebîr Cend edâ etmişdir hâlâ kadîmden mezbûr Hasan’ın babası ve dedesi sâkin olduğu Semavan nâm karyeye iskânını talep ederim didikde gıbbe’s-su’âl mezbûr Hasan cevâbında fi'l-vâki’ babası ve dedesi karye-i Semave’nin defterde mu’ted ra’iyet ve ra’iyeti oğlu olduğunu ikrâr ve lâkin birkaç sene ben karye-i Kebîr Cend sâkin olub be her sene resm-i ra’iyeti müvekkile-i merkûm Mustafâ Ağa’ya edâ etmişdir hâlâ yine ... karye-i Semaven olub sâkin ve mütemkin olmağla râzıyım didikde ikrâr üzere mezbûr Hasan’ın müdde’î karyesine ve ... tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min Zî'l-ka'deti’ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (3 Zî'l-ka'deti’ş-şerîfe 1109/13 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin ‘Ömer Çorbacı, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin İmâm, Ebûbekir bin Mustafâ, ...

Belge No:107-4:Mîrâs Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’da Kürkciyan Mahallesi’nde sâkin iken bundam akdem fevt olan İbrahîm ibni el-Hâc ‘Alî Kaya’nin zevce-i metrûkesi iş bu râfi’u’l-kitâb Hadice bint-i Bektaş nâm hatun meclis-i şer’-i şerîf lâzımü’t-teşrîfde müteveffâyı merkûmun sulbî sagîre oğlu ‘Ali’nin savb-ı şer’den mansûbe vasîsi ve muhalledâtına vâzi’u’l-yed olan Zeyneb bint-i Mehmed nâm hatun mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâyı merkûm zimmetinde bir altın toka bahasından onbeş guruş hakkım olub kable’l-ahz fevt olmağla muhalledâtından talep ederim su’âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe’l-inkâr mezbûre Hadice’den müdde’âsını mübbeyyine beyyine talep

Belge No:108-1:Önceki Belgenin Devâmı

Olundukda ‘udûl-i müslimînden Mehmed bin Mustafâ ve Bektaş bin ‘Alî nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki’ mezbûre Hadice’nin zevci müteveffâyı merkûm İbrahîm zimmetinde bir altın toka bahâsından onbeş guruş hakkı vardır biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinden ba’de’t-ta’dîl ve’t-tezkiye kendi şehâdetleri makbûl oldukdan sonra zikr olunan onbeş guruş külli ve ba’zâ ahz ve istikâ veya hisse veya ahire havâle itmeyüb tarîk-i şer’den bir tarîkla zevcem müteveffâyı merkûmun zimmeti ibrâ etmediğine mezbûre Hadice’ye yemîn teklîf ol

dahî olduğu ‘ala vuku’u’l- minvâl halef-i billâhi’l-’aliyyi’l-a’lâ etmeğin meblâğ-ı merkûm onbeş guruş tereke-i müteveffâyı merkûmdan mezbûre Hadice’ye edâya vech-i merkûm Zeyneb’e tenbîh birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâlis Zî’l-ka’deti’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (3 Zî’l-ka’deti’ş-şerîfe 1109/13 Mayıs 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Halîl bin Velî, el-Hâc ‘Osmân bin Hasan, Hasan ve Himmet, Şa’bân bin Fâzıl, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:108-2:Mîrâs Da’vâsında Sulh

Medîne-i ‘Ayntâb’da İbn-i Eyûb Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Çelebi ibni Hamza Efendi’nin verâset-i zevce-i metrûkesi Fâtıma bint-i ‘Alî nâm hatun ile sulbî kebîr oğulları Nureddin ve ‘Osmân ve sagîr oğlu Mehmed’e ve sulbîye kebîre kızları İsmihân ve Emîne ve Zâhîde münhasıra olduğu şer’an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr ‘Osmân asâleti mezbûr Nureddin kendi tarafından asâleti ve mezbûrât Fâtıma ve İsmihân ve Emîne ve Zâhîde taraflarından husûs-ı âtîyyü’l-beyân ikrâra vekîl olub mezbûrunun zatlarını ma’rifet-i şer’le ‘ârifân olan el-Hâc Mehmed ve ‘Osmân ve el-Hâc ‘Alî bin Ebûbekir nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleti mahfil-i kazâda yine mahalle-i mezbûrda sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Selîm bin Hasan’ın sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Hasan’ın kable’ş-şer’den mansûbe vasîleri ve kebîr oğlu ‘Alî’nin tarafından zikri âtî sulh ve ibrâyı tasdîka vekîl müseccil olan Hasan bin Molla Hasan nâm kimesne mahzarından her biri asâleti ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babam merkûm Hamza Çelebi’nin fevtinden sonra biz sagîr ve kâsır iken vâlid-i mezbûrun Fâtıma mahalle-i mezbûrede vâki’ bir tarafı Molla Mehmed ve bir tarafı vakfı mu’assara ve bir tarafı yine mezbûrûn ‘Alî ve Mehmed ve Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd ve menzilin kable’l-cânibinden ... zirâ’ ve ‘arzâ beş zirâ’ ‘arsa-i merkûme üzerine harâba müşrif vekîlleri müteveffâyı merkûm el-Hâc Selîm’in karındaşı el-Hâc Hasan’ın on guruş bey’ ve kabz semeni idüb ol dahî ‘arsa-i merkûme üzerine menzil binâ’ idüb fevt oldukdan sonra karındaşı merkûm el-Hâc Selîm (*) intikâl idüb mezbûr el-Hâc Mehmed dahî fevt olub ve irse-i mezbûrûn ‘Alî ve Mehmed ve Hasan’a intikâl etmekle hâla biz hadd-i bulûğa erişub tasarruf kâdar olduğumuza binâ’ vâlidemize mezbûre Fâtıma’nın bi-kadr arz olmayub müvekkile-i merkûme ‘Alî ve vech-i mezbûr Hasan’dan ‘arsa-i merkûmeyi taleb ve da’vâyı sudûrunda olduğumuz beynlerimize muslihûn tavassut idüb bizi da’vâ mezkûreden elli guruş üzerine sulh eyledikte biz dahî sulh-ı mezbûru kabz ve bedeli sulh olan elli guruş mezbûrân ‘Alî ve Hasan yedlerinden ahz ve kabz idüb vâlide mezbûre Fâtıma’nın ba’zı tecvîz ve kabûl itdikden sonra ‘arsa merkûmeye müte’allık de’âviden zimmetlerini ibrâ ve iskât itdik ba’delyevm da’vâ ve nizâ’ım yokdur didikde gıbbe’t-tasdîkî’ş-şer’ bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâlis min Zî’l-ka’de-i mübârek li-sene tis’a ve mi’e ve elf (3 Zî’l-ka’de-i mübârek 1109/13 Mayıs 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Mehmed Çelebi ibni Yûsuf Çelebi, Ebûbekir Çelebi bin Mehmed, Molla Mehmed bin Ebûbekir, Ebûbekir Kuyumcu, Hamza bin ‘Alî, el-Hâc Mehmed el-Mısıri, el-Hâc ‘Alî bin Ebûbekir, el-Hâc Mehmed bin Hâcî Ebûbekir, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ...

Belge No:108-3:'Ayntâb Mukâta'ası Gelirleri Muhasebesinin Görülmesi

Mahmiye-i İstanbul mütekkimlerinden olub hâlâ silahşör şehriyârı olan (*) ve'l-a'yân Süleymân Ağa bin 'Abdulmennan tarafından husûs-ı âtîyyü'l-beyâna vekîl-i şer'îye olan 'Osmân Çelebi bin Mehmed Beşe meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde es-Seyyid Hüseyin Çelebi'nin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i müşârün-ileyhin berât-ı şerîfi 'âlişân ile ber vech-i sâbit der'uhide ve'l-iltizâmında olan ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'asına tâbi' karye-i Uzil ve Küçük'ün mukaddemâ zabt ve tasarrufuna müşârün-ileyh Süleymân Ağa mezbûr es-Seyyid Hüseyin Çelebi'ye subaşı nasb ve ta'yîn idüb birkaç sene zabt ve tasarruf etmişdi hâlâ mezbûr es-Seyyid Hüseyin Çelebi'nin muhâsesinin görüb zimmetinde zuhûr eden ... yedinden ahz ve kabz idüb hin-i muhâsesine gelince değin mezbûr es-Seyyid Hüseyin Çelebi'nin zabt itdiği senelerin meblâğ-ı iltizâmından mezbûr es-Seyyid Hüseyin Çelebi zimmetinde bir akça ve bir habbe kalmayub zimmetini ibrâ ve iskât itdi didikde mezbûr es-Seyyid Hüseyin Çelebi meclis-i mezbûrda ben dahî hakk-ı muhâsesine gelince müvekkile müşârün-ileyh ile zikr olunan karyelere müte'allık vâki' olan ahz ve i'tâdan müşârün-ileyh Süleymân Ağa'nın zimmeti ibrâ ve iskât itdim didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İsma'îl Ağa ez-Za'im, Molla 'Alî bin Hâcî Yûsuf, Mehmed Çelebi Demirci-zâde, el-Hâc Yûsuf Çukadar-zâde, el-Hâc İmâm bin Hâcî Ahmed, Mehmed Ağa bin Ahmed, Ahmed Beg bin Kavli Beg.

Belge No:109-1:Mirâs Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc İsma'îl bin 'Ali'nin verâseti zevce-i metrûkeleri Cennet bint-i İbrahim ve Perihan bint-i 'Abdullah ve sulbî kebîr oğulları el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye ve kebîre kızları Elif ve Esmâ ve Emîne'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Elif tarafından zikri âti ibrâya ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rifi şer' ile 'ârifân olan el-Hâc 'Alî bin Nasır ve el-Hâc 'Osmân bin 'Abdulkâdir şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed bin İbrahim vekâleti mezbûre Cennet tarafından kezâlik vekîl olub mezbûrân el-Hâc 'Alî ve el-Hâc 'Osmân şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan el-Hâc 'Alî ve el-Hâc 'Abdurahman vekâleti mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûmenin muhalledâtını vâzi'u'l-yed olan iş bu râfi'u'l-kitâb mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî muvâcehelerinde her biri bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm el-Hâc İsma'îl'in cem'-i muhalledâtını ve irse-i merkûmun beynlerine taksîm murâd eylediklerinden ma'rifet-i şer'le mahalle-i mezbûrede vâki' menzil ve tahmilâthâne ve emlâkı ve 'akkârât ve davâr ve nukûd ve zimmî Halîl kesri defteri oldukdan sonra mükelle-i mezbûre Elif mahalle-i mezbûrede vâki' menzil ve tahmilâthâne ve emlâkın ve 'akkârât ve davâr nukûd kendüye isâbet eden hisse-i irsiye mukâbelesinde mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî yedlerinden 'ala tarîk-i ... şer'i yüziki gurus ile bir yorgan ve bir tencere ve bir ... ve bir leğen ahz ve kabz zimmedi olan hukûkundan dahî kendüye isâbet eden yüzelli gurus hissesini yine mezbûr el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye tevekkûlden sonra mezbûr Cennet dahî kezâlik muhalledât merkûmeden kendüye isâbet eden hisse-i irsiyen mukâbelesinde yine mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî yedlerinden 'ala tarîk ... şer' elli gurus ile bir altın burma ve dört ... bir cam tas ahz ve kabz zimem-i nâsada olan hukûkundan dahî kendüye isâbet eden yetmişbeş gurus

hissesi yine mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî yedlerinden ahz ve kabz ve muhallefâtından ahz ve kabz mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî'ye tevekkellinden sonra müteveffâyı mezbûr el-Hâc İsmâ'îl mahalle-i mezbûre de vâki' menzil ve tahmilâthâne ve emlâk ve 'akkârât ve davâr ve nukûd zimmetinden bilâ irse-i şer' kendilere isâbet eden hisselerine müte'allık 'âme' ve de'âviden ve a'yân ve muhâsamâtından min külli vücûh mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî'nin zimmetlerin ibrâ-i 'âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât idüb min ba'd müteveffâyı merkûm el-Hâc İsmâ'îl'in mîrâsına müte'allık mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî de da'vâ ve nizâ' ve 'alâka ve müdâhale kalmadı dediklerinde mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî dahî mukarrân mezbûrân Ahmed ve Hâcî 'Alî bi'l-kemâl meşrûhlarında tasdik ve tahkik etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Zehrül-'ulema' (?) 'Avz Efendi ..., 'Osmân Efendi bin Bahâr-zâde, Mehmed Efendi Bekir, Mehmed Efendi Arpacı-zâde, Mehmed 'Alî bin Velî, el-Hâc 'Alî bin 'Osmân, Mehmed bin Cabir Ammi-zâde, Mehmed bin Yûsuf Ammi-zâde, Hamza bin Eskici, Seyyid 'Abdullah bin Hâcî Mustafâ.

Belge No:109-2:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc İsmâ'îl bin 'Alî'nin sulbî kebîr oğlu el-Hâc 'Abdî nâm kimesne mahfil-i kazâda karındaşı iş bu râfi'u'l-kitâb 'Alî nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb babam müteveffâyı merkûm el-Hâc İsmâ'îl'in muhallefâtından mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-eyâlî ma'lûmu'l-mahdûd ve menzili dâhilinde kıbleye nâzır bir bâb tahtânî beyt ve hazîne-i tabakaya mezbûr 'Alî vâzi'u'l-yed olub taksîmi ezhâl etmekle hisse-i irsiyeyi taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr 'Alî cevâbında babam müteveffâyı mezbûr hâl-ı cevâbında ikmâl-i 'akl-ı sıhhatinde târîh-i kitâbdan yedine mukaddem zikr olunan tahtânî beyt ve hazîne ve tabakaya ba'de ... bana hisse-i sahîh-i şer'îye ile hisse ve temlîk ve teslîm idüb ben dahî meclis-i hissede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledikten sonra bu ana gelince mülkiyet üzere tasarrufumuzdadır deyu def'le mukâbele idüb gıbbe't-tasdik ve'l-inkâr mezbûr 'Alî'den def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc 'Alî bin Nasreddin ve Velî bin Mustafâ nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' müteveffâyı merkûm el-Hâc İsmâ'îl halı cevâbında ve'l-kemâli 'akl-ı sıhhatinde târîh-i kitâbdan yedi sene mukaddem bizim huzûrumuzda menzil dâhilinde kıbleye nâzır bir beyt tahtânî ve hazîne tabakaya ba'de'l ... oğlu mezbûr 'Alî mezbûr 'Alî'ye hisse-i sahîhe-i şer'îye ile hibe ve temlîk ve teslîm idüb olduğu meclis hissede ithâb ve kabz ve kabûl idüb bu ana gelince mülküyet üzere kasr-ı yedindedir biz bu husûsa şahidlerimiz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr el-Hâc 'Abdî mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi ibni Hâcî Hızır, Molla 'Alî bin Velî, el-Hâc 'Osmân bin 'Abdulkâdir, Seyyid 'Abdullah bin Hâcî Mustafâ, ..., Hâcî Mustafâ bin Mehmed, Molla Halîl Mü'ezzin, Mehmed bin Cabir, Mehmed bin Yûsuf.

Belge No:110-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Mahmiye-i Haleb Eşhiyâd-ı Culum (?) Mahallesi sükkânından Ramazân bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzımü't-teşrîfde kız karındaşı iş bu râfi'u'l-kitâb Fâtıma nâm hatun muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Elif Hatun mülkü ve bir tarafı Mustafâ Ağa mülkü ve bir tarafı Cezzâr (?) şehri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd derzi beyt ve bir matbah bi'r-i mâ' ve havluyu müstemil mülkü menzili cem'u't-tevâbi' ve'l-levâhık mezbûre Fâtıma'ya kırk esedî gurus bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm kırk gurus mezbûre Fâtıma yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûre Fâtıma'nın mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdikü's- şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min Zî'l-ka'deti's-şerîfe tis'a ve mi'e ve elf (5 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/15 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ bin Mehmed, Molla Mehmed bin Abdulhalim, İsmâ'îl bin Mustafâ, es-Seyyid Mehmed bin Mûsâ, Hâcî Ahmed bin Şeyh 'Ali, Seyyid 'Ömer bin Ahmed, el-Hâc Mustafâ bin Hâcî Hasan, Hâcî 'Ömer bin 'Abdulkâdir, Mustafâ bin Mahmûd, Şeyh Şa'bân bin 'Abdulkâdir, 'Abdullah Beşe.

Belge No:110-2:Mirâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Cabi Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan 'Alî bin 'Osmân'ın verâset-i zevce-i metrûkesi ve 'Âyşe bint-i Ahmed ile sulbî kebîr oğlu Şa'bân ve sulbîye kebîre kızı Ayda'ya münhasıra olduğun şer'an zâhir olduktan sonra mezbûr Şa'bân mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid Hamza bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb karye-i Kara Öbek'de vâki' bir tarafı Halîl mülkü ve bir tarafını mezbûr Seyyid Hamza mülkü ve bir tarafı ... ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ikiyüzelli tiğek bağ babam mülkü olub babam aher diyârada iken vâlidem mezbûre 'Âyşe mahdûd-ı mezkûre ve mezbûr Seyyid Hamza'ya bey' etmekle su'âl olunub hisse-i irsiyemde kasr-ı yedinden tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Seyyid Hamza cevâbında ve tereke olunan bağ-ı mezbûre 'Âyşe târîh-i kitâbdan onüç sene mukaddem dört gurus bana tâbi' bey' ve semeni yedimden kabz itdikden sonra mezbûr 'Alî aher diyârdan gelüb bağ-ı mezkûrun beyine 'âlim olub on sene muvâcehesinde mâlikâne zabt ve tasarrufuma mu'âriz itmeyüb sâkine fevt oldu deyu def'le mukâbele edeceği gıbbe't-tasik mezbûr Şa'bân cevâbında fi'l-vâki' babam aher diyârdan geldiği bey'-i mezkûre Seyyid Hamza'nın bi'l-muvâcehe on sene tasarrufuna tasarruf itmeyüb sâkin fevt olduğunu ikrâr ve i'tirâf etmeğin ikrârı mûcibince da'vâ-i mezkûr şer'a ve irsiyye intikâl etmemeğin mezbûr Şa'bân mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/15 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Seyyid Asveleddin Çelebi en-nakîb, Seyyid 'Ömer Çelebi ..., Seyyid Hasan Çelebi ..., Seyyid 'Abdullah en-nakîb Sâbık.

Belge No:110-3:Mîrâs Talebi

Menbic Ravandan nâhiyesinde vâki' Keçeli nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ebûzeyd'in zevce-i metrûkesi Fâtıma bint-i ... nâm hatun mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûm Mehmed'in karındaşı olup kendünden sonra fevt olan Ahmed'in ityân-ı sığarını kable's-şer'den mansûbe vasîsi olan Emîne bint-i 'Abdurahman nâm hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâyı merkûm Mehmed'in karındaşı mezbûr Ahmed ile kâr-ı vekîlleri müşterek olup karye-i mezbûrede vâki' menzil ve tahmilâthâne ve zirâ'atlerinden olan ... mahsûlât ve hubûbât ve üç çift sagîr ve çift âltı ve üç re's ineği ve iki merkeb îştirâ tasarruflarında iken zevcem mezbûr Mehmed fevt oldukda hâlâ muhalledâtinı vasî-i mezbûre Emîne vâzi'u'l-yed olmamağla sâlifü'z-zikr olan eşyadan zevcem müteveffâyı merkûm Mehmed'in hissesinden bana isâbet eden semeni hissesini talep ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûre Fâtıma'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda istimhâl mehl-i şer' imhâlinden sonra mezbûre Fâtıma müdde'âsını isbâddan 'âciz ve ve kâsır olup şer'a vasî-i mezbûre Emîne'ye ta'yîn dahî tevcih etmemeğin mezbûre Fâtıma bu vech-i mu'ârızdan men birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Mehmed eş-Şâfi, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin Muslî.

Belge No:110-4:Boşanma (Muhâla'a)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine Hadice bint-i 'Alî nâm hatun mahfil-i kazâda zevci muhâlif iş bu râfi'u'l-kitâb 'Alî bin el-Hâc Velî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Alî ile benim zindegânımız olmamağla binâ'el-hak ... ile zimmetinde mütekarer ve makûd-ı 'aliyye olan yirmi guruş mehr-i mü'eccelinden fâriğ olup nafaka-i 'iddet-i ma'lûmum ve me'ûnet ve süknâm kendi üzerime olmak üzere mezbûr 'Alî ile muhâlif sahîh-i şer'îye ile mukâbele idüb zevcesine müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimiz aherin (*) ibrâ-i 'âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eylediği min ba'd mezbûr 'Alî da'vâ ve nizâ'im ve 'alâkam ve müdâhalem yokdur hisse-i şer'den yedine hüccet-i verilsün didikde mezbûr 'Alî dahî ... mezbûru kabûl idüb mezbûre Hadice kelimât-ı meşrûhusunda tasdik etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâbi' min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/17 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi Müftü-zâde, 'Alî Efendi bin Velî, Hasan bin Mustafâ ... el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:111-1:Ölü İçin Keşif ve Tahrîr Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı Mahallesi sükkânından el-Hâc Ahmed bin Mustafâ ve Mehmed bin 'Abdullah nâm kimesneler mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idun mahalle-i mezbûr karinde vâki' mekâbir müsliminde tarîk-i 'âmm üzerinde ismi ma'lûmumuz değıldir kimesne fecâhen fevt olmağla üzerine varub keşif ve tahrîr olunması matlûbumuzdur dediklerinde savb-ı şer' üzerinden Mevlânâ Mehmed Efendi bin İbrahîm Efendi ta'yîn ve irsâl olunub olduğu zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmi olan

müslimîn ile mahalle-i mezbûrede müteveffâyı merkûm üzerine varub a'zâsını keşif ve ilkâ-i nazar itdiklerine müteveffâyı merkûmenin a'zâsında ... bir sene olmayub fecâhen olunduğu me'âyin ve müşâyide idüb husûs-ı mezbûru mezbûru Mevlânâ-yı merkûm mahallinde keşif ve tahrîr ba'de me'â irsâl olunan 'Osmân Beg bin İbrahîm ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû' inhâ ve takrîr-i kelâm mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî 8 Zî'l-ka'de sene 1109 (8 Zî'l-ka'de 1109/18 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi bin Cum'a, 'Abdullah bin 'Alî Efendi, el-Hâc Ahmed bin Hasan, Mehmed bin Hasan.

Belge No:111-2:Mîrâs Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü karye nâm mahallede sâkine Zemane bint-i Yûsuf nâm hatun mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb karındaşı Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb Meydanbaşı nâm mahallede vâki' ve'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd yüzelli tiğek bir bir kıt'a bağ ve karb mezbûrda vâki' ma'lûmu'l-hudûd menzili ve dört re's keçi ve üç keyl hanta ve iki keyl ak dârı ve bir kırâc ve bir al ibriği ve üç yorgan ve dört batmân ... ve üç nakad gurus karındaşım Mehmed'in tasarrufunda olub zabt eder iken ben mezbûre Mehmed'in 'iyâlinde ikimize vermekde sâkin olub eşyâ-i mezkûre benim Ağa ... hâsıl olmağla eşyâ-i mezkûreden hisseyi talep ederim su'âl olunub bana edâ ve teslim olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında zikr olunan bağ ve menzil ve ve sâ'ir eşyâ kendi kendimle hâsıl olan mülkümdür mezbûre Zemane 'iyâlinde olmağla ba'zı i'âneti olmuşdur deyu def'le mukâbele edeceği mezbûre Zemane karındaşı mezbûr Mehmed'in 'iyâlinde olub bir eshâ mütekallâ ... olmayub mücerred ba'zı 'iyâlinde bir sene lâzım gelmekle mezbûre Zemane bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed bin Şehad, Hâcî 'Osmân bin Zekeriyâ, Mehmed bin İmâm, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Sofi, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:111-3:Mîrâs Da'vâsı

Husûs-ı âtîyyü'l-beyân muhallefâtında ketb ve tahrîr iltimâs olmağın savb-ı şer'den üzerinden Mevlânâ Seyyid Ahmed Efendi ibni el-Hâc Mustafâ ta'yîn ve irsâl olunub olduğu zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi olan müslimîn ile Hâcî Baba karinde vâki' mahalle-i âtîyyü'l-beyânın üzerine varub 'akd meclis-i şer'-iyye eylediği Kürtenciyan Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed ibni el-Hâc Süleymân sulbîye kebîre kızı Rukiye ve Rahime ile sulbî oğlunun oğulları Mehmed ve Ebûbekir nâm kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezbûrde iş bu râfi'u'l-kitâb Kasım Çelebi ibni el-Hâc İbrahîm mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu müşâyid olunan bir tarafı Hâcıoğlu Hâcî Mehmed mülkü ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd olan beşyüz tiğek bir kıt'a bağ 'arsa-i 'arzı mîri olub mukaddemâ mâmûrumuz müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed taht-ı tasarrufunda iken fevt olub irselerimize intikâl etmişken mezbûr Kasım Çelebi fuzûlen zabt eder su'âl olunub kasr-ı yedine tenbîh olmak üzere matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Kasım Çelebi cevâbında mahdûd-ı mezkûr müteveffâyı mezbûr el-Hâc Mehmed'in cevâbında onbeş sene mikdârı hâli ve mu'tal kalmağın bundan akdem fevt

olan vâlidem Emîne nâm hatun binyüzdört senesinde târîhinde medîne-i mezbûre mütesellimi olan 'Alî Ağa'dan hatun üzerine toplayub 'arsa-i merkûme üzerine bağ-ı gars idüb fevt olduğu irsen bana intikâl etmekle zabt ederim deyu def'le mukâbele edeceği gibbe't-tasdîk ve'l-inkâr mezbûr Kasım Çelebi'den def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Seyyid Hasan ibni Seyyid 'Alî ve Seyyid Mehmed ibni İbrahîm Çelebi nâm kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezbûrede hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' 'arsa merkûme müteveffâyı mezbûr Hâcı Mehmed'in hâli cevâbında onbeş sene mütecâviz hâli ve mu'tal kalmağın mezbûre Emîne târîh-i mezkûrda mütesellim merkûmeden hatun üzere toplayub üzerine bağ gurus idüb fevt oludukda oğlu mezbûr Kasım Çelebi'ye intikâl itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâiyitü'l-kabûl

Belge No:112-1:Önceki Belgenin Devâmı

Şehâdetleriyle makbûl olundukdan sonra husûs-ı mezbûr Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de irsâl olunan Hasan Ağa bin Yûsuf Çelebi ile ve Ebûbekir bin Mustafâ ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû' inhâ ve takrîr etmeğın mezbûrûn Mehmed ve Ebûbekir ve Rukiye ve Rahime bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/17 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Hasan Çelebi Ahirbaba, el-Hâc Mehmed Apâr-zâde, Mustafâ bin el-Hâc 'Osmân, Molla 'Alî bin 'Abdulkâdir.

Belge No:112-2:Mülk Takâsı (Ev Takâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sâkine Elif bint-i Molla Mehmed'in üvey babası tarafından zikri âtî bey' ikrâra vekîl olub mezbûrun zâtınî ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan Mustafâ bin Ca'fer ve 'Alî bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mühyiddin bin Ramazân nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc Evliya bin Hasan nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i mezbûre Elif Tövbe Mahallesi'nde vâki' bir tarafı yine mezbûr el-Hâc Evliya menzili ve bir tarafı 'Osmân menzili ve bir tarafı Mustafâ menzili ve bir tarafı Bektaş menzili ile mahdûd bir tahtânî beyt ve havluyu müştemil mülkü mevrûsum olan menzili merkûm el-Hâc Evliya yedinden ahz ve kabz idüb zikr olunan Tövbe Mahallesi'nin 'avârizını mevkûf olan nukûdun mezbûre Elif'in babası mezbûr Molla Mehmed zimmetinde on gurus deyni olub mezbûr el-Hâc Evliya nukûd-ı merkûmenin mütevellisi olmağla semeni bâkî on gurus babası mezbûr Molla Mehmed'in on gurus deynini takâs idüb ol dahî makâs ve kabûl itdi ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr merkûm el-Hâc Evliya'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrif olsun didikde gibbe't-tasdîki's-şer'a mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/17 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Ahmed bin Mustafâ, Ramazân bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:112-3:'Ayntâb Mukâta'ası Gelirlerinin Tahsîli

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn-i Eyûb Mahallesi'nde sâkin Mustafâ Ağa ibni Mehmed Ağa mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed Çelebi ibni (***) mahzarında ikrâra vekîl idüb ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'ası aklâmından karye-i Telsavud ve tevâbi'ni olan Dikmetaş mezra'a'ası ve karye-i Evreş ve tevâbi' olan Tutluca ve Yenice ve Semakaya ve (**) mezra'aları ve karye-i Bariz ve tevâbi' olan Karaman ve diğêr Karaman mezra'aları mukaddemâ be her sene mâl-ı mukâta'adan imtinâyâ (?) edâ ve teslîm etmek şartıyla dörtyüz gurus mu'acellesiyle ber vech-i sâbit el-Hâc Hasan Ebûbekir nâm kimesnelerin iştirâk sû'-i üzere sâbit der'uhde ve'l-iltizâmlarında olub tasarruflarında iken mezbûr el-Hâc Hasan bi-emrullahi te'âla vefât idüb zikr olunan Kara ve Müzâr'ında nısf hissesi cânib mîriye 'âyid ve râci' olub ... ma'rifet-i şer'le müzâyede olunub re'âyat-ı nâs minkata'a oldukdan sonra mu'acellesi üzerimde ikiyüzelli gurus karâr etmekle berât-ı şerif-i 'âlişânla sâbit ebna tevcîh olunub bu berât-ı 'âlişân zikr olunan Kara mezâra'anın mutasarrıflarından biri karye-i aher kasr-ı yed ve ferâğat murâd eyledikde ferâğat-ı hüccet-i şer'îye olunub ferâğat ve kasr-ı yedinden müceddeden berât verile deyu mastûr ve tekkayid olmağla hâlâ ben zikr olunan Kara ve mezâra'dan der'uhde ve iltizâmda olan nısf hissemi hüsn-ı rızâm ile ikiyüzelli gurus mu'acellesinde mezbûr Mehmed sulbîye ferâğat idüb ikiyüzelli gurus mu'acelisi yedinden temâmâ ahz ve kabz itdîm savb-ı şer'in yedine hüccet-i şer'îye verilsün didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i Zî'l-ka'deti's-şerife li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Zî'l-ka'deti's-şerife 1109/14 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Bekir, Molla 'Alî bin Velî, Hâcî 'Abdullah bin Hâcî İsmâ'il, Mustafâ Çelebi.

Belge No:113-1:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Kozanlı nâm mahallede sâkine 'Âyşe bint-i 'Alî nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevcem 'Ömer bin 'Abdullah nâm kimesne bilâ nafaka terk idüb aher diyâra gitmekle savb-ı şer'den kadar-ı ma'rifet-i nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub istidâneye izn taleb ederim didikde zevci mezbûr 'Ömer gittikde kendüye hüsn-i nafakadan bir sene terk itmeyüb ve ahere havâle etmediğine mezbûre 'Âyşe'ye ta'yîn verdikden sonra hâkim-i mevki'ü'l-kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri yüzotuz akça bir gurus olmak üzere mezbûre 'Âyşe'ye yevmî sekiz akça nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûredde istidâne ve lede'z-zafer zevce-i merkûm 'Ömer üzerine rücû'-ı mezbûre 'Âyşe'ye izn vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min Zî'l-ka'deti's-şerife li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Zî'l-ka'deti's-şerife 1109/17 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Muslî, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin 'Ali.

Belge No:113-2:Alacak Da'vâsı

Kazâ-i Güllü'de sâkin iken bundan akdem fevt olan 'Ömer bin 'Osmân verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Ebûbekir ile li-ebeveyn karındaşı Ebûbekir nâm kimesneye münhasıra olduğı şer'an zâhir ve müte'ayîn oldukdan sonra mezbûr

Ebûbekir kendi tarafından asâleti mezbûre Meryem tarafından nehc-i şer' üzere vekâleti sâbite olmağla vekâleti mahfil-i kazâda Hasan bin 'Alî nâm kimesne asâlete ve vekâleti üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mevrûsumuz mezbûr 'Ömer'in ve mezbûr Hasan zimmetinde yedi mûk buğday ve üç mûk arpa ve on şitil güşne ve otuz nakd guruş hakkı olub mezbûr 'Ömer kable'l-ahz fevt olub irsen bana müvekkilem mezbûre Meryem isâbet etmekle taleb ederim su'âl olunub edâ-ı tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Hasan cevâbında müteveffâyı mezbûr 'Ömer'in kendi zimmetinde mûk buğday ve üç mûk arpa ve on şitil güşne ve otuz nakd guruş hakkı olub fevtinden sonra mezbûr 'Ömer ile mezbûre Meryem'e intikâl itdiğini ikrâr ve i'tirâf etmeğın ikrârı mûcibince zikr olunan üç mûk arpayı ve on şitil güşne ve otuz nakd guruş müdde'î-i mezbûr Ebûbekir'e edâ ve yedi mûk buğdayı teslîme mezbûr Hasan'a tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Şeyh Mehmed Müftü-i eş-Şâfi, Halîl Ağa ez-Za'im, Süleymân Ağa Bayrakdar-zâde.

Belge No:113-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da tâbi' karye-i Kızılhisar sâkinlerinden iş bu râfi'u'l-kitâb Fâtıma bint-i Ahmed nâm hatun meclis-i şer'-i takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûre sükkânından zevcem Mehmed nâm kimesne bundan akdem beni talâk-ı selâse ile tatlık etmişdi mezbûrun firâşından mütevellid sulbî sagîr oğlu Hasan hâlâ hücre-i hızânemde olub nafaka ve kisveye muhtâc olmağın tarîk-i şer'de kadar-ı kifâyeye nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub istidâne ve lede'z-zafer mezbûr üzerine rücû' (*) taleb ederim didikde hâkim-i mevki'-i (***) hazretleri yüzotuz akça guruşa râyic olan akçadan sagîr-i mezbûr hisse yevmî üç akça nafaka ve kisve-i bahâ farz idüb vakt-ı zarûretde istidâne ve lede'z-zafer babam mezbûr Mehmed üzerine vech-i mezbûre Fâtıma'ya izn vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdurrezâk bin Ahmed, Muslî bin 'Abdullah, Mustafâ bin Mehmed.

Belge No:113-4:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürtenciyan Mahallesi sükkânından Mustafâ bin İsmâ'il nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid Mehmed bin Halîl nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı 'Ömer Çelebi mülkü ve bir tarafı Seyyid 'Alî ve bir tarafı Berdüş Velî mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî ve iki bâb tahtânî beyt havluyu müştemil mülkü menzili mezbûr Seyyid Mehmed onyedi guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğı îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûrân onyedi guruş yedinden bi't-temâm ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm menzil mahdûd-ı mezkûr mezbûr Seyyid Mehmed mülkü mîrâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun didikde gibbe't-tasdîkı'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (9 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/19 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Ömer Çelebi bin Seyyid Halîl, İsmâ'îl Çelebi bin ..., Seyyid Ebûbekir Hâcî Resul, Seyyid İsmâ'îl bin Hasan, Mehmed Çelebi bin Çavuş, Seyyid Hüseyin bin Seyyid Halîl, Molla Üveys ..., Seyyid Mehmed Şeyh.

Belge No:114-1:Demir Alımı-Satımı

Medîne-i 'Ayntâb'da vâki' demir neccarında el-Hâc Halîl bin İsmâ'îl ve el-Hâc Ebûbekir ibni 'Abdullatîf ve el-Hâc Mehmed bin Mustafâ ve el-Hâc 'Ömer ve Ebûbekir ve İbrahîm bin 'Alî ve Mehmed bin Ahmed ve 'Alî bin Bektaş ve zimmî Ya'kûb veledi Manik (?) meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mütesellim olan iş bu hafızu'l-kitâb fahrü'l-akrân İbrahîm Ağa tarafından tasdîka vekîl-i şer'isi olan Ahmed Ağa ibni İbrahîm Ağa muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahrûse-i Bağdad eyâlisine fermân-ı 'âli ile imdâdiye için ta'yîn olunan zehâyir-i killeri mühimmâtına demîr lâzım ve mühim olup mûmâ-ileyh İbrahîm Ağa mübâşiretiyle her kantârı otuzbeş guruş olmak üzere onaltı kantâr ... demîri ve her kantâr yirmibeş guruş olmak üzere onyeddi kantâr ikbası/akbâş (?) demîri ve bir kantârı yirmibeş guruş olmak üzere onsekiz kantâr demirin cem'â farz bir kantâr demîri ve bir meşdin hâlâ zikr olunan kırkbir kantâr demirin hesâb-ı mezbûrdan semenlerini mûmâ-ileyh İbrahîm Ağa yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz itdik sâlifü'z-zikr kırkbir kantâr demîrin 'anilerinden mûmâ-ileyh İbrahîm Ağa zimmetinde bir akça ve bir habbe 'alâka ve müdâhalemiz kalmadı savb-ı şer'îye mergûbdan yedine hüccet-i şer'îye verilsün didikde gibbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi İmâm Boyacı, Mehmed bin Halîl, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:114-2:Boşanma ve Mehir Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da tâbi' İbrahîm nâm karye sükkânından Emîne bint-i Hasan nâm hatun mahfil-i kazâda zevcu'l-muhâlif iş bu râfi'u'l-kitâb Halîl bin el-Hâc 'Abdulkâdir nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Halîl beni târîh-i kitâbdan yirmibeş gün mukaddem bana tatlîk idüb zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan onbeş guruş mehr-i mu'acceli ve onbeş guruş mehr-i mü'ecceli ve nafaka-i 'iddet-i ma'lûmum ve me'ûnet-i süknâm taleb ederim su'âl olunub edâ ve teslim tenbîh-i hisse olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-suâl merkûm Halîl cevâbında mezbûre Emîne zikr olunan mehr-i mu'accel ve mehr-i mü'eccelinden fâriğ olub ve nafaka-i 'iddet-i ma'lûmeye ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerine almak üzere benimle muhali murâd idüb ben dahî mezbûre Emîne'ye karye-i mezbûrede vâki' (*) ma'lûmu'l-mahdûd yüz tiğek bağı bedeli sulh verüb muhâlif-i sahîh ile muhâlifden sonra mezbûre Emîne bağı mezkûrun ahz ve kabz idüb zevcesine müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimiz aherin zimmetini ibrâ ve iskât itdiği deyu def'le mukâbele edeceği gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Halîl'den def'-i mezkûrun mübeyyine beyyine taleb olundukda karye-i mezbûre sükkânından olub 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed ve 'Alî bin 'Alî bin İbrahîm nâm kimesneler meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istîşhâd fî'l-vâki' târîh-i mezkûrda mezbûre Emîne ve Halîl muhâlif murâd edâ eylediklerinde merkûme Emîne mezbûr Halîl'in zimmetinde olan onbeş guruş mehr-i mu'accel ve

onbeş guruş mehr-i mü'eccellinden fâriğ ve nafaka-i 'iddet-i me'ûnet-i süknâm kendü üzerine olmak üzere ve mezbûr Halîl'in dahî karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'l-mahdûd yüz tiğek bağı mezbûre Emîne'ye bedeli sulh vermek üzere bizim huzûrumuzda muhâlif-i sahîh ile muhâlif olub mezbûre Emîne dahî bedeli sulh olan yüz tiğek bağı ba'de'l-kabz zevcesine müte'allık 'âmme-i de'âviden her biri aherin zimmetini ibrâ eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûre Emîne bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l- 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed bim İmâmeyn, Hüseyin, Ebûbekir bin Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin Hâcî Ahmed.

Belge No:115-1:Alacak Da'vâsı

Kazâ-i 'Ayntâb'a tâbi' Kürd nâm karye sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Hasan bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda İbn-i Eyûb Mahallesi sükkânından ...nâm zimmî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mesfûr ... zimmetinde altmış guruş hakkım olub mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı 'Osmân Çelebi ve bir tarafı Molla Ahmed ve bir tarafı Hüseyin ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzilinî bana altmış esedî guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ben dahî îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm altmış guruş zimmetinde olan altmış guruş hakkımı takâs eyledik mefûr ... zevcesi Kürd bint-i İbrahîm meclis-i ba'de hâzır ve sâkine olub bey'-i mezbûr tecvîz etmiştir hâlâ mesfûr ... menzil-i mezkûr bana teslîmden imtinâ' eder su'âl olunub kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mesfûr ... cevâbında fi'l-vâki' mahdûd-ı mezkûr menzili merkûm Hasan altmış esedî guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol dahî îştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan altmış guruş zimmetinde olan altmış guruş hakkını takâs olduğu makâs ve kabûl eyledikde zevcem mesfûre Maryem dahî meclis-i ba'de hâzıra ve sâkine olub bey'-i mezkûr tecvîz itdi deyu ikrâr lâkin merkûm Hasan menzil-i mezbûr bana ikâle etmekle imtinâ' ederim semeni olan altmış guruş ... kendüye deynimdir deyu def'le mukâbele edecek gıbbe't-tasdîkve inkâr ve mersûm ... def'-i mezkûr deyni mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı tenbîhden ezhar ... etmeğın ikrârı mûcibince mahdûd-ı mezkûrdan mezbûr ... kasr-ı yedine tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâcî Hasan el-kasab, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî Çavuş bin Mûsâ.

Belge No:115-2:Boşanma (Muhâla'a) ve Mehîr Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şarkıyan Mahallesi'nde sâkine Ahsen bint-i Halîl nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde zevci muhâlif iş bu râfi'u'l-kitâb 'Abdullah el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Abdullah târîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem benimle muhâlif idüb zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye otuz guruş mehr-i mü'eccelim ile oniki yasdık iki ve döşek ve iki boğça ve bir sini ve bir alaca zibun ve iki sirimli makrume ve bir kettan don üzerine kalmağla taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur

didikde gibbe's-su'âl mezbûr 'Abdullah cevâbında fi'l-vâki' mezbûre Ahsen târîh-i mezbûrda zimmetinde olan otuz guruş mehr-i mü'eccel ve eşyâ'i mezkûreden fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerine olmak üzere benimle muhâlif idüb zevcesine müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimiz aherin zimmetini ibrâyı 'âm kat'â nizâ'la ibrâ ve iskât itdik deyu def'le mukâbele edeceği gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm 'Abdullah'dan def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Ahmed bin Halîl ve Mehmed ibni el-Hâc Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûre Ahsen târîh-i mezkûrda bizim huzûrumuzda zevce-i merkûm 'Abdullah zimmetinde olan otuz guruş mehr-i mü'eccel ile mârû'z-zikr oniki yasdık ve döşek ve buçuk sini ve zıbun ve makrume ve dondan fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerine olmak üzere muhâlif idüb zevcesine müte'allık 'âmme-i de'âviden eden her biri aherin zimmetini ibrâ-i 'âmm kat'â ve nizâ'la ibrâ ve iskât itdi biz bu husûs üzerine şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleriyle makbûl olmağın mezbûre Ahsen bu vech-i mu'ârızdan men birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene mi'e ve elf (10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla 'Alî bin Velî, Ahmed bin Halîl, Hüseyin bin el-Hâc 'Ali,Yahyâ bin 'Ali, es-Seyyid Mehmed bin Hüssam, es-Seyyid Mehmed bin Seyyid Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:115-3:Hâne Baskını

Medîne-i 'Ayntâb'da Akyol Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Ramazân bin Mûsâ nâm kimesne mahfil-i kazâda karye-i Çarpın sükkânından Ya'kûb bin Cum'a karye-i Asbatrun sükkânından Mehmed bin 'Osmân ve Molla Ahmed Kavli nâm mahalle sükkânından Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ya'kûb târîh-i kitâb gecesini Nısfülleyl'de kapuma gelüb zevcen ve kızını bana çıkâr deyu kapuya götürüb ben dahî sabah olunca mezbûrun şerden emîn olmak için hâlâ beni ... idüb zevcem ile kızımı alub aher diyâre gittiğın mahalle-i mezbûre karine vâki' Mazaristan'da mezbûr Ya'kûb refikleri mezbûrân Mehmed ve diğeri Mehmed ile ... çıkub beni katl kasdıyla üzerime hücum mahallinde imdadımıza gelüb bize âdem gelüb bize telhis etmişlerdir mezbûr Ya'kûb'un 'ırzı müslimîne kasd ve şekâvet 'âdet-i müstemireye

Belge No:116-1:Önceki Belgenin Devâmı

Olmağla mahalle-i mezbûre eyâlisinden su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden şeyhim Mehmed bin ... ve Himmet bin Hasan ve Mehmed ibni el-Hâc 'Îsâ ve Mehmed bin Mehmed ve Hızır ibni Mehmed ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub mezbûr Ya'kûb kendi hâlinde olmayub dâ'imâ müslimîn 'ırzına zarar-ı kasd idüb gece alet-i harple gezmek 'âdet-i müstemiresidir deyu her biri mezbûr Ya'kûb'un sût-i hâlini haber vermeleriyle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Hamza Efendi, 'Alî bin Yûsuf, el-Hâc Mehmed bin 'Ali, Veli ... bin Veli.

Belge No:116-2:Tilavet İçin Vakf Olan Paranın Alınması

Medîne-i 'Ayntâb'da vâki' Mevlevihâne'de tilâvet olunmak üzere cüzhânlarla vakf olan nukûdun berât-ı şerifle mütevellisi olan Molla 'Osmân bin Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Ahmed bin Hızır nâm kimesne muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb nukûd-ı merkûmeden mezbûr Ahmed zimmetinde olan onsekiz gurus mezbûr Ahmed yedinden bit-temâm ahz ve kabz itdim zimmetinde bir akça ve bir habbe kalmadı yedine hüccet-i şer'îye verilsün didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin min Zî'l-ka'de sene 1109 (8 Zî'l-ka'de 1109/18 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Beg bin 'Ali, 'Osmân bin İdris, Seyyid ...el-Hâc Hasan, Seyyid Mehmed bin Hâcî Hasan, el-Hâc Mehmed bin Zeynel'âbidîn.

Belge No:116-3:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Kısır Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hasan bin 'Abdullah'ın verâsetini zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Yûsuf ve Murâd ve Ebûdderda münhasıra olub kable'l-kismet mezbûre Murâd dahî fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Fâtıma bint-i 'Abdullah ile sulbî oğulları Ahmed ve 'Osmân ve kızı Meryem'e münhasıra olub ba'de mezbûr Yûsuf dahî fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Sare bint-i Allahverdi ile sulbîye kebîre kızı Hatun'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ba'de mezbûr Ebûdderda dahî fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Sultân bint-i Ahmed ile sulbî kebîr oğulları Mustafâ ve İsmâ'îl ve sulbîye kızı Emîne'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müteğayyin oldukdan sonra mezbûrân Mustafâ ve Ahmed ile mezbûretân Sare ve Hatun mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Ebûdderda ibni el-Hâc Ahmed mahzarında herbiri üzerine da'vâ takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Ebûdderda müteveffâyı merkûm Hasan'ın muhallelâtından olub irsen mezbûrân Yûsuf ve Murâd ve Ebûdderda'ya intikâl idüb müşâ' ve müşterek zabt ve tasarruflarında olan yirmi sahan ve bir kebîr testi ve bir sagîr testi ve bir el leğeni ve bir al ibriği ve bir tencere ve bir tas ve bir saplı tas müteveffâyı merkûm Murâd zimmetinde elli gurus hakkım var deyu fuzûlen ahz ve kabz etmekle taleb ederiz su'âl olunub eşyâ-i mezkûreden hisse-i irsiyemizi taleb ederiz su'âl olunub eşyâ-i mezkûreden hisse-i irsiyemizi bize teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dediklerinde gibbe's-su'âl mezbûr el-Hâc el-Hâc Ebûdderda cevâbında benim müteveffâyı merkûm Murâd zimmetinde elli gurus hakkım olub fevtinden sonra ityân-ı sığârının 'amelleri mezbûr Ebûdderda savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olmağla merkûm Ebûdderda ile mürâfa-i şer'i şerîfe olduğumda müteveffâ-yı merkûm Murâd zimmetinde elli gurus hakkım olduğunu huzûru şer'-i şehûd 'udûle isbât idüb mezbûr Murâd'ın muhallelâtından meblâğ-ı mezbûr bana edâya vasî-i merkûm Ebûdderda'ya tenbîh oldukdan sonra mezbûr Ebûdderda dahî müteveffâyı merkûm Murâd'ın muhallelâtından olmak üzere bana kırk gurus kıymetli eşyâ-i mezkûre deyn-i mezkûr mukâbelesinde edâ ve teslîm itdi eşyâ-i mezkûre müteveffâyı merkûm Hasan'ın muhallelâtından olub fevtinden sonra oğulları mezbûrân Yûsuf Murâd ve Ebûdderda beyenlerinde müşâ' ve müşterek mülkiyeti üzere zabt ve tasarruflarında olduğunu inkâr

edeceği mezbûrân Mustafâ ve Ahmed ile mezbûretân Sare ve Hatun’dan müdde’âlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda istimhâl mehl-i şer’ ile imhâl olundukdan sonra ityân-ı beyyineden ‘âcizûn ve kasâra olub edeceği eşyâ-i mezkûre mezbûr Hasan’ın muhallefâtından olub fevtinden sonra mezbûrûn Yûsuf ve Murâd ve Ebûdderda beynlerinde müşâ’ ve müşterek zabt ve tasarruflarında olub eşyâ-i mezkûrede mezbûrûn Mustafâ ve Ahmed ile mezbûretân Sare ve Hatun’un hisse-i irsiyeleri olduğunu ‘ale’l-el-hakk olmadığını mezbûr el-Hâc Ebûdderda’ya yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘ala vuku’u’l-minvâl halef-i billâhi’l-’aliyyi’l-a’lâ etmeğin mezbûrân Mustafâ ve Ahmed ile mezbûrân Sare ve Hatun bu vech-i mu’ârızdan men’ birle mâ-vaka’a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmis-sâbi min Zî’l-ka’deti’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (7 Zî’l-ka’deti’ş-şerîfe 1109/17 Mayıs 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc ‘Arâb Bazarbaşı, Mustafâ Şeyh el-hakkak, el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Ahmed, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmed.

Belge No:117-1:Bedesten Esnafının Alacağını Alması

Medîne-i ‘Ayntâb’a vâki’ Ehl-i Cefa bezezistânından el-Hâc Mustafâ bin Şa’bân ve kazzâz hırfetinden el-Hâc Hüseyin bin Mûsâ ve ‘attâr hırfetinden Mustafâ bin el-Hâc ‘Abdullah ve ... hırfetinden Şeyhleri olan Seyyid Mehmed ibni Seyyid Şa’bân ve ... hırfetinden el-Hâc Ahmed ibni el-Hâc ‘Ömer nâm kimesneler meclis-i şer’-i hatîr-ı lâzımü’t-tevkîrde hâlâ medîne-i mezbûrede sa’âdetlû vezîri ... nazar Yûsuf Pâşâ hazretleri taraf-ı ‘alilerinden mütesellim olan fahrû’l-akrân İbrahîm Ağa tarafından husûs-ı mârû’z-zıkr tasdîka vekîl-i şer’îsi olan Ahmed Ağa’ya ‘Abdullah muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb ve biz müşârûn-ileyh bundan akdem medîne-i mezbûreye şerîflerin her birimizden ma’lûmu’l-mikdâr mâlları ... olan eşyâmızı kıymet-i ma’kûlleri ile iştirâ ve herbirimizi semeni ma’lûmlarını mûmâ-ileyh İbrahîm Ağa üzerine havâle idüb mûmâ-ileyh İbrahîm Ağa dahî ba’de’l-kabûl mezbûr müşârûn-ileyhe verdiğimiz eşyânın semenlerini bi’l-kalem ve’l-kemâl herbirimize edâ ve teslîm idüb vezîr-i müşârûn-ileyh ve Ağayı mûmâ-ileyh zimmetlerinde eşyâ’-i merkûme ‘anilerinden bir akça ve habbe ‘alâka ve müdâhalemiz kalmadı dediklerinde gibbe’t-tasdîk (***) ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâlis min Zî’l-ka’de (3 Zî’l-ka’de/13 Mayıs 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Hasan Ağa ibni Yûsuf, Mehmed Efendi ..., el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:117-2:Vasî-i Muhtar Ta’yîni (Vasîyet)

Medîne-i ‘Ayntâb’da Şhreküstü Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed ibni Ramazân’ın verâsetî zevce-i metrûkesi Meryem bint-i el-Hâc Ramazân ile sulbîye sagîre kızı Fâtîma’ya ve babası merkûm Ramazân ve zevce-i mezbûreden zâhir olan cümle-i merkûme münhasıra olunub kable’l-kısmeti sagîre-i mezbûre Fâtîma dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Meryem ile ceddî merkûm Ramazân münhasıra olub kable’l-kısmeti mezbûre Meryem dahî fevt olub verâsetî vâlidesi Gevher bint-i Mahmûd ile sadrîye sagîreye sagîre kızı diğre Fâtîma’ya ve li-ebeveyn er karındaşı ‘Osmân ve kız karındaşı Fâtîma’ya münhasıra olduğu şer’an zâhir ve ... oludukdan sonra medîne-i mezbûrede Yahni Mahallesi sükkânından iş bu râfi’u’l-kitâb Molla Hüseyin bin Torak nâm kimesne meclis-i şer’-i şerîfde sagîre-i mezbûrenin

vasî ve kabl-i şer'den mansûbe vasîsi olan 'Osmân nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Mehmed hâl-ı marazında mâlının sülüsünden ... vasîyet idüb vasîyet-i merkûmenin ... beni vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn itdikten sonra vasîyeti üzerine masrâfat olub hâlâ müteveffâyı merkûmun muhallelâtından vasî-i mezbûr vâzi'u'l-yed olmağla su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve'l-inkâr merkûm Molla Hüseyin'den takrîr-i meşrûhun mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Molla Mehmed el-Hâc 'Alî ve Ahmed bin Ramazân nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûme Mehmed hâl-ı merezinden bizim huzûrumuzda mâlının sülüsünden ... vasîyet idüb ve vasîyeti merkûmenin ... merkûm Molla Hüseyin'i vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn eyledikten sonra vasîyet-i merkûme üzerine masrâfat oldu biz bu husûsa bu vech-i üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde şehâdetlerin kabûle vâki' olmağın müteveffâyı merkûmun muhallelâtından ba'de'l-ahz bâkî kalanı muhallelâtın sülüsü vasî-i merkûm Molla Hüseyin edâ-i mezbûr 'Osmân tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (3 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/13 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Velî bin Mustafâ, Mûsâ Hakkâk, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:117-3:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ramazân'ın verâsetî zevce-i metrûkesi Meryem bint-i el-Hâc Ramazân ile sulbîye sagîre kızı Fâtîma'ya ve babası merkûm Ramazân ve zevce-i mezbûreden zâhir olan cümle mevkûfat münhasıra olub kable'l-kismetî sagîre-i mezbûre Fâtîma dahî fevt olub verâsetî vâlidesi mezbûre Meryem ile cecdi merkûm Ramazân'a münhasıra olub kable'l-kismetî Meryem dahî fevt olub verâsetî sadriye sagîre kızı diğeri Fâtîma'ya vâlidesi Gevher bint-i Mahmûd ve li-ebeveyn er karındaşı 'Osmân ve kız karındaşını Fâtîma'ya muhasara olduğı şer'an zâhir ve müstehakık oldukdan sonra medîne-i mezbûrede Tarla-yı Cedîd Mahallesi sükkânından iş bu râfî'u'l-kitâb Ahmed ve Ramazân nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde sagîre-i mezbûreden Fâtîma'nın vâsî ve kable's-şer'den mansûbe vasîsi olan merkûm 'Osmân mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Mehmed'in zimmetinde yetmiş gurus hakkım olub hatta hâl-ı marazında huzûr-ı müslimînden ikrâr dahî idüb kable'l-istintâk fevt olmağla su'âl olunub tereke-i vasîsinden alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve'l-inkâr müdde'î-i merkûm Ahmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukdukda 'udûl-i müslimînden Molla Mehmed ibni el-Hâc 'Alî ve Hüseyin bin 'Alî nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm Mehmed hâl-ı marazında bizim huzûrumuzda müdde-i merkûm Ahmed'in deyn-i şer'den yetmiş esedî gurus zimmetinde hak

Belge No:118-1:Önceki Belgenin Devâmı

Vardır deyu ikrâr ve bize işhâd itdiğın biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleriyle makbûl oldukdan sonra meblâğ-ı merkûme yetmiş gurus külli ve ba'zâ

ahz ve istikâ veya ahire havâle veya hibe itmeyüb tarîk-i şer'iyeden bir tarîkla müteveffâyı merkûm Mehmed zimmetini ibrâ ve iskât itdiğine merkûm Ahmed yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin meblâğ-ı merkûm yetmiş gurus tereke-i müteveffâyı merkûmeden müdde-i mezbûr Ahmed'e edâ ve teslîm vasî-i mezbûr 'Osmân'a tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'aşer Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Hamza Çelebi, Molla 'Osmân Bahâdır, Mûsâ el-Hakkâk, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:118-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi'nde sâkin iklen budan akdem fevt olan Meryem bint-i el-Hâc Ramazân'ın sadrîye kızı Fâtîma'nın cediti iş bu râfi'u'l-kitâb Gevher bint-i Mahmûd nâm hatun meclis-i şer'-i ifâde-i merâm idüb sagîre-i mezbûre hâla taht-ı hazânında olub nafaka ve kisve-i bahâ ihtiyâcı olmağla kable's-şer'den kadar-ı kifâye nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbundur didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâsı için yüzotuzüç akça bir gurus râyic olan akçadan yevmî yedi akça farz-ı ve takdîr idüb vakt-ı zarûretinde istidâneye ve lede'z-zafer bana vâlidesi mâlından ahz ve rücû'-ı mezbûre Gevher'e izn vermeğin mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (13 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/23 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Velî bin Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Mûsâ Hakkâk.

Belge No:118-3:Mîrâs Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkin iklen budan akdem fevt olan el-Hâc İsmâ'il bin 'Ali'nin verâset-i zevce-i metrûkesi Cennet bint-i İbrâhîm ve Perihan bint-i 'Abdullah ile sulbî kebîr oğlları el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye ve kebîre kızları Elif ve Emîne ve Esmâ'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müteğayyer oldukdan sonra mezbûre Emîne tarafından zikri âtî ibrâya (*) ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtını ta'rîf-i şer' ile 'ârifân olan el-Hâc 'Osmân bin 'Abdulkâdir ve Mehmed bin Ahmed şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Velî bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde müteveffâyı mezbûrun muhallefâtından vâzi'u'l-yed olan oğlları iş bu râfi'u'l-kitâb mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî muvâcehelerinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb ve irse-i mezbûrûn mevrûsleri müteveffâyı merkûm el-Hâc İsmâ'il'in muhallefâtını beynlerinde taksîm ve tevzi' murâd idüb ma'rîfet-i şer'le mahalle-i mezbûrede vâki' menzili ve tahmilâthâne ve emlâk ve 'akkâr ve at ve koyun ve nukûd ve zimem-i nâsda olan hukuk-ı bi'l-cümle defter olan 'ala mâ-farzullahu te'âla taksîm ve tevzi' olundukda müvekkilem mezbûre Emîne zikr olunan menzili ve tahmilâthâne ve emlâkı ve 'akkâr ve at ve koyun ve nukûdun kendüye isâbet eden hisse-i şer'iyenin temâma ahz ve kabz idüb zimem-i nâsda olan hakkı hukukundan dahî defter-i mücibince isâbet eden yüzelli gurus hisse-i irsiyesi için mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî mezbûre Emîne'ye yüzelli gurus farz verüb mezbûre Emîne dahî ba'de'l-ahz meblâğ-ı mezbûr yüzelli gurus müteveffâyı mezbûrun müddeyundan mahalline ahz ve

kabz mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye havâle idüb müteveffâyı mezbûr el-Hâc İsmâ'îl'in mahalle-i mezbûre vâki' farz ve tahmillâthâne ve emlâk va 'akkâr ve nukûd ve at ve koyun ve ... bilâ res-i şer' kendüye isâbet eden hisse-i şer'îye müte'allık 'âmme-i de'âviden ve i'yân ve muhasamâtan min külli vücûh mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'nin zimmetlerini ibrâ-i 'âmm kât'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât idüb min ba'd mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî babası mîrâsına müte'allık da'vâ ve niz'â'ı ve 'alâka ve müdâhale kalmadı didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi evâ'il-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Zehrû'l-âlemin 'Avz Efendi el-Müftü, es-Seyyid Mehmed Şeyh Mevlûd, el-Hâc Mustafâ bin Mehmed, Molla 'Alî bin Velî, Seyyid Mustafâ bin 'Alî, Şeyh Mehmed eş-Şâfi, 'Alî Beg bin Hüseyin Beg Şeyh-zâde, Kazancı Mehmed bin Halîl.

Belge No:118-4:Mîrâs Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkin iken budan akdem fevt olan el-Hâc İsmâ'îl bin 'Alî'nin verâset-i zevce-i metrûkesi Cennet bint-i İbrâhîm Perihan bint-i 'Abdullah ile sulbî kebîr oğullar el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye ve kebîre kızları Elif ve Esmâ ve Emîne'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müteğayyin olduktan sonra mezbûre Elif tarafından zikri âtî ibrâyâ ikrâra vekîl olub mezbûrunun zâtını ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan el-Hâc 'Alî bin Nasrî ve el-Hâc 'Osmân bin 'Abdulkâdir ve şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed bin İbrâhîm ve mezbûre Cennet tarafından zikr ve kezâlik vekîl olan mezbûrân el-Hâc 'Alî

Belge No:119-1 :Önceki Belgenin Devâmı

el-Hâc 'Osmân şehâdetleriyle şer'an vekâlet tâbi'yet olan el-Hâc 'Alî bin el-Hâc 'Abdurahman nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffâyı mezbûr el-Hâc İsmâ'îl'in muhalledâtına vâzi'u'l-yed olan iş bu râfi'u'l-kitâb mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî muvâcehelerinde her biri bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb vâris-i mezbûrun mevrûsleri müteveffâyı merkûmun muhalledâtını 'aliyelerinde taksîm ve tevzi' murâd idüb ve ma'rifet-i şer'le mahalle-i mezbûrede vâki' menzil ve tahmilâthâne ve emlâk 'akkâr ve at ve koyun ve nukûd müvekkilem mezbûre Elif'e isâbet eden hisse-i şer'îyesin bit-temâm ahz ve kabz zimem-i nâsda olan nukûddan dahî defter-i mûcibince ve isâbet eden yüzelli guruş hisse-i şer'îyesi için mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî mezbûre Elif'e yüzelli guruş farz verüb mezbûre Elif dahî ba'de'l-ahz meblâğ-ı mezbûre müdeyyûndan muhallifden muhalledâdda ahz ve kabz mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye havâleler dahî kabûl eyledikten sonra mezbûre Cennet dahî kezâlik muhalledâtları merkûmeden hisse-i şer'îye temâmı ahz ve kabz idüb ve zimem-i nâsda olan hukukunda isâbet eden yetmişbeş guruş hisse-i şer'îyesi için mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Alî mezbûre Cennet'e yetmişbeş guruş farz verüb mezbûre Cennet dahî ba'de'l-ahz meblâğ-ı mezbûre müdeyyûndan muhallifden ahz ve kabz mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'ye havâleler dahî kabûl eyledikten sonra mevrûsleri müteveffâyı merkûm el-Hâc İsmâ'îl'in mahalle-i mezbûrede vâki' menzili ve tahmilâthâne ve emlâk ve 'akkâr ve nukûd ve at ve koyun ... bilâ resü'ş-şer' kefilleri isâbet eden hisse-i şer'lerine müte'allık 'âmme-i de'âviden ve i'yân ve muhâsamâtından min külli vücûh mezbûrân el-Hâc 'Abdî ve 'Ali'nin zimmetlerin ibrâ ve iskât idüb min ba'd da'vâ ve nizâ'ları ve 'alâka ve müdhalleri kalmadı dediklerinden gıbbe't-tasdîk şer'îye mâ-vaka'a bit-taleb

ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Avz Efendi el-Müftü, 'Osmân Efendi Bahâr-zâde, Mehmed Efendi Bekir, Mehmed Efendi Arpacı-zâde, Molla 'Alî bin Velî, el-Hâc 'Alî bin 'Osmân.

Belge No:119-2:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ramazân'ın verâsetî zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Hâcî Ramazân ile sulbîye sagîre kızı Fâtîma'ya ve mezbûre Meryem'den zâhir olan cümle mevkûfun babası merkûm Ramazân'a münhasıra olub kable'l-kismetî sagîre-i mezbûr Fâtîma dahî fevt olub verâsetî vâlidem mezbûre Meryem ile cedde-i merkûm Ramazân münhasıra olub kable'l-kismetî mezbûre Meryem dahî vaz fevt olub verâsetî ... sagîre kızı diğêr Fâtîma ile vâlidesi Gevher bint-i Mehmed ve (*) karındaşı 'Osmân kız karındaşı Fâtîma'ya münhasıra olduğu şer'a zâhir ve müstehak oldukdan sonra müteveffâyı merkûmenin muhallelfâtı tahrîr ... ve teslîm olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

.../cedîd kilim 1 guruş 2/alaca kürk 1 rub' 2/.../döşek 4 guruş 4/yorgan 5 guruş 8/kaftan ve yine kaftan 2 guruş 2.5/... /cüzdan 1 guruş 1/el ibriği ma'a leğen 3 guruş 4/kahve ibriği 3 guruş 1.5/hamam tası 5 guruş 1.5/kefgir keçe 1 sülüs 1 guruş 1/lengeri 1guruş 1 sülüs 1/süzgeç 1 guruş 1/saplı tas adet 1 guruş 0.5/sefer-sahan ve ... 5 guruş 9/kebîr tas 1 guruş 1/tabe şamdan 2 guruş 1/sahan 1 guruş 2/İznik Fincânı 25 guruş 1/bulgur danı 2 guruş 2/köhne havan 5 guruş 2/demir mangal 1 rub' 1/... sandık 2 guruş 4/katremiz 3 rub' 3/bakraç 1 guruş 1.5/demir kilid ma'a ... 4 guruş 2/.../.../tağ (?) tencere 1 guruş 4/ve mum ... guruş 203.

Guruş 389.

Minhâ el-ihracât

Mehmed ... guruş 18.5/resm-i kismet-i guruş 8/ceddi emîn guruş 0.5/der... Mehmed bin Ramazân guruş 70/mehr-i mü'eccel ... ve Meryem guruş 5/der... guruş 15/vasîyet-i ... guruş 78.

Sahîhü'l-bâkî li'taksîm-i beyne'l-verese

Hisse-i zevcü'l-Meryem guruş 18.5/hisse-i Elif guruş 34.5/hisse-i cümle mevkûf guruş 69/hisse-i cümle Ramazân guruş 25 sülüs 1.

Hisse-i Fâtîma fevt olub ve râzî' vâlidesi mezbûre Meryem ile ceddesi merhûm Ramazân münhasıra oldukdan sonra otuz (*) guruş hisse ve irsiyye ve mezbûre Meryem ve ceddesi merhûm Ramazân taksîm oldukdan sonra malı mevkûf dahî kızı olmağla hissesinden ziyâde irsiyye onyedî guruş bir rub' dahî mukaddem fevt olan Fâtîma'nın hissesi üzerine him olunub cem'â elli guruş üç rub' olmuşdur.

Hisse-i Meryem guruş 117 rub' 1/hisse-i guruş 34.5.

Belge No:120-1:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Meryem bint-i Hâcî Ramzan'ın ve irse-i sadrîye sagîre kızı Fâtîma ile vâlidesi Gevher bint-i Mahmûd'a ve ebeveyn kız karındaşı 'Osmân ve kız karındaşı Fâtîma'ya münhasıra oldukdan sonra muhallelfâtında tahrîr-i vech üzere taksîm olundu (***) evâsıt-ı Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/21-30 Mayıs 1698).

Altın toka 1 guruş 12/altın küpe 2 guruş 5/sîm çakı 1 guruş 1.5 akça 15/sefer sahan 29 guruş 12/sagîr sini 1guruş 3-2/bakraç 1 guruş 1-1/cam tası 5 guruş 1.5/sahan 1 guruş 1 11/hamam leğeni 1 guruş 3/şamdan ... 2 guruş 1-1/kahve ibriği tabe 2 guruş 1 rub' 1 akça 7/süzgeç 1 guruş 1/leğen ve tas 2 guruş 1-10/ibrik 1 rub' 3/cam tepsi şamdan 2-1 akça 3/demir mangal 6-1/İznik tabak 5 sîm 7/altın halka 1 guruş 2 akça 2-5/İznik fincânı 14-1 akça 8/derzühan sandık 2 guruş 3.5/katremiz 3 guruş 1/kebîr tas 1 guruş 1/köhne kaliçe 1 10/sagîr cedîd kaliçe 1 guruş 2 sîm 7/yorgan 9 guruş 5 akça 14/döşek 7 guruş 4 akça 3-9/sarı şal ve ... 3 guruş 2.5/sîm yasdık guruş 2-1 akça 4/orta ... 1 guruş 3 sülüs 2/köhne yasdık 8 guruş 2 rub' 3 akça 2/tekli bez yasdık 11 guruş 3 rub' akça 1/.../boz yasdık ve... 2 guruş 1/... ve kadife döşek yüzü 3 guruş 3.5 akça 2/nakışlı elvan kumaş yasdık 7 guruş 2-5, akça 5/köhne savan 5 guruş 11/.../.../.../kırmızı çuka ... 1 guruş 5/çift yorgan yüzü 4 guruş 1/kumaş döşek yüzü 2 rub' 3 akça 4/köhne gömlek 1 guruş 0.5/boz yasdık ve ... 2 guruş 0.5 akça 16/.../.../.../

Der-zimmet el-Hâc Mustafâ guruş 20,/der-zimmet Mirhan guruş 2/der-zimmet İsmâ'il guruş 1/der-zimmet Molla Velî guruş 1 rub' 1/der-zimmet 'Osmân guruş 15 rub' 3/der-zimmet Hatun guruş 0.5/yalnız altın 3 guruş 7.5/... ve gömlek ve kapaklı tas ve sefer 4 guruş 2-10.

Guruş 158.

Minhâ el-ihracât

Mehmed tekfin ıskât guruş 16/... helvâ guruş 5/resm-i Himmet gurus 4/vilâyeti hammaliyye dükkânı guruş 2 rub' 3/hıdmatı ihzâriye guruş 5-2.

Guruş 35.

Sahîhü'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese guruş 123.

Hisse-i sagîre Fâtıma guruş 61.5/hisse-i Ümmügülsüm guruş 19. 5/hisse-i 'Osmân 28/hisse-i Fâtıma guruş 14/ba'de babası Mehmed muhallafâtının hissesi 51 rub' 3.

113.

Merkûmun zikr olunan yüzon akça guruş bir rub' hissesinden vasî-i merkûm ma'rifet-i şer'le harç ve sarf eyledik.

Hisse-i mezbûrenin ... harç guruş 12/... hıdâmet guruş 3/Himmet ... ma'a vasî guruş 3/kalemiyye guruş 0.5.

Belge No:120-2:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Hızır Çavuş Dersâni nâm mahallede sâkin iken bundan akdem fevt olan 'Abdullah ibni 'Alî Bali'nin verâseti zevce-i metrûkesi Fâtıma bint-i el-Hâc 'Ömer ile sulbîye kebîre kızı Habibe'ye ve sulbîye sagîre kızı Zeliha'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Fâtıma tarafından zikri âtî bey' ve ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtınî ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan 'Alî Kaya ibni İbrahîm ve el-Hâc 'Ali'ye ... nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc 'Ömer ve Sıddık ve sagîre-i mezbûre Zeliha'nın savb-ı şer'den mansûb ve sulbîye ve mezbûre Habibe'nin zevci tarafından kezâlik bu ikrâra vekîl olub mezbûrenun zâtınî ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan 'Alî ibni el-Hâc Ebûdderda'nın merkûme ibni 'Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan 'Alî bin 'Ömer nâm kimesne vech-i vekâlet mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb Molla Halîl ibni Mehmed mahzarında her biri asâleti ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mevkiletân mezbûretân Fâtıma sulbîye mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Zekeriyâ mülkü ve bir tarafı Hızır Çavuş'a vâki' ve bir tarafı köy Murâd ve bir tarafı el-Hâc Yûsuf mülkü ile mahdûd iki tahtâni beyt ve bir matbah ve iki hazîne ve bi'r-mâ ve havluyu müştemil

menzillerine mevrûsleri müteveffâyı merkûm 'Abdullah'ın duyûn-ı kesret zâhir olub makbûl mezkûrdan gayri bey' olunub duyûnun ibkâ ancak bir sene olmamağla ma'rifet-i şer'le müzâyede

Belge No:121-1:Önceki Belgenin Devâmı

Müzâyede olunub ve ze'abân nâs mukâta'a olduktan sonra mezbûr Molla Halîl yedinden seksenaltı guruş karâr idüb ziyâde ile taleb ve râğib olmağla târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem menzil-i mezkûrda mezbûr Molla Halîl seksenaltı guruş bana bey' ve teslim olunduğu iştirâ ve kabûl eyledikten sonra semeni olan bey'-i mezkûrun merkûm Molla Halîl yedinden asâleti ve vesâyeti ahz ve kabz itdiler ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr mezbûr Molla Halîl'in cem'-i tevâbi ve levâhık ile mülkümüzdür hasbe-mâ yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (13 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/23 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hâcî İsmâ'il bin İsmâ'il, Hâcî ibni ..., Hâcî 'Abdulkâdir bin ..., 'Ömer bin ..., Molla 'Osmân bin Hasan, İmâm Hüseyin bin Abdulverdi, 'Ömer bin Karaman, 'Abdulkâdir bin Mehmed, 'Abdulhalîl bin Mehmed, Mehmed bin Abdusamed, Mehmed bin Abdusamed, 'Alî bin Mehmed, ve Asım.

Belge No:121-2:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Taviil Mahallesi'nin 'avârız hâne mevkûfat nukûdun nâzırı olan Ahmed bin Mustafâ nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Seyyid bin 'Alî Receb nâm kimesne üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Seyyid 'Ali'nin mahalle-i mezbûre mülkü menzili olmağla menzil-i mezbûrun hâne-i 'avârız için on guruş vakf ve habs idüb bana teslim eyledikten sonra ben dahî meblâğ-ı mezbûr vakf olmak üzere mezbûr Seyyid 'Alî yedinden ba'de'l-kabz onbeş keyli buğdayı teslim etmişdim hâlâ mezbûr Seyyid 'Alî müteslimi Kaya olan buğdayı edâdan imtinâ' eder ve su'âl olunub edâya tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Seyyid 'Alî cevâbında fi'l-vâki' vech-i muharrer üzere mezbûr Ahmed onbeş guruş def' ve teslim itdiğini ikrâr ve lâkin meblâğ-ı mezbûr huzûr-ı şer'de tescil şer' ve teslim mütevellî olunmayub hâkimu's-şer' ve kazinine hükm itmeyüb ve kazinini sahîh ve lâzım oldu ... binâ' imtinâ' ederim didikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Ahmed meblâğ-ı mezbûra tescil-i şer' ve teslim mütevellî olmağın mukarrer ve ma'rûf olub şer'a ve kazini sahîh ve lâzım olmağın mezbûr Ahmed bu vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/25 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Süleymân Ağa bin Deveci, İbrahîm Ağa Kethüdâyeri, Ebu İshak bin Lâz.

Belge No:121-3:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Ehl-i Cefa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin 'Abdullah verâsetî sulbî kebîr oğlu Babil ile sulbîye kebîre kızı Emîne'ye münhasıra olub kable'l-kismet mezbûr Babil dahî fevt olub verâsetî sulbîye kebîre kızı Hadice ile kız karındaşı mezbûre Emîne'ye münhasıra olunduğu şer'an zâhir ve müstehakkık olduktan sonra mezbûretân Hadice ve Emîne mahfil-i kazâda iş bu

râfi'u'l-kitâb Üveys bin İsmâ'il nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede 'arsa-i karinde vâki' bir tarafı mezbûr Üveys mülkü ve bir tarafı Hoca Arslan mülkü ve bir tarafı Deveci-zâde Hüseyin Ağa mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve bir bâb na'lbant dükkânı mevrûsum müteveffâyı merkûm Mehmed'in mülkü olup ba'de vefât-ı irsiyye bize intikâl etmişken mezbûr Üveys'in üzerine mikdârı babası müteveffâyı merkûm İsmâ'il zabt ve tasarruf idüb ba'de vefâtı oğlu merkûm Üveys vâzi'u'l-yed etmekle su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur dediklerinde gıbbe's-su'âl mezbûr Üveys cevâbında dükkân mezkûr babam müteveffâyı merkûmun mülk-i müşterâsıdır otuz sene mâlikâne tasarrufundan sonra halı cevâbında vech-i hayrât vakf ve habs idüb tevlîyetini bana şart ve ta'yîn etmekle hâlâ tevlîyetim hasbiyle gallesin zabt idüb mûcib-i şart vakf vech-i hayrât tasarruf ederim mezbûretân Emîne ve Hadice'nin mevrûsleri merkûm Mehmed'in mülkü olup ba'de vefâtı kendilerine irsen intikâl eylediği ma'lûm değildir didikde mezbûrân Hadice ve Emîne'nin ikrârları mûcibince dükkân mezkûrun otuzbeş sene

Belge No:122-1:Önceki Belgenin Devâmı

Merkûm Üveys'in babası merkûm İsmâ'il bi'l-mevâcid zabt ve tasarrufun görüb bi-ğayri 'özi-i şer' tereke-i da'vâ sükûtları ile bilâ emr-i sultânî da'vâyı merkûmenin iltimâ'i memnû'olmağın mezbûretân Emîne ve Hadice bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ Şeyh Hakkâk, Molla 'Alî bin Velî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:122-2:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Kazâ-i Gelide'de (?) Şehidlik Mahallesi'nde sâkin İbrahîm bin 'Alî nâm mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb 'Îsâ bin İbrahîm nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı 'Abdul'azîz Efendi ve irse-i mülkleri bir tarafı Mehmed nâm kimesne mülkü ve bir tarafı Şeyh 'Alî mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd üç bâb tahtânî beyt ve bir kıt'a ve bir matbah ve bi'r-i ma ve havluyu müştemil mülkü menziline mezbûr 'Îsâ'ya yirmi guruş ile bir semeni bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î bey' idüb ile ol dahî esrû'l-kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr yirmi guruş ile semeni yedinden temâmâ ahz ve kabz eyledikten sonra mahdûd-ı mezkûru mahallde kabz merkûm 'Îsâ'nın teslîm itdim ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr merhûm 'Îsâ'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr ve mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk ketb olundu fî evâsıt-ı Zî'l-ka'de li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İbrahîm bin Tâcirli, el-Hâc Ebûbekir bin 'Abdullatîf, 'Osmân Beg bin Ahmed Beşe, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ...

Belge No:122-3:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da merhûm İhlas Efendi'nin Tekkesi'nde sâkin iken misâfir olan el-Hâc Mehmed bin 'Abdullah zâhirde vâris-i ma'rûf olmağla iş bu binyüzdokuz senesinde beytü'l-mâl emîni olan Ahmed Ağa tarafından vekîlleri olan İsmâ'il Çelebi ve Kefir Bostancı-zâde Mustafâ Ağa ma'rifetleriyle mezbûrun savk-ı sultânide ba'de'l-

müzâyede bey' olunan mecrû' muhallelâtı defteridir ki zikr olunur ... fi evâ'il-i şehri Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Kilim 1 guruş 0.5/mâ'î şalvâr guruş 1 akça 2/asâlı mukaddem guruş 1/don ma'a gömlek 3 guruş 1/tabe 1 sülüs 2 /kevgir ma'a çömçe 2 sülüs 1/sahan ma'a na'lbeke guruş 0.5/mâ'î don ma'a boğca guruş 0.5/şal kat'a sini 7 sülüs 1/katremiz 0.5/zıibun köhne dolama 2/... ma'a mâ'î zıibun ve ... guruş 1.5/keçe 8 guruş 0.5/siyah çizme rub' 3/abâ sülüs 1/.../boz kilim sülüs 1/hatım adet 2 sülüs 0.5/... /keser akça 1/camedan rub' 1/kendir sülüs 0.5/kandil adet 250 guruş 5/def'a kandil ve şişhâne 477 kıymet-i guruş 8 sülüs 1/kebir şiş 11 guruş 1/çıra 1500 guruş 4 sülüs 1/şiş hırdavatı guruş 2/cam guruş 3.

Cem'an yekûn guruş 35.

Minhâ el-ihracât

Deyn-i müsbet Seyyid Mehmed bin Seyyid Abidin guruş 13.5/resm-i'âdi guruş 5/deyn-i müsbet Mehmed Efendi ücret-i dükkân guruş 2 rub' 1/kâtib guruş 1/hıdâme guruş 1/ihzariyye gurus 0.5 /ru'ûs emîni... guruş 1/techîz ve kefen guruş 2 rub' 1/asaliye (?) guruş 0.5.

Cem'an el-ihracât guruş 27.

Sahîhü'l-bâkî guruş 8.

Meblâğ-ı bâkî sekiz guruş Kefir Bostan-zâde mezbûr Mustafâ Ağa'ya teslim olunmuştur.

Belge No:123-1:Nikâh Da'vâsı

Nizib kazâsına tâbi' Zan nâm karye sükkânından Ebûbekir bin Velî nâm kimesne mahfil-i kazâda Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sâkine Zehra bint-i Ahmed nâm mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Zehra medîne-i mezbûrede nefsim'e 'akd etmişim etmişdim hâlâ ve Zan aslım (?) olan karye-i merkûmeye benle gittikten imtinâ' eder su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûre Zehra cevâbında fi'l-vâki' mezbûr Ebûbekir beni medîne-i mezbûrede 'akd nikâh idüb bu ana gelince mahalle-i mezbûrede sâkin olub karye-i mezbûrede sâkin olub karye-i mezbûre medîne-i mezkûreye müddeti seferden ba'de olmakla gittikten imtinâ' ederim didikde mezbûr Ebûbekir'in ikrâr-ı mûcibince mezbûre Zehra'ya medîne-i mezbûrede 'akd-ı nikâh idüb mahalle-i mezbûrede sâkine olmakla bilâ rızâ müddeti seferden ba'de olan mekâna ihrâcî şer' olmamağın mezbûr Ebûbekir bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/24 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Süleymân Ağa Deveci-zâde, İbrahîm Ağa Kethüdâyeri,Ebul İshak Beg bin Lâz.

Belge No:123-2:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından 'Abdullah Çelebi bin 'Osmân Çelebi kendi asâleti ve vâlidesi Hadice bint-i İbrahîm ile kız karındaşları 'Âyşe ve Emîne ve Meryem ve İsmihân taraflarından zikri âtî sulh ve ibrâyı ikrâra vekîl olub mezbûrânın zâtlarını tarîk-i şer' ile 'ârifân olan Seyyid Mehmed Efendi bin Seyyid Yûsuf ve ...bin Hüseyin şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olduktan sonra vekâleti mahfil-i kazâda ibni 'Ömer iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi

mahzarında asâleti vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Ahmed Beşe ve bir tarafı el-Hâc Ebûdderda mülkleri ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzilin dâhilinde kibleye nâzırı bir tahtânî beyt ve bir fevkânî tabaka ve havluyu mu'yine bundan akdem fevt olan babam mezbûr 'Osmân Çelebi'nin muhalledâtından olub irse-i şer'îye ile bana ve müvekkilem mezbûretân Hadice ve 'Âyşe ve Emîne ve Meryem ve İsmihân'a intikâl idüb mezbûr Mehmed Çelebi fuzûlen zabt eder deyu da'vâ sandrında olub beynimize müslimûn muslihûn tavassut idüb da'vâyı merkûmeden gibbe'l-inkâr biz yetmişbeş gurus üzerine ... 'akd sulh itdiklerinden biz dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan yetmişbeş gurus her birimiz mezbûr Mehmed Çelebi yedinden ahz ve kabz idüb mahdûd-ı mezkûr dâhilinde zikr mürûr eden tahtânî beyt ve fevkânî tabaka ve havluyu mu'yine da'vâsından her birimiz mezbûr Mehmed Çelebi'nin zimmetini 'âmm-i de'âviden ibrâ ve iskât itdik min ba'd mahdûd-ı mezkûrda ve ve cehâ mine'l-veche ... mine'l-esvâb 'alâka ve müdâhalem ve da'vâ ve nizâ'ımız yokdur didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'a mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî evâ'il-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Ömer bin 'Osmân, el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ, 'Alî Beg bin Hüseyin ... Seyyid Mehmed bin Mehmed Çavuş, Hüseyin bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin 'Osmân, Ahmed Ağa bin Ebûbekir Ağa, Yûsuf Ağa bin Mehmed.

Belge No:123-3:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da tâbi' Uyum Söğüd karyesi sükkânından Ahmed bin Hüseyin ve 'Alî bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde her biri takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûre sükkânından gâyb-i 'ani'l-meclis kâtil Hüseyin Beşe bin Kasım ve Mehmed Beşe bin İbrahîm nâm râcilleri târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem karye-i mezbûrede kılıç üzerine beni darb ve zuhûr etmek (?) on yerinden kara ve bere ve refikim mezbûr 'Alî'nin dahî başında ve kolunda kılıç ile darb ve mecrûh eyledikten mâ'adâ benim dilimi (?) boğazı döküb ... ceviz şecarından ... ederim deyu hür (?) vâziyeti mahallesi'nde imdâdımıza müslümânlar gelüb bizi tehlis etmekle kara ve bere ve her birimiz keşîf ve tahrîr olunub evvel ... bizi tehlis için için hâzır olan müslimînden mezbûrân kâtil Hüseyin Beşe ve Mehmed Beşe'nin keyfiyet-i halleri istihbâr olunub ihbârları tahrîr olmak matlûbumuzdur dediklerinde mezbûrân Ahmed ve 'Alî'nin i'zâları keşîf ve'l-kâ'i nazar olundukda fî'l-vâki' mezbûr Ahmed'in zuhûrunun on yerinde kara ve ve bere ve mezbûr 'Alî'nin başında ve kolunda kılıç ve cerh mu'âyene ve müşâyid olundukdan sonra karye-i mezbûre eyâlisinden 'Osmân ibni el-Hâc (*) Ahmed ve 'Alî bin Tursun ve Halîl bin Hasan ve Mehmed bin Kara Mustafâ ve Hasan bin Mehmed nâm kimesneler li-eclî'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub istihbâr olundukda

Belge No:124-1:Önceki Belgenin Devâmı

Fî'l-vâki' mezbûrân kâtil Hüseyin ve Mehmed Beşe karye-i mezbûrede mezbûrân Ahmed ve 'Alî'nin kılıç ile üzerlerine hücum idüb mezbûr Ahmed kılıç ile arkasında darb ve i'zâ ve kara ve bere idüb mezbûr 'Alî'nin başına ve koluna kılıç ile darb ve mecrûh eyledikten mâ'adâ mezbûr Ahmed'in dilinden (?) boğazına dokuz döküb ceviz şecarından talep ederiz deyu hür vâziyeti itdikleri ve bundan merkûm kâtil Hüseyin Beşe târîhi kitâbdan yirmi gün mukaddem yine karye-i merkûme sükkânından

iş bu hâzır bi'l-meclis Mehmed bin ... nâm kimesnenin Altı Harb menziline varub ... taht-ı nikâhında olan zevcesi Emîne bint-i Şa'bân nâm hatun ıtlâk itdirub kendi nefsinde nikâh etmişdir bunun emsalince eh-i 'ırz müslimîn hür vâziyeti 'âdetimize müstemir deyu her biri mezbûrünün sû'-i hâllerin haber vermeleriyle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (13 Şevvâli'l-mükerrem 1109/24 Nisan 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Dursun bin Yûsuf, Ahmed bin Mustafâ, Molla 'Alî bin Velî, Halîl Beşe bin Çanakçı, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:124-2:Nafaka ve Hızâne Görevinden Feragât

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürtenciyan Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Aklân bint-i el-Hâc Mehmed'in sulbîye sagîre kızı Hadice'nin ceddesi ve tevsîye-i umrûna kable'ş-şer'den mansûbe vasîsi olan Fâtıma bint-i Hüdaverdi nâm hatun meclis-i şer'-i takrîr-i kelâm idüb sagîre-i mezbûre taht-ı tasarrufunda olub nafaka ve kisveye ihtiyâcı olmağla savb-ı şer'den nafaka ve kisve-i bahâ farz olunub mâl-ı mevrûsunden rücû' izn ve yedime hüccet-i şer'îye verilmişdir hâlâ sagîre-i merkûmenin 'ümmei (?) iş bu râfi'u'l-kitâb Emîne nâm hatun sagîr-i merkûmeye hisse-i mâlından müccânen infâk ve kisveye te'ahhüd etmekle ben dahî zikr olunan nafaka ve hızâne talebinden fâriğ olub sagîre-i merkûmeyi mezbûre Emîne'ye teslîm itdim didikde mezbûre Emîne dahî mezbûre Fâtıma'ya kelimât-ı meşrûhasında mütehakkık ve tasdik etmeğın mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis 'aşer min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/26 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Ramazân Düllük-zâde, es-Seyyid Ahmed bin Ebûbekir, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Mustafâ bin Hâcî Mehmed, 'Ömer bin Ebûbekir.

Belge No:124-3:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin 'Ali'nin sulbîye sagîre kızı Elif'e babam müteveffâyı mezbûreden intikâl eden eşyâsını hıfz ve sâ'ir tevsîye-i umûruna ber vech-i lâzım ve mühim olmağın iş bu râfi'u'l-kitâb sagîre-i mezbûrenin kebîr karındaşı 'Alî nâm kimesne vesâyet-i 'uhdesinden gelmek iktidârı olduğunu ba'zı kimesneler i'lam etmeleriyle hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb müstetâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî sagîre-i mezbûrenin karındaşı merkûm 'Ali'ye sagîre-i mezbûreye vasî nasb ve ta'yîn idüb ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya te'ahhüd etmeğın mâ-hüve'l-vâki' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/25 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alâ'eddîn bin 'Ali, Molla Üveys bin İsmâ'il, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:124-4:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi'nde sâkine Emîne Hatun ibni Abdulbâkî Efendi tarafından bey'-i âtfıyyü'l-beyân ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtınî tarîk-i şer'le 'ârifân olan Seyyid Ahmed bin Seyyid Ebûbekir ve el-Hâc Mehmed bi'ş-şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Efendi ibni Hamza Efendi meclis-i şer'-i hatîr-i

lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc 'Ömer bin Ebûbekir nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafını müvekkile-i mezbûr Emîne'nin mülkü ve bir tarafı kuyumcu Süleymân ve irse-i mülkü ve bir tarafı Boyacı-zâde ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb fevkânî oda ve hazîne ve tahtından olan ahur ve havlu müvekkilem mezbûre Emîne'nin mülkü mevrûsu olub târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûre Emîne Hatun mahdûd-ı mezkûre merkûm el-Hâc 'Ömer'e elli guruş bey-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm mezbûr el-Hâc 'Ömer dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr elli guruş bit-temâm ahz ve kabz eyledi mahdûd-ı mezkûr merkûm el-Hâc 'Ömer'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer' mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/21-30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İshak Efendi bin Kalaycı Hâcî, el-Hâc Mustafâ bin Yûsuf, el-Hâc Ahmed bin İdris, 'Abdullah bin ..., el-Hâc Şa'bân bin Boyacı, 'Abdullah bin el-Hâc Şa'bân, el-Hâc 'Alî bin ..., Yûsuf bin Hâcî Ya'kûb, Mehmed Çelebi bin İdris, Seyyid Mehmed, el-Hâc 'Ömer bin Sıdık, el-Hâc Mehmed, ... Molla Üveys, ..., ... Hüseyin, Seyyid Mehmed bin Seyyid Bekir.

Belge No:125-1:Merkeb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde sâkin iş bu râfi'ü'l-kitâb Mûsâ bin Ya'kûb nâm kimesne mahfil-i kazâda Hüseyin ibni el-Hâc Mahmûd ve Mehmed bin Receb nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu mevcûd müşâyid olunan ergen/erkek merkeb mülkü müşterâm olub târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem Bedri nâm karyede mülkünden zâyî' etmişdim mezbûrân Hüseyin ve Mehmed'in yedlerinde buldum su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûrân Hüseyin ve Mehmed cevâblarında zikr olunan merkebi bir ay mukaddem mahmiye-i Edirne'de sâkin 'Abdullah nâm kimesneden on guruş iştirâ eyledik mezbûr Mûsâ'nın mülkü olduğu ma'lûmumuz değildir dediklerinde müdde'î-i merkûm Mûsâ'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mehmed ve Mustafâ bin Yûsuf nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' iş bu mevcûd müşâyid olunan ergen/erkek merkeb merkûm Mûsâ'nın mülk-i müşterâsıdır târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem karye-i mezbûrede zâyî' itdi biz bu husûsa şahidlerimiz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan sonra zikr olunan merkebi ahere bey' veya hibe itmeyüb tarîk-i şer'iyeden bir tarafından mülkünden ihrâç etmediğini merkûm Mûsâ'ya yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin zikr olunan merkebi müdde'î-i merkûm Mûsâ'ya edâ ve teslîm mezbûrân Hüseyin ve Mehmed'e tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/21-30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Hüseyin bin Sadrî, Hızır bin Mûsâ, Mehmed bin Yûsuf, Seyyid Mehmed bin Yûsuf İbrahîm.

Belge No:125-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Hayık Müslüman Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem ... olan Zümrüd bint-i ... sadrî sagîr oğlu ... ve sagîre kızı Salura (?) vâlideleri mesfure Zümrüd'den intikâl eden hisselerini hıfz ve tevsiye-i umûrlarına ber vech-i mühim olmağın iş bu bâ'isü's-sefer Nersiz (?) veled-i Ağob nâm zimmî isâbet-i 'uhdesinden gelmek kâdir olmağla hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî savb-ı şer'den mesfûr (*) sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine vasî nasb ve ta'yîn eyledikde olduğu isâbet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya te'ahhüd etmeğın mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe tis'a ve mi'e ve elf (9 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/19 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed ibni Cündi, el-Hâc Mehmed Mahzur.

Belge No:125-3:Mülk Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi'nde sâkine vasîsinin bulûğ-ı tahmîl olub bulûğuna mutasarrıf olan Mehmed bin el-Hâc Süleymân ile kız karındaşı Ümmügülsüm nâm hatun taraflarından bey'-i âtiyyü'l-beyân hak ve ve ikrâra vekîl olub Seyyid Ahmed Seyyid bin Seyyid Ebûbekir ve el-Hâc Mehmed Bâli şehâdetleri şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Efendi ibni Hamza Efendi mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc 'Ömer Ebûbekir nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı müvekkilânı mezbûrân Mehmed ve Ümmügülsüm'ün vâlideleri mezbûre Emîne Hatun'un mülkü mevrûsu olub mezbûre Emîne Hatun Mehmed ve mezkûru merkûm el-Hâc 'Ömer'e ellibeş guruş bey' ve kat'i ile bey' ve teslîm kabz ve semeni etmekle müvekkilâm mezbûrân Mehmed ve Ümmügülsüm meclis-i ba'de hâzır olub mahdûd-ı mezkûr vâlidemiz merkûme Emîne Hatun'un müstâkil mülküdür ve bezr-i kat'â 'alâka ve müdâhalemiz yokdur deyu bey'-i mezkûru tecvîz-i mezbûr el-Hâc 'Ömer yedine hüccet-i şer'îye vermek taraflarından beni vekîl etmeleriyle mahdûd-ı mezkûr merkûm el-Hâc Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun mezbûrân Mehmed ve Ümmügülsüm ve cehâ mine'l-vech (?) da'vâ ve nizâ'ları ve 'alâka ve müdâhalemiz yokdur didikde gibbe't-tasdîk ketb olundu fî evâsıt-ı Zî'l-ka'de li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/21-30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Efendi bin el-Hâc Kellab (?) el-Hâc Mustafâ bin Yûsuf, el-Hâc Ahmed bin ..., el-Hâc Şa'bân bin Boyacı, 'Abdullah bin ..., 'Abdullah Çelebi bin Hâcî Şa'bân, el-Hâc 'Alî bin Müşaş (?), Yûsuf bin Hâcî Ya'kûb, Mehmed bin Hâcî Ya'kûb, el-Hâc 'Ömer bin Sıdık, Molla Veysi Balcı.

Belge No:126-1:Mülk Satışı (Zeytin Ağacı ve Değirmen Hisse Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Beğ Mahallesi'nde sâkine Emîne Hanım bint-i 'Osmân Pâşâ nâm hatun tarafından bey'-i âtiyyü'l-beyân ikrâra vekîl olub mezbûrenin şerîf-i şer'le zâtunî 'ârîfân olan el-Hâc Mehmed ibni el-Hâc İbrahîm Molla Hasan bin Sefer nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Molla Mehmed ibni Molla Mikdad nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb fahrû'l-müderrisin Fâzıl el-Hâc Mehmed Efendi ibni Debbâğ Mustafâ Efendi tarafından tasdîka vekîl-i şer'îsi olan Molla İbrahîm bin 'Alî mahzarında bi'l-vekâle ikrâra takrîr-i kelâm

idüb müvekkilem mezbûre Emîne Hanım'ın mülkü mevrûsu olan karye-i Kefer Celil'de vâki' bir tarafı Cabiroğlu Velî ve bir tarafı Badkaroğlu (?) (***) mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd dörtyüz 'adet zetûn eşcârını otuz guruş ve yine karye-i mezbûrede vâki' tecdid tevzifden müsteğani bir bâb bir göz harâbe müşrif değirmenin nisf şâyi'nin yirmibeş guruş mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Efendi'ye bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra eşcâr-ı mezkûrenin semeni olan otuz guruş ve zikr olunan nisf değirmenin dahî semeni olan yirmibeş guruş mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Efendi yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz itdi ba'de'l-yevm eşcâr-ı merkûme ile zikr olunan değirmenin nisf şâyi'n mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Efendi Beg'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer' mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fı evâ'il-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11-20 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mikdad Efendi bin İbrahîm, Seyyid Mehmed bin Seyyid Hüseyin, Ustad İbrahîm ..., 'Osmân Efendi İmâm.

Belge No:126-2:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb Kal'ası sükkânından 'Abdullah bin Kasım nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lâzîmü't-tevkîrde Mustafâ ibni el-Hâc Metin nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb benim gâyib-i 'ani'l-meclis Halîl nâm kimesnede yüzkırk guruş hakkım olub mezbûr Halîl'in dahî merkûm Mustafâ zimmetinde yüzkırk guruş hakkım olub mezbûr 'Ali'nin dahî merkûm Mustafâ zimmetinde olan yüzkırk guruş hakkını bize havâle itdikde mezbûr Mustafâ dahî havâleyi kabûl etmekle mezbûr Mustafâ'dan meblâğ-ı mezbûru taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr 'Abdullah'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı'ahz idüb istihlâf dahî etmemek mezbûr 'Abdullah bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fı'l-yevmi'l-'ışrîn min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Bektaş bin Hasan, Ramazân bin Hüseyin, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:126-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü karye mahallesi'nde sâkine iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i el-Hâc Mûsâ nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb ... olduğum zevcem Sefer bin Ahmed nâm kimesne beni bilâ nafaka ve'l-kisve terk idüb aher diyâra gitmekle nafaka ve kisvan eşeddi ihtiyacım olmağla savb-ı şerîfte mağrubeden kadar-ı ma'rifet-i nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede'z-zafer zevcem mezbûr Sefer üzerine rücû' istizân ederim didikde mezbûre 'Âyşe'nin zevci mezbûr Sefer hüsn-i nafaka ve derâhim ve ... kendüye bir sene koyub gittiğın ve zikr olunan hüsn-i nafaka ve kisve-i bahâ irsâliyye dahî kendüye ve aslı olmadığını mezbûr zevci 'Âyşe'ye yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî yüzotuziki guruş râyic olan akçadan zevce-i mezbûre 'Âyşe'ye yevmî altı akça farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede'z-zafer zevci mezbûr Sefer üzerine rücû'a izin vermeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb

olundu fi'l-yevmi'l-'ışrîn Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ bin 'Osmân, el-Hâc 'Osmân bin Hızır, es-Seyyid Halîl Çelebi bin Seyyid İsmâ'il, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin İmâm, Mehmed bin Sarraf, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:127-1:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin İbrahîm sulbî sagîr oğlu Ramazân'ın vâlidesi ve hızânı olan iş bu râfî'u'l-kitâb Emîne bint-i Hasan nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm ve tâ'bîr-i 'ani'l-merâm idüb sagîre-i mezbûr Ramazân ... olub nafaka ve kisve-i bahâya ihtiyâcı olmağla savb-ı şer'de mergûbeden kadr-ı ma'rifet-i nafaka kisve-i bahâ farz ve takdîr bir olunub vakf-ı zarûretinde istidâneye ve lede'z-zafer sagîr-i mezbûrun mâl-ı mevrûsumden rücû' izn taleb ederim didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb müstâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî yüzotuz ... bir guruş râyic-i fi'l-vakt olan akçadan sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâ'ir hevâyic zarûreye için yevmî beş akça farz ve takdîr bir idüb vakt-ı zarûreden istidâneye ve lede'z-zaferi sagîre-i mezbûrun mâl-ı mevrûsunden rücû'-ı mezbûre Emîne'ye izn vermeğın mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ışrîn min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc İmâm Hüseyin bin Ahmed, el-Hâc Ahmed bin Zeynel'âbidîn, el-Hâc Mustafâ bin İdris, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Abbas bin Hasan.

Belge No:127-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Tövbe Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed el-Hâc bin ... sulbîye sagîre kızı 'Âyşe'ye valideleri Kaya bin Mustafâ vasî şud fi 19 Zî'l-ka'de sene 1109 (19 Zî'l-ka'de 1109/29 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ramazân bin Hasan, Mehmed bin Oruç, el-Hâc 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:127-3:Mehr-i Mü'eccel Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Tövbe Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed el-Hâc ... zevce-i metrûkesi iş bu râfî'u'l-kitâb Kaya bint-i Mustafâ nâm hatun mahfil-i kazâdan müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed'in sulbîye sagîre kızı 'Âyşe'nin mü'ecceli misli savb-ı şer'den mansûbe vasîsi olan el-Hâc 'Alî bin 'Abdullah mahzarına üzerine bize ... ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr el-Hâc Mehmed zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd 'Alî'nin yirmi guruş mehr-i mu'accel ve yirmi guruş mehr-i mü'ecceli olub meblâğ-ı mezbûrdan oniki guruşun müteveffâyı mezbûr el-Hâc Mehmed yedinden ahz bâkî kâlan yirmisekiz guruşun kable'l-istifâ fevt olub muhalledâtını mezbûr el-Hâc 'Alî vâzî'u'l-yed olmağla taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Kaya'dan müdde'âsın mübeyyine beyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Molla Ebûbekir bin 'Abdullah ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişâd fi'l-vâki' mezbûr Kaya'nın müteveffâyı merkûm el-Hâc

Mehmed zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye yirmi guruş mehr-i mu'accel ve yirmi guruş mehr-i mü'eccele olunub meblâğ-ı mezbûrdan oniki guruş ahz idüb yirmisekiz guruş müteveffâyı mezbûr zimmetinden bâkî kâlmışdır biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğı bâkî yirmisekiz guruşun külli veya ba'zâ ahz ve istifâde veya hisse veya ahere havale itmeyüb tarîk-i şer'iyeden müteveffâyı mezbûrun zimmetini ibrâ etmeğın mezbûr Kaya'ya teklîf oldukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın zikr olunan yirmisekiz guruş müteveffâyı merkûmenin muhallefâtından mezbûr Kaya'ya edâya vasî-i mezbûr el-Hâc 'Alî'ye tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi 20 Zî'l-ka'de sene 1109 (20 Zî'l-ka'de 1109/30 Mayıs 1698).

Sâbıkun.

Belge No:128-1:Mülk Da'vâsı (Bağ Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc 'Alî el-Hâc Ahmed nâm kimesne kendi tarafından asâleti ve bundan akdem fevt olan karındaşı el-Hâc Hasan'ın sulbî kebîr oğlu el-Hâc İmâm Hüseyin tarafından zikri âti da'vâyı vekîl müstecil olmağla vekâleti mahfil-i kazâda 'Osmân ibni el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Osmân târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem ... vâki' bir tarafını benim mülküm ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı Telli Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd binüçyüz tiğek mülkü bağı karındaşım mezbûr el-Hâc Hüseyin ile bana yetmiş guruş bana bey' ve teslîm ve kazb semeni idüb müteveffâyı mezbûr el-Hâc Hüseyin ile iştirâkâ zabt ve tasarrufumuz iken hâlâ mezbûr 'Osmân mahdûd-ı mezkûr fuzûlen zabt etmekle su'âl olunub kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl 'akîbe'l-inkâr mezbûr el-Hâc 'Alî'den müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimînden Mehmed Ağa bin 'Osmân ve el-Hâc 'Osmân bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr 'Osmân târîh-i mezkûrda karye-i mezbûrede vâki' mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hâc 'Alî ile karındaşı mezbûr el-Hâc Hasan bizim huzûrumuzda yetmiş guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm anlar dahî iştirâkâ iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni mezbûrân el-Hâc 'Alî ve el-Hâc Hüseyin yedlerine ahz ve kabz itdi zikr olunan bağ-ı mezbûrân el-Hâc 'Alî ve el-Hâc Hasan'ın mülkü müşterâlarıdır biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mahdûd-ı mezkûrdan mezbûr 'Osmân'ın ... kasr-ı yedine tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-ışrîn min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ Ağa Kefer Bostancı-zâde, 'Alî bin Tursun, el-Hâc Mehmed bin Halîl, Ahmed Çelebi Celb-zâde, Mehmed bin Hakkı, el-Hâc Hasan Beşe bin 'Ömer.

Belge No:128-2:Mülk Da'vâsı (Ev Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tövbe Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Hasan'ın zevce-i metrûkesi iş bu râfi'u'l-kitâb Kaya bint-i Mustafâ nâm hatun mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed'in sulbîye sagîre kızı 'Âyşe'nin li-ecli'l-da'vâ savb-ı şer'den mansûbe vasî olan el-Hâc 'Alî bin

'Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı mezbûr el-Hâc Mehmed mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafı Hâcî Murâd ve bir tarafı Hasan ve bir tarafı Bektaş ve bir tarafı Seyyid 'Alî mülkleri ile mahdûd menziline hâl-ı sıhhatinde el-Hâc Ca'fer bin Mustafâ'ya kırk gurus bana bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra mezbûr el-Hâc Ca'fer ve dahî menzil-i mezkûrun nısf şâyi'si bana yirmi gurus bana bey' ve kabz semeni idüb ve nısf-ı aherin yirmi gurus müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed'e bey' ve teslîm idüb menzil-i mezkûrun nısf şâyi'si benim mülkü müşterâm iken mezbûr el-Hâc 'Alî mahdûd-ı mezkûrun temâmı müteveffâyı merkûm muhalledfâtındandır deyu vâzi'u'l-yed idüb sulha mâni' olur su'âl olunub kasrına tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûre Kaya'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Bektaş bin Hasan ve el-Hâc 'Osmân bin 'Alî nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed hâl-ı sıhhatinde menzil-i mezkûr merkûm el-Hâc Ca'fer bana bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra mezbûr el-Hâc Ca'fer dahî menzil-i mezkûrun nısf-ı şâyi'-i mezbûre Kaya'ya yirmi gurus bana bey' ve teslîm ve kabz semeni idüb nısfı aherin mezbûr el-Hâc Mehmed bey' itdi menzil-i mezkûrun nısf şâyi'-i mezbûre Kaya'nın mülk-i müşterâsıdır biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleriyle makbûl olmağın mahdûd-ı mezkûr nısf şâyi'sinde vasî-i mezbûr el-Hâc 'Ali'nin kasr-ı yedine tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/27 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Etmekçi, Mehmed bin Oruç, Ramazân bin Hüseyin, Ebûbekir bin Ramazân, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:129-1:Kayyım Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şarkıyan Mahallesi sükkânından iken bundan akdem 'Anteb mukâta'â ile gâyib olan el-Hâc Mehmed bin Yûnus'un mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd menzil ve sâ'ir eşyâsını hıfzı bundan akdem kayyım-ı vekîl nasb olunan el-Hâc 'Alî bin Hasan nâm kimesnenin hayâtı zâhir olub gâyib-i mezbûrun damadı iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed ibni el-Hâc Mustafâ müstakîm olub gâyib-i mezbûrun eşyâsını hıfz mahall ve müstakîm ve müşhak olub gâyib-i mezbûrun eşyâsını hıfz-ı mahall ve müstehak olduğunu zeyl-i sahîhada muharreru'l-esâmi olan müslimîn ihbâr etmeleriyle mezbûr el-Hâc 'Alî vekâlet merkûmeden 'azl olunub yerine mezbûr Mehmed kayyım vekîl nasb ve ta'yîn olundukda ol dahî vekâleti merkûmeyi kabûl ve mîrâsını edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ hüve'l-vâki' gibbe't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (25 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/4 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Hüseyin bin 'Ömer, Mehmed bin Mûsâ, Hüseyin bin Yûsuf, Kanber bin İsmâ'îl, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:129-2:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şarkıyan Mahallesi'nde sâkin bundan akdem 'Anteb mukâta'âsı ile gâyib olan el-Hâc Mehmed bin Yûnus'un eşyâsını hıfz savb-ı şer'den

mansûb kayyım-ı vasîsi olan iş bu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin el-Hâc Mustafâ nâm kimesne mahfil-i kazâda gâyb-i mezbûrun eşyâsını hıfz bundan akdem kayyım-ı vasî olan hayâtını sebebiyle 'azl olunan el-Hâc 'Alî bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb gâyb-i mezbûrun merkûm el-Hâc 'Alî hıfzında yirmi guruş olub mezbûr el-Hâc 'Alî meblâğ-ı mezbûr bana teslimden imtinâ' etmekle su'âl olunub alıverilmek matlûbundur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Molla Hüseyin bin 'Ömer ve 'Abdullah bin İsmâ'il nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' gâyb-i mezbûr el-Hâc Mehmed'in merkûm el-Hâc 'Alî hıfzında yirmi guruş vardır meblâğ-ı mezbûr bundan akdem kimesneye gâyb-i merkûm kayyım vasî olduğu ... hıfzı için def' ve teslim olundu biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i ve işhâdet şer'iyeye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın meblâğ-ı merkûm yirmi guruş kayyım merkûm Mehmed'e edâ ve teslim mezbûr el-Hâc 'Ali'ye tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdis ve'l-'ısrîn min şehr-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Alî Bekmez-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Hüseyin.

Belge No:129-3:Vasî Ta'yîni ve Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Kızılcamescid Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Emîne bint-i Mustafâ'nın sadrîne sagîre kızı Asiye'ye vâlidesi müteveffâti merkûmeden irsen intikâl eden mâlını zabt ve rabt ve sâ'ir tevsiye-i umûruna bir vasî lâzım ve mühim olub sagîre-i mezbûre ceddesi iş bu râfî'u'l-kitâb İsmihân bint-i Mehmed nâm hatun vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kâdir olmağın savb-ı şer'den üzerinden mezbûre İsmihân sagîre-i mezbûre üzerine vasî nasb ve ta'yîn oldundukda ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hizmet-i lâzımesin edâ-i te'ahhüd ve'l-iltizâm itdikden sonra vasî-i mezbûre takrîr-i kelâm idüb sagîr-i merkûm hâlâ hücre-i hıfzâne olub nafaka ve kisvaneye ihtiyâcı olmağın kadr-ı ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr bir olunub vakt-ı zarûretde isdâneye vâlide ve lede'z-zafer sagîre-i mezbûrenin mâlı mevrûsunden rücû'a izn taleb ederim didikde hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb hazretleri dahî sagîre-i mezbûreye yevmî altı akça yüzotuz ... bir guruş olmak üzere farz ve takdîr bir idüb vakt-ı zarûretde istidâneye ve lede'z-zafer sagîre-i mezbûrenin mâl-ı mevrûsunden rücü' mezbûr İsmihân'a izn vermeğın mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/2 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ebûbekir bin Mustafâ, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Sadrî.

Belge No:130-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da ... Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan Tursun bint-i Ebûbekir verâseti sadrîye kebîre kızı iş bu râfî'u'l-kitâb Fâtıma münhasıra olduğunu şer'an zâhir ve müstehakık olduktan sonra mezbûre Fâtıma meclis-i şer'de Mustafâ bin Tursun mahzarında üzerine takrîr da'vâ idüb vâlidem müteveffâyı mezbûre Tursun'un cihet-i farz şer'iyeden merkûm Mustafâ zimmetinde yedi buçuk guruş hakkı olub huzur-ı müslimînde ikrâr ve işhâd dahî idüb vâlidem müteveffâyı mezbûre kable'l-

ahz fevt olmağla irsen bana intikâl etmekle taleb ederim su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûre Fâtıma'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Hasan bin 'Alî ve 'Ömer bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' merkûm Mustafâ müdde'î-i mezbûre Fâtıma'nın vâlidesi müteveffâyı mezbûre Tursun cihet-i farz şer'iyeden bedeli hak gurusu deynim vardır deyu bizim huzûrumuzda ikrâr ve nizâ itdim biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye etmelerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâiyetü'l-kabûl şehâdetleriyle makbûl olmağın meblâğ-ı mezbûr bedeli hak gurusun mezbûre Fâtıma'ya edâya mezbûr Mustafâ'ya tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi evâhir-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/31 Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Sofi, Ebûbekir bin Mustafâ, Mehmed bin İmâm.

Belge No:130-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Kızılcamescid Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i 'Ömer nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevcem Mûsâ bin el-Hâc 'Alî nâm kimesnenin sulbîye sagîre kızları Esmâ ve Fâtıma'yı bilâ nafaka bırakub aher diyâra gidüb gittikten sonra hüsn-i nafakadan bir sene dahî göndermeyüb babam mezbûr el-Hâc 'Alî ... olmağla bana ve sagîre nâm mezbûrtan kadar-ı ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunub vakt-ı huzûrunda isdinâyeye ve lede'z-zafer mezbûr el-Hâc 'Alî üzerine vech-i izin taleb ederim didikde mezbûr Mûsâ zevci mezbûre 'Âyşe ve kızları sagîretân mezbûretân bilâ nafaka bırakub aher diyâra gidüb gittikten sonra nafaka hasbinden bir sene gönderdiği mezbûre 'Âyşe ba'de't-tahlif şer' ... 'Alî nafaka zevci istiğâb-ı ve 'Alî nafaka ... olmağın savb-ı şer' üzerinden mezbûre 'Âyşe'ye ile sagîretân mezbûretân Esmâ ve Fâtıma'nın nafaka ve kisvan bahâları için yevmî sekizer akça farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûreti istidâne ve lede'z-zafer mezbûr el-Hâc 'Alî üzerine rücû'-ı mezbûre 'Âyşe'ye izn verilmeğın mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrin min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/2 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin 'Ali, ...bin 'Ömer, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:130-3:İskân Talebi

Hâlâ ... şehriyârı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân Süleyman Ağa zîde Mehmed tarafından 'Ömer Beg ibni (***) (*) 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde vâki' Murâd Pâşâ Mescid-i Şerîfi'nden berât-ı şerîfi 'âlişân ile mü'ezzin olan iş bu râfi'u'l-kitâb Molla Hamza bin Mahsun nâm kimesneye meclis-i şer'-i ihzâr ve bi'l-mevâcid takrîr-i kelâm idüb mezbûr Molla Hamza müşârün-ileyh Süleymân Ağa'nın berât-ı şerîfi 'âlişân ile ber vech-i sâbit der'uhide ve'l-iltizâm da olan kazâ-i 'Ayntâb'a tâbi' Beglerbeyi nâm karyenin bağlû ra'iyeti oğlu olub medîne-i mezbûrede sâkin olmağla iş bu yedimde olan buyuruldu mûcibince su'âl olunub zikr olunan Beglerbeyi nâm karyeye iskân tenbîh olmağın taleb ederim didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Molla Hamza cevâbında fi'l-vâki' babam mezbûr Mahsun mukaddemâ karye mezbûrenin ra'iyeti olub ve lâkin ben kırk seneden mütecevizdir ki medîne-i mezbûrede sâkin olub ve kırk seneden mütecevizdir

ki berât-ı şerîfle mescid-i mezbûrede mü'ezzinin hizmetinde olurum deyu yedinde olan berât-ı şerîfe ibrâz ve mahalle-i mezbûr sükkânından takât-ı müslimînden dahî fî'l-hakîka mezbûr Molla Hamza kırk seneden mütecavizdir ki berât-ı şerîfle mescid-i mezbûrun mü'ezzindir deyu haber verüb mezbûr Molla Hamza kırk seneden mütecaviz medîne-i mezbûrede sâkin ve mütemkkin olduğundan mâ'adâ zümre-i 'ulemâdan olub kendinden resm-i ra'iyet taleb meşrû' olmadığı meş'ur-ı (?) yedinde fetvâyı şerîf olmağla mezbûr 'Ömer Beg mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî evâhir-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/31 Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla 'Abdullah İmâm, el-Hâc Halîl bin Hâcî Velî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:131-1:Sû'-i Hâl (Fuhuş Şikâyeti)

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Tavil Mahallesi sükkânından el-Hâc Murâd Ağa ibni İbrahîm Beşe mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûre sükkânından Sâkine ve Aklân bint-i Hüseyin ve Hadice bint-i Sâlih nâm hatunlar mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûratân Sâkine ve Aklân ve Hadice nâmareminden tehâşi itmeyüb menzillerine da'imâ nâmahrem girub ve çıkub me'âşirinden hâli vekîlleridir mezbûrânın keyfiyet-i halleri mahalle-i mezbûre eyâlisindn su'âl olunub takrîrleri tahrîr olunsun didikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden Tahir Çelebi ibni Mehmed Ağa ve 'Alî Çelebi ibni Mehmed ve Ahmed bin Mustafâ ve el-Hâc Mehmed bin Mustafâ nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzîrân olub gıbbe'l-istincâr mezbûretân Sâkine ve Aklân ve Hadice kendi hallerinde olmayub da'imâ menzillerine nâmahrem girub ve çıkub me'âşerinden hâli değildir deyu her biri mezbûran Sâkine ve Aklân ve Hadice'nin sû'-i hâllerinden haber vermeğın mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-ısrîn min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi bin Müftü-zâde, Ahmed Efendi bin İdris, Hüseyin Ağa Deveci-zâde, Seyyid İbrahîm Çelebi Bennur-zâde, el-Hâc Mehmed ...

Belge No:131-2:Ölüm Tasdîki ve Nafaka Kefâleti Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' karye-i Uyum Söğüd'de sâkine Emîne bint-i Mustafâ nâm hatun mahfil-i kazâda 'Ömer bin Nebî nâm kimesneler târîh-i kitâbdan ondört ay mukaddem Kürd seferine ta'yîn olunub Şâ nâm karye-i karinde Murâd Pâşâ Köprüsünden geçerken nehre düşüb ... fevt olmuşdur mezbûr 'Ömer'in zevcesi ... mahallinde nafaka ve kisve-i bahâ kefil olmağla taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr 'Ömer cevâbında fî'l-vâki' mezbûr Mehmed ta'yîn olduğu Kürd seferin ... Mahallesi'nde zevceyi mezbûre Emîne'nin nafaka ve kisve-i bahâsına kefâletini ikrâr iken mezbûr Mehmed vech-i muharrer üzere ... fevtini inkâr edeceği mezbûre Emîne'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden olub Akyol Mahallesi sükkânından 'Abdullatîf bin Ebûbekir ve Seyyid Mehmed bin 'Abdurahman nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzîrân olub eserü'l-istişâd fî'l-vâki' mezbûr Mehmed târîh-i mezkûrda zikr olunan Murâd Pâşâ Köprüsünden geçerken bizim huzûrumuz nehr-i mezbûre düşüb ... fevt oldu biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan

sonra mezbûre Emîne'nin mezbûr Mehmed fevtine zikri müctemi'(?), olan nafaka ve kisve-i bahâsını kefâleti hasbiyle mezbûre Emîne'ye edâ ve teslim mezbûre 'Ömer'e tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc İbrahîm bin ..., Bektaş bin Kasım, 'Alî bin Himmet, Ahmed bin 'Abdullah.

Belge No:131-3:Nikâh Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde vâki' ... medresesinde misâfirin tarîkıyla sâkin Kızık Tâ'ifesinden Mehmed bin Ebûbekir nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i Zeynel'âbidîn nâm bîkr-i bâliğ-i mükellef mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem iş bu hâzır bi'l-meclis merkûm Zeynel'âbidîn mezbûr 'Âyşe 'Ayntâb'da kızım 'Âyşe'yi sana verdim deyub ben dahî aldım demişdim hâlâ nefsini bana teslimden imtinâ' ile su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûre 'Âyşe cevâbında benim zikr olunan 'akd-ı rızâm olmadığından mâ'adâ babam merkûm Zeynel'âbidîn târîh-i mezbûrun benim gıyâbında kızım 'Âyşe'yi merkûm Mehmed verdim deyub ol dahî aldım demekle şer'a nikâh-ı müte'akid olmağın binâ' imtinâ' ederim didikde müdde'i-i merkûm Mehmed'in ikrârı merkûm Zeynel'âbidîn Beg takrîr-i mûcibince mezbûre 'Âyşe'nin gıyâbında mezbûrların aldım verdim demeleriyle nikâh-ı müte'akid olmadığına binâ' mezbûr Mehmed'e mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu ketb olundu fi'l-yevmi'l-ısrîn Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Ahmed bin Mustafâ.

Belge No:132-1:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan İdris bin 'Alî'nin sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbîye sagîre kızı Emîne'nin vâlidesi ve hızânesi iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i el-Hâc Ebûbekir nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm idüb sagîrân mezbûrân hâlâ hücre-i hızânemde olub nafaka ve kisveye ihtiyâçları olmağın savb-ı şer'den her birine kadar-ı ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur didikde hâkim-i mevki'-i sadr kitâb hazretlerin dahî râyic fi'l-vakt yüzotuziki akça gurus olmak üzere sığarân mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâ ve sâ'ir râyic-i zarûreleri için her birine yevmî ikişer akça farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûretde istidâneye ve lede'z-zafer 'alî min ... 'aliyyi'l-nafaka rücû' izn vermeğın mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Ömer Çelebi Ahirbaba, el-Hâc Mustafâ Fişeki-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:132-2:Hırsızlık Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından Mehmed ibni el-Hâc 'Ömer nâm kimesne mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûre sükkânında ashâb-ı haze'l-kitâb 'Alî bin Hasan ve Mustafâ bin Hızır nâm kimesneler ile Hadice bint-i Ahmed ve Meryem bint-i İbrahîm nâm hatunlar mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan üç gün mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki' menzîlinden otuzdokuz guruş ve bir sîm halhal ve bir sîm kemer kuşak ve bir çift altın küpe ve bir sîm on kuşağım sirka olunub mezbûrlar ... olmağla mezbûrlara ... etmişdir su'âl olunub mûcib-i şer'iyesi icrâ olundukda matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr Mehmed müdde'âsını isbâtından 'âciz olub istihlâf edeceği fî'l-vâki' târîh-i mezkûrede müdde'î-i mezbûrun menzîlinden meblâğı mezbûr ve halhal ve kuşak ve küpe olmayub ve aldırmaıub ber vechle habir ve ekâbir olmadıklarını mezbûrûn Mustafâ ve Hadice ve Meryem'e yemîn teklîf oldukda anlar dahî dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ itdiklerinden sonra mahalle-i mezbûre sükkânından Mehmed bin 'Alî ve Ya'kûb ve Mehmed bin Hasan bin Yûsuf ve Yûsuf bin Ahmed ve Turmuş bin Ebûbekir ve Allahverdi bin Hızır ve Dede bin Mehmed ve Hâcî Hasan bin Mehmed ve Molla 'Alî bin 'Abdurahman nâm kimesneler meclis-i şer'-i ihzâr olunub mezbûrûn Mustafâ ve Hadice'ye ve Meryem'in ... keyfiyet-i hâllerinde istihbâr olundukda mezbûrlar kendi hâllerinde olub bu ana gelince kendilerinden bu makbûl zül-i sâdır olmayub sû'-i hâllerine matla' eyledik deyu her bir hüsn-i hâllerinden haber vermeğın mezbûr Mehmed mu'ârızden men' birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'ısrîn Zî'l-ka'deti's-şerife li-sene tis'a ve mi'e ve elf (24 Zî'l-ka'deti's-şerife 1109/3 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Ağa Dizdâr, 'Abdulkâdir bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:132-3:Hâne Baskını

Medîne-i 'Ayntâb'da Kızılcamescid Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Ahmed bin 'Alî nâm kimesne mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm tâ'bîr-i 'ani'l-merâm idüb Kızık Tâ'ifesinden olub medîne-i mezbûrede 'Ammu Mahallesi'nde vâki' câmi'miz medresesinde misâfirin târîkiyla mütemekkin olan Mehmed bin 'Alî nâm kimesne târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem ba'del-'asr tüfenk ve kılınç ile kapuma gelüb mahalle-i mezbûre eyâlisinden mezbûr Ahmed menzîlinde taşra çıkarın ... mahalle-i mezbûreye iş bakarım deyu şedid ve itâle etmekle husûs-ı mezbûr ve matla' olan kimesnelerden istihbâr olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre sükkânından Mustafâ Çelebi ibni Mustafâ ve Hüseyin bin Mehmed ve 'Alî bin Mehmed ve Mehmed ibni el-Hâc 'Alî ve Mehmed bin Mahsun ve Mehmed bin Ebûbekir ve 'Alî bin 'Ömer ve İsmâ'îl bin Mehmed ve Mehmed bin 'Abdullah ve 'Alî bin Ramazân ve Şâ Tâ'ifesinden 'Âyşe bin Hızır ve Sâkine bint-i Hasan ve Elif bint-i Mehdi ve Emîne bint-i Yûsuf nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub istihbâr olundukda fî'l-vâki' mezbûr Mehmed târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem vakt-ı mezkûrda kılınç ve tüfeng ile mezbûr Ahmed'in misli (?) kapusuna gelüb mezbûr Ahmed'i taşra çıkar... mahallede iş bakarım deyu şedid ve izâle itdi deyu her biri 'ala târîku'l-işhâd haber verilmeleriyle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-'ısrîn Zî'l-ka'deti's-şerife li-sene tis'a ve mi'e ve elf (25 Zî'l-ka'deti's-şerife 1109/4 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:133-1:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da ... sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed bin Hasan'ın verâseti zevce-i metrûkesi Kaya bint-i Mustafâ nâm hatun ile sulbîye sagîre kızı 'Âyşe ve li-ebeveyn karındaşı Elif ve Müslime'ye münhasıra olduğu şer'a zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâyı mezbûrun Mahmûd'un muhâlif defteridirki zikr olunur hurrîre fî 20 Zî'l-ka'de sene 1109 (20 Zî'l-ka'de 1109/30 Mayıs 1698).

Nısf hisse-i menzil der-mahalle-i mezbûr guruş 20/kilim 2 guruş 3/yorgan 1 rub' 3/yorgan 1-1 rub' 3/köhne döşek 1 guruş 0.5/sahan guruş 0.5.

Cem'an guruş 24 rub' 3.

Minhâ el-ihrâcât

Kâtib hıdâme hezâre rub' 2/deyn-i müsbet ecli'l-mehri zevci mezbûre Kaya guruş 28/deyn-i müsbet Ca'fer guruş 40/deyn-i müsbet Hâcî Mehmed guruş 5/deyn-i müsbet...

Belge No:133-2:Vâkıf Da'vâsı

Fatih (?) ... Lâlâ Mustafâ Pâşâ'nın Evkâfî mütevellisi olan Râbî'a Hanım tarafından Medîne-i 'Ayntâb'a vâkî evkâfının umûruna vekîl-i şer'îye olan Mûsâ Beg ibni 'Abdulkâdir nâm kimesne mahfil-i kazâda evkâf-ı merkûme cümlesinden Bezezistan karinde vâkî' mescidi şerîfde berât-ı şerîfle imâm olan iş bu râfî'u'l-kitâb Seyyid Mehmed bin Seyyid Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb taht-ı kal'ada vâkî' üç ... evkâf-ı merkûme bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd iki bâb dükkân evkâf-ı merkûmeden olub be her sene hâsıl olan ecrûnu mescid-i mezbûrenin imâmına meşrût ve vazifesidir deyu zabt etmekle su'âl olunub kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Seyyid Mehmed cevâbında fî'l-hakîka zikr olunan iki dükkân kadîmden evkâf-ı merkûme cümlesinden olub evkâf-ı merkûmeye müteveli ve câbi olanlar be her sene hâsıl olan ecrûnu mescid-i mezbûrede imâm olanların vazifelerine ta'yîn ve tahsis idüb babam mezbûre Seyyid Hüseyin otuzbeş sene mescid-i mezbûrede imâm olub müteveli ve câbi olanlar ma'rifetle zikr olunan dükkânların ecrûnu vazifesi için zabt idüb ba'de vefâtı imâmet-i merkûme berât-ı şerîfle bana tevcîh olunmağla bir senedir ki vazifem olmak üzere zabt ederim didikde vekîl-i mezbûr Mûsâ Beg yedinde evkâf-ı merkûmenin şurût ... olmayub medîne-i mezbûre eyâlisinden takât-ı müslimînden mûhiddîn-i kadîm el-Îmâmed zikr olunan iki bât dükkânın be her sene hâsıl olan ecrûnu evkâf-ı merkûmeye müteveli ve câbi olanlar ma'rifetiyle mescid-i mezbûrede ve İmâm olanlara vazife-i ma'yinlerin için zabt ve tasarruf eylediklerini meclis-i şer'de 'ala tarîku'l-işhâd haber vermeleriyle mezbûr Mûsâ Beg zikr olunan iki dükkânın 'aliyye-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâmin min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (8 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/18 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Çelebi Melik-zâde, Hâcî Mehmed bin Ak-zâde, Hâcî Mehmed bin Mûsâ, Hâcî Mehmed bin Mustafâ.

Belge No:133-3 :Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn Şeker Mahallesi'nde sâkin Mustafâ bin 'Osmân nâm kimesne mahfil-i kazâda zevcesi iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i İbrahîm nâm hatun muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrda vâki' bir tarafı Kamalak-zâde Mehmed Ağa ve bir tarafı Hüdaverdi ve bir tarafı İbrahîm Çelebi menzillerin ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzilin cânib-i şimâlinde benim hisse-i irsiyeme ta'yîn olunan bir tahtânî beyt ve bir matbah ve havluyu müştamil mülkü mevrûsum olan menzili târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem mezbûre 'Âyşe otuz guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûre merkûme 'Âyşe yedinden ahz ve kabz itdim menzil-i mezkûre 'Âyşe'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîki's-şer'a mâ-vaka'a ketb olundu fi 26 Zî'l-ka'de sene 1109 (26 Zî'l-ka'de 1109/5 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî bin Bekir, Hâcî Hafîl bin 'Îsâ Çelebi, İşci (?) Ahmed Ramazân, 'Abdurahman bin el-Hâc 'Ali, 'Osmân bin Hâcî Mehmed.

Belge No:134-1:Vâkıf Ecrinin Cem' ve Tahsîli

Oldur ki merhûm ve mağfur lehu Lâlâ Mustafâ Pâşâ'nın 'ikâsından olub kazâ-i Ilgun'da binâ eylediği câmi' şerîfe ve 'imâretin evkâfı üzerine ber vech-i şart vâkıf mütevellî olan Râbî'a Hanım tarafından medîne-i 'Ayntâb'da vâki' evkâfın binyüzsekiz Recebu'l- ... guresinden yüzdokuz ... guresine gelince bir senede ... olan ecûrunu cem' ve tahsîl ve ba'de'l-ihracât bâkî kalan meblâğı mahallinde edâ ve teslîm vekîl-i şer'îye olan Mûsâ Beg evkâf-ı merkûme cabisi ve nâzırı olan Mustafâ Çelebi yediyle cem' ve tahsîl ve ba'de'l-ihracât savb-ı şer'den vekîl-i mezbûr Mûsâ Beg yedinden verilen defteri zikr olunur.

Bezzâz Bostânı Gazzâz dükkânları fi-senesi guruş 387/Tarakçı ve Neccar Dükkânları ve Değirmenler fi-senesi guruş 128/... Değirmeni fi-senesi guruş 55/Pâşâ Hânı fi-senesi guruş 150/Pâşâ Hamamı fi-senesi guruş 150/Takacı Hâmamı fi-senesi guruş 100/Bez Bazarı Karinde vâki' üç bâb dükkân fi-senesi guruş 9.

Sahîh sahîh.

Cem'an yekûn guruş, fi-senesi guruş 979.

Minhâ el-ihracât

Pâşâ Hânında bostân maktûl için verilen guruş 110/Bezzâz Bostânı tâmine (?) tımârı için ücret guruş 15/Pâşâ Hânın bir senede masâraf guruş 30/Pâşâ Hâmamı masâraf guruş 50/Tâkacı Hamamın masrâf guruş 25/Kâhici (?) Dükkânı ta'mîr guruş 7.5/...oğlu sâkin olduğu dükkân ve Demirci Dükkânı masraf guruş 7.5/Tâkacı Hamamı da'vâsını guruş 6/... değirmeni ta'mîri guruş 25/Bezzâz Bostânı içinde olan sandık ücretlerinden mâ'adâ câbi ve nâzır olan verilen vazife 30/ulûfe-i ... el-Hâc 'Ömer guruş 3/nâm şerîfde mütevellîye verilen guruş 225/Bezzâz Bostânı karinde vâki mescid-i İmâmet verilen vazife guruş 6/harç-ı hüccet-i ma'a harc muhâsebe guruş 15.

Cem'an yekûn masâraf guruş 555 rub' 1.

Sahîhü'l-bâkî guruş 424, rub' 3.

Bâkî kalan meblâğ-ı merkûm dörtüzyirmidört guruş üç rub' vekîl-i merkûm Mûsâ Beg'e bi't-temâm cânibi ve nâzırı yedinden ahz ve kabz itdim deyu ikrâr ve i'tirâf etmişti.

Belge No:135-1:Kölenin Hürriyet Da'vâsı

İş bu... edâ eden bâ'isü'l-kitâb Yûsuf 'Abdullah nâm ... kazâda Hüseyin bin el-Hâc Seyyid nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb ben Çukur mahalde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mustafâ bin Seyyid Beg'in 'abdu-melükü olub fevtinden sonra irsesi zevce-i metrûkesi Ümmügülsüm nâm hatuna intikâl idüb mezbûre Ümmügülsüm târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem mülkünde olduğum hâlde huzûr-ı müslimînden bana oğlu itdim oğlumdur deyu ikrâr idüb nefz-i mezbûr ile sâ'ir ... hür olmuşken mezbûre Ümmügülsüm beni rık olmak üzere mezbûr Hüseyin'e bey' etmekle hâlâ merkûm Hüseyin bana rık olmak za'im vazî' yed eder su'âl olunub kasr-ı yedinde olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Hüseyin cevâbında mezbûre Ümmügülsüm târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem mezbûr sagîri bana rık olmak üzere yüz gurus bey' ve teslîm ve kabz-ı semeni etmişdir deyu vech-i mübeyyin üzere hür olduğunu inkâr edeceğin mezbûr Yûsuf'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Molla 'Abdulgına bin İbrahîm ve 'Osmân bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istîşhâd fî'l-vâki' mezbûre Ümmügülsüm bizim huzûrunda târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem ben merkûm Yûsuf'u oğul itdim oğlumdur deyu ikrâr murâra ikrâr itdi biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahî ederiz dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde mezbûrân Molla 'Abdulgına ve 'Osmân li-ecli't-ta'dîl ve't-tezkiye kitâbda mahkemedden Mevlânâ Seyyid Ahmed Efendi ibni el-Hâc Mustafâ şehâdetlerin sâkin oldukların mahalle-i mezbûreye varub vech-i şer' üzere mezbûrân ta'dîl ve't-tezkiye eyledikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden İmâm Mehmed Çelebi ibni Mehmed Efendi ve 'Ömer bin ... ve el-Hâc Kasım bin Asaf ve Mehmed bin Ahmed ve 'Ömer bin Ca'fer ve el-Hâc 'Abdî ve Abdussami ve el-Hâc Ahmed bin Şa'bân ve Ebûbekir ibni el-Hâc 'Osmân nâm kimesneler şahidân mezbûrân için 'udûl ve makbûl eşhâdlerdir dediklerini muhalifde ba'de't-tecir meclis-i şer'e gelüb me'â irsâl olunan 'Osmân Beg ile haber verdiklerinden sonra şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Yûsuf şer'a sâ'ir her ibrâ asliyet-i kebîr hür olmağın mûcible mezbûr Hüseyin'in kasr-ı yedine tenbih birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehr-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (26 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/5 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi bin Velî, el-Hâc Ahmed bin Şa'bân, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî Ağa bin Mustafâ Ağa.

Belge No:135-2:Sû'-ı Hâl (Mahalleden İhraç Talebi)

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Tavis Mahallesi sükkânından Ahmed bin Mustafâ nâm kimesne mahfil-i kazâda yine mahalle-i mezbûre sükkânından Mahmûd bin Mustafâ ... Cum'a bin Ahmed nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân Mahmûd ve Cum'a dâ'ima menzillerine nâmahrem girub mezbûr Mahmûd'un zevcesi Kaya dahî Kaya dahî nâmahremden tehâşi itmeyüb mahalle-i mezbûre eyâlisini azrâr ve eziyetten hâli olmamağla keyfiyet hâllerin eyâli mahalleden su'âl olunub mahalle-i mezbûreden ihrâç olunmaların matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûreden sükkânından Molla Yahyâ ibni Mahmûd Ağa ve Molla Mehmed bin Hasan ve Seyyid Mehmed Seyyid Yûsuf ve el-Hâc Murâd oğlu İbrahîm Ağa bin Mustafâ bin Mehmed ve Bektaş İbrahîm nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub eşcâr olundukda fî'l-vâki' mezbûrân Mahmûd ve Cum'a mezbûre Kaya

kendi hallerinde olmayub ve dâ'ima menzillerinde nâmahrem götürüb me'â şâhidin hâli olduklarından mâ'adâ eyâli mahalle-i mezbûreye ağrar-ı zarar ve eziyetten hâli değildir deyu her biri mezbûrun Mahmûd ve Cum'a ve Kaya'nın sû'-i hâllerinden haber vermeğin muvâcihle mahalle-i mezbûre ihrâçlarının tenbîh birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi evâhir-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/31 Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Süleymân Ağa Deveci-zâde, İbrahîm Ağa bin Ebûzeyd, el-Hâc 'Abdullah bin el-Hâc İsmâ'îl, Mustafâ Beg Boyacı, ... Süleymân Ağa.

Belge No:136-1:Boşanma (Muhâla'a)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Cedîd Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i Yûnus nâm hatun mahfil-i kazâda zevci muhâlif-i iş bu râfi'u'l-kitâb Mûsâ ibni el-Hâc 'Alî nâm kimesne mahzarında ... ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mûsâ ile'adem-i zindegânımıza binaen zimmetinde mütakarrer ve makûd-ı 'aliyye olan sekiz guruş mehr-i mü'eccel ve sekiz guruş mehr-i mu'accelinden fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerine olmak üzere mezbûr Mûsâ ile muhâlif sahîh-i şer'îye ile muhâlif idüb zevcesine müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimiz aherin zimmetini ibrâ ve iskât itdik didikde mezbûr Mûsâ dahî hul'-ı mezkûrun kabûlü mezbûre 'Âyşe'ye ikrâr meşrûhunda tasdik ve tahakkîk etmek mâ-hüve'l-vâki' hıfzu'l-makûl gibbe't-tasdik olundu fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (27 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/6 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Ömer bin Zülfikâr, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Cum'a bin el-Hâc 'Aşur, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:136-2:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi sükkânından Mehmed ibni el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc 'Alî bin Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' kary-i Seylan'da vâki' bir tarafı tarîk ve bir tarafı 'Osmân Çelebi ve bir tarafı Mehmed mülkleri ve bir tarafı hark ile mahdûd bir keyl bezr-i alur tarla ve yine Uzun Ok'da vâki' bir tarafı mescid ve vakfi ve bir tarafı mezbûr 'Osmân Çelebi mülkü ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd üç semenin bezr-i alur tarla ve yine Uzun Ok'da vâki' bir tarafı Şa'bân ve bir tarafı Hâcî Hüseyin mülkü ve iki tarafı hark ile mahdûd üç keyl bezr-i alur tarla ve yine Mercan Tütün'de bir tarafı Molla Hüseyin mülkü ve bir tarafı tarîk ve bir tarafı yine hark ile mahdûd altı temessük bezr-i alur tarla ve yine bir tarîk Halîl Ağa ve bir tarafı Ebûdderda mülkleri ve iki tarafı hark ile mahdûd iki temessük bezr-i alur tarla ve yine bir tarafı Muslî ve bir tarafı Ebûdderda mülkleri ve tarafı hark ile mahdûd bir buçuk keyl bezr-i alur tarla ve yine bir tarafı Molla Hüseyin ve bir tarafı vâkîf ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd on temessük bezr-i alur tâlâ ki cem'â sekiz kıt'a tarla arâzi mîriyyeden olub babam mezbûr el-Hâc Mehmed'in taht-ı tasarrufunda iken fevt olub intikâl 'âdi ile bana intikâl etmişken arâz-i mîriyede evlâd-ı zükûr oldukça (**) şer' (**) zikr olunan tarlaların nısfını kız karındaşı Fâtıma nâm hatun mezbûr el-Hâc 'Ali'ye mülküyet-i 'unvânları bey' idüb olduğu hâlâ mülkü müşterâsı olmak üzere zabt va tasarruf etmekle mezbûr el-Hâc 'Ali'den talep ve da'vâ-i sadrında olduğumda beynimizde münâza'ât-ı kesret cereyan etmişdir el-hâleti hâzihi

beynimizde müslimûn muslihûn tavassut idüb da'vâ-i merkûmeden ben beş guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı mezbûr merkûm el-Hâc 'Alî yedinden ahz ve kabz idüb zikr olunan tarlalara müte'allık 'âmme-i de'âviden min külli vücûh mezbûr el-Hâc 'Ali'nin zimmetini ibrâ ve iskât itdim ba'de'l-yevm da'vâ ve nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem yokdur min ba'd yedinden veya vekîlimden da'vâ-i sudûr eden ise lede'l-hükkâmü'l-kirâm makbûl ve mesmu' olmasûn didikde gıbbe't-tasdîku'n-nizâ' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ısrîn Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (27 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/6 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi bin Halîl Efendi, Halid Çelebi Şeyh-zâde, Molla 'Alî bin Velî, Mustafâ Beg Mahsun-zâde, Süleymân Ağa Deveci-zâde, el-Hâc Hüseyin bin Mehmed, Molla Mehmed bin Hasan 'Ali, 'Osmân Beg ... Molla Hüseyin bin Halîl Efendi.

Belge No:136-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i Mehmed nâm Mehmed nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevci muhalifim Mustafâ bin Hasan firâşından mütevellide Hadice ve Fâtıma nâm sagîreler hâlâ hücre-i hıznemde olub nafaka ve kisveye muhtâç olmalarıyla savb-ı şer'den kadar-ı kifâye nafaka ve kisve-i bahâ takdîr olunmak matlûbumdur didikde sagîretân mezbûretânının her birine yevmî dörder akça farz ve takdîr hurrîre fi 28 Zî'l-ka'de sene 1109 (28 Zî'l-ka'de 1109/7 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Ebûbekir bin Mustafâ, 'Alî Çavuş bin Mûsâ.

Belge No:137-1:Tekâlîf Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn-i Eyûb Mahallesi sükkânından Süleymân Ağa ibni el-Hâc Hızır tarafından zikri âtî da'vâya vekîl-i şer'îye olan Şâhî Nazarı Beg mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb 'Ömer bin 'Osmân nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Ömer müvekkile-i mezbûr Süleymân Ağa'nın berât-ı şerîfle ber vech-i sâbit der'uhide ve'l-iltizâmında olan karye-i merkûmenin defterinde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğlu olub hâlâ medîne-i mezbûrede sâkin ve mütemekkin olmağla resm-i ra'iyetini ta'lîl eder su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr 'Ömer cevâbında ben ve babam kırk elli seneden mütecevizdir ki medîne-i mezbûrde sâkin mütemekkin olub vâki' olan tekâlîfe sâkin olduğun mahallede edâ ederiz deyu karye-i merkûmenin ra'iyet ve ra'iyeti oğlu olduğunu inkâr edeceği vekîl-i mezbûr Şâhî Nâzırı Beg'den mezbûr 'Ömer'in babası veya dedesi karye-i merkûmenin bağılı ra'iyeti olduğunu müş'ir sûret-i defter ve mazmû beyyine taleb olunub 'ayân-ı beyyine ve defterden 'âciz ve kâsır olmağla mezbûr 'Ömer'in şâki olduğu 'umûmdan eyâlisinden el-Hâc Mehmed bin Hâcî Muslî ve Abdulhalim Çelebi ibni Mustafâ ve el-Hâc Ramazân bin el-Hâc Mehmed bin Molla Mustafâ bin Halîl nâm kimesneler li-eli'l-ihbâr meclis-i şer'-i hâzrûn olub istincâr olundukda fi'l-vâki' mezbûr 'Ömer ve babası merkûm 'Osmân kırk elli seneden mütecevizdir ki mahalle-i mezbûr sâkin ve mütemekkin olub vâki' olan tekâlîf mahalle-i mezbûrda edâsı deyu her biri 'ala tarîk-i işhâda haber vermeğın vekîl-i mezbûr bu

vech-i mu'ârızdan men' birle mâ-vaka' ketb fi'l-evâhir-i Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/31 Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla 'Alî bin Velî, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin Muslî.

Belge No:137-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ebûbekir sulbî sagîr oğulları Hamid ve Yûsuf ve sulbîye sagîre kızları Elif ve ... babaları müteveffâyı merkûmeden irsen intikâl eden mâllarını zabt ve rabt ve sâ'ir tevsiye-i umûrlarına ber vech-i lâzım ve mühim olub sığar-ı mezbûrunun kebîre kız karındaşları Fâtıma nâm hatun isâbet 'uhdesinden gelmek kâdre olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri mezbûre Fâtıma'ya sığar-ı mezbûrun üzerlerine vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol dahî vesâyet-i merkûmeye makbûl (***) lâzımesin edâ-i te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi-selh Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (30 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Ebûdderda bin Habib, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Hâlid Çelebi Şeyh-zâde,'Osmân Çelebi bin Halîl Efendi.

Belge No:137-3:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Nurdane nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Murâd bin İbrahîm sulbî sagîr oğlu 'Alî'ye babası müteveffâyı merkûmeden irsen intikâl eden mâlî zabt ve rabt ve sâ'ir tevsiye-i umûruna bir vasî mühim ve lâzım olub sagîr-i mezbûrun vâlidesi iş bu râfî'u'l-kitâb Emîne bint-i Hızır nâm hatun vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kâdare olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb hazretleri dahî mezbûre Emîne sagîre-i mezbûr üzerine vasî nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzımesin edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-hüve'l-vâki' bit-taleb ketb olundu fi selh Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (30 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdullah bin Yûsuf, 'Osmân bin Mehmed Beşe, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:137-4:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sâkine Hüsniye bint-i Üveys nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevcem Hasan bin İbrahîm nâm kimesne bilâ-nafaka kisve-i bahâ terk idüb aher diyâra gelmekle savb-ı şer'den kadar-ı ma'rûf nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunub vakt ve zarûrette istidâneye ve lede'z-zafer mezbûr Hasan üzerine rücû' izn taleb ederim didikde mezbûr Hasan gittikde kendüye hüsn-i nafakadan bir sene terk itdiğine mezbûre Hüsniye'ye ta'yîn teklîf oldukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ eyledikten sonra hâkim-i mevki'ü'l-kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri yüzotuzüç akça gurus olmak üzere mezbûre Hüsniye'ye yevmî altışar akça nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûretde istidâne ve lede'z-zafer zevci merkûm Hasan üzerine rücû'-ı mezbûre Hüsniye'ye izn verüb mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi gurre-i Zî'l-hicceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Zî'l-hicceti's-şerîfe 1109/10 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Mehmed bin Seyyid Ramazân, el-Hâc Mehmed bin Yûsuf, Seyyid 'Alî 4 karin-i Cedîd, Seyyid Hüseyin karye-i Hıyam.

Belge No:138-1:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine Zehra bint-i Kavli nâm hatun tarafından bey'-i âtıyyü'l-beyân ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan el-Hâc İbrahîm bin Mehdi ve Sadrî bin Hasan şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ nâm kimesne mahfil-i kazâda bâ'isü'l-haze'l-kitâb Mehmed Beg bin 'Abdullah tarafından tasdîka vekîl olub nehc-i şer' üzere vekâleti olan sâbit olan Molla 'Alî bin 'Abdullah muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i mezbûre Zehra silk-i mülkünde münselik olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı 'Abdulkerîm bin Kasım mülkü ve iki tarafı tarîk-i hâs ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir fevkânî ve bir tarafı tahtânî beyt ve bir ahur ve bir matbah ve bi'r-i mâ havûyu müstemil menziline tahmile tevâbi' müvekkile-i mezbûr Mehmed Beg otuz guruş bana bey' ve teslîm oldukda iştirâ ve makbûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm otuz guruş yedinden bi't-temâm ahz ve kabz itdi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i merkûm Mehmed Beg'in mülkü müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk şer' mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hâcî 'Alî bin 'Osmân Ağa, İbrahîm Beg bin Hamza, Süleymân bin 'Abdullah, el-Hâc İbrahîm bin Mehdi, Sadrî bin Hasan, Molla Ahmed bin Hâcî Murâd, Derviş 'Abdulkâdir bin Hâcî İsmâ'îl.

Belge No:138-2:Mülk Satışı (Meyve Bostânı Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine Zehra bint-i Kavli nâm hatun tarafından bey'-i âtıyyü'l-beyân ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan el-Hâc İbrahîm bin Mehdi ve Sadrî bin Hasan şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ nâm kimesne mahfil-i kazâda fahrû'l-a'yân İsmâ'îl Ağa bin Kasım Çavuş tarafından tasdîka vekîl olub nehc-i şer' üzere vekâleti sâbite olan Molla 'Alî bin 'Abdullah mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Zehra medîne-i mezbûreye tâbi' Balbal'da (?) nâm karyede vâki' bir tarafı sâcûr ve bir tarafı hark ve bir tarafı İbrahîm nâm kimesne mülkü ile ve bir tarafı Ahmed Beg ve irse-i mülkü ile mahdûd bir kıt'a meyve bostânı tahmiline tevâbi' müvekkile mûmâ-ileyh İsmâ'îl Ağa seksen guruş bana bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr seksen guruş yedinden bi't-temâm ahz ve kabz etdi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr müvekkile mûmâ-ileyh İsmâ'îl Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'a mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Alî bin 'Osmân Ağa, İbrahîm Beg bin Hamza, Süleymân bin 'Abdullah, Hâcî İbrahîm bin Mehdi, Sadrî bin Hasan, Molla Ahmed bin Hâcî Murâd.

Belge No:138-3:Mülk Satışı (Ev Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde sâkine Râziye ve Emîne bint-i Derviş Çelebi hatunlar taraflarından zikri âtîyyü'l-beyân ikrâra vekîl olub es-Seyyid Hüseyin bin Hamza ve 'Alî bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed bin el-Hâc 'Alî nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l- kitâb es-Seyyid Mehmed Çelebi ibni es-Seyyid Şa'bân kimesne muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkiletân Râziye ve Emîne'nin mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı Müftü-zâde 'Osmân Efendi mülkü ve bir tarafı merkûm es-Seyyid Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hüseyin ve irse-i mülkleri ile mahdûd bir fevkânî ve bir tahtânî beyt ve bir matbah ve bi'r-i mâ havûyu müştamil menzillerinden müşâ' ve müşterek mülkü mevrûsum olub merkûm es-Seyyid Mehmed Çelebi'ye yirmi guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm eylediklerinde ol dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm yirmi esedî guruş merkûm es-Seyyid Çelebi yedinden biri ahz ve kabz itdikde ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil merkûm es-Seyyid Mehmed Çelebi'nin mülkü müştêrâ hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olsun didikde gıbbe't-tasdîkî's-şer'a mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/30 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi Müftü-zâde, Ahmed Efendi bin İdris, el-Hâc ..., Mehmed 'Alî ..., el-Hâc Ebûbekir bin 'Ömer Beşe, eş-Şeyh Mehmed, Mehmed bin 'Ömer Beg, ... 'Osmân ...

Belge No:139-1:Köprü Ta'mîri

Husûs-ı âtîyyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr iltimâs olunmağın savb-ı şer' üzerinden Mevlânâ 'Abdurahman Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî zeyl-i vesikada isimleri muharrer olan müslimîn ile kazâ-i 'Ayntâb'a tâbi' Su karyelerinden Hacr nâm karyeye varub lede'l-eyâli 'akd meclis-i şer' eyledikde mahmiye-i Haleb Eşhaba (?) sükkânından iş bu râfî'u'l-kitâb Mahmûd Ağa ibni kâtip (?) meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve tâ'bîr-i 'ani'l-merâm idüb mahmiye-i mezbûreye câri olan nehrin ... kazâ-i mezbûre ye tâbi' Çağdığın nâm karyede vâki' olmağla mahalle-i mezbûrdan mahmiye-i merkûmeye vârinca nehr-i mezkûr kırk elli seneden biri tezahür ve termîm olunmamağla nehr-i mezkûrun savb-ı zâyî' ve telef za'if zâri olduğuna binâ'-i mahmiye-i mezbûrenin 'ulemâ ve a'yân ma'rifet-i şer'le tathîr ve ta' mîri için beni mu'temed nasb ve ta'yîn etmeleriyle bende dahî zikr olunan nehrin münîfeden Solak Değirmen nâm mahalleye vârinca mecrâsı vaz'-ı kadîmine değın tezahür ve termîm ve mevâzi 'ayidde vâki' olan bende-i köprüleri mahdûd binâ' ve ta'mîr itdiğim husûs-ı merkûm ve vakf ve da'vâyı olan bi-farz min ihtiyâr-ı müslimînden istincâr olub ihtiyârları tahrîr olunmak matlûbumdur didikde karye-i Mahsar sükkânından el-Hâc Ebûbekir bin Kasım ve el-Hâc Mehmed 'Alî ibni el-Hâc Ahmed ve 'Osmân ibni el-Hâc Yahyâ ve Süleymân bin Ahmed bin Mustafâ ve Kara 'Ömer ve karye-i Seylan sükkânından Cum'a bin İsmâ'îl ve Yûsuf ibni Nasraddîn ve 'Alî bin Süleymân ve karye-i Sazgın sükkânından el-Hâc Mustafâ bin Hasan ve Bekir el-Hâc Mustafâ ibni Receb ve el-Hâc Mustafâ ibni 'Abdullah ve el-Hâc Mustafâ ibni el-Hâc Ahmed ve karye-i Hacr sükkânından el-Hâc Mehmed ibni el-Hâc Mîr ve Mustafâ bin el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Yûsuf bin Ya'kûb ve el-Hâc Mustafâ bin Çerkes ve el-Hâc 'Ömer bin Cum'a ve Hasan ibni Mehmed ve karye-i Şefiden (?) sükkânından Mûsâ bin

‘Abdurahman ve Hamis bin Cum’a ve Receb bin ‘Abdulkerîm karye-i Çağdıgın sükkânından Molla ‘Alî bin ‘Abdullah ve Turmuş bin Abdulmennan ve ‘Osmân bin ‘Osmân ve İsmâ’il bin Ramazân ve Hasan bin Düllük ve Yavuz Ahmed nâm kimesneler li-eclî’l-ihbâr meclis-i mezbûre hâzırân olub gibbe’l-istincâr fî’l-vâki’ nehr-i mezkûrun kırk elli seneden biri münîfeden mahmiye-i mezbûre vârinca vaz’ kadîmin üzere tezahür ve termîm olunmayub üzerinde olan mezkûr biriyle binâ ve ta’mîre muhtâç olmağla merkûm Mahmûd Ağa münîfeden Solak Değirmeni nâm mahalleye vârinca mevrâsını vaz’-i kadîmi üzere tezahür ve termîm ve mevâzi ‘ayidde vâki’ bende ve küberâları mahdûdâ binâ ve ta’mîr itdi deyu her biri ‘ala tarîku’s-şehâde haber vermeleriyle husûs-ı mezbûrun Mevlânâ-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr idüb ba’de me’â irsâl olunan (***) ile meclis-i şer’e gelüb ‘ala vukû’ inhâ ve takrîr-i kelâm etmeğın mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu olunub fî’l-yevmi’t-tâsi’ ve’l-’ısrîn min Zî’l-ka’deti’s-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (29 Zî’l-ka’deti’s-şerîfe 1109/8 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Fahrû’n-nüvvâb Ahmed Efendi Haleb, ‘Alî Efendi bin ..., es-Seyyid Ahmed bin Mustafâ Me’amârbaşı, el-Hâc Mehmed Bâbda, Mehmed bin el-Hâc Ramazân, el-Hâc ‘Abdulkâdir Hanım-zâde, es-Seyyid İbadullah, el-Hâc Ahmed bin Sâlihüddin, el-Hâc Mehmed bin 4 Haleb, el-Hâc Hasan Beşe Mehmed Beşe, ‘Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:139-2:Darb Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’da ‘Ammu Mahallesi sükkânından iş bu bâ’isü’s-sefer Hatır veledi Turs nâm zimmî mahfil-i kazâda es-Seyyid Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâb günü vakt-ı duhâda merkûm es-Seyyid Mehmed tahtı kal’ada vâki’ boyacı dükkânı bi-savb beni ve iş bu hâzır-ı bi’l-meclis karındaşım ... birrek ile karâr ve murâr darb ve şâgirdim iş bu Ahmed bin Cum’a nâm sâbi emirde sol kalçasından hançer ile darb ve cerh etmekle su’âl olunub mûcib-i şer’iye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl ve’l-inkâr mesfûr Hatır’dan müdde’âsını mübeyyine beyyine talep olundukda ‘udûl-i müslimden Ahmed bin Himmet ve Ebûbekir ibni el-Hâc Mehmed nâm kimesneler li-eclî’s-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fî’l-vâki’ merkûme es-Seyyid Mehmed târîh-i kitâb günü vakt-ı mezkûrda mesfûr Hatır’ın boyacı dükkânı bi-savb mesfûr Hatır... ile karâr darb ve şâgirdi merkûm Ahmed’in sol kâlçasında hançer ile darb ve mecrûh itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ şehâdet şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mûcible ba’del-hüküm mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’s-sânî min Zî’l-hicceti’s-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (2 Zî’l-hicceti’s-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Halîl bin Eyûb, el-Hâc Mehmed bin Mehmed, ‘Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:140-1:Maraş Defter Kethüdahlığı Mukâta’ası Alacağı

Medîne-i ‘Ayntâb’da Hayık Müslüman Mahallesi sükkânından iş bu râfi’u’l-kitâb Mîr ‘Alî Çelebi ibni el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idüb bundan akdem mahrûs-ı Edirne’de vilâyet-i Maraş’ın defter-i kethüdahlığı mukâta’ası sâdir olan hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûn şur’ût üzere masrafâ bize kararı misilleri ber vech-i sâbit ve mâlikâne mutasarrıf olmak için beyne’n-nâs müzâyede ve rağibân minkata’ oldukdan sonra binbeşyüzon gurus mu’accel ile Haleb sükkânından ‘Abdî Ağa ibni Halîl nâm kimesne ile benim üzerimden beynimizde iştirâk

zabt olunmak vech üzere karadan olub mu'acceli mezbûr için binbeşyüzon guruş ve ba'zı mahalle-i iktizâ eden harç ma'kûl ve binyüzsekiz senesine mahsûb olmak üzere mukâta'a-i mezbûrun ruznamçe (***) bundan mukayyed olan asl mâlî mîriyesi ve eğer kalemiyyesi harç levâzım için lâzım gelen bin guruş dahî mezbûr 'Abdî Ağa cânib-i mîriyesi bi't-temâm edâ ve teslîm eylediği eclinden beynimizde iştirâkâ zabt olunmak bâbında yedimize berât-ı 'âlîşân verildikten sonra sâlifüz-zikr binbeşyüzon guruş mu'acceli ve harç ma'kûllünden ve binyüzsekiz senesi mahsûb olmak üzere cânib-i mîriye edâ eylediği mâlî mukâta'a ve kalemiyye ve harç sâyireden benim kendi hisseme isâbet eden nisf mâlî mu'accel ve nisf mâlî mîri kalemiyye harç sâyire-i hesâb eylediğimiz binbeşyüzon guruş mâlî mu'accelden yediyüzelli guruş ve doksan guruş dahî harç-ı ma'kûl ve zikr olunan binyüzsekiz senesi mâlî mîriyesin ve eğer kalemiyye ve harç sâyiresinden dahî beşyüz guruşun cem'a binüçyüzelli guruş benim kendi nisf hisseme isâbet ve mezbûr 'Abdî Ağa'ya deynim zâhir olmağla bundan akdem yine medîne-i 'Ayntâb'da ma'rifet-i şer'le meblâğ-ı mezbûr binüçyüzelli guruş temâmâ kendüye edâ ve teslîm etmiş eden mezbûr 'Abdî Ağa dahî meblâğ-ı mezbûr yedinden temâmâ ahz ve kabz itdiği meclis-i şer'de ikrâr dahî eylediği hâliyâ evvel meclisde hâzır olan nikâh muvâcehesinden vâki' hâlâ istincâr olunub ihbârları tahrîr olunmak matlûbumdur didikde es-Seyyid Asvaleddin Çelebi bini Seyyid Mehmed ve Mehmed Efendi ibni el-Hâc Hızır ve Mehmed Çelebi ibni Ahmed Çelebi ve el-Hâc Yûsuf bin Mustafâ ve Mustafâ Beşe ibni Mehmed li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırûn olub gibbe'l-istihbâr fi'l-hakîka mezbûr 'Abdî Ağa ve merkûm Mir 'Alî Çelebi ile benden iştirâk olan Maraş defteri kethüdâlığa mukâta'asının mâlî mu'accellesinden mezbûr Mir 'Alî Çelebi'nin nisf hissesi isâbet eden yediyüzelli guruş ve doksanbeş dahî harç ma'kûl deyu ve mukâta'a-i mezbûrunun binyüzsekiz senesinin mâlî mîri ve kalemiyyesi ve harç sâyiresinden bizim ma'rifetimiz ile merkûm Mir 'Alî Çelebi yedinden merkûm 'Abdî Ağa temâmâ ahz ve kabz eylediğini bi'l-ma'ni müşâyide ve ma'lûmumuz olduğundan gayrı meclis-i şer'de dahî (***) huzurumuzda minvâl-i muharrer üzere olan binüçyüzelli guruş merkûm 'Abdî Ağa mezbûr Mir 'Alî Çelebi yedinden bit-temâm ahz ve kabz itdim deyu bi't-tavi'u's-sâf ikrâr dahî itdi deyu birbirleri 'ala tarîku's-şehâde haber vermeleriyle mâ-vaka' ketb oldu fi evâhir-i Zî'l-ka'de sene 1109 (21-30 Zî'l-ka'de 1109/31- Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi Bahâr-zâde, el-Hâc 'Ömer Ağa Mahsun-zâde, el-Hâc 'Ömer Ağa Mahzun-zâde es-Seyyid Ahmed Çelebi bin el-Hâc Mustafâ, İbrahîm bin 'Abdullah.

Belge No:140-2:Değirmen Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da Kızılcamescid Mahallesi'nde sâkin Ebu İshak Beg ibni Mehmed kendi tarafından asâleti ve karındaşları Mehmed 'Alî ve el-Hâc Hüseyin nâm kimesneler taraflarından bey'-i âtiyyü'l-beyân ikrâra vekîl-i şer'iyile olmağla vekâleti mahfil-i kazâda Mûsâ kel (?) Ekrâdından Hamza bin Seyyid nâm kimesne tarafından tasdîka vekîl-i şer'îsi olan iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Muslî muvâcehesinde asâleti ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' Narlıca nâm karinde Karadere nâm mevzi'de vâki' Hadid ve Tevzi'den müsteğani mülkü mevrûsumuz olan bir bâb bir göz değirmen menhiden olub irse-i bâhâ olmamağla zikr olunan değirmen ocağını müvekkile-i mezbûr Hamza dört guruş bana bey' ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr merkûm Hamza yedinden her birimiz ahz ve kabz itdik ba'de'l-yevm mârû'z-zikr değirmen ocağı mezbûr Hamza'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun

didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî min Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ bin el-Hâc Ahmed, Hüseyin ..., Molla Mehmed bin Hersek-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mehmed, Mustafâ bin Sinan.

Belge No:140-3:Mîrâs Da'vâsından Feragât

Mahmiye-i ... sükkânından el-Hâc 'Alim bin Evrek (?) bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda medîne-i 'Ayntâb'da 'Alî Neccar Mahallesi'nde sâkine Sabiha bint-i Hüseyin nâm hatun tarafından husûs-ı câ'ıyyü'z-zikre vekîl-i şer'îye olan el-Hâc Mustafâ bin Mûsâ mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûre Sabiha'nın fevt olan zevci Hüseyin benim 'ammim olub fevt oldukda muhallefâtın zevce-i mezbûre Sabiha ile bana intikâl etmişdir deyu da'vâyı sadrında olmuşdum müdde'âsıyı isbâtdan 'âciz ve kâsır olduğuma binâ' da'vâya mezkûrdan fâriğ oldum didikde mâ-hüve'l-vâki' bit-taleb ketb olundu fi evâhir-i Zî'l-ka'detî'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Zî'l-ka'detî'ş-şerîfe 1109/31 Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

es-Seyyid Asvaleddin bin en-nakîb, el-Hâc 'Ömer Ağa el-Hâc Mahzun-zâde, Mîr 'Alî Çelebi bin Hâcî Hüseyin, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:141-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Zincirli Karye nâm mahallede sükkânından es-Seyyid Ya'kûb bin Halîl nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfi'u'l-kitâb es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Hüsameddin mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr es-Seyyid Mehmed târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem kal'a neferâtının ber vech-i iştirâk mutasarrıf oldukda Leylûncük nâm mahallede vâki' re'âya bana onaltı guruş icâr idüb meblâğı icâre idüb meblâğı icâre olan onaltı guruş yedinden ahz etmişdir zikr olunan icârenin ... binâ-i meblâğ-ı mezbûr taleb edrim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl merkûme es-Seyyid Mehmed cevâbında mezra'-i merkûmun mez'âsı kadîm olunub bu ana gelince eyâli vilâyet be her sene neferât-ı merkûmeden istihbâr ile gelmişlerdir mezbûr es-Seyyid Ya'kûb dahî mukâd-ı kadîm üzere zikr olunan mezra'âyı târîh-i mezkûrda onaltı guruş istihbâr etmekle ben dahî zikr olunan mezra'âyı neferât-ı merkûmeden mezbûr es-Seyyid Ya'kûb için onaltı guruş istihbâr idüb meblâğı icâresin neferât-ı merkûmeye edâ ve teslîm itdim deyu def'le mukâbele edecek eyâli vilâyetinden takât-ı müslimînden istincâr olundukda fi'l-hakîka zikr olunan mer'i kadîmden neferâtı kal'anın iştirâk timârlı olub bu-û ana gelince icâre ve istihbâr oluna geldiğini haber vermeğın mezbûr es-Seyyid Ya'kûb mu'ârizdan men' birle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân Efendi, Bahâr-zâde, es-Seyyid Asvaleddin Çelebi en-nakîb, el-Hâc Hasan Ağa bin Hâcî Yûsuf, el-Hâc Mehmed bin Yûsuf.

Belge No:141-2:Boşanma (Muhâla'a) ve Borç Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Kısır Mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i 'Ömer nâm hatun mahfil-i kazâda zevcem muhâlif iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-Hâc Mehmed ile hüsn-i zindegânımız olmağla zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan otuz guruş mehr-i mu'accel ve otuz guruş mehr-i mü'eccelden fâriğ olub nafaka-i 'iddet-i me'ûnet-i süknâm ve mezbûrun firâşından mütevellid olub hâlâ hücre-i hızânemda olan Zeliha nâm sagîrin dahî müddet-i hızâne temâmına değîn nafaka kendi üzerine olmak üzere mezbûr el-Hâc Mehmed ile muhâlif-i şer'îye-i sahîh ile hul' oldum didikde ol dahî minvâl muharrer üzere hul'-ı mezbûr ba'de'l-kabûl mezbûre 'Âyşe meclis-i aherden mezbûr el-Hâc Mehmed muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr el-Hâc Mehmed beni sagîre-i mezbûre Zeliha bilâ-nafaka terk idüb aher diyâra gitmekle ben dahî izn hâs ile onyedi ile otuzsekiz guruş deyn etmişdim meblâğ-ı mezbûr merkûm el-Hâc Mehmed'den taleb ve da'vâ eylediğinde ba'de'l-münâza'at-ı kesret vesâyat-ı müslimîn ile on guruş sulh olub bedeli sulh olan meblâğ-ı mezbûr merkûm el-Hâc Mehmed yedinden ahz ve kabz idüb min külli vücûh 'âmme-i de'âviden ve a'yândan ve muhâsebatından her biri terek-i aherin zimmetine ibrâ-i 'âmm kâti'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât itdiği dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî gurre-i şehr-i Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/10 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Hasan, Seyyid Ahmed bin İnci, Küçük Mehmed bin İmâm Hüseyin.

Belge No:141-3:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Hızır Çavuş Mahallesi sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin el-Hâc Kasım nâm kimesne mahfil-i kazâda sulbî kebîr oğlu Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb ben kadar-ı nafakaya muhtâç olub mezbûr Ahmed ... olmağla mezbûr Ahmed'den su'âl olunub nafaka ve kisvan ve sâ'ir levâzım zarûriyem mezbûr Ahmed'in üzerine farz ve takdîr olmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Ahmed cevâbında fî'l-vâki' babam merkûm Mehmed fakîr ve... olub kendinin ... den olduğun mukarrer ve mu'terif olduğdan sonra be her mâh bir buçuk guruş babam için nafaka farz ve takdîrine râzı olmağla hâkim-i kitâb tûbâ lehu hazretleri târîh-i kitâb gününden mezbûr Ahmed'in babası için mezbûr Ahmed üzerine rızâsında be her mâh bir buçuk guruş nafaka-i farz takdîr idüb vakt-ı zarurette istidâneye ve lede'z-zafer mezbûr Ahmed üzerine rücû'-ı ve meblâğ mefrûz mezbûr hevâyic-i zarûretinde sarf-ı mezbûr Mehmed izn vermeğîn mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sânî min Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mustafâ Fişekci-zâde, Seyyid Mehmed, el-Hâc Ahmed Çoban, el-Hâc Ahmed bin Mehmed, Ahmed bin 'Osmân.

Belge No:142-1:Mirâstan Feragât

Medîne-i 'Ayntâb'da Hızır Çavuş Mahallesi sükkânından Mehmed el-Hâc Kasım nâm kimesne mahfil-i kazâda sulhi kebîr oğlu iş bu râfi'u'l-kitâb Ahmed nâm

kimesne muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb hâlâ mezbûr Ahmed taht-ı tasarrufunda olan menziline ve dâhilinde olan tahmilâthâne ve mülkü 'akâr cümlesi mezbûr Ahmed'in mütakallâ mülküdür benim kat'â 'alâka ve müdâhalem olmayub üzerimde ... olduğum tavâ'dan gayrı resm-i mâlî ıtlâk olunur bir ... yokdur savb-ı şer'den yedine hüccet-i şer' verilsün didikde gıbbe't-tasdikî'ş-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî evâhir-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/31 Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Fişekci-zâde el-Hâc Mustafâ, Seyyid Mehmed bin Hâcî Ahmed, el-Hâc Mehmed Çoban, el-Hâc Ahmed bin Mehmed, Ahmed bin 'Osmân.

Belge No:142-2:Mirâs Da'vâsı

Kazâ-i 'Ayntâb'a tâbi' Kered nâm karyede sâkine iken bundan akdem fevt olan Emîne bint-i Sâlih'in verâsetî zevce-i metrûk Ahmed bin 'Alî ile sadr-ı kebîr oğulları Hüseyin ve Ahmed ve Mehmed ve sadire kızları Meryem ve Emîne'ye ve vâlidesi Esmâ bint-i Mustafâ nâm hatun münhasıra olduğu şerâ zâhir ve mutahakkık olduğdan sonra iş bu râfi'u'l-kitâb mezbûre Esmâ'nın meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde müteveffîye-i mezbûrenin vasî-i muhalledâtından vâzi'u'l-yed olan merkûm Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed kızım müteveffîye-i mezbûrenin zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan yirmi guruş mehr-i mü'eccel ve karye-i mezbûrda vâki' lede'l-eyâli ve'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd yirmi guruş kıymetli ikiyüzelli tiğek bağ ve yine karye-i mezbûrede lede'l-eyâli ve'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a muskıyye elli guruş kıymetli bir tarlası ve dört guruş kıymetli bir çift altın küpe ve yedi guruş kıymetli bir sîm kemer kuşağını zabt idüb eşyâ-i merkumdan bana isâbet eden sülüs-i hisse-i irsiyeyi talep ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Ahmed cevâbında fî'l-vâki' zevcem mezbûre Emîne'nin zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı 'aliyyenin yirmi guruş mehr-i mü'ecceli ile karye-i mezbûrda vâki' ikiyüzelli tiğek bir kıt'a bağ ve bir kıt'a muskıyye tarla ve bir çift altın küpe ve bir sîm kemer kuşağı olub hâlâ zabt ve tasarrufumdadır deyu tav'â ikrâr ve i'tirâf etmeğın mezbûr Ahmed'in ikrâr mucibe zıkr olunan yirmi guruş mehr-i mü'eccel ve bağ ve tarla ve küpe ve kuşaktan mezbûre Esmâ'ya isâbet eden sülüs-i hissesini edâ ve teslîmi mezbûr Ahmed tenbîh birle mâ-vaka' gıbbe't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sânî min Zî'l-hicceti'ş-şerîfe tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-hicceti'ş-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Efendi Kered, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:142-3:Boşanma (Muhâla'a) Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü karye nâm mahalde sükkânından 'Âyşe bint-i Hamza nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde kazâ-i Gelmiş sükkânından zevce-i muhâlif iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed bin Süleymân nâm kimesne muvâcehesinde tav'â ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed ile hüsn-i zindegânımız olmamağla zimmetine mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye otuz guruş mehr-i mü'eccelimden fâriğ olub nafaka-i 'iddet ve me'ûnet-i süknâm dahî kendi üzerine olmak üzere mezbûr Mehmed ile muhâlif-i sahîh-i şer'îye ile muhâlif oldum didikde olduğu ol dahî hul'-ı mezbûr kabûl ve zevcine müte'allık 'âmme-i de'âviden her birimiz aherin zimmetine ibrâ ve iskât itdik didikde gıbbe't-tasdikî'ş-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'r-

râbi' min Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/13 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ebûdderda bin Ahmed, Receb bin İbrahîm, Molla Hasan bin Habib Şehreküstü.

Belge No:142-4:Mülk Satışı (Bağ Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi sükkânında iken bundan akdem fevt olan Mustafâ ve 'Abdullah'ın sulbî kebîr oğlu Mehmed Ağa tarafından zikri âfî bey' ikrâra vekîl olub Mehmed ibni el-Hâc Mehmed el-Hâc 'Abdullah ibni el-Hâc Ya'kûb nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Şa'bân bin Mehmed ve sulbîye kebîre kızı Rahime nâm hatun tarafından kendinin zikri âfîyyü'l-bey'-i ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan el-Hâc Velî bin Mehmed ve 'Ömer bin Cum'a nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan 'Abdullah bin Cum'a nâm kimesneler mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb el-Hâc Murteza bin 'Alî nâm kimesne muvâcehesinden bize bir vekâlet ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilân mezbûrân Mehmed Ağa ve Rahime karye-i Sâm'da vâki' bir tarafı el-Hâc Mehmed ve bir tarafı el-Hâc Velî ve bir tarafı Seyyid Mehmed mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd mülkü mevrûsları olan dörtyüz tiğek bağlarını mezbûr el-Hâc Murteza'ya altmış guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm olduğu iştirâ ol kabûl ve teslîm itdikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr merkûm el-Hâc Mürteza yedinden ahz ve kabz edenler ba'de'l-yevm bağ-ı mezkûr mezbûr el-Hâc Mürteza'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîkî's-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' min Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (4 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/13 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Hızır bin Hızır Çelebi, Molla Mehmed bin Molla Receb, Molla Mehmed bin el-Hâc 'Ali, el-Hâc Mehmed bin Zemzem.

Belge No:143-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Zincirli Kuyu nâm mahallede sâkine iş bu râfî'u'l-kitâb Hadice bint-i Ahmed nâm hatun mahfil-i kazâda Seyyid Hasan bin Mehmed mahzarında üzerine da'vâ takrîr-i kelâm idüb mezbûr Seyyid Hasan mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd 'arsa-i 'Alî Neccar Câmî Şerîfî vakfî ... benim mülküm olan kâ'imâ kırk guruş kıymetli menzili merkûm Seyyid Hasan bundan akdem vakf-ı mezbûrun mütevellisi olmağla ben aher mahallede sâkin iken hedm idüb nâkızını ahere bey' etmekle taleb ederim su'âl olunub meblâğ-ı mezbûr bana edâ-i tenbîh olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Seyyid Hüseyin cevâbında fi'l-vâki' tevlîyetim hâlinde mezbûre Hadice menzil-i mezkûr terk ve senevi mukâta'â olan sonradan imtinâ' eylediğine binâ' ben dahî tevlîyetim hasebiyle hedm ve nâkızını ahere bey' ve tahkîm etdim deyu ikrâr ve lâkin hin-i hedmden menzil-i mezkûrun binâ'nin kâimâ' kıymeti 'âdilesi kırk guruş olduğu inkâr edeceği mezbûre Hadice'nin müde'âsî mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimden el-Hâc Ebûbekir bin el-Hâc Yûsuf ve Mirza 'Alî ibni el-Hâc Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzîrân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr es-Seyyid Hasan menzil-i mezkûr hedm eylediği ... kâimâ' 'âdelesi ve otuz guruşun olduğuna şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i ve şehâdeti şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın menzil-i mezkûrun binânın otuz guruş kıymeti mezbûre

Hadice’ye edâ ve teslîmi mezbûr Seyyid Hasan’a tenbîh birle mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’r-râbi’ min Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (4 Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe 1109/ 13 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Osmân Ahmed bin Bahâr-zâde, Molla ‘Alî bin Velî, Seyyid Mehmed bin Şa’bân, Mehmed Ağa Kamalak-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:143-2:Mîrâs Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’a tâbi’ Kered nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan ‘Alî oğlunun verâseti zevce-i metrûkesi Esmâ bint-i Mustafâ ile sulbî kebîr oğulları Ahmed ve Şa’bân sulbîye kebîre kızları Elif ve ...ve Rahime münhasıra oldukduğu şer’a zâhir ve müstehakkık oldukdan sonra iş bu râfî’u’l-kitâb mezbûre Esmâ mahfil-i kazâda müteveffâyı merkûmenin oğlu ve mufallefâtı vâzi’u’l-yed olan merkûm Ahmed mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb zevcem müteveffâyı merkûmenin karye-i mezbûrede lede’l-eyâli ve’l-cirân ma’lûmu’l-hudûd ... mutasarrıf ve iki kıt’a bağ ... dimekle ma’rûf mahalde vâki’ bir tarafı Hüseyin ve bir tarafı ... mülkleri ve iki tarafı nehr-i câri ile mahdûd ... tarlasını yine mezbûr Ahmed (***) olub bana isâbet eden hisse-i semenimi vermedi ta’lîl eder su’âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl mezbûr Ahmed cevâbında fi’l-vâki’ babam müteveffâyı merkûmenin karye-i mezbûrede menzil ve bağ ve tarlasını vasîyet itdim deyu ikrâr ve i’tirâf etmeğın ikrâr mûcibince zikr olunan menzilleri bağ ve tarladan mezbûre Esmâ’ya isâbet eden hissesini semeniyesi her birinden edâ ve teslîm mezbûr Ahmed men’ birle mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâlis min Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe tis’a ve mi’e ve elf (3 Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe 1109/12 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Alî Efendi Kered, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, ‘Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:143-3:Mahalleliden Sefere Giden ‘Askerlerin Keyfiyet-i Hallerinin Sorulması

Hala Medîne-i ‘Ayntâb mütevellisi İbrahîm Ağa tarafından Ahmed Beg Cevizlice Mahallesi sükkânından Hasan bin Ebûbekir ve Mehmed bin ‘Abdullah nâm kimesneler meclis-i şer’a ihzâr bi’l-mevâcihe üzerlerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân Hasan ve Mehmed ... gezûb ‘Abdullah vâziyetinden hâli olmayub hâlâ tâ’ife-i mezbûr sefer-i hümâyûna gitdikde re’âya ... gezmeleriyle mezbûrânın keyfiyet-i hâlleri mahalle-i eyâlisinden su’âl olunub takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre eyâlisinden Ahmed bin el-Hâc ‘Alî ve ‘Osmân bin Mehmed ve Velî bin Ahmed ve Cum’a bin Abdalbâkî ve ‘Alî bin Cum’a nâm kimesneler meclis-i şer’-i hâzırûn olunub mezbûrân Hasan ve Mehmed kendi hallerinde ...

Belge No:144-1:Önceki Belgenin Devâmı

Sefâ’inden olub tevâbine değın bir kimesnenin kendilerinden münzir ve ... oldukduğu ma’lûmumuz değildir deyu her biri mezbûrân Hasan ve Mehmed’in hüsn-ı hâlları haber vermek mezbûr Ahmed Beg bu vech-i mu’ârızdan men’ birle mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’r-râbi’ min şehr-i Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (4 Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe 1109/13 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

..., Molla 'Alî bin Velî, Seyyid 'Îsâ Kara Kara, Mehmed Ağa Kamalak-zâde.

Belge No:144-2:Hâne Baskını

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi sükkânından Hadice bint-i el-Hâc Mustafâ nâm hatun babası ve tarafından zikri âtî da'vâyı vekîl-i şer'îye olan iş bu râfî'ul-kitâb mezbûr el-Hâc Mustafâ mahfil-i kazâda Hızır Çavuş Bostânı nâm mahalle sükkânından İbrahîm bin 'Aşur nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr İbrahîm târîh-i kitâb gecesı Nısfüllel'de müvekkilem mezbûre Hadice'nin 'ırzını zarar kasdı ile menziline aşub mezbûre Hadice haberdâr olub feryâd itdikle hem civârımız olan müslimîn mezbûrenin imdadına gelüb mezbûr İbrahîm mezbûrenin menzili dâhilinde bulmağla su'âl olunub mücib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikle gıbbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr mezbûr el-Hâc Mustafâ'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden el-Hâc Hasan bin 'Alî ve Timur bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr İbrahîm târîh-i kitâb gecesı Nısfüllel'de mezbûre Hadice'nin menziline görüb merkûme haberdâr olub feryâd itdikle biz dahî imdâdına varub mezbûr İbrahîm'i merkûme Hadice'nin menzili dâhilinde bulduk biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın muvâcehle ba'de'l-hüküm mâvaka' bit-taleb ketb olundu fi evâ'il-i Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/10-19 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân Efendi Bahâr-zâde, Molla 'Alî bin Velî, Seyyid Mehmed bin Seyyid Şa'bân, Mehmed Ağa Kamalak-zâde.

Belge No:144-3:İskân Talebi

Hâlâ Rakka muhâfızı düstûr-ı mükerrerem münşîr-i mufahham sa'âdetlü Yûsuf Pâşâ serallahu müşâ' hazretleri taraf-ı 'âlilerinden buyuruldu-i şerîfle husûsu hâze'z-zikr mübâşir ta'yîn buyurulan Çukadâr Yûsuf Beşe mahfil-i kazâda medîne-i 'Ayntâb'da Şarkıyan Mahallesi sükkânından iş bu râfî'u'l-kitâb Küçük Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i ihzâr ve ... üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Küçük Mehmed hatt-ı hümâyûn sa'âdet-i makrûnla Rakka'ya sükkân fermân buyurulan Yüz Koyunlu Ta'ifesinden olmağla iş bu yedimde olan buyuruldu-ı şerîf mücibince mâmûr olduğı mahalle sükkânına nakl olunması matlûbumdur didikle gıbbe's-su'âl mezbûr Küçük Mehmed tarafından babam ve dedem fi'l-asl ... nâm karye sükkânından olub ba'de gelüb mahalle-i mezbûrede dahî altmış seneden mütecâviz sâkin etmeğın olmağla mahalle-i mezbûrede doğub bu ana gelince mahalle-i mezbûrede sâkin ve mütemekkin olurum deyu tâ'ife-i mezbûreden olduğunu inkâr itdiğı mübâşir-i merkûm Yûsuf Beşe'den mezbûr Küçük Mehmed tâ'ife-i merkûmeden olduğunu ba'de't-taleb olundukda isbât-ı beyyineden 'âciz olmağın mahalle-i mezbûre sükkânından Halîl bin Ramazân ve Ramazân bin Mehmed ve 'Abdulgına ibni Şa'bân ve 'Abdullah bin 'Ömer ve diğeri 'Abdullah bin 'Alî ve Süleymân bin Hasan ve 'Alî bin Süleymân nâm kimesneler meclis-i şer'a hâzırân olub gıbbe'l-istincâr merkûm Küçük Mehmed'in babası ve dedesi fi'l-asl karye-i mezbûre sükkânından olub da gelüb altmış seneden mütecavizdir ki mahallesi mezbûrede sâkin olub mezbûr Küçük Mehmed mahalle-i mezbûrede doğub ve büyümüşdür deyu 'ala tarîku's-şehâdet haber vermeğın merkûm

Yûsuf Beşe mu'ârızdan men' birle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sânî min Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Ramazân Beg Tacirli-zâde, Mustafâ bin Hasan, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:145-1:Mîrâs Talebi

Medîne-i 'Ayntâb'da Ehi Cefa Mahallesi'nde sâkine Emîne bint-i 'Alî nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfî'u'l-kitâb Hüsniye bint-i Ahmed nâm hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Hüsniye'nin karındaşı olub zevcem olan el-Hâc Mehmed nâm kimesne bundan akdem ... fevt olub muhallafâtından bir re's at ve bir tûfengini ve bir kılıç ve bir ... ve sâ'ir eşyâsını mezbûre Hüsniye vâzi'u'l-yed olmağla müteveffâ merkûm zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye olan yirmi guruş mehr-i mü'eccelim ile hisse-i irsiyye taleb ederim su'âl olunub aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl mezbûre Hüsniye cevâbında müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed muhallafâtından vâzi'u'l-yed olduğunu inkâr edeceği müdde'î-i mezbûre Emîne'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda istimhâl mehl-i şer' ile imhâl olundukdan sonra mezbûre Emîne mu'ârızdan men' birle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/15 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla 'Alî bin Velî, 'Alî Subaşı Kered, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:145-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden 'Âyşe bint-i el-Hâc 'Alî Ağa'nın sadrî sagîr oğlları Ebûbekir ve Mehmed mâlî mevrûsleri hıfz ve sâ'ir tevsîye-i umûrlarını vasî muhtâr nasb ve ta'yîn olunan Mehmed Ağa'nın hayâtını zâhir olmağla 'azl olunub sagîrân mezbûrânın babaları iş bu râfî'u'l-kitâb Hasan Ağa ibni Yûsuf Ağa vesâyeti merkûme kâdir olmağın mezbûr ağa savb-ı şer' üzerinde sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine vasî nasb ve ta'yîn olundukda vesâyet-i merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (3 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/12 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân efendi bin Bahâr-zâde, Halîl Ağa ez-za'im, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:145-3:Tekâlîf Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da bakkâl hîrfetinden el-Hâc Mürteza bin 'Alî ve Mustafâ bin Mehmed ve Mehmed bin el-Hâc Ebûdderda ve Ebûbekir bin Seyyid ve es-Seyyid Hasan bin Seyyid 'Alî ve es-Seyyid Murâd bin Abdalbâkî ve Mehmed bin 'Alî ve Ebûbekir bin Mehmed ve es-Seyyid Mehmed bin Zekeriyâ ve el-Hâc Ebûdderda ibni 'Alî ve el-Hâc Habib bin Mahmûd ve el-Hâc 'Osmân bin Ahmed ve sâyireleri meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde 'Abdulkerîm bin Mustafâ ve Mehmed bin Mehmed ve 'Abdî bin Hasan ve Halîl bin 'Abdullah ve Deveci el-Hâc Mehmed ve ... ibni Velî ve Seyyid bin 'Alî ve ... Hüseyin ve Mustafâ bin Hâcî ve 'Alî bin 'Abdullah ve sâyirleri mahzarlarında

her biri üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrûn 'Abdulkerîm ve Mustafâ ve Mehmed ve 'Abdî ve Halîl ve el-Hâc Mehmed ve 'Ali'nin müstakil dükkânları olmayub taht-ı kal'ada ve 'arsasında senede (?) tarîk-i 'âmm üzerine oturub bakkâla müte'allık tuz ve odun (?) merkûm ve sâ'ir eşyâmız taşradan şehre götürenlerden karşulayub bey' ve şerâ idüb hırfet-i merkûme üzerine tekâlîf tevcîh itdikde gayb ve imtinâ' idüb bize külli gadr etmeleriyle su'âl olunub men' olunması taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-su'âl mezbûrûn 'Abdulkerîm ve Mustafâ ve Mehmed ve 'Abdî ve Halîl ve el-Hâc Mehmed ve ... Hüseyin ve 'Abdullah ... ve Seyyid cevâblarında fi'l-vaka'a taht-ı kal'ada ve 'arsasında senede (?) tarîk-i 'âmm üzerinde oturub eşyâyı mezkûreye bey' ve şerâ itdiklerini ikrâr idüb eyâli-i vilâyetinden bi-garz tâkat-ı müslimîn bu ma'kül ehli me'âsinın tarîk-i 'âmm mezâyif ve hırfet-i merkûmeye gadr ve ikrârlarını haber vermeğın min ba'd mezbûrun 'Abdulkerîm ve Mustafâ ve Mehmed ve 'Abdî ve Halîl ve el-Hâc Mehmed ... Hüseyin ve 'Abdullah ... ve Seyyid ve sâ'ir ehli-i ma'âş tarîk-i 'âmm üzerine bey' ve şerâden men' olunub her biri sükkân ma'yinde bey' ve şerâ itdikleri hâlde hırfet-i merkûme ile tekâlîflerin me'â edâya tenbîh birle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâdis min Zî'l-hiceti's-ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Zî'l-hiceti's-ş-şerîfe 1109/15 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mehmed bin Molla Mikdad, Molla 'Alî bin Velî, Mehmed bin Çerkeszâde, el-Hâc Mehmed bin Şa'bân, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:145-4:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ramazân'ın sulbîye sagîre kızı Fâtıma'nın tevsiye-i umûruna savb-ı şer' üzerinden mansûb vasî olan 'Osmân bin el-Hâc Ramazân nâm kimesneye vesâyet-i umûrunda ... i'âşesi için bir nâzır nasb ve ta'yîn olmak lâzım ve mühim olmağla sagîr-i mezbûrenin ceddî iş bu râfi'u'l-kitâb Ramazân bin el-Hâc Halîl nâm kimesne nezâret-i 'uhdesinden gelmek kâdir olmağın hâkim-i mevki'ü'l-kitâb hazretleri merkûm Ramazân savb-ı şer' üzerinden vasî-i mezbûr üzerine nâzır-ı nasf ve ta'yîn itdikde ol dahî nezâret-i merkûmeye kabûl ve mîrâsı için edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi evâhir-i Zî'l-ka'deti's-ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Zî'l-ka'deti's-ş-şerîfe 1109/31 Mayıs-9 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Hamza Efendi, Mehmed bin el-Hâc 'Ali, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:146-1:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da tâbi' Çartil nâm karyede sükkânından Murâd bin Halîl nâm kimesne mahfil-i kazâda hâmile haze's-sefer ceddî veledi ... nâm zimmî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mesfûr ceddî zimmetinden müşterâ ve makhbûz bağ-ı semeninden hakkım olmağla taleb ederim su'âl olunub bana edâya tenbîh olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mesfûr ceddî bir tarafından müdde'î-i mezbûr Murâd'ın kendi zimmetinde müşterâ ve makhbûz bağ-ı semeninden dört gurus hakkı olduğun ikrâr ve lâkin mezbûr Murâd meblâğ-ı mezbûr ahz ve kabz tarafından el-Hâc Hüseyin nâm kimesne vekîl-i nasf ve ta'yîn etmekle ol dahî vekâleti hasebiyle benden taleb itdikde meblâğ-ı mezbûr bit-temâm mezbûr el-Hâc Hüseyin def' ve teslîm itdim deyu def'le mukâbele edeceğî gıbbe'l-istintâk mezbûr Murâd mersûm sadrından

Sadrî'den meblâğ-ı mezkûr ahz ve kabz tarafından mezbûr el-Hâc (**) vekîl-i nasb ve ta'yîn itdiğini ikrâr ve i'tirâf etmeğin ikrâr mûcib-i mezbûr Murâd deyu mu'ârizdan men' birle mâ-vaka' ketb şud fî 2 Zî'l-hicce sene 1109 (2 Zî'l-hicce 1109/11 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Ömer bin Sabri, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin İmâm Hüseyin.

Belge No:146-2:Alacak Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sükkânından Hüseyin 'Abdulcelîl nâm kimesne mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Hamza Beg ibni Ebûbekir mahzarında üzerine takrîr da'vâ idüb merkûm Hamza Beg zimmetinde müştêrâ ve makbûz bir kumaş kaftan semeninden altı buçuk guruş hakkım olub edâda bana ta'alil eder su'âl olunub mûcib-i şer'i icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Hamza Beg cevâbında mezkûr kaftan semeninden târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem taleb ve da'vâ eylediğinde beynimizde müslimûn muslihûn tavassut idüb da'vâyı mezkûreden bize üç buçuk guruş üzerinde sulh eylediklerinde merkûm Hüseyin sulh-ı mezkûru kabûl ve bedeli sulh olan üç buçuk guruş yedimde ahz ve kabz idüb da'vâyı mezkûrdan zimmetine ibrâ ve iskât itdim deyu def'le mukâbele edecek gıbbe't-tasdîk ve'l-inkâr merkûm Hamza'dan def'-i mezkûrun mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden 'Ömer bin 'Alî ve Mehmed Mustafâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'-i hazırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' târîh-i mezkûrada merkûm Hüseyin mezbûr Hamza Beg'den mezkûr kaftanı semenini taleb ve da'vâ eyledikde muslihûn tavassut ile bizim huzurumuzda üç buçuk guruş üzerinde beynlerinde sulh-ı câri olub merkûm Hüseyin dahî sulh-ı mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan üç buçuk guruş merkûm Hamza Beg yedinden ahz ve kabz idüb da'vâ-i merkûmeden merkûm Hamza'nın zimmetini ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i işhâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın müdde'i-i merkûm Hüseyin bu vech-i mu'ârizdan men' birle mâ-vaka' bit-taleb olundu fî evâ'il-i Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/10-19 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

İbrahîm Beg ..., el-Hâc 'Alî Ağa bin 'Osmân Ağa, el-Hâc Mustafâ Efendi bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:146-3:Tereke ve Taksîm

Medîne-i 'Ayntâb'da tâbi' Efkâr nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Receb bin Ahmed'in verâseti sulbî sagîr oğlu Ahmed ve sulbîye sagîre kızı 'Âyşe'ye vâlidesi ... bint-i Halîl münhasıra olduğduğı zâhir ve mütegayyer oldukdan sonra muhalefâtı tahrîr defteridir zikr olundu.

Bağ-ı karye-i mezbûrede tiğek 500 guruş 10/arı kovani 12 guruş 6/.../merkeb re's 1 guruş 7/çuval guruş 2.5/kilim ve palas guruş 3/yorgan ve dōşek guruş 2/inek hissesi guruş 2 rub' 1/bulgur guruş 2.5/.../...hâne akça 53/yasdık guruş 1/üzüm guruş 1/kazgan ve sahan ve bakraç ve ibrik ve badiye guruş 8.5/kılıç ve tüfenk guruş 3/saban ve demir guruş 1.5/balta ve zahire sülüs 2/saman guruş 2.

Cem'an yekûn guruş 57.

Minhâ el-ihrâcât

Sarf-ı nafaka sarf 'Âyşe def' ile tahiyye hüccet-i şer'îye guruş 3/resm-i'âdi ve harç-ı hüccet guruş 2 .

Sahîhü'l-bâkî guruş 52.

Hisse-i mezbûre ...guruş 8.5 rub' 0.5/hisse-i mezbûr ibni Ahmed guruş 28.5/hisse-i mezbûre bint-i 'Âyşe guruş 14 rub' 1.

Belge No:147-1:Okunamadı

Belge No:147-2:Mülk Satışı (Tarla Satışı)

Kazâ-i 'Ayntâb'da tâbi' Eril nâm karye sükkânından es-Seyyid 'Ömer ibni es-Seyyid Yûnus nâm kimesne kendi asâleti ve kebîr karındaşları es-Seyyid 'Alî ve es-Seyyid 'Osmân ve kız karındaşları 'Âyşe ve Sultânî taraflarından zikri âtî bey' ikrâra vekîl olub es-Seyyid Mehmed ibni el-Hâc Kasım ve es-Seyyid 'Alî bin Süleymân nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olduktan sonra vekâleti meclis-i şer'-i şerîfe lâzımü't-teşifde iş bu râfi'u'l-kitâb es-Seyyid Hüseyin ibni Receb nâm kimesne mahzarında asâleti ve vekâleti ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb kazâ-i mezbûre tâbi' Hıyam nâm karyede vâki' bir tarafı Kaya nâm kimesne mülkü ve bir tarafı Nur Hatun mülkü ve bir tarafı hark değirmen ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd iki temliki bezr-i alur nisf çiftinin tağayyür olunur muskıyye tarla beynimizde müşâ' ve müşterek mülkü mevrûsumuz olub merkûm es-Seyyid Hasan onyedi esedî guruş bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm idüb ol dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm ile kendinden sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm onyedi guruş her birimiz yedinden bi't-temâm e'l-kemâl ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr tarla-i merkûm es-Seyyid Hasan'ın mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olan didikde gıbbe't-tasdîk şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (8 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/17 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Süleymân Ağa Deveci-zâde, Molla 'Ömer el-İmâm, el-Hâc 'Osmân bin Ebûbekir, ...Nâzır Beg, İbrahîm bin Hüseyin, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, es-Seyyid Mehmed bin Bâli .

Belge No:147-3:Tereke ve Taksîm

Mahalle-i Cevizlice'de sâkin iken bundan akdem fevt olan Molla Mûsâ bin Mustafâ Beg verâseti vâlidesi Esmâ bint-i Ahmed ile zevcesi 'Âyşe bint-i 'Alî ve sulbî sagîr oğlu Mehmed münhasıra olundukda muhallefâtını tahrîr-i defterdir ki zikr olundukda fi evâ'il-i Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/10-19 Haziran 1698).

Taş 1 guruş 3/leğen 1 guruş 1 rub' 1/tencere 1 guruş 1.5/kulblu kazan 1 guruş 1/Kitâb Harf Cümlesi guruş 0.5/kitâb-ı ... guruş 0.5/... /Şehabeddin sülüs 1/Hâtib Kul Ahmed sülüs 1/.../...melûk rub' 1/Şakibe rub' 1/... Şa'bân rub' 1/kebîr tas ve hamam kase guruş 1.

Belge No:148-1:Önceki Belgenin Devâmı

.../sagîr kahve ibriği 1 rub' 1/.../... /köhne çakşır 1 guruş 0.5/köhne kızıl kürk 1 guruş 0.5/kilim 7 guruş 9/.../... Mûsâf-ı Şerîf guruş 3/yorgan 5 guruş 6/döşek 4 guruş 3/yasdık 5 guruş 1/bağ-der karye-i 'Arâbgir tiğek 150 guruş 6/menzil-i der-mahalle

guruş 40/köhne keman sülüs 1/libas müteveffa-i mezbûr guruş 2/katremiz guruş 1 sülüs 1.

Cem'an yekûn guruş 90.

Minhâ el-ihracât

Resm-i 'âdi guruş 2/emîn guruş 1/kâtib guruş 0.5/muhzır guruş 2 .

Sahîhü'l guruş 86.5

Hisse-i Allam (?) guruş 14 sülüs 1 akça 11/hisse-i zevce-i guruş 10.5 rub' 1 akça 8/Hisse-i İlyâs guruş 59 sülüs 2.

Belge No:148-2:Tereke ve Taksîm

Mahalle-i Cevizlice'de sâkin iken fevt olan İbrahîm bin 'Abdullah'ın verâseti zevcesi Emîne bint-i Ebûzeyd sulbî kebîr oğulları Hüseyin ve Ahmed ve sulbîye kebîre kızları 'Âyşe ve Hadice'ye münhasıra olub muhalledfâtı tahrîr-i defteridir ki zikr olundu. El leğeni 1 guruş 1/sahan 4 guruş 2/sagîr tencere 1 guruş 1/tabak 2 guruş 1/müsta'mel kilim 3 guruş 3/tuz keyl 12 guruş 20/yorgan 3 guruş 3/döşek 2 guruş 1.5/köhne beyt (?) 3 guruş 1/katremiz 6 guruş 2/cam tebsi 1 sülüs 1/sandık 3 guruş 1 sülüs 1/yasdık 3 guruş 1/libas-ı müteveffâyı mezbûr guruş 3/Meydanbaşı'nda bağ tiğek 300 guruş 30/menzil-i der-mahalle-i mezbûr guruş 150/

Cem'an yekûn guruş 223.

Minhâ el-ihracât.

Resm-i 'âdi guruş 5.5/kâtib guruş 0.5/emîn guruş 1.5/muhzır rub' 0.

Sahîhü'l-taksîm guruş 215.

Hisse-i zevci guruş 27 nakkaş rub' 0.5/hisse-i ...guruş 62 sülüs 2/hisse-i ...guruş 62 sülüs 2/.../hisse-i ...guruş 31 sülüs 1.

Belge No:148-3:Darb Edilmiş

Belge No:149-1:Mülk Satışı (Bağ Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Balbek nâm karye sükkânında Mehmed bin 'Osmân nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb Mehmed ibni el-Hâc 'Ömer mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Babil ve bir tarafı Mehmed Beşe mülkleri ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ve bir tarafı 'arz-ı hâli ile mahdûd dört yüz tiğek mülkü bağımı merkûm Mehmed târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem üç guruş ile üç rub' bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezkûr üç guruş ile üç rub' müşterâm ve merkûm Mehmed yedinden bi't-temâm ahz ve kabz eyledim mahdûd mezbûr müşteri merkûm Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun savb-ı şer'den yedine hüccet-i şer'îye verilsün didikde gıbbe't-tasdîk şer'a mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu vakt-ı ... fi evâ'il-i Zî'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-hicce'ti'ş-şerîfe 1109/10-19 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Ömer bin Sıddık, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin İmâm.

Belge No:149-2:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn Şeker Mahallesi sükkânından Mehmed 'Alî bin Ca'fer nâm kimesne meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâb günü vakti 'asırdâ 'Osmân bin Mehmed nâm kimesne medîne-i mezbûrede İbn Kôr Mahallesi sükkânında el-Hâc Hüseyin bin 'Osmân nâm kimesnenin ... bi-savb zevcem Esmâ bint-i Seyyid nâm hatunun üzerinde hücum idüb birisi kabzalı hançer ile sol böğründen darb ve hançeri kabzasıyla sol çenesini darb idüb üst dişinin azısını tahrîk etmekle savb-ı şer'den üzerine varulub keşif ve tahrîr olunması matlûbumdur didikde savb-ı şer'den Mevlânâ Mehmed Efendi ta'yîn ve irsâl olunduğu zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi olan müslimîn ile merkûm el-Hâc Hüseyin menziline mezbûre Esmân'nın üzerine varub i'zâsı keşif ve nazar eylediklerinde fi'l-vâki' mezbûre Esmân'nın sol böğründe hançer izi ve sol çenesinin tahrîkini mu'âyene ve müşâhide eylediklerinden husûs-ı mezbûr Mevlânâ-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr idüb ba'de me'â irsâl olunan Mehmed Çelebi ibni Mehmed ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû'l-inhâ ve takrîr etmeğin mâvaka'bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'aşer min şehr-i Zî'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Zî'l-hicce'ti'ş-şerîfe 1109/119 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî bin Ramazân, Mehmed bin Mustafâ, el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Hüseyin, Ahmed bin Mehmed, Ahmed bin Müftü-zâde, el-Hâc Mehmed bin 'Îsâ, 'Alî İbni Kara Mehmed.

Belge No:149-3:Katr Da'vâsı

Medîne-i... sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb Yûsuf İbni 'Alâ'eddîn nâm kimesne mahfil-i kazâda Seyyid Receb bin Seyyid 'Alî nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu meclisde mevcûd müşâyide olunan bir re's ... katır kendi mülküm olan bir re's doru kırsağım nitâc olub târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem gelmiş tâbi' Karakuyu nâm mahallede mülkünden zâyi' etmişdim hâlâ mezbûrun yedinde buldum taleb ederim su'âl olunub alıverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Seyyid Receb cevâbında ben zikr olunan katırı târîhinde kitâbdan üç ay mukaddema bu hâzır bi'l-meclis el-Hâc İbrahîm ibni el-Hâc Ebu ... onaltı guruş iştirâ ve def' semeni idüb ol dahî karye-i ... sükkânından Mehmed nâm kimesneden şerâ-ı şer'iyile iştirâ etmişdir müdde'î-i merkûm Yûsuf'un zikr olunan doru kırsağı nitâc olduğu ma'lûmumuz değildir didikde müdde'î-i mezbûr Yûsuf'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslüminden olub medîne-i mezbûrede sâkin Bâli bin Allahverdi ve Mehmed bin 'Alî nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' iş bu müşâyide olunan ... katır müdde'î-i merkûm Yûsuf'un mülkü olan bir re's doru kırsağın nitâcdır târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem mahalle-i mezbûrda mülkünden zâyi' itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ'i şehâdeti şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl oldukdan sonra zikr olunan katır ahire bey' veya hibe itmeyüb tarîk-i şer'iyeden bir tarîkla mülkünden ihrâç itdiğinden müdde'î-i mezbûr Yûsuf'un yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin zikr olunan katır mezbûr Seyyid Receb'in yedinden nez' ve müdde'î-i merkûm Yûsuf'a teslim birle mâvaka' kayd şud fi 8 Zî'l-hicce sene 1109 (8 Zî'l-hicce 1109/17 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Hüseyin bin Mehmed Ağa, Seyyid 'Alî bin Seyyid Hüseyin, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:150-1:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da İbn Şeker Mahallesi'nden sâkine Esma bint-i Seyyid nâm hatunun zevci tarafından zikri âtî da'vâyı vekîl-i müsecceli olan iş bu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin Ca'fer nâm kimesne mahfil-i kazâda 'Osmân bin Mehmed nâm kimesne üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr 'Osmân târîh-i kitâb günü vakt-ı 'asırda medîne-i mezbûrede İbn Kör Mahallesi sükkânından el-Hâc Hüseyin bin 'Osmân nâm kimesnenin menzilin bi-savbı zevcem müvekkile-i mezbûre Esma'nın üzerine hücum idüb birisi kabzalı hançer ile sol böğründen darb ve mecrûh ve hançeri kabzasıyla sol çenesine darb idüb üst dişinin üzerine tahrik etmekle su'âl olunub mücib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl ve 'akîbe'l-inkâr vekîl-i merkûm Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i ricâli müslimînden Hasan bin Hüseyin nâm kimesne ile Şâ tâ'ifesinden Ati bint-i 'Alî ve Gülistan bint-i Mûsâ nâm hatunlar meclis-i şer'a hâzırûn olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' târîh-i mezbûrda merkûm 'Osmân mahalle-i mezbûrede mezbûr el-Hâc Hüseyin'in menzilin bi-savb müvekkile-i mezbûre Esma'nın üzerine kabzalı hançer ile hücum idüb sol böğründen hançer ile darb ve mecrûh idüb ve hançeri kabzasıyla sol çenesine darb ve üst dişinin üzerine tahrik itdi biz bu husûsu bu vech üzerine şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ'i şehâdeti şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mücibince ba'de'l-hüküm mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sânî 'aşer min Zî'l-hicce'ti's-şerîfe sene tis'a ve mi'e ve elf (12 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/21 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî bin Ramazân, el-Hâc Hüseyin bin Hâcî Hüseyin, Ahmed bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin 'Îsâ.

Belge No:150-2:Kısrağ Da'vâsı

Yüz Koyunlu Türkmân tâ'ifesinden iş bu râfî'u'l-kitâb Mahmûd bin el-Hâc İbrahîm nâm kimesne mahfil-i kazâda el-Hâc 'Osmân bin İbrahîm nâm kimesne mahzarında üzerine ve da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu meclisde mevcûd ve müşâyid olunan bir re's doru kısrağı kendi mülküm olan bu re's doru kısrağım nitâc olub târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem ... nâm mahallede mülkden zâyi' etmişdim hâlâ mezbûrun (***) buldum taleb ederim su'âl olunub alıverilmek verilmek matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr el-Hâc 'Osmân cevâbında zikr olunan kısrağ târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem Çakılbaşı Ahmed nâm kimesneler (***) itdim mezbûr Mahmûd'un doru kısrağın nitâc mülkü olduğu ma'lûmum değildir didikde müdde'î-i merkûm Mahmûd'dun müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Velî bin Sâlih ve Mehmed bin el-Hâc Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' iş bu müşâyid olunan doru kısrağ müdde'î-i merkûm Mahmûd'un mülkü olan doru kısrağın nitâcıdır târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem mahalle-i mezbûrede mülkünden zâyi' ederiz bu husûsa bu vech üzerine şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdeti şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın zikr olunan kısrağı ahire bey' veya hibe olmayub tarîk-i şer'iyeden bir tarikle mülkünden ihrâç itdiğin mezbûr

Mahmûd’a yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘ala vuku’u’l-minvâl halef-i billâhi’l-’aliyyi’l-a’lâ etmeğın zıkr olunan kırsağı mezbûr el-Hâc ‘Osmân yedinden şer’ ve müdde’î-i merkûm Mahmûd’a teslîm ola mâ-vaka’ kayd fî 13 min Zî’l-hicce sene 109 (13 Zî’l-hicce 1109/22 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Hâcî Ebûdderda el-Hâc Ahmed, el-Hâc Mehmed bin İdris, el-Hâc Mustafâ bin İdris, Molla İbrahîm bin ‘Ali, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:151-1:Mülk Da’vâsı (Bağ Da’vâsı)

Medîne-i ‘Ayntâb’da Şhreküstü Mahallesi’nde sükkânından Abdal Beg bin ... Efendi mahfil-i kazâda iş bu râfi’u’l-kitâb el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Mehmed mahzarlarında üzerine da’vâ ve tarir kelâm idüb mezbûr el-Hâc Mustafâ’nın bundan akdem fevt olan babası merkûm el-Hâc Mehmed kırk gurus deynim olmağla mezbûr el-Hâc Mehmed hâl-ı sıhhatinde karye-i Görgün’de vâki’ bin tiğek bir kıt’a bağım ile dört kıt’a ma’lûmu’l-hudûd ve târlayı deyn-i mezkûr mukâbelesinde rehn ve vazî’ etmişdim mezbûr el-Hâc Mehmed’in rehn etmeksizin fevt oldukda merkûm el-Hâc Mustafâ zıkr olunan bağ ve târlayı babası muhallefâtından olmak za’imde zabt ve tasarruf etmekle taleb ederim su’âl olunub ba’de’l-edâ edenin rehn tenbîh olunmak matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl mezbûr el-Hâc Mustafâ cevâbında fî’l-vâki’ zıkr olunan bin tiğek bağ ve dört kıt’a tarla müdde’-i mezbûr Abdal Beg mülkü olunduğın ikrâr ve lâkin târih-i kitâbdan onbeş sene mukaddem mezbûr Abdal Beg bağ-ı mezkûrun bey’ kıt’a ve dört kıt’a tarlayı ferâğ ve tefvîz vechi üzere babam merkûm el-Hâc Mehmed kırkaltı gurus bey’ ve tefvîz olduğı ba’de’t-ta’dîl birkaç sene zabt ve tasarrufundan sonra fevt olub bana intikâl etmekle oniki seneden mütecevizdir ki mezbûr Abdal Beg muvâcehesinde zabt tasarruf ederim deyu def’le mukâbele edecek gibbe’t-tasdîk ve’l-inkâr mezbûr el-Hâc Mustafâ’dan def’-i mezkûrun mübeyyine beyyine taleb olundukda ‘udûl-i müslimînden el-Hâc Hasan bin ‘Ömer ve el-Hâc Hüseyin bin Hâcî İbrahîm nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fî’l-vâki’ müdde’-i merkûm Abdal Beg târih-i mezkûrda bizim huzûrumuzda sâlifü’z-zıkrın bin tiğek bağı bey’ kıt’a ve dört kıt’a târlayı ferâğ ve tefvîz vechi üzere müteveffâyı merkûm el-Hâc Mehmed kırkaltı gurus bey’ ve tefvîz idüb ol dahî ba’de’t-ta’dîl birkaç sene zabt ve tasarrufundan sonra fevt olub oğlu merkûm el-Hâc Mustafâ’ya intikâl itdi bu husûsus bu vecih üzere şahidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her bir edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinden ba’de’r-ri’âyet-i şerâiyitü’l-kabûl şehâdetleriz makbûl olmağın mezbûr Abdal Beg mu’ârızdan men’ birle mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’s-sâdis min Zî’l-hicce’i’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (6 Zî’l-hicce’i’ş-şerîfe 1109/15 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Osmân Beg bin Ebûbekir Beg, el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc ‘Ömer, ‘Alî Beşe bin ‘Abdullah, el-Hâc ‘Ömer bin el-Hâc Sıddık, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:151-2:Katl Da’vâsı

Husûs-ı âtiyyü’l-beyânın mahallinde keşîf ve tahrîr iltimâs olmağın savb-ı şer’den Mevlânâ Mehmed Efendi ta’yîn ve irsâl olunub ol dahî medîne-i ‘Ayntâb’da (***) İbrahîm Ağa tarafından ‘Ömer Beg ibni ‘Alî ve zeyl-i vesikada olan muharreru’l-esâmi olan müslimîn ile medîne-i mezbûreye tâbi’ karye-i (***) sükkânından iken bundan akdem ... olan Mûsâ bin Abdulfethi’nin menziline varub lede’l-eyâlî ‘akd

meclis-i şer' eylediği (**) mezbûr Mûsâ'nın karındaşı 'Alî nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan onsekiz gün mukaddem karındaşım merkûm Mûsâ karye-i merkûme sınuru dâhilinde sâkin Tacirli tâ'ifesinden Seyyid Hüseyin nâm kimesnenin ... varub mezbûr Seyyid Hüseyin'in ... mezbûr Mûsâ'nın üzerine hücum ve sağ ayağı baldırına ... ile baldırını mecrûh etmekle mezbûr Mûsâ onyedî gün sâhib-i firâş olub cerh-i mezkûrun ... hâlâ fevt olmuşdur eyâli karye-i mezbûrede dem ve diyetine müte'allık da'vâm ve nizâ'ım yokdur didikde mezbûr Mûsâ'nın i'zâsı keşif ve'l-kâ'i nazar itdiklerinde fi'l-vâki' mezbûr Mûsâ'nın sağ ayağı baldırında ... cerh ve mu'âyene ve müşâhede olunub husûs-ı mezbûr Mevlânâ merkûm mahallinde tahrîr ba'demâ irsâl olunan İbrahîm Beg ile gelüb meclis-i şer'le 'ala vukû' inhâ ve takrîr etmekle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/16 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mehmed bin Dursun ..., Mûsâ bin Mehmed Sam, Mustafâ bin Ahmed ..., Ahmed bin Mûsâ.

Belge No:152-1:Kayyım Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem 'Anteb mukâta'a ile gâyib olan Halîl bin Hüseyin'nin mahalle-i mezbûrede vâki' menzili ve sâ'ir eşyâsını hıfz bir kayyım-ı vekîl lâzım ve mühim olub gâyib-i mezbûrun akrabâsın iş bu râfi'u'l-kitâb Mustafâ bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne vekâlet-i merkûme 'uhdesinden gelmek kâdir olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tuba lehü ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî mezbûr Mustafâ'ya gâyib-i mezbûr Halîl'in eşyâsını hıfz kayyım ve vekîl nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahî vekâleti merkûmeye kabûl ve mîrâsını edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm etmeğın mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/23 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, el-Hâc Hüseyin Sabbağ, el-Hâc Mustafâ Fişekçi-zâde.

Belge No:152-2:Mîrâstan Ev Hissesi Satışı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Ramazân'ın verâdeti sulbî kebîr oğlu İbrahîm ve Halîl ile kebîre kızı Zeyneb'e münhasıra olub kable'l-kismet mezbûr İbrahîm fevt olub verâseti er karındaşı mezbûr Halîl ile kız karındaşı mezbûr Zeyneb'e münhasıra olunduğu şer'a zâhir ve mutahakkık olduktan sonra mezbûre Zeyneb'e mahfil-i kazâda sadrî oğlu iş bu râfi'u'l-kitâb Molla Mustafâ ibni el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahzarında ...ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mahmûd nâm kimesne mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı Tataroğlu Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve menzili babam müteveffâyı merkûm Hüseyin'in muhallefâtından olub irse-i şer'îye karındaşlarım mezbûrun Halîl ve İbrahîm ile bana intikâl idüb kable'l-kismet karındaşı mezbûr İbrahîm dahî fevt olub mahdûd-ı mezkûrdan hisse-i karındaşım merkûm Halîl ile bana intikâl etmiştir ben hâlâ ben mahdûd-ı mezkûrdan bana babam müteveffâ merkûmeden ve karındaşım müteveffâyı mezbûr İbrahîm'den isâbet eden hisse-i müşâ' oğlum merkûm Molla Mustafâ'ya yirmi guruş bey-i' bāt-i

sahîh-i şer’î ile bey’ ve teslîm olduğu iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikten sonra semeni olan meblâğı mezbûr yirmidokuz (***) Molla Mustafâ’ya bey’ ve temllik itdim ba’de’l-yevm mahdûd-ı mezkûrdan bana isbât eden hisse-i irsiyyem mezbûr Molla Mustafâ’nın mülk-i müşterâsıdır kefe-mâ yeşâ’ ve yehtâr mutasarrıf olsun didikte mezbûr Molla Mustafâ dahî ... merkûme Zeyneb’e ikrâr meşrûhundan tasdik ve tahakkık etmeğın mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu fı’l-yevmi’r-râbi’ ‘aşer min Zî’l-hicce sene tis’a ve mi’e ve elf (14 Zî’l-hicce 1109/23 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Mehmed Efendi ..., el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Mustafâ.

Belge No:152-3:Mülk Da’vâsı (Bağ Da’vâsı)

Medîne-i ‘Ayntâb’da Kürtenciyan Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mustafâ ibni İbrahîm sulbîye kebîre kızı ‘Âyşe nâm hatun mahfil-i kazâda iş bu râfi’u’l-kitâb Mehmed ibni Molla Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr kelâm idüb karye-i Bedri’de vâki’ bir tarafı ‘Abdurahman ve bir tarafı Ebûbekir ve bir tarafı Şa’bân ve bir tarafı Kaya ‘Alî mülkleri ile mahdûd dörtyüz tiğek ve bir kıt’a bağ hedm mezbûr İbrahîm’in mülkü olup ba’de vefâtı babam merkûm Mustafâ ile’ümmileri Râbi’a ve Sabire ve Makmure (?) nâm hatunlara intikâl idüb babam merkûm Mustafâ dahî fevt olup zıkr olunan bağdan hissesi bana intikâl etmişken hâlâ mezbûr Mehmed zabt etmekle su’âl olunub hisse-i irsiyemde kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak matlûbumdur gibbe’s-su’âl mezbûr Mehmed cevâbında bağ-ı mezkûr mezbûre ‘Âyşe’nin ceddî müteveffâyı merkûm İbrahîm’in mülkü olduğunu ikrâr ve iken mezbûre ‘Âyşe’nin babası merkûm Mustafâ müteveffâyı merkûm İbrahîm’den mukaddem fevt olup ba’de mezbûr İbrahîm dahî fevt olundukda bağ-ı mezkûre sadrı kebîre kızları mezbûrât Râbi’a ve Sabire ve ve Makmure intikâl etmekle târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem mezbûrât Râbi’a ve Sabire ve ve Makmure bana ondört gurus bana bey’ ve teslîm ve kabz semeni etmeleriyle mülkü müşterâm olmak üzere zabt ederim deyu def’le mukâbele edeceğı gibbe’t-tasdik ve’l-inkâr mezbûr Mehmed’den def’-i mezkûrun mübeyyine beyyine talep olundukda ‘udûl-i müslüminden Molla Hasan bin Molla İbrahîm ve Mustafâ bin Mûsâ nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olup eserü’l-istişâd fı’l-vâki’ mezbûre ‘Âyşe’nin babası merkûm Mustafâ

Belge No:153-1:Önceki Belgenin Devâmı

Babam müteveffâyı merkûm İbrahîm’den mukaddem fevt olup ba’de mezbûr İbrahîm dahî fevt olup bağ-ı mezkûr kızları mezbûrât Râbi’a ve Sabire ve Makmure intikâl idüb târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mezbûrât Râbi’a ve Sabire ve Makmure dahî mahdûd-ı mezkûr bağ-ı mezbûr Mehmed semeni mezkûre bana bey’ ve teslîm ve kabz semeni edenler biz bu husûs bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye eylediklerinde ba’de’r-ri’âyet-i şerâyitü’l-kabûl şehâdetleriz makbûl ba’de’t-ta’ dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûl olamağın mezbûre ‘Âyşe bu vech-i mu’ârizdan men’ birle mâ-vaka’ bi’t-taleb ketb olundu fı’l-yevmi’r-râbi’ ‘aşer min Zî’l-hicce’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (14 Zî’l-hicce’ş-şerîfe 1109/23 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Molla Mehmed ... -zâde, el-Hâc Mehmed bin ‘Ali, İbrahîm bin Hüseyin, ‘Abdullah bin Hüseyin, Himmet bin ‘Ömer.

Belge No:153-2:Sû'-i Hâl Şikâyeti (Fuhuş Şikâyeti)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından el-Hâc 'Osmân bin Hızır nâm kimesne mahfil-i kazâda karye-i mezbûrede sâkine Miyase el-Hâc Mehmed nâm hatun mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûre Miyase kendi hâlinde olmayub menziline nâmahrem girub ve çıkub if'âl ve akvâlinde ...erleri münâzi' ve mütakarrer olmalarıyla karâr ve murârâ mezbûreye tenbîh ve bi-tekeyyûd idüb nâmahremden men' eylediklerinde hâkim-i 'örf-i 'azl idüb tağrîm ve tecrîm etmekle mezbûre ... müteğayyir ve mütâzî olduğumuz binâ' keyfi hâli bi-farz müslimînden istincâr olunub ihbârları tahrîr olmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre sükkânından el-Hâc Hüseyin bin 'Abdullah ve el-Hâc 'Osmân bin Ahmed ve İbrahîm bin Şa'bân ve Mehmed bin Bekir ve Verdi ve Mehmed bin Fâzıl ve el-Hâc Hızır bin Mahmûd ve Ahmed bin Ebûbekir nâm kimesneler li-ecli'l-müşâr meclis-i şer'a hâzıran olub istincâr olundukda fî'l-vâki' mezbûre Miyase kendi hâlinde olmayub dâ'ima menziline nâmahrem girub karâr ve murâr tenbîh olundukda mesmu' olmayub bizimle muhâdîl ve hâkim-i 'örf-i 'azl tecrîm ve eyâli-i mahalde mezbûreye ahrârdan hâli değıldir deyu her biri mezbûre Miyase'nin sû'-i hâlinde haber vermeleriyle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/24 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin Mustafâ, Küçük Mehmed.

Belge No:153-3:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Halîl'in sulbî sagîr oğlu Hasan'ın babası müteveffâyı mezbûrdan irsiye-i şer'îye ile intikâl eyleyen emvâlini zabt ve rabt ve sâ'ir tevsiye-i umûruna bir vasî lâzım ve mühim olmağın sagîre-i mezbûrun vâlidesi iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i el-Hâc Yûnus nâm hatun vesâyeti merkûme 'uhdesinden gelmek kâdre olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb müsetâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri mezbûre 'Âyşe'ye sagîr-i merkûm Hasan'ın tevsiye-i umurû için vasî nasb ve ta'yîn eyledikde ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya te'hude etmeğın mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâmis ve 'aşer Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/24 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin İmâm.

Belge No:153-4:Vasî Ta'yîni ve Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Cevizlice Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Molla Mûsâ bin Mustafâ'nın sulbî sagîr oğlu Mehmed babası müteveffâyı merkûmeden irsen intikâl eden mâlını zabt ve rabt ve sâ'ir tevsiye-i umûruna ber vech-i lâzım ve mühim olmağın sagîr-i mezbûrun vâlidesi iş bu râfi'u'l-kitâb 'Âyşe bint-i 'Alî nâm hatun vesâyet-i 'uhdesinden gelmek kâdre olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb hazretleri mezbûre 'Âyşe'ye vasî-i merkûm üzerine vasî nasb ve ta'yîn itdikde ol dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hıdmet-i lâzimesin edâya te'ahhüd ve'l-iltizâm eyledikten sonra vasî-i mezbûre 'Âyşe talebiyle sagîre-i mezbûrun nafaka ve kisve-i bahâ ve sâ'ir havâyic-i zarûriye için yevmî dört akça farz ve takdîr olunub istidâneye ve mâl-ı mevrûsunden rücû'-ı mezbûre 'Âyşe'ye izn birle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu

fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/24 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mehmed bin 'Ali, 'Ali, Molla Mehmed bin Halîl Efendi.

Belge No:153-5:Nafaka Takdîri

Cevzlice karye nâm mahallesi'nde sâkine 'Âyşe bint-i Hasan nâm hatun takrîr-i kelâm idüb zevce-i muhâllif Murâd bin Abdalbâkî'nin firâşından mütevellî olub hâlâ hücre-i hıznemede olan Mehmed nâm sagîrin nafaka ve kisveye ihtiyâcı olmağın kadr-ı ma'rûf nafaka ve kisve-i bahâ farz ve takdîr olmağın matlûbundur didikde sagîr-i mezbûrun nafaka-i kisve-i bahâ havâyic-i zarûriyesi için yevmî altı akça farz ve kayd şud fî 18 sene Zî'l-hicce 1109 (18 Zî'l-hicce 1109/27 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid 'Abdî Çavuş Ya'kûb, Satılmış Kethüdâ ... Beg bin Küçük Beg, Abdulcebbar bin Mehmed.

Belge No:154-1:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Hayık Baba nâm mahallede sâkine Hadice bint-i Hasan nâm hatun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb zevcem Mehmed bin Yûsuf beni bilâ nafaka terk idub aher diyâr gidüb gittikten sonra nafaka cihetinden bir sene göndermemekle kadr-ı ma'rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbundur didikde ba'de'l- istihlafü's-şer' yevmî onbir akça nafaka bahâ farz ve takdîr idüb istidâneye ve lede'z-zafer zevci mezbûr Mehmed üzerine rüçû'-ı mezbûre Hadice'ye izn birle mâvaka' kayd şud fî 5 Zî'l-ka'de li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Zî'l-ka'de 1109/15 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Osmân Efendi Bahâr-zâde, 'Ömer bin Benhur Bekir, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:154-2:Mehir Karşılığında Takâs Edilen Ev Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Alî Neccar Mahallesi'nde sâkin Velî bin İlyâs nâm kimesne mahfil-i kazâda vâlidesi iş bu râfî'u'l-kitâb Rukıye bint-i Yûsuf nâm hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takdîri kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mansûr ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Seyyid 'Abdulkâdir mülkleri ve bir tarafı 'arz-ı hâli ile mahdûd menzil babam merkûm İlyâs mülkü olub ba'de vefât bana intikâl etmişken mezbûre Rukıye zabt ve tasarruf etmekle su'âl olunub kasr-ı yedinde tenbîh olunmak matlûbundur didikde gıbbe's-su'âl mezbûre Rukıye cevâbında fî'l-vâki' mahdûd-ı mezkûr babası muhalledfâtından olduğunu ikrâr ve lâkin mezbûr İlyâs fevt oldukda zimmetinde mütakarrer makûd-ı 'aliyye olan onbeş gurus mehr-i mü'eccel mezbûrdan taleb ve da'vâ eyledikde mezkûr Velî mahdûd-ı mezkûr bana onbeş gurus mehr-i mü'ecceli mukâbelesi vermişdir deyu def'le gıbbe't-tasdîk ve'l-inkâr mezbûre Rukıye'den def'-i mezkûreye mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimînden Hüseyin bin Mehmed ve 'Abdullah bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istîşhâd fî'l-vâki' mezbûr Velî menzil-i mezbûr bizim huzûrumuzda mezbûre Rukıye'nin zevci müteveffâyı merkûm İlyâs zimmetinle mütakarrer ve makûd-ı 'aliyye olan onbeş gurus mehr-i mü'ecceli mukâbelesi verdi biz

bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ ve şehâdet şer'îye eylediklerinden ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Velî mu'ârizdan men' birle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/ 20-29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Molla Mehmed bin Süleymân, 'Abdulkâdir bin Mehmed.

Belge No:154-3:Mülk Da'vâsı (Ev Da'vâsı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Şhreküstü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan 'Osmân ibni el-Hâc Hızır'ın verâseti sulbî kebîr oğlu Hızır ve Ebûbekir'e münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûr Hızır mahfil-i kazâda iş bu râfî'u'l-kitâb Velî bin 'Abdulkâdir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı el-Hâc Abdulvehhab ve bir tarafı el-Hâc 'Osmân ve bir tarafı Seyyid Mustafâ menzilleri ve bir tarafı mezbûr Velî ile mahdûd menzil babam müteveffâyı mezbûr 'Osmân'ın mülkü olub vefâtından sonra irsen karındaşım mezbûr Ebûbekir ile bana intikâl idüb müşâ' ve müşterek beynimizde mülkümüz iken karındaşım mezbûr Ebûbekir menzil-i mezkûrun cânib-i kalemiyyesi bir fevkânî beyt ve bir tahtâni beyti fuzûlen mezbûr Velî'nin bundan akdem fevt olan oğlu 'Abdulkâdir nâm kimesneye bey' idüb hâlâ mezbûr Velî vâzi'u'l-yed olmağla taleb ederim su'âl olunub benim nisf hissemden kasr-ı yedine tenbîh olmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Velî cevâbında mezbûr Velî cevâbında mezbûr Hızır târîh-i kitâbdan on sene mukaddem mezili mezkûreden nisf hisse-i şâyi'sini karındaşı mezbûr Ebûbekir'e onaltı gurus bana bey' ve teslîm idüb mezbûr Ebûbekir dahî zikr olunan bir fevkânî ve bir tahtâni beyt oğlum 'Abdulkâdir târîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem onaltı gurus bana bey' ve kabz semeni idüb oğlum mezbûr 'Abdulkâdir fevt oldukdan sonra menzil-i mezkûr sulbîye sagîre kızı Emîne ile bana intikâl etmekle zabt ederim deyu mezbûr Hızır menzil-i mezkûrdan nisf hisseyi karındaşım Ebûbekir'e onaltı gurus bana bey' itdi benim kat'â 'alâkam yokdur deyu huzûr-ı müsliminde ikrâr ve işhâda dahî itdi deyu def'le mukâbele edinceği gıbbe't-tasdîk ve'l-inkâr mezbûr Velî'den def'-i mezkûrunu mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müsliminden el-Hâc Sâdık ibni el-Hâc Mehmed ve Seyyid el-Hâc Mustafâ bin Seyyid Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' mezbûr Hızır târîh-i kitâbdan dokuz mukaddem menzil-i mezkûrdan ba'zı nisf hisse karındaşım Ebûbekir'e onaltı gurus bey' itdim benim menzil-i mezkûrda kat'â 'alâkam yokdur deyu bizim huzûrumızda ikrâr ve bize işhâd itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Hızır mu'ârizdan men' birle mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (15 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/24 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Yûsuf bin 'Ömer, 'Abdullah bin İbrahîm, Halîl bin Halîl, Molla 'Alî bin Yûsuf.

Belge No:155-1:Mîrâs Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ya'kûb ibni Yûsuf'un verâset-i zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Mustafâ ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Yûsuf ve sulbîye kebîre kızları Tursun (?) Kaya ve

diğer Meryem'e münhasıra olduğu şer'a zâhir ve mütehakkık olduktan sonra da zevcem tarafından zikir atı ibrâyı ikrâra vekîl olub Sefer bin Dâvud ve el-Hâc Ahmed bin Mûsâ nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe lâzîmü't-teşrifte iş bu râfî'u'l-kitâb mezbûrân Mehmed ve Yûsuf muvâcehelerinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm el-Hâc Ya'kûb'un muhallefâtını beynlerinde tezvîc ve taksîm idüb muhallefât-ı merkumdan müvekkile-i Meryem kendüye isâbet eden hisse-i semenini mahalle-i mezbûrede vâki' menzil ve tahmilâthâne ve nukûd ve sâ'ir 'akâratın her birinden ahz ve kabz idüb oğulları mezbûrân Mehmed ve Yûsuf'un ve irsiye-i müte'allık müteveffâyı merkûm zimmetinde olan mehr-i mü'eccelinden zimmetlerini ibrâ ve iskât itdi ba'de'l-yevm mezbûrân Mehmed ve Yûsuf ile da'vâ ve nizâ' ve 'alâka ve müdâhale kalmadı didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe 1109/

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Hamza Efendi, İshak Efendi bin Kalaycı, Molla 'Osmân Mîr-zâde, Molla 'Alî bin 'Ali, 'Abdullah bin 'Avz, 'Alî bin Murâd, es-Seyyid Murâd ..., Sefer bin Dâvud, el-Hâc 'Ömer bin Ebûbekir, el-Hâc Dervîş bin Yûsuf, el-Hâc Mustafâ bin İdris.

Lede'l-himmet/hılâf olmağla tekrâr tahrîr olunub beşinci sahifeden kayd olunur.

(... vekâleti sâbite olan el-Hâc Mustafâ nâm)

Belge No:155-2:Mîrâs Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Seng-i Tavil Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem bâlik olan Azade (?) bint-i Nersiz'in (?) verâseti vâlidesi Maryem bint-i Murâd ile zevci metrûk Aslan veledi ... nâm Nasrânî münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin olduktan sonra mesfûr Aslan mahfil-i kazâda iş bu bâ'isü's-sefer mesfûre Maryem münhasıra ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcem Halik mesfûrenin muhallefâtını beynimizde tevzi' ve taksîm idüb muhallefâtı merkûmdan bana isâbet eden hisse-i irsiyye ben ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mesfûre Maryem kendi sâkine olduğu menzil ve sâ'ir tahmilâthâne kendi mülküdür benim 'alâka ve müdâhalem yokdur zevcem Halik mesfûrenin muhallefâtından bana isâbet eden hisse-i irsiyyem müte'allık da'vâdan ve menzil ibrâ iskât itdim didikde mesfûre Maryem dahî mütekarrer mesfûr Aslan kelimât-ı meşrûhasında tahakkîk ve tasdîk idüb benim dahî mesfûr Aslan ile kızım Halik (?) mesfûrunun muhallefâtından müte'allık da'vâ ve nizâ'im yokdur zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikde mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Zî'l-hiccetî'ş-şerîfe 1109/23 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ Çelebi bin Mehmed Beşe, el-Hâc 'Abdullah bin el-Hâc İsmâ'îl, İsmâ'îl bin 'Avz, Mirza 'Alî Beg Şehreküstü, Mustafâ bin Murâd, Zimmî Sabur, Zimmî Nersiz veled, Ağor veled.

Belge No:155-3:Mîrâs Taksîmi

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi sükkânında iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ya'kûb bin Yûsuf verâseti zevce-i mezkûrun Meryem bint-i Mustafâ ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Yûsuf ve sulbîb'e kebîre kızları diğer Meryem ve Tursun (?) Kaya'ya münhasıra olduğu zâhir ve müte'ayyin olduktan sonra mezbûratân diğer Meryem ve Tursun Kaya taraflarından zikri âtî ibrâ ve ikrâr-ı mezbûratânın zâtlarını

ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan el-Hâc Ahmed bin Mûsâ ve Sefer bin Dâvud şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan 'amelleri el-Hâc Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde iş bu râfî'u'l-kitâb mezbûrân Mehmed ve Yûsuf muvâcehelerinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm el-Hâc Ya'kûb'un mahalle-i mezbûrede vâki' menzil ve tahmilâthâne ve nukûd ve sâ'ir 'akârâtını bundan akdem yedlerinde tevzî' ve taksîm eylediklerinde müvekkilem mezbûratân Meryem ve Tursun Kaya babaları ve müteveffâyı merkûmun menzil ve tahmilâthâne ve nukûd ve 'akârâtın kendileri isâbet eden hisse-i irsiyeleinin her birinden bi't-temâm ahz ve kabz idüb karındaşları merkûmân Mehmed ve Yûsuf'un zikr olunan menzil ve tahmilâthâne ve nukûd ve 'akârâtından ve sâ'ir (*) müte'allık hisse-i irsiyeleri zarûriyesinden zimmetlerini ibrâ-i 'âmm kât'u'l-nizâ'la ibrâ ve ıskât itdiler didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer min Zî'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe 1109/23 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

ehmed Efendi bin Hamza Efendi, İshak Efendi Kalaycı, Molla 'Osmân Mezid-zâde, Molla 'Alî bin 'Alî, 'Abdullah bin 'Avz, es-Seyyid Murâd Tuzcu, Sefer Dâvud, el-Hâc 'Ömer bin Ebûbekir, 'Alî bin Murâd, el-Hâc Derviş bin Yûsuf.

Lede'l-himmet hılâf olmağla tekrâr tahrîr olunub beşinci safifede kayd olundu.

Belge No:156-1:Vâkıf Da'vâsı

Husûs-ı âtîyyü'l-beyânın Mahallesi'nde ketb ve tahrîr ve iltimâs olmağın savb-ı şer' üzerinden Molla bin 'Abdurahman Efendi ta'yîn ve irsâl olduğu Şâ tâ'ifesinden es-Seyyid Mehmed es-Seyyid 'Alî ve 'Abdullah bin Mustafâ ve sâ'ir bi-garaz-ı müslimîn ile medîne-i 'Ayntâb'da Boyacı mahllesi sükkânında 'Ömer Beg ibn Ay Toğmuş nâm kimesnenin menziline varub 'akd meclis-i şer' eyledikde mahalle-i mezbûrede vâki' Kasım vâkiyye (?) mescidi şerîfinin evkâfı mütevellisi olan Molla Velî bin 'Osmân nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bâ'isü'l-haze'l-kitâb merkûm 'Ömer Beg muvâcehesinde bi't-tevliye ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mescid-i mezbûrun evkâfı cümlesinde olub iş bu tarafı mezbûr 'Ömer Beg mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ve iki tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd menzili 'arsa ve mürûr-ı eyâmıyla harâbe meşruf olub ... kalmağla 'arsanın cânib vakfa intigâ'ı olmayub tehkir-i cânib-i vakf evli ve infa' (?) olduğuna binâ'-ı merkûm' 'Ömer Beg vakfı sa'i için tehkire râğib olub bi-ğaraz ehli vakf tahmini ile merkûm 'Ömer Beg mahdûd-ı mezkûre be her sene bir gurus ile bir rub' tehkir olub binâ ve kendü mülkü olmak üzere yedinde temessük verdim 'arsa-i merkûme ba'de'l-mu'ayen müsâhid olunub ecli'l-istihkâm yedine hüccet-i şer'îye vermek matlûbumdur didikde fi'l-vâki' 'arsa-i merkûmede kat'â ... olmayub müsâhid olundukda tavla onbir zirâ' ve 'arzâ yed zirâ'in hesabı ... yetmişyedi zirâ' bâliğ olmağın husûs-ı mezbûr Mevlânâ merkûm mahallinde ketb ve tahrîr idüb ba'de me'â irsâl olunan Hasan Çelebi ibni Yûsuf Efendi ile meclis-i şer'a gelüb 'ala vuku' inhâ ve takrîr etmeğın mâ-hüve'l-vâki' bit-taleb ketb olundu fi'l-evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-29 Şevvâli'l-mükerrem 1109/2-10 Mayıs 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi ibni Hamza Efendi, el-Hâc Hüseyin Efendi Fırıncı-zâde, Molla 'Osmân bin Molla Ebûbekir, ... 'Alî bin 'Abdulkâdir, Sinan bin Hasan, 'Alî bin 'Alî, Velî bin Asaf, el-Hâc Yûsuf bin el-Hâc Ahmed, Ebûbekir bin Mustafâ.

Belge No:156-2:Tecâvüz Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' karye-i Uyum Söğüd sükkânından Teslîme bint-i Velî nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde ashâb-ı haze'l-kitâb karye-i mezbûre sükkânından Hasan bin el-Hâc Mehmed ve 'Osmân ibni el-Hâc Ahmed ve Ahmed bin el-Hâc Kasım ve İbrahîm bin Ahmed ve Ahmed bin Hüseyin ve Mehmed bin Mustafâ nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem karye-i mezbûre sükkânından Hasan bin Cum'a nâm kimesne beni karye-i mezbûrede dutub cebir kerhen tasarruf eyledi da'vâm mezbûr Hasan iledir mezbûrun diğêr Hasan ve 'Osmân ve Ahmed ve İbrahîm ve Ahmed ve Mehmed da'vâ ve nizâ'ım yokdur yedlerine hüccet-i şer'îye verilsün didikde gıbbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min şehr-i Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (29 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/8 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Abdullah bin el-Hâc Ebûbekir, el-Hâc 'Abdullah bin Hasan, Mehmed Çelebi bin 'Abdullah Çelebi.

Belge No:156-3:Alacak Da'vâsından 'Azl Etme

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Ammu Mahallesi'nde sâkine olub bundan akdem hakkı şer' için muhâsebesi olan bâ'isü'l-haze'l-kitâb 'Âyşe bint-i Receb nâm hatun husûs-ı câ'ıyyü'z-zikr için işhâd-ı şer'î sudûrundan sonra mahalle-i mezbûre sükkânından Hüseyin bin Mehmed ve İbrahîm 'Abdullah ve 'Osmân bin 'Alî ve Mustafâ bin Nisan ve Seyyid Hüseyin ve Muslî el-Hâc Ahmed bin Yûsuf ve Ca'fer bin 'Alî nâm kimesneler ecli'ş-şehâdet meclis-i şer'-i hâzırân olub gıbbe'l-istişhâd-ı şer' her biri şöyle edâ-i şehâdet şer'îye eyleler ki mezbûre 'Âyşe fakîre ... olub hâlâ deynini edâdan 'aciz ve üzerinde olan esvabından gayri resm mâl emlâk olunur bir sene'-i mâlik değildir deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde şehâdetleri makbûl olmağın mezbûre 'Âyşe'nin aklâmına ba'de'l-hüküm sâ'ir zâhir oluncaya değin itlâk olunub mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâdis 'aşer min şehr-i Zî'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (16 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe 1109/25 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Abdulkâdir bin Mehmed, 'Alî bin 'Abdullah.

Belge No:156-4:Mîrâs Da'vâsında Sulh

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde sâkine Zeyneb bint-i Yahya Efendi nâm hatun tarafından zikri âtî sulh ve ibrâyı ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan el-Hâc 'Alî bin Cum'a ve Hüseyin bin 'Alî nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Bezri 'Alî Beg bin 'Alî nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzîmü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Zeyneb bint-i Hatun'un babası muhalledâtından olub medîne-i mezbûreye tâbi' Görgün nâm karyede vâki' bir tarafı harman yeri ve bir tarafı nehr-i câri ve bir tarafı 'Aşur nâm kimesne mülküyle Mahmûd bin tiğek bir kıt'a bağ ve yine karye-i mezbûrede lede'l-eyâli ve'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd sekiz keyl bezr-i alur iki kıt'a târlayı merkûm el-Hâc Mustafâ vâzi'u'l-yed olamağla zikr olunan bağ ve tarladan hatt-ı irsiyesiyesini talep idüb yedlerinde münâza'ât-ı kesret cereyân etmişdir el-hâleti hâzihi beynlerine muslimûn muslihûn tavassut idüb

Belge No:157-1:Önceki Belgenin Devâmı

Da'vâyı mezkûrdan yirmibir guruş üzerine sulh eylediklerinde ol dahî sulh-i mezkûr kabûl ve bedeli sulh olan meblâğ-ı merkûm yirmibir guruş mezbûr el-Hâc Mustafâ yedinden ahz ve kabz eyledikten sonra zikr olunan bağ ve târladan hisse-i irsiyye müte'allık 'âmme-i de'âviden ve mutâllebâtından merkûm el-Hâc Mustafâ'nın zimmetini ibrâ-i 'âmm kât'a nizâ'la ibrâ ve ıskât eden ba'de'l-yevm zikr olunan bağ ve târlada müvekkile-i mezbûrenin da'vâ ve nizâ' ve 'alâka ve müdâhalem kalmadı didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi 'aşer min Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (17 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/26 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mansûr Efendi, el-Hâc 'Arâb Bazarbaşı, el-Hâc Mehmed Kasâb, el-Hâc 'Ömer ...,es-Seyyid Mehmed Bakkâl, Kara Mûsâ Nabi Manzur, 'Alî Çavuş Bakkâl, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc 'Osmân.

Belge No:157-2 :Darb Da'vâsı

Husûs-ı âtfıyyü'l-beyânın mahallinde keşif ve tahrîr ve iltimâs olmağın savb-ı şer' üzerinden Mevlânâ Mehmed Efendi İbni 'Abdullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî medîne-i 'Anteb mütevellisi İbrahîm Ağa tarafından 'Ömer Beg ibni 'Alî ve zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî olan mütesellim ile medîne-i mezbûreye tâbi' Küçük 'Arâb nâm karyede sâkine Fâtıma bint-i İbrahim nâm mecrûhun menziline varub lede'l-ahâlisi 'akdı meclis-i şer' eyledikde mezbûre Fâtıma meclis-i ma'kûd mezbûrede takrîr-i kelâm idüb târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem karındaşım iş bu hâzır-ı bi'l-meclis 'Osmân nâm kimesne ba'del ... üzerime hücum idüb bir siyah kabzalı bıçak ile sağ kulağımın üzerinden darb ve mecrûh etmekle nazar olunub itdiklerinde fi'l-vâki' sağ kûlâğı üzerinde bıçak cerhi mu'âyene ve müşâhede idüb câri mezbûr 'Osmân istintâk olundukda fi'l-vâki' târîhinde mezkûrda ben mezbûre Fâtıma'yı ... mezkûrenin bıçak ile beni darb ve cerh itdim deyu ikrâr ve i'tirâf etmeğın husûs-ı mezbûre Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de ma'a irsâl olunan Çukadar Mehmed Beşe İbn Mehmed Efendi ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû' inhâ ve takrîr etmeği mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşer (**) Zî'l-hiceti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Zî'l-hiceti's-şerîfe 1109/23 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Cum'a bin Velî der-mahalle İlhan, Mehmed bin 'Ali, Cum'a bin Velî, el-Hâc Mehmed bin Elvan der-Mahalle İlhan, Mustafâ bin Mehmed, Ahmed bin el-Hâc 'Ali.

Belge No:157-3:Mülk Da'vâsı (Ev Da'vâsı)

Husûs-ı âtfıyyü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr iltimâs olmağın savb'ı şer'den Mevlânâ es-Seyyid 'Osmân Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî olan müslimîn ile medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde Molla Mustafâ bin el-Hâc Hasan'ın menzile varub lede'l-eyâli 'akd meclis-i şer' eylediği mezbûr Molla Mustafâ'nın babası merkûm el-Hâc Hüseyin meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda oğlu merkûm Molla Mustafâ muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu bir tarafı 'Abdullah Beşe mülkü ve bir tarafı merkûm Molla Mustafâ mülkü ve bir tarafı Mahmûd nâm kimesne mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir fevkânî ve bir tahtâni tiğek tarla on zirâ 'arsâ beş zirâ' 'arsası makeddemâ 'arz-ı hâli

olub merkûm Mahmûd'un mülkü olmağla târîh-i kitâbdan onbeş sene mukaddem merkûm Mahmûd bana onbeş guruş bana bey' ve kabz semen idüb ben dahî üzerine fevkânî ve tahtâni beyt binâ ve ta'mîr ve oğlum Molla Mustafâ'nın mülküne mulâhık olmağla mezbûr Molla Mustafâ ile bu ana gelince sâkin olub hâlâ mezbûre Molla Mustafâ zikr olunan fevkânî ve tatâni beyti tasarrufuma mu'âriz eder su'âl olunub men' olunmasını talep ederim didikde gıbbe's-su'âl merkûm Molla Mustafâ cevâbında zikr olunan bir fevkânî ve tahtâni beyt benim mülküm müşterâm olan menzirim dâhilinde olub mülküm olmak üzere mâni' olurum makeddemâ 'arsa-i mezbûr Mahmûd'un mülkü olub târîh-i mezbûrda merkûm el-Hâc Hasan bana bey' ve kabz semen itdiğın inkâr edeceği mezbûr el-Hâc Hasan'dan müdde'âsı mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimden Mehmed Efendi ibni Mehmed ve Ca'fer bin İsmâ'il ve Halîl bin Yûsuf nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' iş bu müşâyid olunan bir fevkânî ve bir tahtâni binon zirâ' tavli ve beş zirâ' 'arz olan 'arsası mukaddemâ merkûmun

Belge No:158-1:Önceki Belgenin Devâmı

Mahmûd'un mülkü olub târîh-i mezkûrda bizim huzûrumda mezbûr Mahmûd müdde'î-i merkûm el-Hâc Hasan'ın onbeş guruş bana bey' ve kabz semeni itdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her bir edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetlerin makbûl olduktan sonra husûs-ı mezbûr Mevlânâyı merkûm mahallinde tahrîr ba'de me'â irsâl olunan Çukâdar Mehmed Beşe ile gelüb meclis-i şer'le 'alâ vukû' inhâ ve takrîr etmeğın zikr olunan fevkânî ve tatâni beyt mu'ârizdan mezbûr Molla Mustafâ'nın men' birle mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Zî'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe 1109/20-29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc 'Alî bin 'Osmân Ağa, İbrahîm Beğ bin Hamza, Mustafâ bin Deveci, Mehmed bin ..., Ahmed bin Hasan, 'Alî Efendi Kered.

Belge No:158-2:Merkeb Da'vâsı

Kazâ-i 'Ayntâb'a tâbi' Asbatrun nâm karye sükkânından iş bu râfi'u'l-kitâb 'Osmân bin Şa'bân nâm kimesne mahfil-i kazâda Evrese (?) veledi babası mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu mevcûd ve müşâyid olan karyemiz ergen/erkek (?) merkeb müşterâm idüb târîh-i kitâbdan onbeş gün mukaddem karye-i mezbûrede mülkümnden zâyî' etmişdim hâlâ mesfûrun yedinde buldum su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûre Evrese cevâbında zikr olunan merkebi Mehmed bin Halîl Aziz nâm velâdden on guruş iştirâ eyledim mezbûrun mülkü olduğu ma'lûmum değıldir didikde müdde'î-i merkûm 'Osmân'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda 'udûl-i müslimden es-Seyyid Ahmed bin 'Ömer ve 'Alî bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki' iş bu müşâyid olunan mezbûr erkân ergen/erkek (?) merkeb merkûm 'Osmân'ın mülk-i müşterâsıdır târîh-i kitâbdan onbeş gün mukaddem karye-i mezbûrede mülkünden zâyî' itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinden ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olduktan sonra zikr olunan merkebi ahere bey' veya hisse itmeyüb tarafı şer'den bir tarîkle mülkünden ihrâç etmediğinden mezbûr 'Osmân yemîn teklîf ol dahî olduğu 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ

etmeğin zikr olunan mesfûr yedinden nez’ müdde’î-i merkûm ‘Osmân’a teslim birle mâ-vaka’ bit-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâmin ‘aşer min Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (18 Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe 1109/27 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Bereket bin ‘Abdullah, el-Hâc ‘Abdullah bin Mehmed, Cum’a bin Mehmed, Mustafâ bin Ferhad, ...

Belge No:158-3:Alacak Da’vâsı

Medîne-i ‘Ayntâb’a tâbi’ Asbatrun nâm karye sükkânında iş bu râfi’u’l-kitâb Hüseyin bin Şa’bân nâm kimesne mahfil-i kazâda Yûsuf bin Çelebi (?) nâm kimesne mahzarında üzerine da’vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Yûsuf babam merkûm Şa’bân’dan bir tarîku’l-emân elli guruş kıymetli bir sîm kılınç ve ondört buçuk guruş kıymetli bir altın gerdân onaltı guruş kıymetli bir altın küpe ahz ve kabz idüb eşyâyı mezkûreyi el-Hâc ‘Alî bin Fâzıl nâm kimesneye deyni mukâbelesinde rehn-i vaz’ ve teslim itdikden sonra eşyâyı merkûme mezbûre el-Hâc ‘Alî yedinde rehn iken babam mezbûr Şa’bân fevt olmuşdur hâlâ mezbûr el-Hâc ‘Alî eşyâ-i merkûmeye zâyî’ telif etmekle mârû’z-zikr kılınç ve gerdan ve küpenin kıymetli rehn olan yetmiş guruş mezbûr Yûsuf’dan bi’l-verâseti taleb ederim su’âl olunub aliverilmek verilmek matlûbumdur didikde gibbe’s-su’âl mezbûr Yûsuf cevâbında fi’l-vâki’ mezbûr Hasan’ın babası müteveffâyı merkûm Şa’bân’dan sâlifü’z-zikr yetmiş guruş kıymetli bir sîm kılınç ve bir gerdân ve bir küpeyi bir tarîku’l-emânet ahz idüb mezbûr el-Hâc ‘Ali’ye deynim mukâbelesi rehn vazî’ ve teslim etmişdim mezbûr el-Hâc ‘Alî dahî yedinde rehn iken zâyî’ ve telif etmişdir deyu ikrâr ve i’tirâf etmekle ikrârı mûcibince eşyâyı mezkûrenin kıymetli olan yetmiş guruş müdde’î-i merkûm Hasan edâ ve teslimi mezbûr Yûsuf’a tenbîh birle mâ-vaka’ bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-‘aşer min Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe li-sene tis’a ve mi’e ve elf (10 Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe 1109/19 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

Ahmed Beg bin Vakkas, ‘Abdurrezâk Beşe bin Cum’a, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:158-4:Alacak Da’vâsından ‘Azl Etme

Medîne-i ‘Ayntâb’da Kızılcamescid Mahallesi’nde sükkânında olub bundan akdem hak-ı şer’ için mahsûs olan iş bu râfi’u kitâbdan Şahin veledi nâm kimesne husûs-ı mârû’z-zikr için iştihâd-ı şer’ sudûrundan sonra mahalle-i mezbûre sükkândan Hüseyin bin Mehmed ve Hızır bin el-Hâc Mehmed ve ‘Alî bin Ramazân ve diğeri ‘Alî bin ‘Ömer bin Mehmed bin Mahsun nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’a hâzırân olub gibbe’l-iştihâdu’ş-şer’ her biri şöyle edâ-i şehâdet şer’iye eylediği merkûm Şahin ... olub hâlâ deyn-i edâdan ‘âciz ve üzerinden libas olduğu esvâbdan ‘azl itdim mâlî itlâk olunub birisine mâlik değildir deyu her biri edâ-i şehâdet şer’iye ile kendi şehâdetleriyle makbûl olmağın mezbûr Şahin’in aklâsını ba’de’l-hüküm sâ’ir zâhir oluncağına değin itlâk olunub mâ-vaka’ bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’t-tâsi’ ‘aşer min Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe (19 Zî’l-hiccetî’ş-şerîfe 1109/28 Haziran 1698).

Şuhûdü’l-hâl:

‘Avz Ağa bin ‘Abdullah, es-Seyyid Hüseyin ..., ‘Abdulkerîm Çavuş-zâde, Mehmed Beg.

Belge No:159-1:Katır Da'vâsı

Kazâ-i Elbistan sükkânında iş bu râfi'u'l-kitâb Velî bin 'Abdulkerîm nâm kimesne mahfil-i kazâda 'Avz Ağa bin 'Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb iş bu mevcûd ve müşâyid olan bir re's doru ergen/erkek (?) katır mülkü müşterâm olub târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem Derbend karinde üzerine harâç hücum idüb ahz etmişdir hâlâ mezbûr Avs Ağa yedinde buldum su'âl olunub mûcib-i şer'îye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gibbe's-su'âl mezbûr 'Avz Ağa cevâbında zikr olunan katır altı ay mukaddem bir ... Kasım Ağadan kırk guruş iştirâ eyledim mezbûr Velî'nin mülkü olduğu ma'lûmum değildir didikde müdde'î-i merkûm Velî'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimden Hüseyin bin Mustafâ ve İbrahîm bin Ebûbekir nâm kimesneler meclis-i şer'a hâzîrân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' iş bu mevcûd olan bir re's doru ergen/erkek (?) mezbûr Velî'nin mülk-i müşterâsıdır târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem Derbend karinde üzerine hâraç hücum idüb bundan ahz edenler biz bu husûsa şahitleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleriz makbûl olduktan sonra zikr olunan katırî ahere bey' veya hibe veya bir tarikle mülkünden ihrâç etmediğine müdde'î-i merkûm Velî'ye yemîn teklif olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğin zikr olunan katır mezbûr 'Avz Ağa yedinden niza' olunub müdde'î-i merkûm Velî'ye teslim birle mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

'Osmân bin Seyyid Bahâr-zâde, Mehmed Efendi Bekir, Mehmed Beg bin 'Abdulkerîm, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:159-2:Tekâlif ve Sâliyâne Toplamından Men

Medîne-i 'Ayntâb'da sâkin Ermeni tâ'ifesinden Erkil veledi Sıddık ve Manik veledi Ağob ve Seravin veledi Oğak (?) ve Yasif veledi Aprek ve boyacı Serkez veledi Rider ve Demuriş (?) veledi ... veledi Bedros Elbe ve Hermean (?) ve Manik veledi Erken ve Nerkiz veledi Vanis ve Hamrunis (?) veledi Serkis veledi Vanes ve ... veledi Nersiz ve Malkoç veledi Oğak ve Haçek veledi Mırdık ve Leyon veledi Seyli (?) Erekil ve Erekil veledi Nâzar ve Kebir veledi Çopur ve Erekil veledi Nersiz ve Hıtır veledi Mardros ve Nâzar veledi Murâd ve Mahzur veledi ve Kızıl Varton veledi Çobur ve Hızır veledi Bedros ve Tors oğlan veledi Mihâs veledi Turas ve Ertebur veledi Ağob ve Bağdasar veledi Nazar Sadak veledi Manik ve Haçor veledi Mağil (?) ve Nersiz veledi İsvedor ve Murâd veledi Celse ve İstengir veledi Celîl ve İsdengir veledi ... ve Melkon veledi Karib ve Serkis veledi Badovgan ve Ağob veledi Maraşlı ve Serabun veledi Beşirici (?) Maozik veledi Abraham ve Ağob veledi Malak ... ve Ağob veledi Cemâl ve Turs veledi Mahsud ve alâbaş ve sâyireleri meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde Kara Abraham veledi Kızıl zimmî muvâcehesinde mukaddemâ beynimizde vâki' olan sâliyâne ve tevzi'de mesfûr Abraham cümlemiz ma'rifetle cem' ve tahsîl ve mahalline teslimine vekîl etmişdik mesfûre Kara Abraham'dan cümlemiz mutâzill ve müşkil olub hayâtı zâhir olmağla bundan akdem yine cümlemiz ma'rifetle dükkândan 'azl idüb vâki' olan tekâlif ve sâliyânemizi ihtiyârlarımız ma'rifetle görüb mesfûr Abraham min ba'd umûrumuza karışmamak üzere kûl ... sonra mersûm Abraham dahî min ba'd umûrumuza ve sâliyânemize karışursa Rakka vâlileri olanların ... yine üçyüz guruş nezrim olsun deyu beynimize hüccet-i şer'îye vermişdi hâlâ mübeyyin olmayub yine emur ve sâliyâne beynimize karışmağa mübâşeret etmekle bir vecihle ... yokdur men'

olunub ... sâbık üzere mesfûr Abraham tekâlif ve sâliyâneye karışmamak üzere mezbûrayâ tenbîh olunub mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/20-29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Muslî, 'Abdulkâdir bin Mehmed, Mehmed bin Muslî, 'Alî bin Mustafâ.

Belge No:160-1:Mirâs Paylaşımı

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi sükkânında iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ya'kûb bin Yûsuf'un verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Mustafâ ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Yûsuf sulbîye kebîre kızları Tursun ve Rukıye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra zevce-i mezbûre Meryem tarafından zikri âti ibrâyı ikrâra vekîl olub mezbûrun zâtını ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan Sefer bin Dâvud el-Hâc Ahmed ve Mûsâ kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Mustafâ ve Yûsuf nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzımü't-teşrifde müteveffâyı merkûmum cem'-i muhalledfâtında vâzi'u'l-yed olan oğulları iş bu râfi'u'l-kitâb merkûmân Mehmed ve Yûsuf muvâcehelerinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Meryem zevci müteveffâyı merkûmun mahalle-i merkûmede vâki' menzili tahmilâthâne ve nukûd ve akkâr ve emlâkdan isâbet eden üçyüzyetmiş gurus ve mehr-i mü'ecceli (hisse-i şer'iyesi ve nukûd ... merkûm zimmetinde mütekarrer ve makûd-ı 'aliyye yetmiş gurus mehr-i mü'ecceli oğulları merkûmân Mehmed ve Yûsuf'dan taleb idüb nâtik olduğu üzere zikr olunan menzili tahmilâthâne ve nukûd ve 'akkâr ve emlâkdan isâbet eden sahîh) yetmiş gurus cem'an üçyüzyetmiş gurus bâliğ olmağla nukûd-ı merkûmdan 'ala tarîku't-tehârûc üçyüzyetmiş gurus oğulları merkûmân Mehmed ve Yûsuf yedlerinin bi't-temâm ahz ve kabz idüb zikr olunan menzil ve tahmilâthâne ve nukûd ve 'akkâr emlâkından isâbet eden hisse-i irsiyye ve mehr-i mü'ecceline müte'allık 'âmine-i de'âviden ve mutâllebât ve a'yân zimmetlerini ibrâ-i 'âmm kât'a nizâ'la ibrâ ve ıskâd itdi ba'de'l-yevm menzil ve tahmilâthâne nukûd ve ve 'akkâr ve emlâkda 'alâka müdâhale yokdur didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka' bit-taleb kayd şud olundu fi 14 Zî'l-hicce sene 1109 (14 Zî'l-hicce 1109/23 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmûd Efendi Hamza Efendi, İshak Efendi bin Kalaycı, Molla 'Osmân Mezi-dzâde, Molla 'Alî bin 'Ali, 'Abdullah bin Arif, 'Alî bin Murâd, es-Seyyid Murâd Tuzcu, Sefer bin Dâvud, el-Hâc Derviş bin Yûsuf, el-Hâc 'Ömer bin Ebûbekir, el-Hâc Mustafâ Murâd Beşe.

Belge No:160-2:Mirâs Paylaşımı

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi sükkânında iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ya'kûb bin Yûsuf'un verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint-i Mustafâ ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Yûsuf ve sulbîye kebîre kızları diğeri Meryem ve Hadice ve Tursun ve Kaya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Tursun Kaya tarafından zikri âti ibrâyı ikrâra vekîl idüb mezbûrunun verâseti ma'rifet-i şer'le 'ârifân olan Sefer bin Dâvud ve el-Hâc Ahmed bin Mûsâ nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan 'Ömer el-Hâc Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde müteveffâyı merkûmun cem' muhalledfâtının vâzi'u'l-yed olan iş bu râfi'u'l-kitâb merkûmân Mehmed ve Yûsuf muvâcehelerinde bi'l-vekâle ikrâr

ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Tursun Kaya babası müteveffâyı merkûm el-Hâc Ya'kûb'un mahalle-i mezbûrede vâki' menzil ve tahmilâthâne ve nukûd ve 'akâr emlâkından kendüye isâbet eden hisse-i irsiyyesi karındaşları ve merkûmân Mehmed ve Yûsuf'dan taleb idüb defter kassâm (***) olunduğunuz üzere zikr olunan menzil ve tahmilâthâne ve nukûd ve 'akâr ve emlâkdan isâbed eden hisse-i irsiyye dörtyüzaltmışdört buçuk guruş bâliğ olmağla meblâğ-ı merkûm dörtyüzaltmışdört buçuk guruş 'ala tarîku't-tehârûc karındaşların merkûmân Mehmed ve Yûsuf yedlerinden bi't-temâm ahz ve kabz idüb zikr olunan menzil ve tahmilâthâne nukûd ve 'akkâr ve emlâkdan isbât eden hisse-i irsiyye müte'alık 'âmine-i de'âviden ve mutâllebâtдан a'yândan zimmelerine ibrâyı 'âm kât'a nizâ'la ibrâ ve iskât itdi ba'de'l-yevm zikr olunan menzil ve tahmilâthâne ve 'akkâr ve emlâkda 'alâka ve müdâhalem kalmadı didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer' mâ-vaka' bit-taleb ketb olundu fi 14 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (14 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe 1109/23 Haziran 1698).

es-sâbıka.

Belge No:161-1:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Hamza bin Mustafâ'nın verâsetini edâ eden Hüseyin Beg ibni Şa'bân nâm kimesne mahfil-i kazâda medîne-i merkûmede hâlâ betü'l-mâl emîni tarafından husûmetdir cevâbı vekîl-i şer'îye olan el-Hâc Mehmed bin Mûsâ mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâyı merkûm Hamza'nın vâlidesi Fâtıma bint-i Ebûbekir nâm hatun benim vâlidem 'Âyşe nâm hatun ile li-ebeveyn karındaşları olub müteveffâyı mezbûrun verâseti zevce-i ... cihetinden bana münhasıra olub benden gayri vâris ma'rûfu yoğken hâlâ vekîl-i mezbûr el-Hâc Mehmed müteveffâyı merkûm Hamza'nın muhalledfâtı cânib-i mîriyyeye 'âyid olmak zi'amiyle vâzi'u'l-yed murâd ider su'âl olunub men' ve def' olmak matlûbundur didikde gibbe's-su'âl vekîl-i mezbûr cevâbında müdde'î-i mezbûrun cihed-i merkûmeden verâseti inkâr edeceği mezbûr Hüseyin Beg'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimden Mustafâ Çelebi ibni Hasan Beg ve Ramazân Beg ibni Mahmûd nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâyı merkûm Hamza'nın vâlidesi Fâtıma bint-i Ebûbekir nâm hatun müdde'î mezûr Hüseyin Beg'in vâlideyi mezbûre 'Âyşe ile li-ebeveyn karındaşlardır mezbûr Hüseyin Beg müteveffâyı merkûme ... cihetinden vâris olub bundan gayrı vârisi olduğun ma'lûmuz değildir biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-ri'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetlerin makbûl olmağın mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min Zî'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (19 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe 1109/28 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Hüseyin ..., 'Avz Ağa bin 'Abdullah, Mehmed bin 'Abdulkerîm Beg.

Belge No:161-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Boyacı Mahallesi'nde sâkine iş bu râfi'u'l-kitâb Aklân bint-i Mehmed nâm hatun meclis-i şer'-i şerîfe lâzımü't-teşrifde takrîr-i kelâm tâ'bîr-i 'ani'l-merâm idüb zevcem İbrahîm bin 'Ömer nâm kimesne ben firâşından mütevellid sagîre kızı Emîne'yi bilâ nafaka terk idüb aher diyâra gitmekle savb-ı şer'den kadar-ı kifâye nafaka takdîr olunub istidâneye izn taleb ederim didikde mezbûr İbrahîm zevcesi

mezbûre Aklân ve kızı sagîre-i mezbûre Emîne bilâ nafaka bırakub aher diyâra gidüb nafaka hasebinden birisinin dahî götürmediğine mezbûre Aklân'a ba'de't-telifu's-şer' savb-ı şer' üzerinden mezbûre Aklân ve sagîre Emîne'nin nafakaları için yüzotuziki akça bir guruş râyic olan akçadan her birine yevmî beşer akça farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûredde istidâneye ve lede'z-zafer mezbûr İbrahîm'den rücû'-ı mezbûre Aklân'a izin verilmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-ısrîn min Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/ 29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Hüseyin bin Mustafâ Boyacı, el-Hâc Mustafâ Fişekçi-zâde, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:161-3:Mîrâs Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Hamza Mustafâ bin Halid'in oğlu olub hâzırâ vârisi olan iş bu râfi'u'l-kitâb Hüseyin Beg ibni Şa'bân nâm kimesne mahfil-i kazâda Mehmed 'Alî bin Çelebi Verdi nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tâbi' karye-i İncesu'da vâki' lede'l-eyâli ve'l-cirân beşyüz tiğek bir kıt'a bağ ile üç kıt'a târla ve iki dîb ceviz eşcârî müteveffâyı merkûme Hamza'nin mülkü olub ba'del vefât-ı irsiyye intikâl etmişken mezbûr Mehmed 'Alî zabt eder su'âl kasr-ı yedine tenbîh matlûbundur didikde gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed 'Alî cevâbında zikr olunan bağ ve târla ve ve ceviz eşcârî müteveffâyı merkûm Hamza'nin mülkü olub kendüye vâzi'u'l-yed olduğu ikrâr ve i'tirâf etmeğin ikrârı mûcibince zikr olunan bağ ve târla ve ceviz eşcârî yedine mezbûr Mehmed 'Alî'nin kasr-ı yedine tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min şehri' Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (19 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/28 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Bahâr-zâde 'Osmân Efendi, Bekir Mehmed Çelebi, Seyyid Hüseyin ..., 'Avz Ağa 'Abdullah.

Belge No:162-1:Mîrâsın Teslîm Alınması

Medîne-i 'Ayntâb'da Bostancı Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan 'Ömer bin el-Hâc 'Abdullah'ın sulbîye kebîre kızı Hadice meclis-i şer'-i şerîfe lâzımü't- teşrifte 'Ömer iş bu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb babam merkûm 'Ömer'in fevtinden sonra ben sagîre ve kâsır bulunmakla 'ammim mezbûr el-Hâc Mehmed kable's-şer'den üzerine vasî nasb ve ta'yîn olunub babam müteveffâyı merkûmun ve ba'de fevt olan vâlidem Hüsniye'nin muhalledâtlarından bana 'âyid ve râci' olan hisse-i irsiyye vesâyine ahz ve kabz etmişdir hâlâ ben hadd-i bulûğa erişub tasarruf-ı kâdir olduğuma binâ'en mezbûr el-Hâc Mehmed'den hisse-i irsiyye talep ve ma'rifet-i şer'le muhâsesi mezkûr ... babam müteveffâyı merkûmun muhalledâtlarından mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-eyâli ve'l-cirân ma'lûmu'l-hudûd menzilden rub' hissem ve Kara Seki nâm mahallede vâki' ikiyüz tiğek bağ ve bir Mushaf-ı Şerîf ve üç sefer sahan ve bir tencere ve bir taşt ve üç müsta'mel kilim ve yedi münakkaş yastık ve iki köhne yorgan ve bir döşek ve bir çift altın küpe ve bir tahta ... tahta ve üç kara sandık ve bir leğen edâ ve teslîm idüb zimmetinde yirmisekiz guruşum bâkî kaldıkda meblâğ-ı bâkî yirmisekiz guruşun rûb' guruşun yedinden olan hüccet-i nafaka mûcibince bir senede bana infâk ve iksâ eylediği

on guruş takâs ve onsekiz guruş mukâbelesinden menzil-i mezkûrun rub' hisse-i şâyi'sı dahî bana bey' ve teslîm idüb semeni zimmetinde olan onsekiz guruşun takâs etmekle ben dahî makasâyı kabûl eyledim ba'de'l-yevm babam müteveffâyı merkûm ile vâlidem müteveffâyı mezbûrenin muhallefâtlarından bana intikâl eden hisse-i irsiyye müte'allık 'âmme-i de'âviden zimmetini ibrâ ve iskât itdim itdim min ba'd vasî-i merkûm el-Hâc Mehmed ile babam mezbûr 'Ömer ve vâlidem mezbûre Hüsniye'nin muhallefâtlarına müte'allık da'vâ nizâ'im ve 'alâka ve müdâhalem kalmadı didikde merkûm el-Hâc Mehmed dahî sagîre-i mezbûre Hadice'ye kelimât-ı meşrûhasında tahakkîk ve tasdîk idüb ben dahî mezbûre Hadice'ye menzil-i mezkûrun rub' hisse-i şâyi'sını onsekiz guruş bey' ve teslîm idüb semeni mezbûre Hadice'nin zimmetinde olan onsekiz guruşun takâs itdim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûrun rub' hissesi mülkü mevrûsum ve rub' hissesi dahî mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ-yeşâ' mutassarıf olan didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-'ısrîn Zî'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-hicce'ti'ş-şerîfe 1109/29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mustafâ bin el-Hâc Kasım, el-Hâc Mustafâ ..., Şeyh 'Ömer eş-Şâfi, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:162-2:Nafaka Takdîri

Medîne-i 'Ayntâb'da Hızır Çavuş nâm mahallede sâkine Gülağ bint-i Ya'kûb nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tâ'bîr-i 'ani'l-merâm idüb zevcem Abbas bin Hasan nâm kimesnenin ve firâşından mütevellid sulbîye sagîre kızı 'Âyşe'yi bilâ nafaka terk idüb aher diyâra gidüb giddikten sonra dahî nafaka hasebinden bir sene gündür mülkü savb-ı şer'den bana sagîre-i mezbûreye kadar-ı ma'rûf nafaka ve farz ve takdîr olunub vakt-ı zarûretde istidâneye ve lede'z-zafer mezbûr Abbas üzerine rücû' izn taleb ederim didikde mezbûre Gülağ merkûm Abbas nafaka hasbinden birisini komayub gitdikden sonra göndermediğine mezbûre Güllağ'a yemîn teklîf oldukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ itdikten sonra hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb hazretlerin dahî mezbûre Güllağ ile sagîre-i mezbûre 'Âyşe'nin nafaka ve kisve-i bahâ için be her yevm sekiz akça farz ve takdîr idüb vakt-ı zarûrette istidâneye ve lede'z-zafer mezbûr Abbas üzerine rücû'-ı mezbûre Güllağ'a izin birle mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ısrîn Zî'l-hicce li-sene tis'a ve mi'e ve elf (29 Zî'l-hicce 1109/8 Temmuz 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ bin Velî, es-Seyyid el-Hâc 'Alî bin el-Hâc Şahin, 'Alî Beşe bin 'Abdullah.

Belge No:162-3:Darb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Karadeğnek sükkânından Mehmed bin 'Îsâ nâm kimesne mahfil-i kazâda karye-i mezbûre sükkânında ashab-ı haze'l-kitâb Halîl bin İbrahîm el-Hâc Ahmed bin 'Alî ve Hamza bin İbrahîm nâm kimesneler müvacihelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan iki gün mukaddem karye-i mezbûre zabiti Ahmed Beg karındaşları 'Alî ve Mehmed nâm kimesneler ile karye-i mezbûrede üzere hücum idüb ve hançeri kabzasıyla başıma ve sâ'ir ağzıma darb itdi da'vâm mezbûr Ahmed Beg ve 'Alî ve Mehmed iledir eyâli karye-i mezbûreden mezbûrun Halîl ve el-Hâc Ahmed ve Hamza ve gayrından bir ferdle da'vâ ve nizâ'im yokdur yedlerine hüccet-i şer'îye verilsün didikde gibbe't-tasdîkî'ş-şer' mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu

fi'l-yevmi's-sânî ve 'ısrîn min Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (22 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/1 Temmuz 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Abdulkadîr bin Mehmed, el-Hâc Memhed bin Mûsâ, 'Alî bin Mustafâ .

Belge No:163-1:Mehir ve Nikâh Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da Yahni Mahallesi'nde sâkine Cemile bint-i Halîl Ağa nâm ... mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idüb li-ebeveyn kız karındaşım 'Âyşe nâm hatun min cihet-i ... akrabâm olanlar ahere ve tezvîc olundukda ikişer yüz guruş mehr-i mü'eccel ve ikişeryüz guruş mehr-i mu'acceli ile 'akd olunub mehri misli dörtyüz guruş mu'âdil olunduğu mütebeyyin ve mütehakkık iken hâli sagîremde Velî mücrim olmamağla vâlidem Aklân bint-i Mehmed nâm hatun beni gâyib-i 'anî'l-meclis 'Alî bin Mahmûd nâm kimesneye yüz guruş mehr-i mü'eccel ve yüz guruş mehr-i mu'accel virmekle 'akd-ı nikâh idüb hâlâ ben bulûğa erişub 'akd-ı mezbûrda 'ayni ... olmağla 'akd-ı mezkûrun 'akl-ı sıhhatinden binâ 'akd-ı mezkûr su'âl itdim kız karındaşım mezbûre 'Âyşe ve min cihet ... akrabâm olanların mehri mishâlleri bi-garz-ı müslimînden istihbâr olunub ihbârların tahrîr olunmak matlûbumdur didikde 'udûl-i müslümandan Mansûr Efendî ibni 'Alî ve 'Alî bin Mansûr Efendî nâm kimesneler li-ecli ihbâr meclis-i şer'a hâzırân olub istincâr oldukda fi'l-vâki' mezbûre Cemile'nin kız karındaşı mezbûre 'Âyşe ve min ciheti ... olan akrabâm ahere 'akd nikâh olundukda ikiyüz guruş mehr-i mü'eccel ve ikiyüz guruş mehr-i mu'accel ile 'akd-ı nikâh olunub mezbûre Cemile'nin dahî ... mehri mislü dörtyüz guruş mu'âddir deyu her biri 'ala tarîku'l-işhâde haber verüb ketb-i muğayyerden kitâbdır ol muhtârda ... fâhiş aslâ deyu mestûr ve masruh olmağın 'akd-ı mezkûrun 'adem-i sıhhati hükm birle mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn ve min şehr-i Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, 'Alî bin Mustafâ, Mehmed bin Yûsuf.

Belge No:163-2:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Çarbin nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Mehmed'in sulbîye sagîre kızları 'Âyşe ve Fâtîma'ya babaları müteveffâyı merkûmdan intikâl eden mâlların hıfz ve tesviye-i umûrlarına bir nasb olunmak lâzım ve mühim olmağın sagîretân mezbûretânın vâlidelerin râfi'u'-kitâb Hadice'ye sahîh-i vasî şud fi 23 Zî'l-hicce sene 1109 (23 Zî'l-hicce 1109/2 Temmuz 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmed, el-Hâc (***) el-Hâc Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:163-3:Mahalle Câmî'isine Vakfedilen Yerlerin Gelirleri

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkin kıdvetü'l-muhadderât sâhibu'l-hâyırât ve'l-hayrât (?) Hanım Pâşâ bint-i Kasım nâm hatun tarafından vech-i atı üzere sudûr eden vakfin bi'l-fi'l ... da'vâyı rücû' ve istirdâdına (?) vekîl olub zâtı mezbûreye ma'rifet-i şer'le île'ârifan olan Bektaş bin 'Alî ve 'Îsâ bin Mûsâ nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Halîl bin 'Ömer nâm

kimesneler meclis-i şer'-i şerîf şâfi'ü'l-'amâde ve mahfil-i deyni râyic ... mahalle-i mezbûrede vâki' Ebûbekir'in binâ ve ta'mîr itdiği câmi' şerîfin mütevellisi olan iş bu râfi'ü'l-kitâb Mustafâ bin Ebûbekir Beg muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr sahîh-i şer'i idüb müvekkilem mezbûre Hanım Pâşâ mâlî helâl ve mülkü ... vech-i haberât ve sınıf-ı mîrân sarf eylemek Sıddık bint-i ... etmeğin silk-i mülkünde münselik ve ... zabt ve tasarrufunda ... olub medîne-i mezbûre her karinde Suvaşığı (?) nâm mahallede vâki' bir tarafı Boyacı oğlu vakfı ve iki tarafı el-Hâc Şa'bân ve irse-i mülkü ve bir tarafı be her câri ile mahdûd yüzyirmibin müşâre ... bostânî câmi' mezbûre ve 'arsa-i meydânda vâki' bir tarafı müvekkile-i mezbûre Hanım Pâşâ mülkü ve bir tarafı ve bir tarafı 'Osmân Beşe ve bir tarafı Hamza Ağa mülklerin ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb dükkânını dahî câmi' mezbûr karinde vâki' çeşmenin masârafını vakf ve habs idüb şöyle şart ta'yîn itdiği zikr olunan dükkân ve bostân be her sene ecri misli ile tâlifine icâr olunub meblâğı icâresinde senede bir buçuk guruş câmi' mezbûrede imâm olanlara ve bir buçuk guruş mü'ezzin olanlara ve bir guruş hâtib olanlara ve bir guruşun firâş olanlara vazife verilüb mâ-fazla mütevellî-i mezbûr el-Hâc Mustafâ mutasarrıfı evvel dükkân mezkûrun icâresinde be her sene hâsıl olan altı guruşun beş guruşu çeşme-i (*) merkûmenin sûvâlınden harç ve sarf olunub ve bir guruşun

Belge No:164-1:Önceki Belgenin Devâmı

ve bir gurusunu mütevellî mezbûr el-Hâc Mustafâ mutasarrıf ola deyu şart ve ta'yîn idüb zikr olunan bostân ile dükkânı mütevellî-i merkûm el-Hâc Mustafâ'ya teslîm idüb mütevellî mezbûr dahî ba'de't-teslîm şerî'atını edâya te'ahhüd itdi didikde mütevellî mezbûre el-Hâc Mustafâ dahî vekîl mezbûre el-Hâc Halîl kelîmât-ı meşrûhasında tasdîk ve tahakkuk etdikten sonra vekîl-i mezbûr el-Hâc Halîl mütevelliyi mezbûre el-Hâc Mustafâ muvâcehesinde ... cânib-i şâ'fî 'azam olub İmâm-ı 'azam ... nâzım mülâmet-i İmâm Ebu Hanife Şa'bân bin ... rahmetullahu 'aliyye hazretleri ... olmamağla vâkf-ı merkûme Hanım Pâşâ 'akd ve vakfından rücû' idüb yine mülküne red olunmağla murâd eder su'âl olunub 'akkâr-ı mezbûreden mütevellî mezbûrun kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur didikde mütevelliyi mezbûr el-Hâc Mustafâ dahî cevâbı mutasaddi olub imâmeyn-i hümâyûn İmâmı Ebu Yûsuf Pâşâ İmâm Mehmed Şeybani hazretlerin kasrlarında ba'de't-teslî'ü'l-mütevellî lûzûm vakfı tahkuk ve rücû'a mahâl yokdur deyu hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretlerinden hakkımı taleb itdikde hâkim-i müşârün-ileyh dahî te'ahhüd kavâ'da haberi evvel ve aheri görüb râyı imâmeyn üzere zikr olunan vakfin luzûmeti hüküm idüb min ba'd tâvil fâsîd ile tahvil ve tebdil ve tafîz ta'dil kimesnede mahâl ve nezir kaldı ile tağayür-ı şerâtu'l-ihimâl olunmaya min bedeli ba'd ... 'ale'l-hayyü'l-kerim tahrîren fi'l-yevmi'l-'ısrîn min şehr-i Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mikdad 'Attâr, el-Hâc 'Ömer Sıddık, el-Hâc Bâli, Hüseyin bin Bayrak, 'Ömer bin 'Osmân Beşe, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:164-2:Merkeb Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da ... nâm karye sükkânından Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Yûsuf 'Arâb nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ takrîr-i kelâm idüb iş bu müşâyid olan bir re's ... ergen/erkek (?) merkeb benim mülkü müşterâm olub târih-i kitâbdan evvel bir ay mukaddem mülkümünden zâyî' etmiştim

mezbûrun (**) mezbûr Yûsuf'a tenbîh olmak matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl mezbûr Yûsuf cevâbında zıkr olunan merkebi üç ay mukaddem Suruç nâhiyesinde Kara nâm karye sükkânından Karabaş Hamza ve nâm kimesneden bir re's mülkü merkebim ile ... itdim müdde'î-i mezbûre Mehmed'in mülkü olup târîh-i mezkûrda mülkünden zâyi' itdiği ma'lûmum değildir didikde müdde'î-i mezbûr Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda 'udûl-i müslimden Zülfikâr bin Murâd ve Ebûbekir bin 'Ömer nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' zıkr olunan merkebi mezbûr Mehmed'in mülkü olup târîh-i mezkûrda mülkünden zâyi' eden biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet şer'îye eylediklerinde ba'de'r-rî'âyet-i şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl makbûl olduktan sonra zıkr olunan mekebi ahire bey' veya hibe itmeyüb tarîk-i şer'den bir tarikle mülkünden ihrâç etmediğine mezbûr Mehmed'e yemîn teklîf olundukda ol dahî 'ala vuku'u'l-minvâl halef-i billâhi'l-'aliyyi'l-a'lâ etmeğın zıkr olunan merkebi mezbûr Mehmed'e teslîmi merkûm Yûsuf'a tenbîh birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min Zî'l-hiccetî's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (23 Zî'l-hiccetî's-şerîfe 1109/2 Temmuz 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Seyyid Mehmed Çelebi Seyyid Hamza, Ahmed Efendi el-İmâm, Mehmed Çelebi Kamalak-zâde, Şeyh Velî bin Yûsuf, ..., Mehmed bin Hüseyin.

Belge No:165-1:Câmi'i Şerîf Çeşmesinin Ta'mîri

Husûs-ı âtfıyyü'l-beyânın mahallesi'nde keşif ve tahrîr-i iltimâs olmağın savb-ı şer'den es-Seyyid 'Osmân Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol dahî zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmî olan mütesellim ile medîne-i 'Ayntâb'da Şehreküstü Mahallesi'nde Hamza Ağa el-Hâc Hasan'ın ta'mîr itdiği mescidi şerîfin havalisine varub 'akd-ı meclis şer' eyledik de İbn Kôr Mahallesi sükkânından iş bu râfi'kitâb el-Hâc Hasan İbni el-Hâc Mehmed Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bi't-tevliye takrîr-i kelâm idüb babam mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi mescid-i mezbûrun havalisinde iş bu müşâyid olunan havazında inşâ'allah binâ' ta'mîr ve vakf idüb yine mahalle-i mezbûrede merhûm Seyyid Ramazân Efendi'nin binâ itdiği câmi' şerîfin çeşmesi havzının kazini mezbûr Seyyid Ramazân Efendi'nin izinle havzı mezkûre icrâ eyledikten sonra anın dahî kazini yine mahalle-i mezbûrede bey'n-nâs olan mahallede bir havas dahî binâ idüb anâ icrâ eyledikten sonra anın dahî kazini kendiye mülk bostânı duvarına mutasall tarîk-i 'âmm üzerinden bir musluk binâ idüb zıkr olunan musluğu icrâ idüb yirmi seneden mütacâviz vech-i meşrûh üzere câri ola gelmişken iki sene mukaddem mezbûr Hamza Ağa iş bu mescid-i mezbûrun havâzından olan havazın kazini mütevellî sâbıkda izinli istibdâl itdim deyu menzilinde vâki' kapusu icrâ idüb zıkr olunan havaz ve musluğu savb-ı minkat'â 'olmağla ba'de'tanzir ... vakf-ı müslimînden istincâr olunub iş bu yedimde olan fetvâyı şerîf mücibince mezbûr Hamza Ağa'nın kapusunda icrâdan men' olunmak matlûbumdur didikde 'udûl-i müslimînden 'Osmân Efendi ibni Halîl Efendi ve Halid Çelebi ibni Mehmed Çelebi ve 'Alî bin 'Ömer ve el-Hâc Müftü-zâde bin el-Hâc Mehmed ve Ahmed bin Dede Bekir ve Halîl bin 'Alî ve Velî bin Ahmed ve 'Alî İsmâ'îl ve Halîl bin Hüseyin ve Receb bin Hüseyin ve Ebûbekir bin Murâd ve Mehmed Dâvud ve el-Hâc Mehmed bin Hâcî Hüseyin ve ve Muammar Üstad 'Osmân ve 'Osmân ve Mehmed nâm kimesneler ecli ihbârı meclis-i şer'-i hâzırân olup istincâr olundukda fi'l-vâki' (***) merhûm mezbûr Seyyid Ramazân Efendi çeşme-i merkûmenin kazini merkûm el-Hâc Hasan'ın babası binâ ve vakf itdiği (***) harâbe izin verüb ol dahî iş bu müşâhid olunan havzı icrâ eyledikten sonra mahalle-i mezbûrda bir havzı dahî binâ idüb

kazinî ol havzı icrâ idüb ba'de anın kazinî dahî mülkü bostâni duvarına mutasill binâ itdiği musluğu icrâ idüb yirmi seneden mütecâvizdirki bu vech üzere câri iken mezbûr Hamza Ağa havz-ı mezkûrun kazinî ... sonradan icrâ eden deyu herbirine 'ala tarîku's-şehâde haber vermeğin Mevlânâ-yı merkûm ber mûcib fetvâyı münîfeye havzı mezkûrun kazvinî mezbûr Hamza Ağa'nın kapusundan men' idüb husûs-ı mezbûr mahallinde tahrîr ba'd me'â irsâl olunan Hasan Ağa bin Yûsuf Efendi ve Ebûbekir bin Mustafâ ile gelüb meclis-i şer'le 'alâ vukû' inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-'ısrîn min Zî'l-hicreti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Zî'l-hicreti's-şerîfe 1109/29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafâ bin ..., el-Hâc Ebûbekir 'Îsâ, 'Alî bin Mehmed, 'Osmân bin Mehmed, Hasan bin 'Ali, Hâcî Ahmed Turan, Ahmed ..., Mehmed bin Bekir Verdi.

Belge No:165-2:Çeşmeden Su Alınması

Bu müslim bâbında ... tevcîhlerdir ki bu vakf-ı çeşmenin savbından mütevellî ba'zı kimesnelere ... veyahud istibdâl idüb ol kimesnelerin menzillerine su harâbân etmekle çeşmenin savbına kilit vâki' ola ba'de'l-evvel mütevellî ... aher kimesne mütevellî olub ola kimesnelerin menzillerine cereyân eden savbı kat'â idüb çeşmeye icrâye şer'a kâdir olur beyân buyurulub münâb oluna.

...

Belge No:166-1:Çeşmeden Su Alınması

Sûret-i mezbûrda mütevellî evvel savbı alub çeşmenin icrâ murâd itdikde evvel kimesneler mücerred bize evvel savbı mütevellî sâbıkdan oldukda ve bu kadr-ı seneden bir ve isti'mâl ederiz deyu vermekden imtinâ' kâdir olurlar buyurulub mübâyin buyurulub müşâb oluna.

...

Belge No:166-2:Çeşmeden Su Alınması

Bu sûrette mütevellî ile ol kimesneler mürâfa'a-i şer' olunduklarında zîde kâdî bu kadar-ı seneden bir isti'mâl eylemişler deyu ol savb-ı ol kimesnelere hılâf-ı şer' hüküm eyleye şer'a hüküm nâfiz olursa beyân buyurulub müşâyib oluna.

...

Belge No:166-3:Kayyım Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Alî Neccar Mahallesi'nde sâkin iken yedinden akdem 'Anteb mukâta'âsı ile gâyib olan el-Hâcî Ahmed ibni el-Hâc Hasan'ın karye-i Düllükde vâki' bindörtüyz tiğek iki kat'â bağ ve sâ'ir esbânı hıfz bir kayyım-ı vekîl lâzım ve mühim olub gâyib-i mezbûrun karındaşı oğlu iş bu râfi'u'l-kitâb Seyyid bin Halîl nâm kimesne vekâleti merkûm 'uhdesinden gelmek kâdir olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî mezbûr Hüseyin gâyib-i mezbûrun bağ ve ve sâ'ir esbânı hıfz kayyım-ı vasî nasb ve ta'yîn itdiği ol dahî vekâleti kabûl mürâ'ını edâya te'ahhür ve't-tezkiye etmeğin mâ-vaka' bi't-taleb fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ısrîn min Zî'l-hicreti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (25 Zî'l-hicreti's-şerîfe 1109/4 Temmuz 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla 'Alî bin Velî Molla 'Abdullah Molla Şa'bân, el-Hâc Mehmed Mûsâ, es-Seyyid Hasan 'Alî Murâd Dede, Molla Ahmed bin Yûsuf.

Belge No:166-4:Alacak Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'da 'Alî Neccar Mahallesi sükkânından el-Hâc Yûsuf bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfî'u'l-kitâb Mehmed 'Alî bin Himmet nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb benim mezbûr Mehmed 'Alî zimmetinde müşterâ ve takkayüz cirbân semeninden yüz guruş hakkım olub bundan akdem meblâğ-ı mezbûrun el-Hâc Hüseyin bin Mehdi nâm kimesne havâle etmişdim havâle-i mezkûrenin'akd-ı sıhhatinde binâ' meblâğ-ı mezkûr mukâbelesinden seksen guruş kıymetli iki kantâr kırkbir batmân tûtûn ve yirmi guruş kıymetli yirmidört guruş kıymetli yirmidört ... biz merkûm Mehmed 'Alî yedinde bi't-temâm bir ahz ve kabz itdim zimmetinde bir akça ve bir habbem kalmadı didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bit-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı şehr-i Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/20-29 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

'Alî Çelebi Maksûd Efendi, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ.

Belge No:166-5:Mülk Satışı (Ceviz Ağacı Hisse Satışı)

Medîne-i 'Ayntâb'da Kürkciyan Mahallesi'nde sâkine Hanım Pâşâ bint-i Kasım nâm hatun tarafından husûs-ı âtîyyü'l-beyân ve ikrâra vekîl olub mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'le ile 'ârifân olan Mustafâ Ağa ibni Ebûbekir Beg ve Mehmed bin Muslî nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Halîl bin 'Ömer nâm kimesne nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfî'u'l-kitâb Mehmed bin el-Hâc Ebûbekir nâm kimesneler muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb karye-i Çağdığın'da vâki Uzun ... nâm mevzi'de Abbasoğlu nâm kimesnenin bağı dâhilinde bir dîb ceviz eşcârı ve yine karye-i mezbûrda mezbûr Mehmed mülkü tarlası dâhilinde ondokuz dîb ceviz eşcârı sekiz sehiminden bir sehimi müvekkile-i mezbûre Hanım Pâşâ'nın mülkü ve iki sehimi mezbûr Mehmed'in mülkü ve beş sehimi aherin mülkü olmağla hâlâ mülkü müvekkile-i mezbûre Hanım Pâşâ zikr olunan ceviz eşcârından sekiz sehiminden bir sehimi ile çifti her biri mezbûr Mehmed'e yirmibeş guruşun bey-i' bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûrun merkûm Mehmed'e hibe-i sahîh-i şer' ile hisse olub ol dahî itihâb ve kabûl idüb zimmetini ibrâ ve iskât eden ba'de'l-yevm zikr olunan ceviz eşcârı binsekiz sehiminden üç sehimi mârû'z-zikr her bir mezbûr Mehmed mülküdür müvekkilemin kat'â' alâka ve müdâhale yokdur didikde gibbe't-tasdîki's-şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' 'aşer min Zî'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (19 Zî'l-hicce'ti's-şerîfe 1109/28 Haziran 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Molla Mikdad 'Attâr, el-Hâc 'Ömer ve Sıddık, el-Hâc Bâli, Hüseyin Bayrak, 'Arâb 'Osmân.

Belge No:167-1:Mütevelli Tevcîh Berâtı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî hükmü oldur ki

'Ayntâb'da vâki' ... meşrut olan mütesellimi vakfın yevmî iki akça ile vazifeyle mütevellisi olan Şa'bân fevt olub biri mahlûl olmağın yerine sulbî oğlu iş bu râfi'-i tevkî'-i refî'i'ş-şânî hâkânî Ahmed her vecihle lâıyk mâll ve müstehak olmağın tevcîh olunub bu berât-ı şerîfim verilmek babasında babası berât-ı mûcibince 'inâyet ricâ etmeğın mahlûl ise sâdaka idüb bu berât-ı hümâyun verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm varub mezbûr Ahmed zıkr olunan babası yerine mütevellı olub hıdmet-i lâzımesin meri ve mü'eddi kılındıktan sonra yedine iki akça vazifesine mutasarrıf olub vâkfın ruhu ve devâmı ve devletü için du'âya müdâvemet göstere ol bâbda bir ferd mâni' ve nizâ'im olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî min Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe 1109/11 Mayıs 1698).

Kayd şud fi 25 min Zî'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1109 (25 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe 1109/4 Temmuz 1698).

Be-makâm-ı Edirne.

Belge No:167-2:Mîrâsın Teslîm Alınması

... olub kazâ'-i 'Ayntâb'a tâbi' Turlu nâm karyede sâkin Hüseyin bin Şevket nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-ı lâzımü't-tevkîrde iş bu râfi'u'l-kitâb ve diğér Hüseyin bin Velî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takdîri kelâm karye-i mezbûrede vâki' bir taraf Mehmed nâm kimesne üzerine mülkleri ve bir tarafı Cum'a mülkü ve bir tarafı hark değîrmeni ve bir tarafı nehri câri ile mahdûd birbirine mutasallıkını temlîkine bezr-i alur iki kıt'a tarla mukaddemâ merkûm Hüseyin'in babası mezbûr Velî'nin taht-ı tasarrufunda olub ba'de vefâtı hak tasarruf intikâl 'âdi ile oğlu merkûm Hüseyin'e intikâl ider ki merkûm Hüseyin'e sagîre ve kâsara tasarruf kâdarı olmamağla sekiz sene ben zirâ'at ve harâset kaldı merkûm Hüseyin Mehmed mahdûd-ı mezkûr yedine taleb etmekle ben dahî kasr-ı yedine kâsır iden kendüye def' ve teslîm eden ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrda kat'â 'alâka ve müdâhalem yokdur didikde merkûm diğér Hüseyin vasî-i hakkı mezbûr Hüseyin meşrûhasında tasdik ve tahakkîk bende aher mahdûd-ı mezkûr gallesine müte'allık mezbûr hasbe mâ ile da'vâ ve nizâ'im yokdur didikde mâ-vaka'a gıbbe't-tasdik olundu, fi 25 min Zî'l-hiceti'ş-şerîfe li-sene 1109 (25 Zî'l-hiceti'ş-şerîfe 1109/4 Temmuz 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-âlemü'l-kirâm Debbâğ Mehmed Efendi, es-Seyyid Hasan 'Alî bin Murâd Dede, es-Seyyid Hüseyin bin Halîl, Mehmed bin 'Osmân, el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Mehmed bin Mustafâ.

Belge No:167-3:Vasî Ta'yîni

Medîne-i 'Ayntâb'da Hayık Müslüman'da sâkin iken hâlik olan Agob veledi ... bir vasî lâzım olmağın sagîrenin'ümme'ti bâ'isü's-sâlif Sane nâm Nasrani Mansûra mezbûr üzerine vasî nasb oldukda ol dahî ba'de'l-ma'kûl mâ-vaka'a gıbbe't-taleb kayd, fi 28 min Zî'l-hicce sene 1109 (28 Zî'l-hicce 1109/7 Temmuz 1698).

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed bin Mûsâ, Ebûbekir bin Mustafâ, Mehmed bin Muslî, Hatır Veledi.

Belge No:168-1:Vâkfa Kileci Tevcîh Berâtı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

'Ayntâb'da 'arsa-i meydânından ... vakfı olup meydân mezbûrun kiliciliğine kimesenin tasarrufunda olmayüb hâli mahlûl olmağın erbâbı istihkâktan iş bu râfi'-i tevkî'-i refî'-i ş-şânı hâkânî Seyyid Mustafâ her vecihle lâyük ve müstehakkık olmağın tevcîh olunub berât-ı şerîfim verilmek bâbında kendiyeye 'arzuhal mûcibince 'inâyet ricâ etmeğın kimesenin tasarrufunda değıl ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu nusreti makrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm varub Seyyid Mustafâ zıkr olunan vakfının midânına kileci olup hıdmet-i lâzimesin mer'i ve müdde'î kıldındıktan sonra ber vecih hissesi mutasarrıf olup vâkıfının ruhu ve devâm-ı 'ömr ve devletü için du'âya müdâvemet göstere ol bâbda tarafı aherden bir ferd mâni' ve müzâhim olmayub aherden dahll ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'âlâmeti şerîfe'itimâd kılalar tahrîren fî evâ'il-i şehr-i Şevvâl li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Şevvâl 1109/12-21 Nisan 1698).

Be-makâm-ı Edirne.

Belge No:168-2:Berber Dükkânı Sahibinin Şikâyeti

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşer'in 'Ayntâb kazâsında bi'l-fi'l nâ'ibü'ş-şer' olan Mevlâna zîde 'ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki medîne-i 'Ayntâb'da Mevlûdhâne karinde 'arsa-i Meydân nâm mevzi'de berber olan darende-i fermânı hümâyûn Hâcî Mehmed nâm kimesne dergâhı muallâma 'arzuhal idüb bu ... mâhir olup ... olmayub dâhil olmak icâb etmez iken asbâbı guzâtından ba'zı kimesneler mücerred ve bize kesâd verin deyu bunun hılâfı şer'i şerîf kâr ve kimesne mâni' oldukların bildirub men' ve def' olmak bâbında hümâyûnum ricâ etmeğın buyurdum hükmü şerîfimle vardıkda buna ol vecihle dâhil olundukda bir def'a şer'le görölüb fasl olunmâyan husûsu temâm-ı hak ve 'adl üzere te'hiz idüb göresin i'lâm olunduğı üzere bu esnâda varub hıdmet idüb kethüdâ ve ... başları ma'rifetle ... çıkub hâm ... olmayub hılâfı şer' şerîf ta'disi tevcîh olunubda muktezâyı şer' kavîm ile 'amel idüb dahî mâdem ki bunun üzere şer'a bir sene şayit olmaya buna mezbûrlara hılâf-ı şer'-i şerîf rencîde itdirmeyub men' ve def' eylemeyesin min ba'd şer'-i şerîfe ve ibrâ-i hümâyûna muhâlif kimesne iş itdirmeyub şöyle bilesin 'âlâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahrîren fî evâsıt-ı Şevvâl li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Şevvâl 1109/22 Nisan-1 Mayıs 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:168-3:İmâm ve Mütevellî Tevcîh Berâtı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

'Ayntâb'da vâki' Tarla-yı Atik Mahallesi'nde Hâcî 'İsâ Mescidi Vakfı'nın vazifesıyla imâm ve mütevellî olan Bedri Şa'bân Halîfe fevt olmağın mahallulünden sulbî oğlu iş bu râfi'-i tevkî'-i refî'-i ş-şânı hâkânî 'Abdullah Halîfe zîde salât-ı için tevcîh olunub berât-ı şerîfim verilmek ricâsına kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşer'in 'Ayntâb kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhu 'arz ve i'lâm eylemeğın hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhanem zuhûra götürüb nâ'ibi merkûmenin 'arzı ve binyüzdokuz Şevvâli'l-mükerrrem selh günü târîhiyle mevrûh verilen ru'ûs-ı hümâyûn mûcibince tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûn sa'âdet-i makrûnu verdim ve buyurdum ki merkûm 'Abdullah Halîfe zîde salât-ı varub mütevefâyı merkûmun yerine mescid-i merkûme

imâm ve vâkfına mütevellî olup edâ-ı hizmet eyledikten sonra bundan evvel imâm ve mütevellî olanlar tevcîhle mutasarrıf ola gelmişlerse merkûm dahî ol minvâl üzere vazife-i mu'ayyinesi evkâfi mahsulünden olup mutasarrıf evvel şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd eyleyeler tahrîren fî'l-yevmi's-sânî min Zî'l-ka'deti's-şerîfe li-sene tis'a ve mi'e ve elf (2 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1109/

Be-makâmı Edirne el-mahrûse.

Belge No:169-1:Nebi Soyundan Olma

Fahrû'l-kuzâtü'l-kirâm medîne-i 'Ayntâb'da kayyım-ı makamımız es-Seyyid Asvaleddin Efendi dâme mükerremâ ba'de't-tahiyetü inhâ olunur ki ol tarafda bâ'isü'z-zikre es-Seyyid 'Ömer'in nebî ... nâm 'Alî nâm sahîhü'n-nebiye münteha olduğu mukeddemâ tarafından vârid olan mektûbû binâ' ve nâsibimiz 'az ve yine i'lâm ve sâdâtın cem'-i kesir ihbâr ve muhazzarâ etmeleriyle min ba'd kendünün 'alâmet-i hazâsını ta'aruz olunmayub sâdâtü'l-kirâmü'l-ekrâm ile ikrâm edesin vesselâm.

es-Seyyid 'Osmân el-fakîr en-nakîb.

Karye-i sükkânından Seyyid el-Hâc 'Ömer'in isbâtı nebî-i mezkûresidir.

Belge No:169-2:Rüsûm Tahsîli

Vechi tahrîr hurûf budur ki

Nefs-i 'Ayntâb'da havâsın olan kuzât-ı hânedan tarafımıza 'âyid olan Rüsûmâtı iş bu binyüzon senesine mahsûb olmak üzere mâhı Muharremi'l-harâm guresinden bir sene temâmına değin zabt etmek üzere el-Hâc Hasan dokuzyüzaltmış gurus der'uhde ve'l-iltizâm idüb zabt için iş bu temessük verilmişdir sene-i sâbık evvel geldiği mivâl üzere vâki' olan rüsûmât tarafı vekîl her ne alur ise ahz ve kabz ve rabt idüb meblâğ-ı mezbûr mâhı seksen gurus tarafımıza edâ ve teslîm idüb tarâfi aherden müdâhale eylemeye tahrîren fî evâ'il-i şehri Muharremi'l-harâm li-sene 'aşer ve mi'e ve elf (1-10 Muharremi'l-harâm 101/20-29 Temmuz 1697).

el-fakîr İbrahîm kaim-makam Haleb hâlâ.

Belge No:169-3:'Ayntâb Kal'a Dizdârlığı

Kıdvetü'n-nüvvâb 'Ayntâb na'yibi efendi zîde 'ilmühu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadre ve kıdvetü't-takât 'Ayntâb Kal'ası dizdârî zîde hıfz inhâ olunur ki kal'a-i mezbûr muhafazasında Kara Mustafâ'nın kadîmi etmek aheri bilub lâkin gadr olmağla (**) Halîl Pâşâ tarafından tahvil ile tevcîh olunub yine zabt itdirilmediği i'lâm olunmak buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmıştır gerekidir ki 'arz verüb Kara Mustafâ Pâşâ'ya yedinde olan senedi mûcibince zabt itdirmeyub aher karışmağla gadr külli itdirmeyin ihtirâz ve mûcibince buyuruldu ile 'âmil olasın deyu.

Bâhtım Yûsuf Pâşâ muhâfız-ı Rakka.

Fi 9 Zî'l-hicce sene 1109 (9 Zî'l-hicce 1109/18 Haziran 1698).

Belge No:169-4:İskân Buyuruldusu

Kıdvetü'n-nüvvâb 'Ayntâb nâ'ibi efendi zîde 'ilmühu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadre inhâ olunur ki kazâyî mezbûreye tâbi' Orul nâm karye re'âyaların zimmîyân tâ'ifesinin ma'zıl (?) nefsi 'Ayntâb'da sâkin olup karye-i mezbûre zabitlerine dahî itâ'at etmemeleriyle sâdır olan emr-i şerîfi mûcibince kadîmi

karyelerine iskân itdirilmek bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmıştır gerekidir ki karye-i merkûme eyâlisinin gerek ehli İslâm gerek ehli zimmîyân tâ'ifesini ihrâç ve kadrımı karyesini iskân ve istikrâ itdirub mücibince buyuruldu ile 'âmel olunsun deyu.

Buyuruldu fi 9 sene 109 (9 1109/1698).

Belge No:170-1:Sultan Vakfı Gelirleri

Vechi tahrîr hurûf budur ki

Merhûm sultân ... evkâfindan 'Ayntâb ve Tilbaş nevâhiyesinde vâki' Çağdıgın ve ...ve Tevzil (?) nâm kurânın iş bu binyüzsekiz senesine mahsûb olmak üzere binyüzdokuz senesinde vâki' olub cânib vakfa 'âyid ve râci' olan mahsûlât ve Rûsûmâtın hâfiz etmek kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa zîde kadreye nef' ve ... tevlîyeti altıyüz esedî gurusu icâre verilub hâlâ icârı olan meblâğ-ı merkûm cânib-i vakf için bi't-temâm ahz ve zabt olunub zabt için iş bu tezkire tahrîr olunub verilmiştir ki mezbûr varub sene-i mezbûra mahsûb olmak üzere karye-i mezbûrâtı zabt ve rabt ve vâki' olan mahsûlâtı ve esedî maaşları mu'akâd-ı kadîm ve ola geldi üzere ahz ve kabz idüb hılâf-ı şer' ve kânûnu aherden bir ferd dâhil ta'arruz eylemeye tahrîren fi evâ'il-i şehr-i Zî'l-ka'de sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Zî'l-ka'de 1109/11-20 Mayıs 1698).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ hazretleri

el-fakîr Hasan mütevellî-i ...

'Ayntâb nâ'ibi Efendi ve 'Ayntâb mütesellimi şer'le görüb ba'de'l-kabûl mübâşir ma'rifetiyle buyurdum ki fi 26 Zî'l-kâde sene 109 (26 Zî'l-ka'de 1109/5 Haziran 1698).

Belge No:170-2:Alacak Da'vâsı

Devletlû sa'âdetlû (***) sultânım (***) hazretleri sağ olsun 'arzuhal kûllarıdır ki bu bendeleri ile 'Ömer-zâdem ile mâlımız karışık iken bi-emr 'Ömer-zâdem fevt olub mâlına 'avreti ile kızı vâris kalub mâlî taleb ederim vermek 'inâd ve muhâllefet iderim hakkım icrâ olunmak bâbında fermân sultânımıdır.

Belge No:170-3:Eşkıya Habsi

Kıdvetü't-takât-ı 'Ayntâb Kal'ası dizdârı zîde hıfz inhâ olunur ki İskân eşkıyâsından olub kal'asında olan mûmâ-ileyh İbrahîm virân edâ-i teslîm eyleyub mücibince buyuruldu ile 'âmel olalar deyu buyurdum ki fi 29 Zî'l-kâde sene 109 (29 Zî'l-kâde 1109/8 Haziran 1698).

Bâhtım hazreti Yûsuf Pâşâ.

Belge No:170-4:Mütevelli Tevcîh Berâtı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

'Ayntâb'da vâki' Sultân ... çeşmesinin vazife-i ma'nisiyle mütevellî olan Mustafâ kendü hevâ hevesinde olub hıdmetinde kusûr olduğundan ma'âda mâlî vakfî ekl ve bel' etmekle ref' olunub yerine istihkâkdan iş bu râfi'-i tevkî'-i refi'-i ş-şânî hâkânî Şeyh Mehmed zîde salât-ı için tevcîh olunub berât-ı 'âlîşânım verilmek ricâsına kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşer'in 'Ayntâb kazâsında nâ'ib-i şer' olan Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmihu 'arz etmeğin mezbûrun hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhanem

zuhûra götürüb nâ'ib-i mûmâ-ileyh 'arz ve binyüzdokuz Şa'bâni'l-mu'azzamının altıncı günü târihiyle mûrur verilen ru'ûs'-ı hümâyûnum mûcibince tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûnu 'izzeti makrûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Şeyh Mehmed varub çeşme-i merkûmede mütevellî olub hıdmet-i lâzimesin bi-kusûr mer'i ve mü'edd-i kılındıktan sonra bundan evvel mütevellî olanlar vazife-i mu'ayyinesi ile minvâl üzere mutasarrıf ola gelmişlerse mezbûr Şeyh Mehmed dahî ol minvâl üzere mutasarrıf-ı evvel ol bâbda ref' olunan mezbûr Mustafâ taraf-ı aherden ferd mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min Şa'bâni'l-mu'azzam sene tis'a ve mi'e ve elf (9 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/20 Şubat 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:171-1:'Ayntâb Mukâta'ası Karye Gelirleri

Berü hâlî ve harâbe olub cânib-i mîriyye hâsıl olmadığından dört beş senede berü ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'ası emînleri tarafından nâzır ve taht olmağla mezkûr kurâ ve mezâra' ma'rifet-i şer'le beyne'n-nâs üç def'a müzâyede ve reğâbeti munkâta'a olduktan sonra mezkûr karye ve mezra'aların üç seneye vârıncaya değin be her sene cânibi mîriyye altışar guruş virüb ve üç sene temâmından sonra semeni abâdân ve zirâ'at ve harâsta olunmağla defterde ziyâdesi olan mâlların ru'ûs-ı emînlerine edâ ve teslim eylemek şartıyla 'Ayntâb sâkinlerinden sâbıka Türkman kâtibi serdârı iş bu râfi'-i tevkî'-i refi'i'ş-şânî hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Sadrî oğlu Hasan zîde kadre üzerinde otuz guruş mu'accel ile karâr ve meblâğ-ı mezbûrun kabz idüb vech-i meşrûh üzere şartı ile tevcîh ve mâlikâne berât-ı 'âlîşânım verilmek ricasına i'lâm etmeğın hazîne-i 'âmîremde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine nazar oldukda ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'asına tâbi' karye-i ... hâriç ez-defter-i evvelsin bin akça yâzû ile ve mezra'a ... hâriç ez-defter senede dokuz buçuk riyâl ve sekiz akça ile bulunub bin akça yazı ile ... mezra'asının kaydı bulunmadığı derkenâr ve vech-i meşrûh üzere hüccet-i dahî hıfz olunub ru'ûs-ı 'Ayntâb emînleri tarafından fûrûhat olunduğu üzere verile gelen mâlin be her sene emînlere vermek ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn ve şevketi makrûnum şarûtuyla berât olmak bâbında fermânı 'âlîşânım sâdır olmağın hakkında mezîdi 'inâyet pâdişâhanem zuhûra götürüb binyüzsekiz Şevvâli'l-mükerrem yirmiyedinci gününde iş bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mezkûr Hasan zîde kadre varub mezkûr karye ve mezra'aların mu'acceli için mûmâ-ileyhsin ki Hüseyin zîde mecidiye teslim eylediği otuz guruş mukâbelesinde zabt ve ru'ûs-ı 'Ayntâb emînleri tarafından fûrûhat olunduğun üzere verile gelen be her sene emînlere edâ ve teslim ve temessük olduktan sonra mîri için vere geldiklerinde ez-ziyâde bir akça ve bir habbe mutâlebe ve rencîde olunmayub ve vüzerâ ve mîr-livâ ve mütesellimler ve sâ'ir ehli 'örf tâ'ifesin taraflarından bilâ fermân bir sene taleb olunmayub mağrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min külli'l-vücûh serbestiyet üzereber vech-i bâbında mâlikâne iş bu berât-ı 'âlîşânım mûcibince zabt ve rabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmât ... şer' ve'l-kânûn mîri için ahz ve kabz idüb beş ve erbâdan eylemediğın aherden bir ferd dahl ve ta'arruz ve ta'di ve tebdil ve tahviline şer' ve ... eylemeyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (5 Şevvâli'l-mükerrem 1109/16 Nisan 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Kayd fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe (28 Zî'l-ka'deti'ş-şerîfe/7 Haziran 1698).

Belge No:171-2:Vâkıf Malının Mütevelliyeye Teslîmi

'Ayntâb nâ'ibi efendi ve mütesellimi

Mûmâ-ileyh Süleymân Pâşâ üç senenin vakfı mâlını mütevellisin teslîm ve mu'acceliye temessük alub ol dahî sâhib-i 'arzuhâlû berüdüdür ki vâki' ise yedinde olan temessük mücibince zabt itdirub aheri karuşdurmasın deyu.

Bâhtım Yûsuf Pâşâ.

Fi 26 Zî'l-ka'de sene 1109 (26 Zî'l-ka'de 1109/5 Haziran 1698).

Belge No:171-3:Vâkıf İcârında Buyuruldu Talebi

Devletlû sa'âdetlû (***) sultânım hazretlerî sağ olsun 'Ayntâb nâhiyesinde Gerede ve Hıyam nâm karye-i Celil'de mevki-zâde ve vakfı olub bundan akdem sa'âdetlû Süleymân Pâşâ hazretlerî 'Ayntâb'a geldiklerinde yüzsekiz yüzdokuz yüzon senelerinin vakfı icâresi üçbin gurus bu kullarına icâre verüb hâliyâ Süleymân Pâşâ hazretlerinin ve kethüdâları olan 'Osmân bendelerinin vakf-ı sâhibinden icârı ben aldım deyû nizâ' etmekle sa'âdetlû Süleymân Pâşâ hazretlerinin yedinde olan temessük üzere zabt olunmak bâbında buyurulduyu şerîfi ricâ olunur bâkî fermân Sultânım hazretlerindir.

Mîr-livâ 'Ayntâb hala.

Belge No:172-1:Mîri Mukâta'a Gelirleri

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

Memâlik-i mahrûsede medîne-i Şam ve Halep ve Diyarbakır ve Mardin ve Edirne ve Malatya ve 'Ayntâb ve Tokat câniblerine ve sâ'ir ba'zı mahallerde vâli ve muhassal duyûnların taht-ı nizâmlarına dâhil mîri mukâta'ânın ekseri kurâsı ricâli devlet ve rea'yânı vilâyetten ba'zı kimesnelerin 'uhdesinde olub lâkin üzerlerinde mütekarer olmayub her biri bir tarikle bir senede birkaç avâm-ı der'uhde olduğundan re'âya fukârası güzâr olmayub kuvvetleri için vakt ve zemâniyle tahnim ve sâ'ir ihtiyaçları olan mâlzumelerine i'ânet olmağın bi'l-zarûre merâhecilerden za'if ile akça aldıklarında bir sene ezdiyâd bulân ... Edirne zirâ'at ve mîrâsları bağ ve bahçe ve sâ'ir kâr ve kesblere bin hâmalı vefâ etmedüğünden der'uhde edenler dahî zabt edecek bir sene veyahud iki senedir deyu cümle hamâllarını almak için cevir ve adanet... eylediklerinden ekseri perâkende ve perişân ve hâli ve harâb ve bâkî kalanlar dahî vakti yevmiyeye muhtâç ve ahvâlleri diğêr gün olmağla mâlı mîri ... tenzil bulub beytû'l-mâl mü'minin külli gadr ve zarûreti bâ'is olmağın ba'de'l-yevm ol makbûl mukâta'ât ve kurâmız karyeleri mislû mâlı mukâta'an ve kalemiyyesi verdikten sonra bir tarikle mutasarrif olduğu kurâ ahire verilmeyeceğın bilub i'mâriyle nakayd ve 'aşer ve mahsûlünde kendüye fâyiz ziyâdece olsun deyu re'âya fukârasın tahnim ve sâ'ir levâzımına i'ânet ve desti tatavvül zulm ve cebir ve'adâvedden meyânet etmekle ahvâlleri nizâm bulub terfiye'ibâd ile memleket-i İslâmiyyede olan mîri mukâta'ât ma'mûr ve beş erbâdân olmağla bâ'is olur ancak inkılâb zemânı ve muktezâyı hâli göre bi-nizâm matlûk cem'-i hazîne için olmayub ba'd zamân dahî şurût mezkûre merâ'ât olunub tebdîl ve tağyir olunmak sebebiyle verecekleri mu'accel zâyî' olmayacağıın nâs ... bilub rağbet etmeleri için febihâ ba'd tarîk-i hümâyûnum ve vekîl-i mutlakım olanlar tarafından birisi bu nizâmı bozûb sûreti ahire ifrâğ etmemek murâd etmediklerinde bu nizâm i'mâr-ı memleketine ve'ibâdullah ve naki' ve vâli olduğun huzûru hâyiz olunur

pâdişâhaneme gelüb bi'n-nefs kendüleri 'arz ve men' eylemeleri için a'lemü'l-ülemâü'l-mütebahharîn şeyhülislamım ve kâdıyı mükerrem nakîbü's-şerîfim edâmallahu te'âlâ fezâilühüm bu husûsu mahsûs nâzarı nasb ve ta'yîn olunub ol makbûl mukâta'ât ve karâdan hâlâ hazîne-i 'âmîrem defterlerinde yine mukayyed olub vâliler ve muhasıl ... ve yere geldikleri mâlî mîriyesi her ne ise mâlî mîriye ve mu'tâd üzere kalmayasın gerü ve noksân gelmemek şartıyla mâlın be her sene hazîne-i 'âmîreme verenler ... hazîne-i 'âmîreme ve câmi' emvâl olanlara ve berü gelenler kemâ fi'l-evvel hazîne-i 'âmîrem kadısına mâmûr olanlara senesi dâhilinde üç takyit ile be her sene teslim eyleyub yedlerine ma'mûlliye temessük aldıkça mîriye ve kalemiyyesi için ve yerü geldiklerinden ez-ziyâde bir akça ve bir habbe mutâlebe ve rencîde ve olunmayub ve şefâ'at ve ricâ ve tağlib vücûd ve eziyet ve gadr ve zarar kasdıyla sâhibinin ezâsı oldukça bir tarikle mutasarrıf olduğun kurâ ahire verilmeyub ve vüzerâ ve mîr-mîrân ve mîr-livâ ve mütesellimleri ve sâ'ir ehli 'örf tâ'ifesi taraflarından bilâ fermân bir şey taleb olunmayub mağrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min külli'l-vücûh serbestiyet üzere duyûnda oldukça mâlikâne bir berât ile zabt eylemek için yedlerine berât-ı şerîfim verilub mutasarrıflarından biri hâli duyûnundan karyesin bir aher kimesneye ferâgat eylemek murâd etdiklerinde ma'rifet-i şer'le ve hüsn-i rızâsıyla ferâgatını hüccet-i şer'îye olunduktan sonra tekrâr ferâgat ve kasr-ı yedinde müceddeden berât-ı 'âlişânım verilub ve sâhibi bi-emrullahu te'âlâ vefât idüb karyesi beriye'âyid ve râci' oldukda tarafi mîriyeden müzâyetle ve rağbâtî ... munkâta'a olduktan sonra sâyirenin verdüğün mu'acelliye verir ise evlâdı zükürüne verilub olmadığın sûretinde güzâr talebine ferûhat ve tulvâni (?) akçası teslimi hazîne olmak üzere mukârenet 'avn bâri ile ta'mîr bilâd ve terfîyye'ibâd için haber hevâbân devlet-i 'aliyyem ma'kül ve münâsebet görüb cümlelerin ... kalemiyye başdefterdârım düstûr-ı mükerrem münşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim Halîl Pâşâ edâmâllahu te'âlâ eclâlehünün 'arz-ı'ilmü'l-kirâm ve vüzerâ-yı 'izâm dahî istihsân istihsân ve istisavâb görüb imza etmelerin bu sûreti müstahsene mürûr ezmine ile tebdil ve ta'yîn olunmayub nâzır olan müşârün-ileyhim bu husûsun şurût vâki'ye dahî bilâ-nifâk vekâyî ve tenkîd ve ahire ve hıfz ve harâset bilub febihâ ba'd düstûru'l- 'amel üzere mahalline kayd olunması bâbında başsırrâ (?) i'lâmı telhis 'arz mücibince hatt-ı hümayûn cellâleti makrûnum sâdır olmağın hâlâ Şakir Hüseyin zîde mecidi (?) mühûrünün gönderub masrafâ her kurâ mislû duyûnde oldukça mâlikâne mutasarrıf olmak üzere şerîfiyâne sudûr bulan hatt-ı hümayûn şevketi makrûnum mücibince mu'accel ile ferûhte (?) fermân olunan ru'ûs-ı 'Ayntâb karyelerinden başmuhâsebe derfterinde onbeşbin akça yazusu olan Yahni karyesi ve yine defterde dokuz buçuk gurus nâm mâlî olan ... mezra'ası ve başmuhâsebe defterinde kayd olmayub defteri ahmâlde bin akça yâzûsu olan ... mezra'ası bir kaç senede berü.

Belge No:173-1:Mütesellîm Tevcîhi

'İzzetlü ve fazîletlü (***) Efendi hazretlerinin huzûr-ı şerfine mevkûrlarına da'avâtı halisa ve tesellimât sâfiyye ittihâfiyla inhâ olunur ki ber vech-i zımmı mutasarrıf olduğumuz 'Ayntâb sancâğı mütesellimi iş bu binyüzdokuz Zî'l-ka'deti's-şerîfin onsekizinci gününden bundan evvel tarafımızdan mütesellim nasb olunan kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahîm Ağa zîde kadreye tefvîz sipâriş olmağla mektûb tahrîr ve ısdâr kılınub irsâl olunmuşdur gerekdir ki târîh-i mezkûrda livâ'-i merkûm mütesellimin mezbûr İbrahîm Ağa'ya zabt ve rabt oldukların üzere 'âyid olunan ahz ve kabz itdirub hılâf-ı şer'i şerife zulm ve te'addî itdirmeyin ve siz ki mûmâ-ileyh İbrahîm Ağasız vech-i meşrûh üzere livâ'-i mezbûr sükkâna ve mukarrer kılınmışdır târîh-i

merkûmdan zabt idüb re'âya ve berâya hümâya ve hasenât ve min külli ol vech hılâf-ı şer'i şerîfe vaz' ve hareketten ihtirâz eyleyesiz.

Muhâfız-ı Rakka hâlâ.

Belge No:173-2:Eşkîyaların Katli Hakkında Buyuruldu

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb sancâğı mütesellimi İbrahîm Ağa zîde kadre inhâ olunur ki bundan akdem sanâ buyurulduları verilub evvel havâliside eşkiyâ zuhûr eder ise ahz ve katl etmek üzere tenbîh olunmuşdur bu def'a dahî ol havâlleride ba'zı katâ'ü't-tarîk eşkiyası olub te'dî 'ibâd ile eyleyenler i'lâm olunmağla ... buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmışdır vüsûlünde gerekdir ki ol havâllere ... olub eşkiyâ zâhir binub ve firâr eder iseler ben alub inşâ'allahü te'âla ahz ve katl sermukâta'aların tarafımıza gönderesüz ve'l-mesâfîb olunub ol havâllerinden bir akçalık eşyâ zâyî' olur ise senden taksîm olur merdân ve'r-rân (?) hareket idüb on mislû eşkiyanın ... hakla cezâların verüb sâ'ir mâmûr olduğun gerek eskân ihrâcı ve gerek ol makbûlün tanzim hâlleriyle mukayyed olub hılâfından ihtirâz eyleyesin deyu.

Fi 12 Cemâziye'l-evvel sene 109 (12 Cemâziye'l-evvel 1109/26 Kasım 1697).

Belge No:173-3:Eşkîyaların Katli Hakkında Buyuruldu

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb sancâğında vâki' kûra eyâlisi zîde kadruhum inhâ olunur ki ber vech-i ihtiyât evvel tarafda mezkûr eşkiyâ zâhir olub karyelerinûze gelüb hılâf-ı şer'i ta'dileri olursa mazûrûn mütebâh âdamlardır katl idüb vesât ve sâ'ir eşyâları katl edenlerin alub sermukâta'aları tarafımıza irsâl eylemek bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmışdır vüsûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere eğer ki karyenûze uğrayub şekâvet üzere olanların ... hakla ahz ve katl idüb eşyâların kabz eyleyesiz ba'de zamân anların bir şeyler sizden taleb olunmâz hemân ihtimâm idüb husûs-ı mezbûr için 'Ayntâb mütesellimi dahî ta'yîn olumuşdur ziyâde zikr olur ise anâ cezâ idüb mûcibinc-i buyuruldu ile 'âmel olasız deyu.

Fi 12 Cemâziye'l-evvel sene 109 (12 Cemâziye'l-evvel 1109/26 Kasım 1697).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ hazretleri kayd fi'l-yevmimi's-sâbi' ve'l-ısrîn min Zî'l-ka'de (27 Zî'l-ka'de).

Belge No:174-1:Muhzırbaşılık İçin Emr-i Şerîf Talebi

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşer'in 'Ayntâb kazâsında nâ'ibü's-şer' olan Mevlâna zîde 'ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki 'Alî bin Hüseyin divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb 'Ayntâb kâzayı mahkemeniz muhzırbaşılığa mâliye tarafından berât-ı 'âlişânla üzerinde olub tarafından Hacı Mehmed nâm kimesneyi vekîl idüb yedine mühür-i temessük vermekle mûcibince zabt itdirilub hılâf-ı berât-ı 'âlişân aheri müdâhale itdirmemek bâbında emri şerîfim ricâ eyledüğü ecilden hazîne-i 'âmîremde mahfûz olan kapucular kâtibi defterine nazar olundukda 'Ayntâb kazâsının ihtisâb ve ihzâriyenin mezbûr 'Alî bin Hüseyin üzerinde olduğun derkenâr olunub 'arz olundukda îmdi derkenâr mûcibince zabt itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb dahî mahkeme-i mezbûrûn ihtisâb ve ihzâriyesi merkûm 'Alî bin Hüseyin üzerinde olmağla yedinde olan berât-ı 'âlişânım mûcibince tarafından vekîl zabt itdirub hılâfı berât-ı 'âlişânım min ba'd aherî mukâta'â dahl ve ta'arruz itdirmeyesin şöyle bileler 'âlâmeti şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min

Şa'bâni'l-mu'azzam sene tis'a ve mi'e ve elf (9 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/20 Şubat 1698).

Edirne el-mahrûse.

Belge No:174-2:Mutasarrıflık Berâtı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

Dergâhı ma'lûm yeniçeri yerlerinde birinci bölükde yevmî oniki akça'ulûfeye mutasarrıf olan iş bu dârede-i fermân hümâyûn nusret-i makrûn-ı hâkânî Mustafâ Mehmed tâbur muhârebesinde mecrûh olamağla nakâ'ad ihtiyâr eylediniz düstûr-ı mükerrrem münşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem dergâhı ma'lûm yeniçerilerin ağası olan vezîrim İbrahim Pâşâ edâmâllahu te'âla eclalühü 'arz etmeğın hakkında mezbûr 'inâyet-i pâdişâhanem zuhûra götürüb vezîr-i müşârün-ileyh 'arz ve yeniçerilerin kâtibi zîde Mehmed'in derkenârı ile verilen ru'ûs-ı hümâyûn mûcibince kadîmi mutasarrıf olduğunuz 'ulufenin iki akçası hazîne-i mânda ve bâkî kalan on akça 'ulufesi ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'ası mâlından olmak üzere mutaka'adan zümresine ilhak idüb binyüzdokuz Şa'bâni'l-mu'azzamın yirminci gününde bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Mustafâ Mehmed varub vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî on akça 'ulufesi febihâ ba'd ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'ası mâlından emîn olanlar yedinden alub ber vech-i nakâ'ad mutasarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe'itimâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' 'ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (24 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/7 Mart 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:174-3:Okçu İzzeddin Cema'atine Karışılmaması Hakkında Buyuruldu

Şerî'a-ı şî'âr Haleb Eyâletinde vâki 'Ayntâb ve Maraş kâdıları zîde fazluhum kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân livâ'-i mezbûrûn mütesellimleri zîde kadruhum inhâ olunur ki dârende-i buyruldu Kilis Ekrâdından Okçu İzzeddinlü Cemâ'atinin cerâ'im güzêşteleri 'avâtıf-ı 'aliyye cihânda dini emri şerîf ile' azv olunmuşdur îmdi kendü hallerinde olub kâr ve kesb meşğûl ve bey' şer'a için kazâlarınıza vardıklarında hılâf-ı şer' bir ferd bunları rencîde remîde itdirmeyub mûcib-i buyuruldu ile 'âmel oluna deyu.

Fi 18 Zî'l-ka'de sene 1109 (18 Zî'l-ka'de 1109/28 Mayıs 1698).

Kayd fi 24 Zî'l-ka'de sene 1109 (24 Zî'l-ka'de 1109/3 Haziran 1698).

Belge No:175-1:Malikaneden Hisse Talebi

Pâye-i serîr i'lâm-ı 'arz olundukda mûcibince hatt-ı hümâyûn ... makrûnum sâdır olmağın binâ'en 'aleyh zalik iş bu râfi'-i tevkî'-i refî'-i ş-şanı hâkânî kıdvetü'l-emâcîd ve'l-akrân 'Ayntâb sâkinlerinden Deveci-zâde Hüseyin oğlu Mustafâ zîde kadre dersa'âdetime 'arzuhal idüb 'Ayntâb kazâsına tâbi' Tel-başîr Nâhiyesinde vâki' Telsüd ve Evreş nâm karyeler mezrâ'dan Dikmetaş ve Tutluca ve Yeniçeri ve Sumaki ve Yakacık nâm mezra'âların nısf hassına ma'rif olan el-Hâc Hasan ve yine nâhiye'i mezbûrda vâki' Nafah ve Küçük Massara nâm karyelerin dahî nısf hassına mutasarrıf olan Şa'bân fevt ve hisseleri mahlûl olmağla mahlûllerinden ... mâlikâne kendüye der'uhde olmak bâbında istid'ayı 'inâyet etmeğın hazîne'-i 'âmîremde mahfûz olan başmahâllisi defterlerinde nazar olundukda ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâtasına tâbi' Tel-başîr

Nâhiyesinde vâki' medîne de yüzon buçuk guruş nâmı mâlî olan Nafah nâm karye ile elli guruş nâm mâlî olan Küçük Massara karyede ... mâlikâne Mustafâ ve Şa'bân nâm kimesnelere iştirâk der'uhde ve berât verilub ve yine nâhiye mezbûrda vâki' senede yüzyetmiş guruş nâmı mâlî olan karye-i Telsüd ma'a mezz'â-i Dikmetaş ve senede yüzbin guruş nâmı mâlî olan karye-i Evreş ma'a mezz'â-i Tutluca ve Yeniçeri ve Sumâki ve Yakacık senede yirmisekiz buçuk guruş nâm ve yirmibir akça mâlî olan karye-i ... ve mezz'a-i Karaman nâm Bekir ... mâlikâne el-Hâc Bekir Hasan nâm kimesneler iştirâka der'uhde berât verilub mutasarrıflarından biri bi-emrullahu te'âla fevt ve karyesi mîriye'âyid ve râci oldukda zabt ve rabt kâdir evlâdı olub karyesi müzâyede ve rağabât munkâta'a olduktan sonra sâ'ir bin ve ... mu'acelli verir ise evlâdına verile olmağı sûrette şurût-ı kadimi ile tekrâr fûruhte ve mu'acelesi teslîmi hazîne olunmak üzere şeref-i yâfte-i sudûr bulan hatt-ı hümâyûn şevketi makrûnum ile ma'nûn ve vezîr-i a'zam ve'ulemâ'ü'l-kirâm imzâ ve mühürleye düstûru'l-'amel olan telhis-i mestûr verilen berât-ı 'alışânda meşrûh olub ve mukâta'a-i mezbûr aklâmı firâ ve müzâ' mahallinde furûhte ve mahlûlân nezâretine Seydioğlu Hasan zîde kadre mâmûrdur deyu derkenâr ve vech-i meşrûh üzere zikr olunan kurâ ve mezz'â'n nısf hasları müteveffâ Şa'bân ve el-Hâc Hasan mahlûllerinden müzâyede ve rağabâtı munkâta'a olduktan sonra mezz'â Mustafâ zîde kadre üzerinde dörtyüzelli guruş mu'accel ile karâr idüb lâkin mahallinde dahî furûhat olunmak ihtimâli olunmağın bundan ziyâde mu'accel ile furûhat olunmasın bulunûr ise ziyâde sen teslîmi hazîne eylemek üzere mahalline kayd ve mahallinde furûhat olunduğu üzere verule gelen mâlın be her sene 'Ayntâb emînlerine vermek ve sâdir olan hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnum şartıyla ... mâlikâne mutasarrıf olmak için berât-ı celil-i 'unvânım verilmek telhis olundukda mûcibince şurûtıyla berât olunmak bâbında fermân 'alışânım sâdir olmağın hakkında mezz-i 'inâyet-i pâdişâhanem menhûre götürüb binyüzdokuz Ramazân-ı şerîfinin ikinci gününde berât-ı hümâyûn sa'âdet-i makrûnu verdim ve buyurdum ki mezz'â Mustafâ zîde kadre varub mezz'â kurâda mezz'â'n nısf hassalarının mu'acceli için teslîmi hazîne eylediği dörtyüzelli guruş mukabelesinden müteveffâ Şa'bân ve el-Hâc Hasan mahlûllerinden zabt ve mahallinde furûhat olduğu üzere verile gelen mâlın mihrisini ru'ûs-ı 'Ayntâb emînlerine edâ ve teslîm ve temessük olduktan sonra tahmil vardır deyu mîri kalemiyle için vere geldiklerinden ez-ziyâde bir akça ve bir habbe mutâlebe olunmayub ve vüzerâ ve mîr-mîrân ve mîr-livâ ve mütesellimlerin ve sâ'ir ehli örf ta'ifesi tarafından bilâ-fermân-ı münif talebiyle dahll ve te'ciz itdirilmeyub mağrûzu'l-kalem ve mukâta'a'u'l-kadîm serbestiyet üzere duyûnda oldukça mâlikâne ve ... iş bu berât-ı 'alışânım mûcibince zabt ve tasarrufuna aherden ta'aruz ve ta'dî ve tebdil tahviline şer' ve (*) eylemeye ve itdirmeyeler şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Deveci-zâde Mustafâ oğlunun Nafah ve Küçük Massara nâm karyelerin mâlikânesi.

Belge No:175-2:Kal'abend Olanlar

Kıdvetü'l-nüvvâb 'Ayntâb nâ'ibi zîde 'ilmuhu ve 'Ayntâb mütesellimi ve kal'a dizdârı bundan akdem hukuk için kal'abend olan ... Velî-zâdeYûsuf Ağa'ya buyuruldu vüsûl bulduğu sâ' ati (?) itlâk edesin deyu.

Fi 9 Zî'l-ka'de sene 1109 (9 Zî'l-ka'de 1109/19 Mayıs 1698).

Belge No:176-1:Nefer Toplanması Hakkında Buyuruldu

Şerî'a-ı şî'âr Ruha ve Birecik ve 'Ayntâb kâdılarının zîde fazluhum ve mütesellimler inhâ olunur ki zikr olunan yerlerden fermân olunan bin neferi levendâtından gayri sâyirlerinde siz dahî silahlı levendsiz deyu dâhil olunmamak bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmıştır vüsûlünde gerekdir ki mâmûr olan Hasan Bölükbaşı ve sâyirlerin eylediğinden bin neferden gayrısın hılâfî şer'i ve kânûn dâhll eylemeyub ve itdirmeyesiz.

Fî 22 Şevvâl sene 109 (22 Şevvâl 1109/3 Mayıs 1698).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ hazreti.

Belge No:176-2:Mukâta'a Gelirlerinin Toplanmasında Re'âyaya Zulm Edilmemesi

Memâlik-i mahrûsede vâki' Şâm ve Haleb ve Diyarbekir ve Mardin ve Adana ve Malatya ve 'Ayntâb ve Tokad câniblerinde ve sâ'ir ba'zı mahallerde vâli ve muhassal ve voyvodaların taht-ı iltizâmılarına dâhil mîr-i mukâta'ânın ... ricâl-i devlet ve a'yân-ı vilâyetden ba'zı kimesnelerin 'uhdelerinde olub lâkin üzerlerine mütekarrer olmayub her biri bir tarîkla bir sene ve birkaç emur der'uhde olduğunda re'âya fukârası gözetilmeyub ve kuvvetleri için vakt ve zamânıyla tahtîm ve sâ'ir ihtiyaçları olan mâlzemelerine i'ânet olunmamağla bi'z-zarûret mürâbahacılarından za'if ile akça aldıklarından her sene ziyâde bulan istirbâhın edâsına zirâ'at ve bağçe ve bağ ve bir kâr ve keseblerinin hâsılı vefâ etmedüğünde der-uhde idenler dahî zabt idüb bir sene ve yâhud senedir deyu bi'l-cümle hâsılların almak için cevir ve eziyet eylediklerinde ekseri perâkende ve perişan ve hâli ve harâb ve bâkî kalanlar dahî fevt-i yevmîyeye muhtac ve ahvâlleri diğer gün ve mâlî mîrisi tenezzül bulub beyt-i mâl-i küllü gadr ve zarûrete bâ'is olduğu zâhir olmağın ba'de'l-yevm bu makbûl mukâta'ât ve karı Mısır karyeleri misilli mâl-ı ve kalemiyyesi be her sene virdikden sonra bir tarikle ahere virilmemek üzere mâlikâne ve tabiyed mutasarrıf olmak şartıyla tahamiline göre birer mikdar akça mu'accel ile furûhat olduğu sûretde bu vechle der'uhde idenler dahî mutasarrıf olduğu kurâ ve mukâta'ât ahere verilmeye sonra bulub i'mâniyle takayyüd ve 'öşr mahsûlünden kendüye fâiz ziyâdece olsun deyu re'âya fukarâsının tahminine ve sâ'ir levazımına i'ânet ve dest-i tatâvvül zulm ve cevir ve'adâvetden meyânet itmekle ahvâllerî nizâm bulub tereke-i ibâd ile memâlik-i İslâmiyyede olan mîr-i mukâta'ât ma'mûr ve meşîn ve abâdân olmasına bâ'is olub ancak inkilab-ı zamâna ve muktezâ-yı hâle göre bu nizâm-ı mutlak cem'-i hazîne için olmayub ba'de zaman dahî şurût-ı mezkûra mürâ'ât olunub tebdîl ve tağayyür olunmak sebebiyle virecekleri mu'acceli zâyi' olmayacağı nâsı yakînen bilub rağbet itmeleri için febihâ ba'de taraf-ı hümâyûnum ve vekîl-i mutlakım olanlar tarafından biri bu nizâ' yazûb sûreti ahere efrâğ eylemek murâd eylediklerine bu nizâm i'mâr temlîkine ve'ibâdullah evla enfâ' olduğunu huzûr-ı fâyizü'n-nûr pâdişâhanem gelüb bi'n-nefs kendülerin 'arz ve men' eylemeleri için a'lemü'l-ülemâü'l-mütebahharîn bi'l-fi'il şeyhü'l-İslâm ve kâdı 'askerlerim nakîbü'l-eşrâfin edâmellahu te'âla fezâilühüm bu husûsu mahsûs nâzır nasb ve ta'yîn olanlar ile ol makbûl ol mukta'ât ve kurâ Mısır karyeleri mislû mâlın ve kalemiyesin hazîne-i 'âmîrem defterlerinde mukayyed olduğu üzere astâne'i sa'âdetim hazînesine vere gelenler ... hazîne-i'â mîrim ve câmi'-i emvâl olanlara ve vere gelenler kemâ-fi'l-evvel kadısına mâmûr olanlara senesi dâhilinde be her sene üç katı ile verüb yedine ma'mûl temessük aldıkça tahmîl vardır deyu mîrî kalemiyyesi için vere geldiklerinden ez-ziyâde bir akça ve bir habbe mutâlebe olunmayub şefâ'at ve ricâ

te'allu ve cûzzi ve izî gadr mazred kastiyle sâcinin zâyî olmadıkça bir tarikle mutasarıf olduğumuza ve kurâ makta'ât ahire verilmeyub ve vüzerâ ve mîr-mîrân ve mîr-livâ ve mütesellimlerî ve sâ'ir ehli 'örf tarîklerinden bilâ fermân-ı berâtın talebiyle dahl ve te'cîl itdirilmeyub mağrûzu'l-kalem ve mukâta'a'u'l-kadîm min külli vücûh serbestiyet üzere duyûnda olundukça mâlikâne ve ... bir berât ile zabt etmek için yedlerine berât-ı 'âlîşânım i'tâ olunub ve mutasarrıflarından birisine hâli duyûnunda karyesimiz aher kimesneye kasr-ı yedi ve ferâğat eylemek murâd eylediklerinde ma'rifet-i şer'le ve hüsn-i rızâsıyla ferâğat hüccet-i şer'îye olunduktan sonra berât-ı üzere yine fermân olunub ferâğat kasr-ı yedinden müceddeden berât verilub ve sâhibi emrullahi te'âla vefât idüb karyesi mîriye 'âyid ve râci oldukda mezâyid ve rağbet nâşi munkatî' olduktan sonra sâyirin verdim ki mu'acceleyi verir ise evlâdı zükûrun verilüb olmak sûredde talebine tekrâr furûht ve hulûlunu akçası teslîm-i hazîne olmak üzere masârifat-ı avn-i bâri ile ta'mîr-i bilâd ve terfiye-i ibâd için hayr-ı havâcân devlet-i 'aliyyem ma'kûl ve münâsib görüb cümle ittikâf ile bi'l-fi'l başdefterdârım olan düstûr-ı mükerrrem münşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim Halîl Pâşâ edâmâllahu te'âla eclâlehünün 'arz-ı 'ulemâ'ü'l-kirâm ve vezîr-i a'zam dahî istihsân istisavâb ve imzâ etmeleriyle bu sûret-i müstahsine mürûr-ı ezmine tebdil ve ta'yîn olunmayub nâzır olan müşârün-ileyh bu husûsun şurût ve kayûdunda bi'l-intikâf vakâyeye ve tenfîz ve ahârâ ve hıfz ve harâset idüb febihâ ba'd düstûr-ı 'amel olmak üzere mahalline kayd olunmuş bâbında

Belge No:177-1:Önceki Belgenin Devâmı

Emlâk ve arâziyi tasarruf eder her kim olursa olsun tasarruflarında olan emlâk ve arâzilerine ve tahmillerine göre haslarına isâbed eden tekâlîfi me'â edâ itdi deyu mezbûrlara ol vecihle kat'â ta'allil ve nizâ'itdirmeyesin şöyle bilesin 'âlâmeti şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi'lyevmi'l-'ısrîn min Cemâziye'l-âhir li-sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Cemâziye'l-âhir 1109/3 Ocak 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:177-2:Kal'abend Hakkında Buyuruldu

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşer'in 'Ayntâb nâ'ibi efendi zîde 'ilmuhu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb mütesellimi zîde kadre inhâ olunur ki mu'kademâ ocak tarafından saksoncubaşı gelüb 'Ayntâb'da (***) nâm yeniçeri kal'abend itdirub hâlâ talâk olunduğu istimâ' olunmuşdur sâdır olan hatt-ı hümâyûn ve emr-i 'alî okunduğu bize ve size 'amel etmemek câyizmidir bunâ her ... zabiti ma'rifet-i hasebi olunan müştefikinin itlâkına mûcibidir buyuruldu vüsûl bulduğu sâ'at evvel (***) nâm yeniçeriye kal'abend bir daha buyuruldu vârmadıkca itlâkı eylemeyub vukû'un i'lâmında.

Fî 27 Şevvâl sene 1109 (27 Şevvâl 1109/8 Mayıs 1698).

Kayd min selh Şevvâl (29 Şevvâl).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ hazretleri.

Belge No:177-3:Rüsûmât ve Mahsûlatın Ödemesi Hakkında Temessük

Bâ'is-i tahrîr hurûf bûdur ki hatt-ı hümâyûn şevketü makrûnla mâlikâne mutasarrıf olduğumuz 'Ayntâb'da vâki' Orul ve Küçük nâm karyelerin temessük-i voyvodası olan bâ'is-i temessük Ahmed Ağa'ya iş bu binyüzdokuz senesinde vâki' mart ibtidâsından karyeyi mezbûrların zabt ve rabt tarafımızdan emânetine mezbûr kemâkân

ibkâ ve mukarrer olunmuştur siz ki karyelerimiz ahâlisiziz ... mezbûru ağanız bilub sizin sâbık olduğun üzere tarafımıza (**) şer'îye ve rüsûmât-ı 'örfiye sâ'ir mahsulâtınızı mezbûra edâ eyleyub kemâli itâ'at üzere evvel siz karye mezbûrlarımız külli vecde serbest olub kat'â tarafı aherden ferdin müdâhale itdirimeyub temessük ile 'âmil oluna.

el-fakîr Süleymân silâhdar ... şehriyârî.

Belge No:177-4:Rüsûmât ve Mahsûlatın Ödemesi Hakkında Temessük

Bâ'is-i hurûf bûdur ki hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnla hâliyâ ber vech-i mâlikâne mutasarrıfı olduğum 'Ayntâb'da vâki' Beglerbegi nâm karyenin iş bu binyüzdokuz senesinde vâki' mâret-i ibtidâsından sene temâmına değin zabt ve rabt tarafımızdan amâne hâfız ... Ahmed Ağa tefvîz ve sipâriş olmuştur siz ki karyemiz ahâlisiziz mezbûru ağanız bilub tarafımıza 'ayîd olan i'sârî şer'îye ve rüsûm-ı 'örfiye ve sâ'ir cüz'en ve küllen mahsûlât ve rüsûmâtınızın siz sâbık ola geldiği üzere mezbûr 'Ömer Ağaya edâ ve teslim idüb kemâli itâ'at üzere olub karye-i mezbûr min külli vücûh serbest ve teslim olub tarafı aher kimesnenin müdâhalesi yokdur emr-i mûcib temessük ile 'âmel olub muhâlefetinden ihtirâz eylesiz tahrîr selh istida'-ı (?) mart sene tis'a ve mi'e ve elf (30 Mart 1109/? 1698).

el-fakîr Süleymân silâhdâr ... şehriyârî.

Belge No:177-5:Yeniçerilerin Kal'abendi Hakkında Buyuruldu ve İ'lam

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb mütesellimi İbrahîm Ağa zîde kadre inhâ olunur ki mukaddemâ kal'abend olunan yeniçerinin husûs-ı ra'iyeti için ellerinde buyuruldu oldu'aynî i'lâm etmiş size vâki' ise mûcibince itlâk eyleyesiz deyu.

Fi 5 Zî'l-kâde sene 1109 (5 Zî'l-kâde 1109/15 Mayıs 1698).

Bâhtım hazreti Yûsuf Pâşâ.

Belge No:178-1:Re'âya Ta'ifesine Dışardan Müdahalenin Men Edilmesi Hakkında Fermân

Emr-i şerîfim mûcibince 'amel oluna (*)

Mefâhirü'l-ümerâü'l-kirâm merâciü'l-küberaü'l-fihâm zû'l-kadr ve'l-ihirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihitşâm el-muhtass bi-mezîdi 'inâyetü'l-melikil 'allâm ve vâilileri dâme ikbalehu ve mufâhirü'l-kuzâd ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fez'âilühüm kelâm ... kâdıları re'âyası bulunan yerlerin kâdıları zîde fezâ'ilühüm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ... voyvodası zîde kadre tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki iftiharü'l-havas ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülük ve's-selâtin muhtârü'l-izz ve't-temkîn bi'l-fi'l dâru's-sa'âdetim ağası olub Haremeyn-i Şerîfin Evkâfî nâzırı olan el-Hâc 'Alî Ağa dâme 'uluvvühü dersa'âdetime arzuhâl gönderub Üsküdar'da vâki' merhûm mağfurlehu 'Atik Vâlide Sultân ... Ağa'nın evkâfından olan ...tevâbi' kâdıları re'âyaları mağrûzü'l-kalem ve mukâta'a'ü'l-kadîm min külli vücûh serbest olub ve voyvoda vekîl kâdılarında gayrı Anadolu nakkaşları mîr-mîrân ve mîr-livâ ve mütesellimleri ve sâ'ir ehli 'örfi ta'ifesi havâsı mezbûre re'âyalarını min ba'd dahl ve ta'arruz eylemeyub şer'a ve kânûnâ da'vâları vâki oldukda ve voyvodaları ma'rifetiyle ... kâdısı huzûrda istimâ' olunub şer'a ... ve kat'â ... ve her ne iktizâ iderse kâdı mûmâ-ileyh muktezâyı şer'i kavîm üzere voyvoda idüb aherden kimesne dahl ve ta'arruz eylemeyeler deyu bundan akdem hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnla ma'nûn mukadder ... emr-i şerîfe buyurulmuştur birkaç seneden berü ehli 'örfün te'addisinden nâşi havâsı

mezbûre re'âyaları emuruna ba'zı kimesneler 'alâka ve müdâhale etmekele re'âya perâkende ve perişân ve halleri bâ'is ve vakfa külli gadr her bin akçasının 'adem tahsîl sebebi olmağla ba'de'l-yevm nakkaşları ve mîr-mîrân ve mirlivâ ve mütesellimleri ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi mutlaka voyvoda vekîl kâdılarında mâ'adâ havâs-ı mezbûre re'âyalarının da'vâlarına ve umûru sâyirelerine bir ferd 'alâka eylemeyub min külli vücûh serbestiyet üzere voyvoda zabt ve kâdıları huzûrunda da'vâları istimâ' şer'a iktizâ iden voyvodaları görüb aherden kimesne müdâhale eylemesin bâbında emri şerîfim verilmek ricâsına i'lâm eylemeğın îmdi mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb vech-i merûh üzere ba'de'l-yevm nakkaşlar ve mîr-mîrân ve mîr-livâ ve mütesellimleri ve sâ'ir ehli 'örf tâ'ifesi mutlak voyvoda vekîl kâdılarında mâ'adâ havâs-ı mezbûre re'âyaların da'vâlarına ve umûr ve sâyirelerine bir ferd 'alâka eylemeyub min külli vücûh serbestiyet üzere voyvoda tarafından zabt ve kâdıları huzûrunda da'vâları istimâ'ı şer'a iktizâ eden voyvoda idüb aherden bir ferd müdâhale ve (**) itdirmesiz şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe tahrîren fi'lyevmi's-sâlis min Cemâziye'l-âhir tis'a ve mi'e ve elf (3 Cemâziye'l-âhir 1109/17 Aralık 1697).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:178-2:'Avâriz Vergisinin Toplanması

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'în 'Ayntâb kazâsında bi'l-fi'l nâ'ibü's-şer' olan Mevlâna (***) zîde 'ilmuhu tevkî-i refi'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûre nâ'ibi Seyyid 'Abdusselam zîde 'ilmuhu dersâ'âdetime 'arz gönderub medîne-i 'Ayntâb'da sâkin fakîrû'l ... meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm eyleyenlerin medîne-i mezbûre be her sene 'avâriz ve bedeli nüzûl sürsât ve sâyire emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlîf sûret-i defteri mevkûfât mûcibince eyâli vilâyetin iş erlerî ma'rifetiyle sâliyâne ve tevzî' olundukdan sonra mahallerimizde hâne-i 'avâriz ta'allık emlâkı olanlardan ba'zıları sâdât ve berât-ı şerîfimle mütevellî ve câbî ve kayîm ve ba'zıları yeniçeri ve sipahinin ... deyu tasarrufları olan emlâklarının haslarına düşeni vermeyub bizin üzerimize tahsîl idüb külli gadr eyledüklerin bildirub olmağla vezâyif ile bahâne mutasarrıf olub sâhibi berât olanların ve 'askeri tâ'ifesine muntebi olub mutasarrıf oldukları mülk evelerin haslarına düşen tekâlîfi edâ itdirilub ol bahâne ile fukarâya tahsîl olunmamak bâbında emri şerîfim ricâline i'lâm eyledüğü eclinden hazîne-i 'âmîremde mahfûz olan mevkûfât defterlerine nazar olundukda kazâ-i mezbûrun dörtyüzon ve bir rub' 'avâriz hânesi olduğu defterde mukayyed olub 'avâriz icâb ider emlâk-ı arâziye mutasarrıf olanlar gerek 'askeri ve gayrı 'askeridir kânûn üzere edâ eyleyeler deyu emr-i şerîf verile gelmişdir deyu derkenâr olunub 'arz olundukda îmdi mûcibince kânûn üzere 'amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükmü şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır emrim üzere 'amel idüb dahî göresûn ol vecihle edâ iden mezbûrların medîne-i mezbûrede 'avârizı icâb eder emlâk ve arâzi tassaruf iderler ise de takdîr bir habbe hâneye dâhil tekâlîf alınmak icâb eder.

Belge No:179-1:'Avâriz Vergisi Tahsîli

Defter oldur ki sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ hazretleri için vilâyetinden farz olunan nukûddur

Kamalak-zâde el-Hâc ... guruş 100, Mahsunzâde Hâcî 'Ömer guruş 100, Sârî el-Hâc 'Ömer guruş 80, 'Âyşe Hâcîoğlu guruş 100, kadioğlu Hâcî Ahmed guruş 50, Uğurlu ... el-Hâc Kasım guruş 25, Kamalak-zâde el-Hâc 'Abdurrahman guruş 100,

Düllük-zâde Hâcı Ramazân 73, Eyâli Beztan (?) gurus 298, Hâcı Ya'kûb oğlu Yûsuf gurus 25, Kızılbâsoğlu Hâcı Mehmed gurus 50, ..oğlu Hâcı Halîl gurus 10, Apar-zâde Hâcı Mehmed gurus 50, Keçeci Hâcı 'Osmân gurus 20, Kamalak-zâde gurus 41, ... oğlu gurus 50, Hâcı Bekir gurus 25, Kamalak-zâde ibni Mehmed Ağa Bahâ ... gurus 225, Serdâr Hasan Ağa gurus 100, Derviş Beşe gurus 25, kesr-i nukûd (?) gurus 13.5 baha-i ... gurus 25, (Düllük-zâde Hâcı Ramazân), Müftü Efendi ... gurus 200.

Cem'an ... gurus 1810.5.

Pâşâyı müşârün-ileyh üç günlük ... cizyesi.

... şeyh gurus 6, ...bakkâl Hâcı Mûsâ gurus cem'an 291 sülüs 2, ... Hâcı Ramazân baha-i ... gurus 50, ... Arpacıyan baha-i şî'âr (?) gurus 510, Dursun Pâşâ Ağa şî'âr (?) gurus 29, Kasâb Hâcı Hasan yedinden baha-i koyun gurus 520, ...ve kuzu gurus 17, inek ... Receb gurus 24, 'Ammu Mahallesi'nde Dursun Pâşâ Ağası masrafları gurus 24, Şehir kethüdâsı Hâcı Hasan bedeli on ve saman ve sâ'ir masraf gurus 124, baha-i on gurus 2.5, katırı re's gurus 21.5, baha-i ... gurus 3 sülüs 1, oda kirâsı ve ... gurus 56, baha-i kûruşûn gurus 10, 'Alî Efendi'ye gurus 15, menzilciye gurus 28, harc-ı ma'kûl 22.

Cem'an yekûn... gurus 1890.

Cem'an yekûn gurus 3700.

Masârafı merkûme cümle a'yân vilâyeti iş erleri ma'rifetleriyle vakt olunub sâliyâne tevzi' olunduktan sonra cümlesi taraflarından cem' ve tahsîl ve erbâb-ı hukûka edâ ve teslîmi Müftü-zâde el-Hâc Mehmed ve Düllük-zâde Hâcı Ramazân ve Hakkâk Mustafâ nâm kimesneleri mu'temed nasb ve ta'yîn olunmuşlardır.

Sa'âdetlû vezîr-i mükerrerem Rakka vâlisi Yûsuf Pâşâ hazretlerin 'Ayntâb'a gelüb üç günlük ... ve vilâyeti umûruna harç ve sarf olunan ki cümle a'yân vilâyeti ve iş erleri ma'rifetiyle defter olunub nefsi şehre ve nâhiyenin ba'zı tahmil olan (***) sâliyâne tevzi' idenleri ... zikr olunur fî'l-yevmi'l-'ışrîn min Şevvâli'l-mükerrerem sene tis'a ve mi'e ve elf (20 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/1 Mayıs 1698).

Hâne

Mahalle-i Boyacı hâne 2, Mahalle-i Şeker hâne 3, Mahalle-i Sengi Nakkaş hâne 2, Mahalle-i Karasakal hâne 1, Mahalle-i İbn Kör hâne 2, Mahalle-i Ehl-i Cefa hâne 3, Mahalle-i Cevizlice hâne 3, Mahalle-i Kürkciyan hâne 8, Mahalle-i Kürtenciyan hâne 7, Mahalle-i Şehreküstü hâne 8, Mahalle-i Çukur hâne 3, Mahalle-i Tışlâki hâne 3, Şarkıyan hâne 3, Mahalle-i Kızılcamescid hâne 10, Mahalle-i 'Alî Neccar hâne 10, Mahalle-i İbn-i Eyûb hâne 15, Mahalle-i Hayık Müslüman hâne 8, Mahalle-i Bostancı hâne 4, Mahalle-i 'Ammu hâne 15, Mahalle-i Kanalçı hâne 3, Mahalle-i Seng-i Çavuş Kadem hâne 3.5, Mahalle-i Yahni hâne 6, Mahalle-i Hâcı hâne 4, Mahalle-i Akyol hâne 4.5, Mahalle-i Hayık Zımmîyan hâne 1.5, Mahalle-i Zel (?) Atik hâne 9, Mahalle-i Tövbe hâne 6, Mahalle-i Kastel hâne 1.5, Mahalle-i Seng-i Tavis hâne 2.5., Mahalle-i Kayacık hâne 3, Mahalle-i Kayseri hâne 3, Mahalle-i Tarlayı Cedîd hâne 4, nefsi Kozanlı ma'a Cevher (?) hâne 2.5, Mahalle-i Zincirli Kuyu hâne 2.5, karye-i Bostancı hâne 2.5, karye-i Molla Ahmed hâne 1, karye-i Zel Cedîd hâne 0.5, karye-i Beg hâne rub'1, karye-i Şehreküstü hâne 1, karye-i Hayık Baba hâne 0.5, karye-i Kozanlı hâne 1.5, karye-i Hızır Çavuş hâne 1, karye-i Cevizlice hâne 0.5.

Nâhiye

Hıyam hâne 18, Kebe hâne 18, Güllün hâne 2, Hümayun hâne 1, Şeker hâne 0.5, Pavrig hâne 0.5, Karadikek hâne 1, Hezek hâne 0.5, Sundul hâne 0.5, Kuluban Kiliseciği hâne 0.5, Narlıca hâne 0.5, Belankendi hâne 0.5, Burtı hâne rub' 1.

Cem'an yekûn 231.5 rub' 1.
..hâneye onaltışar guruş tevzi' olunmuştur.

Belge No:180-1: Önceki Belgenin Devâmı

Mahalle-i Kızılcomescid

Mehmed Beşe Şükür, İbrahîm Beşe Bekir, Ahmed Beşe 'Ömer, Ahmed Beşe Mirza, Mehmed Beşe Mehmed, İbrahîm Beşe ..., Mehmed Beşe Zeynel, 'Alî Beşe Mehmed Beşe 'Ali, 'Alî Beşe Yûsuf.

Mahalle-i Kanalcı

'Osmân Beşe, Ahmed Beşe, Hasan Beşe, Bekir Beşe, Mahmûd Beşe, Hüseyin Beşe, 'Osmân Beşe, Mehmed Beşe.

Mahalle-i Çukur

Mehmed Beşe Mehmed, 'Abdullah Beşe Yûsuf, Hüseyin Beşe Ca'fer, 'Abdullatîf Beşe 'Ali.

Mahalle-i Kastel

Bektaş Çavuş, Mehmed Beşe, Mehmed Beşe, 'Abdurahman Beşe, Ebûdderda.

Mahalle-i Boyacı

'Osmân Beşe 'Abdullah, Mehmed Beşe Bektaş, Mehmed Beşe Malkoç, Ahmed Beşe Bekir, İsmâ'îl Beşe 'Ali, Benâm Beşe 'Abdullah.

Mahalle-i İbn Kör

Mustafâ Beşe 'Ali, Mustafâ Beşe Mustafâ, Hüseyin Beşe Hüseyin, 'Alî Beşe Halîl, 'Osmân Beşe Hüseyin, Mustafâ Beşe 'Abdullah, Mehmed Beşe 'Abdullah.

Mahalle-i Kürkciyan

Mustafâ Beşe Hâcî Hüseyin, 'Alî Beşe 'Osmân Beşe, Mustafâ Beşe Ahmed, Mehmed Beşe Mûsâ, Mehmed Beşe Cum'a, Mustafâ Beşe Mehmed, Mehmed Beşe Kaya, Yûsuf Beşe 'Abdullah, Hüseyin Beşe Aziz, Hüseyin Beşe Şa'bân, Bekir Beşe Hamza, Ahmed Beşe Hâcî Mehmed, 'Abdullah Beşe İsmâ'îl, Ahmed Beşe Halîl, Ahmed Beşe İsmâ'îl, Muslî Beşe Cemâl, 'Aşur Beşe İbrahîm, Mustafâ Beşe ..., Velî Beşe, 'Abdullah Beşe Mehmed, Bekir Beşe 'Abdullah, Bektaş Beşe.

Karye-i Molla Ahmed

'Osmân Beşe Hâcî Mustafâ, Hasan Beşe Ahmed.

Karye-i Bostancı

Ca'fer Beşe Hâcî ..., 'Ömer Beşe 'Ömer.

Mahalle-i Tövbe

Mustafâ Beşe Hüseyin, Mustafâ Battal (?), Muhammed Beşe ..., Mustafâ Beşe 'Abdullah, Mehmed Beşe 'Abdullah, Sâdık Beşe Ya'kûb.

Mahalle-i 'Ammu

'Osmân Beşe Bekir, Hasan Beşe Hâcı Mehmed, 'Osmân Beşe 'Ömer, Mustaha Beşe Hâcı Mehmed, Mehmed Beşe 'Abdullah, Mustafâ Beşe 'Ali, Mehmed Beşe Hâcı Kurd, 'Alî Beşe Yûsuf, İbrahîm Beşe 'Osmân, 'Alî Beşe Hâcı Ahmed, 'Alî Beşe Maksûd, Maksûd Beşe Yûsuf, İsmâ'il Beşe İbrahîm, Mehmed Beşe 'Ali, Hüseyin Beşe Abdullah.

Mahalle-i Kayacık

'Alâ'eddîn Beşe Ramazân, Mehmed Beşe Hüseyin, Mehmed Beşe Hâcı 'Ali, Hüseyin Beşe 'Abdullah

Mahalle-i İbn Şeker

Mehmed 'Alî Beşe Mustafâ, 'Abdullah Beşe Ahmed, Mehmed Beşe 'Abdî.

Mahalle-i Eblehan

Mehmed Beşe Hüseyin, Ahmed Beşe Hüseyin, Mustafâ Beşe Hasan, 'Alî Beşe Mahmûd, Derviş Beşe Ahmed.

Mahalle-i Karasığıl (?)

Ahmed Beşe, ... Beşe.

Mahalle-i 'Alî Neccar

Hüseyin Beşe Abdulatif, Mahmûd Beşe 'Abdullah, İbrahîm Beşe 'Ali, Mehmed Beşe 'Ali, İbrahîm Beşe Ahmed, Mehmed Beşe 'Ali, Mustafâ Beşe Hâcı Velî Mehmed Beşe 'Ömer, Mehmed Beşe Mehmed, Hızır Beşe Ahmed, Mehmed Beşe 'Ali, Hasan Beşe Bekir, Hasan Beşe Hüseyin, Mustafâ Beşe Hüseyin, Ahmed Beşe Mîr 'Ali, Mehmed Beşe 'Alî Kaya, 'Osmân Beşe Mehmed, 'Osmân Beşe Mehmed.

Karye-i Kozanlı

Mehmed Beşe 'Abdullah, Ahmed Beşe 'Abdullah.

Belge No:181-1:Sefer için 'Ayntâb 'Askerini Teftiş

İş bu sâlı feruhde hazâlda küffâr devzah-ı karâr üzerine sefer-i hümâyûn mukarrer ve mahkuk olmağla bi'l-fi'l Anadolu yakasında vâki' tavâyif-i 'askeriyeye sefere sürmek mâmûr olan düstûr-ı mükerrem münşîr-i mufahham vezîr-i rûşenimiz sa'âdetlû Tursun Mehmed Pâşâlar Allah bi'l-cümle müşâr hazreteleri taraf-ı 'âlilerinden medîne-i' 'Ayntâb'da olan 'asker tâ'ifesine mübâşir ta'yîn olan fahrû'l-akrân 'Abdulkâdir Ağa ma'rifetiyle medîne-i mezbûre muhâllatında teftiş-i tafahhus olunub tavâyif-i merkûmenin zabitlerî ile sefer-i hümâyûna bir gün müteveccih ve ... idüb bir ferd kalmadığın ihbârlarından sonra tahrîr olan defterdir ki zikr olunur fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11 Şevvâli'l-mükerrem 1109/22 Nisan 1698).

Mahalle-i Şhreküstü

Mustafâ Beşe Mehmed, 'Alî Beşe Hüseyin, Mehmed Beşe Hâcı Mehmed, Hâcı Mustafâ Beşe Hüseyin, Mustafâ Beşe Bektaş, Mehmed Beşe 'Abdulkerîm, 'Ömer Beşe Hâcı 'Ali, 'Abdullah Beşe Hüseyin,

Ebûbekir Beşe Yûsuf, Ahmed Beşe Mehmed, Hüseyin Beşe Hâcî İbrahîm, İbrahîm Beşe Hasan.

Mu-kayd-ı İstanbul.

Karye-i İncirli

Mehmed Beşe Himmet, Ebûbekir Beşe Reyhan, 'Alî Beşe Satılmış.

Mahalle-i Hayık Zimmîyan

Muhtâr (?) Bayram, İbrahîm Beşe ..., Hâcî Ahmed Beşe 'Abdullah,

Mahalle-i Hayık Baba

Mehmed Beşe Ahmed, 'Alî Beşe Halîl.

Mahalle-i Hayık Müslüman

'Osmân Beşe İbrahîm, Halîl Beşe 'Abdulkâdir, Mehmed Beşe 'Osmân.

Mahalle-i Akyol

Bayazıd Beşe Hâcî Mehmed, Mustafâ Beşe Ahmed.

Mahalle-i İbn-i Eyûb

'Alî Beşe 'Ali, Hasan Beşe Vahid, Ahmed Beşe 'Ali, Ramazân Beşe Daşdemir, Ahmed Beşe Ya'kûb, Mehmed Çavuş Doğancı, Ahmed Beşe Halîl, Hasan Beşe Vakkas, Mustafâ Beşe Mehmed, Kaya Beşe 'Osmân, Mustafâ Ağa Hâcî Mehmed, Mehmed Beşe 'Abdullah, Ahmed Beşe Kemalledin, 'Abdullah Beşe(**), Mehmed Beşe Mehmed, 'Osmân Beşe 'Abdullah.

Mahalle-i Nakkaş

Hasan Ağa serdâr.

Mahalle-i Çavuş Kadem

Derviş Beşe Hâcî 'Ali.

Mahalle-i Yahni

Mehmed Beşe Sami, İbrahîm Beşe Halîl, Ahmed Beşe Hamza Mehmed Beşe Hâcî Bekir.

Mahalle-i Ehl-i Cefa

'Osmân Beşe Hâcî Mustafâ, Hüseyin Beşe Mehmed, Hüseyin Beşe Ya'kûb, Hasan Beşe 'Abdullah, Hüseyin Beşe Hâcî Mehmed, Bekir Beşe 'Abdullah, 'Alî Beşe Şahin, 'Abdurahman Beşe Mehmed.

Mahalle-i Tarla-yı Cedîd

'Ali Beşe Efşar/Afşar (?), 'Alî Beşe Mehmed, 'Abdullah Beşe Hasan 'Ali, Ahmed Beşe Ramazân, Mehmed Beşe 'Abdî.

Mahalle-i Cevizlice

Halîl Beşe Süleymân, Hasan Beşe Uğurlu, Mehmed Beşe İbrahîm, Mehmed Beşe Mirac.

Mahalle-i Şarkıyan

Sâlih Beşe Ganim, Halîl Beşe İdris, Mehmed Beşe ..., Bekir Beşe Mûsâ, ‘Avz Beşe Mustafâ, İsmâ’îl Beşe Velî, Mehmed Beşe ‘Ömer, Ahmed Beşe Tevfik, Mehmed Beşe ‘Ömer, Bekir Beşe ‘Avz, ‘Alî Beşe ‘Abdullah, ‘Osmân Beşe ‘Abdullah, İbrahîm Beşe ‘Osmân, Hasan Beşe Kalender, Halîl Beşe İsmâ’îl.

Mahalle-i Kürtenciyan

İbrahîm Beşe Mahmûd, Ahmed Beşe Mustafâ, Hasan Beşe Hâcî Mehmed, ‘Alî Beşe Mehmed, ‘Alî Beşe Mehmed, ‘Osmân Beşe Mehmed, Hasan Beşe Mehmed, Hasan Beşe ‘Abdullah, ‘Osmân Beşe ‘Alî Kaya, Ahmed Beşe ‘Alî, ‘Alî Beşe Mehmed, Hasan Beşe Mehmed, Mustafâ Beşe ‘Ali, ‘Ömer Beşe Cum’a, Halîl Beşe ‘Abdullah, Muslî Beşe Bekir, ‘Alî Beşe Mehmed, Velî Beşe Velî, Bekir Beşe Bekir.

Mahalle-i Bostancı

Süleymân Beşe Süleymân, İbrahîm Beşe Türabi (?), Şa’bân Beşe ‘Osmân, Hasan Beşe Mehmed, ‘Alî Beşe Hâcî Bekir.

Mahalle-i Kayseri

Hüseyin Beşe Kadri, Ahmed Beşe Mustafâ, Ramazân Beşe Mustafâ.

Mahalle-i Tarla-yı Atik

Mustafâ Beşe Halîl, Mehmed Beşe Hâcî Hüseyin, Hasan Beşe Mîr, Mehmed Beşe Mehdi, Hüseyin Beşe Mehmed, İbrahîm Beşe Süleymân, Mehmed Beşe Mansûr, Mustafâ Beşe Yûsuf, Mehmed Beşe ‘Aşur, Yûsuf Beşe Mehmed, Mustafâ Beşe ‘Abdullah.

Belge No:182-1:‘Askerin Teftişi Hakkında Emr-i ‘Alî

Emr-i ‘âli mûcibince ma’rifet-i şer’le katl olunmâsı icâb edenlerin katl ve habs ve nef’ iktizâ edenlerin mahkûm kal’abend ve isim resimleriyle tarafımıza ‘arzuhalin gönderub şöyle ki fermân buyurulduğu üzere tekrâr mu’temed âdamlar gönderülüb teftiş-i tafahhus oldukda tavâyifi ‘askeriyeden bir ferd gerüde bulunmak ihtimâli olursa sizler bir vecihle cevâba kâdir olamayub her biriniz mazhur ‘ikâb şehriyârıya mülhak olub mes’ul me’âbet olmanız mukadderdir anâ göre her biriniz ...ve mulâhız ve ecrâdı tenkidde herbirinizin üzerlerine bir emr-i vâcib ve lâzım olmağla vakt ve sa’î mâlâ- kelâm idüb vakt ve zamânla ‘asâkir-i İslâmın mahll ve mâmûr erişmelerin bâbında sarf mukadder idüb mûcib emr-i ‘âli ile ‘âmel ve hılâfindan bi-gayet ihtirâz eylesin.

Ramazân fî 19 sene 109 (19 Ramazân 1109/31 Mart 1698).

Belge No:182-2:‘Ayntâb Kal’ası Neferine Tezkere

Bâ’is-i tahrîr hurûf budur ki iş bu sene’i mübârekde ... olan sefer-i hümâyûn sâdır olan fermân-ı ‘âlişânım mûcibince ‘Ayntâb Kal’ası neferâtından otuzyedî neferin yirmiyedî neferi bizimle me’â sefere mâmûr olub ve on neferin be her neferine otuz guruş bedeli olmak üzere kal’a mezbûr dizdârı yedine mîri için üçyüz guruş tarafımıza bi’t-tâmam edâ ve teslîm eylemekle yedine iş bu tezkere verildi fî 14 Şevvâl 1109 (14 Şevvâl 1109/25 Nisan 1698).

el-fakîr Haleb mutasarrıfı Maraş hâlâ.

Belge No:183-1:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahrası'nda Toplanması Hakkında Fermân

İktizâ edenler emvâl oldukların mîrî için girift olmak üzere ma'rifet-i şer'le hüküm kal'abend ve isim ve resimleri ve şehir-i şî'ârları ile ... i'lâm idüb bu sene mâmûr olanlara vesile-i intisâh ve intibâh idüb netice'-i kelâm bu husûs vech-i meşrûh üzere pâ-yı sâlı sûret buldurulub te'sirine mâmûr olduğunuz tavâyif-i 'askerin vakti ile bi'l-cümle gelüb erişmesinden matlûbumdur şöyle ki tavâyif-i mezbûre mahalline gelüb erişmezler ise bir vecihle cezâya kâdir olursan anâ göre ziyâde 'ikdâm ve ihtimâm ve ... kendüye harâm idüb eğer uğûrunda olanları bi'n-nefs gerek ve eğer 'ayn-i bârine bulunanları mukaddem ve mu'temed mübâşirler kûlcuları ma'rifeti ile pâ-yı sâlı bi'l-cümle kaldurub ve sorub gerüye ferd vâhid komayub mezil be menzil te'sir idüb ama bu bahâne ile sen dahî gerüye kalub vakt ile gelüb ve erişmekden ziyâde ... eyleyub vech-i meşrûh üzere te'sire mâmûr olduğun tavâyif-i 'askeri ile gerek dahî vakti zamânıyla gelüb orduyu hümâyûnuma mülhak ve mülâk olub senden mâmûl olduğun vech-i üzere hıdmât mezkûra vücûd götürmek bedeli kudret ve sarf meks edesin ve sen mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dahî husûs-ı mezbûre takdîri nâm ve ihtimâm-ı hıdmet değîn vezîr-i müşârün-ileyhsin bâbında meks idüb inşâ'allahü te'âla te'sire lâzım gelen 'askeri evlerinden ve yerlerinden ... itdirmeyub vech-i meşrûh üzere vezîr-i müşârün-ileyh ile me'â menzil be menzil sorub götürüb orduyu hümâyûnum Edirne Sahrası'ndan hareket eylemezden mukaddem ma'asker zafer rehberine mutezim eylemek bedeli kudret eylesin ama bu bahâne ile ibâk sorub gerüye kalmayub tavâyif-i 'askerin kirâ deyn alub sorub götürüb bir gün evvel orduyu hümâyûnuma mülhak olmağ sarfı kudret eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki (***) vüsûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref sâdır bulan fermân-ı vâcibü'l-müşânem ve lâzım enbiyâ-i 'asker mazmûn münif ile 'âmel olub hılâfindan bi-gayet ihtirâz ve ictinâb eylesin şöyle bilesin 'âlâmeti şerîfe i'timâd edesin tahrîren fî evâ'il-i Şabân sene tis'a ve mi'a ve elf (1-10 Şabân 1109/12-21 Şubat 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:183-2:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahrası'nda Toplanması Hakkında Fermân

Medîne-i Haleb'de ve Maraş'da ... şerîf-i guzât-ı hüsn-i şî'ârı şer'îye (***) efendiler hazretlerî ve şerâyi'-i şî'âr 'Ayntâb ve Kilis ve 'Azaz ve Antakya ... Adana ve Ulukışla... Karapınar'da vâki' kâdılar zîde fezâ'ilehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mahalle-i mezbûrede vâki' mütesellimler ve kethüdâ yerlerî ve yeniçeri serdârları ve a'yân vilâyeti iş erlerisiz zîde kadrum inhâ olunur ki Anadolu'nun orta kolunda vâki' bu sene-i mübârekde sefer-i nusret-i şâre mâmûr olan tavâyif-i 'askeriniz bi-'avni te'âlâ sâ'ir senelerden mukaddem hareket ve Edirne Sahrası'nda 'asker-i İslâmiyeye mülhak ve mülâk etdirilmek üzere nefsi vâhid gerüye alıkoyulmamak bâbında cümlesi evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve te'ci'l-'alele't-te'cil te'sir itdirmek için sürücülük umûr-ı tarafımıza sipâriş ve fermân ve mezkûr hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûn ile ma'tun fermân-ı celîl-i kadr sâdır olmağla sûret-i emr-i 'alî ve mûcibince buyuruldu tahrîr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağalarımızdan Selam Ağa'sın zîde kadre ta'yîn ve irsâl olmuştur vüsûl buldukda gerekdir ki sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûn ile fermân-ı 'âlîşân beyne'l-eyâli kuzât ve tescil ve dellâllar nidâ ve mücerred taht-ı kazâlarınızda vâki' tavâyif-i 'askere fermân buyurulduğı üzere bir an ve bir sâ'at evvel

evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve kasaba ve kurâlarında ibâk sorub birbirinizde meks ve irâm ve ihtikâ olunmâmak üzere ... te'sir itdirub fermân-ı celîl-i şân mucibince bir ferd vâhid gerüye kalmamak üzere ve çıkanlarından sonra tekrâr evlerine gelüb ihtifâ olmamak üzere cümlesi mahl mâmûre varub ma 'asker-i nusret-i usâra mülhak olacaklar bi-müşir-i 'ikânetlû efendilerimize i'kâd olur 'arz ve mahz idüb tarafımıza irsâl eylesiz husûs-ı mezbûr umûr-ı dîn devledden olmağla sizin kuzât-ı efendiler ve sâ'ir a'yân ve işrâk ve eyâli-i memleketsiz bu bâbda bir ferd himâye olmayub şer'a ve ... erbâb-ı seferin cümlesin ihrâc ve te'sire itdirub hilâf ider olursa.

Belge No:184-1:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahrası'nda Toplanması Hakkında Fermân

Düstûr-ı mükerrerem münşir-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âde ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sınûf-ı avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Diyarbakır vâlisi vezîrim Tursun Mehmed Pâşâ edâmâllahu te'âla iclâluhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki sâlla'llahu te'âla ve i'lâ'-i kelimetü'l 'aliyyâ' evvel bahar ... muhmem olan guzât-ı hümâyûn ve cihâd-ı meyment-i makrûnum için 'askeri zafer haberimin inşâ'allahü te'âla bu sene'-i mübârekde sâ'ir senelerden mukaddem ve savb-ı maksûd tevcîh ve termin iktizâ idüb Anadolu'da olan tavâyif-i 'askeriyesinin mâhiyetinde ... yerlerinden geç hareket itmeyüb ve hareket edenler bu yerde ve kazâ'-i kurâda meks ider ki gelmeyub pâ-y-ı sâli cümlesinin bir gün mukaddem te'cilü'l- 'ale't-te'cil gelüb Edirne Sahrası'nda orduyu hümâyûnuma mülhak ve mülâki olanları ziyâde mühim ve mukteza olmağla sen vezîr-i a'zamın emuru diye ve kâr ... olub bu husûsda seneden murâd-ı hümâyûnum üzere hareket ve rızâyı mülûkâneme müvâfık hıdmet-i mâmûl olmağla Anadolu'nun orta kolunda olan tavâ'ifin vech-i meşrûh üzere te'sirine sen mâmûr ve sipahi silâhdar ve yeniçeri ocakları tarafından bundan mukaddem ve kâr-ı güzâr kûlcuları irsâl ve hassa silahşörlerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân silahşör Mehmed Ağa zîde Mehmed dahî sükkânla bu hıdmetin temeşşini itmâmına ihtimâm ve gelüb orduyu hümâyûnum mulâki oluncaya değin senle ma'a hıdmetde olmak üzere mübâşir ta'yîn olunub göndermişdir imdî emr-i şerîfim vüsûl buldukda meks ve arâm ve tevkîf ve tereddüd itmeyüb bir gün evvel tekml ve mertebe ... halkı ve mâmûr olan hüküm ve elviye begleri ve dörtyüz nefer Diyarbakır'ın yerlû kûlları ile yerinden hareket ve 'ayn-i bârine ve etrâf hevânin mukaddem mübâşirler kûlcuları ta'yîn ve irsâl idüb sefer-i hümâyûnuma mâmûr olan mîr-mîrân ve emri ordugâh mu'allâm müteferrikaları (***) ve Çavuşların ve Divân-ı Hümâyûn ve defteri hâkânî kâtipleri ve şâkirdlerî ve altı bölük halkı vâlayı begleri ve zü'amâ ve erbâbı tımâr ve dergâhı mu'allâm yeniçerileri ve cebecilerî ve topçuları ve birden bine ve binden yüzbine vârinca sefer-i hümâyûnuma mâmûr ve birlik tasarruf edenleri yorub kaldurub ve zinhâr kirâya nefsi vâhid ... üzere ikdâm-ı tâlim ve ihtimâm hâlâ (?) kelâm eyleye cümlesin te'sirine eğer tavâyif-i mezbûrenin tahlif ideri olursa sâyirlerin mücib-i 'ibret olmak için bilâ emân katl idüb ve seneden gerüye dahî iş 'uhdesinden gelir eşeddi ve mu'temed-i 'aliyye ve müstakîm ve dindâr mübâşirler alıkoyub eğer tarîkıyla tavâyif-i 'askerden gerüye kalub ve yahud gelirken kadı ve murâd ve ba'zı mahallerde ihtifâ ve meks ider olursa ol makûl sefer-i hümâyûndan imtinâ' idüb gerû kalanları eyâli-i memlekettten teftiş-i tafahhus idüb bûldurûn cezâların verüb bir ferdi gerüye komayub bu vech üzere sorub menzil be menzil sorub te'sirine oraya ve girmesin ve ... taraf-ı mâmûr olanları mahallerinde iken tarafına mâmûr olanları fermânım olduğı üzere cümlesin sükkânla me'â orduyu hümâyûnumla mevcûd

eylemek menzili mahdûd ... eyleyesin tavâyif-i mezbûrân bir takrîb ile evlerinde ve yerlerinde kalanlar teftiş olmayub cezâları tertib olunmayarak sefer-i hümâyûnuma taltif-i cesaretlerine bâ'is olmağla geçen sene sipâhî ve silâhdar kethüdâ yerleri bi-husûs ba'zı yeniçer serdârları neferâtlarının ekseri evlerinde ve yerlerinde kaldıkları mesmu' hümâyûnum ol makbûllerî kazâ be kazâ mahallinden teftiş veya hâli buldurub ocakları tarafından ta'yîn olunan zabitlerin ma'rifetleriyle katl iktizâ edenlerî ma'rifet-i şer'le katl ve cezâların verüb hüsn-i nef' ve hılâf-ı iktizâ.

...

Belge No:185-1:Mukâta'a İltizâm Parası

Vech-i tahrîr hurûf oldur ki hatt-ı hümâyûn şevketi makrûn ile ma'nûn berât-ı âlîşân ile mâlikâne mutasarrıf olduğum Haleb mahsulâtı aklâmından ekrâdı ... mukâta'amıza zabt ve rabtı iş bu binyüzon senesi mâh-ı Muharremi'l-harâm gurrende sene'-i mezbûre ve aherine değın ber vech-i mukâta'a ve'l-iltizâm dörtbin guruş iş bu darende-i temessük 'izzetlü Mahmûd Ağa'ya sipâriş ve merkûm dahî minvâli meşrûh üzere iltizâm ve kabûl idüb ve bin guruş dahî ber vech-i peşin tarafımıza edâ ve teslîm ve meblâğı kusûr bâkî dahî sene-i mezbûre havâlinde edâ eylemek üzere kavlı ve te'ahhüd etmek tefvîz idüb vermişüzdür gerekdir ki müşârün-ileyh Mahmûd Ağa dahî mukâta'a-i mezbûrde vâki' olan i'sârı şer'îye ve rüsûm-ı 'örfiye ve beytü'l-mâl 'âme ve hâssa ve cürmü cinâyet ... ve mâlı gâyib ve mâlı maksûd (?) ve rüsûm-ı 'arusâne ve 'adedi i'itâm ve sâ'ir ... ve keyl-i mahsulât ve rüsûmâtların senesine sâbık üzere hesabı şer'î ve'l-kânûn min külli ol vech serbestiyet üzere ahz ve kabz ve zabt ve tasarruf idüb tarafımızdan taraf-ı aherden bir kimesne mâni' ve müdâhale eylememek için yedine iş bu mühürlü temessük verilmek tahrîren fi evâhir-i şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/4-12 Mart 1698).

el-fakîr İbrahîm.

Belge No:185-2:Vakıf Alacağının Tahsîli

Karye-i mezbûrede vâki' vakf-ı müteferrika ile mültezimine zarar itdirilmeğın vakfa 'âyid olan mültezimden alınub kendüye zabt itdirilmeye deyu. Fi 5 Zî'l-kâde sene 109 (5 Zî'l-kâde 1109/15 Mayıs 1698).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ.

Belge No:185-3:Vakıf Malı Tahsîli

Devletlü ve merhametlü ve sa'âdetlü Sultânım (***) hazretleri sağ olun 'arzuhalî bendeleri bûdur ki Tel-başir Nâhiyesi'nde Telhalid nâm karye bu kulların mâlikânesinde olub karye-i mezbûrda bir mikdâr ve vakf olub ahere verdiklerine bu kullarının keyl ta'dî tertib etmekle sene-i sâbık üzere vâki' olan vakf-ı mezbûrun bu kullarına verilmek bâbında buyuruldu şerîfe ricâ olunur bâkî fermân (*) sultânımıdır.

Süleymân.

Belge No:185-4:Vergi Tahsîli

Hâliyâ 'Ayntâb vâlisi kimesne olan

Kasım Ağa zîde kadre binyüzsekiz senesinde tahsîline me'mûr olduğun bedeli mâlından (**) tarafımıza edâ ve teslîm olunmak üzere iş bu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve

kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (***) zîde kadre mübâşir ta'yîn ve irsâl kılınmıştır gerekir ki mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle yüzsekiz senesinde tahsiline mâmûr olduğun bedeli mâlının kalemiyyesi bir gün mukaddem tarafımıza edâ ve teslîm ile müd'avn ve nâ-haber ve ihmâl ve tekâsil üzere hareket eylemeden bi-gayet ihtirâz eylesin sonra nedâmet müşâhid idersin anâ göre intibâh üzere hareket eyleyub mûcible 'âmel olub hılâfından ihtinâb oluna deyu.

Fi 5 Rebi'ü'l-evvel sene 109 (5 Rebi'ü'l-evvel 1109/21 Eylül 1697).

Belge No:186-1:İskân Buyuruldusu

Şer'i'âti şî'âr 'Ayntâb ve Kilis ve 'Azaz kâdılar zîde fezâ'ilehüm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb mütesellimi ve Kilis ve ... zîde kadrum inhâ olunur ki Rakka mukâta'ayı aklâmdan Menbic zâvinden mukâta'ası re'âyaların ba'zıları perişân olub kazâ'-i mezbûrlarda ... olmağla buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmıştır vüsûlünde husûs-ı mezbûr için ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle re'âyalar mezbûrların buldukların yerlerinden ihrâç ve kadim mukâta'a-i mezbûr karyelerinden iskân itdirub bir yerde ferdin meks veya ... vermeyeler deyu.

Fi 6 Şevvâl sene 109 (6 Şevvâl 1109/17 Nisan 1698).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ.

Belge No:186-2:Mukâta'a Geliri Tahsîli

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'ilühüm ve'l-keâm Ekrâd ... mukâta'asına tâbi' olan yerlerin kâdıları zîde fezâ'ilehüm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mahmûd zîde kadre Divân-ı Hümâyûnuma gelüb vezîr-i a'zam sâbika müteveffa 'Alî Pâşâ oğlu iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim İbrahîm dâme Mehmed'in hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnum ve berât-ı 'âlîşân 'aliyye ber vech-i bâbında mâlikâne mutasarrıf olduğu Haleb mahsulâtı aklâmından Ekrâd ... mukâta'ası binyüzon senesi Muharremi'l-harâm ibtidâtından zabt eylemek üzere kendüye der'uhde ve'l-iltizâm olunub mûmâ-ileyh dâme mecid tarafından yedine mühürlü ve mu'acceliye temessük verildiğini bildirub mûcibince serbestiyet üzere zabt ve târîh-i mezbûrda vâki' olan i'şâr-ı şer'îye ve sâ'ir mahsulât ve rûsûmâtı ahz ve kabz itdirilub aher dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâ eylemek ricâ eylemeğin imdi yedinde olan temessük mûcibince zabt itdirilub aherden kimesneye müdâhale itdirilmeye deyu fermân-ı 'âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkada bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîl-i kadrim mûcibince 'amel idüb dahî mukâta'-i mezbûreye târîh-i mezkûre mahsûb olmak üzere merkûm Mahmûd zîde kadrenin yedinde olan mühürlü ve mu'acceliye temessük mûcibince serbestiyet üzere zabt ve vâki' olan i'şâr-ı şer'îye ve sâ'ir keyli cizye-i mahsulât ve rûsûmâtı kadîmden olunduğu üzere ahz ve kabz itdirilub hılâf-ı temessük aherden bir ferd dahl ta'arruz itdirmeyesin şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ısrîn min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene tis'a ve mi'e ve elf (27 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/10 Mart 1698).

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

Kayd-ı fi'l-yevmi't-tâsi' min Şevvâli'l-mükerrerem (9 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/20 Nisan 1698).

Belge No:187-1:Ferraş Ta'yîni

Emr-i şerîf hüküm oldur ki.

Rafi'-i tevkî'-i refî'-i'ş-şâmî hâkânî ... bende-i sa'âdetime gelüb 'Ayntâb Mahalli'nde Şehreküstü Mahallesi'nde vâki' mutasarrıf Ramazân Efendi binâ' eyledüğü câmi' şerîfin firâş olmayub lâzım ve mühim olmağla ber vech-i habs kendüye tevcîh olunub berât-ı şerîfim verilmek ... bâbında istid'âsı 'inâyet etmekle kimesnenin üzerine almayub lüzûmu var ise tevcîh idüb bu berât-ı sa'âdet ... gâyatı verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr varub câmi'-i merkûma ber vech-i habs firâş olub hıdmet-i lâzımesin bi-kusûr mer'i ve müeddî kılındıktan sonra ol bâbda ifrâd ifriyeden ve ... ve râfi'olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi evâsıt-ı Şa'bân sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Şa'bân 1109/22 Şubat-3 Mart 1698).

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse.

Belge No:187-2:Mukâta'a Geliri Tahsîli

Vech-i tahrîr hurûf oldur ki binyüzon senesine mahsûb olmak üzere fermân-ı'alî ile nefsi 'Ayntâb sancâğı keferesi cibâyeti 'uhdemizde olmağın sene-i mezkûrda cem' ve tahsîl lâzım gelmeğın hâlâ 'Ayntâb mütesellimi vezîr-i mükerrerem sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ hazretlerinin ağalarından 'izzetlû İbrahîm Ağa hakirden ber vech-i mukâta'a nefsi 'Ayntâb sancâğında Orul nâm karyeden mâ'adâsından vâki' mevcûd bulunan keferesi cibâyetini yediyüz kâğıdı dörtbin esedî guruş der'uhde ve iltizâmâ kabûl idüb ve bir kâğıdı gerû vermek üzere te'ahhüd eylemeğın meblâğ-ı mezkûrdan ber vech-i senesi beşyüz esedî guruş teslim idüb bâkî kalan üçbinbeşyüz guruş dahî târîh-i tezkireden on gün temâmında edâ ve teslim eylemek yedimize temessük verilmeğın zikr olunan yediyüz kâğıdı merkûm İbrahîm Ağa'ya teslim olunub bundan böyle cem' ve tahsîl ve masrâf olmak için iş bu temessük ketb olunub verilmişdir ki cem' ve tahsîl idüb tarafımızdan ve tarafı aherden müdâhale olunmaya tahrîren fi gurre-i Şevvâli'l-mükerrerem sene 1109 (1 Şevvâli'l-mükerrerem 1109/12 Nisan 1698).

el-fakîr 'Osmân Cizyedâr-ı 'Ayntâb

Fî'l-yevmi's-sâlis min Şevvâl (3 Şevvâl).

Belge No:187-3:Cüzhânlık Berâtı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

'Ayntâb Kal'asında vâki' İmâmî guzât-ı kaddresira ... şerîfde iki cüzzi şerîfe tilâvet iden iş bu râfi'u tevkî'-i refî'-i'ş-şâmî Mehmed Halîfenin hıdmet-i lâzımesinde kusûr ve mûcib-i 'azli yoğken aherden Velî Ahmed ve 'Alî ve ba'zı kimesneler hılâfî inhâ bir tarîkla üzerlerine berât-ı itdirub gadr etmeğın mezbûrlar ref' olunub yine merkûm Mehmed kemâ-kân ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında kâdısı nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'Ali'ye 'arz etmeğın vâki' ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Mehmed Halîfe varub yine kemâ-kân ... mezbûr cüzhân olub hıdmet-i lâzımesin bi-kusûr mer'i ve mü'eddi kaldıktan sonra vazife'i mu'yinesi işleyub sabıkâ üzere mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devâmı 'ömr ve devletü için re'âya müdâvemet göstere ol bâbda ref' olunan mezbûrdan Velî ve Ahmed ve 'Alî taraf-ı aherden bir ferd mâni' ve müzâhim olmayub dahll ve ta'arruz kılmayalar

şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/12-21 Şubat 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:188-1:Mahalle ve Kişi İsimleri

Mahalle-i Kozanlı

Hâli

Mahalle-i Ehl-i Cefa

Bekir Beşe, Hüseyin Beşe, Hasan Beşe, 'Alî Beşe, Hüseyin Beşe, Hüseyin Beşe, 'Abdurahman Beşe, 'Alî Beşe, 'Ömer Beşe.

Mahalle-i Boyacı

'Osmân Beşe, Mehmed Beşe, Mehmed Beşe, Ahmed Beşe, İsmâ'il Beşe, Bayram Beşe.

Mahalle-i İbn Kör

Mustafâ Beşe, Mustafâ Beşe, Hüseyin Beşe, 'Alî Beşe, 'Osmân Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe.

Mahalle-i Kürkciyan

Mustafâ Beşe, 'Alî Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Mehmed Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Yûsuf Beşe, Hüseyin Beşe, Hüseyin Beşe, Bekir Beşe, Ahmed Beşe, 'Abdullah Beşe, Ahmed Beşe, Ahmed Beşe, ... Beşe, 'Aşur Beşe, Mustafâ Beşe ..., Velî Beşe ..., 'Abdullah Beşe, Bekir Beşe, 'Abdullah Beşe, Bektaş Beşe.

Mahalle-i Molla Ahmed

'Osmân Beşe, Hasan Beşe, Mustafâ Beşe.

Karye-i Bostancı

Hızır Beşe, 'Ömer Beşe, Mûsâ Beşe.

Mahalle-i Tövbe

Mustafâ Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Sâdık Beşe.

Mahalle-i 'Ammu

'Osmân Beşe, Hasan Beşe, 'Osmân Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Mustafâ Beşe, 'Alî Beşe, Mehmed Beşe, 'Alî Beşe, İbrahîm Beşe, 'Alî Beşe, 'Alî Beşe, Maksûd Beşe, İsmâ'il Beşe, Ahmed Beşe, 'Osmân Beşe.

Mahalle-i Kayacık

'Alî Beşe, 'Alâ'eddîn Beşe, Hüseyin Beşe, Mehmed Beşe.

Mahalle-i İbn Şeker

Mehmed Beşe ..., Mehmed 'Alî Beşe, 'Abdullah Beşe.

Mahalle-i Eblehan

Mehmed Beşe, Ahmed Beşe, Mustafâ Beşe ..., 'Alî Beşe, Derviş Beşe.

Mahalle-i Hızır Çavuş

Hâli.

Mahalle-i Demirci

Ahmed Beşe, ... Beşe.

Mahalle-i Ahmed

Mehmed Beşe, Mehmed Beşe ..., 'Alî Beşe, Maksûd Kuloğlu.

Mahalle-i Eyûb

Murâd Beşe, Ahmed Beşe, 'Alî Beşe ..., Mehmed Beşe, Ahmed Beşe, Ahmed Beşe, Ramazân Beşe, Mahmûd Çavuş.

Mahalle-i 'Alî Neccar

Hüseyin Beşe, Mahmûd Beşe, İbrahim Beşe, Mehmed Beşe, İbrahim Beşe, Mehmed Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Mehmed Beşe, Hızır Beşe ..., Mehmed Beşe..., Hasan Beşe..., Hasan Beşe..., Mustafâ Beşe..., Ahmed Beşe, Mehmed Beşe.

Mahalle-i Kered

Ahmed Beşe, Mehmed Beşe.

Kayd fî'l-yevmi's-sâlis min Şevvâl (3 Şevvâl).

Belge No:189-1:Muhzirbaşılık Temessükü

Vech-i tahrîr hurûf budur ki

Berât-ı 'âlişân ile mutasarrıf olduğum 'Ayntâb Kazâsının muhzırbaşılılığı iş bu bâ'is-i temessük el-Hâc Mehmed'in tarafımızdan üzerinde olmağla iş bu binyüzdokuz senesinde Şevvâl guresinde binyüzon Şevvâl guresine vârinca merkûm el-Hâc Mehmed kazâ-i mezbûrda muhzırbaşılığı tarafımızdan ibkâ ve mütekarrer kılınmağla inşâ'allahü te'âla olduğun üzere hıdmet-i lâzimesin edâ eyledikten sonra tarafı aherden kimesne müdâhale eylememek için yedine iş bu temessük verildi tahrîren fî 12 Zî'l-kâde sene 1109 (12 Zî'l-kâde 1109/22 Mayıs 1698).

el-fakîr el-Hâc Hüseyin bevvâb dergâh-ı 'alî.

Belge No:189-2:Yeniçeri Ta'ifesi Dökümü

Defter oldur ki medîne-i 'Ayntâb'da vâki' yeniçeri tâ'ifesin ... ider tahrîren fî evâsıt-ı şehir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Şevvâli'l-mükerrem 1109/22 Nisan-1 Mayıs 1698).

Mahalle-i Seng-i Nakkaş

Hasan Ağa serdâr

Mahalle-i Tarla-yı Cedîd

'Ali Beşe, 'Alî Beşe, 'Abdullah Beşe, Ahmed Beşe, Mehmed Beşe, Mehmed Beşe

Mahalle-i Ehli Cefa

'Osmân Beşe, Hüseyin Beşe, Hüseyin Beşe, Hasan Beşe, Hüseyin Beşe, 'Alî Beşe, Bekir Beşe, 'Ömer Beşe, 'Alî Beşe, 'Abdurahman Beşe

Mahalle-i Cevizlice

Halîl Beşe, Hasan Beşe, Mehmed Beşe, Mehmed Beşe.

Mahalle-i Şarkıyan

Sâlih Beşe, Halîl Beşe, Mehmed Beşe, Bekir Beşe, 'Avz Beşe, İsmâ'îl Beşe, Mehmed Beşe, Ahmed Beşe, Mehmed Beşe, Bekir Beşe, 'Alî Beşe, 'Osmân Beşe, İbrahîm Beşe, Hasan Beşe, Halîl Beşe.

Mahalle-i Kürtenciyan

İbrahîm Beşe, Ahmed Beşe, Hasan Beşe, 'Alî Beşe, 'Osmân Beşe, Hasan Beşe, Hasan Beşe, 'Osmân Beşe, Ahmed Beşe, 'Alî Beşe, Hasan Beşe, Hasan Beşe, Mustafâ Beşe, 'Ömer Beşe, Halîl Beşe, Muslî Beşe, 'Alî Beşe, Velî Beşe, Bekir Beşe.

Mahalle-i Tarla-yı Atik

Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Hasan Beşe, Mehmed Beşe, Hüseyin Beşe, İbrahîm Beşe, Mehmed Beşe, Mustafâ Beşe, Mehmed Beşe, Yûsuf Beşe, Mustafâ Beşe.

Mahalle-i Kayseri

Hüseyin Beşe, Ahmed Beşe, Ramazân Beşe,

Mahalle-i Bostancı

Süleymân Beşe, İbrahîm Beşe, Şa'bân Beşe, Hasan Beşe, 'Alî Beşe, 'Abdullah Beşe, 'Alî Beşe.

Mahalle-i Tıslâki

Mehmed Kuloğlu, 'Osmân Beşe, İsmâ'îl Beşe.

Mahalle-i (***)

(***)

Mahalle-i Kızılcamescid

Mehmed Beşe, İbrahîm Beşe, Ahmed Beşe, Ahmed Beşe, Mehmed Beşe, İbrahîm Beşe, Mehmed Beşe, 'Alî Beşe, 'Alî Beşe, 'Alî Beşe

Mahalle-i Kastel

Bektaş Çavuş, Mehmed Beşe, Mahmûd Beşe, 'Abdurahman Beşe,

Mahalle-i Kanalçı

'Osmân Beşe, Ahmed Beşe, Hasan Beşe, Bekir Beşe, Mahmûd Beşe, Hüseyin Beşe, 'Osmân Beşe, Yahyâ Beşe.

Mahalle-i Çukur

Mehmed Beşe, 'Abdullah Beşe, Hüseyin Beşe, 'Abdullatîf Kuloğlu, 'Abdulkâdir Kuloğlu, Hüseyin Beşe.

Belge No:190-1:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahrası'nda Toplanması Hakkında Fermân

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkam (***) me'âdinü'l-fezai'l ve'l-keâm Anadolu'nun orta koluna nihâyetine vârinca vâki' olan kâdılar fezâ' ilehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kâdılardan vâki' yeniçeri serdârları ve a'yân vilâyeti ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki iş bu sâli mübinde istimâl musmim olan sefer-i hümâyûnum nusret-i makrûna mâmûr olan tavâyif-i 'askeriyeden ve gerek mukimim misâfir ve sahîh-i esâmî ve esâmiyi çâlık yeniçeri ve korucu ve oturakçı ve cebeci ve topçu ve toparabacı ve kuloğulları ve sekbân süvâri ve sâ'ir muhâfazası serhadlere mâmûr olanlardan havalû serhâdlerine gidüb 'askeriyenin bir ferd evlerinde ve yerlerinde kalmamak üzere ocak tarafından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sâbika saksoncubaşı 'Osmân zîde mecdî sürücü ta'yîn irsâl olunmuş ise ve tâvâyif-i mezkûr nevrûz-ı firûzda mukaddem gelüb Edirne Sahrası'nda mevcûd bulunan ve geçen sene dahî sefer-i hümâyûna mâmûr iken gelenden ve bu def'ada sefer-i hümâyûnum imtinâ' edenler dahî ahz olunub mâlların mîri için ... ve kendilerine bilâ-emân cezâları tertîb olunmak fermânım olmağın hâlâ ocakdan Küçük Çavuş ta'yîn ve irsâl olunmağla siz ki kâdıyı ... hutebâ' ve yeniçeri serdârların ve a'yân vilâyeti iş erleri mukaddemâ ve hâlâ sâdir olan fermân-ı celîl-i şânın maznun münîfeye cem'ü'n-nâs olan mahallerde nidâ ve cümleye i'lân ve işâ'at ve guzât-ı İslâma haber ve agâh idüb serhâdlere mâmûr olanlar serhadlerine gidüb sefer-i hümâyûnuma mâmûr olanlardan bir gün ve bir sâ'at mukaddem gelüb Edirne Sahrası'nda isbât-ı vücûd ve sâyire livâ-i Rasulullâh'da mevcûd bulunmak üzere herbirimize kemâli mertebe takayyüd ve ihtimâm eylesin bu vâkti sâ'ir evkafa nasb ve bu guzât-ı ekberi sâ'ir guzât-ı kıyâs olunmayub tevkîr-i ecnâd iktizâ etmekle nefsi vâhidin bi-takrîb ile ... ve müsâ'ada eyleyünüz mesmû'-ı hümâyûnum olur ise mücerred 'azlinin iktizâ olunmayub hakkınızda ber vech-i nizâ tertîb-i cezâ olunmağın mukarrer bilub hılâfının ni'âbet ihtirâz ve ictinâb eylesin ve sen ki sürücü ta'yîn olunan Küçük Çavuş zîde kadresin sen dahî bu emuru mühimde basiret ve inbâh üzere hareket ve ihrâcına mâmûr olduğun tavâyif-i 'askeriyeden bir ferd gerüye kalmamak üzere her kazânın serdârları ve serdengeçti ağalarını bayrakların açub nefarâtlarıyla me'â barân bir sâ'at mukaddem vilâyetlerinin ihrâc ve tenbîh ve nâ-kayd ider ki orta kol sürücüsü saksoncubaşı 'Osmân zîde mecdeye varub vâsil oldukda mûmâ-ileyh ile me'â 'avdetinizde ... kazâda ve kurâda kalmış bulunur ise ahz ve itâ'at-ı fermân-ı şerîfim eylemeklerin eclinden mâlların mîriyesi ... ve kendülerine bilâ-emân katl eylesin şöyle ki husûs-ı mezbûrdan siz dahî tassaddük ve tekâsilinize istimâ' olunur ise bir vecihle gadriniz mesmû'-ı hümâyûnum olmayub hakkınızdan gelünür onâ göre hareket ve fermân-ı şerîfime mühâlif vaz' harekeden bi-gayet ihtirâz ve ictinâb eylesin deyu bi'l-fi'l dergâh-ı ma'lûm yeniçerilerim ağası olan düstûr-ı mükerrrem münîşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim İbrahim Pâşâ tarafından mühürlü mektûb verilmekle mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdur (***) vüsûl buldukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel dahî vezîri müşârün-ileyh tarafından verilen mektûb mûcibince 'amel idüb emri şerîfin mazmûn münîfi ile 'amel idüb hılâfından bi-gayet ihtirâz ve ictinâb eylesin ... şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahrîren fi evâsıt-ı Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Şa'bânî'l-mu'azzam 1109/22 Şubat-3 Mart 1698).

İbrahim Ağa tarafından dahî yeniçeri Ağası mûcibince mühürlü mektûb vardır.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:191-1:Sefere Gelmeyenlerin Katli Hakkında

(*) pâ-y-ı sâlı (*) mâlları mîri için ... kendilerine itâ'at-ı fermân-ı'âlî itmeyüb sefer-i hümâyûna gelmedikleri için sâyire mûcib-i 'ibret ve sebebi nasîhat bilâ-emânı şer'le katl eylesesin inşâ'allah siz dahî her kâzanın minvâli meşrûh üzere ihrâc ve irsâl ider ki orta kolu nihâyetine deĝin vardıktan sonra cümle gerüye kalanların ve dahî orduları alub birden ikiden kalmış var ise anların dahî önünüze katûb cümlesi götürüb sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnum mûcibince 'amel ve hareket idüb hılâfından ihrâz ve ictinâb eylesesiz...

İbrahîm Ağayı yeniçeri nâm dergâh-ı'alî.

Belge No:191-2:Tekâlîf-i 'Örfiye ve Şakkadan Men

Şer'i'atı şî'âr ve fezâ'il-i desâr Anadolu'nun orta koluna nihâyetine vârinca vâki' olan mevâl-i 'izâm hazreti ve kuzâtü'l-efendiler zîde fazlhum ve zikr olunan kazâlarda vâki' yeniçeri serdârların ve a'yânı vilâyet ve iş erleri zîde kadrum inhâ olunur ki bundan akdem memâlik-i mahrûsede vâki' dergâh-ı'alî yeniçerilerinden ... zuhûr eden şer'le cezâları verilmek üzere bir kazâda ocak tarafından serdâr nasb olunub me'â ve kavim (?) üzere yeniçeri ve kuloĝulların ve cebeci ve topçu ve 'acemioĝlanı ve sekbân süvâri fi'l-cümle serdârları zabtına evvel gelüb vezîr-i a'zam ve mîr-mîrân ve mîr-livâ ve voyvodaları ve mütesellimler tavâyif-i mezbûr ve ... ahz eyleyenlerine zabitlerine teslim idüb bir muktezâ-i şer'-i şer'if lâzım gelen cezâları tertîb olunub tarafı aherden ta'dî ve cezâları verile gelmiş deĝil iken bu eyyâmlarda müdâhale ve rencide olunduklarından herkes dirlikden itinâ' ve raĝbetleri inkitâ' ve hıdmât-ı pâdişâhî seyide bulunmaĝa bâ'is olub ve bundan mâ'adâ tekâlîf ve 'örfiye ve lâzım gelen mu'âf ve mütesellim iken hılâf-ı kânûn tekâlîf-i tahsîl ile rencide olunmaları febihâ-ba'd zabitlerinin 'azîl bir ferd zabt ve rabtlarına müdâhale itmeyüb ve 'askeriyenin tekâlîf-i şakka ve 'örfiye talebiyle rencide itdirilmemek bâbında fermân-ı'âlî sâdır olmaĝla iş bu mektub tahrîr ve irsâl olunur vüsûlüne gerekidir ki vech-i meşrûh üzere kûl tâ'ifesi serdârların zabt ve rabt ve ahere müdâhale ve ta'arruz eylemeyub ve kânun-ı kadîm üzere tâ'ife-i 'askeriyeden tekâlîf-i şakka ve 'örfiye talebiyle rencide itdirilmeyub ve siz ki memalik-i marûsede vâki' yeniçeri serdârların dirlikde 'alâkası olmayanların bir ferdini ma'mûl (***) deyu sâhib-i ... hükkâm vilâyet tarafının ahvâllerin görüle vârid olan fermân-ı'âlî mûcibince inşâ'allahü rahman rûz-ı hızırdan sonra korucu ve mu'âyin 'acemioĝlanı İstanbul muhafazasın ve sâ'ir sadre mâmûr olanlarsa sarâyına gittikten sonra sefer-i hümâyûna mâmûr olan yeniçeri serdârların bayrakları açub 'umumâ kazâsın olan yeniçeri ve topçu ve sekbân ve sarây tâ'ifesin ihrâc ve nevrûz-ı Sultânına mâmûr oldukları Edirne sahrasına mevcûd bulunmak üzere ihtimâm eyleyub bu ... rûz-ı hızırdan sonra 'askeriyenin vilâyetlerin bir ferd kalmamak lâzım gelir yeniçeri serdârları dâhî taraflarının vekîl nasb itmeyüb bundan sonra 'askeriyenin kimesne gerüye kâlirlar ise re'âyadır re'âyadır 'askerlikde 'alâkası yokdur hükkâm-ı vilâyet tarafından ahz ve habis olunub kânunu pâdişâhî üzere resm ra'iyetlerin sâ'ir re'âyâ ile edâ idüb 'askeriyenûz deyu ... ve mâlı mîriyesin noksân tertib itdirilmeyub iskâ olunmayub mûcib-i mektûb ile 'âmil olansın.

Kayd şud fi gurre-i Şevvâli'l-mükerrerem (1 Şevvâli'l-mükerrerem).

İbrahîm yeniçeri Ağası dergâh-ı 'âlî hâlâ.

Belge No:192-1:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahrası'nda Toplanması Hakkında Fermân

Bu defter-i sâ'ir evkât-ı nasb ve gazâyı ekber 'avât (*) idüb nefsi-i vâhidin bir takrîkla gerüye kalmasın müsâ'ade olunduğunuz (*) ikâ olursa mücerred 'azlinûzle iktifâ olunmayub ... ve (*) tertib cezâ olunacağı mukarrer mütehakkık bilub hılâfından ictinâb eylesin ve siz ki serdârlarınız misli din mebnide ... 'izzeti dermiyân idüb ve cümle yoldâşları haber ve agâh ve mu'tâd-ı kadîm üzere bayrağınûz açub 'umûmâ boylu tüfenkleriyle önlerine düşüb isnâ ve tarîkde meks ve harâm itmeyüb ve re'âya fukârasının ve gurebasından bir ferde hılâf-ı şer'i şerîf zulûm te'addî olunmamak üzere gelüb nevrûz-ı Sultâniyyede Edirne Sahrası'nda 'askeri nusret usme mülhak ve mülâk ve taht-ı livâ-i Rasulullâh'da mevcûd edâ-i hıdmet eylesiniz inşa'allahü te'âlâ er'r-rahim sahîhi'l-esâmi olanlar evsatına çâlık olanlar tashih ve kuloğulları mücedded bargâh ve korucu ve oturakçı olanlar dahî kânûn üzere astâne'-i sâ 'âdet muhâfazasına ikâmet ve sâ'ir serhadde mâmûr olan tavâyif-i 'askerden dahî serhadlerine gidüb hımet-i lâzımelerine mecd sâ'î olalar şöyle ki bu sene-i mübârekde gelüb sefer-i hümâyûna mevcûd-ı edâ'-i hıdmet idüb evtalarında ve bayrakları altında kışlâya gelüb ocak tarafından izin olmadıkça gitmemek şartıyla ve sefere gelenler dahî re'âya defterine ve ocak tarafından dahî aslâ ve kat'â ... çıkılmayub ol makbûllerin ba'de'l-yevm esâmileri tashih olunmak üzere hatt-ı hümâyûn sa'âdet-i mütekarrerden sâdır olmağla îmdi tavâyif-i mezbûrden bir ferd gerüye kaldığına kat'â rızâyı hümâyûnum yoktur bir serdâr ve gene serdâr vekîli ve çavuş ve mumcu ve'l-hâsıl gerek sahîhi'l-esâmi ve esâmi çâlık olanlardan ve kuloğullarından ve mukaddemâ 'askeriyenin (***) olub serdengidenler inkâr edenlerden yahud sefer vaktinde kalkub aher kazâda inanub seferi 'uvdetinde vilâyetlerine gelenlerden bir ferd bûlunursa ve bellerine boyunların ol makbûl ahz ve 'ukubât meşru'dan haklarında lâzım gelen cezâların tertîb olunur ve siz ki sürücü ta'yîn olunan (***) mûmâ-ileysin ocağım mu'temedden ve kâr-ı güzârlarından olmanûz ile bu emur ve mühimmenin ve hevâ üzere tekmîl siz ki 'uhde ihtimâmunuza tefvîz ve hâlâ hevâle olmağla gerekdir ki siz dahî gayret ve himmet ve kemâli basiret üzere hareket ve ihrâcına me'mûr olduğunuz tavâyif-i 'askerden bir ferd ve komayub mâmûr oldukları üzere pây-ı sâli nevrûz-ı sultâniyyede gelüb isbât-ı vucûd etmek üzere 'umumâ evlerinden ve yerlerinden ihrâcî sefer-i hümâyûnum yollayub ve ve 'askeri irsâl eyledüğünüz kazâların serdâr ve neferârı dahîl ale'l-esâmi defter idüb mahz ve mahtûm defterden bir sûret serdârları yerlerine teslim ve bir sûretin dahî mektûbunuz ile (*) irsâl eylesiniz ki geldüklerinde 'ale'l-esâmi yoklanub itâ't-i fermân-ı'alî olunmayub gelmeyenler pây-ı sâli götürülüb sâdır olan hatt-ı hümâyûn mûcibince kendülerin katl ve emvâl erzâkların mîrî için ... oluna ve serdârlardan dahî itâ't fermân-ı hümâyûn itmeyüb me'mûr oldukların sefer-i nusret-i makrûn gelmeyub veya havâtu' (?) zâmanları sebebîyle neferâtdan dahî zi-kudret olanların gerüye kalmaların mâ'adâ idüb bunun kebîr emri mühimde taksirât iden gerek serdâr gerek ve gerek neferdir her kim olursa olsun ol makbûlleri 'aliyyi'l-hâl ahz ve sâyire'ibret ve sebeb-i nasihat için hılâfından lâzım gelen cezâların virmek emr muhakkak geçen sene sefer-i hümâyûna me'mûr olub gelmeyen yeniçeri serdârları gerek neferât ve sâ'ir 'askeri dahî kazâ be kazâ

Belge No:193-1:Önceki Belgenin Devâmı

(*) sekbân (...) ta'ifesin ihrâc mâmûr oldukların üzere Edirne Sahrası'nda mevcûd bulunmak üzere ihtimâm eyleyub ve rûz-ı hızırdan sonra 'askerinin vilâyetde

bir ferd kalmamak üzere serdârları dahî taraflarından vekîl nasb olunub bundan sonra 'askeriyenin kimesne gerüye kalur ise burda re'âyadır 'askeriyenin 'alâkası yokdur hükkâm-ı vilâyet tarafından ahz ve habs olunub kânûn üzere rûsm-i ra'iyetleri ve sâ'ir re'âya ile verüb 'askeriyüz deyu re'âyaları iskâ olunmaya deyu bi'l-fi'l degâh-ı ma'lûm yeniçerilerin Ağası olan düstûr-ı mükerrem münşîr-i mufahham nizâmü'l'-âlem vezîrim İbrahim Pâşâ edâmellahu te'âla ecllalehu tarafından mühürlû mektûb verilmekle mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki (***) vüsûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîl-i kadrim müşârün-ileyh tarafından verilen mühürlû mektûb mûcibince 'amel idüb min ba'd hılâfına rızâ cevâz göstermeyeler şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Cemâziye'l-evvel 1109/5-14 Aralık 1697).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:193-2:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahrası'nda Toplanması Hakkında Fermân

Şer'i'âti şî'âr ve fezâ'i'l-desâr Anadolu'nun orta koluna nihâyetine vârinca vâki' olan mevâlî 'azâm hazreti ve kuzâtü'l-efendiler zîde kadruhum zikr olunan kazâlarda vâki' yeniçeri serdârları ve a'yân vilâyeti iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki iş bu sâli meymenet iştîmâl 'avn-ı 'inâyet Rabbü'l-müste'âm ile düşman-ı dinden ahz ve intikâm için şevketlû ve kudretlû ve 'azametlû pâşâdır zemîni hılâfına el-yevmi'l-dîn hazretlerinin bi'l-zân şevket ve eclâl ile sefer-i hümâyûn nasret-i makrûn tevcîh ve 'izzetiyle ma'rifet-i (***) olub bu vâkitte cihâd-ı şakkâ ve gurebâ 'âmine mü'min ve kâfir-i mevcuddun üzerlerine sûm ve selâh-ı kebîr farz-ı ayîn olmağın devlet-i 'aliyyenin ve bir husûs için mevzû'u 'askeri tâ'ifesinden olanlar bi-tarîk-i evlâ olmağla Anadolu'nun orta koluna cihâd-ı hümâyûna mâmûr olan gerek mukîm ve gerek misâfir sahîhi'l-esâmi ve esâmisi çâlık yeniçeri ve korucu ve oturakçı ve cebeci ve topçu ve toparabacısı ve sekbân süvârisi ve kuloğulları ve sâ'ir tavâiyif-i 'askeriye pây-ı sâli nevrûz sultânım gelüb (***) sahrasında 'askeri nusret usmede mevcûd bulun mâları mühim ve mukteza olmağla vech-i meşrûh üzerine tavâif-i mezbûrdan bir ferd gerüye kalmayub cümlesi 'umumâ evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve serdârları bayrağı açub önlerine düşüb inşâ'allahü te'âlâ vakt-ı mezbûrda gelüb Edirne Sahrası'nda isbât-ı vücûd ve sâ'ir livâ-i Rasulullâh'da mevcûd bulunmâların bâbında hatt-ı hümâyûn sa'âdet-i makrûn sâdır olub tarafı devlet-i 'aliyyeden müfettişleri vezîr-i a'zamdan sûrû ta'yîn olunmak ocak ağalarının dahî (***) zîde mecde ta'yîn ve irsâl olmuştur inşâ'allahü te'âlâ her kanginiz taht-ı kazâsında varub dâhl olur ise sizin kâdıları vâli ve a'yân vilâyet ve iş erleri sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnun maznun-ı münife mec'annâs olan mahallerde nidâ ve cümleye i'lân ve itâ'at ve guzâtü'l-İslâmı haber ve agâh idüb zinhâr ve zinhâr içerlerinden bir ferdin gerüye kalmasına rıza ve müsâde gösterilmeyub 'umumâ gelüb mâmur oldukları sefer-i hümâyûn mevcûd ve istikât farz-ı cihâd etmelerine nasb nefis idüb her birine takayyüd nâm ve semî ihtimâm eyleyesin

Belge No:194-1:Önceki Belgenin Devâmı

ve yahud tama' hâmileleri sebebiyî ile neferâtdan dahî zi-kudret olanların gerû kalmalarına ma'âda idüb bunun gîbi umûr-ı mühimede taksurât iden gerek serdâr ve gerek neferdir her kim olursa olsun ol makûllerin 'ale'l-mâlî ... ve sâyire 'ibret ve sebebi nasihat için haklarından gelinmek emr-i mukadderdir ve geçen sene sefer-i

hümâyûnum mâmûr olur gelmeyen yeniçeri serdârların ve gerek neferâtın ve sâ'ir 'askeriyede dahî kâza be kâza teftiş ve ta'ahhüz ve pâ-yı sâli ahz ve ma'rifet-i şer'le mâlların mîri için ahz ve iti'ât emr-i şerîfim eylemedikleri için bilâ-emri şer'le katl eylesin inşâ'allahü te'âlâ ben dahî her kâzanın 'askerine minvâl-i meşrûh üzere ihrâç ve irsâl eder ki üzerine kavn (?) nihâyetine değin vardıkdan sonra cümleden gerüye kalanların dahî üzerlerine alub birden ikiden gerüye kalmak var ise anların dahî önüne katûb anları dahî sorub götürüb sâdır olan hatt-ı hümâyûnum şevket-i makrûnum mûcibince 'amel ve hareket idüb hılâfından ihtirâz ve ihtinâb eylesin deyu bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerin ağası olan düstûr-ı mükerrem münşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim İbrahîm Pâşâ edâmellahu te'âlâ eclâlehü tarafından mühürlü mektûb verilmekle mûcibince 'amel eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki (***) vüsûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celil-i mukaddem ve müşârün-ileyh ile tarafından verilen mühürlü mektûb mûcibince 'amel idüb min ba'd hılâfına cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe'itimâd kılâsın tahrîren fi evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Cemâziye'l-evvel 1109/5-14 Aralık 1697).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse

Kayd...

Belge No:194-2:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahra'sında Toplanması Hakkında Fermân

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkam me'âdinü'l-fezail ve'l-keâm Anadolu'nun orta kolu nihâyetine vârinca vâki' olan kâdılar fezâ'ilehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâlardan vâki' yeniçeri serdârları ve a'yân vilâyeti ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki bundan akdem memâlik-i mahrûsede vâki' degâh-ı ma'lûm yeniçerilerden birisinin mihneti zuhûr itdiği şer' lâzım gelen cezâları verilmek için her kâzada ve ocak tarafının bir serdâr nasb olunan ... üzere yeniçeri ve kuloğullarından ve cebeci ve topçu ve 'acemioğlanı ve süvâri sekbân sekbânı bi'l-cümle serdârları zabtında olub vezîr-i a'zam ve mîr-mîrân ve mîr-livâ ve voyvodaları ve mütesellimler tavâif-i mezkûrunun mihnet ile ahz ile gelenler zabitlerine teslim idüb muktezâyı şer'-i şerîfe üzer lâzım gelen cezâları tertîb olub tarafı aherden müdâhale olmuş değil iken hâlâ müdâhale rencîde olunduklarının herkes dirlikden imtinâ'rağbetleri iktizâ' ve hıdmât-i 'aliyyemde bulunmağa ba'is olub ve birbirinin mâ'adâ tekâlîf-i şakka ve 'örfiyeden bi'l-keyl mu'âf ve mütesllim iken hılâf-ı kânun tahsîl ile rencîde olunmalarıyla febihâ-ba'd zabitlerinden gayri bir ferd zabt ve rabtlarına mühâlif itmeyüb ve 'askerinin tekâlîf-i şakka talebiyle rencîde itdirmemek fermânım olmağla vech-i meşrûh üzere kûl tâ'ifesinin serdârları zabt ve rabt ve ahire müdâhale ve mu'arız eylemeyüb kânûn-ı kadîm üzere tavâyif-i 'askeriyye tekâlîf-i şakka ve 'örfiye talebiyle rencîde itdirilmeye ve sizin zikr olunan kâzalarda vâki' yeniçeri serdârların dirlikde 'alâkası olmağların bir ferdin kûl tâ'ifesiyüz deyu sâcid sokmayüb hükkâm vilâyet-i tarafından ahvâllerinden kirâ vârid olan fermân-ı şerîfim mûcibince inşâ'allahü te'âlâ rûz-ı hızırdan sonra korucu ve 'acemoğlanı İstanbul muhâfazasına ve sâ'ir serhadlere mâmûr olanla mâmûr oldukları serhadde muhâfazasın görüb sefer-i hümâyûnuma mâmûr olan yeniçeri serdârları bayrakların açub 'umumâ kâzasın olan yeniçeri

Belge No:195-1:Önceki Belgenin Devâmı

Bulunmaları bâbında hatt-ı hümâyûn sa'âdet-i makrûnum sâdır olub ... devlet-i 'aliyyemden muğtesil ve vezir-i 'âzamdan sürücüler ta'yîn olunmağla ocakların tarafından dahî (***) zîde mecidi ta'yîn ve irsâl olmağla inşe'allahu te'âlâ her kanginiz taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise gerek kâdılarınız ... ve hütebâ ve a'yân vilâyeti ve iş erleriniz sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnum mazmûm münîfe nâşi olan mahallerde nidâ ve cümleye i'lân ... ve guzât-ı İslâma haber ve agâh idüb zinhâr ve zinhâr içlerinden bir ferdin gerüye kalmasın müsâ'ade ve ruhsat gösterilmeyub 'umûmâ mâmûr oldukları sefer-i hümâyûnumda mevcûd ve ıskâ tarafına cihâd etmeleri için nasb-ı ta'yîn idüb her birinin tekaddi nâm ... ihtimâm iden bu vakt-i sâ'ir evkât-ı tesbit ve bu gâzayı ekber sâ'ir guzavât-ı nâsi olmayub tevhîr-i icnâd iktizâ idüb nefsi vâhidin bir takrîb ile gerüye kalmasın müsâ'de eylediğiniz mesmû'-ı hümâyûnum olursa muharrer 'azliniz ile iktika olunmayub mes'ul ve me'abet alacaklın mütehakkık bilub hılâfında ihtinâbeyeyesiz ve siz ki serdârları sebili dîn mübeyyinde dâmin 'azl-i dermiyân idüb ve cümle neferâtı haber ve agâh mukâdı kadîm üzere birbayrâğı açub 'umûmâ boylu tüfenklerin ile önlerine düşüb esnâyı tarîkde meks ve irâm itmeyüb ve re'âya fukarâsından ve gayriden hilâf-ı şer'i şerîfe zûlm ve te'addi olmamak üzere gelüb nevrûz-ı firûzda Edirne Sahrası'nda ma 'asker-i nusret-i usreme mülhak ve mülâki ve sâ'ir livâ-i Rasulullâh'da mevcûd-ı edâyı hıdmet eylesesiz ki inşâ'allahü te'âlâ sahîhi'l-esâmi olanlar evtasına ve çâlık olanlar tashih ve kûl oğulları ... ve korucu ve oturakçı olanlarda ve kânûn üzere astâne-i sa'âdetime muhâfız mâmûr olan tavâif-i 'askeriyye dahî serhâdlû serhaine gidüb hıdmet-i lâzımelerinde mecd ve sâ'i olurlar şöyle ki bu sene-i mübarekde gelunub sefer-i hümâyûnumda mevcûd-ı edâyı hıdmet idüb evsatlarına bayrakları altında kışlâya gelüb ocak tarafından izin olmadıkça bir ferd gitmemek şartıyla ve sefere gelmeyenler dahî re'âya defterine kayd ve ocak tarafından dahî aslâ ve kat'â sâhibi çıkılmayub ba'de'l-yevm esâmileri tashîh olunmak üzere hatt-ı hümâyûn sa'âdet-i makrûnum sâdır olmağla îmdi tevâ'yf-i mezbûrdan bir ferd gerüye kaldığına kât'a rızâyı hümâyûnum yokdur serdâr ve serdâr vekîli çâvûş ve mumcu velhâsil gerek sahîhi'l-esâmi ve esâmisi çâlık olanlardan ve kuloğullarından ve mukaddemâ 'askerlerin ed'âlisinde ... inkâr edenlerden veyahud sefer vaktinde (***) aher kâzadan gelunub 'avdetinde vilâyetlerine gelenlerden ... ise ve elleri boyunlarında ol makbûl er ahz ve ... meşrûdan haklarından lâzım gelen cezâları tertib olunur ve ... sürücü ta'yîn olan mûmâ-ileyhsin ocağın mu'temed ve karıgüzârlarından olmak ile bu emur mühimin ve ... üzere ... 'uhte-i ihtimâmın te'avviz ve havâle olunmağla sen dahî gayret ve himmet ve kemâl basiret ... üzere hareket ve ihrâcına mâmûr olduğu tavâyif-i 'askeriyeden bir ferd komayub mâmûr oldukları üzere sâlı hâl-ı nevrûz-ı firûzdan gelüb isbât-ı vücûd etmek üzere'umumâ evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve sefer-i hümâyûnuma yollayub ve 'asker irsâl eyledüklerin kazâların serdâr ve neferâtı dahî 'ale'l-âb (?) defter idüb mûmzi ve mahtûm defterin bir sûretin serdârları yedlerine teslim ve bir sûret dahî mektubûn ile ... irsâl eylesesin gelenlerinden 'ale'l-esâmi ... kalunub itâ'at emr-i şerîfim itmeyüb gelmeyenleri sâlı hâli ile götürülün sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevkei makrûnum mûcibince kendüleri kabl ve emvâl ve erzâkları mîri için ahz oluna ve serdârların dahî itâ'atı fermân-ı hümâyûn olmayub mâmûr oldukları sefer-i hümâyûnuma gelmeyub.

Belge No:196-1:Mütevelli Temessüğü

Vech-i tahrîr hurûf budur ki evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevelli olduğum ... merkûm vezîr-i a'zam Lâlâ Mustafâ Pâşâ Evkâfî'nın tevâbi'den 'Ayntâb ve ... ve Kayseri ve Konya vâki' olan'aklâmlarının zabt ve rabt için tarafımızdan Mûsâ Beg vekîl nasb idüb yedine iş bu temessük verildiği zikr olunan'aklâmlardan vakfin mahsûlâtın ... ve külli zabt idüb mutasarrıf olduktan sonra 'ulûfemiz mukâbelesinde tarafımızdan 'âyid olan yüzellî guruşdan mâ'adâsını Ilgın'da vâki' olan câmi'-i şerîf hidâmalarının vazifelerini verüb senesinde hüccet-i şer'iyelerin zikr olunan meblâğ-ı mekûr Haleb ... ile tarafımıza irsâl ve üç sene beraberinde gelüb muhâsebesi görmek üzere yedine iş bu temessük verildiği mezkûr Mûsâ Beg ol tarîkda vekîl-i mütevelli olub tarafı aherden ve tarafımızdan bir kimesne emrûne dâhil ta'arruz kılmaya tahrîren fî gurre-i Recebû'l-mürecceb sene 1109 (1 Recebû'l-mürecceb 1109/ 13 Ocak 1698).

Râbi'a Hanım el-mütevelliyi vakf Lala Mustafâ Pâşâ be-nâm.

Belge No:196-2:Rüsûm Temessüğü

Vech-i tahrîr hurûf oldur ki iş bu binyüzdokuz senesine mahsûb olmak üzere ru'ûs-ı aklâmından nefis-i 'Ayntâb dâhl olan tûtûn ... iş bu mâh-ı muharrem guresinde senede ... değin her ne mikdâr ahmâl gelir ise ve gelmiş ise ... sabıklarda âline ... rüsûm ahvâlleri ber vech-i maktu' tarafımızdan darende-i temessük kal'a kethüdâsı el-Hâc Abbas üzerine der'uhde ve'l-iltizâmâ kabûl idüb maktû' olan yetmiş guruş tarafımıza bi't-temâm edâ ve teslîm eylemek zabt için hurûf-ı imlâ olunub verilmişdir ki merkûm el-Hâc Abbas varub tûtûn ... her ne ise ... âlisini geldüğü üzere ahz ve kabz idüb aherden müdâhale olunmaya tahrîren fî'l-yevmi (**).

el-fakîr Ahmed ru'ûs-ı 'Ayntâb.

Belge No:196-3:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahra'sında Toplanması Hakkında Fermân

Fermân-ı şevket-i makrûnum mücibince 'amel olub hılâfindan ihtizâr olundu Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm (***) me'âdinü'l-fezâü'l ve'l-keâm Anadolu'nun orta kolu nihâyetine vârinca vâki' olan kâdılar fezâ'ilehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâlarda vâki' yeniçeri serdârları ve a'yân vilâyeti ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki iş bu sâl mümeyyin şimâlde musmim olan sefer-i hümâyûn nusret-i makrûnum olacak ziyâde 'asker tedârikî ise mühimmât-ı dini devlet-i 'aliyyemizde olmağla bu vâkidde cihâd şakka ve gurebâ-i müminin üzerlerine ve kâfir-i muvâhhiddîn üzerine sûm ve vusluh (?) gibi farz-ı'ayîn olmağın devlet-i 'aliyyemîn husûs-ı için mevzû' 'askeri tâ'ifesinden olanlar bi-tarîkı'l-evvel olmağla Anadolu'nun orta kolunda cihâd-ı hümâyûna mâmûr olan gerek mukaddem ve misâfir ve sahîhi'l-esâmi ve esâmisi çalûk yeniçeri korucu ve oturakçı ve cebeci ve topçu ve toparabacı ve kuloğulları ve sekbân süvâri ve sâyirinde muhafızlarını mâmûr (*) olan tevâyif-i 'askeriyye dahî serhadlû serhadleri koyub 'askeriyeden bir ferd vilâyetlerinde kalmayub mâmûr oldukları sefer-i hümâyûnumuzda ve serhadlerinde mevcûd olunmaları fermânım olub tevâyif-i 'askeriyeye pâ-yı hâl-ı nevrûz-ı firûzda gelüb Edirne Sahrası'nda 'asker nusret ... mevcûd bulunmaları mühim ve mukteza olmaları vech-i meşrûh üzere tevâyif-i mezbûreden bir ferd gerüye kalmayub cümlesi'umûmâ evlerinden ihrâc ve serdârları bayrağı açub önlerine düşüb inşâ'allahü

te'âlâ vakt-ı merkûmede gelüb Edirne Sahrası'nda isbât-ı vücûd ve sâye-i livâ-i Rasulullâh'da mevcûd

Belge No:197-1:Önceki Belgenin Devâmı

(*) vech-i meşrûh üzere (*) olan kırkyedi neferâtın mühimmâtı seferlerden (*) ve bir sâ'î mukaddem cümle ... ve hâzır ve emân itdirub inşâ'allahü te'âla sefer herkes vakitleri geldüğü gibi bir neferî nâkız olmak üzere ihrâç ve ... alınub ve sen dahî mamûr olduğun üzere cümle mertebe kaydın halkı ile kalkub vakt ve zamânlıyla gelüb Edirne Sahrası'nda 'asker-i nusret-i şer'i mülhak ve mülâki olamağın biz ise kudret eyleyub nâzır ... her kimesne nâşi vakitli erişmemek tevkî eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum (***) vüsûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere ... sûdur olan fermân vâcibü'l-intika ve lâzımü'l-enbâ'an mazmûn itâ'atiniz dahî 'âmel olunub hılâfından tevkî eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi evâsıt-ı Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Şa'bâni'l-mu'azzam 1109/22 Şubat-3 Mart 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Kayd fi 23 Ramazân sene 109 (23 Ramazân 1109/4 Nisan 1698).

Belge No:197-2:'Ayntâb Kal'a Neferlerinin Sefere Katılması

Fazîleti şî'âr 'Ayntâb kâdîsî efendi zîde Fâzılıhu

İnhâ olunur ki bu sene-i mübârekde sefer-i hümâyûnum için 'asker terâkki ziyâde mühim ve muktezi olmağın 'Ayntâb Kal'asının otuzyedi neferi mustahzilleri olub yirmiyedi neferi bizim ile Engürüs seferine mamûr ve on nefer kal'a mânda kal'a mânda olan on nefer bi-fermân-ı 'âli otuz guruş bedeli mîri tarafından tahsîl olmak üzere fermân-ı 'âliyye tasrîh ve sâbid olunub on kal'a-i mândanın bedelleri otuz guruşun üçyüz guruş eder devlet-i 'aliyye tarafından sâhib-i devlet efendimiz hazretlerinin ağalarından İbrahîm Ağaya mübâşiri otuzyedi neferin be her nefer başına dörder guruşun yüz kırksekiz guruş ider mîrî ile me'â dörtyüz kırksekiz guruş otuzyedi neferden tahsîl olunub ve yirmiyedi nefer seferber olanların levâzımâtı gördürülüb ve 'ani'l-esâmi defter olunub defterlerî ile me'â çifte tabâncalû ve boylû tûfenglû güzîde ve tevâna olmak şartıyla mu'accele bu tarafa irsâl olunmak üzere iş buyruldu tahrîr ve isdâr kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (***) zîde kadre mübâşir ta'yîn ve irsâl kılınmıştır gerekidir ki otuzyedi neferden yirmiyedi neferin levâzımâtı gördürülüb ve 'ale'l-esâmi defter olunub ve on neferin otuz guruş bedeli tahsîl olunub üçyüz guruş ider ve kal'a-i mânde olundu ile seferber olanlardan otuzyedi neferden nefer başına istidâne tarafının mezbûrların üzerine mübâşir gelen İbrahîm Ağa'ya mübâşire dörder guruşun yüz kırksekiz ider mîrî ile me'â dörtyüz kırksekiz guruş tahsîl olunub tarafına irsâl olunan mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle meblâğ-ı mezbûr ile me'â neferât-ı mezkûr defterleri ile bu tarafa irsâl ve isâl eylemek tekâsil üzere hareket eylemeden bi-gayet ihtirâz edesin deyu.

Fi 22 Ramazân sene 1109 (22 Ramazân 1109/3 Nisan 1698).

Bâhtım Halîl Pâşâ vâli-i Maraş.

Belge No:198-1:Zaimin Öldürülmesi ve Keşfi

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'n 'Ayntâb nâ'ibi efendi zîde 'ilmuhu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb mütesellimi zîde kadre inhâ olunur ki medîne-i

'Ayntâb'a tâbi' ... Şükür nâm karye sâkinlerinden (*) karye-i mezbûre za'imi olan fahrü'l-akrân za'im Hâlil Ağa zîde kadre (*) mezbûre-i Sultân tûtûn çubûğu ile zeydi ... ile harb eyleyub evvel elimden sâhibine el-fırâş olmağla evvel zemân ... cerrâhını keşif-i tahrîr olunmayub ba'd zemân mezbûr Sultân rızâyı ıslıyesinden bi-emrullahi te'âlâ fevt oldukda merkûme Sultân cerâh-ı mezbûrdan fevt oldu deyu zevci Halil ve kızı Fâtıma senin mütesellimi mezbûresin sanâ arzuhâl idüb tarîkden şer'le keşif oldukda merkûm Sultân'ın mısriyesinde işi cerrâhı vâzi' ve zâhir olub mezbûr za'im Halil Ağa meclis-i şer'-i ihzâr olunub hasbe-mâ ile bil mevâhîde mürâfa-i şer' olunub üzerine bir sene sâbit ve hevayüdâ olmayub mezbûrân Halil ve Fâtıma'nın hilâf-ı şer' da'vâların men' birle yedine hüccet-i şer'ıye verildikten sonra ba'de mürûru'l-eyyâm mezbûrân Halil ve Fâtıma huzûr-ı 'arzuâhâl sorub bir def'a şer'le görölüb fasl olunmayân da'vâyı hak 'adl üzere görölüb ... ihkâk-ı hak olunmak için izhâr-ı ... eyledüklerinde mezbûr za'im Halil Ağa huzûra ihzâr ve bir def'a şer'le görölüb tahsis oldukda mezbûrân Halil ve Fâtıma'nın da'vâları şart-ı mahsus olub husûs-ı mezbûru merkûm za'im Halil Ağayı ... ve iftirâ olunduğu vechi ile mu'yin mevâd ile mübeyyin-i şer'i olmağla mukeddemâ husûs-ı merkûm için taraf-ı şer'den verilen hüccet-i mücibince buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmışdır vüsûlünde gerekdir ki mezbûrân Halil ve Fâtıma'nın da'vâyı şer'lerinden mezbûr Halil Ağa üzerinden def' ve ref' ve ba'de'l-yevm ve da'vâyı mezbûre ıskâ olmamak için hüccet-i şer'ıye verilub ba'de zemân dahil olunmak üzere müstecil mahfûz kayd idüb mücib buyuruldu ile 'âmel olası deyu. Za'im Halil Ağa mahzunda buyuruldu.

Fî 23 Ramazân sene 109 (23 Ramazân 1109/4 Nisan 1698).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ.

Belge No:198-2:Engürüs Seferine 'Asker Tedariki

Emîrû'l-ümerâ'i'l-kirâm kebîrû'l-küberâ'i'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtas bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Maraş Beglerbeyisi Halil dâme ikbalehu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki sene-i ...Engürüs tarafına musmim olan guzat-ı hümâyûnum için sâ'ir senelerden ziyâde 'asker tedâriki ehem mühimmât-ı dîn devlet-i 'aliyyemiz olmağla Maraş Eyâleti'nde vak'i ba'zı kâl'alarda olan bi-timârlı müstahfizân neferânın mu'ad bi-hıdmetî olmayub ve tekâlîfi sâ'ire ile dahî teklîf olmalarıyla içlerinden fânî ve 'ameli mânda ve sabî olanların be her neferinin yerine güzide ... tahrîr ve vâki' olan hıdemât-ı hümâyûnda istihdâm olmak için tarafınızdan otuzar guruş bedelleri tahsîl olunmak üzere kal'ada alıkonulub mâ'adâsı sen ki mîr-mîrân mûmâ-ileyhsin senin ile Ankarus hıdmet-i dîni mübinde bunlara fermânım olmağın vech-i meşrûh üzere eyâlet-i merkûmda vâki' gerek kal'asının timârlu mustehfezân neferâtı yirmi ... kal'asının onbeş ve 'Ayntâb Kal'asının otuzyedî neferâtın cem'an yetmişiki nefer olur bunların mecmû'undan bir ve fânî 'ameli mânda ve sabî olub kal'ada alıkonulub üzere be her tahsîl-i fermânım olan yirmibeş neferden mâ'adâ kırkyedî nefer sizle alub vech-i meşrûh üzere sizle olan neferâtın cümlesi tabancalû ve boylu tüfenklû olmak üzere tertîb ihrâc senin 'umdende tefvîz vüsûle olmuşdur îmdi emr-i şerîfim vardığı gîbi husûs-ı merkûm sâ'ir emrû sâ'ir olunmayub cihâd-ı müte'allık emuru mu'azzam deyninden olmağla.

...

Belge No:199-1:Zimmîlerden Cizye Tahsîli

Mahrûsada vâki' (*) kurânın sâkin olan ehl-i zimmînin ve havâs-ı Sultânın vüzerâyı 'azam ve mîr-livâ ve mîr-mîrân ve sâyirleri ve ocakları ve mahsûlâtı ve voyvodalıklara dâhil ba'zı ... binâ' defterden ifrâz ve maktû' olanlar gerek râhib ve bir tarîk ve ... ve gerek bir tarîkla te'allüllerine berât alub tercümânlık ve müslümanlık ve mu'âfiyet edâsında olanlar mâdâm ki iktâb ve 'amelleri kâdir olub iktâbına mâni' olursa zamânın ve zaruret ve mağlûb olmağla gibi vücûd ekseri 'âmede merez olunmak gibi i'zâr sahîhi olmağla sâ'ir ehl-i zimmîden ... olunmayub 'âmeden beyyinede şâyi' ve meşhur ve el-sine-i nâsda mezkûr olan kûl ile ruhbândan cizye alınmâz deyu ta'allül ve cizye edâdan imtinâ' itdirmeyub verilen fetvâyı şerîfe mucibi bu makûl cizyeleri dahî sâbit üzere cümlesinden yedi vâsdan cem' ve tahsîl olunmak bâbında hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnum sâdir olmağın bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki siz ki kâdılar ve a'yân vilâyetinin iş erlerisiz cümle guzât mevhidin me'ûnetleri ve ... kullarının mevâcileri ve bi'l-cümle emur seferiyye için ibrâ hazînenin ihlas ve ıskâsı olmağla ehl-i zimmînin bir ferdin cizyeyi virme ihkâ ile veyahud fîrâr ile ve yân ehl-i İslam habs medîd ve darb şedid müstehak olduğı zâhir ve mübeyyin iken mübbeyne olmayub yine her birinin beytü'l-mâl gadr tarîk ile hasbemâ idüb mîriye gadr ve zarar tarîkda olan her kim olursa olsun ... 'ukuvvet olunmakda kat'â tevkîf olunmaz imdî ber vechle ifrâz-ı nâsdan bir kimesne ehl-i zimmetin bir ferdin sâhib-i çıkmayub gerek bağ ve bâhçe ve değirmân (***) ve cevban terâ ve gulâni ve sâ'ir 'alâka sizde bulunan ehl-i zimmînin cümlesinden fermân olundu (***) üzere cizyeleri aldırub bir ferd hasbemâya ve ketim ve ihtifâyı ihtiyâr eder sizki mesmû'-ı hümâyûnum oldukda kâdısı 'azl eder verecek ve a'yân vilâyeti nefî belde ve emvâl erzâk mîriye için ahz olunub me'âkıb olmanıza emr mukarrer bilesiz ve senin zikr olunan sancâklarda vâki' ehl-i zimmet Nasara (***) ... 'Acem tâ'ifeslerinin cizyeleri cibâyet mâmûr olan cizyedârısın gerekdir ki gerektiğı gibi takdi ve ihtimâm idüb bir ferd zulm ve te'addî ve celb-i mâl sebebi ile bir nefer hâric kalmamak şartıyla sene-i mezbûre mahsûb olmak üzere fermân olunduğı vecihle cizyeleri tahsîlne mübâşir eylediğı edâ-i cizye eylediğı ma'lûm olmak için başka defter tût kasıyyed olanlar mahalle-i ve karyede olanları dahî gerek karyeleri ve babalarının ve kendülerinin isimleri ve şehirleri 'ale'l-esâmi defter (***) hesâbın görüldüğü cizye muhâsebesi kalemiyyeye teslim eylemek üzere hıfz idüb götüresün cizyedârların tarîk ile mahalline kâğıd götürme murâd eder ise evrak vaz' eder vaki sene-i mezbûrenin evrakı mühürlenene dört 'aded mihriyle bu tarîkda mühürleyub mâmûr olduğı kazâyâ vardıkda gurre-i Ramazân-ı şerîfde hâkimü'l-vakt mevâcih senede eyâli vilâyet ve iş erleri ma'rifetiyle mihrleri kat'â ve evrakda olan mihrleri ile tatbik olundukdan sonra bir köye vaz' ve kâzasını mühürleyub ve 'arz ve mahallerde alınub dersa'âdetime irsâl oluna ve bundan mâ'adâ cizyedârı merkûm mâmûr olduğı kazânın kurâ ve nevâhiyesine gönderdikleri kûlunçları kâğıdı tevzi' eyledi cizye-i kalemiyyesi mahfûz olan temessük mihri ile kendüleri nefsi kâğıdı mühürleyub kulunçlarını tevzi' edenlerin bir kâğıd ise kebîr zikre cizye kalemiyyesinde mahfûz olan temessük mihri ile tatbik ve def' şehr olunmak için min ba'd kûlçları mihriyle ve dürün berât-ı 'âlîşânda mestûr olan şart ve kuyûdun ecrisini ihtimâm idüb hılâfından her kanginiz ihrirâz ile şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî'l-yevmi's-sâdis şehr-i Recebi'l-ferd ve li-sene tis'a ve mi'e ve elf (6 Recebi'l-ferd 1109/18 Ocak 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:200-1:Cizyelerin Toplanması Hakkında Kayd

(*) senesi gelince vech-i meşrûh üzere cibâyet olunurdu ancak ... i'tibârını re'âyalardan mer'i tavahûb ehl-i zimmînin i'tası vasatü'l-hâl vaktü'l-hâli olanlara gadr idüb 'ayni olan kefereler dahî bi'l-cümle evsat kâğıdı gadrı olduklarından gayri cizyeleri tahsîl nâ-haber kalub havâle olan mevrûsumuye dahî ... akça verilmemek bâ'is olunmağın cizye husûs-ı bir emr-i 'azim olub imdi cibâyet cizye-i şer'i şerîf müstend olmağla ... inşâ'allahü te'âla yüzon senesi için febihâ ba'd olunacak cizyeleri ba'zı serhad temessüklerde olub ahvâlleri za'if olanlar ve istilâyı kebîre olan temessüklerden gayri ... selâse i'tibâr ile 'ale's-seviye cizye kâğıdı verilen şehir ve kazâ ve kurâda zâhirü'l-katâ mekslerden olan keferlere ... kocaları ve babaları ve mahallebaşları ma'rifetle tevzî' olunmak şartıyla cizyedârların yedine verilen evrağı her yüz 'aded evta evrakda on 'aded edna 'ayni a'lâ verilen üzere ve cizyedâr olanlara verilen yüzon a'lâ kâğıdın ... kocaları ve babaları ve mahallebaşları ma'rifetiyle verüb min ba'd kocaları a'lâ kâğıdı vermeyub ve sen a'lâsın deyu fukarâyı ta'dî eylememek şartıyla evta kâğıdı yüzde on kâğıdı a'lâ verilub febihâ-ba'd tebdîl ve tağayyür olunmayub imdî binyüzon senesine mahsûb olmak üzere binyüzdokuz Ramazân-ı şerîfin guresinden yüzon Şa'bân-ı ... değın gerekdir ki temellük mahrûsada vâki' ehl-i zimmî Nasâra veyahud varamına 'Acem tâ'ifelerinin cizyeleri a'lâsından dört ve evtasdn iki cedîd eşref altın ahz olunmayub hâliyâ Maraş ve 'Ayntâb ve Malatya sancâklarında vâki' ehl-i zimmet tâ'ifesinin cizyeleri cibâyeti iş bu vâki' tevkî'-i refî'-i ş-şâmî hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Küçük Çavuş-zâde 'Osmân zîde kadreye tefvîz olunmağla yedine verilen iş bu berât-ı 'âlîşanımda mezkûr olan sancakların her belde ve her karyesinde sâkin ve mevcûd bulunan ehl-i zimmetin bir ferdi hâric kalmamak üzere cizyesi alunub edâ-i cizye eylediğı ma'lûm olmak için a'lâ verilen a'lâ mihiri ve evsat verilen evsat mihiriyle mahtûm yedlerine kâğıdı verilub ve kazânın kendülerine bundan akdem kayd ve tahrîr olunan ma'aşları ba'de'l-yevm verilmemek üzere cizyesini mânda olub cizye-i emuruna karuşub (***) ihlâl ve sükkânları sebebi ile mîriye 'adedleri zuhûr edenlerin yerleri hak ve 'azl eder olunub ve cibâyete mâmûr olanlara takdîr ve ta'yîn olunduğı mikdârdan bir akça ve bir habbe ziyade almayub ve cem' eylediğı her ne mikdâr ise teslîm cizye-i 'âmirem idüb ve muhâsebesin gördüğü harc ... ve muhâsebesi nâmıyla bir akça alınmamak üzere a'lâsından oniki pâre ve evsaddan tokuz pâre her res cizyeden kendüsüne mu'yet olmak üzere ve bundan mâ'adâ her res cizyeden ziyâde cizye muhâsebesin ve kâğıtlarına ücret kâtibi verilmek üzere asl mâl-ı cizyeden taraf-ı mîriyeden mahsûb oluna ehl-i zimmînin üzerine edâ-i cizye lâzım gelenlerden eğer bir ferd zel ve sığâr ile cizyesi vermeyub bir tarîkla ihkâd veyahud firâr eder ise edâ-i cizyeden imtinâ' eylediğı zâhir oldukda rakıyyesi üzerine masrûye olan cizyesi aldıktan sonra eşeddi 'afviyye ile me'âbet olunub ve bundan mâ'adâ ahâlinin

Belge No:201-1:Önceki Belgenin Devâmı

Olmağla iş bu emr-i şerîfim vardığı gibi 'aliyyi'l-hâli tahsîl idüb kiseleyub ve mühürleyub mübâşir-i mezbûr ve ... ve mu'temed-i 'aliyye âdamlarıyla ber vech-i mesârağat dersa'âdetime irsâl ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem teslîm-i hazîne-i 'âmirem itdirmekde gerektiğı gibi vakt ve ihtimâm eylesesiz şöyle ki mablağ-ı mezbûr edâdan 'inâd ve muhâlefet üzere olursa muhâbesi görülmek için temesükküyle mübâşir-i merkûm koşub dersa'âdetime ihzâr eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'l-'aşer Cemâziye'l-âhir li-sene tis'a ve mi'e ve elf (10 Cemâziye'l-âhir 1109/24 Aralık 1697).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Kayd fî'l-yevmi'l-râbi' ve'l-'ısrîn Ramazâni'l-mübârek (24 Ramazâni'l-mübârek).

Belge No:201-2:Sefer Hakkında Buyuruldu

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşer'in 'Ayntâb nâ'ibi zîde 'ilmuhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb mütesellimi zîde kadruhu inhâ olunur ki 'Ayntâb sâkinlerinden Hâcî Mustafâ bölükbaşı emr-i 'alî ile ikiyüz nefer levandâtı ile sefere mâmûr olmağın husûs-ı mezbûr için sâdır olan emr-i 'alî mûcibince nefis-i 'Ayntâb ve karadan silâhlû levâdatından ikiyüz berâr ricâli mezbûrun râyı üzere ihrâc ve sefer-i hümâyûnuma irsâl eylemek tâbitinde buyuruldu tahrîr ve isdâr kılınmağın gerekdir ki dellâllar nidâ itdirub her köye tenbîh eylesesiz ki silâhlû nevâtdan olub Hâcî Mustafâ bölükbaşının râyinden hâriç seferden ibâ idüb gitmeleriyle evleri mühürleyub mâlı vüzerâtı mîriye için ... ve kendüleri dahî ... verilub bilâ emân katl olunurlar sen ki el-Hâc Mustafâ bölükbaşısın mâmûr olduğunuz vech üzere silâhlû nevâtdan tedârik ve mîriye etmek altını cem' idüb inşâ'allahü te'âla sefer-i hümâyûna varub erûşesin deyu.

Fî 17 Ramazân sene 109 (17 Ramazân/29 Mart 1698).

Bâhtım Yûsuf Pâşâ hazreti.

Belge No:201-3:Cizyelerin Toplanması Hakkında Kayd

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

Bundan akdem memâlik-i mahrûsede vâki' ehl-i zimmînin (***) üzerine mevzû' olan cizye emîni gayri 'atik Nasa ve ictihâd icâb eylediği vech-i şer' üzere murâ'at olunmamağla ehl-i zimmînin ahvâlâ perişân ve beytü'l-mâl asûl emvâl-i meşrû'undan olan mâlı cizyesi gerektiği mazbut ve mahfûz olmadığından zâyî' ve ... olmağın bu bâbda ... mezhebi muvâffak cibâyet buyurdıkları vech-i ve vecibi üzere yine fakîr mu'temelûn oniki dirhem fazanın bedeli bir dinâr ve mutavassıt olandan yirmidört dirhem fazanın bedeli iki dinâr ve zâhiru'l-gına mükesserden kırksekiz dirhem fazanın bedeli dört dinâr alınub a'lâ ve evsat ve edna i'tibârla cem' ve tahsîl olunmak fermân olunub yüziki ve yüzüç seneleri a'lâ ve evsat ve ednâ i'tibârı ile cem' ve tahsîl olunmuşdu ve yüzüç senesinde sorulub a'lâ ve evsat ve kâğıdı yüziki senesine fazân tahsîl olunmağla yüzdört senesine ehl-i zimmet esnâf selâseye tebdilinde mer'i tav'ak üzere muhtâr olan 'ale's-seviye evsat kâğıdı verilmek fermân olunub ba'da yüzbeş ve yüzaltı senelerinde verilen evrakın yüz evraklarından yirmisi a'lâ ve olunması evsat ve yirmisi edna tevzî' olunmak üzere fermânım olmuşdur lâkin ol vech üzere tevzî' olunmaktan fukârâyı ve cizyedâr-ı kesret kemâl-i mertebe 'askerin olub ve cizyedârların dahî esnâf selâse kâğıdın tevzî'nde fukâraya ta'dileri def'i bir vecihle mütemekkin olmamağla yüzüdi senesinde esnâf-ı selâse i'tibârını re'âya bendlerinde mer'i tav'ak üzere ... kâğıddan on a'lâ ve yetmiş evsat ve yirmi edna i'tibâr ile 'ale's-seviye bi'l-cümle evsat kâğıdı verilub.

Belge No:202-1:Sefer Masrafı Talebi

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'in 'Ayntâb kazâsı nâ'ibi (***) zîde 'alî tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hâlâ masârafı seferim kapukulları mevâcibleri için ziyâde hazînesine tedârik lâzım ve mühim olmağın binyüzdokuz

senesine mahsûb olmak üzere Haleb cizyedârı 'Abdurrahman tâbi' 'Abdî Çelebi nâm kimesne kefâletiyle ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâtası der'uhde Ahmed'in teslîmandan mâ'adâ zimmetde üçbinyediyüzyetmişüç esedî gurus bâkî kalmağla meblâğ-ı mezbûru iş bu emr-i şerîfim vardığı gibi 'aliyyi'l-hâli taleb ve tahsîl idüb ... ve mühürleyub irsâl olunan mübâşir ve mu'temed-i 'aliyyede âdamları ile ...dersa'âdetime irsâl ve bir gün evvel bir sâ'at mukaddem mevâcib merkûm ve mevâcib seferiyye için dâhil hazîne-i 'âmirem itdirub bir mühürlü ... ve bahâne ve 'avn ve nâ-haber itdirmeyesiz deyu fermânım olmuştur buyurdum ki hükmi şerîfimle emekdârlardan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyyid İbrahim zîde kadre vardıkda bu bâbda sâdır olan resm üzere 'amel idüb dahî kat'â nâ-haber ve tevîz ve mühürlü ... ve bahâne itdirmeyub meblâğ-ı mezbûr iş bu emr-i şerîfim vardığı gibi 'aliyyi'l-hâl taleb ve tahkîl idüb kiseleyub ve mühürleyub mübâşir-i mezbûr ve mu'temad-i 'aliyye âdamları ile ...dersa'âdetime irsâl ve bir gün evvel bir sâ'at mukaddem mevâcib merkûm ve masrâfi seferiyye için dâhil hazîne-i 'âmirem itdirmeyin ziyâde vakt ve ihtimâm eylesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahîren fi'l-yevmi's-sâbi' şehr-i Recebi'l-ferd sene tis'a ve mi'e ve elf (7 Recebi'l-ferd 1109/19 Ocak 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Ru'ûs emîni Ahmed Ağaya iş'câl (?) fermandır.

Belge No:202-2:Sefer İçin 'Avârızların Toplanması Hakkında Fermân

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkam me'âdinü'l-fezail ve'l-keâm 'Ayntâb sancâğında vâki' kâdılar zîde fezâ'ilehüm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki iş bu inşâ'allahü te'âla evvel baharda musmim olan sefer-i hümâyûn nusret-i makrûnum mühimmât ve ... kapum kulları mevâcihleri ve sâ'ir guzât-ı İslâmın iktizâ edenler mesârafları için ziyâde hazînesi tedârik lüzüm olduğundan zimem-i nâsda olan emvalleri mîriye bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem teslîm-i hazîne-i 'âmirem itdirilmek rehm ve lüzüm olmağın binyüzdokuz senesine mahsûb olmak üzere livâ-i mezbûrede 'avârız ve bedeli mâmûr olan Ahmed'in teslîminden mâ'adâ (*) beşyüzelli gurus kalmağla mablağ-ı mezkûr te'cilen tahsîl ve teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylemek lâzım iken bu ana değîn teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyleyub zimmetinde olmağla bu bâbda ziyâde 'itâb müstehak olmuştur imdi siz ki kâdılar iş bu emr-i şerîfim vardığı gibi meblâğ-ı mezbûr merkûm 'aliyyi'l-hâl tahsîl idüb kiseleyub ve mühürleyub irsâl olunan mübâşir ve murâr mu'temed-i 'aliyye âdamlarıyla te'cilen dersa'âdetime irsâl ve teslîm-i hazîne-i 'âmirem itdirmekde gerektiğı gibi vakt ve ihtimâm eylesiz ki şöyle ki 'âd ve muhâlifet üzere olursa mezbûr bi'l-cümle temessükle mübâşir merkûm koşub muhâsebesi görülmek için dersa'âdete ihzâr eylesiz deyu fermân olmuştur buyurdum ki hüküm-i şerîfimle emekdârları kıdvetü'emâsil ve'l-akrân Seyyid İbrahim zîde kadre vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahî siz ki kâdılarsız mablağ-ı mezbûr hâlâ vâki' olan sefer-i hümâyûn musâr için ve kapum kulları mevâcihleri olub te'cilâ tahsîl ehem ve'l-lüzüm.

Belge No:203-1:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahra'sında Toplanması Hakkında Fermân

Şeri'ati şî'ar fazîleti düşâr Edirne'den Anadolu'ya sağ kol nihâyetine haliyye vârinca yol üzerinde vâki' olan kuzât efendiler hazırân meclis-i şer'iyye ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri zîde kadrum ... ve hütebâ ve vilâyeti iş erleri inhâ ve i'lâm olunur ki inşâ'allahu te'âla evvel bahar ... üsârda i'lâ-i kelimetullah (***) ve cihâd fisebilillah için i'lâyı din üzerlerine devlet ve ikbâl ve sa'âdet iclâluhu ile ...

tevcîh-i hümâyûn şevketi makrûn mukarrer ve muhakkak taht-ı kazâda vâki' kuzât ve nevâcî ve kurâlamda sâkin olanaltı bölük halkından bu sene bir ferd kalmayub sipâhî ve silahdâr neferâd vakt-ı zamanıyla kalkub nevrûz-ı firûzda Edirne Sahrası'nda orduyu hümâyûna mülhak ve mülâki olmak üzere 'ummû mâmûrlar olub ve bölük erbağa halkı dahî ağaları ve cümle zabitleriyle 'acâletü kalkub Baba Dağ tarafından 'asker-i İslam'a ser'asker olan vüzerâyı mükerrem sa'âdetlû Yûsuf Pâşâ hazretlerinin ... olub iktizâ eden hüddemât-ı 'aliyyede bulunmak üzere mâmûrlar olub bi-husûs-ı sipâhî ve silahdâr bölükbaşları vakt-ı mezbûrda gelüb Edirne Sahrası'nda tahtları irsâllarıyla mevcûd bulmak bâbında fermân-ı 'âlişân sâdır olmağla tarafımızdan dahî mektûb tahrîr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş ve Hüseyin Çavuş zîde kadruhumâ ta'yîn ve irsâl olunmuşdur her kanginiz taht-ı kazâsını dâhil olursa emr-i şerîfim mazmûn müstağni mecmu' nâs olan mahallerde nidâ ve cümleye i'lân ve eşâ't ve tevâyife mezbûra haber ve agâh idüb zinhâr ve zinhâr içlerinden bir ferd gerüye kalmalarına ruhsat gösteremeyub zikr olunan bölük erbağa halkını fermân buyurulduğu üzere bilâ nâ-haber ihrâc ve vüzerâyı müşârün-ileyh ... irsâl idüb ve sipâhî ve silahdâr neferâtı dahî 'ummu mâmûr oldukları sefer-i hümâyûna ve taht-ı livâ-i Rasullâh'da mevcûd itdirilmek her biriniz nasb nefsi ve takdi nâm eyleyesiz ve siz ki altı bölük yoldaşları siz bundan akdem 'ulûfeniz hattında her biriniz tenbîh ve tekâyid olunub kendi zikre mahsûs ve mu'yen olan mızrak ve bayraklarından mâ'adâ etvânâ ... evlerinizden hareket ve kethüdâ yerleriniz ile mâmûr olduğunuz Edirne Sahrası'nda 'asker-i nusret-i userde vakt-ı ve zamanıyla erişmekte her birleriniz akdem nâm ve sa'i ve ihtimâm eyleyesiz ve sizlerin kethüdâ yerlerisiz hıdmet-i din mübeyyinde dâmin gayriye dermiyân ve cümle neferâtı haber ve agâh idüb bayrâğınız açub (***) önlerine düşüb fermân buyurulduğu üzere ... vakt-ı merkûmda mahal mâmûrda mevcûd bulunmak her birleriniz ziyâde ikdâm nâm ileyhsiz ve sizlerin ocaklarınız tarafından sürücü gönderülen çavuşlarınız ocağınız mu'temed-i 'aliyye kâr ... olduğunuz hasbiyle bu emr-i ... üzere temsil ve mütememsiz ki 'uhde-i ahmâmınıza tefvîz ve havâle olmağın kemâl-i nusret üzere hareket ve mâmûr olduğunuz üzere itâm hıdmet-i bedeli müdret eyleyub ve 'askeri irsâl eyleyesiz kazâların kethüdâların neferâtı ale'l-esâmi defter idüb nefsi vâhidin bir tekerrib ile gerüye zülümlerine rızâyı hümâyûn olmayub devlet-i 'aliyye tarafından ... ve sürücülerini ve vezîr-i a'zamdan içleri ta'yîn olunub evlerinden ve yerlerinden kâlanların bilâ nâ-haber haklarından gelinmek mukarrer ve muhtekadder ve inşâ'alhü te'âla sefer-i hümâyûna tevcîh ve 'aziyet eyledikleinde ... (***) sağ ve sola sapmayub mürûr ve 'ubûr eylediğiniz bullarda ve kuzât ve kurâlarda meft ve mücâne ... ve içün bu vecihle re'âyâ fukarâsı hılâf-ı şer'-i şerîf rencîde verile eylemekden bi-gayet ihtirâz eyleyesiz ve siz ki ocak çavuşları biz her kazânın 'askerin minvâl-i meşrûh üzere ihrâc ve irsâl eder ki sağ kol inhâtına değin vardıkdan sonra cümleden gerüye kalub birden ikiden kalmasın var ise anlar dahî sorub götürüb sâdır olan fermân-ı 'âlişânım mücibince ve hılâfından bi-gayet ictinâb üzere olub mücib-i mektûbla 'âmel olasız tahrîren fî evâ'il-i şehri Receb li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Receb 1109/13-22 Ocak 1698).

...

Belge No:204-1:'Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahra'sında Toplanması Hakkında Fermân

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkam me'âdinü'l-fezail ve'l-keâm Anadolu'nun sağ kolu nihâyetine vârinca yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde fezâ'ilehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kâzâlardan vâki' yeniçeri kethüdâ yerleri ve ... ve hutebâ

ve a'yân vilâyeti ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki inşâ'allahü te'âla evvel baharda ... asârda baharda musmim olan sefer-i hümâyûn nusret-i makrûnum ziyâde 'asker tedârik ehem mühimmât din ve devlet-i 'aliyyemde olmağla taht-ı kazâlarından ve kasabât kurâlarıyla saksonaltı bölük haletiminden bu sene bir ferd kalmayub sipâhî ve silâhdar nefârâtı vakt ve zamanıyla kalkub nevrûz-ı firûzda Edirne Sahrası'nda orduyu hümâyûnuma mülhak ve mülâki olmak üzere memû' mâmûrları olub ve bölük erba'ı halkı dahî ağaları ve cümle zabitleriyle 'iclâlehu kalkub Baba Dağı tarafından 'asker-i İslam bir 'askerim olan düstûr-ı mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim Yusu Pâşâ edâmallahu te'âla iclâluhunun bâbında varub iktizâ eden hıdmâtı 'aliyyemde bulunmak üzere mâmûrlar olub ve sipâhî ve silahdâr neferâtı dahî vakt-ı merkûmede gelüb Edirne Sahrası'nda sâ-i livâ-i Rasulullâh'da mevcûd bulunmak fermân-ı olub ocakları tarafından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş ve Hüseyin Çavuş zîde kadruhumâ ta'yîn ve irsâl olunmağla her kanginiz ki taht-ı kazâsında varub dâhil olursa emr-i şerîfimin masmûn münîfesini mecmu' nâsda olan mahallerde nidâ ve cümlesi i'lân ve işâ'at ve tavâyiz mezbûreye haber ve agâh idüb zinhâr ve zinhâr içlerinden bir ferd gerüye kalmalarına rıza ve müsâ'ade göstermeyub ve bölüğün erba'ı halkı fermân olduğu vech üzere nâ-haber tevfik itmeyüb ihrâc ve vezîri müşârün-ileyhin ... irsâl ve sipâhî ve silahdâr neferâtını dahî 'ummû mâmûr oldukları sefer-i hümâyûn irsâl ve sâ-i Rasulluhda mevcûd itirdikde her biriniz nasb nefis ve takdi nâm vesi' ihtimâm eylesesiz ve siz ki altı bölük halkısız mukaddemâ size tenbîh-i hümâyûnum olduğu üzere mızrak ve bayraklarında mâ'adâ tevânâtlarınûz ve silâh bâttanız teknil ve bir gün evvel mütekkil ve ... evlerinden verilmeğinizden hareket ve mâmûr olduğunuz üzere Edirne Sahrası'nda ma 'asker-i nusret-i usame vakt ve zamanıyla mülhak ve mülâki olmağ ikdâm ve ihtimâm eylesesiz ve siz ki kethüdâ yerleri hıdmet-i din mübinde dâmen gayriye dermiyân ve cümle nerferâtı haber ve agâh idüb bayrâğınızı açub ve yine ... önlerine düşüb fermânım olduğu vechi üzere ... mesluh mahall mâmûrda mevcûd bulunasız ve siz ki sürücü ta'yîn olunan mûmâ-ileyhsiz ki ocağın mu'temed ve kâr ... olduğunuz ecilden bu emr-i mühimmenin ve'l-havâh üzere ... siz ki 'uhde-i ahkâmınıza tefeyyüz ve havâle olunmağla bi-sûret ve intibâh üzere hareket ve mâmûr olduğun üzere ihtimâm hıdmet-i bedeli kudret eyleyub ve 'asker irsâl eyledikleriniz kazâların kethüdâ yerleri ve neferâtın 'ale'l-esâmi defter idüb nefsi vâhidin bir ... gerüye kalmalarını rızâyı hümâyûn olmağla devlet-i 'aliyyem tarafından ... ve vezîr-i a'zamdan sürücüler ta'yîn olunub evlerinden ve yerlerinden kalanların bilâ nâ-haber haklarından gelinmek mukarrer ve muhafızdır inşâ'allahü te'âla sefer-i hümâyûnuma tevcîh ve ... eylediklerizden ... sağ ve sola sapmayub mürûr ve 'ubûr eylediğiniz yollarda ve kuzât ve kurâda mu'net ve mucânâm ve temessük talebiyle re'âya fukarâsı mülâk-ı şer'in ... ve resmiyeden bi-gayet ihtirâz eyleyub her (*) kazânın 'asker minvâl-i meşrûh üzere ihrâc ve irsâl eder ki sağ ve sol nihâyetine değın vardıkdan sonra cümleden ... ve kulların adların alub birden ve ikiden kalmış olursa anlar dahî önünüze katub sürüb götürsün fermân-ı şerîfime muhâlif vazî' ve harekedden ihrâz ve ihtinâb eylesesiz deyu oğulları tarafından mühürlû mektûb verilmek mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vüsûl bûldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celil-i kadrim ve ağaları tarafından verilen mühürlû mektûb mûcibince 'amel idüb min ba'd hılâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahrîren fi'l-yevmi'l- evâ'il-i şehri Receb li-sene tis'a ve mi'e ve elf (1-10 Receb 1109/13-22 Ocak 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:205-1: Mülk Hakkında Kayd

'Amel idüb dahî vech-i meşrûh üzere vilâyeti Anadolu'nun orta kol cânibinde vâki' olan câmi' ve mesâcid vüzerâyı ta'âmiyeleri yine kemâ-fi'l-evvel temâmıyla verilub fermân olunan üzerinize mülkü kasr-ı yed ettirmeyin şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin şehr-i Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve mi'e ve elf (8 Recebi'l-ferd 1109/20 Ocak 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Kayd fi'l-yevmi's-sâlis min Ramazânü's-şerîf (3 Ramazânü's-şerîf).

Belge No:205-2:Kal'a Neferi Mevcudu Tesbiti

Kıdvetü'n-nüvvâb müteşer'in 'Ayntâb nâ'ibi efendi zîde 'ilmuhü kıdvetü's-sekât el-mustahfiz'in 'Ayntâb Kal'ası dizdârı inhâ olunur ki vâlileri taraflarından be her sene kal'a-i mezbûrun neferâtı ... hânesinin mevcûd ve nâ-mevcûd bu kalemiyyesi muksâd kadîm olmağın ma'dem ki olageldüğü resm üzere kal'a-i mezbûre neferâtının ... hânesinin mevcûd ve nâ mevcûdunu yoklayub defterine yazub mühürleyub tarafımıza irsâl eylemek bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılunub (***) zîde kadre ta'yîn olunmuşdur vüsûlünde mübâşir ma'rifetle kal'a-i mezbûrun gerekdir ki neferâtı gerek ... hânesini yoklayub mevcûd ve nâmevcûd bize i'lâm idüb mûcib buyuruldu 'âmel olasız.

Fî 4 Ramazân sene 190 (4 Ramazân 1109/16 Mart).

Kayd fi'l-yevmi'l-râbi' Ramazânü'l-mübarek (4 Ramazânü'l-mübarek).

Bâhtım hazreti Yûsuf Pâşâ.

Belge No:205-3:Sefer Masrafı Tahsilatı

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân hâliyâ Maraş mütesellimi Mehmed Ağa zîde kadruhum inhâ olnûr ki (***) Maraş'ın ehl-i (***) mâkûlâtı ve sâ'ir mühimmâtı sefer için ikibinüçyüzkırkûç buçuk guruş ve vâcibü'l-edâ ve lâzımü'l-ifzâd deynimiz olmağla havâslarımızdan tahsîl ve kırkbir gün temâmında edâ etmek üzere ashâblarını temessük verüb rızâları oldukdan sonra tarafımızdan temâmâ olub kabz eyledikleri 'avn yedlerinde hüccet-i şer'îye olub vüsûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere pâyı vech-i havâslarımızdan ve sâ'ir taramıza 'âyid ve râci' olanlardan tahsîl ve ehl-i ... yedlerine verilen defter mûcibince 'ale 'alâ neferât herkese zikr olunan ikibinüçyüç kırkûç buçuk guruş deynimizi kırkbir gün temâmına değîn edâ ve teslîm eyleyub mûcib buyuruldu ile 'âmel eylesin.

Fî 15 Ramazân sene 1102 (15 Ramazân 1102/12 Haziran 1691).

Bâhtım Mehmed Pâşâ vâli Maraş sâbıkâ.

Belge No:206-1: Emirlere Uyulması Hakkında Fermân

Ta'di ve ... idüb her biriniz rızâyı hümâyûnum üzere hareket eylemeğîn bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hüküm-i şerîfle (***) vardıkda veya sâdir olan fermân-ı celili kadrim üzere 'âmel idüb dahî her biriniz mazmûn mübeyyineden mugâyir vazi' ve hareket ve tecavüzden bi-gayet ictinâb eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Recebi'l-ferd sene tis'a ve mi'e elf (8 Recebi'l-ferd 1109/20 Ocak 1698).

Edirne el-mahrûse.

Belge No:206-2:Mîri ve Mukâta'a Mallarının Tahsîli

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkam me'âdinü'l-fezail ve'l-ke'lâm vilâyeti Anadolu'nun orta kolu cânibi vâki' olan kâdılar mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vilâyeti Anadolu'nun orta kolu cânibi vâki' olan muka'ât ve gerek emînleri ve sâ'ir emvâl hâs tahsildârları zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki çûn hazret-i hudâvede vâhibü'l-mâl ve'l-mevâhib ve habâb mağyüzü'l-minvâl ve'l-mertebe-i kemâl-i vecd ve germinden bâb devlet-i mâhyi mukassem erzâk itâm ve merci' hâs ve 'âm idüb 'âmme-i 'âliyân ve kâfe-i ezmiyân 'ummânı kirân kabz fazl ve ihsândan be her bâb ve şâdmân eylemiş 'ale'l-hakyûs sâlihâ'ü's-sâlihîn ve fezalâ'i ... evkâtların 'abâdât vetâ'ât ve imtidâd devlet ... ed'ası senesi (***) ederler hamîşe masûl (***) merâmları re'âyat ve ikrâm olunmalarıyla 'âdet hasene-i selâtin-i 'azâm ve şemi-i merziyye hevâkin kirâm olduğunu binâ' haklarında ebvâbü'l-lütf-i küşâd ve esvâb i'tâf bize ve imtinâtım amâde olunması zimmeti ve himmeti şâhâme ve şân-ı 'inâyeti nisân ... olmağın ... Rum ile Anadolu câniblerinden mîriye ve gerek ve mukâta'ât mâllarında olan vezâyife mâlî mukâta'adan ez-diyâd bülmağla aher mâldan dahî emînlere akça havâle olunmak iktizâ etmeğın ol makullerin yine kâlâvil mâlları bir sene gelince mütekâ'adan ve erbâb-ı vezâyifin mutasarrıf oldukları vazifelerinin be her mâhı aherine günlüğü mîriye için alıkatulub ve yirmi günlük izharına verilmek üzerine bundan akdem fermân olmuşdu lâkin (*) Anadolu muhâsebesini deftrelerinde mukaddemâ ihrâc olunan mütekâ'adden ve ... defterine emvâl mukâta'adan cevâmî'-i şerîf ve müsâhid lütfü hüdânı ve ba'zı zâviye ta 'âmiyeleri için ta'yîn olunan vezâyif ve sâ'ir vezâyife dâhil olub lâkin bunlar hüdâm cevâmî' ve müşahede olub evkâf-ı ... hıdmed olmalarıyla her birnin mutasarrıf oldukları vazifeleri rûz-ı ... olan hıdmetleri te'âyyla senede olduğundan gayri ekseri fukârayü'l-hâl ve cihet-i ma'âşları vazifelerine münhasıra olmağla vilâyeti Anadolu'nun orta kol cânibinde vâki' olan hevâmî' ve mesâcid hüdâmatlarının vazifeleri vüzeraya ta 'âmileri yine kemâ-fi'l-evvel temâmıyla verilub fermân olunan ... kassara olunmamak üzere emr-i şerîfim verilmek ricâsına iftihârü'l-mürâ'i ve'l-ekâbir bi'l-fi'l iş defterdârım olan Halîl dâme 'uluvühü telhis etmeğın imdi telhis mücibince 'amel olunmak bâbında fermânı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hüküm-i şerîfimle (***) vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel.

Belge No:207-1:Mü'ezzinlik Berâtı

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

'Ayntâb kazâsında Muhassar karyede vâki' câmi' kebîrde yevmî bir akça ile vazife mü'ezzin olan Şa'bân fevt olub yeri mahlûl olmağın yerine iş bu râfi'-i tevkî'-i refî'-i ş-şânı hâkânî Mehmed her vecihle lâyük mâll ve müstehak olmağın tevcîh olunub bu berât-ı şerîfim verilmek bâbında kendi 'arzuhâli mücibince 'inâyet ricâ etmeğın mahlûl ise sâdaka idüb bu berât-ı hümâyûn verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm varub mezbûr Mehmed zikr olunan câmi'-i kebîrde mü'ezzin olub hıdmet-i lâzimesin meri ve mü'eddi kılındıktan sonra yevmî bir akça vazifesine mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devâmı 'ömr ve devletü için du'âya müdâvemet göstere ol bâbda tarafı aherden bir ferd mâni' ve nizâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-âhir li-sene tis'a ve mi'e ve elf (27 Cemâziye'l-âhir 1109/10 Ocak 1698).

Be-makâm-ı Edirne.

Belge No:207-2:Ahâliye Zulm Edilmemesi Hakkında Kayd

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkam me'âdinü'l-fezail ve'l-keîâm vilâyeti Anadolu'nun orta kolunda vâki' olan kâdılar mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vilâyeti iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki ... arzda ezhâr-ı şî'âyirden ve mürâ'ât fukarâ ve miskin ve nasra mazlûm ve ... erâd-ı 'ibâd bilâd ve izâh-ı zulm ve fesâd için (***) olduğu ... mu'în ve bir fehavâyı germiş ve lâkin ... ümmeten yed'ûn el-hayr veya murûn bi'l-ma'ûrf ... ve ihtitât-ı İslamiyeden olduğu ... olmağla bir fetâvâyı ... hâlkü'l-berâyâ olan re'âya ve arâmil ve yetâmi ve ... ve fukarâ üzerine ... ve memâlik-i mahrûsede ... ahkâm-ı şerîf-i ikzâyı murâd hümâyûnum olub zamân ... iktirâğla bir ferd zulm ve te'addî olduğuna kat'â rızâyı şerîfim ve yoğken mâli mîri mahsulleri ve hıdmâtı lâzım mübâşirle kendilerin emânâmemde mîri hıdmatlere karışanların zulm ve te'addî ve hıyânetleri mesmû'-ı hümâyûnum olmağın imdi siz ki kâdılar ve a'yân vilâyet ve iş erleri sizin emvâli mîriye tahsîline mâmûr (*) yedlerine verilen emr ve defterden ziyâde bir akça ve bir habbe mutâtıbiyla fukâraya zulm ve te'addîye tasdi ederler ise kat'â ruhsat ve cevâz göstermeyub pây-ı hâli ta'dilerin men' ve def' eyleyub ve şimdiye değin mâli mîriye mahsullatların ve hıdmât-ı lâzıme mübâşiretiyle taşraya gidenlerin ve amenâmeyle mîriye hıdmatine karışanların emr ve defterden ziyâde kendü nefsleri için ve ... olunub ve ... mültezim ve mahasıl ve emîn ise resm ve isimleriyle yâzûb devlet-i medarîma 'arz ve i'lâm eyleyesiz ve siz ki mahsulleri ve 'umûmâ mukâta'ât ve cizye ve gerek 'avârız ve nüzûl ve bedeli sûrsât ve bedeli beldâr ve sâ'ir evâmîr-i şerîfim ile vâki' olan tekâlîfden yedinize verilen emr ve defterden bi-gayet tevkî eyleyesiz şöyle ki bundan sonra emr ve defterden ziyâde akça talebiyle re'âya fukarâsını ... eylemeyesiz istimâ' olunur ise esedi 'ukûvet ile cezâyı kebîr tertib olunacağını mukarrerle siz anâ göre basiret ve intibâh üzere olunub fukâraya.

Belge No:208-1:Bölükbaşı Kara Ahmed'in Vekil Ta'yîn Edilmesi

Devlet-i 'aliyye bizim yüz ... bakmayub bu ... kabûl veçhimizi 'avk buyurub ocağımız ... altından ne vecihle hak bulurum duyûn ... gündür vâkı'â gayretine gün içündür atınûz kılınç kuşanın ocağımız şehâdelerinden ... oldur ki bu gayretde bizimle müşterek olalar hemân inşâ'allah cümlemze haberleri feth eyleye ve din havâline lâyıq hıdmât celiliye mevahik olmak ihsân ile mebni ve kerem hâliyâ ocağımız ihtarından Kara Ahmed Bölükbaşya tarafımızdan vekîl nasb ve ta'yîn eylemişizdir inşâ'allahü te'âla her kanginizin ... vâsıl oldukda aynı kadîm üzere kendünden kuşanub onun bâkî dediği bâkîdir her ne yüzden murâd olursa makbûlümüzdür ve cümle ma'rifetle ma'kûl ve münâb görülmeyub tarafınıza gönderilmişdir ve dahî bundan böyle kendülerinin otuz dahî mahalde ve taşrada gezenleriniz ki birisi ... akçası ve çavuş akçası nâmıyla ve bahâne ile re'âya fukarâsından ve bir kimesneden bir akça ve bir habbesi alınmayub ve aldirmayasız sonra hılâf-ı kânûn bir ... zuhûru istimâ' olunur ise tûfengi kânûn üzere ... tutulmâsı emr-i mukarrer anâ göre nusret-i üzere olub kadîm kânûn-ı kadîm mukâbir kimesneye iş itdirmeyesiz ve itdirmeyesiz bâkî ve's-selâm.

El-hasr Hızır 'Alî Serçavuş Ocağ hâlâ.

El-hasr 'Alî Ağa Ser-nefer hala.

Yüz Receb ser çeşme-i dergâh-ı 'âli.

El-hasr (***) Yûsuf Bölükbaşı, el-hasr Süleymân Bölükbaşı, el-hasr Receb Bölükbaşı, el-hasr Serkemân 'Alî Bölükbaşı, el-hasr Mustafâ Bölükbaşı, el-hasr Sevâil

‘Alî Bölükbaşı, el-hasr Pehlivan Bölükbaşı, el-hasr Kara Ahmed Bölükbaşı, el-hasr Mahmûd Bölükbaşı, el-hasr Hâcî Mehmed Bölükbaşı, el-hasr Solak ‘Osmân Bölükbaşı, el-hasr Emir Bölükbaşı, el-hasr Mehmed Bölükbaşı, el-hasr Kara Ahmed Bölükbaşı, el-hasr Mehmed Bölükbaşı, el-hasr el-Hâc Hüseyin Bölükbaşı, el-hasr el-Hâc Mustafâ Bölükbaşı, el-hasr Hamza Bölükbaşı, el-hasr Şa’bân Bölükbaşı Kablan Pâşâ Trablus, el-hasr Hâcî Hasan Bölükbaşı, el-hasr Mustafâ Bölükbaşı, el-hasr Genç ‘Alî Bölükbaşı, el-hasr (**) Bölükbaşı, el-hasr Küçük Hüseyin Bölükbaşı, el-hasr Solak Mahmûd Bölükbaşı, el-hasr (*) Bölükbaşı, el-hasr Arnavud Süleymân Bölükbaşı vâli-i Haleb Hasan Pâşâ, el-hasr el-Hâc Mustafâ SerBölükbaşı Arslan Pâşâ Muhâfız Side, el-hasr Mustafâ Bölükbaşı, el-hasr Çalık ‘Alî Bölükbaşı, el-hasr el-Hâc ‘Alî Bölükbaşı, el-hasr ... Bölükbaşı, el-hasr el-Hâc Murâd Bölükbaşı benâd, el-hasr Mahmûd Bölükbaşı Yûsuf Pâşâ, el-hasr Kara Halîl Bölükbaşı benâd.

Belge No:209-1:Emre Uymayan ‘Askerlerin Hakkından Gelinmesi

Olan seferlerde ... ve başları sadâkat üzere hıdmet eyledim ... sefer-i hümâyûnumuza ‘ayit olundukda onikişer guruş tahsis ve’l-taşrâlık ‘ulûfelerimize ber vech-i .... ve ta’bilerimiz dört üzere ve ‘alilerimiz beş üzerine verilub ... bulunmadığı mahallerde be her nefera ancak şehriyara verilub başa kabûllerine levende ... tahmillerine göre alub ve seferlerinden mansubları (*) bir ferd harcını kesmeyub ve bayrakların kapatmayub mansûbuyla göstere buna râzı olmayub i’tibâr itmiyân levandâtın ... kadimimiz üzere serçeşme (?) ... ve bölükbaşlarımız ma’rifetle fermân-ı ‘âli ile haklarından geline ve pâşaları mansıplarında levande çûn saklayub sefere mâmûr ve deryâlî ‘ubûr murâd eylediklerinde nasfının harcını kat’â etmeleriyle koyasız kalan levandâtdan zâtında şekâvet ... olanlar kendü ve mâhallerinde durmamağa bâ’is olmağın eğer deryâlî isbâtında eğer mansıplarında haremlerine gitmeyub bu mâ’adâ üzerine ra’âyat olundukdan sonra eğer pâşâlar ... tâğlûb bir mahalde ... ve ezhâr şekâvet eder olursa ‘avni hakla serçeşme (?) ... olan bölükbaşlarımız ile itâk ve ithâd idüb zuhûr eden eşkıyanın pâyi hâli haklarından gelüb ser mukâta’âların der devlet-i medâr götürüb ve Anadolu’da ve Rumeli’de olan vezîr-i a’zam ve beglerinin kapularında başbölükbaşı ve serçeşme (?) tarafından fermân-ı ‘âli ile nasb olunur cümle meza’addüm (?) Anadolu’da eşkıyâ zuhûr itmâmın üzere müte’ahhüd olursa deyu ricâ ve niyâz eylediğimizde anlar dahî merhamet buyurub ve ricamızı kabûl ve bu vech üzerine ‘arz ve ikâb hümâyûn dahî bi-telhis olunub hâliyâ elhamdülillahü te’âla elhamdülillahü te’âla şevketlû ‘azametlû mehâbetlû kudretlû pâdişâhımızın ve i’nâyetlû merhametlû mervânetlû sâhib-i devlet ve küberâü’l-murût (?) efendimiz hazretlerinin merhamet ve inâyetleri olub şurût mezkûre kemâyenbaği ra’âyet olunub ba’de’l-yevm Anadolu’da eşkıyâ peydâ olmayub zuhûr ederse dahî te’ahhüd olunduğu üzere ba’de’l-yevm cümlemiz infâk ithâd ile pâyi hâl ahz ve haklarından gelmek üzere cürâyim güzeşte (*) ve hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûn ile bu ... serçeşmelik i’nâyet ve ihsân buyurulmağla imdi cümleimiz gayret idüb te’ahhüd olunduğu üzere ba’de’l-yevm berberden ol makûl edib ve erkân bilenlerden ve Ekrâd ve Türmen ve sâ’ir ahlât-ı nâsdan şikâvet eder olursa cümlemiz infâk ve ithâb ile pâyi vech ahz ve ile götürüb ve musmim olan sefer-i hümâyûnda dahî ‘avn hakla eski suçlarımızı unutturacak mertebe-i Sâdik derûn ile hıdmet eylemek üzere cümleimiz niyeti hâlisâ ile tedârik ve devâm ‘ömr ve devlet-i şehriyârîya va’âd olasız ve ruhsat hümâyûn ancak sekbân ocağını dersârihiyye mukadder sizlerden mâmûldür ki bizleri devletlû ve bi’n-na’im efendilerimiz hazretlerinin huzûr-ı ‘âlilerinde ocağımızın ‘arzını sabânet hümâyet ve istikâmet ve sadâkat ile hıdmeti ihtimâm üzere olub el-hâsıl gayret ... belinize kuşanub

umarız ki işleyub cümle yoldaşlarımız ile mürûr evvelünûz efendilerimizden ... bu lütf ve keremi gördüğü şimdiden sonra tevlilerini ... gayri çaremiz yokdur hâkla yeksân olmuş bir kadîm ocaktır hamdülillah bizim yüzümüzden yine ... buldu gayret ile olmadan gayretle bi-gadri hak te'âladan ricamız bûdur ki gerek etrafta ve gerek bu taraflarda ocağımızdan dini devletine haberlû ... hıdmetleri zuhûr eyleyede ola ki ... unutturulub cümlenin ... tekarrâz oldurân haberli yâdâ olunub her biriniz devlet-i 'aliyyeden ... lutûf ve keremleri nâbil evladüyüz bir ... hamiyet defterdir bu iş cümlemizin başına düşdü bize şimdiden sonra havâb ve râhat harâm olmuşdur

Belge No:210-1:Önceki Belgenin Devâmı

Olub gereği gibi zabt ve rabt idüb zikr olunan şurût ve kayûd ... ve bir ferd me'âhidelerine muhâlif vaz' ve hareket itdirmeyub sadâkat ve istikât ile hıdmet-i ve tavâlif-i merkûmenin minvâl-i meşrûh tanzim ve ... ahvâlinde bedeli kudret eyleye eğer tâ'ife-i mezbûreden mu'âyedlerine meğâbir pâşâ kapularından dağlayub bir mahallde ictimâ' ve fesâd ve şekâvete şurû' edenlere olur ise 'avn-ı hak ile serçeşmeleri (?) ve kuyûdlarda olan bölükbaşları ve sâ'ir tağrâbları ittikâf ve ithâd ile ol makûle eşkiyâyı pâ-yı hâli ise götürüb ve haklarından gelüb def' mazeretlerinde kemâli mertebe ihtimâm eyleyeler ve 'umemâ sekbân tâ'ifesi mûmâ-ileyh üzerlerine serçeşme (?) bilub bundan taşra ve râbından hâric vaz' ve hareket eyleyub ocaklarını müte'allık ve mertebe olan ahvâllerinden mûmâ-ileyh merâci'at ve mûmâ-ileyh dahî bu husûsa şerâyit istikâmını kemâ-yenbaği re'âyet ve sekbân ocağını nizâm verüb ve bi'l-cümle mâdâm ki bâdda zikr olunan şurût ve kuyûdu re'âyet olunub me'âhidelerine meğâyir vaz' ve hareketleri zuhûra gelmeye ifrâd kariyyeden hiçbir ferd mâni' ve mezâhim ve dahl ve ta'arruz itmeyüb sâdır olan berât-ı hümâyûnun ilâfından bi-gayet ihtirâz idüb mûcib-i mektûb ile 'âmel olalar tahrîren fî evâhir-i şehri Cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Cemâziye'l-evvel 1109/5-14 Aralık 1697).

İbrahîm Sekbân Ağa dergâh-ı 'alî hâlâ.

Belge No:210-2:Sefere Katılanlara Tenbîh

Hâliyâ Üsküdâr'dan Şam-ı şerîfe varıncaya değin Eskişehir ve Karaman ve Adana ve Haleb ve Rakka ve Trablus ve Side 'de olan sekbân yoldâşları ve bayrak açmış bölükbaşları ve bayrak çekmiş 'ulümdârlara ve ocak çavuşlarını ve uç başlarını bağde's-selâm inhâ' mücânemize oldur ki elhamdülillahi te'âla şevketlû ve mehâbetlû ve kudretlû (*) pâdişâhı 'âllam penâh hazretleri savbımız 'avf idüb ve vezîr-i a'zam mukaddemâ sadâkat üzere hıdmet eylemiş iken mânimize hayâs karışmağla râğbet olunmayub hâliyâ ocağımız ... şartıyla siz tarîkınız başbuğları olan bölükbaşları ve ihtiyârları ve sâyirlerinin bi'l-cümle ma'lûmdur ki sekbân ocağı zamân-ı kadimden dergâh-ı 'âlî yeniçerileri sekbânlarından ifrâz ve mu'temed ve mü'deb kûl tâ'ifesindedir ki deyu sadâkat ve istikâmet ile hıdmet eylemek üzere taşrada halklarının başlarında verilub eğer vâki' olan gazâvatdan cenk ve harb isnâlarında ve eğer hükâmın mansûblarında iktizâ eden hıdmetlerde can ve başda bedel-i kudret ederler iken mürûr-ı eyyâmıla ve ... ve erkân bilmez ... karuşub bi-husûs Ekrâd ve Türkmân eşkiyasının dahî ekser-i sârici ve sekbânız deyu edâ etmeleriyle Anadolu yakasında taraf ve tarafı ictimâ' ve kat'â tarîk ve gârat emvâl ve tahrib bilâd gibi yenice münâd ve şakâvetleri zuhûr etmekle bi'l-cümle vükelâyı devlet efendilerimiz ki maksûdları olduğumuzdan 'umumâ sekbân tâ'ifesinin ref'i için birkaç seneden berü hatt-ı hümâyûn ile masnun evâmîr-i 'aliyye sâdır olmuşdur el-hâletü'l-haze bir tarafta bulunan ihtarlarımızdan Şişman 'Alî

Bölükbaşı ve ... Bölükbaşı ve Kürd Yûsuf Bölükbaşı ve Abaza Bölükbaşı ve Hacı Mehmed Bölükbaşı ve Solak Bölükbaşı ve sekbânoglu Ahmed Bölükbaşı ve Sefer Bölükbaşı ve 'Abdurrahman Bölükbaşı ve Arnavud Kara 'Alî Bölükbaşı cümlemiz ... gelüb sekbân tâ'ifesi fî'l-asl yeniçeri ocağından ifrâz olunmağla savbımız 'afûne yeniçeri ocağı ve ...olunmak münâsib görülmekle varub ocağını düşüb üzerimize serçeşme (?) ... olunub bayraklarımız açulsun ba'de'l-yevm hüdemât-ı 'aliyyemde ve vâki'

Belge No:211-1 :Önceki Belgenin Devâmı

Mûcibince 'amel hılâfî şer'îye vaz' ve hareketden ve şurût-ı mezkûreye mukâbir (***) ve ... hüdemâ idüb sadâkat ve istikâmet ile mâmûr olduğunuz hıdmetleri hemâm bi-husûs bu sene-i mübârekde musmim olan gazavat-i hümâyûnum için her biriniz (*) sefere (*) ziyâde akdâm eylesiz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdir olmuşdur buyurdum ki (***) vüsûl bûldukda bu bâbda meşrûh üzere şeref sâfiye' sadûr olan fermân vâcibü'l-itmâ' ve lâzım (***) mazmûnü'l-tâ'at makrûtle 'âmel olub hılâfından her biriniz bi-gayet ihtirâz (*) siz şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd ve i'kâd eylesiz tahrîren fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve mi'e ve elf (21-30 Cemâziye'l-evvel 1109/5-14 Aralık 1697).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:211-2:Sefere Görevlendirilen 'Askerler

Şer'i'atı şî'âr ve fezâ'il-i desâr Anadolu'nun orta koluna nihâyetine vârinca vâki' olan mevâl-i 'izâm hazreti ve kuzâtü'l-efendiler zîde fazluhum ve zikr olunan kazâda vâki' yeniçeri serdârları ve ocak ihtibârları ve a'yânı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhum inhâ ve i'lâm olunan oldur ki sevâbık zamanıyla ve selâtin mâziyyede dergâh-ı'alî yeniçerileri ocağı sekbânlarından ifrâz ve kabûllerde levande ta'yîn olunan sekbân tâ'ifesi hıdmât-ı 'aliyyede vâki' olan gazâ ve cihâdda istihdâm olunması mevzi' olub ve lüzümlerine serçeşme (?) ta'yîn olunmağla zabt ve rabt olunurlar iken birkaç seneden berü rağbet olunmayub emri şerîfim ile ref' olunmağla vilâyeti Anadolu'da kesret ve ... üzere kat'â' tarîku'l-eşkiyâsı bedâ olub sekbân edâsıyla re'âyâ fukârâsını ve gerek enbiyâ' sebil ta'dî ve tecâvüzkarı zühûr etmekle tavâyifi mezbûreden olub kadimden sadâkat üzere hıdmât-ı 'aliyyede bulunan ihtarlarından kıdvetü'l-ümerâü'l-kirâm ve 'umdetü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâbika ... sâncak begi olan Boz Receb zîde mecid ile bölükbaşlarından Şişman 'Alî ve bahavan ve Kürd Yûsuf ve Bekir (*) ve Abaza ve Hacı Mehmed ve Solak sekbân oğlu Ahmed ve Sefer ve 'Abdurrahman ve Arnavud Kara 'Ali'den ocaklarının suvâ'at ihlâli ve tarîkı islâh ve intizâlî ocağı tarafından su'âl olundukda cümlesi Anadolu'da kat'â' tarîk ile 'ibâdullah vâsıl hasâret eden eşkiyanın ekseri Türkmân ve Ekrâd tâ'ifesinde olub lâkin sekbânlık (*) idüb içlerinde levânde olduğu takdîrce temzi temessük olmayub ancak üzerimize serçeşme (?) nasb olunub ve bayraklarımızı açub ba'de'l-yevm mâmûr olduğumuz hıdmât-ı hümâyûnda can ve baş ile hıdmet edelim deyu ocak tarafından ricâ olunması iltimâs etmeleriyle fî'l-vâki' kadîm eyyamdan dergâh-ı 'âli yeniçerileri sekbânlarından ifrâz oldukları mukarrer ve muhakkak olmağla yine mahdûda birinci bölükde sahîmü'l-esâmi yoldâşı olan Boz Receb ve Şişmân 'Alî ve ve bâlâda zikr olunan yoldâşlarını kâlâvil sekbân ocağını bölükbaşı ta'yîn olunmak üzere ocak tarafı dahî taraf-ı saltanat-ı 'aliyye ... inşifâ' itdiklerinde cerâyim sâbika ve mâşim sâlifleri 'afvına müsâde buyurlub mîri mûmâ-ileyh Receb dâme 'izzühüm sekbân ocağında emekdârı ve karıgüzâr

sadâ efkârlarından olmağla hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnla tavâyifi mezbûrdan üzerlerine serçeşme(?) nasb ve ta'yîn bu tûr olmağla binâ'-ı 'ala ...sâdır olan berât-ı şerîf-i 'âlişân mücibince iş bu mektûb tahrîr ve irsâl olduğu vüsûlünde gerekdir ki sâdır olan berât-ı hümâyûnda ta'yîn ve tasarruh olunduğu üzere ba'de'l-yevm mîri mûmâ-ileyh tavâyif-i mezbûre üzerine serçeşme(?).

Belge No:212-1: Sekban Olanların Tesbîti Parasının Ödenmesi

Mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Üsküdar'dan Şam'a varıncaya Eskişehir (**) ve Haleb ve Rakka ve Trablus ve Side vâki' sekbânbaşları ve 'ulümdârları ve çavûşları ve işçileri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i (***) ma'lûm ola ki sekbân tâ'ifesi sevâik ezmânda dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri sekbânlarından ve istikâmet ile hıdmet eylemek üzere taşrada olan vüzerâ ve mîr-mîrân ve ümerâ kabûllerine verilub eğer vâki' olan tımârında cenk ve harb eşyâlarında eğer ehl-i ... münâsebelere iktizâ eden hıdmetlerde (***) iken mürûr ... ile icâbet karıştığından mâ'adâ Ekrâd ve Türkmân eşkiyânın dahî ekserisi sekbânız deyu edâ etmeleriyle Anadolu yakasında hezâr gün müsâde ve şekâvetleri zuhûra gelmemek 'umûmâ sekbân tâ'ifesinde tâ'ifesinin ref' için bir kaç seneden berü hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnumla ma'nûn evâmîr-i 'aliyyeme sâdır olmuşken hâliyâ tavâyif-i mezbûrenin bu tarafda bulunan ba'zı ihtiyârları dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağına düşüb ba'de'l-yevm eğer vâki' olan seferlerde ve eğer vüzerâ ve ümerâlarında sadâkat ve istikâmet ile hıdmet eylemek üzere onikişer gurus bahşiş ve altışar aylık 'ulûfeleri ber vech-i peşin ... dört üzerine ve 'alileri beş üzerine verilub ... bulunmada va 'azı mahallerde be her nefere ancak beşerpâre verilub ve pâşâ kapularına sekbân levandâtn mansûblarının tahmiline göre alub ve seferden mansûblarına 'avdetlerine ferdin (***) ve bayrakların kapatmayub mansûbuyla götüre bu kârâzı olmayub ve i'tibâr eylemeyub levandânın serçeşme (?) ve bölükbaşları ma'rifetle fermân-ı hümâyûnla haklarından geline ve pâşâlar mansûblarında levandi çok ... sefere mâmûr ve deryâne murâd eylediklerinde nefsinin haremîni kat'â etmeleriyle kapusuz kalan levandâddan zâtında şekâvet ... olanları gidi ve hâllerinde durmamağa bâ'is olmağın levande çok saklamayub eğer deryâli 'ubûr esnâfda ve eğer mendublarında haremîne gitmeyub ve bu kâ'adda re'âyet olunduktan sonra eğer (***) bâbında dağlayub bir mahallede ictimâ' bir izhâr şekâvet ederler ise 'avn hakkıyla serçeşme (?) ve kabûlleride olan bölükbaşları ittifâk ve ittihadlarıyla ol makulle eşkiyânın pây-ı hâli haklarından gelüb serr maktu 'aların der ... göderub ve Anadolu'da ve Rûm ey'Alinde olan vezîr-i a'zam ve beglerbegi kapularında başbölükbaşı serçeşme (?) tarafından fermân-ı hümâyûnla nasb olunursa ba'de'l-yevm Anadolu'da eşkiyâ peydâ olmayub zuhûra ederse dahî cümlesi ittikâf ve ithâdla pâi hâli ahz ve öyle götürüb haklarından gelinmek üzere cerâyim ... istiksâd üzerlerine serçeşme (?) nasb olunmak üzere iştimaları kâb-ı hümâyûnuma 'arz olundukda şurût mezkûr ile 'afv-ı hümâyûnuma arzâyı ve hatt-ı hümâyûn şevket-i makrûnumla kıdvetü'l-ümerâ'i'l-kirâm Boz Receb dâme 'izzühüm serçeşme (?) ta'yîn olunub hâliyâ müte'ahhid olundukları vech üzere hılâf-ı şer'-i şerîf şekâvet ve hareket ziyâde ictimâb olunub (***) ol makûle eşkiyâ zuhûr eder isede vech-i meşrûh üzere infâk ve ithâd ile pây-ı hâl-ı ahzûyla götürülüb cezâları verilmek üzere mühürlü mektûb görmeleriyle

Belge No:213-1: Önceki Belgenin Devâmı

Olub bundan sonra (***) bir mahalde muctemu' ve izhâr (***) eder olursa 'avn-ı hak ile serçeşme (?)leri ve kapularda olan bölükbaşları ittikâf ve ithâdları ile zuhûr eden

eşkiyânın pây-ı hâli haklarından gelüb (**) der devlet müdârıma göndermek üzere cerâyım sâbıka ve mâşım sâlifleri 'akv olunması ricâ ve Anadolu ve Rumeli kâdılarında vâki' vezîr-i a'zam ve mîr-mîrân fihâm ve emr-i kabûllerinde başbölükbaşı serçeşme (?) tarafından fermân-ı 'alışanla nasb olunursa Anadolu'da eşkiyâ ta'disinin def'i temkin olursa deyu minvâl-i meşrûh üzere bayrakları açub nizâm verilmek üzere serçeşme (?) nasb ve ta'yîn olunmasını herbirlerine iltimâs ... 'arz etmeleriyle ricâllerinde müsâ'ade-i hümâyûnum olub mûmâ-ileyh Receb dâme 'izzühüm ocaklarının emekdârı ve karıgüzâr ve sadâkâlarından olmağla hatt-ı hümâyûn şevket-i hümâyûnla tavâyif-i mezbûre üzerine serçeşme (?) nasb idüb iş bu berât-ı hümâyûn mevhibeti makrûn ... olmayub menşur hâyiz ... 'inâyet-i meşmûya verdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh ba'de'l-yevm tavâyif-i mezbûre üzerine serçeşme (?) olub ve tâ'ife-i merkûmeye gereği gibi zabt ve rabt idüb zıkr olunan kuyûd ve şurût ... re'âyet ve bir ferd me'âhhüdlerine muhâlif vazî' ve hareket itdirmeyub sadâkat ve istikâmet ile hıdmeti ve tevâyif-i merkûmun minvâl-i meşrûh üzere tanzim ve ... ahvâllinde bedeli kudret eyle eğer tâ'ife-i mezbûreden me'âhidelerinde mukâbir pâşâlar kapularını dağlayub bir mahalde ictimâ' ve şekâvet ve müsâde-i şerû' ederler olursa 'avn-ı hak ile serçeşmeler (?) ve kabûllerde olan bölükbaşları ve sâ'ir neferâtı infâk ve itâdlarıyla ol makûl eşkiyâyı pây-ı hâlde götürüb ve haklarında gelüb def' mazeretleriyle kemâl (***) eyleyeler ve 'umûmâ bektâş tâ'ifesi mûmâ-ileyh üzerlerine serçeşme(?) bilub ve vezîr-i a'zam ve mîr-mîrân fihâm ve emir-i kirâm ve sâ'ir ve Boz mütesellim benlerinde olanlardan birisi sorun muhâlefet itmeyüb ocaklarına müte'allık ve mertebeye ahvâllerinde mûmâ-ileyh mürâca'at ve mûmâ-ileyh dahî bu husûsda şerâyit eşkiyâ müteğanni kemâ-yenbaği ri'ayet ve sekbân ocağına nizâm verüb ve bi'l-cümle serçeşme (?) müte'allık husûsların gelmiş nüzülü mahmûd ile mâdâm ki bu bâbda zıkr olunan şerût (***) re'âyet olunub me'âyedlerine muğâbir (***) hareketleri zuhûra gelmiş ifrâd ifraddan hiç (***) ve müzâhim olmayub dahll ve ta'aruz etmeye şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene tis'a ve mi'e ve elf (11-20 Cemâziye'l-evvel 1109/25 Kasım-4 Aralık 1697).

Kaydu'l-yevmi'l-râbi' ve'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam (24 Şa'bâni'l-mu'azzam)

Be-makâm-ı dârü's-sefer mutemed Edirne el-mahrûse.

Belge No:213-2:İmâmlık Berâtı

Nişân-ı şerîf-i hükmü oldur ki

'Ayntâb'da vâki' (*) mescid-i şerîfde vazife-i ... ile nâm olan Süleymân Halîfe nâm kimesne Rakka sükkânı fermân olan (*) tarîk olan ... tâ'ifesi cemâ'atinden olub da'imâ cemâ'at-i merkûme ile ithâd ve ihtilâ (*) eyledüğünden mâ'adâ imâmet-i merkûmeye nâ ehl-i ve hâlâ mâmûr olduğu mahal eskânı nakl olunub imâmet-i merkûmeye mahlûl olmağla mezkûr Süleymân Halîfe ref' ve imâmet-i merkûme iş bu râfi'-i tevki'-i refi'-i ş-şânı hâkânî Seyyid Ahmed Halîfe zîde şerîf ... için mecû' kurân müstakîm ve dindâr olub her vecihle mahll ve müstehak olmağla tevcîh olunub berât-ı şerîfim verilmek ricâsını kadrü'n-nüvvâbü'l-müteşer'in 'Ayntâb kazâsında nât-ı şer' olan Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhu 'arz etmeğin hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhı penâhim zuhûra götürüb Mevlânâ mûmâ-ileyh 'arz ve bindokuz Recebi'l-ferdin gurreci günü târîhinde ... verilen ru'ûs-ı hümâyûn sûduruna mûcibince tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûnu sa'âdet-i makrûnu verdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Seyyid Ahmed Halîfe zîde şerîf ... vârub mescid-i mezbûrda ref' olunan Süleymân Halîfe yerine imâm olub hıdmet-i lâzimesin edâ eyledikten sonra bundan akdem vazife-i mu'ayyen ile

imâm olanlar minvâk üzere mutasarrıf ola gelmişler ise mûmâ-ileyh dahî vazife-i mu’ayyenesi evkâf-ı mezbûr mahsûlâtından olub mutasarrıf ola ol bâbda def’ olunan mezkûr Süleymân Halife ve taraf-ı aherden bir ferd mâni’ ve mezâhim olmayub dahll ve ta’arruz kılmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılalar tahrîren fi’l-yevmi’s-sânî min Recebi’l-ferd li-sene tis’a ve mi’e ve elf (2 Recebi’l-ferd 1109/14 Ocak 1698).

Kayd şud fi 24 Şa’bân sene 1109 (24 Şa’bân 1109/7 Mart 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Belge No:214-1:Sekban Olanların Tesbîti

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

(*) su’âl hüdâvendiyeye mânda ... ‘âmme-i mevcûdât ve kâfe-i mahlûkâtı ... mûhit temûd ile ... olan şâyân cehânı mazhur ‘itâyı nâ-ma’dûd eylediği selâtin ... tâbiyetten ve ... için ve câhid vâfi sebilillah hakkı cihada emrle mâmûr ve Kefe kefâtlerin kâfil umûrû’l-cumhûr eylemekle icrâyı evâmir gazâ için serbestiyet sınıf erbâb ... ve tanzim ricâli mucâhed mâlûf kudreti ve ‘âdet ... olmağın binâ’ı ‘alî ... düstûr-ı mûkerrem münşîr-i mufahham nizâmü’l-âlem yeniçeriler ağası olan vezîrim İbrahîm Pâşâ edâmallahü te’âla eclâlehü ve mefâhirü’l-emâcid ve’l-akârem yeniçeriler ocağında sekbânbaşı olan Mustafâ ve kûl kethüdâ olan İbrahîm Pâşâ ... başı Ahmed ve başçavuş İbrahîm zîde mecdühüm dergâh-ı mu’allâma mektûb gönderub (***) dergâh-ı mu’allâm yeniçerileri sekbânlarından ifrâz ve kabûlleride ta’yîn olunan sekbân tâ’ifesi hıdmât-ı ‘aliyyede ve vâki’ olan guzât ve cihâdda istihdâm olunmak mevzû’ olub ve üzerlerine serçeşme (?) ta’yîn olunmağla zabt ve rabt olunurlar iken birkaç seneden berü rağbet olunmayub emr-i şerîfimle ref’ olunmakla vilâyeti Anadolu kesret ve ... üzere katâ’a tarîk-i eşkiyâsı peydâ olub sârica ve sekbânları (***) etmeleriyle tavâyifi mezbûreden kadiminden sadâkat üzere hıdmât-ı ‘aliyyemde bulunan ihtibârlarından iş bu râfi’-i tevkî’-i refi’-i ş-şânı hâkânî ve ... mühib ‘unvân cihâtına kıdvetü’l-ümerâi’l-kirâm ‘umdetü’l-küberâ’ü’l-mufahhâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm el-muhtas mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-allâm sâbika ahere sancâğının olan (*) Receb dâme ‘izzühüm ile bölükbaşlarından Şişman ‘Alî ve bahavan ve Kürd Yûsuf ve Bekir Sivaslı Bekir ve Abaza ve Hâcı Mehmed ve Solak ve sekbânoğlu Ahmed ve Sefer ve ‘Abdurrahman ve ... ve Kara ‘Ali’den ocaklarının ... ihlâli ve tarîkü’l-aslâhı ve intizâmı su’âl olundukda cümlesi Anadolu kat’â tarîk ile ‘ibâdullahı ... hasâret eden eşkiyânın zıkr Türkmâm ve Ekrâd olub lâkin sârica ve sekbânlık edâ idüb içlerinden levandâ olduğu ba’de ... dahî temmize temessük olmayub ancak üzeremize serçeşme (?) olunub ve bayraklarımızı açulsûn ba’de’l-yevm mâmûr olduğumuz hıdmât-ı hümâyûn (*) ve baş ile hizmet eylesin ... (*) onikişer gurus bahşiş ve altışarâlık ‘ulûfe ... dört üzere üzerine ve ‘alileri beş üzerine verilub ... mahallerde ve her nefere ancak beş pâre verilub ve vüzerâ ve mîr-mîrân ve ümerâ kapularına levande mansûblarının tahmiline göre olub ve seferden mansûblarını ‘avdet eylediklerinde bir ferd zıkr haremîni küsmeyub ve bayrakların kabâ’atüb mansûbeyle (*) götüre ... râzı olmayub i’tibâr etmeyân levândenin kâğıdı kadimleri üzere serçeşme (?) leri ve bölükbaşları ma’rifeti ile fermân-ı ‘âlişânımla hazretlerinden gelinub ve pâşâlar mansûblarında levande çok (*) sefere mâmûr ve deryâlî mürûr sadında olduklarını nısfının haremîne kat’â etmeleriyle kapusuz kalan levandâtından zâtında şekâvet ... evlâtları kendü hâllerinde durmayub ihtibâr şekâvet etmeleriyle pâşâlar levanda mansûbunun tahmiline göre saklayub eğer sefer ve eğer mansûbda haraçların kat’â etmekle kapularından emirleyub ve etrâfi dağlamadan sabânet olub.

Belge No:215-1:'Ayntâb Mukâta'ası İçin Re'âyadan Fazla Vergi Talep Edilmemesi

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihirâm sâhibü's-sefer ve'l-ihîşâm el-muhtas bi mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'la Rakka beglerbeyi (***) dâme ikbâlehu ve kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşer'in 'Ayntâb kazâsına nâ'ibü's-şer' olan Mevlânâ (***) zîde 'ilhumu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'asına tâbi' ... havâs-ı hümâyûn karyesi re'âyası ve hûş-ı neşin re'âyaları üzerinde orduyu hümâyûnuma 'arzuhâl idüb karyemiz mâlikâne 'Ömer nâm kimesne üzerine olmağla karyemizde sâkin havâs-ı hümâyûn re'âyanın her yerinden bir bennâkı gurus ve her mücerred nisf gurus ve her çifte bir buçuk resm olub ve hûş-ı neşin olan re'âyanın bir çiftinin nisf gurus ve ... bağından bir buçuk gurus resm bağat vermek üzere meclis-i şer'de 'uhde ve müşâk ve ziyâde taleb eylememek üzere meclis-i şer' üzerlerine kable's-şer'îye verilmek ile hüsn-i rızasıyla kûl ve te'ahhüd olunduğu üzere edâya râzılar iken bize hüccet-i şer'îye muğâyâ ziyâde talebiyle rencide iddirilmeyub men' ve def' olunub hılâfî şer'-i şerîf rencide itdirilmemek bâbında emr-i şerîfle icâ ederiz deyu bildirdikleri ecline imdi şer'le 'amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hüküm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb dahî göresin i'lâm olunduğu üzere ise ol takdîrce mazmûf mevâfîk şer' olub 'alî vechü'l-hük sâbit ve zâhir olan hüccet-i şer'îye muğâyir zulm ve te'addî itdirilmeyub men' vâz' eylesin şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşer min Zî'l-ka'deti's-şerîfe sene semân ve mi'e ve elf (17 Zî'l-ka'deti's-şerîfe 1108/27 Mayıs 1698).

Serdâr-ı sahrâyı Edirne.

Belge No:215-2: Mîri ve Satış Hakkında Buyuruldu

Kıdvetü'n-nüvvâb Ayntâb na'ibi efendi zîde 'Alî ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Ayntâb mütesellimi zîde kadre inhâ olunur ki (*) Mevlânâ mûmâ-ileyh divân-ı Rakka'ya mektûb gönderub Mûsâ Beg ekrâdından olub 'Ayntâb (*) nâm şağî ... tâbi' (*) kadre âdm ile Narlıca nâm karyemize bi-savb sükkânından Ahmed nâm kimesneye bi-gayrı hak (*) idüb (*) eyledüğü isbât olunub şekâvet ... tarafınızdan 'arz olunmağla mûcibince pâ-yı hâl-ı mezbûr (*) ve kal'abend ve mîri için hânesi mühürleyub mübâşir ma'rifetiyle emvâl ve eşyası ... (*) idüb mezîdârı olmamak ihtimâli olursa hedm idüb kirâsın mîri için (*) bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr kılınmışdır vüsûlünde gerekdir ki ... mezbûr ahz ve kal'abend ve hânesi mühürleyub emvâl ve eşyadan yine mâlik ise ... ve defter idüb ve ba'de râğibi (*) hânesi fûrûht ... idüb kirâsını mîri için fûrûht idüb defter-i eşyasını tarafa irsâl ve mûcib buyuruldu ile 'âmil olasın deyu.

Fi 18 Şa'bân sene 109 (18 Şa'bân 1109/1 Mart 1698).

Belge No:216-1:Re'âyalık Da'vâsı

Medîne-i 'Ayntâb'a tâbi' Hıyam nâm karye sükkânından 'Ömer Ağa el-Hâc ve Mehmed (*) ve el-Hâc Halîl bin Cum'a ve Mehmed Arslan ve Mehmed bin İbiş (?) ve Mehmed bin ... ve Mehmed ve Ebûbekir ibni 'Aşur ve 'Ömer bin İdris ve Hasan bin Hamza ve sâyirleri mahalle-i kazâda iş bu râfî'ü'l-kitâb Yûsuf ve Mustafâ ibni Mustafâ mevâcihlerie ikrâr-ı kelâm idüb mezbûrâ Yûsuf ve Mustafâ'nın babaları ve dedeleri medîne-i mezbûrede Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından olub ... karye-i mezbûrede hûş-ı neşin olub bende yine kalkub mahalle-i mezbûrda sâkin olmuştum karye-i mezbûrenin

re'âyası ve re'âyası oğullarının vekîlleridir ra'iyetlerine müte'allık da'vâ ve nizâ'ım yokdur savb-ı şer'den hüccet-i şer'îye verilsin dediklerinde gıbbe'tasdîk mâ vak'a ketb şud fî 17 Receb sene 1109 (17 Receb 1109/29 Ocak 1698).

El-Hâc Mehmed bin ..., 'Alî bin 'Abdullah, Ahmed bin Mustafâ.

Belge No:216-2:Mutasarrıflık Berâtı

Nişân-ı şerîf-i hükmü oldur ki

Zümera-i silâhdarının yüzyirmiikinci bölüğünden yevmiyeden bir akça 'ulûfeye mutasarrıf olan iş bu darende-i fermân-ı hümayûn şevket-i makrûnı hâkânî Hamza'nın ... ihtiyâr etmeğin hakkında mezîd-i 'inâyet-i pâdişâhânem zuhûra götürüb kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân ... zîde mecidenin tezkirede mûcibince farzı mutasarrıf olduğu 'ulûfenin dokuz akçası (*) ve bâkî yevmî iki akçası ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'ası mâlının olmak üzere mütakâ'adan emri senesi ağan idüb binyüzdokuz Rebî'ü'l-evvel onüçüncü gününde bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr varub ta'yîn olunan yevmî iki akça ...'ulûfesi ru'ûs-ı 'Ayntâb mukâta'ası mâlına emîni olanlardan alub mutasarrıf ola şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar fî'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min (*) ve elf (?).

... mektûb.

Belge No:216-3:Yeniçeri Ta'yîni

'İzzetlü ve fazîletlü 'Ayntâb kâdısı efendi hazretlerinin (*) da'vât ..ethâfindan sonra inhâ-i (*) oldur ki hâliyâ taht-ı hükûmetinizde vâkî' ... yoldâşlar (*) iş bu binyüzdokuz Cemâziye'l-evvel guresinden (*) olmak üzere dergâh-ı 'âli yeniçerilerinden (***) nâm yoldâşlar kazâ-i mezkûreden yâlnız bir ... nasb ve ta'yîn olunmağın iş bu mektûb tahrîr ve irsâl kılındı vüsûlünde gerekdir ki mezbûr ... emurunda istihdâm itdirdim aherden bir ferd husûs-ı mezbûre ta'âruz itdirmeyub ... husûslarından tahbû's-şer' ve'l-kânûn her vecihle imdâd i'ânet idüb ve lâkin hilâf-ı şer' bir kimesneyi rencîde ve remide itdirmeyesin bâkî der fazîlet bâd tahrîren fî gurre-i şehr-i Cemâziye'l-evvel sene tis'a ve mi'e ve elf (1 Cemâziye'l-evvel 1109/15 Kasım 1697).

Kayd fî'l-yevmi'l-hâmis gurre-i Şa'bân (1 Şa'bân).

el-Fakîr İbrahîm silahdâr ağâsı dergâh-ı 'âli.

Belge No:217-1:Mukâta'a Hakkında Fermân

Akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvâhhidîn ma'deniyyü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i ulûmu'l-enbiyâ ve'l-müerselîn râfi'ü'l-'i'lâmü's-şerîfe ve'd-dîn el-muhtas bi-mezîd-i 'inâyeti'l-melki'l-mu'în Mevlânâ 'Ayntâb kâdısı zidet fezâile ve kıdvetü'l-emâsil tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen ki emîn-i mezbûrsun yüzdokuz senesi mukâta'a-i mezbûre 'uhdende olub binyüzdokuz Cemâziye'l-âhir guresinde memâlik-i mahrûsede vâkî' mîri mukâta'ânda olmak üzere mukâ'adan ve ... vazife ve 'ulûfelerin sülûsü alikonulub ve sülûsân ashâbına verilmek üzere fermân olunmağla fermân olunduğu üzere edâ eylemek için kendüye ve yedine dahî emr-i şerîfim verilmek ricâ etmeğin imdi sâdir olan fermân-ı 'âlişânım mûcibince 'amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hüküm-i şerîfle (***) vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb dahî memâlik-i mahrûsede vâkî' mîri mukâta'adan vazife ve 'ulûfe edenlerin yüzdokuz Cemâziye'l-âhir guresinde sülûsânı ashâbına ve

sülüsü mîri için alıkonulmak fermânım olmağla sen ki emîni mezbûrsun mukâta’a mezbûre mâlından dahî mukâta’adan mîri için teslîm-i hazîne itdirmede mecd ve sâ’î evvelesin şöyle bilelesin ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâsın tahrîren fi’l-yevmi’l-ısrîn min Cemâziye’l-âhir sene tis’a ve mi’e ve elf (20 Cemâziye’l-âhir 1109/3 Ocak 1698).

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûse.

Kayd fi’l-yevmi’l-‘aşer min Şa’bâni’l-mu’azzam (10 Şa’bâni’l-mu’azzam).

Belge No:217-2:Yeniçeri ‘Ulufesinin ‘Ayntâb Mukâta’asından Verilmesi

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihan-sitan-ı hâkânî hükmü oldur ki

Bundan akdem dergâh-ı mu’allâm yeniçerilei cemâ’atinden birinci bölükde yevmî kırk akça ‘ulûfe ile mutekâ’ad olub serdengeçti ağalarından iş bu râfi’-i tevkî’-i refî’-i ş-şâmî hâkânî ve ... mertebe-i ‘unvân tâcidârı kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Mustafâ Cum’a zîde kadre ... ve sâhib-i ‘özl olmağla nakâ’ad olunduğu ‘ulûfesinin bir kaç akçasını nüzül ile bâkî kalan ‘ulûfe ve ru’ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’ası mâlından olmak üzere berât-ı ‘âlişânım verilmek ricâsına düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü’l-âlem dergâh-ı ma’lûm yeniçerileri ağası olan vezîrim İbrahîm Pâşâ edâmallahü te’âla eclâlehü ‘arz etmeğın hakkında mezîd-i ‘inâyet-i pâdişâhanem mezbûrun mutasarrıf ‘ulûfesinin on akçası hazîne-i mânda olub bâkî kalan yevmî otuz akça ‘ulûfesini ve ru’ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’ası mâlından olmak üzere mutekâ’addan zümresine ilhâk idüb binyüzdokuz Cemâziye’l-evvelin yirmidokuzuncu gününde bu berât-ı hümayûnu verdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mustafâ Cum’a zîde kadruhu varub vech-i meşrûf üzere ta’yîn olunan yevmî otuz akça ‘ulûfesin febihâ-ba’d ru’ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’ası mâlından emîn olanlar yedinden bu vech-i nakâ’ad olub mutasarrıf olub devâmı ‘ömrü devletime du’asına müdâvemet ve iştikâl üzere ola şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâlar tahrîren fi’l-yevmi’l-râbi’ min Cemâziye’l-âhir sene tis’a ve mi’e ve elf (4 Cemâziye’l-âhir 1109/18 Aralık 1697).

El-mahrûse Edirne.

Belge No:218-1:Yeniçeri Ulufesi İçin ‘Ayntâb Mukâta’asından Alınacak Hissenin Gönderilmesi

Kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân ru’ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’ası emîni zîde kadre tevkî’-i refî’-i hümayûn vâsil olacak ma’lûm ola ki Rum Eyâletinde vâki’ ba’zı kalâ’ ve emsârda ... din-i bedânın (*) mazeretlerinden ba’zıları harâb ve ba’zıları dahî desti küffara ... ve seferlerin emîndârı sebebiyle hazîne-i ‘âmiremin ... olub ifrâd muvâhhidin üzerine hâlâ ve ...gazâ ve cihâd farz-ı ‘ayîn olmağın ki hâlâ ... imdâd eylemek ehem olduğundan gayri huzûr-ı islamiyye için hak ile hıfz için ... ve nehâr gazâ ve rabât eden kalâ’ neferâtı ocaklarının re’âyası perâkende ve perişân ve emvâl tahsîl temkin olmadığından zaruret üzere olub mevâcibleri için akça tedârik ve gallelerine irsâl ve nakûd gazât-ı İslamiyyesi için bi-’avnillahi te’âla ... din kendü mazeretleri def’i ve ba’zı tedârikleri görülmek lâzım gelmekle vilâyeti Rum Eyâleti ve Anadolu’da dârü’l-emanda olan kal’a neferâtları evlerinden ehl-i ... râhat oldukları mukâbeledde binyüzdokuz Muharrem guresinde müstehak oldukları ‘ulûfelerinin ... iktizâ ber mikdâr mukâta’ât mâlından ocakları olub aletlerinden Emînleri alıkoyub ve serhad-ı İslamiyye muhâfızı hıdmetiyle nehâr rayât eden guzât-ı Müslimînin (*) olunan ocaklarına midârı için îsâl olmak üzere teslîm-i hazîne itdirilmek lâzım gelmek ru’ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’ası mâlından ‘ulûfe olan kalâ’ neferâtının irsâl olunan mühürlü nişânlü

defter sûdur-ı mûcibince ta’yîn ve tasarruf olunduğu mikdâr akçaya hâlâ mübâşir ta’yîn olunan (***) ma’rifetle bir gün mukaddem tedârik ve kisleyub ve mühürleyub mübâşir-i mezbûr ile me’â teslim-i hazîne-i ‘âmirem itdirmekde ziyâde tekayyûd ve ihtimâm eyleyub ‘avn-ı ... ihtirâz (***) olmuşdur buyurdum ki hüküm-i şerîfimde (***) vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dahî sen ki emîni mûmâ-ileyhsin ru’ûs-ı ‘Ayntâb mukâta’ası mâlından ‘ulûfe olan neferâtının irsâl olunan mühürlû ve nişânlû sûret-i defter-i ta’yî ve tasarruf olunduğu mikdâr akçaya mu’accelâ tedârik idüb kisleyub ve mühürleyub (*) me’â bir gün evvel ve bir sâ’at mukaddem dersa’âdetime irsâl ve teslim-i hazîne-i ‘âmirem itdirmek ziyâde vakt ve ihtimâm idüb ‘avn ve tâhizden ve ihmâl ve müsâhileden bi-gayet ihtirâz eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timâd kılâsız tahrîren fî’l-yevmi’l-’ısrîn min Cemâziye’l-âhir li-sene tis’a ve mi’e ve elf (20 Cemâziye’l-âhir 1109/3 Ocak 1698).

Kayd fî’l-yevmi’l ... min Şa’bân.

(*)

Sûret-i defter-i sâlisân mûcibince kalâ’-i mezkûrun fî gurre-i Muharrem 1109.

‘ann-i mâl mukâta’a-i ru’ûs-ı ‘Ayntâb.

Mevâcib-i ... kala-i Maraş

...

Muharrer fi 2 Cemâziye’l-evvel sene 1109.

7. BULGULAR

Tablo 7.1. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Karyeler

Asbatrun	Eril	Kebîr Cend	Orul
Azi	Evreş	Keçeli	Öbek
Balbek	Gercigin	Kefer Celil	Sam
Bariz	Göğencik	Kefer Halil	Sazgın
Battalçyık	Görende(?)	Kered	Şefiden (?)
Bedreddin	Görgün	Kızılhisar	Şehreküstü
Bedri	Gülek	Kızılhisar-ı Tahtani	Semaven
Beg	Güllü	Kozanlı	Seylan
Beglerbeyi	Güreniz	Kör Nezir	Su
Belkande	Güzide	Küçük	Susak
Besni	Hacr	Küçük ‘Arâb	Şahmülkü
Bostancı	Hati	Küçük Massara	Taşdemir
Bölük	Hayık Baba	Kürd	Tel-başır
Cabi	Hıyam	Mahsar	Telhalid
Cedîd	Hızır Çavuş	Mervan	Tesavud
Cegede	Hızır Çavuş Bostanı	Mizman	Telsüd
Cevizlice	İlgun	Mizmiz	Turlu
Çağdıgın	İbrahim	Molla Ahmed	Uyum Söğüd
Çağırğan	İki Ahur	Murâdlı	Uzil
Çarbin	İncesu	Müzâr	Yahni
Çarpın	İncirli	Narlıca	Zan
Çartil	Kalagavt (?)	Nasır	Zayar
Düllük	Karakuyu	Nafah	Zel Cedîd
Efkar	Kara Öbek	Nurdane	Zincirli
Eğirci	Kavli		Zincirli Kuyu

Tablo 7.2. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Mahalleler

Ahmed	Eyûb	Kara Sakal	Seng-i Çavuş
Akyol	Göğencik	Karasığıl(?)	Kadem
‘Alî Neccar	Hâcı	Kastel	Seng-i Hoşkadem
‘Ammu	Hayık Baba	Kayacık	Seng-i Nakkaş
Beg	Hayık Müslüman	Kayseri	Seng-i Tavail
Bostancı	Hayık Zimmîyan	Kered	Solak Değirmen
Boyacı	Hızır Çavuş	Kısır	Şarkıyyan
Cabi	Hızır Çavuş Bostanı	Kızılcamescid	Şehidlik
Câmi’	Hızır Çavuş Dersâni	Kozanlı	Şehreküstü
Cevizlice	İbn Kör	Kozluca	Şeker
Çavuş Kadem	İbn-i Eyûb	Kürkcıyan	Tarla-yı Atik
Çukur	İbn Şeker	Kürtenciyan	Tarla-yı Cedîd
Demirci	İlhan	Meydanbaşı	Tışlâki
Eblehan	Kanalıcı	Molla Ahmed	Tövbe
Ehl-i Cefa	Karakuyu	Leyluncük	Yahni
Eşref	Kara Seki		Zincirli Kuyu

Tablo 7.3. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Mezra’alar, Nâhiyeler, Kazâlar ve Diğer Yerler

Mezra’alar	Nâhiyeler/ Kazâlar	Diğer Yerler	
Dikmetaş	<u>Nâhiyeler</u>	Adana	Karadeğnek
Kara	Ariban	Antakya	Karadere
Kızılcakend	Tel-başir	‘Arabgir	Karapınar
Leyluncük		‘Azaz	Kilis
Mağaracık	<u>Kazâlar</u>	Besni	Konya
Semakaya	Gelide	Birecik	Malatya
Sumaki	Gelmiş	Darende	Maraş
Tutluca	Nizib	Derbend	Mardin
Yakacık		Diyarbakır	Menbic
Yenice		Edirne	Rakka
Yeniçeri		Elbistan	Side
		Eskişehir	Suruç
		Eşhaba (?)	Şam
		Eşhiyâd-ı Culum	Telsüd
		Evreş	Tokad
		Ilgun	Trablus
		İstanbul	Ulukışla
		Karaman	Üsküdâr
			Van

Tablo 7.4. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Câmî, Mescid ve Vâkıflar

Câmî’iler	Mescidler	Vâkıflar
Ağa Câmî’	Beşci Mescidi	‘Alî Neccar Câmî’ Şerîf Vakfı
Alâ’üddeve Câmî’	Narlı Mescidi	Bostancı Câmî’ Şerîf Vakfı
‘Alî Neccar Câmî’		Boyacı Câmî’ Şerîf Vakfı
Bostancı Câmî’		Debbâğ Efendi-zâdeler Vakfı
Boyacı Câmî’		Etmekçi Vakfı
Sultân Câmî’		Haremeyn-i Şerîfin Evkâfı
Şeyh Câmî’		Lâlâ Mustafâ Pâşâ Evkâfı
		‘İsâ Vakfı
		Narlı Mescid Şerîf Vakfı
		Şeyh Câmî’ Şerîf Vakfı

Tablo 7.5. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Bazarlar, Diğer Kurumlar ve Hirfetler

Bazarlar	Diğer Kurumlar	Hirfetler
‘Attâr Bazarı	Sultân Câmî’ Hamamı	‘Attâr Hirfeti
Bez Bazarı	İhlas Efendi Tekkesi	Bakkâl Hirfeti
Neccar Bazarı	Emîn Baba Zâviyesi	Demirci Hirfeti
Oruç Beg Bazarı		Kazzâz Hirfeti
		Na’alçacı Hirfeti
		Tütüncü Hirfeti

Tablo 7.6. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Müslüman Erkek İsimleri

Abbas	Bekir	İshak	Resul
Abdâl	Bektaş	İskender	Sabbağ
‘Abdî	Bennan	İsma’îl	Sâlih
Abidin	Bera	Kadir	Sami
‘Abdulalim	Berdüş	Kadrî	Satılmış
‘Abdul’azîz	Bereket	Kalender	Sefer
Abdubâkî	Bertan	Kamalak-zâde	Sekban
‘Abdulcelîl	Bey-zâde	Kanber	Selîm
‘Abdulhalîl	Bezri	Kaplan	Sıddık
‘Abdulhaluk	Cabir	Karabaş	Sinan
‘Abdullatîf	Ca’fer	Karaca	Sofî
‘Abdullah	Celil	Kasım	Sabbağ
Abdulcebbar	Cemâl	Kaya	Sabri
‘Abdurrahman	Cüнди	Kavli	Sâdik
‘Abdulkâdir	Cum’a	Kemal	Sadrî
‘Abdulkerîm	Dâvud	Kubat	Süleymân
‘Abdullatîf	Düllük-zâde	Küffan	Şa’bân
‘Abdurrezâk	Derviş	Mahir	Şahin
Abdussamed	Dilaver	Mahmûd	Şehabeddin
‘Abdussefer	Dindar-zâde	Mahzun	Şemseddîn
‘Abdulvahhâb	Durak	Maksûd	Şevket
Ahribaba	Ebûbekir	Mansûr	Şükür
Ahmed	Ebûdderda	Mehmed	Tâcirli-zâde
‘Alî Fâzıl-zâde	Ebûlhüda	Mehti-zâde	Tahyar
Allahverdi	Emîn	Memlük-zâde	Tayyib
Apâr-zâde	Emir-zâde	Mevlûd	Tevfik
‘Arâb	Ebûzeyd	Mezid	Timur
‘Arâb-zâde	Evliya	Mikdad	Toğan
Arslan	Eyûb	Mîr	Torak
Asaf	Ferhad	Mîrac	Turmuş
Asvaleddîn	Ganim	Mîr-zâde	Tursun
‘Aşur	Hadid	Murteza	Uğurlu
Avs	Hallaf	Muslî	Üveys
Avz	Halîl	Murâd	Ümem
Ay Toğmuş	Hâmis	Mustafâ	Vakkas
‘Azîm	Hamza	Mûsâ	Velî
Babil	Hanefî	Müftü-zâde	Verdi
Bâli	Hasan	Mürteza	Ya’kûb
Bahâr-zâde	Hızır	Nasraddîn	Yahya
Bahâdır-zâde	Himmet	Nebî	Yûsuf
Bahâdır	Hüdaverdi	Nureddin	Yûnus
Barsa	Hüseyin	Oruç	Zekeriyâ
Bayezid	İbrahîm	‘Osmân	Zeyd
Bayrakdar-zâde	İdris	‘Ömer	Zeynel
Bayram	İlyâs	Pircân	Zeynel’âbidîn
Bedri	‘İsâ	Ramazân	Ziya
Behram		Receb	Zülfikâr

Tablo 7.7. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Müslüman Kadın İsimleri

Ahsan	Mihri
Aklan	Miyase
Amine	Munise
Asiye	Müslime
Ayda	Nermin
‘Âyşe	Nur
Barsa	Rabia
Belkıs	Rahime
Cemile	Raziye
Cennet	Rukiye
Elif	Sabiha
Emîne	Sâliha
Esmâ	Sâkine
Fâtıma	Sare
Gevher	Serab
Gülağ	Sitti
Gülistan	Sultân
Habibe	Şakibe
Hadice	Şehriban
Hafza	Teslîme
Halime	Türkan
Hatun	Tursun
Hüdaverdi	Ümmügülsüm
Hüsniye	Ümmetullah
İsmihân	Peri
İnci	Perihan
Kaya	Reyhan
Kayalı	Zehra
Kerime	Zeliha
Leyla	Zemane
Mehti	Zemzem
Meryem	Zeyneb

Tablo 7.8. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinde Tespit Edilen Meslekler, Unvanlar ve Lakaplar

Meslekler	Unvanlar ve Lakaplar	
Bacacı	Katib	Ağa
Bazarbaşı	Kazancı	Ak
Berber	Kendirici	Ammi-zâde
Boyacı	Kethüdâşehri	Arnavud
Bölükbaşı	Kitabçı	Bahâ-zâde
Cizyedâr	Kuyumcu	Beg
Çanakçı	Kürkçü	Bektaş
Çavuş	Küttâb	Berdüş
Çeribaşı	Matrakçıbaşı	Beşe
Çoban	Meddah	Bey-zâde
Çorbacı	Mirâlây	Boz
Çukadâr	Muhâfiz	Büyük
Debbâğ	Nakîb	Çelebi
Demirci	Nakkaş	Dede
Deveci	Neccar	Derviş
Dizdâr	Okçu	Dindar-zâde
Doğancı	Sarrafi	es-Seyyid
Etmekçi	Serdâr	Efendi
Ferraş	Serçavuş	el-Hâc
Fırıncı	Sevâil	Hâcî
Fişekci	Sıvacı	Kamalak-zâde
Hakkâk	Şireci	Kara
Kahveci	Tabib	Kör
Kalaycı	Takyeci	Kuloğlu
Kalburcu	Tuzcu	Küçük
Kasab	Zabit	Kürd
Kassâm		Melik-zâde
		Mevlânâ
		Pâşâ
		Pehlivan
		Okçu-zâde
		Sarı
		Sıddık
		Sofi
		Solak
		Üzümceli

Tablo 7.9. 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicilinin Konu Dağılımı

Konular	Belge No	Toplam
Ahâliye Zulm Edilmemesi Hakkında Kayd	207-2	1
Alacak Da’vâsı	6-1/6-2/16-1/16-2/17-2/18-2/25-1/33-2/39-2/43-1/44-2/47-1/56-3/58-2/68-1/79-4/80-4/87-1/88-3/89-2/90-1/91-3/94-3/99-3/106-2/113-2/115-1/117-3/121-2/126-2/129-2/130-1/141-1/143-1/146-1/158-3/166-4/170-2	38
Alacak Da’vâsından ‘Azl Etme	156-3/158-4	2
Alacak Da’vâsında Sulh	146-2	1
Arsa Satış Da’vâsı	40-2	1
‘Askerlerin Sefer İçin Edirne Sahrası’nda Toplanması Hakkında Fermân	183-1/183-2/184-1/190-1/192-1/193-2/194-2/196-3/203-1/204-1	10
‘Askerin Teftişi Hakkında Emr-i ‘Alî	182-1	1
At Satışı	21-1	1
‘Avârız Vergisi Tahsili	179-1	1
‘Avârız Vergisinin Toplanması	178-2	1
‘Ayntâb Kal’a Neferlerinin Sefere Katılması	197-2	1
‘Ayntâb Kal’ası Neferine Tezkere	182-2	1
‘Ayntâb Kal’a Dizdârlığı	169-3	1
‘Ayntâb Mukâta’ası Gelirleri	104-1	1
‘Ayntâb Mukâta’ası Gelirleri Muhasebesinin Görülmesi	108-3	1
‘Ayntâb Mukâta’ası Gelirlerinin Tahsili	112-3	1
‘Ayntâb Mukâta’ası İçin Re’âyadan Fazla Vergi Talep Edilmemesi	215-1	1
‘Ayntâb Mukâta’ası Karye Gelirleri	171-1	1
Bağ Da’vâsı	49-3/85-3/128-1/151-1/152-3	5
Bağ Da’vâsında Sulh	30-1/93-2	2
Bağ Satışı	4-2/142-4/149-1	3
Bağ Satışının Onaylanması	105-3	1
Bağ ve Ağaçların Satışı	96-5	1
Bağ ve Tarla Satışı	52-1	1
Bahçe Satışı	54-1	1
Bakkâl Dükkânı Satışı	8-1/15-2	2
Bedesten Esnafının Alacağını Alması	117-1	1
Berber Dükkânı Sahibinin Şikâyeti	168-2	1
Boşanma (Muhâla’a)	96-1/97-1/110-4/136-1	4
Boşanma (Muhâla’a) Da’vâsı	142-3	1
Boşanma (Muhâla’a) ve Borç Da’vâsında Sulh	141-2	1
Boşanma (Muhâla’a) ve Mehir Da’vâsı	36-3/115-2	2
Boşanma ve Mehir Da’vâsında Sulh	100-4/114-2	2
Boşanma (Talâk) ve Mehr-i Mü’eccel Talebi	66-3	1
Bölükbaşı Kara Ahmed’in Vekil Ta’yîn Edilmesi	208-1	1
Buğday Dükkânı Satışı	42-1	1
Câmi’i Şerîf Çeşmesinin Ta’miri	165-1	1
Ceviz Ağacı Hisse Satışı	166-5	1
Çeşmeden Su Alınması	165-2/166-1/166-2	3
Cizyelerin Toplanması Hakkında Kayd	200-1/201-3	2
Cüzhânlık Berâtı	187-3	1

Darb Da'vâsı	27-3/27-4/40-3/46-1/84-2/106-3/123-3/139-2/149-2/150-1/157-2/162-3	12
Darb Da'vâsında Dış Diyeti Talebi	80-2	1
Darb Da'vâsından ve Diyetten Feragât	107-1	1
Darb ve Diyet Da'vâsında Sulh	49-2	1
Da'vâdan Ferâgat	70-1	1
Değirmen Satışı	140-2	1
Demir Alımı-Satımı	114-1	1
Emirlere Uyulması Hakkında Fermân	206-1	1
Emre Uymayan 'Askerlerin Hakkından Gelinmesi	209-1	1
Engürüs Seferine 'Asker Tedariki	198-2	1
Eşkiya Habsi	170-3	1
Eşkiyaların Katli Hakkında Buyuruldu	173-2/173-3	2
Ev Da'vâsı	61-2/77-3/105-2/128-2/154-3/157-3	6
Ev Hissesi Satışı	80-3	1
Ev Satışı	5-1/20-1/20-2/48-1/51-1/65-1/83-3/96-4/100-1/101-1/110-1/113-4/120-2/122-2/124-4/133-3/138-1/138-3	18
Ev Satışında Sulh	65-3	1
Ev Takâsı	112-2	1
Ferraş Ta'yini	187-1	1
Habs ve Mal Gasbı İddi'âsı	77-2	1
Hamam İcârından Feragât	96-2	1
Hâne Baskını	92-2/115-3/132-3/144-2	4
Hırsızlık Da'vâsı	132-2	1
İmâmlık Berâtı	213-2	1
İmâm ve Mütevelli Tevcih Berâtı	168-3	1
İskân Buyuruldu	169-4/186-1	2
İskân Talebi	107-3/130-3/144-3	3
İzinsiz Şehre Yerleşen Re'âyaların Bağlı Buldukları Karyelerine Nakli	69-1	1
Kal'abend Hakkında Buyuruldu	177-2	1
Kal'abend Olanlar	175-2	1
Kal'a Neferi Mevcudu Tesbiti	205-2	1
Katır Da'vâsı	149-3/159-1	2
Katl Da'vâsı	48-2/97-2/151-2	3
Katl Da'vâsında Diyet ve Sulh	4-1	1
Katl Da'vâsında Kassâme Talebi	53-1	1
Kaybolan İnek Da'vâsı	5-2	1
Kaybolan Mal Da'vâsından Feragât	7-3	1
Kayım Ta'yini	10-3/47-2/97-3/129-1/152-1/166-3	6
Kefâlet Da'vâsında Sulh	30-2	1
Kısrak Da'vâsı	96-3/150-2	2
Kölenin Hürriyet Da'vâsı	135-1	1
Köprü Ta'miri	139-1	1
Mahalle Câmî'isine Vakfedilen Yerlerin Gelirleri	163-3	1
Mahalle ve Kişi İsimleri	188-1	1
Mahalleliden Sefere Giden 'Askerlerin Keyfiyet-i Hallerinin Sorulması	143-3	1
Mahsulat Gasbında Sulh	25-3	1
Malikaneden Hisse Talebi	175-1	1
Maraş Defter Kethüdalığı Mukâta'ası Alacağı	140-1	1
Mehr-i Mu'accel ve Mehr-i Mü'eccel	86-2	1

Da'vâsı		
Mehr-i Mü'eccel Talebi	23-2/35-1/35-2/87-2/87-3/127-3	6
Mehr-i Mu'accel ve Mehr-i Mü'eccel Talebi	75-3	1
Mehr-i Mü'eccelin Ödenmesi	36-2	1
Mehir ve Nikâh Da'vâsı	163-1	1
Mehir Karşılığında Takâs Edilen Ev Da'vâsı	154-2	1
Merkeb Da'vâsı	125-1/158-2/164-2	3
Meyve Bostânı Da'vâsı	71-2	1
Meyve Bostânı Satışı	138-2	1
Mîrâstan Bağ Satış Da'vâsı	38-2	1
Mîrâstan Bakkâl Dükkânı Hisse Satışı	93-1	1
Mîrâs Da'vâsı	6-3/8-2/22-1/28-2/45-2/53-2/54-3/66-2/107-2/107-4/109-2/110-2/111-3/116-3/121-3/142-2/143-2/161-1/161-3	19
Mîrâs Da'vâsından Feragât	140-3/55-3	2
Mîrâs Da'vâsında Sulh	25-2/38-1/42-2/47-3/70-2/70-3/81-3/84-1/88-2/92-3/100-2/108-2/123-2/136-2/156-4	15
Mîrâstan Ev Hissesi Satışı	11-1/67-1/152-2	3
Mîrâstan Ev Satış Da'vâsı	9-2	1
Mîrâstan Feragât	142-1	1
Mîrâs Paylaşımı	29-1/50-2/63-1/95-2/100-3/160-1/160-2	7
Mîrâs Taksîmi	67-2/76-2/109-1/118-3/118-4/155-1/155-2/155-3	8
Mîrâs Talebi	15-1/46-2/51-2/54-2/71-3/104-2/110-3/111-2/145-1	9
Mîrâsın Teslîm Alınması	102-1/162-1/167-2	3
Mîri Mukâta'a Gelirleri	172-1	1
Mîri ve Mukâta'a Mallarının Tahsîli	206-2	1
Mîri ve Satış Hakkında Buyuruldu	215-2	1
Muhzirbaşılık Temessükü	189-1	1
Muhzirbaşılık İçin Emr-i Şerîf Talebi	174-1	1
Mukâta'a Gelirlerinin Tahsîli	186-2/187-2	2
Mukâta'a Gelirlerinin Toplanmasında Re'âyaya Zulm Edilmemesi	176-2	1
Mukâta'a Hakkında Fermân	217-1	1
Mukâta'a İltizâm Parası	185-1	1
Mutasarrıflık Berâtı	174-2/216-2	2
Mü'ezzinlik Berâtı	207-1	1
Mülk Hakkında Kayd	205-1	1
Mülk Satışı	125-3	1
Mütesellîm Tevcîhi	173-1	1
Mütevelli Temessüğü	196-1	1
Mütevelli Tevcîh Berâtı	167-1/170-4	2
Nafaka ve Hızâne Görevinden Feragât	124-2	1
Nafaka Takdîri	9-1/10-2/11-3/19-2/22-2/23-1/41-2/75-2/79-5/86-3/89-3/95-4/103-3/113-1/113-3/118-2/126-3/127-1/130-2/132-1/136-3/137-4/141-3/153-5/154-1/161-2/162-2	27
Nafaka İçin Bağ Satışı	37-2	1
Nafaka İçin Ev Satışı	86-1	1
Nâ'ib Tevcîhi	63-2/63-3/66-1/79-1	4

Na'iband Dükkan Hissesi Satışı	79-3	1
Nâmzedden Ayrılma	14-3	1
Nebi Soyundan Olma	169-1	1
Nefer Toplanması Hakkında Buyuruldu	176-1	1
Nikâh 'Akdinin Kabûlü	103-2	1
Nikâh Da'vâsı	123-1/131-3	2
Nikâh Üzerine Yemîn	24-2/104-3	2
Oda Satışı	77-1	1
Okçu İzzeddin Cema'atine Karışılmaması Hakkında Buyuruldu	174-3	1
Ölü İçin Keşif ve Tahrîr Talebi	111-1	1
Ölüm Tasdîki	37-1	1
Ölüm Tasdîki ve Nafaka Kefâleti Da'vâsı	131-2	1
Ölünün Techîz ve Tekfin Masrafları İçin Vasî-i Muhtâr Ta'yîni	72-3	1
Ra'iyetlik Da'vâsı	81-2	1
Re'âyalık Da'vâsı	216-1	1
Re'âya Ta'ifesine Dışardan Müdahalenin Men Edilmesi Hakkında Fermân	178-1	1
Resm-i Ra'iyet Da'vâsı	39-3/68-2	2
Rüsûmât ve Mahsûlatın Ödemesi Hakkında Temessük	177-3/177-4	2
Rüsûm Tahsîli	169-2	1
Rüsûm Temessüğü	196-2	1
Sultan Vakfı Gelirleri	170-1	1
Sefer Bedeli Tahsîli	90-2	1
Sefere Gelmeyenlerin Katli Hakkında	191-1	1
Sefer Hakkında Buyuruldu	201-2	1
Sefere Görevlendirilen 'Askerler	211-2	1
Sefer İçin 'Avâızların Toplanması Hakkında Fermân	202-2	1
Sefere Katılanlara Tenbîh	210-2	1
Sefer Masrafı Tahsîlatı	205-3	1
Sefer Masrafı Talebi	202-1	1
Sekban Olanların Tesbîti	214-1	1
Sekban Olanların Tesbîti Parasının Ödenmesi	212-1	1
Tarla Da'vâsı	31-1/41-1/51-3/52-2	4
Tarla Satışı	26-2/27-2/72-2/82-2/94-1/95-3/105-1/147-2	8
Tarla ve Ağaçların Satışı	44-1	1
Tarla-Bağ ve Ağaçların Satışı	43-2	1
Tarla-Bahçe-İncir Ağacı Hisse Satışı	57-1/57-2	2
Tecâvüz Da'vâsı	156-2	1
Tekâlîf Da'vâsı	26-3/56-2/81-1/137-1/145-3	5
Tekâlîf-i 'Örfiye Ve Şakkadan Men	191-2	1
Tekâlîf ve Sâliyâne Da'vâsı	46-3	1
Tekâlîf ve Sâliyâne Toplamından Men	159-2	1
Tereke	19-4	1
Tereke ve Taksîm	12-1/13-1/34-2/73-2/82-3/83-1/83-2/84-3/98-3/102-2/106-1/119-2/120-1/122-3/133-1/146-3/147-3/148-2	18
Tevlîyet Da'vâsı	10-1	1
Tilavet İçin Vakf Olan Paranın Alınması	116-2	1
Tut Bahçesi Satışı	7-2	1

Tut Bahçesi Hisse Satışı	85-2	1
Sefer için ‘Ayntâb ‘Askerini Teftiş	181-1	1
Sultân Câmî’i Hamâmının Kiralanması ve Ta’mîri	21-2	1
Sû’-i Hâl Da’vâsı (Eve Taş Atma Da’vâsı)	78-3	1
Sû’-i Hâl (Fuhuş Şikâyeti)	131-1/153-2	2
Sû’-i Hâl (Mahalleden İhraç Talebi)	135-2	1
Vakıf Alacağı	41-3	1
Vakıf Alacağının Tahsili	185-2	1
Vâkıf Da’vâsı	59-1/60-2/61-3/62-2/64-1/94-2/101-2/133-2/156-1	9
Vâkıf Ecrinin Cem’ ve Tahsili	134-1	1
Vâkıftan Hisse Talebi	33-1	1
Vâkfa Kileci Tevcîh Berâtı	168-1	1
Vakıf Malı Da’vâsı	17-3	1
Vâkıf Malının Mütevelliyeye Teslîmi	171-2	1
Vakıf Malı Tahsili	185-3	1
Vâkıf Dükkânın Ta’mîri	32-1	1
Vâkıf İcârında Buyuruldu Talebi	171-3	1
Vasî Da’vâsı (Çocuğun Amcasına Teslimi)	14-2	1
Vasîlikten Feragât ve Vasî Ta’yîni	19-3	1
Vasî-i Muhtâr Ta’yîni (Vasîyet)	24-1/73-1/117-2	3
Vasî-i Muhtâr Ta’yîni (Mâlımın Bir Kısmının Hayrâta Harcanması)	78-2/98-2	2
Vasî Ta’yîni	11-2/21-3/28-3/52-3/55-1/65-2/79-2/82-4/85-1/91-2/98-1/99-2/124-3/125-2/127-2/137-2/137-3/145-2/145-4/153-3/163-2/167-3	22
Vasî Ta’yîni ve Nafaka Takdîri	80-1/129-3/153-4	3
Vergi Da’vâsı	14-1	1
Vergi Tahsili	185-4	1
Vergi Vekâletinden ‘Azl ve Sulh	55-2	1
Yeniçerilerin Kal’abendi Hakkında Buyuruldu ve İ’lam	177-5	1
Yeniçeri Ta’ifesi Dökümü	189-2	1
Yeniçeri Ta’yîni	216-3	1
Yeniçeri Ulufesinin ‘Ayntâb Mukâta’asından Verilmesi	217-2	1
Yeniçeri Ulufesi İçin ‘Ayntâb Mukâta’asından Alınacak Hissenin Gönderilmesi	218-1	1
Zaimin Öldürülmesi ve Keşfi	198-1	1
Zeytin Ağacı ve Değirmen Hisse Satışı	126-1	1
Zimmîlerden Cizye Tahsili	199-1	1
Okunamayan Belgeler	47-4/147-1	2
		492

8. SONUÇ

Antep, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Ticari yolların kesişme noktasında olan şehir birçok kez el değiştirmiştir. Antep, Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Osmanlı hâkimiyetine girmiştir.

Transkripsiyon ve değerlendirmesi yapılan 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicili, şehrin; sosyal, kültürel ve ekonomik gibi birçok alanına ışık tutmaktadır. 218 sayfa/109 varaktan oluşan sicilde 492 belge bulunmaktadır. Sicilde 100 karye ismi ve 62 mahalle ismi tespit edilmiştir. Günümüzde Gaziantep olarak geçen şehir için sicilde "Ayntâb" ve "Anteb" isimlerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilinde, aile ile alakalı pek çok konuyu görmek mümkündür. Antep'de 1697-1698 yıllarında nişan bozmanın yaygın olmadığı görülmektedir. Zira sicilde nişanın bozmasıyla alakalı sadece bir belge tespit edilmiştir. Antep'de çok eşliliğinde de yaygın olmadığı tespit edilen bir diğer husustur. Zira sicilde sadece beş belgede iki eşlilik tespit edilmiştir.

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye siciline göre Antep'deki boşanma davalarında "hüsn-i zindegânımız olmamağla" tabiri ile şiddetli geçimsizlik yaşandığı belirtilmiştir. Ancak bu şiddetli geçimsizliğin sebepleri mahkeme kayıtlarına yansımamıştır. Bu durum aile mahremiyetini korunma düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Boşanmalarda en çok muhala'a ile boşanma davaları görülmüştür. Bu boşanma türünde kadın mehir vs. birçok hakkından vazgeçmektedir. Muhala'a ile boşanmanın yanı sıra Antep'de kadınların haklarından vazgeçmek zorunda kalmadığı, talak ile boşanma davaları da görülmüştür. Yine bazı boşanma davalarında taraflardan birinin talak diğerinin de muhala'a ile boşandıklarını iddia ettikleri görülmüştür. Bu durumda, şahitler davanın neticelenmesinde belirleyici olmuştur.

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye siciline göre Antep'de aile ile alakalı sıklıkla karşılaşılan bir diğer mahkeme kaydı ise mehir talepleridir. Kadınlar mehir taleplerinin çoğunu ölen eşlerinin terekelerinden talep etmişlerdir. Mehrin bazı durumlarda gayrimenkul (ev-bahçe) olarak da ödendiği tespit edilen diğer bir husustur.

49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye siciline göre Antep'de görülen vasî tayini davalarının birçoğu kişinin ölümü sonrası görülmüştür. İstisnai olarak birkaç belgede kişilerin ölmeden önce vasiyetle vasi muhtar tayin ettikleri görülmüştür. Nafaka talepleri ve vasî tayinleri çoğunlukla ayrı ayrı görülmüştür. İstisnai olarak üç belgede hem nafaka talebi hem de vasî tayini davaları beraber görülmüştür.

Aile hukuku açısından önem arz eden belgelerden biri de terekelerdir. Terekeler kişilerin ekonomik standartları hakkında bilgi vermenin yanı sıra eş ve çocuk sayıları hakkında bilgi vermesi açısından büyük önem arz etmektedir. Terekeler, toplumdaki giyim-kuşam, ev eşyaları ve mutfak araç-gereçleri hakkında da ayrıntılı bilgi vermektedir. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilindeki terekelerde en çok mutfak araç ve gereçleri hakkında bilgiler yer almıştır. Bu durum şehrin mutfak kültürüne önem verdiğini göstermektedir. 49 Numaralı 'Ayntâb Şer'îye sicilindeki miras davaları zaman zaman taraflar arasında çeşitli anlaşmazlıklara neden olmuştur. Mîrâs davalarının bir kısmı sulh ile neticelenmiştir. Bazı mîrâs davalarında mîrâsın talep edildiği

görülmüştür. Mîrâsın paylaştırıldığı ve taksîm edildiği görülen diğer mîrâs davası türlerindedir.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye siciline göre Antep’de işlenen suçlar arasında en yaygın olanı darb ve yaralama suçudur. Darb ve yaralama davalarında darb edilme şekilleri ve darb edilen araç-gereçlere ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir. Ancak darb ve yaralamalara sebep olan olaylar, mahkeme kayıtlarına çoğunlukla yansımamıştır. Darb ve yaralama davaları zaman zaman sulh ve af ile neticelenmiştir. Darb ve yaralama davalarında diyetin talep edildiği de görülmüştür. Bununla beraber bazen davadan ferâgat edildiği de görülmüştür. Ancak davadan feragât edilme sebeplerine mahkeme kayıtlarında yer verilmemiştir. Darb ve yaralama davaları çoğunlukla Müslüman erkekler arasında yaşanmıştır. Bununla beraber bir darb ve yaralama davası müslim ve gayrimüslim arasında yaşanmıştır. Ayrıca kadına yönelik şiddet ve aile içi kadına şiddet yine Antep mahkeme kayıtlarına yansımıştır. Katl davaları da yine mahkemeye yansıyan davalardandır. Lakin darb ve yaralama davaları kadar yaygın olduğu söylenemez. Bunların dışında sicilde hırsızlıkla alakalı bir, gasb ile alakalı iki belge tespit edilmiştir.

49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicilinde, mahalle halkının “kendi halinde olmama” diye tabir ettikleri, genel ahlak kurallarına uymayan davranışların şikâyet ettiği tespit edilmiştir. Mahalle halkı bu kişileri; evlere taş atmakla, geceleri alet-i harble gezmekle, hâneye tecavüz etmekle, evlerine nâmahrem almakla suçlamıştır. Bir belgede ise mahalle halkı istenmeyen davranışlar sergileyen kişilerin mahalleden ihraçlarını talep etmiştir. Tespit edildiği kadarıyla üç belgede hâneye tecavüz edilmiştir. Bunlardan birinde zanlı suçüstü yakalanırken, diğerinde ev sahibinin karısı ve kızı kaçırılmıştır. Diğer davada ise tüfenkle hâne basılmıştır.

Antep, ticari yolların kavşak noktasında yer almaktadır. Bu durum şehrin ekonomik hayatını da etkilemiştir. Alacak davaları ve mülk satışları sicilde en çok karşılaşılan dava türlerindedir. Alacak davalarının bazıları sulh ile neticelenmiştir. Mülk satış belgelerinde mülkün konumu, çevresindeki mülk sahipleri, sosyal kurumlar hakkında ayrıntılı bilgiler yer almaktadır. Mülk satışlarında en çok “menzil” diye tabir edilen ev satışları yapılmıştır. Ev dışında, tarla, bağ, bahçe, bostan, değirmen, dükkân gibi gayrimenkullerin satışı yapılmıştır. Satışlarda bazen hisseli satışların yapıldığı da tespit edilmiştir. Mülk satış fiyatları dönemin ekonomik durumunu göstermesi açısından son derece önem taşımaktadır. Mülk satışlarında kadınlar hem alıcı hem de satıcı konumunda yer almakla beraber ağırlıklı olarak satıcı konumunda yer almıştır.

Görüldüğü üzere sosyal, kültürel, ekonomik hayatla ilgili pek çok konu mahkeme kayıtlarına yansımıştır. Bu bağlamda, 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye sicili Antep tarihinin 1697-1698 yıllarına ışık tutmaktadır.

KAYNAKLAR

- 49 Numaralı ‘Ayntâb Şer’iye Sicili.
- ACAR, H. İ., 2010, “Talâk”, İslam Ansiklopedisi, (TDV), C.39, İstanbul, ss.496-500.
- AKGÜNDÜZ, A., 1990, Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlileri, C.1, Fey Vakfı, İstanbul.
- _____, 2000, “İ’lâm”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C. 22, İstanbul, ss.72-73.
- _____, 2009, “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer’iye Mahkemeleri ve Şer’iye Sicilleri”, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, (14), ss.13-48.
- _____ ve GÜZEL, H. C., ÇİÇEK, K., KOCA, S. (Ed.), 2002, “Osmanlı Kanunnâmeleri (Doğuşu, Çeşitleri ve Tarihî Seyri)”, Türkler, C.10, YTY, Ankara, ss.21-42.
- ALKAN, A. T., 1992, “Ev ve Ailenin Değişimi”, Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları: 71, C.2, Ankara, ss.786-801.
- AKİS, M., 2014, “16. Yüzyılın Sonu ve 17. Yüzyılın Başlarında Antep Şehrinin Sosyal, Kültürel, Ekonomik Hayatı İçerisinde Kadının Rolü”, Turkish Studies Volume 9/7, Ankara, ss.13-26.
- _____, 2007, “XVI. Yüzyılda Ayıntab Sancağında Ticaret ve Tüccar Zümreler” ICANAS (38), 10-15 Eylül Ankara, ss.77-89.
- AKYILMAZ, G. ve GÜZEL, H. C., ÇİÇEK, K., KOCA, S. (Ed.), 2002, “Osmanlı Aile Hukukunda Kadın”, Türkler, C.10, YTY, Ankara, ss.365-374.
- ALTINÖZ, İ., 2002, “Dulkadır Eyâletinin Kuruluşunda Antep Şehri (XVI. Yüzyıl)”, Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi Vakfı Kültür Yayınları, Ankara, ss.89-146.
- ATAR, F., 2001, “Kadı”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.24, İstanbul, ss.66-69.
- _____, 2003 “Mahkeme”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.27, Ankara, ss.338-341.
- _____, 2005, “Muhâlea”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.30, İstanbul, ss. 399-402.
- _____, 2007, “Nikâh”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.33, ss. 112-117.
- AYDIN, İ., 2008, “Tanzimat Döneminde Ankara ve Gaziantep Terekelerinin Mukayeseli Bir Çalışması”, Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- AYDIN, M. A. ve GÜZEL, H. C., ÇİÇEK, K., KOCA, S. (Ed.), 2002, “Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi”, Türkler, C.10, YTY, Ankara, ss.15-20.
- AYDIN, M. A., 2003, “Mehir”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.28, Ankara, ss.389-391.
- BAYINDIR, A. ve GÜZEL, H. C., ÇİÇEK, K., KOCA, S. (Ed.), 2002, “Örneklerle Osmanlı’da Ceza Yargılaması”, Türkler, C.10, YTY, Ankara, ss. 69-82.
- BEYDİLLİ, K., 2000, “İmam (Osmanlı Devleti’nde İmamlık)”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C. 22, İstanbul, ss.181-186.
- CİN, H. ve Akgündüz, A., 1989, Türk Hukuk Tarihi, Selçuk Üniversitesi Yayınları, C.2, Konya.
- ÇAKIR, İ. E., 2010, “16. Yüzyılda Ayntab Şehrinde Ailenin Demografik Yapısı (1539-1576)”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9 (1), ss.1-17.
- _____, 2012, “XVI. Yüzyılda Ayntab’da Toplumsal Kontrol Aracı Olarak Mahalle Halkının Rolü”, Bilig Dergisi, Güz (63), ss.31-54.
- _____, 2015, 16. Yüzyılda Ayntâb Şehri, Yeditepe Yayınevi, İstanbul.
- ÇAM, N., 1996, “Gaziantep (Mimari)”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.13, İstanbul, ss.469-474.

- ÇELEBİ, E., 2005, Seyahatname, C.9, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- ÇETİN, C., 2014, “Osmanlı Toplumunda Mahalleden İhraç Kararları ve Tatbiki: Konya Örneği (1645-1750)”, History Studies International Journal Of History, Volume 6, (6), ss.43-70.
- ÇINAR, H., 2000, “18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayıntab Şehri’nin Sosyal ve Ekonomik Durumu”, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- DAĞLIOĞLU, H. T., 1939, Milâdî XVI. cı, Hicrî X. cu Asırda Antep II, C.H. Partisi Basımevi, Gaziantep.
- DARKOT B. ve DAĞLIOĞLU, H. T., 1979, “Ayıntab”, İslam Ansiklopedisi, (MEB), C.2, İstanbul, ss. 64-67.
- DEMİR, A. ve GÜNDÜZ, T. (Ed.), 2012, “Osmanlı Hukuku ve Adliye Teşkilatı”, Osmanlı Teşkilatı Tarihi El Kitabı, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.343-396.
- DEMİREL, Ö., TUŞ, M. ve GÜRBÜZ, A., 1992, “Osmanlı Anadolu Ailesinde Ev, Eşya ve Giyim-Kuşam (XVI-XIX Yüzyıllar)”, Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları: 71, C.2, Ankara, ss. 703-755.
- DEVELLİOĞLU, F., 1996, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara.
- DOĞAN, İ. ve EREN G. (Ed.) 1999, “Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri”, Osmanlı, C.5, YTY, Ankara, ss.371-396.
- EKEN, G., 2000, “XVIII. Yüzyıl Ortalarında Antep’te Aile”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (6), Konya, s.477-490.
- ERBAŞ, S. S., 2012, “Gaziantep Evlerinin İç Mekân Tasarımı”, Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- EROĞLU, Ö., 2006, “17. Yüzyılın Son Çeyreğinde Konya Şer’iyye Sicillerine Göre Konya’da İşlenen Adi Suçlar”, Master Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- FENDOĞLU, H. ve EREN G. (Ed.), 1999, “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, Osmanlı, C.6, YTY, Ankara, ss.453-469.
- GÖKBİLGİN, M. T., 1992, Osmanlı Paleografyası ve Diplomatik İlmi, Enderun Yayınları, İstanbul.
- GÖYÜNÇ, N. ve EREN G. (Ed.), 1999, “Osmanlı Devleti’nde Taşra Teşkilâtı (Tanzimat’a Kadar)”, Osmanlı, C.6, YTY, Ankara, ss. 77-88.
- GÜNAY, R., 2012, “Şer’iye Sicillerinde Mülk Alışverişleri : Kullanılan Usul ve Dil”, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, (27), ss.15-24.
- İNALCIK, H., 2011, Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600), Çev. : R. Sezer, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- KALKAN, G. P., 2015, “Gaziantep Adı Üzerine”, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.5, (9), ss.101-107.
- KANALICI, A. K., 2012, “Geleneksel Gaziantep Evleri Yapı Üretimi Analizi”, Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşa.
- KANAR, M., 2011, Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, Say Yayınları, İstanbul.
- KARPUZ, E. ve EREN G. (Ed.), 1999, “Anadolu Türk Mimarisinde Mekan Olarak Mutfak ve Osmanlı Dönemi Örnekleri”, Osmanlı, C. 10, YTY, s.457-463.
- KAŞIKÇI, O. ve GÜZEL, H. C., ÇİÇEK, K., KOCA, S. (Ed.), 2002, “Anayasal Açısından Fatih’in Teşkilât Kanunnâmesi”, Türkler, C.10, YTY, Ankara, ss.43-53.
- KAZICI, Z., 2004, Osmanlı’da Eğitim Öğretim, Bilge Yayınları, İstanbul.

- KIVRIM, İ., 2005, “Şer’iye Sicillerine Göre XVII. Yüzyılda Konya ve Ayntâb Şehirlerinde Gündelik Hayat (1670-1680)”, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- _____, 2007, “XVII. Yüzyılda Gaziantep Şehrinde Ailenin Oluşumu (1650-1700)”, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, (22), Konya, ss.357-391.
- _____, 2009a., “17. Yüzyılda Gaziantep’te Ailenin Yaşadığı Mekân : Ev (Özellikleri ve Fiyatları)”, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, (10), ss. 69-97.
- _____, 2009b., “Osmanlı Mahallesi’nde Günlük Hayat (17. Yüzyılda Gaziantep Örneği) “ Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.8 (1), ss.231-255.
- _____, 2011, “17. Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Boşanma Hadiseleri (Ayntâb Örneği; Talâk, Muhâla’a ve Tefrîk)“, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.10, (1), ss.371-399.
- KOÇAK, Z., 2010a., “Şer’iye Sicillerine Göre XVII. Yüzyılda Ayntab Şehrinde Ailenin Oluşumu (1600-1650)”, A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Dergisi (TAED), (44), Erzurum, ss.291-306.
- _____, 2010b., “Şer’iye Sicillerine Göre XVII. Yüzyılda Ayntab ve Çevresindeki Gayrimenkul Satışları (1600-1650)”, History Studies, Volume 2/2, ss.59-72.
- _____, 2011, “Ayntab Şehrinde Aile Birliğinin Sona Erme Süreci (1600-1650)”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10 (1), ss.417-435.
- KOÇU, R. E., 1969, Türk Giyim Kuşam ve Süslenme Sözlüğü, Sümerbank Kültür Yayınları.
- KÜTÜKOĞLU, M. S., 1992, “Berat”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.5, İstanbul, ss.472-473.
- _____, 1995, “Ferman”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.12, İstanbul, ss.400-406.
- _____, 1998, Osmanlı Belgelerin Dili (Diplomatik), Kubbealtı Neşriyat, İstanbul.
- LAJOS, F., 1979, “XVI. Yüzyılda Taşralı Bir Türk Efendi Evi”, Çev.: T. Gökbilgin, Belleten, C. XLIII, (170), TTK Basımevi, Ankara, ss. 457-480.
- NAHYA, Z. N., 2012, “Gaziantep’te Bir Kültürel Mekân Olarak Mutfak”, Folklor/Edebiyat Dergisi, C.18, (69), ss.9-24.
- OĞUZ, M. ve AKGÜNDÜZ, A., 1998, “Hüccet”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.18, İstanbul, ss.446-450.
- ORTAYLI, İ., 2001, “Kadı (Osmanlı Devleti’nde Kadı)”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.24, İstanbul, ss.69-73.
- ÖZCAN, R., 1993, “17. Yüzyılda Konya’da Mülk Satışları ve Fiyatları (1640-1665)”, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- ÖZDEĞER, H., 1988, Onaltıncı Asırda Ayntâb Livâsı, C.1, Bayrak Matbaacılık, İstanbul.
- _____, 1996, “Gaziantep”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C. 13, İstanbul, ss.466-469.
- ÖZHARAT, Z., 2014, “17. Yüzyılın İkinci Yarısında Ayntab Şehrinde İşlenen Suçlar ve Cezaları”, Gaziantep University Journal Of Social Sciences, 13 (3), ss.671-691.
- _____, 2015, “XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Ayntab Şehri’nin Yönetimi”, Gaziantep University Journal Of Social Sciences, 14 (1), ss.89-125.

- ÖZLÜ, Z., 2003, “XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep’te Kadın ve Erkek Giyiminin Karşılaştırılması”, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.2, (7), ss.105-158.
- _____, 2006, “XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı”, Milli Folklor Dergisi, 18, (72), ss.118-128.
- ÖZTÜRK, T., 2008, “Kadı Sicillerindeki Bazı Muhallefatlara Göre Trabzon’da Temizlik ve Vücut Bakım Malzemeleri (1700-1750)”, Osmanlı Araştırmaları, İstanbul ss.249-282.
- PAKALIN, M. Z., 1983, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C.1-2 MEB Basımevi, İstanbul.
- PAMİR, A., 2005, “İslâm ve Osmanlı Hukulu’nda Kasame Müessesesi”, AÜHFİD, C.54, (4), ss.343-359.
- PATACI, Ö. O., 2016, “Osmanlı Tereke Kayıtlarının Sanat Tarihi Araştırmaları Açısından Önemine Yönelik Bazı Değerlendirmeler”, OTAM, (40), ss.327-354.
- SAK, İ., 2006, “Osmanlı Toplumunda Nâmzedin (Nişanın) Bozulması ve Sonuçları: Konya Örneği (18. Yüzyılın İlk Çeyreğine Âit Konya Şer’iye Sicillerine Göre)”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, (16), ss.493-523.
- SAK, İ. ve AKÖZ, A., 2004, “Osmanlı Toplumunda Evliliğin Karşılıklı Anlaşma İle Sona Erdirilmesi: Muhâla’a (18. Yüzyıl Konya Şer’iye Sicillerine Göre)”, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, (15), ss.91-140.
- SAMİ, Ş., 2006, Kâmus-ı Türki, Çağrı Yayınları, İstanbul.
- SİREL, Ü., 1991, “Mutfak”, Türk Aile Ansiklopedisi, C.2, T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, İstanbul, ss.757-758.
- SOLAK, İ. ve BAHAR H. (Ed.), 2015, “51 Numaralı Konya Şer’iye Sicili (H. 1140-1141/M. 1727-1729)”, Şehirlerin Sevdalısı İbrahim Hakkı Konyalı Armağanı , Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları: 7, Konya, ss.381-390.
- ŞEN, M. ve EREN G. (Ed.), 1999, “Osmanlı Hukukunun Yapısı”, Osmanlı, C.6, YTY, Ankara, ss.327-339.
- TAŞDOĞAN, A., D., 2008, “Konut Mobilyasının Gelişimi Üzerine Bir İnceleme, Gaziantep Örneği”, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- TOK, Ö., 2005, “Kadı Sicilleri Işında Osmanlı Şehrindeki Mahalleden İhraç Kararlarında Mahalle Ahalisinin Rolü (XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Kayseri Örneği)”, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (18), Kayseri, ss.155-173.
- _____, 2007, “Kayseri Kadı Sicillerindeki Yaralanma ve Ölüm Vakalarıyla İlgili Keşif Raporları (1650-1660)”, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (22), ss.327-347.
- TARİH ÇEVİRME KILAVUZU TTK.
- TÜRKÇE SÖZLÜK, 2005, TTK, Ankara.
- UĞUR, Y., 2010, “Şer’iye Sicilleri”, İslam Ansiklopedisi (TDV), C.39, İstanbul, ss.8-11.
- UYVAL, Z., 2014, “Osmanlı Toplumunda Kadın (Konya Örneği 1670-1680),” Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- UZUNÇARŞILI, İ. H., 1979a., “Berat”, İslam Ansiklopedisi (MEB), C.2, İstanbul, ss.523-524.
- _____, 1979b., “Ferman”, İslam Ansiklopedisi (MEB), C. 4, İstanbul, ss.571-572.

- _____, 2014, Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı, TTK Yayınları, Ankara.
- ÜNAL, M. A., 2012, Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi, Paradigma Yayıncılık, İstanbul.
- ÜNER, M. E., 2003, “Osmanlı Dönem Sonlarında Bir Güneydoğu Anadolu Şehri:Urfa (1700-1800)”, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- YILDIZ, C. ve GÜZEL, H. C., ÇİÇEK, K., KOCA, S. (Ed.), 2002, “Türk Kültür Tarihinde Kahve ve Kahvehane”, Türkler, C.10, YTK, Ankara, ss.635-639.
- YILMAZÇELİK, İ., 1998, “XVIII. Yüzyılda Gaziantep’in İdarî, Fizikî ve Sosyo-Ekonomik Durumu”, Osmanlı Araştırmaları, XVIII, İstanbul, ss.105-123.

DİZİN

- ‘abâ, 41, 84, 201
‘Abdî, 52, 65, 69, 82, 90, 92, 110, 123, 131, 139, 172, 173, 177, 181, 182, 195, 196, 217, 223, 231, 242, 276, 277, 299, 317
‘Abdul’azîz, 200, 317
‘Abdulalim, 317
‘Abdulcelîl, 51, 129, 169, 233, 317
‘Abdulhalîl, 55, 199, 317
‘Abdulhaluk, 317
‘Abdulkâdir, 25, 51, 52, 55, 65, 67, 69, 72, 73, 74, 77, 78, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 99, 104, 105, 109, 112, 117, 125, 127, 131, 140, 144, 146, 151, 161, 163, 164, 169, 174, 175, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 193, 195, 196, 199, 213, 214, 215, 218, 219, 220, 221, 223, 227, 229, 237, 242, 243, 245, 246, 251, 276, 277, 286, 317
‘Abdulkerîm, 101, 108, 123, 138, 139, 221, 223, 231, 249, 250, 252, 276, 317
‘Abdullah, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 29, 31, 33, 35, 36, 51, 53, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 125, 126, 127, 128, 131, 132, 133, 134, 135, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 147, 148, 149, 150, 152, 154, 155, 158, 159, 160, 162, 164, 165, 167, 170, 172, 175, 176, 177, 178, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 188, 190, 192, 193, 195, 196, 198, 199, 200, 201, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 212, 213, 214, 217, 218, 220, 221, 222, 224, 228, 229, 230, 231, 235, 238, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 259, 261, 275, 276, 277, 278, 284, 285, 286, 312, 317
‘Abdullatîf, 51, 55, 90, 91, 97, 99, 131, 132, 134, 135, 189, 200, 212, 275, 286, 317
‘Abdolvahhâb, 51, 317
‘Abdurrahman, 51, 66, 83, 92, 123, 125, 135, 142, 165, 273, 299, 307, 310, 317
‘Abdurrezâk, 58, 188, 249, 317
‘Abdussefer, 96, 317
‘Acem şalı, 42, 59
‘acemioğlanı, 288, 291
‘âciz, 54, 74, 89, 91, 94, 98, 104, 107, 108, 111, 117, 127, 130, 142, 149, 160, 174, 175, 184, 214, 219, 225, 230, 249
‘âdet-i müstemir, 35, 138
‘Alî Fâzıl-zâde, 51, 317
‘Alî Neccar Câmî’ Şerîf Vakfı, 316
‘ammisi, 26, 62
‘Ammu, 14, 15, 32, 47, 52, 64, 80, 109, 124, 139, 146, 163, 171, 186, 201, 213, 214, 220, 223, 233, 246, 274, 276, 284, 315
‘Arâb, 63, 64, 67, 68, 75, 80, 81, 104, 108, 120, 123, 143, 147, 193, 247, 256, 259, 317
‘Arabgir, 62, 316
‘Arâblı-zâde, 69
‘Arâbzade, 317
‘Arâb-zâde, 61, 84, 92
‘arz-ı hâli, 64, 146, 235, 242, 247
‘asker, 276, 279, 292, 293, 294, 295, 300, 301
‘Aşur, 15, 31, 34, 51, 90, 98, 102, 172, 175, 218, 230, 246, 275, 278, 284, 311, 317
‘Attâr Bazarı, 42, 316
‘attâr dükkânı, 158
‘attâr hırfeti, 193
‘Attâr Hırfeti, 42, 316
‘avâriz, 56, 109, 171, 199, 273, 299, 304
‘Ayntâb, I, II, III, VII, 1, 2, 3, 4, 5, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 55, 61, 62, 68, 70, 73, 76, 80, 82, 90, 98, 99, 101, 107, 110, 113, 114, 115, 118, 120, 121, 123, 124, 134, 135, 136, 138, 140, 142, 153, 155, 160, 170, 174, 177, 179, 181, 187, 190, 211, 213, 216, 222, 224, 225, 227, 230, 234, 238, 245, 247, 248, 257, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 278, 279, 281, 282, 283, 285, 293, 294, 295, 297, 298, 299, 302, 303, 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 324, 325, 326, 327
‘Âyşe, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 29, 45, 49, 58, 59, 60, 71, 73, 79, 84, 85, 86, 87, 89, 92, 93, 97, 108, 117, 118, 123, 129, 139, 140, 144, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 164, 169, 170, 171, 173, 176, 183, 187, 201, 206, 207, 208, 211, 213, 214, 215, 216, 218, 219, 226, 227, 231, 233, 234, 235, 240, 241, 242, 246, 252, 254, 255, 273, 318
‘Azaz, 279, 282, 316
‘Azîm, 57, 317
‘ırz-ı müslümanların, 35, 138
‘iddet-i ma’lûm, 24
‘inâyet, 260, 261, 263, 264, 268, 283, 290, 303, 309, 312, 313
‘Îsâ, 13, 19, 22, 32, 34, 55, 66, 72, 73, 76, 80, 81, 85, 99, 127, 157, 159, 161, 168, 191, 200, 216, 230, 236, 237, 254, 255, 258, 261, 316, 317
‘Îsâ Vakfı, 316
‘iyâline, 16, 35, 138
‘Osmân, 2, 20, 21, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 49, 51, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 93, 95, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 117, 118, 120, 122, 123, 125, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 151, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 162, 165, 169, 172, 173, 174, 175, 177, 178, 180, 181, 182, 183, 185, 186, 187, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 205, 206, 207, 208, 209, 212, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 250, 251, 253, 256, 257, 258, 259, 260, 262, 265, 274, 275, 276, 277, 278, 283, 284, 286, 287, 297, 305, 317
‘Ömer, 1, 19, 22, 24, 26, 27, 28, 30, 35, 51, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 90, 92, 94, 98, 99, 100, 101, 103,

104, 107, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 143, 147, 148, 149, 151, 152, 155, 157, 158, 159, 168, 169, 170, 171, 172, 174, 175, 176, 178, 179, 183, 187, 188, 189, 193, 198, 199, 201, 202, 203, 204, 205, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 222, 224, 225, 226, 228, 230, 233, 234, 235, 238, 240, 242, 243, 244, 245, 247, 248, 249, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 259, 262, 272, 273, 275, 276, 278, 284, 286, 311, 317
 ‘Ömer-zâde, 263
 ‘örfiye, 272, 281, 288, 291
 ‘Örfiye, 323
 ‘udûl-i ricâlden, 71, 96

A

Abbas, 69, 78, 80, 160, 161, 207, 254, 293, 317
 Abdâl, 69, 317
 Abdalbâki, 141, 203, 229, 231, 242, 317
 Abdulcebbar, 242, 317
 Abdussamed, 125, 317
 Abidin, 95, 111, 113, 147, 201, 317
 Adana, 270, 279, 306, 316, 330
 Ağa, 13, 16, 19, 21, 27, 29, 30, 35, 36, 51, 53, 55, 56, 57, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 76, 78, 79, 81, 87, 90, 91, 93, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 107, 110, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 127, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 141, 142, 146, 149, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 164, 168, 170, 173, 174, 175, 177, 179, 181, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 193, 199, 200, 201, 202, 208, 211, 212, 214, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 228, 229, 230, 231, 233, 234, 237, 238, 247, 248, 249, 250, 252, 253, 255, 256, 257, 259, 263, 266, 267, 269, 271, 272, 274, 276, 277, 279, 280, 281, 283, 285, 287, 294, 295, 302, 304, 306, 311, 316, 319
 Ahirbaba, 138, 186, 213, 317
 Ahir-zâde, 137
 Ahmed, 2, 13, 15, 16, 19, 21, 23, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 45, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 82, 83, 84, 85, 88, 90, 91, 92, 93, 95, 96, 98, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 116, 117, 118, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 181, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 212, 213, 214, 216, 217, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 231, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 241, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 254, 255, 257, 258, 260, 271, 272, 273, 275, 276, 277, 278, 283, 284, 285, 286, 293, 299, 304, 305, 307, 309, 310, 311, 312, 315, 317, 320
 Ahsan, 318
 ahur, 37, 45, 46, 47, 68, 100, 122, 204, 221
 Ak, 128, 319
 akçe, 19, 29, 44, 46, 48, 60
 Aklan, 318

Akyol, 3, 14, 15, 31, 34, 80, 91, 93, 98, 102, 159, 191, 212, 274, 277, 315
 Ak-zâde, 215
 al hâre kaftan, 24, 41, 164
alaca zibun, 25, 41, 144, 145, 190
 alacak, I, III, 31, 43
 alet-i harble gezmek, 35
 Alî Neccar, 3, 14, 15, 20, 29, 145, 147, 225, 228, 242, 258, 259, 274, 276, 285, 315, 316
 Allahverdi, 13, 88, 90, 109, 127, 164, 169, 192, 214, 236, 317
 altın, 18, 24, 30, 42, 44, 62, 71, 97, 133, 135, 144, 145, 147, 164, 179, 181, 198, 214, 227, 249, 253, 297
 altın akıtma, 42
 altın burma, 42
 altın gerdan, 42
 altın halka, 42, 198
 altın hatım, 42, 133, 145
 altın küpe, 18, 42, 97, 135, 145, 227, 249
 altın toka, 42
 Altın toka, 198
 Amine, 128, 318
 Ammi-zâde, 182, 319
 Anadolu, 1, 3, 6, 39, 272, 276, 279, 280, 287, 288, 290, 291, 293, 299, 300, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 313, 328, 331
 Antakya, 90, 279, 316
 Apar-zâde, 274
 Apâr-zâde, 186, 317
 Ariban, 129, 316
 Aril, 14, 133
 arka esvâbi, 41, 172
 Arnavud, 305, 307, 319
arpa, 3, 30, 75, 188
 Arpacı-zâde, 146, 182, 197
 Arslan, 170, 200, 305, 311, 317
 Asaf, 107, 217, 245, 317
 Asbatrun, 14, 34, 191, 248, 249, 315
 Asiye, 27, 132, 133, 134, 135, 137, 169, 210, 318
 Asvaledîn, 317
 at, 60, 70, 133, 195, 196, 231
 attâr bazarı, 158
 attâr dükkânı, 158
 Avs, 79, 99, 106, 250, 317
 Avz, 137, 143, 153, 182, 196, 197, 244, 245, 249, 250, 252, 253, 278, 286, 317
 Ay Toğmuş, 245, 317
 ayaklı sahan, 40, 167, 172
 Ayda, 21, 59, 60, 183, 318
 Azi, 14, 159, 315

B

bâb, 43, 45, 47, 55, 63, 66, 82, 93, 135, 139, 143, 146, 158, 160, 171, 182, 188, 200, 204, 206, 215, 216, 224, 256, 303
 Babil, 199, 235, 317
 Bacacı, 43, 60, 319
 Badiye, 40
 bağ, III, 17, 25, 28, 30, 44, 48, 49, 51, 55, 58, 59, 64, 74, 80, 84, 88, 89, 94, 95, 102, 103, 124, 133, 135, 148, 158, 159, 164, 165, 172, 176, 183, 185, 189, 208, 227, 228, 229, 232, 234, 235, 238, 240, 246, 247, 253, 258, 265, 270, 296, 326

- bahâ, 56, 57, 64, 67, 71, 72, 115, 117, 122, 134, 150,
 154, 162, 173, 187, 188, 195, 203, 206, 207, 210,
 211, 212, 213, 219, 220, 241, 242, 254
 Bahâdır, 317
 Bahâdır-zâde, 95, 317
 Bahâr-zâde, 110
 Bahâr-zâde, 80, 81, 99, 103, 117, 134, 135, 137, 182,
 197, 224, 225, 229, 230, 231, 242, 250, 253, 317
 Bahâ-zâde, 319
 bakır mangal, 38
 Bakkâl Hirfeti, 42, 316
 bakkâl hurfeti, 231
 bakraç, 59, 167, 172, 197, 198, 233
 Bakraç, 40
 bakravan, 133
 Balbek, 14, 48, 235, 315
 Balcı, 123, 168, 205
 Bâli, 131, 132, 175, 205, 234, 236, 256, 259, 317
 balta, 31, 32, 141, 233
 bargir, 133
 Bariz, 14, 187, 315
 Barsa, 71, 317, 318
 batmân, 66, 168, 185, 259
 Battalöyük, 14, 106, 133, 315
 Bayezid, 80, 317
 bayrak, 306
 Bayrakdar, 168
 Bayrakdar-zâde, 153, 188, 317
 Bayrakdâr-zâde, 69
 Bayram, 60, 75, 79, 82, 93, 96, 104, 105, 111, 118,
 137, 138, 146, 177, 277, 284, 317
 Bazarbaşı, 43, 63, 64, 67, 68, 75, 81, 104, 108, 120,
 143, 147, 193, 247, 319
 bedeli sulh, 25, 51, 75, 88, 94, 100, 102, 109, 128,
 129, 146, 152, 158, 159, 169, 170, 180, 190, 202,
 219, 226, 233, 247
 Bedreddin, 14, 31, 140, 315
 Bedri, 14, 148, 204, 240, 261, 315, 317
 Beg, 14, 15, 26, 29, 30, 32, 42, 43, 47, 51, 52, 53, 55,
 56, 61, 62, 63, 64, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 78,
 80, 82, 83, 86, 88, 90, 92, 93, 95, 96, 98, 102, 105,
 107, 108, 109, 110, 113, 114, 116, 117, 118, 122,
 123, 128, 129, 136, 139, 142, 143, 146, 150, 152,
 153, 155, 157, 163, 175, 177, 181, 185, 192, 196,
 200, 201, 202, 206, 211, 213, 215, 216, 217, 218,
 219, 221, 222, 224, 229, 231, 233, 234, 238, 242,
 244, 245, 246, 247, 249, 250, 252, 253, 254, 256,
 259, 274, 293, 311, 315, 316, 319
 Beglerbeyi, 13, 14, 127, 211, 315
 Behram, 317
 Bekir, 36, 54, 57, 65, 75, 78, 79, 80, 88, 90, 99, 110,
 112, 114, 115, 117, 128, 129, 132, 137, 139, 159,
 175, 182, 187, 197, 204, 216, 222, 241, 242, 250,
 253, 257, 258, 269, 274, 275, 276, 277, 278, 284,
 286, 307, 310, 317
 bekmez, 39, 53
 Bekmez-zâde, 210
 Bektaş, 16, 26, 36, 53, 82, 98, 108, 109, 145, 150,
 157, 170, 179, 186, 189, 206, 209, 213, 217, 255,
 275, 276, 284, 286, 317, 319
 Belkande, 14, 315
 Belkıs, 19, 21, 131, 132, 133, 134, 318
 bennâk, 76, 311
 Bennan, 80, 317
 Bennur-zâde, 212
 Bera, 55, 80, 317
 berât, III, 7, 12, 57, 61, 66, 76, 82, 181, 187, 192,
 211, 215, 219, 224, 260, 261, 263, 264, 266, 267,
 268, 269, 271, 273, 281, 282, 283, 296, 297, 303,
 306, 308, 309, 312, 313
 berât-ı ‘âlişânım, 264, 267, 271
 berât-ı hümâyün, 260, 303
 Berber, 43, 54, 102, 261, 319, 320
 Berdüş, 188, 317, 319
 Bereket, 249, 317
 Bertan, 62, 317
 Besni, 2, 14, 107, 153, 315, 316
 Beşci Mescid, 57
 Beşci Mescid Şerif Evkâf, 66
 Beşci Mescidi, 316
 Beşe, 18, 21, 26, 29, 31, 32, 33, 35, 51, 52, 53, 54,
 55, 59, 60, 62, 64, 65, 67, 70, 71, 72, 74, 75, 77,
 78, 79, 80, 82, 83, 86, 87, 88, 90, 91, 98, 100, 104,
 105, 106, 107, 109, 110, 118, 120, 121, 123, 129,
 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 139, 140, 141,
 147, 159, 160, 161, 168, 176, 181, 183, 200, 202,
 203, 208, 212, 220, 222, 223, 224, 230, 235, 238,
 244, 247, 248, 249, 251, 254, 256, 274, 275, 276,
 277, 278, 284, 285, 286, 319
 bey’, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 63, 66, 68, 69, 70, 74,
 77, 78, 80, 81, 84, 85, 88, 89, 91, 93, 95, 96, 97,
 100, 102, 104, 105, 108, 112, 113, 114, 115, 116,
 117, 119, 121, 122, 123, 125, 126, 130, 131, 136,
 139, 141, 144, 146, 148, 149, 158, 159, 160, 161,
 163, 164, 168, 169, 170, 174, 175, 176, 177, 180,
 183, 186, 188, 190, 198, 199, 200, 201, 203, 204,
 205, 208, 209, 216, 217, 218, 221, 222, 224, 228,
 232, 234, 235, 236, 237, 238, 240, 243, 248, 250,
 254, 257, 259, 268
 beyaz bez yasdık, 39
 beyaz kaftan, 41, 145
 bey-i’ bât-ı sahîh-i şer’î, 51, 52, 54, 55, 63, 68, 69,
 77, 88, 95, 100, 104, 112, 122, 131, 141, 146, 149,
 162, 164, 168, 170, 177, 183, 188, 190, 200, 206,
 208, 216, 222, 228, 234, 235, 240, 259
 beyt, 37, 44, 45, 46, 47, 52, 58, 68, 69, 84, 100, 103,
 104, 122, 123, 125, 130, 136, 137, 141, 146, 149,
 164, 168, 170, 175, 182, 183, 186, 188, 198, 200,
 202, 216, 221, 222, 235, 243, 248, 270
 beytü’l-mâl, 53, 57, 62, 96, 200, 265, 281, 296, 298
 beyyine, 34, 53, 54, 55, 63, 64, 65, 67, 71, 72, 73, 74,
 75, 77, 78, 81, 82, 85, 86, 89, 90, 91, 92, 94, 96,
 97, 98, 101, 107, 108, 110, 111, 113, 115, 116,
 117, 119, 121, 124, 126, 127, 130, 132, 136, 137,
 138, 142, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157,
 165, 166, 168, 174, 175, 176, 178, 179, 182, 184,
 186, 189, 190, 191, 193, 194, 204, 206, 208, 209,
 210, 211, 212, 217, 219, 223, 228, 230, 231, 233,
 236, 237, 238, 240, 242, 243, 248, 250, 252, 257
 Bey-zâde, 69, 317, 319
 Bez Bazarı, 42, 216, 316
 bez kaftan, 41, 133
 bez yasdık, 39, 133, 144, 145, 172, 198
 bez yorgan, 39, 144
 Bezri, 246, 317
 Bezzâz Böstâni, 216
 bıçak, 18, 31, 33, 62, 77, 91, 133, 147, 247
 birrek, 31, 32, 178, 223
 bîkr-i bâliğ, 173, 213
 bilezik, 18, 24, 164
 bin, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28,
 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 45, 51, 52, 53, 54,

55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 264, 265, 267, 269, 270, 273, 281, 311, 312

binâ', 36, 54, 64, 66, 82, 83, 91, 114, 116, 118, 121, 148, 160, 171, 180, 199, 213, 222, 225, 228, 241, 245, 257, 259, 262, 283, 296, 303, 308

bint-i, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 45, 49, 51, 52, 53, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 65, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 78, 79, 80, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 97, 98, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 111, 116, 117, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 138, 139, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 156, 158, 161, 162, 164, 166, 169, 170, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 201, 203, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 218, 219, 220, 221, 222, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233, 234, 235, 236, 237, 241, 242, 243, 244, 246, 247, 251, 252, 254, 255, 259

Birecik, 1, 108, 270, 316

boğâr kürk, 60

boğça, 25, 133, 144, 145, 190

bostan, III, 49, 326

Bostancı, 14, 15, 45, 47, 52, 58, 100, 117, 124, 253, 274, 275, 278, 284, 286, 315, 316

Bostancı Câmi' Şerîf Vakfı, 316

Bostancı-zâde, 200, 208

Bostan-zâde, 201

Boyacı, 14, 15, 23, 43, 53, 69, 80, 94, 107, 124, 158, 160, 163, 169, 172, 189, 204, 205, 218, 245, 252, 253, 256, 274, 275, 284, 315, 316, 319

Boyacı Câmi' Şerîf Vakfı, 316

Boyacı-zâde, 204

Boz, 307, 308, 309, 319

Bölük, 14, 95, 315

Bölükbaşı, 43, 92, 130, 156, 270, 304, 305, 307, 319, 320

buğday düveni, 44, 93

bulgur, 39, 197, 233

buyuruldu, III, 211, 230, 262, 263, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 279, 281, 282, 295, 298, 302, 311

Buyuruldu, 263, 265, 267, 268, 270, 271, 272, 298, 311, 321, 322, 323, 324

buzâğı, 84

C

Ca'fer, 32, 90, 102, 112, 113, 114, 142, 186, 209, 215, 217, 236, 237, 246, 248, 275, 317

Cabbar-zâde, 136

Cabi, 14, 15, 84, 135, 183, 315

Cabir, 105, 182, 317

cam tas, 39, 59, 133, 181

Câmi', 3, 15, 52, 66, 70, 82, 89, 95, 96, 141, 158, 160, 228, 315, 316

cebeci, 287, 288, 290, 291, 293

Cedîd, 14, 15, 22, 24, 29, 55, 133, 144, 170, 174, 194, 207, 218, 221, 274, 277, 285, 315

Cegede, 14, 92, 315

Celb-zâde, 208

Celil, 93, 129, 265, 317

Cemâl, 89, 104, 250, 275, 317

Cemile, 18, 21, 62, 103, 116, 125, 166, 255, 318

cenk, 306, 308

Cennet, 21, 56, 60, 102, 172, 181, 195, 196, 318

cerh, 33, 51, 91, 178, 202, 223, 239, 247

ceviz, 48, 49, 53, 54, 59, 94, 95, 103, 112, 164, 172, 177, 202, 253, 259

Ceviz, 39, 259, 320

ceviz eşcârı, 59, 95, 253, 259

ceviz şecârı, 53, 60

Cevizlice, 14, 15, 29, 34, 69, 71, 72, 73, 81, 125, 127, 158, 165, 204, 218, 229, 230, 234, 235, 241, 242, 274, 277, 286, 315

cihâd, 280, 290, 292, 293, 295, 299, 313

cilga kürk, 41

cilgava kürk, 60

cizye, 282, 296, 297, 298, 304

Cizye, 296, 324

cizyedâr, 297, 298

Cizyedâr, 43, 283, 319

Cum'a, 16, 32, 34, 35, 36, 58, 62, 69, 72, 75, 76, 82, 83, 89, 90, 92, 93, 101, 106, 134, 137, 142, 157, 159, 161, 177, 185, 191, 217, 218, 222, 223, 228, 229, 246, 247, 249, 260, 275, 278, 311, 313, 317

Cümdi, 86, 89, 175, 317

cüzdân, 197

cüzhân, 283

Cüzhânlık, 283, 320

Ç

çadır perde, 38, 172

Çağdıgın, 14, 222, 259, 263, 315

Çağırğan, 14, 101, 315

çakşır, 18, 59, 60, 62, 68, 234

çanak, 59, 68, 172

Çanakçı, 43, 203, 319

Çarbin, 14, 255, 315

Çarpın, 14, 34, 191, 315

çarşaf, 39, 41, 133

Çartil, 14, 232, 315

Çavuş, 9, 15, 43, 55, 63, 91, 104, 110, 122, 126, 132, 136, 189, 190, 198, 202, 219, 221, 242, 247, 275, 277, 285, 286, 287, 300, 301, 315, 319

Çavuş Kadem, 15, 274, 277, 315

Çavuş-zâde, 159, 249, 297

Çelebi, 3, 14, 18, 27, 36, 39, 40, 41, 51, 54, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 68, 69, 70, 72, 73, 75, 77, 78, 79, 81, 83, 84, 88, 93, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 104, 106, 109, 110, 111, 112, 113, 118, 123, 124,

125, 126, 129, 130, 131, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 144, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 170, 171, 172, 177, 178, 180, 181, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 195, 200, 201, 204, 205, 207, 208, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 222, 223, 224, 225, 228, 236, 244, 245, 246, 249, 252, 253, 257, 259, 299, 319
 Çelebi-zâde, 65
 Çeribaşı, 43, 75, 128, 319
 Çerkesoğlu, 80
 Çerkes-zâde, 130, 131, 232
 çıra, 38, 201
 Çoban, 43, 142, 226, 227, 319
 Çorbacı, 43, 179, 319
 çömçe, 40, 201
 çuka, 41, 133, 145, 198
 Çukadâr, 43, 67, 77, 93, 230, 319
 Çukadar-zâde, 181
 Çukur, 15, 71, 93, 106, 107, 164, 217, 274, 275, 286, 315

D

da'vâ, 6, 8, 9, 10, 13, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 53, 54, 55, 56, 61, 62, 64, 65, 66, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 110, 111, 113, 114, 116, 117, 118, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 157, 158, 160, 161, 163, 165, 166, 168, 170, 174, 175, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 192, 194, 196, 199, 200, 201, 202, 204, 205, 206, 208, 210, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 236, 237, 238, 240, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 253, 254, 256, 260, 312
 darb, III, 31, 32, 33, 51, 77, 78, 91, 98, 101, 102, 106, 141, 147, 165, 177, 178, 202, 223, 236, 237, 247, 254, 296, 326
 Darende, 73, 316
 darende-i temessük, 281
 Dâvud, 66, 102, 104, 244, 245, 251, 257, 317
 Debbâğ, 43, 61, 63, 100, 112, 123, 125, 164, 165, 205, 260, 319
 Debbâğ Efendi-zâdeler Vakfı, 316
 Debbâğ Efendi-zâdeler Vakfı, 63
 Dede, 55, 56, 69, 73, 123, 128, 145, 162, 214, 257, 259, 260, 319
 defn, 87
 defter, III, 7, 63, 73, 85, 90, 103, 120, 122, 127, 142, 161, 171, 179, 195, 196, 219, 223, 252, 264, 274, 289, 292, 294, 296, 300, 301, 302, 311, 314
 değirmen, III, 43, 44, 103, 105, 135, 143, 146, 172, 224, 234, 326
 değnek, 31
 dem, 33, 51, 239, 302
 demir mangal, 38
 Demirci, 15, 42, 43, 87, 110, 216, 285, 315, 316, 319
 demirci hırfeti, 98
 Demirci-zâde, 181
 derâ-yı zibun, 24, 41, 164
 Derbend, 250, 316

Derviş, 55, 60, 77, 88, 98, 104, 112, 129, 143, 147, 155, 172, 221, 222, 244, 245, 251, 274, 276, 277, 285, 317, 319
 derzûhan sandık, 42, 198
 Deveci, 43, 199, 231, 248, 319
 Deveci-zâde, 200, 201, 212, 218, 219, 234, 268, 269
 deyn, 61, 84, 85, 134, 177, 192, 194, 201, 215, 226, 238, 249, 279
 Dikmetaş, 187, 268, 316
 Dilaver, 92, 317
 Dindar-zâde, 64, 317, 319
 diş diyeti, 31, 32
 Diyarbakır, 265, 280, 316
 diyet, 31, 33, 102, 178
 dizdâr, 263, 269, 278, 302
 Dizdâr, 43, 69, 146, 214, 319
 Doğanç, 43, 75, 277, 319
 dolama, 41, 201
 don, 25, 41, 68, 145, 147, 190, 201
 don mintan, 41
 doru, 69, 133, 236, 237, 250
 döse, 20, 25, 39, 59, 68, 84, 97, 133, 144, 145, 147, 149, 167, 172, 177, 190, 197, 198, 215, 233, 234, 235, 253
 Durak, 173, 317
 dükkân, III, 3, 42, 43, 59, 63, 67, 82, 158, 160, 171, 200, 201, 215, 216, 256, 326
 Düllük, 1, 14, 79, 101, 106, 162, 165, 223, 315
 Düllük-zâde, 134, 135, 160, 163, 166, 203, 274, 317

E

Eblehan, 15, 163, 276, 285, 315
 Ebûbekir, 21, 29, 36, 51, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 61, 62, 64, 70, 71, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 104, 111, 112, 113, 119, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 142, 143, 145, 148, 149, 151, 153, 154, 155, 157, 158, 160, 161, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 178, 179, 180, 185, 186, 187, 189, 190, 194, 195, 200, 201, 202, 203, 205, 207, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 217, 219, 220, 222, 223, 228, 229, 231, 233, 234, 238, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 252, 256, 257, 258, 259, 260, 277, 311, 317
 Ebûdderda, 19, 29, 35, 64, 81, 84, 85, 88, 90, 111, 137, 138, 163, 176, 192, 198, 202, 218, 220, 228, 231, 238, 275, 317
 Ebûlhüda, 317
 Ebûzeyd, 150, 152, 153, 184, 218, 235, 317
 Edirne, 7, 22, 174, 204, 223, 260, 261, 262, 264, 265, 268, 271, 273, 279, 280, 284, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 296, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 307, 309, 310, 311, 313, 316, 320
 Edirne Sahrası'nda, 279, 280, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 299, 300, 301, 320
 Efendi, 19, 21, 27, 29, 30, 51, 53, 54, 55, 57, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 69, 70, 72, 73, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 92, 93, 95, 96, 97, 99, 100, 102, 103, 104, 107, 110, 112, 117, 118, 120, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 143, 145, 149, 152, 153, 156, 159, 160, 163, 165, 166, 167, 168, 172, 179, 180, 182, 184, 185, 187, 189, 192, 193, 195, 196, 197, 200, 201, 203, 204, 205, 206, 212, 217, 219, 220, 222, 223, 224, 225, 227,

229, 230, 232, 233, 236, 238, 240, 242, 244, 245,
246, 247, 248, 250, 251, 253, 255, 257, 259, 260,
262, 263, 266, 274, 283, 319, 329
Efkâr, 14, 233, 315
Eğirci, 14, 110, 315
Ehl-i Cefa, 15, 18, 20, 29, 30, 31, 35, 62, 91, 138,
158, 176, 178, 193, 199, 214, 274, 277, 284, 311,
315
Ekrâd, 52, 282, 305, 306, 307, 308, 310
el ibriği, 41, 68, 133, 177, 197
el leğeni, 41, 68, 84, 133, 147, 172, 192
Elbistan, 2, 250, 316
el-Hâc, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28,
29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 45, 51, 52, 53, 54,
55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68,
69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81,
82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 95,
96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106,
107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116,
117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126,
127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137,
138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147,
148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157,
158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167,
168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177,
178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187,
189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198,
200, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210,
211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220,
221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230,
231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240,
241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250,
251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260,
262, 268, 272, 273, 274, 285, 293, 298, 305, 311,
319
Elif, 19, 23, 59, 60, 74, 89, 93, 120, 124, 125, 134,
135, 144, 150, 162, 172, 173, 176, 181, 183, 186,
195, 196, 197, 203, 214, 215, 220, 229, 318
elvan, 38, 39, 41, 133, 198
Emîn, 95, 110, 112, 115, 120, 317
Emîn Baba Zâviyesi, 110, 316
Emîne, 19, 25, 28, 29, 53, 56, 60, 61, 78, 88, 110,
117, 119, 122, 125, 129, 133, 134, 135, 140, 143,
144, 145, 146, 147, 150, 151, 152, 153, 154, 156,
157, 158, 159, 172, 176, 177, 180, 181, 184, 186,
189, 192, 195, 196, 199, 200, 201, 203, 205, 207,
210, 212, 213, 214, 220, 222, 227, 231, 235, 243,
252, 318
Emir-zâde, 134, 135, 317
emlâk, 182, 195, 196, 246, 271, 273
Emr-i şerîf, 283
Eril, 14, 234, 315
Ermeni, 250
esâmi, 70, 100, 107, 135, 136, 147, 165, 177, 184,
185, 209, 236, 238, 289, 290, 292, 293, 294, 296,
300, 301, 307
Eskici, 182
Eskici-zâde, 83
Eskişehir, 306, 308, 316
Esmâ, 32, 59, 84, 107, 122, 140, 172, 181, 195, 196,
211, 227, 229, 234, 236, 237, 318
es-Seyyid, 19, 21, 29, 32, 51, 54, 55, 56, 60, 65, 67,
70, 72, 73, 77, 82, 83, 84, 93, 96, 97, 98, 100, 105,
116, 120, 124, 125, 126, 138, 139, 149, 169, 181,
183, 191, 196, 203, 207, 222, 223, 224, 225, 228,

231, 234, 244, 245, 247, 248, 249, 251, 254, 257,
259, 260, 262, 319
eşcâr, 16, 36, 48, 49, 64, 75, 95, 103, 113, 127, 142,
148, 164, 169, 172, 206, 217
Eşkîya, 263, 267, 321
Eşref, 15, 103, 315
Etmekçi, 43, 54, 66, 209, 316, 319
etmekçi fırını, 135, 171
Etmekçi Vakfı, 66, 316
evâni sahan, 40, 59
evlâdiyet, 83, 114, 115, 118, 163, 293
Evliya, 3, 14, 39, 40, 41, 186, 317
Evreş, 14, 187, 268, 315, 316
Eyüb, 14, 15, 28, 44, 47, 69, 92, 93, 95, 96, 109, 117,
137, 139, 143, 165, 180, 187, 190, 219, 223, 274,
277, 285, 315, 317
eyvân, 37, 45, 47, 104

F

Fağfuri Fincân, 40, 59, 133, 167
Fahrü'l-müderrişin, 134, 136
farz, 27, 28, 32, 36, 56, 57, 59, 67, 68, 72, 90, 92,
108, 134, 140, 141, 147, 150, 154, 162, 168, 173,
187, 188, 189, 195, 196, 203, 206, 207, 210, 211,
213, 219, 220, 222, 226, 241, 242, 253, 254, 273,
290, 293, 313
Fâtıma, 19, 20, 21, 23, 24, 27, 33, 35, 45, 53, 54, 56,
57, 58, 59, 60, 65, 68, 71, 79, 80, 83, 86, 94, 97,
103, 105, 107, 120, 123, 125, 126, 129, 130, 132,
133, 134, 135, 138, 139, 144, 147, 150, 151, 153,
154, 156, 159, 161, 162, 167, 169, 170, 171, 173,
175, 176, 180, 183, 184, 188, 192, 193, 194, 195,
197, 198, 203, 210, 211, 218, 219, 220, 232, 247,
252, 255, 295, 318
fecâhen, 33, 184
ferâğ, 79, 106, 110, 238
Ferhad, 249, 317
fermân, III, 6, 7, 12, 76, 110, 155, 189, 230, 263, 264,
265, 266, 268, 269, 270, 271, 273, 278, 279, 281,
282, 283, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 294, 296,
298, 299, 300, 301, 302, 303, 305, 307, 308, 309,
310, 312
Fermân, 302
fermân-ı 'âlišânım, 287, 300, 301, 312
fermânım, 267, 273, 280, 287, 291, 293, 295, 298,
299, 301, 311, 312
Ferraş, 43, 110, 283, 319, 321
feth, 61, 76, 82, 115, 117, 119, 122, 171, 304
fetvâyı münîfe, 64, 82, 117, 171
fevkâni, 37, 45
fevkânî beyt, 46, 47, 52, 104, 125, 130, 170
fevt, 26, 27, 32, 33, 51, 53, 55, 56, 57, 58, 62, 64, 65,
66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 79, 80, 82,
83, 84, 85, 86, 88, 89, 93, 94, 97, 103, 104, 106,
107, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 118, 120,
121, 122, 123, 125, 126, 128, 129, 130, 132,
133, 134, 135, 137, 139, 140, 141, 144, 145, 147,
149, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 158, 159, 161,
166, 167, 168, 169, 171, 172, 174, 176, 178, 179,
180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 192, 193, 194,
195, 196, 197, 198, 199, 202, 203, 207, 208, 210,
212, 213, 215, 217, 218, 220, 225, 227, 228, 229,
231, 232, 233, 234, 235, 238, 239, 240, 241, 242,
243, 244, 249, 251, 252, 253, 255, 260, 261, 263,
268, 270, 295, 303

Fırıncı, 43, 319
 Fırıncı-zâde, 245
 firâş, 69, 239, 256, 283, 295
 Fişekci, 43, 319
 Fişekci-zâde, 226, 227
 Fişekçi-zâde, 140, 151, 155, 157, 239, 253
 Fişeki-zâde, 213
 freng altın, 42

G

gamz, 136
 Ganim, 278, 317
 gars, 55, 64, 186
 gasb, 30, 326
 gayri müsmire, 48, 49, 95
 Gazzâz, 216
 Gelide, 200, 316
 Gelmiş, 54, 227, 316
 Gerciğın, 14, 89, 93, 315
 Gevher, 193, 194, 195, 197, 318
 Göğencik, 14, 15, 106, 315
 gömlek, 84, 133, 145, 147, 198, 201
 Görende, 14, 49, 175, 315
 Görgün, 14, 31, 140, 238, 246, 315
 göz, 43, 143, 206, 224
 gurus, 13, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 28, 30, 31, 44,
 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58,
 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71,
 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85,
 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100,
 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 113,
 117, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130,
 131, 133, 134, 136, 137, 139, 140, 141, 143, 144,
 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154,
 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165,
 167, 168, 169, 170, 172, 173, 174, 175, 177, 178,
 179, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189,
 190, 192, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201,
 202, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 214,
 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224,
 225, 226, 227, 228, 231, 232, 233, 234, 235, 236,
 238, 239, 240, 242, 243, 245, 247, 248, 249, 250,
 251, 252, 253, 254, 255, 256, 259, 262, 263, 264,
 265, 266, 269, 273, 274, 275, 278, 281, 283, 293,
 294, 295, 299, 302, 305, 308, 310, 311
 güğüm, 167, 172
 Güğüm, 40
 Gülağ, 318
 Gülek, 14, 105, 315
 Gülistan, 33, 36, 237, 318
 Güllü, 14, 106, 111, 187, 315
 Güreniz, 14, 76, 315
 güşne, 30, 75, 188
 Güşne, 39
 Güzide, 14, 155, 315

H

Habibe, 198, 318
 habs, 30, 57, 66, 114, 116, 118, 121, 136, 174, 199,
 200, 256, 278, 283, 288, 290, 296
 Hacı, 15, 29, 51, 53, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 63, 64, 69,
 71, 72, 74, 77, 79, 81, 83, 84, 88, 90, 92, 93, 94,
 98, 99, 100, 104, 105, 106, 111, 112, 114, 117,
 118, 120, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 131, 132,

133, 134, 135, 137, 141, 145, 150, 154, 155, 158,
 160, 164, 166, 167, 169, 170, 172, 173, 176, 177,
 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 189, 190,
 192, 196, 197, 199, 203, 204, 205, 209, 212, 214,
 215, 216, 218, 219, 221, 225, 227, 231, 237, 238,
 257, 258, 261, 267, 273, 274, 275, 276, 277, 278,
 298, 305, 307, 310, 315, 319
 Hacı Baba, 185
 Hacr, 14, 80, 157, 222, 315
 hadd-i bulûğ, 171, 176, 180, 253
 Hadice, 15, 19, 24, 30, 34, 36, 51, 56, 57, 59, 71, 83,
 86, 104, 122, 123, 125, 145, 149, 158, 159, 161,
 166, 167, 179, 184, 199, 200, 201, 203, 212, 214,
 219, 228, 230, 235, 242, 251, 253, 255, 318
 Hadid, 88, 224, 317
 Hafza, 106, 318
 Hakkâk, 43, 194, 195, 200, 274, 319
 halı, 38
 haliçe, 38, 133
 Halil, 13, 19, 22, 25, 26, 27, 32, 51, 52, 53, 54, 56,
 57, 61, 64, 66, 67, 68, 72, 73, 77, 80, 81, 84, 93,
 96, 98, 101, 104, 105, 106, 107, 110, 113, 120,
 123, 127, 129, 141, 148, 149, 153, 155, 159, 161,
 162, 163, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 173, 174,
 175, 178, 180, 181, 182, 183, 188, 189, 190, 191,
 196, 198, 199, 202, 203, 206, 207, 208, 212, 216,
 218, 219, 220, 223, 225, 230, 231, 232, 233, 239,
 241, 242, 243, 248, 254, 255, 256, 257, 258, 259,
 260, 262, 266, 271, 274, 275, 277, 278, 286, 294,
 295, 303, 305, 311, 317
 Halil-zâde, 52, 57
 Halime, 318
 Hallaf, 88, 317
 hamam kase, 41, 234
 hamam leğeni, 41
 hamam taşı, 41, 197
 Hâmis, 153, 317
 Hamza, 13, 19, 21, 24, 32, 51, 52, 59, 66, 69, 73, 74,
 77, 82, 83, 92, 94, 96, 101, 124, 125, 126, 127,
 128, 130, 154, 155, 157, 168, 170, 180, 182, 183,
 192, 195, 203, 205, 211, 221, 222, 224, 227, 232,
 233, 244, 245, 248, 251, 252, 253, 254, 256, 257,
 275, 277, 305, 311, 312, 317
 hançer, 18, 31, 32, 62, 128, 133, 147, 165, 223, 236,
 237
 hançer kabzası, 31
 Hanefi, 6, 128, 317
 hâne-i 'avârız, 199, 273
 Hanım, 114, 121, 143, 146, 149, 205, 215, 216, 255,
 256, 259, 293
 Hanım Pâşâ, 256, 259
 Hanım-zâde, 223
 harb, 295, 306, 308
 Haremeyn-i Şerîfin Evkâfi, 316
 hâriciye oda, 37, 45, 47, 123
 hark, 49, 50, 54, 64, 79, 81, 95, 98, 105, 107, 143,
 148, 172, 177, 218, 221, 234, 260
 Hasan, 13, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32,
 34, 35, 36, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62,
 63, 65, 66, 67, 69, 70, 72, 73, 74, 77, 78, 79, 80,
 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95,
 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105,
 106, 107, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117,
 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129,
 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140,
 142, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 151, 153, 156,

- 157, 158, 160, 161, 162, 164, 165, 168, 170, 171, 172, 173, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 199, 202, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 214, 215, 217, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 234, 237, 238, 240, 241, 242, 245, 246, 247, 248, 249, 252, 254, 257, 258, 259, 260, 262, 263, 264, 268, 270, 274, 275, 276, 277, 278, 284, 285, 286, 305, 311, 317
- Hatî, 14, 52, 315
- hatt-ı hümayûn, 110, 223, 230, 264, 266, 268, 271, 272, 279, 281, 282, 288, 289, 290, 292, 296, 305, 306, 308, 309
- hatun, 18, 26, 28, 31, 32, 34, 35, 36, 51, 52, 54, 56, 57, 59, 61, 62, 65, 69, 71, 80, 85, 86, 87, 92, 94, 97, 98, 100, 102, 104, 105, 107, 108, 110, 117, 120, 122, 123, 139, 140, 141, 146, 147, 149, 150, 151, 153, 154, 156, 159, 161, 162, 164, 170, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 195, 203, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 215, 216, 218, 219, 220, 221, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 240, 241, 242, 246, 252, 254, 255, 259
- Hatun, 19, 21, 27, 32, 34, 36, 62, 63, 66, 68, 72, 73, 88, 106, 116, 117, 131, 139, 152, 156, 161, 183, 192, 198, 203, 205, 234, 246, 318
- havan, 59, 197
- Havan, 40
- havlu, 37, 45, 46, 47, 68, 104, 204
- havlıyu müteşemil*, 45, 47, 149
- Hayık Baba, 14, 15, 242, 274, 277, 315
- Hayık Müslüman, 15, 105, 205, 223, 260, 274, 277, 315
- Hayık Zimmîyan, 15, 63, 277, 315
- hazîne, 37, 45, 46, 47, 104, 146, 164, 170, 182, 198, 204, 264, 265, 267, 268, 270, 273, 297, 299, 313
- hazret, 303
- Hersek-zâde, 225
- Hıyam, 14, 49, 75, 90, 131, 221, 234, 265, 274, 311, 315
- hızâne, 24, 26, 62, 203, 210, 226
- Hızır, 14, 15, 27, 29, 30, 34, 36, 58, 61, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 78, 82, 85, 89, 91, 96, 104, 109, 117, 132, 136, 139, 140, 143, 147, 149, 164, 166, 169, 182, 191, 192, 198, 204, 207, 214, 219, 220, 224, 226, 228, 230, 241, 243, 249, 250, 254, 274, 276, 284, 285, 304, 315, 317
- Hızır Çavuş, 14, 15, 27, 30, 34, 85, 136, 166, 198, 226, 230, 254, 274, 285, 315
- Hızır Çavuş Bostanı, 14, 315
- hibe, 10, 20, 23, 67, 72, 74, 97, 151, 153, 155, 176, 178, 182, 195, 204, 236, 237, 250, 257, 259
- Himmat, 34, 52, 59, 62, 105, 160, 161, 168, 174, 180, 191, 198, 213, 223, 240, 259, 277, 317
- hırfet, 98, 174, 193, 232
- hisse, 27, 30, 43, 45, 53, 54, 56, 58, 60, 61, 65, 71, 73, 78, 85, 88, 97, 103, 110, 112, 120, 125, 126, 129, 132, 133, 134, 135, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 152, 154, 157, 158, 161, 167, 169, 171, 172, 173, 175, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 188, 189, 192, 195, 196, 197, 198, 203, 208, 215, 216, 227, 229, 231, 234, 235, 239, 240, 243, 244, 245, 247, 248, 251, 252, 253, 259
- hubûbât, 184
- hul, 23, 24, 25, 87, 162, 164, 218, 226, 227
- hüccet-i şer'îye, 32, 35, 51, 70, 76, 97, 98, 100, 103, 147, 156, 163, 187, 189, 192, 203, 205, 234, 235, 245, 246, 250, 254, 266, 271, 295, 302, 311, 312
- Hüdaverdi, 57, 203, 216, 317, 318
- Hüseyin, 13, 19, 26, 31, 32, 33, 35, 36, 45, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 60, 61, 64, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 88, 90, 91, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 123, 125, 126, 127, 129, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 149, 150, 151, 152, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 176, 177, 178, 181, 183, 189, 190, 191, 193, 194, 196, 199, 200, 201, 202, 204, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 245, 246, 247, 249, 250, 252, 253, 256, 257, 258, 259, 260, 264, 266, 267, 268, 275, 276, 277, 278, 284, 285, 286, 300, 301, 305, 317
- hüsn-i hâl, 35
- Hüsniye, 168, 220, 231, 253, 318

I

- İlgun, 14, 216, 315, 316
- itlâk, 20, 23, 175, 203, 227, 246, 249, 269, 272
- İtlâk, 226, 322

İ

- i'ânet, 265, 270, 312
- İ'lam, 272, 324
- İbn Kôr, 14, 15, 24, 32, 162, 236, 237, 257, 274, 275, 284, 315
- İbn Şeker, 3, 9, 14, 15, 32, 47, 66, 123, 125, 216, 236, 237, 276, 284, 315
- ibrâ, 20, 26, 51, 65, 67, 72, 75, 78, 80, 81, 82, 84, 85, 87, 88, 93, 94, 98, 100, 102, 103, 109, 113, 118, 120, 123, 126, 128, 129, 141, 143, 146, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 157, 158, 159, 161, 162, 164, 166, 169, 170, 171, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 184, 189, 191, 195, 196, 202, 208, 217, 218, 219, 226, 227, 233, 244, 247, 251, 252, 254, 259, 261, 296
- İbrahim, 13, 14, 15, 16, 21, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 60, 62, 64, 67, 68, 76, 77, 78, 81, 83, 84, 86, 87, 90, 91, 93, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 136, 137, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 149, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 162, 163, 164, 168, 169, 170, 172, 173, 175, 177, 178, 179, 181, 184, 185, 189, 190, 193, 195, 196, 198, 199, 200, 201, 202, 204, 205, 206, 207, 212, 213, 214, 216, 217, 218, 220, 221, 224, 228, 229, 230, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 243, 246, 247, 248, 250, 252, 254, 262, 263, 266, 267, 268, 272, 275, 276, 277, 278, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 290, 291, 294, 299, 306, 310, 312, 313, 315, 317
- ibrâz peçe, 41, 145
- ibrîk, 40, 60, 167, 172, 198, 233
- icâr, 65, 70, 82, 225, 256

icâre, 10, 31, 82, 98, 160, 163, 225, 263, 265
İdris, 51, 55, 58, 80, 112, 113, 125, 128, 144, 145,
147, 149, 170, 176, 192, 204, 207, 212, 213, 222,
238, 244, 278, 311, 317
ihbâr, 16, 34, 35, 36, 69, 138, 142, 147, 157, 191,
202, 209, 212, 214, 217, 219, 223, 224, 255, 262
İhlas Efendi Tekkesi, 316
ihrâç, 16, 31, 36, 98, 102, 137, 141, 178, 204, 217,
236, 237, 248, 250, 257, 263, 282, 291, 292, 294
İki Ahur, 14, 158, 315
İlhan, 15, 95, 141, 247, 315
iltizâm, 12, 61, 76, 79, 90, 139, 140, 142, 144, 148,
156, 165, 166, 167, 209, 210, 211, 220, 231, 232,
239, 241, 262, 281, 282
İlyâs, 20, 54, 63, 90, 101, 135, 143, 170, 235, 242,
317
imâm, 215, 256, 261, 309
İncesu, 14, 253, 315
İnci, 87, 226, 318
incir, 39, 44, 111, 113, 172
İncirli, 14, 277, 315
inek, 38, 84, 233, 274
intikâl, 26, 27, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 68, 70, 71, 72,
74, 78, 79, 86, 97, 100, 104, 105, 106, 107, 108,
109, 111, 112, 113, 116, 118, 119, 121, 123, 124,
129, 130, 134, 135, 139, 140, 144, 147, 152, 158,
159, 166, 167, 171, 174, 176, 180, 183, 185, 188,
192, 200, 202, 203, 205, 210, 211, 217, 218, 220,
225, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 253, 254, 255,
260
irsen, 26, 51, 53, 56, 68, 71, 74, 86, 97, 98, 104, 108,
109, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 125, 129,
130, 140, 143, 147, 152, 158, 159, 174, 176, 186,
188, 192, 200, 210, 211, 220, 241, 243
irsiye-i şer'îye, 171, 241
isbât-ı vücûd, 287, 290, 292, 294
İshak, 97, 118, 165, 166, 175, 199, 201, 204, 224,
244, 245, 251, 317
iskân, 1, 17, 211, 263, 282
İşkân, 179, 211, 230, 262, 263, 282, 321
iskât, 20, 26, 51, 75, 78, 80, 81, 84, 87, 88, 94, 98,
100, 102, 103, 104, 109, 118, 120, 123, 126, 128,
129, 143, 146, 150, 152, 155, 157, 158, 159, 161,
162, 164, 169, 170, 171, 176, 178, 180, 181, 182,
184, 189, 191, 195, 196, 202, 218, 219, 227, 233,
244, 252
İskender, 1, 76, 178, 317
İsma'îl, 19, 20, 21, 29, 31, 53, 55, 60, 63, 64, 69, 75,
76, 80, 84, 86, 88, 91, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 109,
111, 112, 113, 114, 116, 117, 118, 121, 123, 127,
130, 139, 140, 149, 159, 164, 166, 170, 172, 173,
177, 178, 181, 182, 183, 187, 188, 189, 192, 195,
196, 198, 199, 200, 203, 207, 209, 210, 214, 218,
221, 222, 244, 248, 257, 275, 276, 278, 284, 286,
317
İsmihân, 21, 27, 45, 51, 58, 69, 130, 132, 133, 134,
135, 137, 141, 145, 146, 180, 201, 210, 318
İstanbul, 5, 6, 7, 22, 110, 120, 174, 181, 277, 288,
291, 316, 327, 328, 329, 330, 331
istincâr, 35, 36, 87, 138, 157, 173, 212, 219, 222,
224, 225, 230, 241, 255, 257
İznic Fincânı, 40, 59, 68, 167, 197
İznic kase, 40, 167
İznic tabak, 40, 198

K

kabz, 18, 20, 22, 25, 30, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 62,
63, 68, 69, 70, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 84, 88,
93, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 102, 103, 104, 105,
109, 110, 111, 112, 113, 117, 120, 123, 125, 126,
128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 139,
140, 141, 143, 144, 146, 148, 149, 150, 152, 153,
155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165,
166, 168, 169, 170, 171, 174, 175, 176, 180, 181,
182, 183, 186, 187, 188, 189, 192, 195, 196, 199,
200, 202, 204, 205, 206, 208, 209, 216, 217, 219,
221, 222, 224, 226, 228, 232, 233, 234, 235, 240,
243, 244, 245, 247, 248, 249, 251, 252, 253, 259,
262, 263, 264, 266, 267, 281, 282, 293, 302, 303
kabzalı hançer, 33, 237
kâdılar, 279, 282, 287, 291, 293, 296, 299, 300, 303,
304
kâdısı, 272, 283, 296, 312
kadife, 24, 39, 60, 133, 164, 198
kadife kalpak, 24, 164
kadife yasdık, 39, 133
Kadir, 92, 317
Kadrî, 278, 317
kaftan, 41, 68, 133, 145, 167, 197, 233
Kaftan, 41
Kahraman, 135
kahve, 39, 40, 68, 84, 133, 168, 172, 197, 198, 234
kahve ibriği, 40, 84, 172, 197, 198, 234
kahve ibriği tabe, 40
kahve tabağı, 40
kahve tepsisi, 40, 68
Kahveci, 43, 61, 80, 172, 319
kal'abend, 269, 271, 272, 278, 279, 311
Kal'abend, 269, 271, 272, 321, 324
Kalagavt, 14, 163, 315
Kalaycı, 43, 131, 204, 244, 245, 251, 319
Kalburcu, 43, 165, 319
Kalender, 26, 108, 109, 278, 317
kaliçe, 38, 167, 172, 198
kalkan, 129
Kamalak-zâde, 55, 216, 229, 230, 257, 273, 274, 317,
319
Kanalıcı, 15, 37, 38, 275, 315
Kanber, 209, 317
kandil, 38, 201
kantar, 30, 75
kapaklı tas, 40
Kaplan, 317
Kara, 2, 14, 15, 43, 47, 56, 57, 61, 84, 94, 96, 101,
113, 142, 153, 155, 168, 172, 175, 177, 183, 187,
202, 222, 230, 236, 247, 250, 253, 257, 262, 304,
305, 307, 310, 315, 316, 319, 320
Kara Öbek, 14, 101, 183, 315
Kara Sakal, 15, 47, 168, 315
kara sandık, 42, 84, 253
Kara Seki, 15, 253, 315
Karabaş, 88, 257, 317
Karaca, 141, 317
Karadeğnek, 32, 254, 316
Karadere, 224, 316
Karakuyu, 14, 15, 142, 236, 315
Karaman, 187, 199, 269, 306, 316
Karapınar, 279, 316
karye, 13, 22, 25, 26, 32, 33, 35, 36, 48, 53, 58, 59,
61, 64, 73, 74, 75, 76, 79, 80, 81, 84, 85, 88, 89,

- 90, 91, 92, 93, 94, 95, 98, 99, 101, 102, 103, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 120, 126, 127, 129, 130, 131, 133, 135, 140, 142, 143, 146, 147, 148, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 172, 174, 175, 177, 178, 179, 181, 183, 184, 185, 187, 188, 189, 190, 191, 201, 202, 204, 206, 208, 211, 212, 219, 221, 222, 227, 228, 229, 230, 233, 234, 235, 236, 238, 240, 241, 242, 246, 248, 249, 253, 254, 256, 258, 259, 260, 262, 263, 264, 265, 269, 272, 274, 281, 295, 311, 325
- Kasab, 43, 103, 123, 160, 319
- kasame, 33, 101
- Kasım, 27, 32, 35, 60, 65, 69, 82, 83, 91, 96, 100, 101, 104, 116, 120, 123, 125, 141, 146, 147, 156, 160, 161, 169, 178, 185, 202, 206, 213, 217, 221, 222, 226, 234, 245, 246, 250, 254, 255, 259, 267, 273, 281, 309, 312, 317
- Kasımoğlu, 52
- kâsır, 54, 56, 74, 89, 98, 104, 107, 111, 127, 128, 130, 142, 149, 174, 176, 180, 184, 219, 225, 253, 260
- kassâm, 9, 63, 73, 85, 103, 120, 252
- Kassâm, 9, 43, 319
- Kastel, 15, 100, 274, 275, 286, 315
- Katır, 236, 250, 321
- Katib, 43, 319
- katl, 33, 34, 101, 165, 191, 267, 278, 280, 287, 288, 289, 291, 298
- katremiz, 84, 172, 197, 198, 201, 235
- Katremiz, 40
- Kavli, 14, 165, 172, 181, 191, 221, 315, 317
- Kaya, 16, 19, 20, 36, 63, 69, 74, 82, 98, 101, 106, 107, 109, 111, 112, 114, 136, 169, 178, 179, 198, 199, 207, 208, 215, 217, 234, 240, 243, 244, 251, 275, 276, 277, 278, 317, 318
- Kayacık, 14, 15, 104, 274, 276, 284, 315
- Kayalı, 32, 100, 178, 318
- Kayseri, 15, 79, 274, 278, 286, 293, 315, 330
- Kayyim, 58, 99, 165, 209, 239, 258, 321
- kazâ, 114, 116, 120, 121, 124, 137, 142, 211, 216, 222, 227, 234, 260, 273, 280, 282, 285, 289, 297, 312
- kazan, 40, 234
- Kazancı, 43, 196, 319
- kazgan, 172, 177, 233
- Kazgan, 41
- kazzâz hırfeti, 193
- Kazzâz Hırfeti, 42, 316
- kebir, 40, 44, 51, 53, 56, 58, 60, 64, 71, 79, 85, 87, 103, 104, 111, 112, 113, 118, 123, 125, 128, 130, 133, 137, 152, 158, 161, 167, 169, 172, 177, 180, 181, 182, 183, 192, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 203, 208, 217, 226, 227, 228, 229, 234, 235, 239, 243, 244, 251, 289, 290, 296, 304
- Kebîr Cend, 14, 179, 315
- kebir lenger, 40
- kebir şiş, 40
- kebir tas, 40
- kebir tencere, 40
- keçe, 38, 60, 145, 167, 197, 201
- Keçeli, 14, 184, 315
- keçi, 38, 172, 185
- Kefâlet, 80, 321
- Kefer Celîl, 14, 43, 143, 206, 315
- Kefer Halîl, 14, 146, 315
- kefil, 53, 80, 96, 124, 168, 212
- kefil-i beytü'l-mâl, 96
- Kemal, 54, 107, 176, 317
- kemik kaşık, 40
- Kendirci, 43, 67, 319
- Kered, 14, 15, 99, 133, 227, 229, 231, 248, 285, 315
- Kerime, 19, 20, 125, 178, 318
- keşif, 10, 11, 31, 32, 33, 77, 82, 106, 177, 184, 202, 236, 238, 247, 257, 295
- Keşif, 31, 184, 323
- ketb, 16, 27, 32, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 257, 258, 259, 283, 312
- Kethüdâşehri, 43, 128, 138, 319
- Kethüdâyeri, 67, 77, 161, 175, 199, 201
- kettan don, 41
- kettan gömlek, 145
- Kevgir, 40
- keyl, 30, 49, 75, 79, 81, 92, 95, 98, 100, 105, 107, 110, 111, 112, 126, 129, 131, 133, 144, 154, 156, 157, 159, 162, 185, 218, 235, 246, 281, 291
- kırâ'at, 61, 76, 122, 171
- kırmızı ihram, 41
- Kırmızı ihram, 133
- Kısır, 15, 24, 28, 88, 192, 226, 315
- kısmet, 97, 145, 173, 197
- kısrağ, 163, 236, 237, 238
- kısrak, 237
- kit'a, 22, 49, 50, 54, 64, 73, 77, 79, 81, 92, 94, 95, 98, 100, 103, 105, 106, 107, 108, 110, 112, 113, 130, 131, 135, 144, 148, 158, 165, 172, 175, 176, 185, 200, 218, 221, 227, 229, 238, 240, 246, 253, 260
- kıymet, 64, 81, 85, 123, 134, 141, 144, 167, 193, 201
- kıyye, 172
- kız karındaş, 71, 78, 79, 88, 104, 107, 110, 141, 152, 158, 161, 167, 168, 171, 176, 183, 193, 197, 199, 205, 218, 239, 255
- kızıl kaliçe, 38, 167
- kızıl kürk, 41
- kızıl tencere, 40
- Kızılcakend, 48, 88, 316
- Kızılcamescid, 15, 34, 110, 165, 175, 210, 211, 214, 224, 249, 274, 275, 286, 315
- Kızılhisar, 14, 22, 23, 59, 64, 73, 102, 188, 315
- Kızılhisar-ı Tahtani, 14, 22, 73, 102, 315
- kılar, 37, 45, 58
- kilim, 20, 38, 59, 68, 84, 133, 149, 167, 172, 197, 201, 215, 233, 234, 235
- Kilis, 268, 279, 282, 316, 328

kisve, 27, 28, 56, 57, 59, 67, 71, 72, 134, 140, 149, 150, 154, 162, 173, 187, 188, 195, 203, 206, 207, 210, 211, 212, 213, 219, 220, 241, 242, 254
 Kitabçı, 43, 319
 Koca, 64, 76, 143, 146, 147, 161, 168
Konya, 4, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 30, 31, 34, 35, 46, 293, 316, 327, 328, 329, 330
 korucu, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293
 koyun, 141, 172, 195, 196, 274
 Kozanlı, 14, 15, 26, 29, 33, 59, 87, 90, 108, 109, 167, 184, 187, 274, 276, 284, 315
 Kozluca, 3, 15, 29, 60, 315
 köhne, 38, 39, 40, 41, 60, 68, 84, 133, 144, 145, 167, 172, 197, 198, 201, 215, 234, 235, 253
 köhne bez gömlek, 41, 68
 köhne gömlek, 41, 144, 198
 Kör, 14, 52, 60, 84, 112, 172, 315, 319
 Kör Nezir, 14, 84, 315
 Kubat, 21, 29, 132, 133, 317
 kulblu kazan, 40
 Kuloğlu, 285, 286, 319
 kuloğulları, 287, 289, 290, 293
 kumaş, 39, 41, 133, 198, 233
 kumaş çarşaf, 39
 kumaş zibun, 133
 kurâ, 264, 265, 269, 270, 296
 kuru üzüm, 39
 kuşak, 18, 30, 59, 62, 94, 97, 108, 133, 144, 145, 214
 Kuyumcu, 43, 105, 110, 125, 180, 319
 kuzât, 262, 279, 282, 287, 291, 293, 299, 300, 303, 304
 Küçük, 3, 14, 33, 74, 79, 90, 95, 105, 106, 161, 162, 181, 226, 230, 241, 242, 247, 271, 287, 297, 305, 315, 319
 Küçük 'Arâb, 14, 33, 105, 247, 315
 Küçük Massara, 14, 268, 269, 315
 Küffan, 74, 84, 317
 küpe, 18, 30, 42, 62, 97, 135, 144, 145, 198, 214, 227, 249, 253
 Kürd, 14, 114, 163, 190, 212, 307, 310, 315, 319
 kürk, 41, 59, 60, 133, 197, 234
 Kürkciyan, 15, 20, 21, 29, 31, 36, 51, 55, 57, 70, 74, 78, 84, 106, 149, 150, 173, 175, 177, 179, 219, 241, 255, 259, 274, 275, 284, 315
 Kürkçü, 14, 43, 159, 319
 Kürtenciyan, 15, 20, 25, 47, 49, 85, 86, 87, 185, 188, 203, 240, 274, 278, 286, 315
 Kütahyalı, 60
 Küttâb, 43, 93, 319

L

Lâlâ Mustafâ Pâşâ Evkâfi, 316
 Lâlâ Mustafâ Pâşâ, 216
 Lâlâ Mustafâ Pâşâ Evkâfi, 293
 Lâlâ Mustafâ Pâşâ'nın Evkâfi, 215
 leğen, 40
 leğen ibriği, 41
 lenger, 40, 197
 lengeri sahan, 40
 levande, 305, 307, 308, 310
 Leyla, 80, 318
 Leyluncük, 15, 50, 54, 148, 155, 225, 315, 316
 li-beveyyn, 62, 79, 89, 93, 97, 101, 103, 106, 125, 135, 144, 145, 158, 161, 167, 171, 176, 178, 187, 193, 194, 215, 252, 255

livâ-i Rasulullâh'da, 287, 289, 290, 292, 294, 301

M

mâ'î kaftan, 41
 mâ'î şalvâr, 41, 201
 ma'î yorgan, 39
 mâ'î zibun, 41, 84, 201
 Mağaracık, 155, 316
 mahalle, 3, 14, 15, 16, 17, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 46, 56, 58, 60, 64, 65, 68, 69, 77, 78, 83, 86, 90, 91, 94, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 106, 109, 117, 122, 123, 125, 127, 130, 131, 132, 135, 136, 137, 138, 141, 142, 143, 146, 147, 149, 152, 154, 156, 159, 163, 167, 168, 169, 170, 171, 175, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 188, 190, 191, 195, 196, 198, 199, 200, 201, 202, 204, 205, 209, 212, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 222, 224, 228, 229, 230, 234, 235, 236, 237, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 251, 252, 253, 256, 257, 279, 296, 311, 325, 326
 mahfil-i kazâda, 13, 16, 18, 26, 28, 30, 33, 34, 35, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 62, 64, 65, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 113, 117, 118, 120, 123, 125, 126, 127, 129, 130, 132, 134, 136, 137, 138, 139, 142, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 174, 175, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 196, 198, 199, 200, 201, 204, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 232, 233, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 248, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 256
 Mahir, 77, 317
 mahmiye, 18, 62, 110, 204, 222
 Mahmûd, 16, 35, 36, 62, 63, 69, 74, 75, 77, 80, 82, 83, 86, 90, 92, 93, 94, 97, 99, 101, 105, 107, 109, 110, 114, 123, 124, 128, 134, 135, 137, 138, 148, 150, 156, 163, 172, 174, 176, 183, 193, 194, 195, 197, 204, 215, 217, 222, 231, 237, 239, 241, 246, 247, 248, 251, 252, 255, 275, 276, 278, 281, 282, 285, 286, 305, 317
 Mahsar, 14, 129, 222, 315
 mahsûlât, 184, 263, 264, 272
 Mahsun-zâde, 61, 97, 99, 100, 135, 219, 224
 Mahzun, 224, 225, 317
 Mahzun-zâde, 134, 135
 Maksûd, 71, 152, 168, 172, 259, 276, 284, 285, 317
 maktûl, 33, 51, 101, 106, 216
 Malatya, 2, 265, 270, 297, 316
 mâlikâne, 71, 89, 94, 142, 183, 200, 223, 264, 266, 268, 270, 271, 272, 281, 282, 311
 mangal, 38, 172, 197, 198
 mansûbe, 27, 57, 64, 68, 69, 86, 97, 108, 112, 122, 123, 126, 129, 134, 137, 139, 149, 150, 151, 153, 154, 156, 169, 171, 179, 180, 184, 192, 194, 203, 207, 208
 Mansûr, 69, 72, 104, 149, 155, 156, 157, 242, 247, 255, 278, 317
 Maraş, 1, 3, 53, 60, 80, 155, 163, 223, 268, 278, 279, 294, 295, 297, 302, 314, 316, 321
 maraz, 27, 69, 73, 131, 132, 137

- Mardin, 265, 270, 316
 matbah, 37, 45, 46, 47, 68, 69, 123, 137, 141, 149, 164, 170, 183, 198, 200, 216, 221, 222
 Matrakçıbaşı, 43, 319
me'ûnet-i süknâm, 24, 25, 162, 164, 189, 191, 218, 226, 227
me'ûnet-i süknâmı, 87
 mecrûh, 31, 33, 77, 78, 165, 177, 202, 223, 237, 239, 247, 268
 Meddah, 43, 319
 Medîne-i 'Ayntâb, 13, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 114, 115, 117, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 246, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 311
 mehir, III, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 45, 325
 Mehmed, 13, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 45, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 263, 267, 268, 274, 275, 276, 277, 278, 280, 282, 283, 284, 285, 286, 300, 301, 302, 303, 305, 307, 309, 310, 311, 312, 317
 mehr-i mu'accel, 19, 20, 21, 24, 25, 134, 149, 150, 170, 189, 207, 208, 218, 226, 255
 Mehr-i Mu'accel, 19, 134, 149, 321, 322
 mehr-i mü'accel, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 49, 72, 85, 86, 87, 94, 124, 129, 134, 144, 145, 149, 151, 152, 162, 164, 167, 170, 175, 176, 178, 184, 189, 190, 191, 197, 207, 208, 218, 226, 227, 231, 242, 244, 251, 255
 Mehr-i Mü'accel, 19, 72, 85, 86, 124, 134, 149, 151, 207, 320, 321, 322
 Mehti, 63, 80, 123, 162, 166, 317, 318
 Mehti-zâde, 80, 123, 162, 166, 317
 Melik-zâde, 215, 319
 Memâlik, 265, 270
 Memlûkzâde, 317
 Memlûk-zâde, 95
 men', 32, 36, 61, 71, 74, 75, 76, 78, 81, 87, 92, 99, 101, 103, 105, 107, 111, 126, 127, 130, 136, 137, 141, 143, 149, 150, 160, 171, 174, 175, 176, 178, 182, 183, 185, 186, 190, 193, 199, 200, 201, 206, 212, 213, 214, 215, 220, 225, 229, 231, 232, 233, 238, 240, 241, 243, 248, 250, 252, 257, 261, 266, 270, 295, 304, 311
 Menbic, 282, 316
 menzil, 37, 44, 45, 56, 58, 65, 68, 69, 77, 78, 94, 97, 100, 103, 104, 109, 117, 120, 122, 123, 130, 133, 137, 141, 146, 164, 167, 169, 170, 171, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 188, 190, 196, 199, 200, 209, 215, 216, 222, 228, 229, 234, 235, 242, 243, 244, 245, 251, 252, 254, 279, 280, 326
 merkeb, 84, 184, 204, 233, 248, 256
 Merkeb, 204, 248, 256, 322
 Mervan, 14, 120, 315
 Meryem, 18, 29, 30, 56, 62, 88, 104, 108, 145, 162, 187, 192, 193, 194, 195, 197, 201, 214, 227, 243, 244, 251, 318
 meşin sarık, 41
 meşrûtiyet, 83, 114, 115, 118, 121, 163, 293
 Mevlânâ, 67, 77, 86, 106, 120, 130, 131, 134, 135, 177, 184, 185, 186, 217, 222, 236, 238, 245, 247, 258, 261, 263, 283, 309, 311, 312, 319
 Mevlûd, 70, 72, 73, 141, 196, 317
 Meydanbaşı, 15, 121, 159, 165, 185, 235, 315
 Meyve Bostâmı, 130, 221, 322
 Mezid, 317
 Mezid-zâde, 245, 251
 Mihri, 318
 Mikdad, 143, 147, 149, 205, 206, 232, 256, 259, 317
 minder, 38, 108, 167
 Mîr, 77, 95, 101, 131, 146, 170, 222, 223, 225, 276, 278, 317
 Mirac, 277, 317
 Mirâlây, 43, 156, 319
 mîrâs, 10, 29, 126, 325
 mîri, 61, 70, 82, 91, 155, 160, 185, 216, 222, 224, 257, 264, 265, 269, 278, 287, 288, 291, 292, 294, 296, 297, 298, 299, 303, 304, 307, 308, 311, 312, 313, 320, 321, 324
Mîri, 265, 303, 322
 Mîri, 80
 mîri kalemiyesi, 270
 mîr-livâ, 264, 266, 269, 271, 272, 288, 291, 296
 mîr-mîrân, 266, 269, 271, 272, 280, 288, 291, 295, 296, 308, 309, 310
 Mîr-zâde, 59, 78, 122, 163, 244, 317
 Miyase, 36, 71, 241, 318
 Mizman, 14, 174, 315
 Mizmiz, 14, 140, 315
 Molla, 14, 15, 16, 21, 29, 34, 35, 36, 51, 52, 53, 55, 57, 58, 63, 64, 69, 76, 77, 79, 80, 81, 83, 85, 88, 89, 96, 98, 103, 106, 109, 110, 111, 112, 117, 118, 122, 123, 125, 127, 128, 129, 131, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 152, 153, 157, 159, 160, 162, 165, 166, 168, 170, 171, 172, 175, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 203, 204, 205, 207, 209, 210,

- 211, 212, 214, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 225, 228, 229, 230, 231, 232, 234, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 247, 248, 251, 254, 256, 259, 274, 275, 284, 315
- Molla Ahmed, 14, 15, 21, 34, 51, 53, 80, 103, 131, 132, 134, 135, 137, 153, 159, 176, 186, 190, 191, 221, 259, 274, 275, 284, 315
- mu'arız, 61, 67, 107, 135, 137, 178, 183, 248
- mu'âyene, 31, 77, 82, 177, 202, 236, 239, 247
- Muhâfız, 43, 267, 305, 319
- muhallefât, 131, 132, 145, 181, 185, 244
- Muhzırbaşılık, 267, 285, 322
- mûk, 188
- mukâta'a, 12, 61, 199, 224, 239, 269, 271, 272, 281, 282, 283, 312, 314
- Mukâta'ası, 174, 181, 187, 223, 264, 311, 320, 321
- mum, 38, 197
- mûmâ-ileyh, 66, 68, 91, 95, 96, 140, 161, 189, 193, 206, 221, 263, 264, 266, 272, 282, 287, 294, 306, 307, 309, 311, 313
- Mumcuoğlu, 60
- Munise, 26, 61, 318
- Murâd, 16, 25, 28, 31, 35, 36, 52, 77, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 100, 104, 109, 111, 117, 139, 159, 192, 198, 209, 211, 212, 217, 220, 221, 231, 232, 242, 244, 245, 250, 251, 257, 259, 260, 285, 305, 317
- Murâd Pâşâ Köprüsü, 28, 212
- Murâdli, 14, 52, 315
- Murteza, 228, 317
- Mûsâ, 13, 23, 24, 29, 33, 34, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 115, 117, 119, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 134, 135, 136, 138, 140, 141, 142, 143, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 168, 171, 173, 174, 175, 176, 179, 180, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 227, 229, 231, 232, 233, 234, 235, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 259, 260, 274, 275, 278, 284, 293, 311, 317
- Mushaf-ı Şerîf, 51, 64, 65, 253
- muskıyye, 49, 79, 107, 112, 125, 131, 144, 162, 227, 234
- Muslî, 52, 81, 98, 99, 100, 163, 166, 167, 184, 187, 188, 218, 219, 220, 224, 246, 251, 259, 260, 275, 278, 286, 317
- muslihûn, 51, 74, 75, 80, 81, 88, 94, 100, 102, 109, 123, 128, 143, 146, 152, 158, 159, 169, 170, 180, 202, 219, 233, 246
- Muslî-zâde, 51, 135, 149
- Mustafâ, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 60, 61, 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 87, 88, 90, 92, 93, 94, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 148, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 194, 195, 196, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233, 234, 236, 238, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 260, 261, 262, 264, 265, 266, 268, 270, 271, 273, 281, 282, 283, 285, 293, 303, 310, 312, 313
- Müftü-zâde, 72, 73, 80, 83, 84, 109, 118, 136, 153, 184, 212, 222, 236, 257, 274, 317
- mûlk, I, 33, 43, 44, 52, 54, 55, 58, 63, 68, 69, 70, 76, 84, 88, 93, 95, 97, 100, 104, 108, 112, 113, 123, 125, 131, 136, 139, 141, 144, 146, 149, 159, 162, 164, 168, 170, 175, 177, 183, 186, 200, 204, 205, 206, 209, 216, 221, 224, 228, 234, 235, 240, 248, 250, 254, 257, 273, 326
- münakkaş yasdık, 39, 145
- münâza'ât-ı kesret, 25, 74, 76, 80, 88, 100, 102, 123, 128, 129, 143, 146, 152, 159, 170, 218, 246
- münâza'unfih*, 22, 74
- münhasıra, 51, 53, 56, 58, 59, 60, 62, 68, 71, 78, 79, 84, 85, 86, 88, 89, 93, 97, 103, 125, 129, 130, 133, 144, 145, 147, 152, 158, 161, 167, 169, 171, 172, 176, 178, 180, 181, 183, 187, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 210, 215, 227, 229, 233, 234, 235, 239, 243, 244, 251, 252, 303
- Mürteza, 106, 113, 228, 231, 317
- Müslime, 215, 318
- müslimîn*, 34, 59, 69, 75, 77, 81, 82, 84, 91, 99, 107, 134, 135, 136, 147, 177, 185, 191, 203, 209, 222, 226, 230, 232, 236, 238, 245, 247, 255, 312
- müslimûn, 51, 74, 75, 81, 94, 100, 102, 109, 123, 128, 143, 152, 159, 169, 170, 202, 219, 233
- müsmire, 48, 49, 95, 148, 164
- müsta'mel, 38, 68, 145, 235
- müsta'mel kettan gömlek, 41
- müsta'mel kilim, 253
- müşâ', 55, 100, 103, 105, 110, 111, 114, 115, 118, 121, 130, 135, 141, 152, 155, 159, 192, 222, 230, 234, 239, 243
- müşâhede, 31, 77, 82, 247
- müşârûn-ileyh, 66, 68, 95, 155, 156, 181, 193, 211, 256, 268, 271, 274, 279, 281, 287, 290, 291, 300
- müştemil, 45, 46, 47, 49, 52, 68, 69, 84, 95, 100, 112, 113, 115, 119, 122, 123, 137, 141, 146, 148, 164, 168, 170, 177, 183, 186, 188, 198, 200, 216, 221, 222
- müşterâ, 63, 64, 65, 94, 95, 141, 153, 156, 222, 232, 233, 259
- müşterek, 55, 92, 100, 103, 105, 130, 135, 141, 152, 159, 184, 192, 222, 234, 243, 304
- mütevellî, 9, 57, 66, 70, 82, 83, 93, 102, 114, 115, 116, 117, 118, 121, 160, 199, 215, 216, 242, 256, 257, 258, 260, 262, 263, 293

müvekkile-i, 18, 33, 62, 63, 72, 73, 77, 79, 80, 84, 86,
89, 90, 102, 104, 106, 108, 116, 118, 132, 139,
143, 146, 148, 166, 179, 180, 181, 186, 204, 219,
221, 224, 237, 244, 247, 256, 259
Müzâr, 14, 172, 187, 315

N

na'alçacı hırfeti, 98, 99
Na'alçacı Hırfeti, 42, 316
na'lband dükkânı, 43, 139
na'lbec, 201
Nafah, 14, 127, 268, 269, 315
nafaka, III, 10, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 45, 48, 56, 57,
59, 67, 71, 72, 87, 88, 92, 97, 134, 140, 149, 150,
154, 162, 164, 173, 184, 187, 188, 189, 191, 195,
203, 206, 207, 210, 211, 212, 213, 218, 219, 220,
226, 227, 234, 241, 242, 252, 253, 254, 325
nafaka-i 'iddet, 24, 25, 87, 189, 191
nâhiye, 142, 268
nakîb, 120, 139, 183, 225, 262
Nakîb, 43, 319
Nakkaş, 43, 123, 274, 277, 319
nâmahrem, 16, 35, 36, 212, 217, 241, 326
nâmzed, 18
Narlı Mescid Şerîf Vakfı, 158, 316
Narlı Mescidi, 316
Narlıca, 14, 224, 274, 311, 315
Nasır, 14, 52, 158, 181, 315
Nasraddîn, 222, 317
Nasrâni, 244
Nebî, 28, 76, 212, 317
Neccar, 42, 43, 144, 149, 216, 316, 319
Neccar Bazarı, 42, 316
nefer, 31, 33, 52, 101, 177, 280, 294, 295, 296, 298,
304
Nefer, 270, 323
neftî çuka kürk, 41, 133
nehr-i câri, 49, 76, 79, 112, 131, 175, 229, 246
Nermin, 126, 318
nevrûz-ı firûzda, 287, 292, 293, 300, 301
nisf, 43, 45, 49, 76, 79, 81, 85, 97, 100, 102, 130,
139, 141, 143, 146, 163, 187, 206, 209, 224, 234,
243, 268, 311
Nisfulleyl, 34, 191, 230
Nikâh, 21, 73, 173, 174, 201, 213, 255, 322, 323, 327
nikâh-ı müte'akid, 21, 213
niyâbet, 120, 124, 138
Nizib, 169, 201, 316
nohud, 3, 30, 39, 75
Nur, 131, 161, 234, 318
Nurdane, 14, 103, 220, 315
Nureddin, 2, 180, 317

O

Okçu, 43, 268, 319, 323
Okçu-zâde, 62, 152, 319
Oruç, 33, 42, 43, 55, 63, 101, 106, 141, 145, 160,
207, 209, 316, 317
Oruç Beg Bazarı, 43
Orul, 14, 53, 111, 112, 113, 123, 162, 262, 271, 283,
315
oturakçı, 287, 289, 290, 292, 293

Ö

Öbek, 14, 74, 101, 315

P

Pâşâ, 28, 98, 101, 107, 110, 114, 115, 140, 146, 155,
156, 174, 193, 205, 211, 212, 216, 230, 255, 256,
259, 262, 263, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272,
273, 274, 280, 281, 282, 283, 287, 290, 291, 293,
294, 295, 298, 300, 301, 302, 305, 310, 313, 319
Pehlivan, 305, 319
Peri, 318
Perihan, 21, 172, 181, 195, 196, 318
peştemâl, 41, 145
peynir, 3, 172
Peynir, 39
Pircân, 109, 317

R

ra'iyet, 13, 90, 91, 111, 127, 128, 142, 143, 179, 211,
212, 219, 272, 288, 290, 312
Ra'iyet, 142, 323
Rabia, 318
rabt, 27, 68, 75, 106, 147, 165, 210, 220, 241, 262,
263, 264, 266, 269, 271, 272, 288, 291, 293, 306,
307, 309, 310
Rahime, 148, 166, 167, 185, 186, 228, 229, 318
raht, 60, 94, 108, 133
Rakka, 98, 100, 107, 110, 114, 115, 118, 121, 174,
230, 250, 262, 267, 274, 282, 306, 308, 309, 311,
316
Ramazân, 13, 29, 34, 52, 54, 55, 58, 62, 65, 66, 69,
76, 79, 83, 84, 90, 99, 100, 102, 104, 106, 107,
108, 111, 113, 127, 128, 134, 135, 138, 139, 148,
154, 155, 156, 158, 160, 162, 163, 165, 166, 170,
173, 175, 178, 183, 186, 191, 193, 194, 195, 197,
203, 206, 207, 209, 214, 216, 219, 221, 223, 230,
231, 232, 236, 237, 239, 249, 252, 257, 269, 274,
276, 277, 278, 283, 285, 286, 294, 295, 296, 297,
298, 302, 317
Raziye, 318
re'âya, 13, 76, 142, 225, 229, 265, 267, 270, 272,
283, 288, 289, 290, 292, 298, 300, 301, 304, 307,
311, 312
Re'âya, 127, 270, 272, 311, 320, 322, 323
Receb, 29, 52, 53, 64, 90, 101, 116, 124, 129, 147,
199, 204, 222, 228, 233, 234, 236, 246, 257, 274,
300, 301, 304, 307, 308, 309, 310, 312, 317
resm, 8, 12, 60, 61, 76, 85, 134, 142, 145, 147, 167,
177, 179, 197, 198, 201, 212, 219, 227, 234, 246,
288, 299, 302, 304, 311
Resul, 157, 189, 317
reşne, 60
Reyhan, 107, 277, 318
riyâl, 264
ru'ûs, 55, 61, 174, 181, 187, 201, 261, 264, 266, 268,
293, 299, 309, 311, 312, 313, 314
ru'ûs-ı 'Ayntâb, 174, 264, 266, 268, 299, 311, 312,
313
rub', 29, 48, 59, 60, 61, 68, 76, 79, 84, 85, 86, 100,
105, 108, 133, 134, 144, 145, 167, 173, 197, 198,
201, 215, 216, 233, 234, 235, 245, 253, 273, 274,
275

Rukıye, 19, 20, 45, 52, 54, 171, 185, 186, 242, 251,
318
Rum Kal'ası, 140
Rumeli, 6, 305, 309
rüsûm, 90, 91, 127, 143, 272, 281, 293
Rüsûm, 262, 293, 323

S

sâ'at, 145, 271, 279, 287, 297, 299, 314
Sabbâğ, 55, 138, 239, 317
Sabiha, 225, 318
sabir çuka yağmurluk, 41
Sabri, 123, 233, 317
Sac, 40
Sâdık, 51, 54, 243, 275, 284, 305, 317
Sadri, 64, 79, 109, 110, 117, 118, 127, 136, 170, 204,
210, 221, 233, 264, 317
sağır, 26, 27, 38, 39, 40, 44, 45, 47, 51, 54, 56, 58,
59, 60, 62, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 78,
84, 86, 97, 103, 106, 109, 113, 122, 129, 133, 136,
137, 139, 149, 158, 162, 167, 169, 172, 180, 184,
188, 192, 198, 203, 205, 207, 210, 213, 220, 231,
232, 233, 234, 235, 241, 242
sağire, 26, 27, 51, 56, 57, 58, 59, 67, 68, 71, 73, 80,
85, 87, 89, 97, 108, 112, 122, 123, 126, 129, 132,
133, 134, 135, 137, 139, 140, 144, 145, 147, 149,
150, 151, 153, 154, 156, 166, 167, 169, 171, 176,
179, 193, 194, 195, 197, 198, 203, 205, 207, 208,
210, 211, 213, 215, 220, 226, 232, 233, 241, 243,
252, 253, 254, 255, 260
Sâkine, 27, 35, 78, 132, 133, 134, 135, 137, 212, 214,
318
Sâlih, 2, 19, 36, 66, 122, 140, 212, 227, 237, 278,
286, 317
Sâliha, 148, 169, 318
sâliyân, 99
sâliyâne, 99, 109, 174, 250, 251, 273, 274
Sâliyâne, 98, 250, 323
Sam, 14, 101, 106, 133, 239, 315
Sami, 5, 42, 277, 317
saplı tas, 39
Sare, 88, 192, 318
Sarı, 55, 319
sarı şal, 42
sarık, 41, 68, 167
Sarraf, 43, 207, 319
Satılmış, 102, 153, 159, 242, 277, 317
savan, 38, 167, 198
Sazgın, 14, 98, 222, 315
seccade, 38, 60, 133, 167, 172
Sefer, 8, 51, 66, 68, 84, 88, 155, 205, 206, 244, 245,
251, 276, 279, 280, 287, 289, 290, 291, 293, 298,
299, 300, 302, 307, 310, 317, 320, 323, 324
sefer kahve ibriği, 40
sefer sahan, 40
sehim, 112, 113, 129, 158
Sekban, 308, 310, 317, 323
sekbân, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 305, 306, 307,
308, 309, 310
Selanik bağı, 133
Selim, 19, 33, 85, 137, 180, 317
Semakaya, 187, 316
Semaven, 14, 58, 179, 315
semeni, 49, 52, 54, 55, 56, 58, 63, 68, 69, 70, 74, 76,
78, 81, 84, 85, 88, 89, 91, 93, 95, 96, 97, 99, 100,

102, 104, 105, 106, 111, 113, 117, 122, 125, 130,
131, 139, 141, 144, 146, 148, 149, 158, 161, 162,
163, 164, 168, 170, 175, 176, 177, 180, 183, 184,
186, 188, 190, 193, 199, 200, 204, 205, 206, 208,
209, 216, 217, 221, 222, 224, 228, 234, 235, 236,
240, 243, 248, 254, 259, 264
Seng-i Çavuş, 15, 274, 315
Seng-i Hoşkadem, 15, 29, 46, 54, 145, 170, 315
Seng-i Nakkaş, 15, 29, 131, 132, 133, 134, 135, 136,
169, 285, 315
Seng-i Tavil, 15, 16, 29, 35, 36, 74, 166, 199, 212,
217, 244, 274, 315
Serab, 119, 121, 318
Serçavuş, 43, 304, 319
serdâr, 277, 285, 288, 289, 290, 291, 292
Serdâr, 43, 70, 78, 140, 274, 311, 319
Sevâil, 43, 304, 319
Seylan, 14, 81, 107, 137, 177, 218, 222, 315
Seyyid, 16, 27, 29, 32, 33, 36, 49, 51, 52, 53, 54, 55,
56, 57, 58, 60, 62, 64, 65, 66, 69, 70, 72, 73, 75,
76, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 86, 93, 94, 96, 97, 99,
100, 105, 106, 111, 112, 113, 114, 116, 117, 122,
123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 138,
144, 145, 146, 151, 154, 155, 157, 158, 160, 163,
164, 168, 169, 170, 171, 172, 177, 178, 181, 182,
183, 185, 186, 188, 189, 191, 192, 193, 196, 199,
201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 212, 213,
215, 217, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228,
229, 230, 231, 234, 236, 237, 239, 242, 243, 245,
246, 250, 252, 253, 257, 258, 260, 261, 262, 273,
299, 309
Sıddık, 76, 91, 96, 112, 113, 114, 198, 235, 238, 250,
256, 259, 317, 319
sığâr, 59, 80, 132, 133
Sivacı, 43, 131, 319
Side, 306, 308, 316
sîm, 18, 30, 42, 60, 62, 94, 108, 128, 133, 145, 167,
172, 198, 214, 227, 249
Sîm, 42
sîm halhal, 42
sim kadah, 40
sîm sâ'at, 42, 133
Sinan, 225, 245, 317
sini, 25, 39, 59, 167, 172, 190, 198, 201, 243
sirka, 214
Sitti, 66, 76, 318
siyah çizme, 42, 201
siyah püse, 41
sof ferâce, 41
Sofi, 91, 109, 185, 211, 317, 319
Solak, 15, 18, 30, 34, 60, 79, 222, 305, 307, 310, 315,
319
Solak Değirmen, 15, 222, 315
Su, 14, 222, 258, 315, 320
sû'-i hâl, 16, 35
sulbî, 26, 27, 51, 53, 56, 58, 59, 60, 64, 66, 67, 68,
69, 70, 72, 73, 78, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 93, 103,
104, 106, 108, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 122,
123, 125, 128, 129, 130, 137, 139, 152, 158, 161,
165, 167, 169, 172, 175, 179, 180, 181, 182, 183,
185, 188, 192, 195, 196, 199, 207, 208, 213, 220,
226, 228, 229, 233, 234, 235, 239, 241, 243, 244,
251, 260, 261
sulbiye, 27, 53, 56, 58, 59, 60, 62, 69, 74, 78, 83, 84,
85, 86, 88, 89, 93, 103, 118, 120, 122, 123, 125,
126, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 137, 139, 140,

144, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 156,
158, 159, 161, 162, 166, 167, 169, 171, 172, 176,
180, 183, 185, 187, 192, 193, 194, 197, 198, 199,
203, 207, 208, 211, 213, 215, 220, 228, 229, 232,
233, 235, 240, 243, 251, 253, 254, 255
sulh, 10, 25, 28, 29, 30, 33, 43, 51, 74, 75, 80, 87, 88,
93, 100, 102, 109, 123, 128, 129, 143, 146, 152,
158, 159, 162, 167, 169, 170, 171, 180, 189, 201,
219, 226, 233, 246, 247, 325, 326
Sultân, 2, 19, 22, 33, 70, 104, 123, 147, 150, 151,
153, 154, 156, 161, 167, 174, 192, 263, 272, 295,
316, 318, 324
Sultân Câmi'Hamamı, 316
Sumaki, 268, 316
Suruç, 257
Susak, 14, 49, 76, 315
sükkân, 134, 230, 232
Süleymân, 24, 30, 52, 56, 64, 69, 75, 77, 90, 91, 92,
98, 101, 105, 107, 111, 112, 113, 114, 115, 118,
121, 129, 131, 139, 142, 143, 145, 148, 153, 156,
157, 158, 161, 162, 166, 168, 172, 177, 181, 185,
188, 199, 201, 204, 205, 211, 218, 219, 221, 222,
227, 230, 234, 243, 265, 272, 277, 278, 281, 286,
304, 309, 317
süvâri, 287, 288, 291, 293
süzgeç, 40, 167, 198

Ş

Şa'bân, 36, 52, 55, 62, 68, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 77,
81, 84, 90, 93, 95, 101, 105, 126, 128, 129, 138,
141, 143, 146, 158, 159, 164, 165, 168, 178, 180,
183, 193, 203, 204, 205, 217, 218, 222, 228, 229,
230, 232, 234, 240, 241, 248, 249, 252, 253, 256,
259, 260, 261, 268, 275, 278, 283, 286, 297, 303,
305, 310, 311, 312, 314, 317
şâhidleriz, 33, 34, 52, 53, 55, 63, 65, 67, 71, 72, 73,
75, 78, 81, 82, 85, 90, 91, 92, 96, 97, 98, 99, 101,
110, 111, 113, 115, 116, 119, 122, 124, 126, 132,
137, 138, 143, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156,
157, 165, 166, 168, 176, 178, 179, 182, 186, 190,
191, 194, 204, 208, 209, 210, 211, 212, 217, 223,
228, 230, 233, 236, 237, 238, 240, 243, 248, 252,
257
Şahin, 88, 169, 170, 249, 254, 277, 317
Şahmülkü, 14, 95, 315
Şakibe, 234, 318
şalvar, 41
Şam, 7, 265, 306, 308, 316
şamdan, 38, 68, 167, 172, 197, 198
Şarkıyan, 15, 315
Şehabeddin, 234, 317
Şehidlik, 15, 47, 200, 315
Şhreküstü, 3, 14, 15, 24, 29, 33, 36, 45, 46, 47, 51,
56, 57, 58, 65, 66, 68, 78, 87, 98, 101, 103, 122,
123, 126, 129, 137, 141, 142, 147, 148, 150, 151,
152, 153, 154, 156, 161, 164, 168, 170, 172, 181,
182, 184, 185, 193, 194, 195, 196, 197, 201, 203,
206, 211, 220, 221, 227, 228, 232, 238, 239, 241,
243, 244, 246, 247, 252, 253, 257, 274, 276, 283,
315
Şhriban, 53, 318
Şeker, 15, 125, 274, 315
Şemseddîn, 63, 317
Şevket, 260, 317
Şeyh Câmi'Şerif Vakfi, 316

Şeyhoğlu, 123
Şeyh-zâde, 51, 141, 196, 219, 220
şilte, 39, 84
Şireci, 43, 319
şirket, 64, 102
şiş hırdavâtı, 40
şitil, 90, 188
Şuhûdü'l-hâl, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61,
62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74,
75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87,
88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100,
102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111,
112, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 120, 122, 123,
124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134,
135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144,
145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154,
155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164,
165, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175,
176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185,
186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195,
196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206,
207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216,
217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226,
227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236,
237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246,
247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256,
257, 258, 259, 260
Şükür, 275, 295, 317

T

ta'lîl, 90, 96, 114, 116, 118, 121, 127, 174, 219, 229
ta'mîr, 66, 70, 82, 114, 116, 118, 121, 160, 171, 216,
222, 248, 256, 257, 266, 271
ta'yîn, 26, 27, 53, 57, 58, 59, 64, 66, 67, 68, 71, 72,
73, 75, 77, 79, 82, 83, 85, 86, 98, 99, 106, 109,
114, 116, 119, 121, 124, 125, 126, 130, 131, 132,
134, 135, 138, 139, 140, 144, 148, 160, 165, 166,
167, 170, 174, 181, 184, 185, 187, 189, 194, 200,
203, 205, 209, 210, 212, 215, 216, 220, 222, 230,
231, 232, 236, 238, 239, 241, 245, 247, 253, 256,
257, 258, 266, 267, 268, 270, 274, 276, 279, 280,
282, 287, 289, 290, 292, 294, 297, 300, 301, 302,
303, 304, 307, 308, 309, 310, 312, 313, 314
Ta'yîn, 304, 320
tabanca, 31, 133
Tabe, 40
Tabib, 43, 58, 319
Tacirli-zâde, 231
Tâcirli-zâde, 69, 317
tağrîm, 30, 36, 136, 165, 241
tahrîk, 32, 236, 237
tahrîr, 2, 3, 10, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 59, 60, 68, 77,
83, 87, 103, 107, 124, 131, 134, 135, 136, 138,
144, 145, 167, 172, 177, 184, 185, 186, 191, 197,
202, 212, 214, 222, 224, 229, 233, 234, 235, 236,
238, 241, 244, 245, 247, 248, 255, 257, 262, 263,
266, 267, 270, 271, 272, 276, 278, 279, 281, 282,
283, 285, 288, 293, 294, 295, 297, 298, 300, 302,
308, 311, 312
tahsil, 155, 216, 250, 273, 274, 283, 288, 291, 294,
295, 296, 297, 298, 299, 302, 313
tahta kase, 172
tahtâni oda, 37
Tahyar, 128, 317
takâs, 70, 84, 85, 89, 94, 122, 177, 186, 190, 254

- Takâs**, 242, 321, 322
takdîr, 23, 27, 28, 56, 57, 59, 67, 71, 72, 92, 134, 140, 150, 154, 162, 173, 187, 188, 195, 206, 207, 210, 211, 213, 219, 220, 226, 241, 242, 252, 254, 273, 297
takrîr-i kelâm, 13, 16, 18, 26, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 234, 235, 236, 237, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 259, 273
taksîm, 6, 29, 58, 60, 61, 71, 79, 85, 92, 103, 126, 134, 135, 144, 145, 167, 172, 173, 181, 195, 196, 197, 198, 235, 244, 245, 267, 326
Takyeci, 43, 172, 319
talâk, 10, 22, 23, 25
talâk-ı selâse, 22, 23, 73, 124, 174, 188
tarak, 41, 42, 97
Tarakçı, 216
târîh-i kitâb, 34, 77, 91, 118, 191, 223, 226, 230, 236, 237
tarîk-i ‘amm, 33, 37, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 58, 63, 64, 68, 69, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 84, 88, 91, 92, 93, 95, 98, 100, 102, 105, 106, 107, 110, 111, 112, 114, 116, 118, 121, 122, 123, 125, 130, 137, 139, 141, 143, 146, 158, 159, 160, 164, 168, 170, 175, 180, 183, 184, 185, 188, 190, 200, 202, 204, 206, 208, 215, 216, 218, 221, 228, 232, 234, 235, 239, 245, 247, 256, 257
tarîk-i hass, 37, 45
tarla, III, 44, 48, 49, 58, 64, 76, 77, 79, 81, 92, 95, 98, 100, 103, 105, 106, 107, 112, 113, 120, 133, 144, 159, 162, 218, 227, 234, 238, 247, 260, 326
Tarla-yı Atik, 15, 25, 46, 47, 80, 83, 104, 130, 136, 139, 150, 170, 208, 222, 228, 231, 261, 278, 286, 315
tas, 39, 40, 84, 133, 147, 167, 172, 177, 192, 197, 198, 234
tasarruf, 11, 35, 64, 71, 84, 105, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 135, 168, 171, 175, 180, 181, 183, 200, 215, 218, 238, 242, 246, 253, 260, 271, 280, 281, 314
taş, 31, 40
Taşdemir, 14, 53, 315
taş, 20, 108, 149, 167, 172, 177, 253
Taş, 41, 84, 234
Tayyib, 5, 78, 143, 317
techîz, 131, 201
tecrîm, 30, 36, 136, 165, 241
tefvîz, 79, 110, 120, 160, 238, 266, 272, 281, 289, 295, 297, 300
tehâşi, 16, 35, 36, 212, 217
tekâlif, 76, 85, 86, 99, 109, 111, 127, 142, 159, 171, 219, 232, 250, 273, 288
Tekâlif, 76, 98, 110, 142, 219, 231, 250, 288, 323
tekâlif-i şakka, 288, 291
tekfîn, 60, 85, 131, 198
Tel-başır, 14, 124, 126, 268, 281, 315, 316
Telhalid, 14, 281, 315
Telsüd, 14, 268, 315, 316
temessük, 70, 105, 112, 156, 163, 218, 245, 262, 264, 265, 266, 267, 269, 270, 271, 272, 281, 282, 283, 285, 293, 296, 301, 302, 307, 310
Temessük, 271, 272, 323
tenbîh, 16, 26, 36, 37, 53, 54, 55, 57, 61, 62, 63, 64, 65, 73, 74, 78, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 96, 97, 99, 102, 105, 106, 107, 108, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 121, 122, 124, 125, 127, 130, 132, 134, 138, 142, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 157, 163, 165, 166, 168, 174, 175, 179, 180, 183, 185, 188, 189, 190, 192, 194, 195, 199, 204, 208, 209, 210, 211, 213, 215, 218, 227, 228, 232, 238, 240, 241, 242, 243, 249, 251, 253, 256, 257, 267, 287, 298, 300, 301
tencere, 40, 60, 84, 144, 147, 167, 172, 177, 181, 192, 197, 234, 235, 253
tereke, III, 6, 7, 8, 19, 28, 65, 73, 84, 85, 138, 150, 151, 152, 153, 180, 183, 194, 195, 200, 270
Tereke, IX, 28, 29, 59, 60, 68, 84, 133, 144, 145, 147, 166, 172, 176, 197, 200, 215, 233, 234, 235, 323, 330, 353
Tesavud, 14, 315
teslîm, 18, 20, 26, 30, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 73, 74, 76, 77, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 93, 95, 96, 97, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 132, 136, 137, 138, 139, 141, 146, 148, 149, 152, 154, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 168, 170, 174, 175, 177, 182, 183, 185, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 195, 197, 199, 200, 201, 203, 204, 205, 206, 208, 209, 210, 213, 216, 217, 221, 222, 224, 225, 228, 229, 232, 234, 235, 236, 238, 240, 243, 249, 250, 253, 256, 259, 260, 262, 263, 264, 265, 266, 269, 271, 272, 278, 281, 283, 288, 289, 291, 292, 293, 296, 297, 299, 302, 313
Teslîme, 31, 35, 177, 246, 318
testi, 40, 192
tesviye-i umûruna, 26, 27, 68, 73, 109, 139, 140
Tevfik, 278, 317
tevzi’, 71, 109, 126, 195, 196, 244, 274, 275, 296
tezvîc, 18, 62, 173, 244, 255
Tıslâki, 15, 56, 64, 110, 128, 274, 286, 315
tiğek, 25, 48, 50, 55, 59, 64, 74, 76, 80, 84, 88, 89, 93, 94, 95, 102, 103, 105, 107, 124, 133, 148, 158, 164, 172, 176, 183, 185, 189, 208, 227, 228, 233, 234, 235, 238, 240, 246, 247, 253, 258
tilâvet, 192, 283
Timur, 2, 34, 230, 317
Toğan, 148, 158, 317
Tokad, 270, 316
toparabacı, 287, 293
topçu, 287, 288, 290, 291, 293
Torak, 193, 317
Tövbe, 3, 15, 45, 173, 186, 207, 208, 274, 275, 284, 315
Trablus, 305, 306, 308, 316

Turlu, 14, 135, 260, 315
 Turmuş, 105, 108, 109, 141, 152, 160, 214, 223, 317
 Tursun, 60, 98, 202, 208, 210, 243, 244, 251, 276,
 280, 317, 318
 tut, 49, 50, 54, 148
 Tutluca, 187, 268, 316
 tuz, 39, 232, 235
 Tuzcu, 43, 245, 251, 319
 tüfenk, 34, 133, 214, 233
 Türkan, 59, 318
 Türkmân, 160, 237, 306, 307, 308
 tütüncü hırfeti, 174
 Tütüncü Hırfeti, 42, 316

U

udûl-i müsliminden, 34, 55, 63, 64, 67, 72, 73, 75, 77,
 78, 81, 82, 85, 87, 90, 91, 92, 97, 98, 110, 113,
 115, 116, 119, 121, 124, 126, 132, 137, 138, 142,
 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 165, 166, 168,
 176, 178, 179, 182, 186, 189, 191, 194, 204, 207,
 208, 209, 210, 211, 212, 217, 230, 233, 237, 238,
 242, 243, 257
 Uğurlu, 273, 277, 317
 Ulukışla, 279, 316
 Uyum Söğüd, 14, 59, 147, 202, 212, 246, 315
 Uzil, 14, 181, 315

Ü

Ümem, 64, 317
 Ümmetullah, 83, 87, 148, 318
 Ümmügülsüm, 59, 60, 198, 205, 217, 318
 Üsküdâr, 306, 316
 Üstad, 69, 110, 130, 257
 Üveys, 56, 64, 65, 97, 111, 170, 189, 200, 203, 204,
 220, 317
 üzüm, 3, 39, 108, 172, 233
 Üzümceli, 53, 319

V

vakf, 11, 57, 65, 66, 70, 81, 82, 83, 93, 107, 114, 115,
 116, 118, 121, 136, 158, 160, 171, 192, 199, 200,
 207, 222, 228, 245, 256, 257, 258, 263, 265, 281,
 293
 vâkif, 9, 66, 83, 114, 115, 116, 118, 121, 216, 218
 Vakkas, 75, 77, 78, 107, 123, 139, 150, 159, 249,
 277, 317
 vâlide, 180, 210
 Van, 111, 316
 vasî, III, 26, 27, 59, 60, 68, 70, 72, 73, 79, 80, 96, 97,
 106, 108, 109, 116, 132, 133, 134, 135, 137, 138,
 139, 140, 144, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156,
 157, 166, 167, 171, 184, 192, 194, 195, 198, 203,
 205, 207, 208, 210, 220, 227, 231, 232, 241, 253,
 255, 258, 260, 325
 vasî-i muhtâr, 27, 73, 132, 138, 166, 194
 Vasî-i Muhtâr, 73, 131, 132, 137, 166, 323, 324
 vasîyet, 10, 27, 131, 132, 137, 138, 166, 167, 194,
 197, 229
 vekâleti, 10, 18, 26, 51, 58, 61, 62, 63, 66, 69, 70, 73,
 77, 80, 83, 86, 88, 90, 94, 96, 97, 102, 104, 106,
 107, 116, 117, 120, 125, 131, 132, 139, 146, 148,
 158, 161, 165, 168, 171, 180, 181, 186, 188, 195,
 196, 198, 201, 203, 205, 208, 209, 221, 222, 224,

228, 232, 234, 239, 244, 245, 246, 251, 255, 258,
 259
 vekîl, 13, 18, 26, 34, 35, 51, 58, 61, 62, 63, 65, 66,
 69, 70, 72, 73, 75, 77, 79, 80, 83, 86, 88, 89, 90,
 93, 96, 102, 104, 106, 108, 109, 114, 115, 117,
 118, 120, 121, 125, 127, 129, 131, 132, 138, 139,
 140, 143, 146, 148, 152, 155, 156, 158, 160, 161,
 165, 166, 168, 169, 170, 171, 179, 180, 181, 186,
 187, 189, 193, 195, 196, 198, 201, 203, 205, 208,
 209, 215, 216, 219, 221, 222, 224, 225, 228, 230,
 232, 234, 237, 239, 244, 246, 250, 251, 252, 255,
 256, 258, 259, 262, 265, 267, 270, 272, 288, 290,
 293, 304
 Velî, 13, 24, 31, 32, 33, 35, 51, 53, 56, 57, 70, 72, 73,
 79, 89, 93, 94, 98, 101, 104, 108, 109, 111, 120,
 122, 123, 125, 127, 139, 140, 141, 142, 143, 144,
 147, 152, 153, 154, 155, 157, 159, 160, 165, 166,
 168, 176, 177, 180, 182, 184, 187, 188, 191, 192,
 194, 195, 196, 197, 198, 200, 201, 203, 206, 212,
 217, 219, 220, 228, 229, 230, 231, 232, 237, 242,
 243, 245, 246, 247, 250, 254, 255, 257, 259, 260,
 275, 276, 278, 283, 284, 286, 317
 Velî-zâde, 269
 verâset, 58, 62, 68, 71, 78, 79, 84, 87, 88, 89, 93, 97,
 125, 129, 133, 144, 145, 147, 152, 158, 161, 166,
 169, 171, 172, 176, 178, 181, 187, 192, 193, 194,
 197, 199, 210, 227
 Verdi, 36, 90, 129, 241, 253, 258, 317
 vezîr-i a'zam, 269, 271, 282, 288, 291, 293, 305, 306,
 308, 309
 voyvoda, 272

Y

Ya'kûb, 31, 34, 54, 80, 82, 91, 98, 101, 102, 140,
 148, 157, 173, 189, 191, 204, 205, 214, 222, 225,
 228, 242, 243, 244, 251, 254, 274, 275, 277, 317
 yağ, 39, 42, 172
 yağmurluk, 41, 60, 133
 Yahni, 14, 15, 21, 26, 27, 29, 31, 47, 61, 67, 68, 91,
 140, 193, 195, 197, 203, 205, 243, 244, 251, 255,
 266, 274, 277, 315
 Yahya, 246, 317
 Yakacık, 268, 316
 yasdık, 25, 39, 59, 60, 68, 97, 108, 133, 144, 167,
 190, 198, 233, 234, 235
 Yemeni çenber, 41
 yemîn, 28, 30, 33, 65, 67, 72, 74, 89, 91, 92, 101,
 107, 113, 130, 136, 150, 151, 152, 153, 154, 155,
 157, 175, 179, 193, 195, 204, 206, 214, 236, 238,
 248, 250, 254, 257
 Yemîn, 73, 174, 323
 Yenice, 187, 316
 Yeniçeri, 268, 285, 312, 313, 316, 324
 yeniçeri serdârı, 131, 132
 yeşil hâre kaftan, 24, 41, 164
 yeşil kürk çuka, 41
 yevmî, 57, 67, 71, 72, 121, 134, 140, 150, 154, 162,
 173, 187, 188, 195, 206, 207, 210, 211, 213, 219,
 220, 241, 242, 253, 260, 268, 303, 312, 313
 yorgan, 20, 39, 59, 60, 68, 84, 97, 108, 133, 145, 147,
 149, 167, 177, 181, 185, 197, 198, 215, 233, 234,
 235, 253
 yumruk, 31
 Yûnus, 19, 24, 52, 76, 97, 209, 218, 234, 241, 317

Yûsuf, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 45, 52, 53, 55,
56, 59, 61, 62, 63, 64, 66, 69, 70, 76, 77, 79, 80,
82, 83, 84, 87, 88, 90, 91, 96, 98, 101, 102, 103,
104, 107, 109, 110, 111, 114, 115, 117, 118, 120,
121, 123, 124, 125, 127, 131, 139, 140, 141, 142,
143, 146, 148, 152, 153, 157, 164, 170, 171, 172,
174, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 185, 186, 192,
193, 198, 201, 202, 203, 204, 205, 209, 214, 217,
220, 221, 222, 224, 225, 228, 230, 231, 236, 242,
243, 244, 245, 246, 248, 249, 251, 255, 256, 257,
258, 259, 262, 263, 265, 267, 269, 270, 271, 272,
273, 274, 275, 276, 277, 278, 281, 282, 283, 284,
286, 295, 298, 300, 302, 304, 307, 310, 311, 317
Yûsuf-zâde, 69
Yüz Koyunlu, 172, 230, 237

Z

zabit, 70, 115, 123
Zabit, 43, 113, 319
zabt, 26, 27, 30, 53, 54, 63, 64, 68, 71, 74, 75, 78, 79,
81, 84, 88, 89, 92, 94, 97, 105, 106, 107, 109, 114,
116, 118, 121, 124, 132, 135, 137, 144, 147, 158,
163, 165, 171, 175, 181, 183, 185, 192, 200, 202,
208, 210, 215, 218, 220, 224, 227, 238, 240,
241, 242, 243, 253, 256, 262, 263, 264, 265, 266,

267, 269, 270, 271, 272, 273, 281, 282, 288, 291,
293, 306, 307, 309, 310
Zan, 14, 201, 315
Zayar, 14, 172, 315
Zehra, 149, 164, 201, 221, 318
Zekeriya, 57, 66, 185, 198, 231, 317
Zeliha, 21, 24, 28, 53, 59, 60, 69, 79, 198, 226, 318
Zemane, 185, 318
Zemzem, 19, 24, 103, 164, 171, 173, 228, 318
Zeyd, 115, 117, 317
Zeyneb, 19, 29, 61, 62, 68, 72, 73, 83, 106, 129, 144,
169, 179, 180, 239, 246, 318
Zeynel, 21, 55, 131, 161, 192, 207, 213, 275, 317
Zeynel'âbidîn, 21, 192, 207, 213, 317
zeyt, 39, 172
zeytin, 3, 64
zeytûnî kaftan, 41, 84
zıbun, 41, 68, 144, 167, 191, 201
Zıbun, 41
zimmeth, 60, 133, 145, 167, 172, 198, 296, 297, 298
zimmi, 32, 60, 67, 80, 83, 84, 88, 89, 93, 98, 100,
104, 114, 115, 159, 160, 167, 181, 189, 190, 205,
223, 232, 250, 297
Zincirli, 14, 15, 176, 225, 228, 274, 315
Zincirli Kuyu, 14, 15, 176, 228, 274, 315
Ziya, 317
Zülfikâr, 106, 218, 257, 317

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı : Betül ÇİFTÇİ
Doğum Yeri ve Tarihi : ŞANLIURFA/02.07.1988

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi :Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi :Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı
Doktora Öğrenimi :
Bildiği Yabancı Diller :
Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

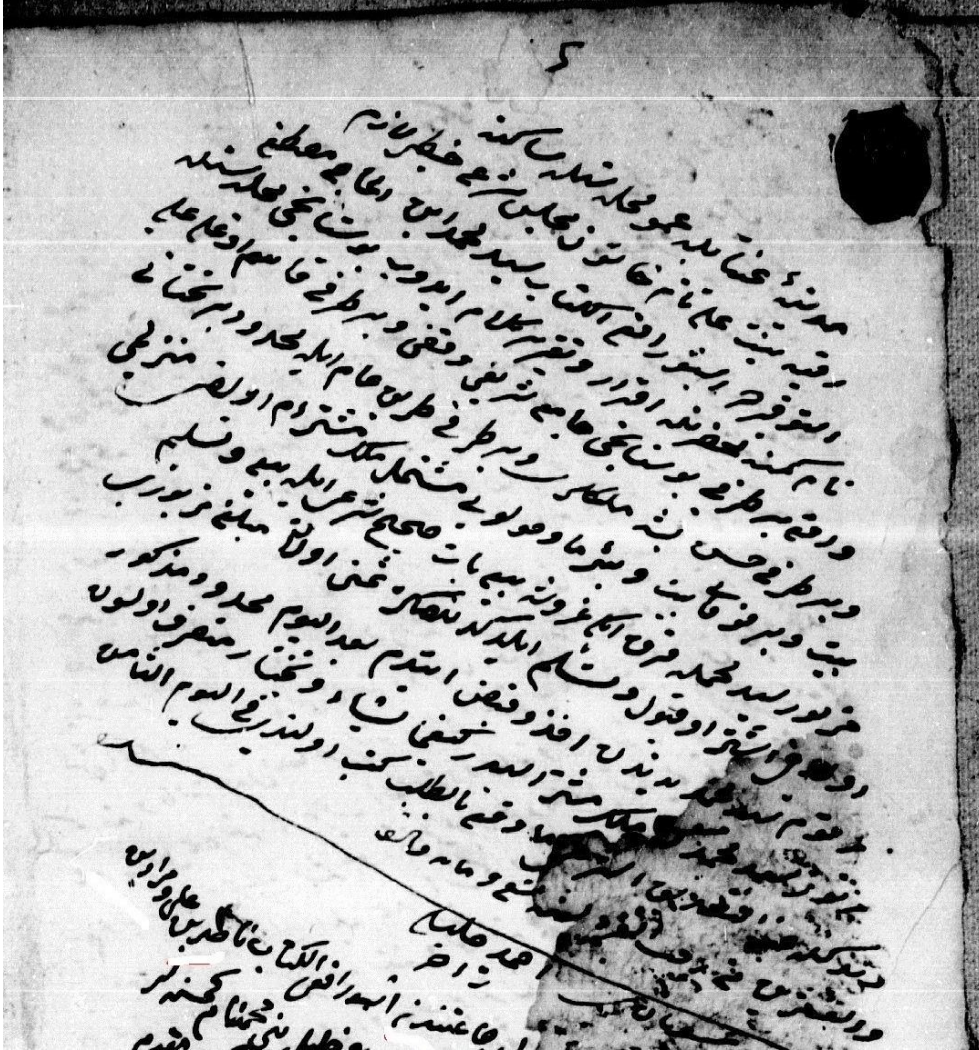
Stajlar : Öğretmenlik Uygulaması
Projeler :
Çalıştığı Kurumlar :

İletişim

E-Posta Adresi : betulciftci6342@hotmail.com
Tel. :
Tarih : Ağustos-2017
:

EKLER

Ekler 1: Mülk Satışı (Ev Satışı) Örneği (AŞS. 49/ 5-1)

حمد اسلامي جامعہ معلمي زاول
 ربه مسامحه مار لا رخص محله ننده ساكنه عاتبه بس محمد نام خانم محلست
 انقوده كج خاتمه كلر ساكنه صر ان اهل فاجده و ذكوات ابرار الصلوة الطهره
 ناطرت محمد نام خانم خاتمه خاتمه بالظهور افراز و تقرر كلام ابرو و ذوق صر ذوق ابرو بنه
 تطبيق التمسك بقدره تقرر و عقود عليه اوز بر و بن ابرو و اوز بن و بن ابرو و بن ابرو و بن ابرو
 بسمه نازكات كبره نام المنذر حاله بده و سلمه و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته
 بنی ورت ذوق اوز بن و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته
 در ساكنه و بر ذوق ابرو و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته
 و اسقاط اینه و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته
 ابرو و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته
 ابرو و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته و صلواته

و در این مقام معلوم است که این محضر مصطفی نام کتبه فعلی تقاضای بنده محله خرابه
 مدینه شامه کلا طول علیه السلام است از احمد مصطفی نام کتبه فعلی تقاضای بنده محله خرابه
 سلطان محمود بن مصطفی و کوه کوه جمیع از احمد نام کتبه محضرم نه او زر لم نه دعوی او
 سلام ابوب خیران محمود و حقه دانایم نه نام محمود کنور و خرابه محمود که زوجه بنده
 بنی قیبه ذوق نام محمود که حاکم آن محمود بنده محمود ابابستی افراز دادیدن خالا او محله
 کیفیت حالش ابابستیان سنوال او محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود
 مطلوب محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود
 و السلام محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود
 نام کتبه لاجل الاجبار محلی شرم حاضر و اولوب استخار او کند قدی الواقع
 خرابه محمود و محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود
 خالا او کند مازندن ماعدا ابابستیان محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود
 خرابه محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود
 بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود بنده محمود
 سلطان افق ام احمد افکار الحاج محمد بن مصطفی بیگانه که نظر نام
 دود و زام ابوزید الحاج محمد بن مصطفی بیگانه که نظر نام
 سلطان افق ام احمد افکار الحاج محمد بن مصطفی بیگانه که نظر نام

حضرت محمد اجماع علم عالم
 الکاتب شاهزاده محمد الله
 مدینه منوره دمه ذمه و کاکا کاشان محمد زعمی نام کنه لفظ فضا ذمه ذنوره لکاتون اجماع الکتاب
 خلیل زراعت و الحاح احمد زراعت و احمد زراعت نام کنه لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع
 کتاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع
 اوزرک فحوم و خنق فضا لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع
 اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع
 بوقدر لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع لکاتون اجماع
 و الهم الفان والعشرون في الحجة الشريفة سنة سبع ومائة و الف
 محمد القادر
 الحاج محمد
 مولانا
 حضرت